

IGBV

UUS
TESTAMENT

Estn 24300

UUS TESTAMENT

	<i>lüh.</i>	<i>prk.</i>	<i>lk.</i>
1. Matteuse evangeelium	Mt.	28	3
2. Markuse evangeelium	Mk.	16	39
3. Luuka evangeelium	Lk.	24	62
4. Johannese evangeelium	Jh.	21	100
5. Apostlite teod	Ap.	28	128
6. Pauluse kiri roomlastele	Ro.	16	165
7. Pauluse esimene kiri korintlastele	1 Ko.	16	160
8. Pauluse teine kiri korintlastele	2 Ko.	13	194
9. Pauluse kiri galaatlastele	Ga.	6	204
10. Pauluse kiri efeslastele	Ef.	6	209
11. Pauluse kiri filiplastele	Fl.	4	214
12. Pauluse kiri koloslastele	Kl.	4	218
13. Pauluse esimene kiri tessalooniklastele	1 Te.	5	222
14. Pauluse teine kiri tessalooniklastele	2 Te.	3	225
15. Pauluse esimene kiri Timoteosele	1 Ti.	6	227
16. Pauluse teine kiri Timoteosele	2 Ti.	4	231
17. Pauluse kiri Tiitusele	Ti.	3	234
18. Pauluse kiri Filcemonile	Fm.	1	236
19. Kiri heebrelastele	He.	13	237
20. Jakoobuse kiri	Jk.	5	248
21. Peetruse esimene kiri	1 Pe.	5	251
22. Peetruse teine kiri	2 Pe.	3	255
23. Johannese esimene kiri	1 Jh.	5	258
24. Johannese teine kiri	2 Jh.	1	262
25. Johannese kolmas kiri	3 Jh.	1	263
26. Juuda kiri	Ju.	1	263
27. Johannese ilmutus	Ilm.	22	264

Kingitus.
Müügiks ei kuulu.

© Kirjastus GBV

MATTEUSE EVANGEELIUM

Jeesuse esivanemad

1. Jeesuse Kristuse, Taaveti poja, Abrahami poja, sünniramat. 2. Abrahamile sündis Iisak, Iisakile sündis Jaakob, Jaakobile sündis Juuda ja tema vennad; 3. Juudale sündisid Taamarist Perets ja Serah, Peretsile sündis Hesrom, Hesromile sündis Aram; 4. Aramile sündis Amminadab, Amminadabile sündis Nahson, Nahsonile sündis Salmon; 5. Salmonile sündis Rahabist Boas, Boasele sündis Rutist Oobed, Oobedile sündis Jesse; 6. Jessele sündis kuningas Taavet; Taavetile sündis Uurija naisest Saalomon; 7. Saalomonile sündis Rehabeam, Rehabeamile sündis Abija, Abijale sündis Aasa; 8. Aasale sündis Joosafat, Joosafatile sündis Jooram, Jooramile sündis Ussija; 9. Ussijale sündis Jootam, Jootamile sündis Ahas, Ahasale sündis Hiskija; 10. Hiskijale sündis Manasse, Manassele sündis Aamos, Aamosle sündis Joosija; 11. Joosijale sündisid Jekonja ja tema vennad Baabüloni vangipõlve ajal. 12. Pärast Baabüloni vangipõlve sündis Jekonjale Sealtiel, Sealtielile sündis Serubbaabel; 13. Serubbaabelile sündis Abihuud, Abihuudile sündis Eljakim, Eljakimile sündis Asur; 14. Asurile sündis Saadok, Saadokile sündis Aahim, Aahimile sündis Elihuud; 15. Elihuudile sündis Eleasar, Eleasarile sündis Mattan, Mattanile sündis Jaakob; 16. Jaakobile sündis Joosep, Maarja mees; ja Maarjast sündis Jeesus, keda nimetatakse Kristuseks. 17. Kõiki põlvi Abrahamist Taavetini on siis helisteistkümmend põlve; ja Taavetist Baabüloni vangipõlve ajani on neliteistkümmend põlve; ja Baabüloni vangipõlvest Kristuseni on neliteistkümmend põlve.

Jeesuse sünd

18. Aga Jeesuse Kristuse sündimine oli nõnda: kui ta ema Maarja oli kihlatud Joosepiga, siis ta leiti enne nende kokkusaamist käima peal olevat Pühaat Vaimust. 19. Aga et tema mees Joosep oli õiglase ega tahtnud teda saata häbisse, siis ta võttis nõuka salaja tema hüljata. 20. Ent kui temal see mõte oli, vaata, siis ilmus talle Issanda ingel unes ja ütles: „Joosep, Taaveti poeg, ära karda Maarjat, oma naist, enese juure võtta, sest mis temas on sündinud, on Pühaat Vaimust. 21. Ta toob ilmale poja ja sa pead temale nimeks panema Jeesus; sest tema päästab oma rahva nende pattudest.“ 22. Aga see kõik on sündinud, et liheks talle, mis Issand on rääkinud prohveti kaudu, kes ütleb: 23. „Ennär, neitsi saab käima peale ning toob poja ilmale, ja temale peab pandama nimeks Immaanuel“, see on meie keeli: Jumal meiega. 24. Kui Joosep unest ärkas, siis ta tegi nõnda, kuidas Issanda ingel teda oli käskinud ning võttis oma naise enese juure 25. ega puutunud temasse, enne kui ta oli ilmale toonud poja. Ja ta pani temale nimeks Jeesus.

Targad hommikumaalt

2. Kui Jeesus oli sündinud Petlemas Juudamaal kuningas Herodese ajal, vaata, siis tulid targad hommikumaalt Jeruusalemma 2. ja ütlesid: „Kus on see sündinud juuride kuningas? Sest me oleme näinud tema tähte hommikumaal ning oleme tulnud teda kummardama.“

1 t Mo. 22, 18; 1 Aj. 17, 17; Lk. 3, 23-38.
2 t Mo. 38, 29; Ru. 4, 18; 1 Aj. 2, 5-9.
3 t Mo. 2, 15.
4 t Aj. 2, 20 j.
5 t Ku. 15, 24; 22, 51; 1 Aj. 3, 11 i.
6 t Ku. 15, 7;
7 t Ku. 11, 43; 1 Aj. 3, 10 j.
8 t Ku. 15, 24; 22, 51; 1 Aj. 3, 11 i.
9 t Ku. 15, 7;
10 t Ku. 20, 21; 21, 18, 24.
11 t Aj. 3, 15.
12 t Aj. 3, 17; Ru. 3, 2.
13 t Lk. 1, 27, 34 j; 2, 1-7.
14 t Lk. 1, 31; 2, 23; Ap. 4, 12.
15 t Lk. 2, 1 j.
16 t Mo. 24, 15; Js. 66, 3.
17 t Mo. 21, 3; 25, 26; 29, 35; 49, 10.
18 t Ru. 4, 13; 11; 21 i.
19 t Ku. 12, 24;
20 t Ku. 15, 7;
21 t Lk. 27, 17, 22.
22 t p. 8, 11 j.

3. Kui kuningas Herodes seda kuulis, ehmus ta väga ja kogu Jeruusalemi ühes temaga. 4. Ja ta kogus kokku kõik rahva ülempreestrid ja kirjatundjad ning kuulas neilt, kus Kristus pidi sündima. 5. Nemad ütlesid temale: „Petlemas Juudamaal; sest nõnda on kirjutatud prohveti kaudu: 6. Ja sina, Petlem Juudamaal, ei ole mingil kombel kõige vähem „Juuda vürstide seast, sest sinust lähtub valitseja, kes mu rahvast Iisraeli hoiaib kui karjane!“ 7. Siis Herodes kutsus targad selajad ja uuris neilt hoolega aja, mil täht oli ilmunud. 8. Ja ta läkitas nad Petlemma ning ütles: „Minge kuulake hoolega lapsukese järele, ja kui te tema leiaste, siis andke minule teada, et minagi läheksin teid kummardama!“ 9. Kui nemad olid kuningat kuulnud, siis nad läksid teele. Ja vana, täht, mida nad olid näinud hommikumaal, käis nende ees, kuni ta tuli ja seisatas ülal seal kohal, kus lapsuke oli. 10. Aga tähte nähes nad said üliväga rõõmasks. 11. Ja nad läksid sirma korda ning nägid lapsukest ühes Maarjaga, tema emaga, ja heitsid maha ning kummardasid teda, ja avasid oma varandused ning tõid temale ande, kuidas ja viirukit ja mürrit. 12. Ja kui nad unes olid Jumalalt saanud küsu mitte minna tagasi Herodesse juure, läksid nad teist teed tagasi omaile maale.

Põgenemine Egiptusesse

13. Aga kui nad olid ära läinud, vaata, siis ilmus Issanda ingel unes Joosepile ja ütles: „Tõuse ning võta lapsuke ja tema ema enesega ning põgene Egiptusesse ja ole seal, kuni ma sinule ütlen; sest Herodes hakkab otsima last, et teda hukata.“ 14. Siis ta tõusis ning võttis enesega lapsukese ja tema ema õõsel ja läks ära Egiptusesse 15. ja oli seal kuni Herodesese surmani, et läheks täide, mis Issand on rääkinud prohveti kaudu, kes ütleb: „Egiptusest ma kutsusin oma poja!“

4. Jh. 3, 39. 1. 6. Mt. 5, 1; Jh. 7, 42. 8. p. 15. B. 11. L. 72, 10-15; Jh. 6, 5. 15. Ho. 11, 1. 16. Gu. 4, 29. 17. Jh. 21, 15. 18. 1. Mo. 15, 19. 20. 2. Mo. 4, 19. 23. Jh. 4, 2; 11, 1; 52, 2; Lk. 1, 26; 2, 39; Jh. 1, 46. 1. Mk. 1, 2-8; Lk. 1, 33; 3, 1-17. 2. p. 4, 17; Tn. 3, 33; Lk. 15, 7; Ap. 2, 38; 3, 19; 17, 30. 3. Jh. 4, 3; Jh. 1, 23. 4. 2. Ko. 1, 8; Sk. 13, 4. 6. 2. Mo. 29, 45. Hs. 36, 25; Ap. 1, 5.

Petlema laste tapmine

16. Kui nüüd Herodes nägi, et targad olid teda petnud, siis ta vihasus väga ja läkitas ning laskis tappa kõik poeglapsed Petlemas ja kogu selle ümbruskonnas, kaheaastased ja nooremad, vastavalt ajale, mida ta tarkadelt oli hoolega uurinud. 17. Siis läks täide, mis on üteldud prohvet Jeremija kaudu: 18. „Raamast on kuulnud häält, palju nuttu ja kaebust: Raahel nutab oma lapsi ega taha lasta ennast trööstida, sest neid ei ole enam!“

Asumine Naatsaretis

19. Aga kui Herodes oli surnud, vaata, siis ilmus Issanda ingel Joosepile unes Egiptuses 20. ning ütles: „Tõuse ning võta lapsuke ja tema ema enesega ja mine Iisraelimaale; sest need on surnud, kes pöödsid lapsukese hinge.“ 21. Siis ta tõusis ning võttis lapsukese ja ta ema enesega ja tuli Iisraelimaale. 22. Aga kui ta kuulis, et Archelaos valitseb Judea oma isa Herodesese asemel, siis ta kartis sinna minna. Kuid ta sai unes Jumalalt küsu ja siirdus Galilea aladele 23. ja tuli ning asus elama linnas, mida kutsutakse Naatsaretiks, et läheks täide, mis on üteldud prohvetite kaudu: „Teda peab hüütama Naatsaretlaseks!“

Ristija Johannese jutlus

3. Neil päevil tuli Ristija Johannes ja kuulutas Judea kõrves 2. ning ütles: „Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!“ 3. Tema on nimelt see, kellest prohvet Jesaja on rääkinud, üteldes: „Hiljutja hääl on kõrves: Valmistage Issanda teed, õgvendage tema teerajad!“ 4. Aga Johannesel oli riie kaamelil karvust ja nahkvöö vöö; ja tema toit oli robutirtsud ja metsmesi. 5. Siis läks välja tema juure Jeruusalemi ja kogu Judea ja kõik Jordani ümberkaudne maa; 6. ja ta ristis nad Jordani jões ning nad tunnistasid oma patud.

7. Aga nähes palju varisere ja sadusere tulevat ristimisele, ütles ta neile: „Te rästikute sigitiis, kes on teile märku annud põgeneda tulevase viha eest? 8. Seepärast kandke õiget meeleparanduse vilja 9. ja ärge arvake võivat ütelda iseenest: meil on Aabraham isaks; sest ma ütlen teile, et Jumal võib neist kividest äratada Aabrahamile lapsi. 10. Ent kirves on juba puude juure küljes; iga puu nüüd, mis ei kannu head vilja, rajutakse maha ja visatakse tulle. 11. Mina ristin teid küll veega meeleparanduseks, aga kes tuleb pärast mind, on vägevam mind ja mina ei ole kõlvuline temale jalatsidki kandma; tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega. 12. Ta viskabidas on tema käes ja ta puhastab oma reheeluse ja kogub oma niiaid aita, kuid eaganad ta põletab ära kuskutamatu tulega.“

Jeesuse ristimine

13. Siis tuli Jeesus Galileast Jordani ääre Johannesse juure, et see teda ristiks. 14. Kuid Johannes peatas teda, üteldes: „Minule on vaja, et sina mind ristiks, ja sina tuled minu juure!“ 15. Jeesus vastas ning ütles temale: „Olgu nüüd nii; sest nõnda on meie kohus täita kõike õigust.“ Siis Johannes andis temale järele. 16. Kui nüüd Jeesus oli ristitud, tuli ta sedamaid veest välja. Ja enne, taevad avanesid, ja ta nägi Jumala Vaimu laskuvat alla kui tuvi ja tulevat tema peale. 17. Ja vaata, taevast kostis hääl, mis ütles: „Seesinane on minu armas Poeg, kellest mul on hea meel!“

Jeesuse kiusatus kõrves

4. Siis Vaim viis Jeesuse kõrbe kuradi kiusata. 2. Ja kui ta oli paastunud nelikümme päeva ja nelikümme ööd, tuli temale viimaks nälj kätte. 3. Ja kiusaja tuli ta juure ning ütles temale:

„Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid leivaks saaksid!“ 4. Aga tema vastas ning ütles: „Kirjutatud on: Inimene ei ela üksipäinis leivast, vaid igauhest sõnast, mis lähtub Jumala suust!“ 5. Siis kurat võetis tema enesega pühase linna ja asetas ta pühakoja harjale 6. ja ütles temale: „Oled sa Jumala Poeg, siis kukuta ennast alla, sest kirjutatud on: Tema annab oma inglitele käsu sinu pärast, ja nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaki!“ 7. Jeesus ütles temale: „Taas on kirjutatud: Ära kiusa Issandat, oma Jumalat!“ 8. Jälle võttis kurat ta enesega väga kõrgele mäele ja näitas talle kõik maailma kuningriigid ja nende hiilguse 9. ning ütles temale: „Selle kõik ma annan sinule, kui sa maha langed ja mind kummardad!“ 10. Siis Jeesus ütles temale: „Tagane minust, saatani! Sest on kirjutatud: Sina pead Issandat, oma Jumalat kummardama ja üksipäinis teda teenima!“ 11. Siis kurat jäiis ta rahule. Ja vaata, ingleid tuli tema juure, ja need teenisid teda.

Jeesus saab Kapernauma

12. Aga kui Jeesus kuulis, et Johannes oli pandud vangil, siis ta läks ära Galileasse. 13. Ja jättes maha Naatsareti tuli ta ja asus Kapernauma, mis on mereäärneas Sebuloni ja Naftali aladel, 14. et läheks täide, mis on üteldud prohvet Jesaja kaudu: 15. „Sebulonimaa ja Naftalimaa; mereäärne tee, maa sealpool Jordani, paganate Galilea — 16. rahvas, kes istub pimeduses, näeb suure valgust, ja surma maal ja varjus istujale, neile tõuseb valgus!“

Jeesus hakkab kuulutama

17. Sellest ajast alates Jeesus hakkas kuulutama ning ütlemas: „Parandage meelt, sest taevariik on lähedal!“

7. p. 23, 33; 1. Mo. 3, 15; L. 5, 3; Mt. 3, 2. 9. Jh. 8, 33-39; Ro. 2, 28; 4, 12; 9, 6. 20. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26. 11. Jh. 3, 3; Jh. 1, 26; 33; Ap. 1, 5; 2, 4. 12. p. 13, 30; Jh. 6, 24; Mt. 4, 1. 13. Mk. 1, 9-11; Lk. 3, 21-22. 16. Jh. 1, 32. 17. p. 17, 5; Jh. 4, 2; He. 1, 5; 5, 5. 18. Mk. 1, 12-13; Lk. 4, 1-13; He. 4, 15. 2. 2. Mo. 34, 28; 1. Ko. 19, 8. 3. 1. Mo. 3, 1; Jh. 4, 34. 4. 5. Mo. 6, 3; Jh. 4, 34. 5. p. 27, 33. 6. L. 9, 11; 1. 7. 2. Mo. 17, 2; 5. Mo. 6, 16. 8. 1. Jh. 2, 16. 9. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 10. Jh. 1, 51; He. 1, 6, 14. 12. p. 14, 3. 13. Lk. 4, 31. 14. 1. Jh. 2, 16. 15. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 17. p. 3, 2; Mk. 1, 14-15; Lk. 4, 14-15. 18. 1. Jh. 2, 16. 19. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 20. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26. 21. Jh. 3, 3; Jh. 1, 26; 33; Ap. 1, 5; 2, 4. 22. p. 13, 30; Jh. 6, 24; Mt. 4, 1. 23. Mk. 1, 9-11; Lk. 3, 21-22. 24. Jh. 1, 32. 25. p. 17, 5; Jh. 4, 2; He. 1, 5; 5, 5. 26. Mk. 1, 12-13; Lk. 4, 1-13; He. 4, 15. 27. 2. Mo. 34, 28; 1. Ko. 19, 8. 28. 1. Mo. 3, 1; Jh. 4, 34. 29. 5. Mo. 6, 3; Jh. 4, 34. 30. p. 27, 33. 31. L. 9, 11; 1. 32. 2. Mo. 17, 2; 5. Mo. 6, 16. 33. 1. Jh. 2, 16. 34. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 35. 1. Jh. 2, 16. 36. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 37. p. 3, 2; Mk. 1, 14-15; Lk. 4, 14-15. 38. 1. Jh. 2, 16. 39. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 40. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26. 41. Jh. 3, 3; Jh. 1, 26; 33; Ap. 1, 5; 2, 4. 42. p. 13, 30; Jh. 6, 24; Mt. 4, 1. 43. Mk. 1, 9-11; Lk. 3, 21-22. 44. Jh. 1, 32. 45. p. 17, 5; Jh. 4, 2; He. 1, 5; 5, 5. 46. Mk. 1, 12-13; Lk. 4, 1-13; He. 4, 15. 47. 2. Mo. 34, 28; 1. Ko. 19, 8. 48. 1. Mo. 3, 1; Jh. 4, 34. 49. 5. Mo. 6, 3; Jh. 4, 34. 50. p. 27, 33. 51. L. 9, 11; 1. 52. 2. Mo. 17, 2; 5. Mo. 6, 16. 53. 1. Jh. 2, 16. 54. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 55. 1. Jh. 2, 16. 56. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 57. p. 3, 2; Mk. 1, 14-15; Lk. 4, 14-15. 58. 1. Jh. 2, 16. 59. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 60. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26. 61. Jh. 3, 3; Jh. 1, 26; 33; Ap. 1, 5; 2, 4. 62. p. 13, 30; Jh. 6, 24; Mt. 4, 1. 63. Mk. 1, 9-11; Lk. 3, 21-22. 64. Jh. 1, 32. 65. p. 17, 5; Jh. 4, 2; He. 1, 5; 5, 5. 66. Mk. 1, 12-13; Lk. 4, 1-13; He. 4, 15. 67. 2. Mo. 34, 28; 1. Ko. 19, 8. 68. 1. Mo. 3, 1; Jh. 4, 34. 69. 5. Mo. 6, 3; Jh. 4, 34. 70. p. 27, 33. 71. L. 9, 11; 1. 72. 2. Mo. 17, 2; 5. Mo. 6, 16. 73. 1. Jh. 2, 16. 74. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 75. 1. Jh. 2, 16. 76. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 77. p. 3, 2; Mk. 1, 14-15; Lk. 4, 14-15. 78. 1. Jh. 2, 16. 79. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 80. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26. 81. Jh. 3, 3; Jh. 1, 26; 33; Ap. 1, 5; 2, 4. 82. p. 13, 30; Jh. 6, 24; Mt. 4, 1. 83. Mk. 1, 9-11; Lk. 3, 21-22. 84. Jh. 1, 32. 85. p. 17, 5; Jh. 4, 2; He. 1, 5; 5, 5. 86. Mk. 1, 12-13; Lk. 4, 1-13; He. 4, 15. 87. 2. Mo. 34, 28; 1. Ko. 19, 8. 88. 1. Mo. 3, 1; Jh. 4, 34. 89. 5. Mo. 6, 3; Jh. 4, 34. 90. p. 27, 33. 91. L. 9, 11; 1. 92. 2. Mo. 17, 2; 5. Mo. 6, 16. 93. 1. Jh. 2, 16. 94. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 95. 1. Jh. 2, 16. 96. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 97. p. 3, 2; Mk. 1, 14-15; Lk. 4, 14-15. 98. 1. Jh. 2, 16. 99. 5. Mo. 6, 23; 10, 20. 100. p. 7, 19; Lk. 13, 7; Jh. 15, 26.

MATTHEUSE 4, 5

Jeesus kutsus oma esimesed jüngrid

18. Aga Galilea mere rannal kõndides ta nägi kaht venda, Siimonat, keda nimetatakse Petrusseks, ja Andreast, tema venda, võrku merre heitvat. Sest nad olid kalamehed. 19. Ja ta ütles neile: „Tulge minu järele ja ma teen teid inimeste püüdjaks!“ 20. Nemat jätsid kohe võrgud maha ning järgisid teda. 21. Ja kui ta läks sealt eemale, nägi ta teist kaht venda, Jakobust, Sbedeuse poega, ja Johannest, ta venda, peadis ühes nende isa Schedeusega parandamas oma võrke. Ja ta kutsus neid. 22. Ja nad jätsid kohe maha paadi ja oma isa ning järgisid teda.

Jeesus teeb haiged terveks

23. Ja Jeesus käis läbi kogu Galilea, õpetades nende kogudusekodades ja kuulutades kuningriigi euangeeliumi ja parandades igasugust tõbe ja vigadust rahva seas. 24. Ja jutt temast levis üle kogu Süüria. Ja tema juure toodi kõik vaevallised, mõnesuguse haiguse ja tõve põdejad, seestunud, kuutõbised ja halvatuud. Ja ta tegi nad terveks. 25. Ja palju rahvast järgis teda Galileast ja Dekapolist ja Jeruusalemast ja Judeast ja seakpoolt Jordanit.

Mäejuhus

5. Nähes rahvahulki, läks ta üles mäele. Ja kui ta oli mahs istunud, tulid ta jüngrid tema juure. 2. Ja ta avas oma suu, õpetas neid ning ütles:

Õndsakstiitmisel

3. „Õndsad on vaimust vaesed, sest nende pärast on taevariik. 4. Õndsad on kurvad, sest nemad trööstatakse. 5. Õndsad on tasased, sest nemad päriavad maa. 6. Õndsad on need, kelledel nälg ja janu on õiguse järele, sest nemad rahuldatakse. 7. Õndsad on armulised,

sest nemad saavad armu. 8. Õndsad on puhtad südamest, sest nemad saavad näha Jumalat. 9. Õndsad on rahunõudjad, sest neid hüütakse Jumala lapsiks. 10. Õndsad on need, keda taga kiusatakse õiguse pärast, sest nende pärast on taevariik. 11. Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast laimavad ja taga kiusavad ja valetades räägivad teist kõiksugust kurja. 12. Olge rõõmsad ja ilutsege, sest teie palk on suur taevas; samuti on nad taga kiusanud prohveteid enne teid.

Maa sool ja maailma valgus

13. Teie olete maa sool. Aga kui sool tuimub, millega saab teda teha soolseks? Ta ei kõlba enam millekski kui välja visata ja inimeste tallana. 14. Teie olete maailma valgus. Ei saa jätta varjule linn, mis asetseb mäe otsas. 15. Ei süüdata ka küünlalt ega panda seda vaka alla, vaid küünaljalale, ja see paistab kõikidele, kes majas on. 16. Nõnda paistku teie valgus inimeste ees, et nad näeksid teie häid tegusid ja annaksid au teie Isale, kes on taevas.

Jeesus ja käsuõpetus

17. Ärge arvake, et ma olen tulnud tühistama käsuõpetust või prohveteid; ma ei ole tulnud neid tühistama, vaid täitma. 18. Sest tõesti ma ütlen teile, kuni kaob taevas ja maa, ei kao käsuõpetusest mitte ühtki tähekest või ühtki märgikest, enne kui kõik on sündinud. 19. Kes nüüd iganes tühistab ühe neist vähimaist käskudest ja nõnda õpetab inimesi, teda hüütakse vähimaks taevariigis; aga kes seda mööda teeb ja nõnda õpetab, teda hüütakse suureks taevariigis. 20. Sest ma ütlen teile: Kui teie õigus pole palju parem kirjatundjate ja variseride omast, siis te ei saa taevariiki.

18 Mk. 1, 16-20; Lk. 5, 1-17; Jh. 1, 40 j. 19 p. 13, 47; Hs. 47, 10. 20 p. 19, 27. 21 Jk. 52, 7, 61, 1; Mk. 1, 39; Lk. 4, 15, 36, 44; 6, 17-19; Ap. 10, 35. 22 Mk. 6, 35. 23 Mk. 3, 7 j; Lk. 6, 17 j. 24 Lk. 12, 51; Jh. 6, 61, 2; Hm. 7, 17; 21, 4. 25 Lk. 37, 12. 26 Jk. 57, 15; 61, 1; Lk. 6, 20-23. 27 Jk. 49, 10; 55, 11; 63, 13 j; Jh. 6, 35. 28 Lk. 24, 4; 37, 12; 51, 3; 52, 3 j. 29 Hm. 22, 4. 30 Hs. 12, 14. 31 Ro. 1, 17; 1 Pe. 3, 14. 32 Ne. 9, 24; Jk. 38, 6; Ap. 1, 41; Hs. 11, 36 j; Jk. 5, 10. 33 Mk. 4, 21; 9, 50; Lk. 8, 16; 11, 33; 14, 34-35; Kl. 4, 6. 34 Jh. 8, 12; Ef. 5, 8; 1 Pe. 2, 15. 35 Hs. 5, 8 j; 1 Pe. 2, 12. 36 p. 3, 15; Lk. 24, 44; Ro. 3, 33; 10, 4. 37 Lk. 16, 17; 21, 33. 38 Jk. 2, 10. 39 p. 23, 27 j; Lk. 11, 39; Ro. 10, 3.

MATTHEUSE 5

Viha ja mõrv

21. Te olete kuulnud, et muistsed põlved on üteldud: Sa ei tohi tappa ja kes iganes tapab, kuulub kohtu alla. 22. Kuid mina ütlen teile, et igaüks, kes on oma vennale vihane, kuulub kohtu alla; aga kes iganes oma vennale ütleb „raka!“ kuulub Suurkohtu alla; aga kes ütleb „Sa jõle!“ kuulub põrgutulle. 23. Sellepärast kui sa oma andi tood altarile ja seal meenub sulle, et sa vennal on midagi sinu vastu, 24. siis jätka oma and sinna altari ette ja mine lepi enne oma vennaga, ja siis tule ja too oma and. 25. Ole varsti järeleandlik oma vastasele, niikaua kui sa temaga teel oled, et vastane sind ei annaks kohtuniku kätte, ja kohtunik sind ei annaks rüüste kätte, ja sind ei pandaks vangi. 26. Tõesti ma ütlen sulle, sa ei pääse sealt, enne kui oled maksnud ära viimse veeringu!

Abielurikkumine ja abielulahutus

27. Te olete kuulnud, et on üteldud: Sa ei tohi abielu rikkuda. 28. Aga mina ütlen teile, et igaüks, kes naise peale vaatab teda himustades, on juba abielu rikkunud temaga oma südames. 29. Ent kui sa parem siin sind pahandab, siis kisu ta välja ja heida enesest ära, sest sulle on parem, et üks sinu liikmeist hukkuks kui et kogu su ihu heidetakse põrgusse. 30. Ja kui sinu parem käsi sind pahandab, siis raiu ta maha ja heida enesest ära, sest sulle on parem, et üks sinu liikmeist hukkuks kui et kogu su ihu läheb põrgusse.

31. Ka on üteldud, et kes iganes oma naise enesest lahutab, see andku temale lahutuski. 32. Aga mina ütlen teile, et igaüks, kes oma naise enesest lahutab muidu kui hooruse pärast, see teeb, et

naisega abielu rikutaks, ja kes iganes lahutatud naisega abiellub, rikub abielu.

Varus ja tõearmastus

33. Taas te olete kuulnud, et muistsed põlved on üteldud: Sa ei tohi valet vanduda! ja: Pea Issandale oma vanded! 34. Aga mina ütlen teile: Ärge üldse vanduge, ei taevas juures, sest see on Jumala aujärg; 35. ega maa juures, sest see on tema jalgealune järg; ega Jeruusalema juures, sest see on suure Kuninga linn. 36. Ära vannu ka oma pea juures, sest sina ei või ühtki juuksekarva teha valgeks ega mustaks; 37. vaid teie kõne olgu: Jah, jah, või: Ei, ei; aga mis üle selle on, see on kurjast.

Kättemakmisest

38. Te olete kuulnud, et on üteldud: Silm silma vastu ja hammas hamba vastu. 39. Aga mina ütlen teile: Ärge pange vastu kurjale, vaid kui keegi sind lööb vastu su paremat kõrva, siis käänata temale ka teine; 40. ja sellele, kes tahab sinuga kohut käia ja võtta su vammuse, jätka ka kuub; 41. ja kes sind sunnib kaasas käima ühe penikoorina, sellega mine kaks. 42. Anna sellele, kes suit palub, ja ära käändu kõrvale sellest, kes suit tahab leenata.

Ligimese ja vaenlase armastamisest

43. Te olete kuulnud, et on üteldud: Armasta oma ligimest ja vihkata oma vaenlast. 44. Aga mina ütlen teile: Armastage oma vaenlasi ja palvetage nende eest, kes teid taga kiusavad, 45. et te saaksite oma Isa lapsiks, kes on taevas, sest tema läheb oma päikest tõusta kurjade ja heade üle ja läheb vihuma sadada õigete ja ülekohtuste peale. 46. Sest kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis

21 2 Mo. 20, 13; 21, 12; 3 Mo. 24, 27; 5 Mo. 17, 8 j; Lk. 12, 57-59. 22 Jk. 3, 15. 23 Mk. 11, 25. 24 Kl. 3, 12 j. 25 p. 6, 14 j; 16, 35. 26 p. 18, 8-9; 19, 9; 2 Mo. 20, 14; Mk. 9, 43-48; 10, 11-12; Lk. 16, 18; Hs. 13, 4. 27 Op. 6, 23; 2 Pe. 2, 14. 28 Ro. 8, 13. 29 Kl. 3, 5. 30 2 Mo. 20, 7; 3 Mo. 19, 24; 4 Mo. 30, 31; 5 Mo. 5, 17. 31 Ro. 7, 21; 1 Ko. 7, 10 j. 32 2 Mo. 19, 24; 4 Mo. 30, 31; 5 Mo. 5, 17. 33 Lk. 48, 3. 34 2 Ko. 1, 17; Jk. 5, 12. 35 2 Mo. 21, 23 j; 3 Mo. 24, 19 j. 36 1 Ko. 6, 7. 37 3 Mo. 19, 18; Op. 20, 22; Jk. 50, 6; Nl. 3, 30; Jh. 18, 22 j; 1 Pe. 3, 9. 38 3 Mo. 19, 18; Lk. 6, 27-28; 32-36. 39 1 Ko. 6, 7. 40 3 Mo. 19, 18; Lk. 6, 27-28; 32-36. 41 Ef. 5, 2. 42 3 Mo. 19, 18; Lk. 6, 27-28; 32-36. 43 3 Mo. 19, 18; Lk. 6, 27-28; 32-36. 44 2 Mo. 23, 4 j. 45 Ef. 5, 2. 46 2 Mo. 23, 4 j.

MATTEUSE 5, 6

palka te saate? Eks tõlneridki tee seda-sama? 47. Ja kui te lahkesti tervitate ainult oma vendi, mida iseäralikku te siis teete? Eks paganadki tee sedasama? 48. Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik.

Armastuseandide jagamisest

8. Hoidke, et te armastuseande ei jaga inimeste nähes selleks, et nemad teid vaatleksid; muidu ei ole teil palka oma Isalt, kes on taevast. 2. Seepärast, kui sa armastuseande annad, siis ära lasc enese ees sarve puhuda, nagu silmakirjasejad teevad kogudusekodades ja uulitsail, et inimesed neid ülistaksid. Tõesti ma ütlen teile, et neil on oma palk käes! 3. Vaid kui sina armastuseande annad, siis ilgu su vasak käsi teadku, mida su parem käsi teeb, 4. et su armastuseannid oleksid salajas; ja su Isa, kes näeb salajasse, tasub sinule.

Oiga palvetamine

5. Ja kui te palverate, siis ärge olge nagu silmakirjasejad; sest need armastavad palvetada kogudusekodades ja uulitsate nurkadel, et nad palstaksid inimestele silma. Tõesti ma ütlen teile, et neil on oma palk käes! 6. Ent sina, kui sa palvetad, siis mine oma kambriisse ja sule uks, ja palu oma Isa, kes on salajas, ja su Isa, kes näeb salajasse, tasub sinule. 7. Aga kui te palverate, siis ärge palju lobisege, nõnda nagu paganad, sest nad arvavad, et neid kuulatakse nende paljude sõnade tõttu. 8. Ärge siis saage nende sarnaseks, sest Jumal, teie Isa, teab, mida te vajate, enne kui te teda palute.

Meie Isa palve

9. Teie palvetage siis nõnda: Meie Isa, kes oled taevast! Pühitsevad olgu sinu nimi; 10. sinu riik tulgu; sinu tahtmine sündigu nagu taevast, nõnda ka maa peal;

11. meie igapäevane leib anna meile tänapäev; 12. ja anna meile andeks meie võlad, nagu meilegi andeks anname oma võlglastele; 13. ja ära saada meid kiusatusse, vaid päästa meid kurjust; (sest sinu on riik ja vägi ja su igavestil Aamen.) 14. Sest kui te annate andeks inimestele nende eksimused, siis annab teie taevane Isa ka teile andeks. 15. Aga kui te inimestele nende eksimusi andeks ei anna, siis ei anna ka teie Isa teie eksimusi andeks.

Oiga paastumine

16. Aga kui te paastute, siis ärge jälge kurvanõliks, nõnda nagu silmakirjasejad; sest nad teevad oma palge näotumaks, et rahvas näeks neid paastuvat. Tõesti, ma ütlen teile, neil on oma palk käes! 17. Vaid kui sina paastud, siis võta oma pea ja pese oma pale, 18. et su paastumine ei oleks nähtav inimestele, vaid su Isale, kes on salajas. Ja su Isa, kes näeb salajasse, tasub sinule.

Tõeline varandus

19. Ärge koguge endile varandusi maa peale, kus koi ja rooste rikuvad ja kus vargad sisse muruvad ning varastavad. 20. Vaid koguge endile varandusi taevasse, kus koi ega rooste ei riku ja kus vargad sisse ei murra ega varasta. 21. Sest kus su varandus on, seal on ka su süda!

Valgus ja pimedus

22. Ihu küünal on silm; kui su silm on terve, siis on kõik su ihu valguses. 23. Aga kui su silm on rikkis, siis on kogu su ihu pimeduses. Kui nüüd su valgus, mis on sinu, on pimedus, kui sinu on siis pimedus?

Mure ja lootus Jumala peale

24. Ükski ei või teenida kaht isandat, sest tema kas vihkab üht ja armastab

MATTEUSE 6, 7

teist, või hoiab ühe poole ega hooli teisest. Te ei või teenida Jumalat ja mammonat!

25. Sellepärast ma ütlen teile: Ärge olge mures oma elu pärast, mida süda ja mida juua, ega oma ihu pärast, millega riietuda. Eks elu ole enam kui toidus ja ihu enam kui riided? 26. Pange tähele taeva linde: nad ei külva ega lõika ega pane kokku aiatadesse, ja teie taevane Isa toidab neid. Eks teie ole palju enam kui nemad? 27. Aga kes teie seast võib muretsmisega oma pikkusele ühegi küünra jätkata? 28. Ja miks te muretsete riietuse pärast? Pange tähele lilli väljal, kuidas nad kasvavad; nad ei tee tööd ega ketra. 29. Ometi ma ütlen teile, et Saalomongi kõiges oma hiilguses pole olnud nõnda ehitud kui üks nendest! 30. Kui nüüd Jumal rohtu väljal, mis täna on ja homme ahju visatakse, nõnda ehil, kas siis mitte palju enam teid, teie nõdrausulised? 31. Ärge siis olge mures, küsides: Mida me sööme? või: Mida me joomes? või: Millega me riietume? 32. Sest kõike seda motivevad paganad. Teie taevane Isa teab ju, et te seda kõike vajate. 33. Ent otsige esiti Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi! 34. Ärge siis olge mures homse pärast, sest küll homme päev muretsneb enese eest. Igale päevale saab küllalt omast vaevast!

Kohtumõistmisest teiste üle

7. Ärge mõistake kohut, et teie üle ei mõistetaks kohut. 2. Sest misuguse kohtuga te kohut mõistate, niisugusega mõistetakse teile kohut; ja misuguse mõõduga te mõõdate, niisugusega mõõdetakse ka teile. 3. Aga miks sa näed pindu oma vennas silmas, kuid palki oma silmas sa ei pane tähele? 4. Või kuidas sa ütled oma vennale: Lase ma tõmban pinnu sinu silmast? Ja vaata, palk on su oma silmas! 5. Sa silmakirjaseja! Tõmba esiti

palk omaast silmast, ja siis sa soletad tõmmata pindu oma venna silmast.

6. Ärge andke seda, mis on* püha, koerile, ja ärge heitke oma pärle sigade ette, et nad neid ei sööks oma jaltega ega kändudeks ja teid ei kiusaks.

Fulgustus palveks

7. Paluge, siis antakse teile; otsige, siis te leiare; koputage, siis avatakse teile. 8. Sest igaüks, kes palub, see saab, ja kes otsib, see leiab, ja kes koputab, sellele avatakse. 9. Või missugune inimene on teie seast, kellelt tema poeg palub leiba, ja ta annaks temale kivi? 10. Või kui ta palub kala, ja ta annaks temale mao? 11. Kui nüüd teie, kes olete kurjad, mõistate anda häid ande oma lastele, eks palju enam teie Isa taevast anna häid ande neile, kes teda paluvad.

Ülim käsk

12. Sellepärast kõik, mida te tahate, et inimesed teile teevad, tehke ka neile; sest see on käsuõpetus ja prohvetid.

Kaks teed

13. Minge sinne kitsast väravast; sest avar on värav ja lai on tee, mis viib hukatusse, ja palju on neid, kes sealt sinne lähevad. 14. Ja kitsas on värav ja ahtake on tee, mis viib ellu, ja pisut on neid, kes selle leiavad.

Valaprohvetite tundmisest

15. Hoiduge valprohvetitest, kes tulevad teie juure lammaste rjideis, aga seestpidi on nad kiskjad hundid. 16. Nende viljast te tunnete nad. Ega viinamarju nopita kibuvitsust või viigimarju okakaist? 17. Nõnda iga hea puu kannab head vilja, aga halb puu kannab halba vilja. 18. Hea puu ei või kanda halba vilja ega halb puu kanda head vilja. 19. Iga puu, mis ei kannu head vilja, raiutakse maha ja

48. 1 Mo. 17, 1; 3 Mo. 11, 44; 19, 2; Ef. 4, 13; Jk. 1, 4.
3 p. 25, 37; Ro. 12, 8. 4 Lk. 14, 14; Jh. 3, 21.
7 p. 1, 15. 8 p. 12. 9 Lk. 11, 2-4. 10 p. 13, 24; Jk. 17, 20; 22, 42; Ap. 21, 14; Ro. 12, 21.
1 Ti. 4, 4; Ilm. 12, 10. 11 p. 18, 4; Jh. 6, 48; 12, 12 p. 18, 35; Jk. 2, 17. 13 p. 26, 41; 1 Al. 29, 11; 2 Ti. 4, 18. 14 Mk. 11, 25.
15 p. 19, 21; Lk. 12, 33-34; 1 Ti. 6, 9; He. 13, 3. 16 p. 12, 22-31; 16, 9, 13; 2 Ko. 6, 15; Ga. 1, 10.
17 Lk. 11, 34-36. 18 Lk. 12, 22-31; 16, 9, 13; 2 Ko. 6, 15; Ga. 1, 10.

25 Fl. 4, 6; He. 11, 5; 1 Pe. 5, 7. 26 p. 10, 26; Jh. 145, 15; 147, 9.
32 Lk. 55, 23; 1 Pe. 5, 7. 33 1 Ku. 3, 13; Lk. 37, 42; Ro. 14, 17. 34 8, 11; 2 Mo. 16, 19.
1 Lk. 6, 37-38; 42; Ro. 2, 1; 1 Ko. 4, 5. 2 Br. 7, 10; Op. 19, 17; Mk. 4, 24. 3 p. 10, 11; Op. 9, 7; 1 Jn. 29, 13; Mk. 11, 24; Lk. 11, 5; 9-13. 11 Lk. 10, 17; Jk. 1, 5, 17. 12 p. 22, 39; Lk. 6, 31.
Ro. 13, 8; Ga. 5, 14. 13 Lk. 13, 24. 14 p. 19, 24; Ap. 14, 22. 15 p. 24, 4; 24; Lk. 6, 43-44; Ap. 20, 29; 1 Jh. 4, 1. 16 p. 12, 23; Ga. 5, 19; Jh. 3, 12. 17 p. 3, 10; Jh. 15, 2, 6.

MATTEUSE 7, 8

visatakse tulle. 20. Nõnda siis nende viljast te tunnete nad ära.

Sõnad ja teod

21. Mitte igauks, kes minule ütleb: Issand, Issand, ei saa taevarikki, vaid kes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevast. 22. Mitmed ütlevad minule tol päeval: Issand, Issand, kas me ei ole sinu nimel ennustanud ja sinu nimel ajanud välja kurje vaimu ja sinu nimel teinud palju vägevaid tegusid? 23. Ja siis ma tunnistatan neile: Ma ei ole elades teid tunnud, taganege minust, te ülekohturegijad!

Kaks koja ehitajat

24. Igauks nüüd, kes neid mu sõnu kuulab ja teeb nende järele, on võrreldav mõistliku mehega, kes ehitab oma koja kalljale. 25. Ja ränk sadu tuli ja tulid veevoolud, ja tuuled puhusid ja sõbatsid vastu seda koda; aga ta ei langenud, sest tema alus oli rajatud kalljale. 26. Ja igauks, kes neid minu sõnu kuulab, aga ei tee nende järele, on võrreldav jõeleda mehega, kes oma koja ehitab liivale. 27. Ja ränk sadu tuli ja tulid veevoolud, ja tuuled puhusid ja sõbatsid vastu seda koda, ja ta langes, ja tema langemine oli suur.

28. Ja sündis, kui Jeesus oli lõpetanud need kõned, et rahvahulgad hämmastusid tema õpetusest; 29. sest ta õpetas neid nõnda nagu see, kellel on meelevald, ja mitte nõnda nagu nende kirjatundjad.

Pidalitõbi terveks tegemine

8. Aga kui tema astus mäelt alla, järgis teda palju rahvast. 2. Ja vaata, pidalitõbine tuli ja heitis maha tema ette ning ütles: „Issand, kui sa tahad, võid sa mind puhtaks teha!“ 3. Siis Jeesus sirutas oma käe ja puudutas teda ning ütles: „Ma tahan, sa puhtaks!“ Ja sedamaid sai ta oma pidalitõvest puhtaks. 4. Ja Jeesus

ütles temale: „Katsu, et sa seda ühelegi ei ütle, vaid mine näita ennast preestritele ja vii ohvriand, mille Mooses on seadnud, neile tunniruseks!“

Kapernauma pealiku poisi terveks tegemine

5. Aga kui Jeesus saabus Kapernauma, tuli tema juure sõjapealik, palus teda 6. ning ütles: „Issand, minu poiss on kodus halvatuks maha saures valus!“ 7. Jeesus ütles temale: „Ma tulen ja teen ta terveks.“ 8. Aga sõjapealik kostis ja ütles: „Issand, mina pole väärt, et sa mu katuse alla ruled, vaid ütle sinuile sõna, siis mu poiss paraneb. 9. Sest ma isegi olen inimese valitsuse all, ja minu käsu all on sõjamehi. Ja kui ma ütlen ühele: Mine! siis ta läheb, ja teisele: Tule! siis ta tuleb, ja oma orjale: Tee seda! siis ta teeb.“ 10. Kui Jeesus seda kuulis, imestas ta ja ütles neile, kes teda järgisid: „Tõesti ma ütlen teile, mitte ühelegi israellasele ma ei ole leidnud nii suurt usku!“ 11. Ent ma ütlen teile, et paljud tulevad idast ja läänest ja istuvad lauas Aabrahami, Iisaki ja Jaakobi taevarikis. 12. aga kuningriigi lapsed heidetakse välja kõige hämmastusse pimedusse; seal on ulumine ja hammaste kiristamine!“ 13. Ja Jeesus ütles sõjapealikule: „Minel Nagu sa oled uskunud, nõnda sündigu sulle!“ Ja tema poiss sai terveks seltsamal tunnil.

Jeesus teeb terveks Peetruse ämma ja taisi

14. Ja Jeesus tuli Peetruse kotta ja nägi tema ämma olevat maha palavikus. 15. Siis Jeesus võttis ta käest kinni, ja palavik lahkus temast. Ja ämma tõusis üles ja tunnustas teda. 16. Aga õhtu tulles toodi tema juure palju seestunuteid, ja ta ajas vaimud välja sõnaga ja tegi haiged terveks. 17. et läheks täide, mis on üteldud prohvet Jeesaja kaudu: „Tema

21 Ho. 8, 2; Lk. 6, 46; 13, 25-27; Ro. 2, 13; Jk. 1, 22-25; 2, 14. 22 p. 25, 44; 1 Ko. 13, 1. 23 p. 25, 47; 2 Th. 2, 19. 24 p. 21; Mk. 1, 22; Lk. 6, 47-48; Jh. 13, 17. 25 Mk. 5, 1-26; Lk. 6, 26-29. 26 p. 9, 30; 1 Mo. 14, 7; Mk. 7, 36; Lk. 17, 14. 27 Hk. 13, 10. 28 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 29 Lk. 4, 41; Jk. 2, 19; 2 Pe. 2, 4. 30 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 31 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 32 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 33 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 34 Mk. 1, 29-34. 35 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 36 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 37 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 38 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 39 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 40 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 41 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 42 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 43 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 44 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 45 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 46 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 47 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 48 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 49 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 50 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 51 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 52 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 53 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 54 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 55 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 56 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 57 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 58 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 59 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 60 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 61 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 62 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 63 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 64 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 65 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 66 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 67 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 68 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 69 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 70 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 71 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 72 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 73 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 74 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 75 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 76 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 77 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 78 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 79 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 80 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 81 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 82 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 83 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 84 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 85 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 86 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 87 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 88 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 89 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 90 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 91 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 92 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 93 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 94 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 95 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 96 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 97 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 98 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 99 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 100 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 101 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 102 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 103 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 104 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 105 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 106 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 107 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 108 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 109 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 110 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 111 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 112 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 113 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 114 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 115 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 116 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 117 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 118 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 119 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 120 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 121 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 122 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 123 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 124 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 125 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 126 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 127 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 128 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 129 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 130 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 131 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 132 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 133 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 134 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 135 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 136 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 137 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 138 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 139 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 140 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 141 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 142 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 143 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 144 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 145 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 146 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 147 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 148 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 149 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 150 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 151 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 152 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 153 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 154 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 155 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 156 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 157 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 158 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 159 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 160 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 161 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 162 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 163 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 164 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 165 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 166 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 167 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 168 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 169 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 170 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 171 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 172 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 173 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 174 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 175 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 176 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 177 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 178 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 179 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 180 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 181 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 182 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 183 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 184 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 185 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 186 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 187 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 188 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 189 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 190 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 191 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 192 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 193 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 194 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 195 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 196 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 197 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 198 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 199 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 200 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 201 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 202 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 203 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 204 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 205 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 206 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 207 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 208 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 209 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 210 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 211 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 212 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 213 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 214 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 215 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 216 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 217 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 218 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 219 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 220 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 221 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 222 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 223 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 224 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 225 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 226 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 227 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 228 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 229 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 230 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 231 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 232 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 233 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 234 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 235 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 236 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 237 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 238 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 239 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 240 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 241 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 242 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 243 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 244 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 245 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 246 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 247 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 248 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 249 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 250 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 251 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 252 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 253 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 254 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 255 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 256 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 257 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 258 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 259 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 260 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 261 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 262 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 263 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 264 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 265 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 266 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 267 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 268 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 269 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 270 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 271 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 272 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 273 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 274 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 275 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 276 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 277 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 278 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 279 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 280 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 281 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 282 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 283 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 284 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 285 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 286 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 287 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 288 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 289 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 290 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 291 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 292 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 293 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 294 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 295 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 296 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 297 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 298 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 299 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 300 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 301 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 302 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 303 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 304 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 305 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 306 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 307 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 308 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 309 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 310 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 311 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 312 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 313 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 314 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 315 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 316 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 317 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 318 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 319 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 320 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 321 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 322 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 323 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 324 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 325 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 326 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 327 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 328 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 329 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 330 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 331 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 332 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 333 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 334 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 335 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 336 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 337 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 338 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 339 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 340 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 341 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 342 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 343 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 344 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 345 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 346 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 347 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 348 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 349 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 350 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 351 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 352 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 353 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 354 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 355 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 356 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 357 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 358 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 359 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 360 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 361 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 362 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 363 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 364 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 365 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 366 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 367 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 368 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 369 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 370 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 371 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 372 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 373 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 374 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 375 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 376 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 377 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 378 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 379 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 380 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 381 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 382 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 383 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 384 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 385 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 386 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 387 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 388 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 389 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 390 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 391 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 392 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 393 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 394 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 395 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 396 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 397 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 398 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 399 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 400 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 401 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 402 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 403 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 404 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 405 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 406 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 407 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 408 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 409 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 410 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 411 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 412 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 413 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 414 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 415 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 416 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 417 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 418 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 419 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 420 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 421 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 422 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 423 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 424 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 425 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 426 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 427 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 428 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 429 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 430 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 431 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 432 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 433 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 434 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 435 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 436 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 437 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 438 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 439 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 440 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 441 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 442 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 443 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 444 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 445 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 446 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 447 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 448 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 449 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 450 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 451 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 452 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 453 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 454 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 455 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 456 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 457 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 458 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 459 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 460 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 461 p. 12, 25; Jh. 2, 25. 462 p. 12, 25; Jh. 2,

õppige, mis see on; Ma tahan halastust ja mitte ohvrit. Sest ma pole tulnud kuisuma õiged, vaid patuseid!"

Paastumise kätinus

14. Siis tulid Johannese järgijad tema juure ja küsisid: „Mispärast meie ja variserid paastume, aga sinu järgijad ei paasteru?" 15. Jeesus ütles neile: „Ega polupoisid või olla kurvad, niikaua kui peig on nende juures? Ent põevad rulevad, mli pelg neilt võetakse, ja siis nad paastuvad. 16. Ükski ei pane vanutamata riidetükki paljaks vanale kuuale; sest niisugune augustaks rebeneb küljest lahti ja lõhe läheb pahemaks. 17. Ei valata ka mitte värsket viina vanusse nahklühkreisse; muidu lühkrid lõhkevad ja viin voolab maha ning lühkrid saavad hukka; vaid värreke viin valatakse uutesse lühkreisse, siis säilivad mõlemad."

Ülema tütre ülesratamine surnuist ja veritööine naine

18. Kui tema seda neile rääkis, vaata, siis tuli üks ülem ja langes maha tema ette ning ütles: „Minu tütar suri praegu, aga tule ja pane oma käsi tema peale, siis ta saab elavaks!" 19. Ja Jeesus tõusis ja läks ta järele, samuti ta järgijad. 20. Ja vaata, naine, kes oli kaksteistkümmend aastat veritööde põdenud, tuli tema selja taha ja puudutas tema kuu pealisküsti. 21. Sest ta ütles iseeneses: „Saaksin ma vaid puutuda tema kuuesse, siis ma pääseksin!" 22. Aga Jeesus pöördus, nägi teda ja ütles: „Ole julge, tütar, sinu usk on sind päästnud!" Ja naine sai terveks sealsamal tunnil. 23. Ja kui Jeesus ülema kotta jõudis ja nägi vilepühajaid ja kätartsevat rahvast, 24. ütles ta: „Minge ära, sest tütarlaps pole surnud, vaid magab!" Ja nad naerisid teda. 25. Aga kui rahvahulk oli välja aetud, läks ta sisse ja võttis tema käest kinni, ja

tütarlaps tõusis üles. 26. Ja sõnum sellest levis üle kogu selle maa.

Kaks pimedat

27. Kui Jeesus sealt edasi läks, järgis teda kaks pimedat, karjades ning üteldes: „Taaveti Poeg, halasta meie peale!" 28. Kui ta tuppa astus, tulid need pimedad tema juure, ja Jeesus ütles neile: „Kas te usute, et ma võin seda teha?" Nemad ütlesid temale: „Jah, Issand!" 29. Siis ta puudutas nende silmi ning ütles: „Teile sündigu teie usku mõõdal!" 30. Ja nende silmad avanesid. Ja Jeesus hoiatas neid kõvasti ning ütles: „Katsuge, et seda keegi ei saa teada!" 31. Aga nemad läksid välja ja tegid tema kuulsaks kogu sellel maal.

Keeletu seestunul

32. Kui need olid välja läinud, vaata, siis toodi ta juure keeletu mees, kes oli seestunul. 33. Ja kui kuri vaim oli välja aetud, rääkis keeletu. Ja rahvas imestas ja ütles: „Seda pole veel ilalgi nähtud Iisraelis!" 34. Kuid variserid ütlesid: „Kurjade vaimude ülema abil ajab ta kurje vaimu välja."

35. Ja Jeesus käis läbi kõik linnad ja küllad, õpetas nende koguduskodades ja kuulutas Jumala riigi evangeliumi, parandas kõike tõbe ja kõike viga.

Jeesuse haastamine rahva vastu

36. Aga kui ta rahvahulki nägi, oli tal hale meel nende pärast, sest nad olid piinatud ja vintsutatud otsegu lambad kelledel ei ole karjast. 37. Siis ta ütles oma järgijatele: „Lõikust on palju, aga vähe töötegijaid. 38. Paluge siis lõikuse Issandat, et ta läkitaks töötegijaid välja oma lõikusele."

Apostlite läkitamine

10. Ja ta kutsus oma kaksteistkümmend järgit enese juure ja andis neile meele-

valla rüvedate vaimude üle, neid välja ajada ja parandada kõike tõbe ja kõike viga. 2. Nende kaksteistkümmend apostli nimed on need: esimene Siimon, nime- ratud Peetrusks, ja Andreas, tema vend; JakooBUS, Sebedeuse poeg, ja Johannes, tema vend; 3. Filippus ja Bartolomeus, Toomas ja Matteus, tõlner; JakooBUS, Alfeuse poeg, ja Taddesus; 4. Siimon Kaanast ja Juudas Iskariot, kes tema ka ära andis.

Apostlite ülesanne

5. Need kaksteistkümmend läkitas Jeesus, käskis neid ning ütles: „Ärge minge paganate teele ja ärge astuge samariaste linnas, 6. vaid minge enne- mini Iisraeli koja kadunud lammaste juure. 7. Ja minnes kuulutage ning ütlege: Tacvariik on lähedal! 8. Tehke haiged terveks, äratage surnuid üles, puhastage pidalitõbiseid, ajage välja kurje vaimu. Muidu olete saanud, muidu andke! 9. Ärge varuge kuida ega hõbodat ega vaskraha oma vöö vahele, 10. ei pauna teekonnale ega kaht kuube ega jalatseid ega saua; sest töötegi on oma rouduse väärt. 11. Aga kui te kuhugi linna või küllasse astute, siis kuulake, kes seal on vääriline, ja sinna jälge, seni kui sealt ära lähete. 12. Aga sisse astudes majasse teretage seda. 13. Ja kui see maja on selle vääriline, siis tulgu teie rahu ta peale; aga kui see ei ole vääriline, pöördugu teie rahu tagasi teie juure. 14. Ja kes iganes teid vastu ei võta ega kuule teie sõnu, sellest kojast või sellest linnast minge välja ja puistake tolm oma jalgadelt. 15. Tõesti mina ütlen teile, Soodoma- ja Gomorremaal on kohtu- päeval hõlpsam põli kui niisugusel linnal!"

Apostlite tagakiusamisest

16. Vaata, mina läkitan teid nagu lambaid huntide keskele! Olge siis

arukad nagu maod ja vagurad nagu tuvid! 17. Aga hoolduge inimestest; sest nad annavad teid ära kohtute kätte ja plitsu- tavad teid koguduskodades. 18. Ja teid viiakse minu pärast ka maavalitsjate ja kuningate ette, neile ja paganale tun- nistuseks. 19. Ja kui nad teid annavad kohtu kätte, siis ärge muretssege, kuidas või mida rääkida, sest teile antakse sel tunnil see, mida teil tuleb rääkida. 20. Sest teie ei ole need, kes kõnelevad, vaid see on teie Isa Vaim, kes kõneleb teie sees. 21. Siis vend annab venna surma ja isa oma lapse, ja lapsed hakkavad vastu vanemale ja tapavad nad. 22. Ja te saate kõikide vihanlusteks minu nime pärast; aga kes jääb püsima otsani, see päästetakse. 23. Aga kui nad teid taga kiusavad ühes linnas, siis põgenege teise. Sest tõesti ma ütlen teile, te ei jõua Iisraeli linnu õpetades läbi käia, enne kui Inimese Poeg tuleb! 24. Jünger ei ole ülem oma õpetajast ega ori ülem oma isandast. 25. Jünger olgu rahul sellega, et tema käsi käib nagu ta õpetajal ja orjal nagu ta isandal. Kui nad perelsandat on hüüdnud Peeltsebutiks, kui palju enam tema peret!

Keda kartta, heda mitte

26. Ärge siis neid kartke! Sest midagi ei ole peidetud, mis ei tuleks ilmsiks, ja midagi pole salajas, mida ei saada teada. 27. Mis ma teile ütlen pimedas, seda rääkige valgus; ja mida te kuulete kõrva sisse räägitavat, seda kuulutage katustelt. 28. Ja ärge kartke neid, kes ihu tapavad, aga hinge ei või tappa, vaid kartke ennemini teda, kes hinge ja ihu võib hukutada põrgus. 29. Eks kaks varblast müüda veeringu eest? Ent ükski neist ei lange maha ilma teie Isata. 30. Aga teie juuksekarvadki on kõik ära loetud. 31. Ärge siis kartke; teie olete kallihinnalisemad kui palju varblasi! 32. Igauks

14 Mk. 2, 18-22; 18, 12; Lk. 5, 27-29. 15 Jh. 3, 29. 16 Mk. 5, 21-33; Lk. 8, 40-56. 17 Lk. 17, 19. 18 Jh. 11, 11, 14-25. 19 Ap. 9, 41. 20 Lk. 7, 17. 21 p. 8, 13. 22 p. 8, 41. 23 Mk. 7, 36. 24 Lk. 11, 14. 25 Lk. 11, 14. 26 p. 14, 14; Jh. 5, 33; 6, 5; Mk. 6, 34. 27 Mk. 3, 13-19; Lk. 6, 12-16. 28 Jh. 3, 29. 29 Ap. 9, 41. 30 Lk. 7, 17. 31 p. 8, 13. 32 Mk. 7, 36. 33 Lk. 11, 14. 34 Lk. 11, 14. 35 p. 14, 14; Jh. 5, 33; 6, 5; Mk. 6, 34. 36 Mk. 3, 13-19; Lk. 6, 12-16. 37 Lk. 10, 2; Jh. 4, 35. 38 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 39 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 40 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 41 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 42 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 43 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 44 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 45 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 46 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 47 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 48 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 49 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 50 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 51 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 52 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 53 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 54 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 55 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 56 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 57 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 58 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 59 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 60 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 61 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 62 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 63 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 64 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 65 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 66 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 67 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 68 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 69 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 70 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 71 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 72 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 73 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 74 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 75 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 76 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 77 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 78 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 79 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 80 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 81 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 82 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 83 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 84 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 85 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 86 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 87 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 88 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 89 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 90 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 91 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 92 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 93 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 94 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 95 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 96 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 97 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 98 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 99 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 100 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 101 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 102 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 103 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 104 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 105 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 106 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 107 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 108 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 109 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 110 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 111 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 112 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 113 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 114 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 115 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 116 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 117 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 118 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 119 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 120 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 121 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 122 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 123 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 124 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 125 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 126 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 127 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 128 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 129 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 130 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 131 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 132 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 133 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 134 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 135 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 136 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 137 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 138 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 139 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 140 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 141 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 142 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 143 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 144 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 145 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 146 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 147 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 148 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 149 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 150 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 151 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 152 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 153 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 154 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 155 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 156 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 157 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 158 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 159 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 160 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 161 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 162 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 163 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 164 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 165 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 166 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 167 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 168 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 169 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 170 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 171 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 172 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 173 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 174 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 175 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 176 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 177 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 178 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 179 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 180 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 181 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 182 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 183 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 184 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 185 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 186 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 187 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 188 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 189 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 190 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 191 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 192 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 193 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 194 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 195 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 196 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 197 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 198 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 199 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 200 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 201 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 202 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 203 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 204 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 205 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 206 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 207 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 208 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 209 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 210 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 211 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 212 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 213 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 214 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 215 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 216 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 217 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 218 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 219 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 220 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 221 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 222 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 223 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 224 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 225 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 226 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 227 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 228 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 229 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 230 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 231 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 232 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 233 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 234 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 235 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 236 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 237 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 238 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 239 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 240 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 241 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 242 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 243 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 244 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 245 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 246 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 247 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 248 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 249 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 250 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 251 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 252 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 253 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 254 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 255 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 256 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 257 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 258 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 259 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 260 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 261 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 262 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 263 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 264 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 265 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 266 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 267 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 268 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 269 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 270 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 271 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 272 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 273 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 274 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 275 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 276 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 277 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 278 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 279 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 280 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 281 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 282 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 283 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 284 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 285 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 286 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 287 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 288 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 289 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 290 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 291 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 292 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 293 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 294 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 295 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 296 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 297 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 298 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 299 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 300 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 301 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 302 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 303 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 304 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 305 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 306 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 307 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 308 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 309 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 310 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 311 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 312 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 313 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 314 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 315 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 316 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 317 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 318 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 319 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 320 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 321 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 322 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 323 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 324 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 325 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 326 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 327 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 328 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 329 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 330 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 331 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 332 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 333 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 334 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 335 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 336 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 337 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 338 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 339 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 340 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 341 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 342 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 343 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 344 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 345 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 346 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 347 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 348 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 349 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 350 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 351 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 352 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 353 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 354 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 355 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 356 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 357 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 358 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 359 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 360 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 361 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 362 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 363 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 364 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 365 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 366 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 367 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 368 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 369 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 370 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 371 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 372 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 373 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 374 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 375 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 376 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 377 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 378 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 379 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 380 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 381 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 382 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 383 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 384 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 385 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 386 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 387 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 388 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 389 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 390 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 391 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 392 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 393 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 394 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 395 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 396 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 397 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 398 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 399 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 400 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 401 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 402 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 403 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 404 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 405 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 406 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 407 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 408 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 409 p. 12, 24; Mk. 3, 22. 410 p. 12

nüüd, kes mind tunnistab inimeste ees, teda tunnistan minagi oma Isa ees, kes on taevas, 33. Aga kes iganes mind ära salgab inimeste ees, teda salgan minagi oma Isa ees, kes on taevas!

Karm valik ja selle tasu

34. Ärge arvake, et ma olen tulnud toorna rahu maa peale; ma ei ole tulnud toorna rahu, vaid mõõka! 35. Sest ma olen tulnud ajama inimeste riidu tema isaga ja tütarit tema emaga ja miniat tema ämmaga; 36. ja inimese vendlasid saavad ta omad kodakondased. 37. Kes isa või ema enam armastab kui mind, see ei ole mind väljirt; ja kes poega või tütarit enam armastab kui mind, see ei ole mind väljirt; 38. ja kes ei võta oma risti enese peale ega järgi mind, ei ole mind väljirt. 39. Kes oma elu leiab, kaotab selle, ja kes oma elu kaotab minu pärast, leiab selle.

40. Kees teid vastu võtab, võtab mind vastu; ja kes mind vastu võtab, võtab vastu selle, kes mind on läkitanud.

41. Kes prohveti vastu võtab ja prohveti nime tõttu, saab prohveti palga; ja kes õige vastu võtab, õige inimese nime tõttu, see saab õige inimese palga.

42. Ja kes iganes üht neist vähemaist joodab karikatele külna vega ta jüngrl nime tõttu, tõesti ma ütlen teile, see ei jäi ilma oma palgast!

11. Ja sündis, kui Jeesus oli lõpetanud käskused andmast oma kaheteistkümnelle jüngrile, et ta läks sealte eemale õpetama ja jutlustama nende linnades.

Ristiņa Johanness

2. Aga kui Johannes vangihooneks
olles kuulis Kristuse tegudest, läkitas ta
oma jüngerite kaudu 3. temale ütles:
„Kas oled sina see, kes tuleb, või peame
teist ootama?“ 4. Ja Jeesus vastas ning

ütles neile: „Minge ja teatage Johan-
nesele, mida te kuulete ja näete: Si-
pimedad saavad nägijaks ja jalutavad kive-
pidalitõbised tehakse pühaks ja kurdid
kuulevad ja surmad ülestatakse üles ja
vaestele kuulustatakse evangeeliumi, 6. ja
õnnis on, kes igasest minust ei pahandul“

7. Aga kui need ära läksid, hakkas Jeesus rahvale rääkima Johannesest: „Mida te olete läinud välja kõrbe vaatama? Kas pilliroogu, mida tuul kõigutab? 8. Või mida te olete välja läinud vaatama? Kas inimest, kes on riietatud peente riidega? Vaata, kes kannavad peeni riideid, need on kuningate kodades. 9. Või mida te olete välja läinud vaatama? Kas prohvetit? Tõesti, ma ütlen teile, et ta on enamgi kui prohvet. 10. Tema on see, kellest on kirjutatud: Vaata, mina läkitan sinu palge eele oma ingli, kes sulle tee valmistab sinu ees! 11. Tõesti, ma ütlen teile, ei ole naistest sündinute seast tõusnud suuremat kui Ristija Johannes, nga väiksem taevariigi on suurem temast! 12. Ent Ristija Johannes pälvib siiani rünnatakse taevariiki, ja kes seda ründavad, kisuvad ta endile. 13. Ja kõik prohveid ja käsüpetus on enustanud Johanneseni, 14. ja kui te tahate seda tõeka võtta: tema on Eelija, kes pidi tulema. 15. Keitel kõrvad on, see kuulgu!

16. Aga kellega ma võrdleksin sedasinaist sugupõlvot? See on laste sarnane, kes turgudel istuvad ja hüüavad teistele 17. ning ütlevad: Me oleme teile viler ajanud, ja te pole tantsinud; me oleme teile nutulugu laulnud, ja te pole nutanud. 18. Sest Johannes tuli, ei sõnnud ega joomnud; ja nad ütlevad: Tema on kuri vaim! 19. Inimese Poeg tuli, sööb ja joob; ja nad ütlevad: Vaata, see inimene on söödik ja viinajoodik, tõlnerite ja patuste sõber! Ometi mõistetakse tarkus õigeks ta tegudest."

23 Mh. 8, 38; Lk. 9, 26; 2 Ti. 2, 12.	34 Lk. 12, 51-53; 14, 26-27.	35 8, 21.	36 Mh. 7, 68.
lh. 13, 18.	37 1 Mh. 33, 9.	38 Lk. 17, 33; 18, 25.	39 p. 18, 5.
lh. 10, 16; lh. 13, 20.	41 p. 18, 5; 1 Kk. 17, 10 ll.	42 p. 25, 40; Mh. 9, 41.	43 p. 14, 31.
Lk. 7, 18-33.	43 Mo. 18, 1; Lk. 4, 3; Ml. 3, 1.	44 18, 25; 5 ll.	45 p. 13, 57; 26, 31.
7 p. 3, 1, 5.	48 Lk. 10, 19; Ga. 6, 14.	49 p. 27, 26; Lk. 11, 20; 20 Ml. 3, 1.	50 Lk. 13, 245.
16; 16; Fl. 3, 8, 12.	51 Ml. 3, 22.	52 p. 17, 10 ll; Ml. 3, 23; Lk. 1, 17.	53 Hm. 6, 17.
17 Op. 29, 9.	54 p. 1, 4.	55 p. 17, 10 ll; Ml. 3, 23; Lk. 1, 17.	
	56 p. 1, 4.	57 p. 17, 10 ll; Ml. 3, 23; Lk. 1, 17.	

Jesus iðilab ríkmanna lífni

20. Siis ta hakkas sõitma nendele linnu, kua kõige rohkem oli sündinud tema vägevaid tegusid, sellepärast et nad ei olnud meelt paranadanud: 21. „Häde sulle, Kormsin! Häde sulle, Betsaida! Sest kui Tüürose ja Sükonia oleksid sündinud need vägevad teod, mis on sündinud teie juures, küll nemad armugi oleksid kots ja tuhas paranadanud meelt. 22. Aga ma ütlen teile: Tüüroel ja Sükonil on hõlpsam põli kohtupäeval kui teil! 23. Ja sina, Kapernaum, kas sa ei olnud ülenadanud taevani? Kuni pörguni sa langed alla! Sest kui Soodomas oleksid sündinud need vägevad teod, mis on sündinud sinus, seisaks see veel tänapäeval! 24. Aga ma ütlen teile: Soodomaleal on hõlpsam põli kohtupäeval kui sinul!“

Laprolikety malduseri

25. Sel ajal Jeesus hakkas rääkima ja ütles: „Ma ülistan sind, Isa, taeva ja maa Issand, et sa selle oled peitnud tarkade ja mõistlike eest ja oled selle ilmutanud vähetarkadele 26. Tõesti, Isa, see on nõnda olnud su meele järele

Jesusa esmerdek ja tõi

27. Kõik on mu Isa annud minu kätte, ja ükski muu ei tunne Poega kui ainult Isa, ega ükski tunne Isa kui ainult Poeg ja see, kellele Iganen Poeg tahab seda ilmutada. 28. Tulge minu juure kõik, kes olete värvatud ja koomatud, ja mina annan teile hingamist. 29. Võtke endi peale minu ike ja õppige minust, et mina olen tšane ja südamest alandlik; ja te leiaste hingamist oma hingedele. 30. Sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!¹⁴

Hingamispöytä palauttamisen

12. Sel ajal liks Jeesus viljast läbi hingamispeevu). Aga tema jõugritel oli

20 Lk. 10, 13-15. 21 Jo. 3, 6. 22 Nl. 4, 6. 23 Ps. 4, 13; 8, 5; 9, 1. 24 Ps. 10, 15.
25 Lk. 10, 21; 1 Ko. 7, 12; 1 Jo. 27. 26 Ps. 28, 18; Lk. 8, 7; Lk. 10, 22; Jh. 3, 35; 6, 40; 10, 15; 17, 2; Fl. 2, 9.
Ef. 1, 30 f. 28 Ps. 126, 20; Jc. 31, 25. 29 Jc. 6, 16; Jh. 10, 18; 33; Fl. 2, 7. 30 Ps. 4, 13; Jh. 5, 3.
31 Mt. 23, 26; Mk. 2, 23-28; Lk. 6, 1-5. 32 2 Mo. 20, 9. 33 1 Sa. 21, 6. 34 2 Mo. 29, 13.
35 Mt. 24, 9. 36 4 Mo. 28, 9. 37 Ps. 93, 10; Mt. 6, 6. 38 Mk. 3, 1-6; Lk. 6, 6-11. 39 Lk. 14, 3.
40 Lk. 13, 10; Jh. 14, 5. 41 Jh. 5, 16. 42 Ps. 2, 4. 43 Ps. 11, 1. 44 Ps. 11, 1.

nälg ja nad hakkasid päid karkuma ja süüma. 2. Kui variserid seda nägid, ütlesid nad temale: „Vasata, sinu jõugrid teevad, mida ei sünni teha hingamispäeval!“ 3. Aga tema ütles neile: „Eks te ole lugenud, mis Taavet tegi, kui temal ja ta kaastelstel nälg oli, 4. kuidas ta läks Jumala kotta ja nad sõid ära vaateleivad, mida süüa ei olnud luba temal ega ta kaastelstel, vaid ainult preestritel? 5. Või eks te ole küsusetusest lugenud, et preestrid rikuvad hingamispäeval pühakojas hingamispäeva ja on omotigi süüta? 6. Kuid ma ütlen teile, et siin on see, kes on suurem kui pühakoda! 7. Aga kui te teaksite, mis see on: Ma tahan hulastust, aga mitte ohvrit! siis te ei oleks hukka mõistnud süüramul. 8. Seet Inimese Poeg on hingamispäeva isand!“

Kuivamud kõega mehe tervestegemine

9. Ja kui ta läks sealt eemale, rüü-
ta nende kogudusekotta. 10. Ja vastu,
seal oli inimene kuivanud käega. Ja nad
kiisid temalt ning ütlesid: „Kas sünnib
terveks teha hingamispäeval?“ Nad mõtle-
sid ta peale kaevata. 11. Aga tema ütles
neile: „Kes on teie seast inimene, kellel
on ükskõik lammas, ja kui see kukub
auku hingamispäeval, et ta temast ei
haara kinni ega tõmba teda välja? 12. Kui
suur vahe on nüüd inimese ja lamba vahel!
Sellepärast sünnib küll teha head hinga-
mispäeval!“ 13. Siis ta ütles sellele
inimesele: „Siruta oma käsi!“ Ja ta siru-
tas. Ja see sai jälle terveks otsegu teine.
14. Siis variserid läksid välja ja pidasid
nõu tema vastu, kuidas teda hukka saata.

Valued sulfate

15. Aga kui Jeesus seda sai teada, läks ta sealt ära. Ja paljud järgisid teda, ja ta tegi nad kõik terveks; 16. ja ta hoiatas neid kõvasti, et nad temast avalikult ei räägiks, 17. et lühets täide, mis on

20 Lk. 10, 13-15. 21 Jo. 3, 6. 22 Nl. 4, 6. 23 Ps. 4, 13; 8, 5; 9, 1. 24 Ps. 10, 15.
25 Lk. 10, 21; 1 Ko. 7, 12; 1 Jo. 27. 26 Ps. 28, 18; Lk. 8, 7; Lk. 10, 22; Jh. 3, 35; 6, 40; 10, 15; 17, 2; Fl. 2, 9.
Ef. 1, 30 f. 28 Ps. 126, 20; Jc. 31, 25. 29 Jc. 6, 16; Jh. 10, 18; 33; Fl. 2, 7. 30 Ps. 4, 13; Jh. 5, 3.
31 Mt. 23, 26; Mk. 2, 23-28; Lk. 6, 1-5. 32 2 Mo. 20, 9. 33 1 Sa. 21, 6. 34 2 Mo. 29, 13.
35 Mt. 24, 9. 36 4 Mo. 28, 9. 37 Ps. 93, 10; Mt. 6, 6. 38 Mk. 3, 1-6; Lk. 6, 6-11. 39 Lk. 14, 3.
40 Lk. 13, 10; Jh. 14, 5. 41 Jh. 5, 16. 42 Ps. 2, 4. 43 Ps. 11, 1. 44 Ps. 11, 1.

üteldud prohvet Jeesaja kaudu: 18. „Vaata, see on mu sulane, kelle ma olen valinud, mu armas, kellest mu hingel on hea meel! Ma panen oma Vaimu tema peale ja ta kuulutab paganale kohut. 19. Ta ei riidle ega kisenda, ja ta häält ei kuulda uultseil. 20. Rndjurd pilliroogu ta ei murra katki ja suitsvat tahti ta ei kusruta ära, kuni ta on õigluse jalule seadnud; 21. ja paganad panevad omiflootuse tema nime peale!“

Jeesus ei vaig saatana abi

22. Siis toodi tema juure seestunu, kes oli pime ja keeletu. Ja ta tegi tema terveks, nõnda et keeletu rääkis ja nägi. 23. Ja kõik rahvas hämmastus ning ütles: „Kas see vahest ei ole Taaveti poeg?“ 24. Aga kui variserid seda kuulid, ütlesid nad: „Seesinane ei aja kurje vaimu välja muidu kui Peeltsebuli, kurjade vaimude peamehe abil!“

25. Et aga Jeesus nende mõtteid mõistis, ütles ta neile: „Iga kuningriik, mis on isekeskis riisus, hävib; ja ükski linn või koda, mis on isekeskis riisus, ei jää püsima. 26. Kui nüüd saatana välja ajab saatana, siis on ta riisus iseenesega; kuidas siis võib tema riik püsida? 27. Ja kui mina Peeltsebuli abil kurje vaimu välja ajan, kelle abil ajavad teie pojad need välja? Sellepärast peavad nemad olema teile kohtumõistjaks. 28. Aga kui mina Jumala Vaimuga kurjad vaimud välja ajan, siis on juba Jumala riik teie juure tulnud. 29. Või kuidas võib keegi minna vägeva kotta ja riisuda tema riistu, kui ta enne ei seo seda vägevast? Alles siis ta saab riisuda tema majja. 30. Kes ei ole minuga, see on minu vastu; ja kes minuga ei kogu, see pillab laiali.“

31. Seepärast ma ütlen teile: Iga patt ja jumalapilge antakse inimestele andeks; aga Püha Vaimu pilget ei anta inimestele andeks. 32. Ja kes iganes räägib sõna Inimese Poja vastu, sellele antakse see

andeks, aga kes iganes midagi räägib Püha Vaimu vastu, sellele ei anta seda andeks, ei selles maailmas ega tulevases. 33. Kas tunnistage puu heaks ja ta villi heaks, või tunnistage puu halvaks ja ta villi halvaks. Sest puud tuntakse tema viljast. 34. Te rääkute sigitis, kuidas te võite rääkida head, kui te olete kurjad? Sellest, mida sõda on tšis, sellest räägib suu. 35. Hea inimene toob südame heast tagavarast esile head, ja halb inimene toob halvast tagavarast esile halba. 36. Ent ma ütlen teile, et inimesed peavad kohtu-päeval aru andma igaühelt sõnast, mis nad on rääkinud. 37. Sest ru sõnust arvatakse sind õigeks ja ru sõnust mõistetakse sind hukka.“

Jeesus ei hooli tunnistuste nõudmisest

38. Siis vastasid temale mõningad kirjatundjad ja variserid ning ütlesid: „Õpetaja, me tahame sinult näha tunnistuste.“ 39. Aga tema kostis ja ütles neile: „See kuri ja abielurikkaja tõug otsib tunnistuste, aga talle ei anta muud tunnistuste kui prohvet Joona tuonust.“ 40. Sest otsegu Joona oli valaskala kõhus kolm päeva ja kolm ööd, nõnda peab Inimese Poeg olema maapõues kolm päeva ja kolm ööd. 41. Niinive mehed arvavad kohtus esile ühes sellesinase sugupõlviga ja süüdistavad teda, sest nad parandasid meelt Joona jutluse tõttu. Ja vaata, siin on enam kui Joona! 42. Lõunamaa kuninganna tõuseb üles kohtus ühes sellesinase sugupõlviga ja süüdistab teda, sest ta tuli lõunamaa otsast kuulama Saalomoni tarkust. Ja vaata, siin on enam kui Saalomoni!

Pundliku pühastuse hädas

43. Kui rüve vaim on inimesest väljunud, küib ta kuivi paiku mööda ja otsib hingamist, aga ei leia. 44. Siis ta ütleb: Ma lähen tagasi oma kotta, kust ma väljusin! Ja kui ta tuleb, leiab ta selle

18 p. 3, 17; 11, 5; 11, 2. 20 Js. 61, 1; 66, 2. 21 Ro. 15, 12. 22 Mk. 3, 20-30; 1 K. 11, 14-23; 12, 10. 24 p. 9, 34. 25 Lk. 11, 17. 26 1 Jh. 3, 8. 27 Js. 49, 24; Jh. 12, 31. 28 Lk. 12, 10; 1 Ti. 1, 13. 29 p. 7, 17-20; 30 Mk. 9, 40. 31 Ro. 6, 4; 16, 26; 1 Jh. 5, 16. 32 Lk. 12, 10; 1 Ti. 1, 13. 33 p. 7, 17-20; 34 p. 3, 17; 23, 33. 35 p. 15, 19. 36 2 Ko. 5, 10. 37 p. 16, 1; Mk. 8, 12-13; 38 Lk. 11, 24-26. 39 p. 15, 19. 40 Jn. 2, 1. 41 Jn. 3, 3. 42 1 Ku. 10, 1; 2 Al. 9, 1. 43 Lk. 11, 24-26.

tühja olevat, pühitud ja ehitud. 45. Siis ta läheb ja võtab enesega kaasa teist seitse vaimu, kes on temast kurjemad; ja kui nad sisse tulevad, elavad nad seal. Ja selle inimese viimase lugu läheb pahemaks kui esimene. Nõnda käib ka selle kurja sugupõlve käsij.“

Tõeline sugulus

46. Kui ta rahvale veel rääkis, vaata, siis seisis ta ema ja ta vennad õues ja tahtsid temaga rääkida. 47. Siis ütles keegi temale: „Vaata, su ema ja su vennad seisavad õues ja tahavad sinuga rääkida!“ 48. Tema aga vastas ja ütles sellele, kes seda temale testas: „Kes on mu ema ja kes on mu vennad?“ 49. Ja ta sirutas oma käe jüngerite poole ning ütles: „Vaata, siin on mu ema ja mu vennad!“ 50. Sest kes iganes teeb mu Isa tahtmist, kes on taevast, see on mu vend in öde ja ema!“

Tähendamissõna külvajast

13. Sel päeval väljus Jeesus sealt kojast ja istus maha mere ääre. 2. Ja palju rahvast kogunes tema juure, nii et ta pidi astuma paati ja maha istuma. Ja kõik rahvas seisis rannal. 3. Ja ta rääkis neile palju tähendamissõnadega ning ütles: „Vaata, külvaja läks välja külvama. 4. Ja kui ta külvas, kukkus muist tee ääre, ja linnud tulid ja sõid selle ära. 5. Muist kukkus kaljuse maa peale, kus tal ei olnud palju mulda. Ja see tärkas ruttu, sest tal ei olnud sügavat maa. 6. Aga kui päike tõusis, kõrbes ta, ja et tal ei olnud juurt, kuivas ta ära. 7. Muist kukkus ohakate sekka ja ohakad tõusid ja lämmatasid selle. 8. Aga muist kukkus hea maa peale ja kandis vilja, mõni iva sada seemet, mõni kuuskümmend ja mõni kolmkümmend. 9. Kellel kõrvad on, see kuulgu!“

Tähendamissõnade alustamine

10. Siis jüngerid astusid ta juure ja ütlesid temale: „Mispärast sa räägid neile tähendamissõnadega?“ 11. Tema kostis ning ütles: „Teile on antud mõista taevariigi saladusi, neile aga ei ole antud. 12. Sest kellel on, sellele antakse, ja tal on küllalt; aga kellel ei ole, sellelt võetakse ka see, mis tal on! 13. Sellepärast ma räägin neile tähendamissõnadega, et nad nähes ei näeks ja kuuldes ei kuuleks ega mõistaks! 14. Ja nende kohta läheb täide prohvet Jeesaja ennustus, mis ütleb: Kuuldes te kuulete ega mõista, ja nähes te näete ega taipal! 15. Sest sellesinase rahva sõda on tuimaks läinud ja nad kuulevad raskesti oma kõrvadega ja sulevad oma silmad, et nad silmadega ei näeks ja kõrvadega ei kuuleks ja südamega ei mõistaks ega pöörduks, et mina neid parandaksin! 16. Aga õndsad on teie silmad, et nad näevad, ja teie kõrvad, et nad kuulevad! 17. Sest tõesti, ma ütlen teile, paljud prohvetid ja õiged on igatsenud näha, mida teie näete, ega ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ega ole kuulnud!“

Jeesus seletab tähendamissõna külvajast

18. Kuulge siis teie nüüd tähendamissõna külvajast: 19. Kui keegi kuningriigi sõna kuuleb ega saa aru, siis tuleb tige ja kisub ära selle, mis oli külvatud ta südamesse. Seda tähendab see, mis külvati tee ääre. 20. Mis kaljuse maa peale külvati tähendab seda, kes sõna kuuleb ja võtab selle kohe rõõmuga vastu; 21. temal aga ei ole juurt enesest, vaid ta on ainult üürikeseks: kui viletsus ning kiusatus tuleb sõna pärast, taganeb ta varsti. 22. Aga mis ohakate sekka külvati, tähendab seda, kes küll sõna kuuleb, maailma mure ja rikkuse peetus aga lämmatab sõna ära ja see jääb viljatumaks. 23. Ent mis külvati hea maa peale,

45 2 Pe. 2, 20. 46 p. 13, 55; Mk. 3, 31-35; Lk. 8, 19-21. 47 5 Mo. 33, 9. 48 Lk. 2, 49; 1 Ko. 1, 26. 49 Jh. 13, 12; Ro. 8, 29. 50 Mk. 4, 1-9; Lk. 8, 4-8. 51 Mk. 4, 10-23; Lk. 8, 9-10. 52 p. 25, 29; Mk. 4, 25; Lk. 8, 48. 53 5 Mo. 29, 31; Jh. 9, 40. 54 Jh. 6, 9. 55 Lk. 10, 23. 56 He. 11, 13. 57 Mk. 4, 13-20; Lk. 8, 11-15. 58 p. 6, 19; Jh. 12, 31; 1 Ko. 7, 34; 1 Ti. 6, 9. 59 Ap. 17, 11; 1 Jk. 1, 25.

MATTHEUSE 13

tähendab seda, kes sõna kuulab ning saab sellest aru ja kannab ka vilja; ja mõni annab sada seemet, mõni kuuskümmend, mõni kolmkümmend;"

Tähendamissõna põllulustest

24. Teise tähendamissõna esitas ta neile ning ütles: „Taevariik on mehe sarnane, kes oma põllu e külvab hea seemne. 25. Aga inimeste magades tuli ta vaenlane ja külvab lüüdet nisu sekka ja lika ära. 26. Kui nüüd oras kasvab ja vilja hakkas looma, siis tuli ka lüüde nähtavale. 27. Aga majasenda orjad tulid tema juure ning ütlesid temale: Isand, eka sa külvasid head seemet oma põllule, kust tuleb sellele nüüd lüüdet? 28. Tema ütles neile: Seda on teinud vaenuline inimene. Siis ütlesid orjad temale: Kas sa nüüd tahad, et me läheme ja selle kokku kogume? 29. Aga tema ütles: Ei, et te laste katkudes ühes sellega ei kisuks vilja ka nisu. 30. Laske mõlemad ühtlasi kasvada lõikuseni; ja lõikusel ma ütlen lõikajale: Koguge enne lüüdet ja siduge viikku ärapiüetamiseks, nisu aga koguge kokku mu aita!"

Tähendamissõnad sinepivaherest ja haputaigast

31. Teise tähendamissõna ta esitas neile ning ütles: „Taevariik on sinepivaherest sarnane, mille mees võttis ning külvas oma põllule. 32. See on küll kõige väiksem kõigest seemnest, aga kui see on kasvanud, on see suurem aiataimedest ja saab puuks, nii et taeva linnad tulevad ja teevad pesad ta oksale!"

33. Teise tähendamissõna ta rääkis neile: „Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema!"

34. Seda kõike rääkis Jeesus rahvale tähendamissõnadega ja ilma tähendamissõnata ei rääkinud ta neile midagi. 35. et läheks tüide, mis on üritatud prohveti kaudu „Ma avan oma suu tähendamissõnades ja kuulutan, mis on olnud salajas maailma algusest!"

Jeesus seletab tähendamissõna põllulustest

36. Siis Jeesus laskis rahvahulga ära minna ja tuli koju. Ja ta järgid astusid tema juure ning ütlesid: „Seleta meile tähendamissõna põllulustest." 37. Tema kostis ja ütles: „Kes head seemet külvab, on Inimene Poeg. 38. Põld on maailm; hea seeme on kuningriigi lapsed, lüüdet aga on tigeid lapsed. 39. Vaenlane, kes neid külvab, on kurat. Aga lõikus on maailma-ajastu lõpp; lõikajad on inglid. 40. Otsugu nüüd umbrohi kogutakse ja tulega ära põletatakse, nõnda peab ka sündima selle maailma-ajastu lõpul. 41. Inimene Poeg läkitab oma inglid ja nemad koguvad tema kuningriigist kõik pahandused ja kõik need, kes teevad, mis on vastu vastu, 42. ja heidavad nad tuleahju; seal on ululine ja hammas kiristamine. 43. Siis paistavad õiged nagu päike oma isa kuningriigis. Kel kõrvad on, see kuulgu!"

Tähendamissõnad peidetud varandustest, kallist pärlist ja noodast

44. Taevariik on põllusse peidetud varanduse sarnane, mille mees leidis ning kinni kaitis, ja läks seal ära rõõmsana selle üle ja müüs ära kõik, mis tal oli, ja ostis selle põllu.

45. Taas on taevariik kaupmehe sarnane, kes otsis ilusaid pärle, 46. ja kui ta oli leidnud ühe kallie pärli, läks ta ja müüs kõik, mis tal oli, ning ostis selle.

47. Taas on taevariik nooda sarnane, mis merre heideti ja kokku vedas kõik-sugu kalu. 48. Ja kui see tüis sai, veeti ta randa, ja istuti maha ning koguti head antjakesed, aga halvad visati ära. 49. Nõnda sünnib maailma-ajastu lõpul inglid väljavad ja eraldavad kurjad õigete hulgast.

50. ja heidavad nad tuleahju; seal on ululine ja hammas kiristamine. 51. Kas

MATTHEUSE 13, 14

te olete aru saanud kõigest sellest?" Nad ütlesid temale: „Jah!" 52. Siis ta ütles neile: „Seepärast on aga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks, maisand-mehe sarnane, kes loob esile oma laagarast uut ja vanat!"

Jeesus põlatakse kodukohas

53. Ja sündis, kui Jeesus oli õpetanud need tähendamissõnad, et ta läks seal ära. 54. Ja ta tuli oma kodukohta ja õpetas neid nende kogudusekojas, nii et nad hämmastusid ning ütlesid: „Kust on ellet see tarkus ja need vägevad teod? 5. Eks tema ole see puutepoeg? Eks ta oma õpetaja Maarjast ja ta vendi I-konbuseks ja Jooseseks ja Simonaks ja juudaks? 56. Ja eka ta õed kõik ole meie juures? Kust siis temale see kõik on tulnud?" 57. Ja nad pahandusid temast. Aga Jeesus ütles neile: „El peeta prohvetit kuskil ni vähe lugu kui kodukohas ja ta onas naigat." 58. Ja ta ei teinud seal mitte palju vägevaid tegusid nende uskmatuse pärast.

Rustija Johannese surm

14. Sel ajal kuulis nelivürst Herodes Jeesusest räägitavat. 2. Ja ta ütles oma teenijale: „See on Rustija Johannes; tema on surinust üles tõusnud ja sellepärast on imelised vead tegevad tema sees." 3. Oli ju Herodes Johannese kinni võtnud, sidunud ja pannud ta vangi Heroodiase, oma venna Filippuse naise pärast. 4. Sest Johannes oli temale ütelnud: „Sul ei ole luba teda pidada." 5. Ja Herodes olks tahtnud Johannese tappa, aga kartis rahvast, sest nad pidasid teda prohvetiks. 6. Aga kui Herodesese sünnipäev tuli, tahtsis Heroodiase tütar nende keskel ja meeldis Herodesele. 7. Sellepärast töötas ta vandelega temale anda, mida ta igaves peaks paluma. 8. Siis ütles tütar oma ema õhetusel: „Anna mulle sinu vaagnal Rustija Johannese peat." 9. Ja kuninga sai kurvaks, kuid vande ja lausaistujate

pärast ta käskis temale selle anda. 10. Ta läkitas siis ja laskis vangiloones Johannese pea otsust raiuda. 11. Ja tema pea toodi vaagnal ning anti neitsile; ja neitsi viis selle oma emale. 12. Ja tema järgid tulid ning võtsid tema keha ja maeid ta maha ja tulid ning teatasid sellest Jeesusele.

Viis tuhande mehe söömine

13. Kui Jeesus seda kuulis, läks ta seal paadiga ära tühi paika üksipäini. Ja kui rahvahulga seda kuulsid, külsid nad lennades jala tema järel. 14. Ja maale astudes ta nägi palju rahvast. Ja tal hakkas nendest hale meeel, ja ta tegi tervet nende põdejad. 15. Ent õhtu tulles astusid järgid tema juure ning ütlesid: „See on tühi paik ja aeg on juba möödas, lase rahvas minna, et nad lähikuid küladesse ja ostakuid enestele toidu-poodist." 16. Aga Jeesus ütles neile: „Nendel pole tarvis ära minna; andke neile süüa." 17. Nemad ütlesid temale: „Meil ei ole siin rohkem kui viis leiba ja kaks kala!" 18. Kuid tema ütles: „Tooge mulle need siia!" 19. Ja ta käskis rahvahulga istuda murule, võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taeva poole ja õnnistas ning murdis ja andis leivad järgide kätte, aga järgid andsid rahvale. 20. Ja nad kõik söid ja nende kõhud said täis. Ja nad korjasid kokku ülejäänud palukesi kaksteistkümmend korvikit. 21. Ent need, kes olid sõnnud, oli ligi viis tuhat meest peale naiste ja laste.

Jeesus kõnnib vee peal

22. Ja sedamaid sündis Jeesus oma järgide astuma paati ja sõitma tema eele teltele poole, kuni ta laseks rahva minema. 23. Kui ta siis rahva oli lasknud minema, läks ta ise üles mäele üksipäini palvetama. Ja õhtu tulles oli ta üksinda sealsamas. 24. Aga paat oli juba palju vägusid maad kaldast eemal ja oli hädas lainetega, sest tuul oli vastu. 25. Aga neljandal öövahikorral tuli Jeesus nende

juure kõndides merel. 26. Ja kui jüngerid teda nägid merel kõndivat, kohkusid nad ja ütlesid „See on tont“ ja nad kisesid hirmu pärast. 27. Aga seadma d rääkis Jeesus nendega ning ütles: „Olgel julged, mina olen see, ärge kartke!“ 28. Peetrus kostis temale ning ütles „Issand, kui sina oled, siis käsi mind tulla enese juure vee peale!“ 29. Tema ütles „Tule!“ Ja Peetrus astus paadist välja ning kõndis vee peal ja tuli Jeesuse juure. 30. Aga nähes tuult lõi ta kartma ja hakkas varuma, kisedas ning ütles: „Issand, päästa mind!“ 31. Ja Jeesus sirutas seadma d oma käe, haaras temast kinni ja ütles talle: „Sa nõdrausuline, miks sa kahtleisid?“ 32. Ja nad astusid paati, ja tulid raudes. 33. Siis paadis öid, nad tulid ja kummardasid teda ning ütlesid „Tõesti, sa oled Jumala Poeg“

*Jeesus teeb haiged terveks
Gennesaareti maalt*

34. Ja kui nad olid jõudnud teisele kaldale, tulid nad Gennesaareti maale. 35. Ja kui selle koha mehed ta ära tundsid, lihtasid nad sõna kogu ümberkaudsele maale. Ja tema juure toodi kõik haiged, 36 ja need palusid teda, et nad saaksid vaid puudutada tema kuuve paistetust. Ja nii paljud, kui puudutavid, said terveks.

*Jeesus vastab etteheitele
pärimumiste rikkumise kohta*

15. Siis tuli variserid ja kirjatundjaid Jeruusalemast Jeesuse juure ja need ütlesid. 2. „Miks ei mu jüngerid riku vanemate pärimust? Sest nad ei pese käsi, kui nad hakkavad leiba võtma.“ 3. Aga tema kostis ja ütles neile: „Miks te ise rikute Jumalat käsku oma pärimuse pärast? 4. Sest Jumal on ütelnud: Sa pead oma isa ja ema austama, ja kes isa või ema neeb, peab surma surema! 5. Kuid teie ülete: Kes iganes isale või emale ütleb

Ohvraanuks läheb see, mis sul iganes on õigus minult saada! see ei tarvitse oma isa või ema austada. 6. Seelga te olete Jumala sõna tühjaks teinud oma pärimuse pärast. 7. Te silmakirjastajad, Jeesus on teist õigesti ennustanud, üteldes. 8. See rahvas austab mind oma huultega, aga nende süda on minust kaugel; 9. silmaeegu teenivad nad mind, õpetades õpetusi, mis on inimeste käakumised!“ 10. Ja ta kutsus rahva enese juure ning ütles neile: „Kuulge ja mõistke!“ 11. Mitte see, mis suust sisse läheb, ei rüveta inimest, vaid see, mis suust väljub, rüveta inimest.“ 12. Siis astusid tema jüngerid ta juure ja ütlesid temale: „Kas sa tead, et variserid pahandusid kuuldud sõna?“ 13. Aga tema kostis ning ütles: „Jga taun, mida mu taevane Isa pole istutanud, kustake välja. 14. Jätke nad! Nad on pimedate pimedad teejuhud. Aga kui pime pimedat juhib, langevad mõlemad aukul!“ 15. Siis kostis Peetrus ja ütles temale: „Seleta meile see võrdum!“ 16. Jeesus ütles: „Kas teiegi veel ei saa aru? 17. Eks te mõista, et kõik, mis suust sisse läheb, läheb kõhtu ja väljub eri paika. 18. Aga mis suust väljub, see lähtub südamest ja see rüveta inimese. 19. Sest südamest lähtub kurje mõtteid, mõrvu, abielurikkumisi, hoorust, vargusi, valetunnistusi, jumalapilget. 20. Need on, mis rüvetavad inimese; kuid pesemata kätega söömine ei rüveta inimest.“

*Jeesus teeb terveks
Kaananea naise tütre*

21. Ja Jeesus tuli sealt ära ning läks Tüürose ja Sidoni rajadesse. 22. Ja vaata, neist paigust väljus Kaananea naine; see kisedas ning ütles talle: „Issand, Taaveti poeg, halasta mu peale! Mu tütar vaevab kuri vaim hirmsasti.“ 23. Aga ta ei vastanud temale sõnagi. Siis tema jüngerid astusid ta juure, palusid teda ning ütlesid: „Saada ta ära, sest ta

kisedab meie taga!“ 24. Ent tema kostis ning ütles: „Mind ei ole läkitatud muude kui Israeli soo kadunud lammaste juure!“ 25. Kuid naine tuli, kummardas teda ning ütles: „Issand, äita mind!“ 26. Aga tema kostis ning ütles: „Ei ole lus võtta laste leib ja heita koerukeste ütle!“ 27. Siis ütles naine: „Jah, Issand, meetigi söövad koerukesed raasukesi, mis nende isandate laualt langevad!“ 28. Siis kostis Jeesus ning ütles temale: „Oh naine, su usk on suur! Sulle sündigu laps, kuidas sa tahad!“ Ja tema ütles: „Ja terveks seestamast tunnist“

Jeesus teeb terveks palju vigaseid

29. Ja Jeesus läks sealt ära ja tuli Galilea mere ääre; ja ta läks mäele ja istus sinna. 30. Ja tema juure tuli palju rahvast, tuues enesega õhes jalutumaad, vigaseid, pimedaid, keeletumaid ja palju teisi; ja nad heitsid need tema jalge ette. Ja ta tegi nad terveks. 31. Nii et rahvas pani imeks, nähes keeletumaid rääkivat, vigaseid olevat terved, jalutumaad käivat ja pimedaid nägevut. Ja nad andsid au Israelil Jumalale.

Nelja tuhanda mehe söötmine

32. Ja Jeesus kutsus oma jüngerid enese juure ja ütles: „Mul on meel hals rahvast, sest nad on juba kolm päeva olnud minu juures, ja neil ei ole midagi süüa, ma ei taha lasta neid ära minna ilma söömata, et nad teel ei nõrkeks.“ 33. Siis ütlesid ta jüngerid temale: „Kust me võtame kõrvet nii palju leibu, et nii hulga rahva kõhud täita?“ 34. Ja Jeesus ütles neile: „Mitu leiba teil on?“ Nad vastasid: „Seitse, ja pisut kalukest.“ 35. Siis ta käskis rahva malas istuda. 36. Ja ta võttis need seitse leiba ja kalad, tänas, murdis ning andis jüngerite kätte, ja jüngerid andsid rahvale. 37. Ja kõik söid, ja nende kõhud said täis, ja nad korjasid

kokku ülejäänud palukesi seitse korvitar. 38. Ent neid, kes olid sõõnud, oli nelj tuhat meest peale naiste ja laste.“ 39. Ja kui ta oli lasknud rahva ära minna, läks ta paati ja tuli Magdala man-alale

*Jeesus ei hoo variseride
tunnustähe nõudmistest*

16. Siis tulid variserid ja saduserid ta juure teda kiusama ja nõudsid, et ta neile näitaks mõne tunnustähe taevast. 2. Aga ta kostis ning ütles neile: „Õh! tul es te ülete: Head ilma tuleb, sest taevast punab. 3. Ja hommikul te ülete: Linn tuleb rapulim, sest taevast punab ja on pilves. Taeva nägu te oskate küll mõista, kuid segade tunnustähti te ei suuda mõista. 4. See kuri ja abielurikkuga tõug otsib tunnustähti, ja temale ei anta muud tähte kui prohvet Joona täht.“ Ja ta jättis nad maha ning läks ära

*Jeesus noomib jüngerid taipamatuse
pärast*

5. Ja kui tema jüngerid olid jõudnud teispoolsele kaldale, olid nad unustanud leiba kaasa võtta. 6. Aga Jeesus ütles neile: „Olgte ettevaadlikud ja hoiduge variseride ja saduseride haputaigast!“ 7. Siis nad arutasid isekeskis ja ütlesid: „See käib selle kohta, et me ei võtnud leiba kaasa.“ 8. Jeesus märkas seda ja ütles: „Te nõdrausulised, miks te arutate isekeskis, et te ei ole leiba kaasa võtnud? 9. Kas te veel ei saa aru? Eks te mäleta need viit leiba viiele tuhandele ja mitu korvitarit te saite, 10. ja neid seitset leiba neljale tuhandele ja mitu korvitarit te saite? 11. Kuidas te siis ei mõista, et ma teile ei rääkinud leivast, kui ma käskisin teid hoiduda variseride ja saduseride haputaigast?“ 12. Siis nad mõistsid, et ta neid ei käskinud hoiduda leiva haputaigast, vaid variseride ja saduseride õpetustest

26 Lk 24, 37 31 p. 8, 26; Jk 1, 6 33 p. 16 6 34 Mk 6, 11 58 36 p. 9, 21 Lk 6, 19
27 Mk 2, 7 27 32 p. 10 4, 21 Lk 11, 38 37 p. 22 22 Tt 1, 4 42 Mk 20, 12, 21 12
28 Op 28, 24 33 p. 19, 13 38 p. 10 4, 21 Lk 11, 38 37 p. 22 22 Tt 1, 4 42 Mk 20, 12, 21 12
29 p. 4, 4 33 p. 19, 13 34 p. 29, 24 Lk 6, 39; Rn 2, 10 11 p. 12, 34 Rn 14, 24, Kl 2, 16
19 p. 10 6 5, 8, 21, 37 31 Mk 7, 22 10 22 p. 26 6, 28 19

24 p. 10 6 26 Ro 3, 21 28 p. 8, 10 13 29 Mk 4, 31 37 30 p. 11, 5
25 p. 12 37 Mk 8, 11 13 Lk 11, 29, 12 54 56 34 p. 10 6 35 p. 12, 34 40
1 Ko 5, 6; Lk 5, 9 8 p. 6, 30 9 p. 14, 1 Jn 6, 9 10 p. 15, 24 37
17 Lk 6, 5; 2 Tt 2, 17 8 p. 6, 30 9 p. 14, 1 Jn 6, 9 10 p. 15, 24 37

Peetrus tunnistab Jeesuse Kristuseks

13 Aga kui Jeesus tuli Filippuse Kaisareu raia, küsis ta oma jüngeritelt nung ütles „Keda ütlevad inimesed mind, Inimese Poja, oievat?“ 14. Nemad ütlesid. „Mõned ütlevad sind olevat Risti ja Johanne, teised Eeja, aga teised Jeremija või ühe prohveitist.“ 15. Tema ütles neile: „Aga teie, keda teie mind ütlete olevat?“ 16. Simon Peetrus vastas ning ütles „Sina oled Kristus, elava Jumala Poeg!“ 17 Jeesus vastas nung ütles temale: „Onnis oled sa, Simon, Joonas poeg, sest iha ja veri ei ole tulie seda imutanud, vaid mu Isa, kes on taevast. 18. Ja mina ütlen sulle ka: Sina oled Peetrus, ja seiale kalale ma ehitan oma koguduse, ja surmavalla võtavad ei võida seda! 19. Ma annan sinule taevast võimad, ja mis sa maa peal seodi, see on taevast seotud, ja mis sa maa peal lahtis püüstad, on ka taevast lahtis püüstud.“ 20. Sina ei keelas oma jüngerid, et nad keelelegi ei ütles, et tema on Kristus.

Jeesus kuulutab ette oma surma ja ülestõusumist

21 Sellest ajast hakkas Jeesus Kristus testama oma jüngerite, et ta peab minema Jerusalemma ja palju kannatama vanemate ja ülempreestrite ja kirjatundate poolt, ja et ta tapetakse ja kolmandal päeval äratatakse üles. 22. Sina Peetrus võtids tema isepäinis, hakkas teda noormana ja ütles: „Jumal hoidku, Issand! Ärgu seda sulle sündigu!“ 23. Aga ta pöördus ja ütles Peetrusele: „Tagane minust, saatani! Sa oled mulle pahanduseks; sest sa ei mõtle sellele, mis on Jumala, vaid mis on inimeste meele meeldida.“

Nüüd iseenese selgarmiseks

24. Sina Jeesus ütles oma jüngeritele „Kui keegi tahab minna järelle tulla, siis ta saajaku end nung võtku oma rist enese peale ja järgigu mind. 25. Sest kes iganes

oma hinge tahab päästa, see kaotab selle; aga kes oma hinge kaotab minu pärast, see leiab selle. 26. Sest mis kasu on inimesel sellest, kui ta kogu maailma kasuks saaks, kuid oma hingele kahju teeks? Või mis lunastushinde võib inimene anda oma hinge eest? 27. Sest Inimese Poeg tuleb oma Isa auhulguses oma inglitega, ja siis ta tuleb igaihele tema võõd mõõda. 28. Tõesti, mina ütlen teile, neist, kes sunnivad, on mõned, kes ei manse surma, enne kui nad näevad Inimese Poja tulevat tema kuningriigis!“

Jeesuse minitumise

17. Ja kuue päeva pärast Jeesus võitis enesega Peetruse, Jakobuse ja Johanne, tema vennad, ja viis nad üles kõrgele mäele isepäinis. 2. Ja ta muudeti nende ees; ja ta pale paistis otsegu päike ja ta riided läksid valgeks otsegu valgus. 3. Ja vaata, Mooses ja Eelija näitasid endid neile ja kõnelesid temaga. 4. Aga Peetrus hakkas rääkima ja ütles Jeesusele: „Issand, siin on hea olla; kui sa tahad, siis ma teen sina kolm telki, ühe sinule, ühe Moosesele ja ühe Eelijale.“ 5. Kui ta aues rääkis, vaata, siis varjas neid hele pilv. Ja vaata, hääl pilvest ütles: „See on mu armas Poeg, kellest mul on hea meel, seda kuulakel.“ 6. Ja kui jüngerid seda kuulsid, langesid nad silmili maha ning kartsid väga. 7. Ja Jeesus tuli nende juure, puudutas neid ja ütles: „Tõuske üles ja ärge kartke!“ 8. Aga kui nad oma silmad üles tõstsid, ei näinud nad kedagi kui Jeesust üks. 9. Ja mäelt alla tulles koelas Jeesus neid nung ütles: „Ärge rääkige keelelegi sellest nägemusest, kuni Inimese Poeg surmuist üles tõuseb!“

10. Ja jüngerid küsisid temalt nung ütlesid. „Miks sina kirjatundjad ütlevad, et Eelija peab tulema enne?“ 11. Tema kostis ja ütles: „Eelija tuleb kuil enne ja seab kõik korda. 12. Aga ma ütlen teile, et Eelija on juba tulnud, ja nad ei ole

13 Mk 8:27-30; Lk 9:18-21. 14 p. 12:2; 7:10. 15 p. 17:9. 16 p. 17:9. 17 p. 17:9. 18 p. 17:9. 19 p. 17:9. 20 p. 17:9. 21 p. 17:9. 22 p. 17:9. 23 p. 17:9. 24 p. 17:9. 25 p. 17:9. 26 p. 17:9. 27 p. 17:9. 28 p. 17:9. 29 p. 17:9. 30 p. 17:9. 31 p. 17:9. 32 p. 17:9. 33 p. 17:9. 34 p. 17:9. 35 p. 17:9. 36 p. 17:9. 37 p. 17:9. 38 p. 17:9. 39 p. 17:9. 40 p. 17:9. 41 p. 17:9. 42 p. 17:9. 43 p. 17:9. 44 p. 17:9. 45 p. 17:9. 46 p. 17:9. 47 p. 17:9. 48 p. 17:9. 49 p. 17:9. 50 p. 17:9. 51 p. 17:9. 52 p. 17:9. 53 p. 17:9. 54 p. 17:9. 55 p. 17:9. 56 p. 17:9. 57 p. 17:9. 58 p. 17:9. 59 p. 17:9. 60 p. 17:9. 61 p. 17:9. 62 p. 17:9. 63 p. 17:9. 64 p. 17:9. 65 p. 17:9. 66 p. 17:9. 67 p. 17:9. 68 p. 17:9. 69 p. 17:9. 70 p. 17:9. 71 p. 17:9. 72 p. 17:9. 73 p. 17:9. 74 p. 17:9. 75 p. 17:9. 76 p. 17:9. 77 p. 17:9. 78 p. 17:9. 79 p. 17:9. 80 p. 17:9. 81 p. 17:9. 82 p. 17:9. 83 p. 17:9. 84 p. 17:9. 85 p. 17:9. 86 p. 17:9. 87 p. 17:9. 88 p. 17:9. 89 p. 17:9. 90 p. 17:9. 91 p. 17:9. 92 p. 17:9. 93 p. 17:9. 94 p. 17:9. 95 p. 17:9. 96 p. 17:9. 97 p. 17:9. 98 p. 17:9. 99 p. 17:9. 100 p. 17:9.

teda ära tunnud, vaid on temale teinud, mida nad tahtsid. Nõnda peab ka Inimese Poeg kannatama nende poolt!“ 13. Siis jüngerid said aru, et ta neile rääkis Ristijast Johannese.

Jeesus teeb terveks kuulduse poisi

14. Ja kui nad rüüd rahva juure, astus tema ette inimene ja heitis põlvale ta eite 15. ning ütles „Issand, halasta mu poja peale, sest ta on kuulduse ja suures suetas, sagedasti langeb ta mulle ja sügavasti vette. 16. Ja ma tõin ta sinu ingrite juure, kuid nad ei suutnud teda terveks teha!“ 17. Aga Jeesus kostis ning ütles „Oh sina uskmatu ja pöörane tüü! Kui kaua pean ma olema teie juures? Kui kaua pean ma teiega kannatama? Tooge siia mu juure!“ 18. Ja Jeesus sõitles teda, ja kuil vaim väljus temast, ja poiss sai terveks samast tunnist. 19. Siis tulid jüngerid Jeesuse juure isepäinis ja küsisid: „Miks meie ei võinud teda välja ajada?“ 20. Aga tema ütles neile „Teie nõdra usu pärast. Sest tõesti ma ütlen teile, kui teil oleks usku nagu sinipuuake, siis te võiksite ütelda sellele mäele: Surdu sinu! Ja ta surduks sinna, ja miski ei oleks teile võimatu. [21. Seesugane sügu ei lähe muudki välja kui aga palve ja paastumise!“]

Jeesus kuulutab ette teist korda oma surma ja ülestõusumist

22. Aga kui nad iheskoon viibisid Galileas, ütles Jeesus neile: „Inimese Poeg antakse ära inimeste kätte; 23. ja nad tapavad tema, ja kolmandal päeval ta äratatakse üles.“ Ja nad said väga kurvaks.

Jeesus annab maksuraha

24. Aga kui nad Kapernauma jõudsid, tulid Peetruse juure maksuraha korjajad ja ütlesid „Kas teie õpetaja maksuraha ei maksa?“ 25. Tema ütles „Jah,

maksab!“ Ja kui ta koju tuli, jõudis Jeesus talle küsimusega ette ning ütles „Mis sa arvad, Simon? Kellelt võtavad kuningad maa peal tolli või maksu, kas omilt lastelt või võõrastelt?“ 26. Peetrus vastas temale „Võõrastelt.“ Jeesus ütles temale „Sina on lapsed sellest vabad. 27. Kuid et neid mitte pahandada, mine merele, heida õng sisse ja võta esimese kala, mis üles tuleb, ja kui sa tema suu avad, sa leiad hõberaha. Võta see ja anna neile minu ja enese eest!“

Õpetus alandlikkuseks

18. Sel ajal tulid jüngerid Jeesuse juure ja ütlesid: „Kes on küll suurim taevariigis?“ 2. Ja Jeesus küsis lapsukesest enese juure, seetas tema nende kõikidele. 3. Ja ütles: „Tõesti ma ütlen teile, kui te ei pöördte ega saa kui lapsukesed, ei saa te mitte taevariiki! 4. Kes nüüd iseenasti alandab nagu see lapsuke, on suurem taevariigis. 5. Ja kes iganes ühe niisuguse lapsukesest vastu võtub minu nimel, see võtab mind vastu.“

Hoiatus pahanduste eest

6. Aga kes pahandab ühe neist pisikest, kes minusse usuvad, sellele oleks parem, et vesikivi tema kaela poodaks ja ta uputataks mere sügavusse? Hädja maailmale pahanduste pärast! Sest pahandused peavad tulema, kuid häda sellele inimesele, kelle läbi pahandus tuleb. 8. Aga kui su käsi või su alg sind pahandab, siis rahu ta maha ja heida enesest ära. Parema on sulle, et sa vigastena või jalutuna lähed elusse, kui et sul on kaks käit ja kaks jalga ja sind heidetakse sügavusse. 9. Ja kui su arm sind pahandab, kisu ta välja ja viska enesest ära. Parema on sulle, et sa ühe silmuga lähed elusse kui et sul on kaks silma ja sind heidetakse põrgutulle. 10. Vaadake ette, et te ühtki neist pisukest ei põiga, sest ma ütlen teile, et nende ingid taevast alati näevad mu

13 Lk 1:17. 14 Mk 9:1. 29: Lk 9:37-41. 15 p. 10. 16 p. 10. 17 p. 10. 18 p. 10. 19 p. 10. 20 p. 10. 21 p. 10. 22 p. 10. 23 p. 10. 24 p. 10. 25 p. 10. 26 p. 10. 27 p. 10. 28 p. 10. 29 p. 10. 30 p. 10. 31 p. 10. 32 p. 10. 33 p. 10. 34 p. 10. 35 p. 10. 36 p. 10. 37 p. 10. 38 p. 10. 39 p. 10. 40 p. 10. 41 p. 10. 42 p. 10. 43 p. 10. 44 p. 10. 45 p. 10. 46 p. 10. 47 p. 10. 48 p. 10. 49 p. 10. 50 p. 10. 51 p. 10. 52 p. 10. 53 p. 10. 54 p. 10. 55 p. 10. 56 p. 10. 57 p. 10. 58 p. 10. 59 p. 10. 60 p. 10. 61 p. 10. 62 p. 10. 63 p. 10. 64 p. 10. 65 p. 10. 66 p. 10. 67 p. 10. 68 p. 10. 69 p. 10. 70 p. 10. 71 p. 10. 72 p. 10. 73 p. 10. 74 p. 10. 75 p. 10. 76 p. 10. 77 p. 10. 78 p. 10. 79 p. 10. 80 p. 10. 81 p. 10. 82 p. 10. 83 p. 10. 84 p. 10. 85 p. 10. 86 p. 10. 87 p. 10. 88 p. 10. 89 p. 10. 90 p. 10. 91 p. 10. 92 p. 10. 93 p. 10. 94 p. 10. 95 p. 10. 96 p. 10. 97 p. 10. 98 p. 10. 99 p. 10. 100 p. 10.

Isa päet, kes on taevast. [11. Sest Inimese Poeg on tulnud päästma seda, mis on kadunud.]

Tähendamissõna kadunud lambast

12. Mis te arvate? Kui keegi inimesel ühtub oma süda lammutama ja üks neist eksib ära, eks ta ära neid üheksakümme üheksa miljonit ja lähe otsima seda, kes on ära eksinud? 13. Ja kui rahvas, et ta sealt tuleb rohkem rõõmu kui üheksakümme üheksast, kes ei ole ära eksinud. 14. Nõnda ei ole ka teie Isa tahtmine, kes on taevast, et üks neist pisikestest hukka läheks.

Sinulase kohtumisest

15. Aga kui sa vend eksib sinu vastu, siis mine ja noormu teda nelja nädala. Kui ta sind kuulab, siis sa oled oma vennaga võitnud. 16. Aga kui ta sind ei kuula, siis võta enesega veel üks või kaks, et iga asi kinnitataks kahe või kolme tunnistajaga sõnaga. 17. Aga kui ta neid ei kuula, siis ütle kogudusele; aga kui ta kogudustki ei kuula, siis ta oigu sinu meelest nagu pagan ja tõner. 18. Tõesti ma ütlen teile, et mis te iganes maa peal seote, on ka taevast seotud, ja mis te iganes maa peal lahti päästate, on ka taevast lahti päästetud.

Ühine palve

19. Taas ütlen ma tõesti teile, et kui kaks teie seast ühel nõul on maa peal mingi asja pärast, mida nad iganes paluvad, siis see saab nende minu Isalt, kes on taevast. 20. Sest kui kaks või kolm koos on minu nimel, seal olen mina nende keskel.

Andeksandmise käsk ja tähendamissõna ligedast sulast

21. Siis astus Peetrus tema juure ja ütles: „Isand, mitu korda ma pean, kui mu vend mu vastu eksib, temale andeks“

andma? Ona kallalt seitsmest korrast? 22. Jeesus ütles temale: „Ma ei ütle sulle mitte: Seitse korda! vaid Seitskümme korda seitsme korda!“

23. Sellepärast on taevast kummaliselt sarnane, kes oma sulastega tahet aru teha. 24. Aga kui ta hakkas aru tegema, toodi üks ta ette, kes oli talle kummaliselt talenti võlgu. 25. Aga kui tal ei olnud maksta, käskis isand muuta tema ja ta naise ja ta lapsed ja kõik, mis tal oli, ja maksta. 26. Siis sulane heitis maha, kummardas teda ja ütles: „Kannata minuga, ja ma maksan sulle kõik!“ 27. Siis oli isandale hale meel sellest sulastest, ta loaskis tema lahti ja kinkis talle võla. 28. Aga seotsama sulane läks välja ja leidis ühe oma kaassulase, kes temale oli võlgu sada denarit. Ja ta võttis tema kinni, kigistas teda ja ütles: „Maksa, mis sa oled võlgu!“ 29. Siis tema kaassulane heitis maha tema jalgade ette, palus teda ning ütles: „Kannata minuga, ja ma maksan sulle kõik!“ 30. Aga tema, ei tahtnud, vaid läks ära ja heitis ta vangi kuni ta maksab oma võla. 31. Aga kui tema kaassulased nägid, mis sündis, said nad väga kurvaks ja tulid ning kaebasid oma isandale kõik, mis oli sündinud. 32. Siis kutsus ta isand tema enese ette ja ütles temale: „Sa tige sulane! Kõik selle võla ma kinkisin sulle, sellepärast ei sa mind pahusid. 33. Eks siis sinagi pidanud haigestama oma kaassulase peale, nõnda nagu mina sinu peale haigestasin? 34. Ja ta isand sai vihaseks ja andis tema pinnajate kätte, kuni ta maksab kõik, mis tal temaga oli võlgu. 35. Nõnda teeb ka minu taevane Isa teile, kui te igauks omast südamest andeks ei anna oma vennale!“

Abielu lahutamisest

10. Ja sündis, kui Jeesus need kõned oli lõpetanud, et ta läks ära Galileamaalt ja tuli Juudamaa alla tessele poole Jordanit. 2. Ja palju rahvast järgis teda, ja ta tegi

11 p. 6, 13. Lk 19, 10. 12. Lk 13, 3. 7. 13. Hs 11. 14. Ti 2, 4. 15. 16. 19. 17. Lk 17, 3. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

neid seal terveks. 3. Siis tuli tema juure arisere teda kiusama, ja need ütlesid: „Kas on luba oma naist enesest lahutada sugusel põhjusel?“ 4. Tema kostis ja ütles: „Kas te ei ole lugenud, et Looja and algusest läbi meheks ja naiseks. 5. Ja rües: Seepärast loome ühe liha oma ja tema ning hoiab oma naise poole, ja need kaks on üks liha? 6. Nõnda ei ole nad siis enam kaks, vaid on üks liha. Mis need Jumal on ühte pannud, seda inimene ärge lahutagu!“ 7. Nad ütlesid temale: „Mispärast siis Mooses käskis anda lahutuskirja ja lahutada?“ 8. Ta ütles neile: „Mooses on teile teie südame kanguse pärast andnud loa oma naise enesest lahutada; algusest ei ole see niisugune olnud. 9. Aga ma ütlen teile: Kes oma naise enesest lahutab, niikuini kui hooruse pärast ja võtab teise see rikub abielu. (ja kes võtab lahutatud naise, see rikub abielu.)“ 10. Siis ütlesid jüngrid temale: „Kui inimese lugu naisega on nõnda, siis ei ole hea abielluda.“ 11. Aga tema ütles neile: „Kõik ei saa aru sellest sõnast, vaid ainult need, kelledele see on antud. 12. Sest on kohitsetuid, kes ei saanud nõnda on sündinud, ja on kohitsetuid, kes inimeste poolt on kohitsetud, ja on kohitsetuid, kes ise on ennast kohitsetud taevast pärast. Kes suudab aru saada, saagu aru.“

Jeesus õnnistab lapsi

13. Siis toodi tema juure lapsukesi, et ta oma käed nende peale paneks ja palvetaks. Aga jüngrid sõitlesid tootud. 14. Ent Jeesus ütles: „Jätke lapsukesed rahule ja ärge keelake neid minu juure tulemast, sest niisuguste pärast on taevast riiki!“ 15. Ja ta pani oma käed nende peale ja lask seal ära.

Rikas noormees ja igatseva elu

16. Ja vaata, üks mees astus tema juure ja ütles temale: „Õpetaja, mis head ma

pean tegema, et saaksin igavese elu?“ 17. Aga ta ütles talle: „Miks sa midagi küsid, mis on hea? Üksinus on, kes on hea. Ent kui sa tahad minna elu sisse, siis pea kääud!“ 18. Tema küsis temalt: „Mispärast?“ Jeesus ütles: „Sa ei tohi tappa; sa ei tohi abielu rikkuda; sa ei tohi varastada, sa ei tohi valest tunnistada, 19. sa pead oma isa ja ema austama, ja armasta oma ligimest nagu iseennast!“ 20. Noor mees ütles temale: „Seda kõike ma olen pidanud. Mis puudub mul veel?“ 21. Jeesus ütles talle: „Kui tahad olla täiuslik, siis mine müü oma varandus ja anna vaestele, siis on sul varandus taevast, ja tule ning järgi mind!“ 22. Kui noor mees seda sõna kuulis, läks ta ära kurva meelega, sest tal oli palju vara.

Rikkal on raske pääseda taevast

23. Siis Jeesus ütles oma jüngritele: „Tõesti, ma ütlen teile, rikkal on raske pääseda taevast. 24. Ja taas ma ütlen teile: Hõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal pääseda Jumala riiki.“ 25. Kui jüngrid seda kuulsid, hämmastusid nad väga ning ütlesid: „Kes siis võib ändsaks saada?“ 26. Aga Jeesus vaatas neile otsa ja ütles neile: „Inimestel on see võimatu, kuid Jumalal on kõik võimalik.“

27. Siis kostis Peetrus ning ütles temale: „Vaata, meie oleme jätnud maha kõik ja oleme järginud sind. Mis me sellest nüüd saame?“ 28. Aga Jeesus ütles neile: „Tõesti, ma ütlen teile, et teie, kes olete mind järginud, uuesti-sündunises, kui Inimese Poeg istub oma aujärjele, istute ka ise kaheteistkümneme aujärjele ja istutate kohut kaheteistkümneme Israeli suguharu üle!“ 29. Ja igauks, kes on jätanud maha majad või vennad või õed või isa või ema või lapsed või põllud minu nime pärast, saab mitu korda rohkem ja pärib igavese elu

1. p. 6, 31. 2. 1. Mo. 1, 2. 3. 1. Mo. 1, 24. 4. 1. Mo. 1, 24. 5. 1. Mo. 1, 24. 6. 1. Mo. 1, 24. 7. 1. Mo. 1, 24. 8. 1. Mo. 1, 24. 9. 1. Mo. 1, 24. 10. 1. Mo. 1, 24. 11. 1. Mo. 1, 24. 12. 1. Mo. 1, 24. 13. 1. Mo. 1, 24. 14. 1. Mo. 1, 24. 15. 1. Mo. 1, 24. 16. 1. Mo. 1, 24. 17. 1. Mo. 1, 24. 18. 1. Mo. 1, 24. 19. 1. Mo. 1, 24. 20. 1. Mo. 1, 24. 21. 1. Mo. 1, 24. 22. 1. Mo. 1, 24. 23. 1. Mo. 1, 24. 24. 1. Mo. 1, 24. 25. 1. Mo. 1, 24. 26. 1. Mo. 1, 24. 27. 1. Mo. 1, 24. 28. 1. Mo. 1, 24. 29. 1. Mo. 1, 24. 30. 1. Mo. 1, 24. 31. 1. Mo. 1, 24. 32. 1. Mo. 1, 24. 33. 1. Mo. 1, 24. 34. 1. Mo. 1, 24. 35. 1. Mo. 1, 24. 36. 1. Mo. 1, 24. 37. 1. Mo. 1, 24. 38. 1. Mo. 1, 24. 39. 1. Mo. 1, 24. 40. 1. Mo. 1, 24. 41. 1. Mo. 1, 24. 42. 1. Mo. 1, 24. 43. 1. Mo. 1, 24. 44. 1. Mo. 1, 24. 45. 1. Mo. 1, 24. 46. 1. Mo. 1, 24. 47. 1. Mo. 1, 24. 48. 1. Mo. 1, 24. 49. 1. Mo. 1, 24. 50. 1. Mo. 1, 24. 51. 1. Mo. 1, 24. 52. 1. Mo. 1, 24. 53. 1. Mo. 1, 24. 54. 1. Mo. 1, 24. 55. 1. Mo. 1, 24. 56. 1. Mo. 1, 24. 57. 1. Mo. 1, 24. 58. 1. Mo. 1, 24. 59. 1. Mo. 1, 24. 60. 1. Mo. 1, 24. 61. 1. Mo. 1, 24. 62. 1. Mo. 1, 24. 63. 1. Mo. 1, 24. 64. 1. Mo. 1, 24. 65. 1. Mo. 1, 24. 66. 1. Mo. 1, 24. 67. 1. Mo. 1, 24. 68. 1. Mo. 1, 24. 69. 1. Mo. 1, 24. 70. 1. Mo. 1, 24. 71. 1. Mo. 1, 24. 72. 1. Mo. 1, 24. 73. 1. Mo. 1, 24. 74. 1. Mo. 1, 24. 75. 1. Mo. 1, 24. 76. 1. Mo. 1, 24. 77. 1. Mo. 1, 24. 78. 1. Mo. 1, 24. 79. 1. Mo. 1, 24. 80. 1. Mo. 1, 24. 81. 1. Mo. 1, 24. 82. 1. Mo. 1, 24. 83. 1. Mo. 1, 24. 84. 1. Mo. 1, 24. 85. 1. Mo. 1, 24. 86. 1. Mo. 1, 24. 87. 1. Mo. 1, 24. 88. 1. Mo. 1, 24. 89. 1. Mo. 1, 24. 90. 1. Mo. 1, 24. 91. 1. Mo. 1, 24. 92. 1. Mo. 1, 24. 93. 1. Mo. 1, 24. 94. 1. Mo. 1, 24. 95. 1. Mo. 1, 24. 96. 1. Mo. 1, 24. 97. 1. Mo. 1, 24. 98. 1. Mo. 1, 24. 99. 1. Mo. 1, 24. 100. 1. Mo. 1, 24.

MATTEUSE 19, 20

30. Aga paljud esimesed jäivad viimseiks, ja viimased saavad esimesteks!

Tähenähtamissõna töötajast viinamäel

20. Sest taevarik on majasanda sarnane, kes vara hommikul välja läks töötegusid pakuma oma viinamäele. 2. Kui ta töötegitajatega oli kokku leppinud ühe teenari peale päevapalgaks, läkitas ta nad oma viinamäele. 3. Ja ta läks välja kormanda, tünnil ja nägi teisi tulnud töötajaid seisvat. 4. ja ütles neile: Minge ka teie viinamäele ja mis iganes õige on, annan ma teile. 5. Ja nad läksid ära. Taas läks ta välja kuudandal ja üheksandal tunnil ja tegi nõndasamuti. 6. Aga ühetekümmendal tunnil ta läks välja ja leidis teisi seisvat ja ütles neile: Mis te siin kogu päeva töötate seisate? 7. Nad ütlesid temale: Meid ei ole keegi palganud! Tema ütles neile: Minge teiegi viinamäele! 8. Kui siis õhtu tuli, ütles viinamäe isand oma ülevaatajale: Kutsu töötegusad ja anna neile palg saates viimseist kuni esimesteni. 9. Kui nüüd need tulid, kes ühetekümmendal tunnil olid palgarud, said nad igaüks ühe teenari. 10. Aga kui esimesed tulid, arvasid nemad, et nad saavad rohkem; ja nemadki said igaüks ühe teenari. 11. Kui nad olid saanud, murisesid nad majasanda vastu. 12. ning ütlesid: Need viimased aga on ühe tunni tööd teinud ja sa oled nad teinud meie viinamäele, kes me päeva koormat ja paavust olemis kannud! 13. Aga ta kostis ning ütles ühele nende seast: Sõber, ma ei tee sulle ülekohut; eks sa leppinud minuga kokku ühe teenari peale? 14. Või, mis siinule kuulub, ja mine oma teed, aga ma tahan sullele viimseid anda nõnda nagu sinulegi. 15. Kas ei ole mul luba enese omaga teha, mida ma tahan? Või on sinu silm kade, et mina hea olen? 16. Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed viimseiks. [Sest paljud on kutsunud, kuid vähesed on valitud.]

Jeesus kuulutab ette kolmat korda oma surma ja ülestõusmist

17. Ja tahtes minna üles Jeruusalemma, võttis Jeesus need kaksteistkümmend isepänu ja ütles teel olles neile: 18. „Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja Inimese Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte, ja nad mõistavad tema surma. 19. ja annavad tema paganate kätte pilgata ja pütsutada ja risu luua, ja kolmandal päeval ta äratatakse üles!“

Igatsus on järele

20. Siis astus Sebedeuse poegade ema tema juure ühes oma poegadega, kummardas ja palus talt midagi. 21. Aga ta ütles naisele: „Mida sa tahad?“ Tema ütles temale: „Ütle, et need mu kaks poega istuksid üks su paremale ja teine su vasakule käele sinu kuningriigis!“ 22. Aga Jeesus vastas ning ütles: „Te ei tea, mida te palute! Kas te võite juua seda karikat, mis minul tuleb juua?“ Nad ütlesid talle: „Jah, võime!“ 23. Tema ütles neile: „Minu karika te kull joote, aga mu paremal ja vasakul käel istuda ei ole minu käes teile anda, vaid kellele mu isa selle on valmistanud.“

Inimese tõeline suurus

24. Ja kui need kinnis seda kuulsid, sai nende meel pahaseks nende kahe venna peale. 25. Aga Jeesus kutsus nad enese juure ja ütles: „Te teate, et paganate ülemad valitsevad nende üle ja suured isandad tarvitavad vägivalda nende kallal. 26. Teie seate aga ei tohi nõnda olla; vaid kes iganes teie seast tahab suureks saada, see olgu teie teenija, 27. ja kes teie seast tahab olla kõige esimene, see olgu teie ori. 28. otsugu Inimese Poeg ei ole tulnud, et teda teenitaks, vaid teenima ja oma hinge andma lunaks paljude eest!“

MATTEUSE 20, 21

Kaks pimedat tehakse nägusaiks

29. Ja kui nad Jecrikost välja läksid, argis teda palju rahvast. 30. Ja vaata, kaks pimedat istus tee ääres, ja kui nad kuulsid, et Jeesus läheb mööda, kisendasid nad: „Issand, Taaveti Poeg, halasta meie peale!“ 31. Aga rahvas sõitles neid, et nad varit jääksid. Kuid nad kisendasid veel enam: „Issand, Taaveti Poeg, halasta meie peale!“ 32. Siis Jeesus jäi eisma, hüüdis neid ja ütles: „Mida te tahate, et ma teile teeksin?“ 33. Nad ütlesid temale: „Issand, et meie silmad laaduksid lahul!“ 34. Siis Jeesusel hakkas hale meel ja ta puudutas nende silmi. Ja kohe nad nägid jälle ja järgisid teda.

Jeesus tuleb Jeruusalemma kui Kuningas

21. Ja kui nad Jeruusalema ligi said ja Betsage poole Olimele tulid, siis läkitas Jeesus kaks jüngrit ning ütles neile: „Minge sinna akviss, mis on teie ees, ja varsti te leiate kinniseotud emacesli ja silu ja juures, pühaste need lahul ja looge mu juure. 3. Ja kui teile keegi midagi ütleb, siis ütlege: Issand! on neid tarvis! Siis ta libetab nad sedamoodi. 4. Aga see on kõik sündinud, et läheks tüide, mis on täeldud prohveti laudu. 5. Ütlege Sioni tütrele: Vaata, sinu Kuningas tuleb sulle tasane ja istub emacesli seljas ja silu seljas, kes on akkaluse looma varssi!“ 6. Siis jüngrid läksid ja tegid nõnda, nagu Jeesus neid oli käskunud. 7. ning tõid emacesli ja silu ja panid riided nende peale ja panid ta riiete peale istuma. 8. Aga suureni hulk laotas oma riided tee peale, aga teised raiusid oksid puudest ja puistasid tee peale. 9. Aga rahvahulgad, kes ees ja taga käisid, hüüdsid: „Hoosianna Taaveti Pojale! Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimele! Hoosianna kõrgel!“ 10. Ja kui ta Jeruusalemma sisse läks, tõusis kogu linn liikvele ja ütles: „Kes see on?“

11. Aga rahvas ütles: „Tema on see prohvet Jeesus Galilea Naatsaretist!“

Jeesus puhustab templi

12. Ja Jeesus läks pühakotta ja ajas välja kõik, kes müüsid ja ostsid pühakojas, ja viskas kuumuli rahavahekapate laud ja tuvimüüjate istmed, 13. ja ütles neile: „Kirjutatud on: Minu koda peab hüüdama palvekojaks, aga teie teete ta rõõvliuugukal!“ 14. Ja pühakojas tuli tema uure pimedaid ja jalutunaid, ja ta tegi nad terveks. 15. Aga kui ülempreestrid ja kirjalundjad nägid neid ühesid, mida ta tegi, ja poisse, kes pühakojas hüüdsid. „Hoosianna Taaveti Pojale!“ sai nende meel pahaseks. 16. ja nad ütlesid temale: „Kas sa kuuled, mida need ütlevad?“ Jeesus ütles neile: „Jah, kuulen! Kas te iganes pole lugenud: Laste ja imikute suust oled sa enesele valmistanud kuituse?“ 17. Ja ta jättis nad maha ja läks linnast välja Betaniasse ja jäi sinna ööks.

Jeesus neab viigipuu viigipuu

18. Aga kui ta vara hommikul jälle linnast läks, hakkas tal nälg. 19. Ja nähes üht viigipuud tee ääres, läks ta selle juure, aga ei leidnud seal pealt midagi muud kui ainult lehti. Ja ta ütles puule, „Ärgu ulgi enam kasvagu sinust viija!“ Ja kohe kuivas viigipuu ära. 20. Kui jüngrid seda nägid, panid nad imeks ning ütlesid: „Kuidas see viigipuu nii kohe ära kuivas?“ 21. Aga Jeesus kostis ning ütles neile: „Tõesti ma ütlen teile, kui teil oleks usku ja te ei mõtleks kaksipidi, siis te ei teeks mitte ainult seda, mis viigipuule on sündinud, vaid kui te ka ütlete sellele mäele: Tõuse paigast ja lange merrel! siis see süniks. 22. Ja kõik, mida te iganes palve palute uskudes, seda te saate!“

30 p. 20, 16, Lk. 13, 30, 1 p. 2, 11, 2 p. 18, 24. Mk. 6, 17, 3 Lk. 30, 1, 4 p. Ko. 3, 8, 11 Lk. 13, 28, 13 Ro. 9, 6, 2, 16 p. 19, 10, 2, 4. Mk. 10, 31, 17 p. 17, 22. Mk. 10, 32, 34, 13 Lk. 3, 14, 18 p. 6, 3, 21, Mk. 9, 11, 20 p. 10, 2, Mk. 10, 35, 30, 21 p. 10, 28, 22 p. 26, 39. Jh. 7, 24, 24, Mk. 9, 41, 21, 25 Lk. 22, 24, 26 p. 23, 11, 1 Pe. 5, 3, 21 Mk. 9, 35, 24 Lk. 22, 2, 1, 2, 7, 1, 13, 2, 6

29 Mk. 10, 46-47, Lk. 18, 35, 43, 31 Lk. 18, 7, 32 Lk. 30, 15, 1 Mk. 10, 17, 27, 1, 2, 1, 2, 28-30, Jh. 12, 12-19, 3 p. 26, 18, 5 Jh. 12, 11, 5k. 9, 9 Lk. 11, 25, 1, 10 Jh. 3, 39, 11 p. 2, 23, 12 Mk. 1, 25-29, 2, 49, 45-48, Jh. 2, 13, 22, 13 Jh. 5, 2, Jh. 7, 11, 26 Lk. 8, 3, 18 Mk. 7, 12, 14, 20-26, 19 Lk. 13, 6, 20 Lk. 13, 9, 21 p. 17, 20, Lk. 17, 6

Küsimus Jeesuse meelevaldast

23. Ja kui nad tulid pahakorda, astusid ümberpreestrid ja rahva vanemad tema juure, kui ta õpetas, ja ütlesid: „Mistuguse meelevaldaga sa teed neid asju? Ja kes on sulle selle meelevaldaga annud?“ 24. Aga Jeesus kostis ning ütles neile: „Ma tahan ka teilt küsida ühe asja, kui te mulle selle ütlete, siis ma ütlen ka teile, mistuguse meelevaldaga ma neid asju teen.“ 25. Kust oli Johannese ristimine, kas tähevast või inimestest? Aga nemad arutasid asja isekeskis ja ütlesid: „Kui me ütleme: Tähevast! siis ta ütlevad meile: Mispärast te siis ei uskunud teda? 26. Aga kui me ütleme: Inimestest! siis meil tuleb kartta rahvast, sest nad kõik peavad Johannest prohvetiks!“ 27. Ja nad kostsid Jeesusele ning ütlesid: „Me ei tea.“ Siis ütles ka tema neile: „Iga minagi teile ütle, mistuguse meelevaldaga ma neid asju teen.“

Täheandamissõna kahest pojast

28. Aga mis te arvate? Ühel inimesel olid kaks poega. Ja ta läks esimese juure ning ütles: Poeg, mine võta tööle mu viinamäele! 29. Aga tema kostis ning ütles: Küll ma lähen, isand! Ja ta ei läinud mitte. 30. Siis läks ka teise juure ja ütles nõndasamuti. See kostis ning ütles: Ei mina taha! Pärast ta kahetseis ja läks. 31. Kumb neist tegi isa tahtmat? Nad ütlesid: „Vamane.“ Jeesus ütles neile: Tõest: ma ütlen teile, et töönerid ja hooraad saavad enne teid Jumala riiki. 32. Sest Johannes tuli teie juure õiguse teed ja te ei uskunud teda; ent töönerid ja hooraad uskusid teda. Aga teie, ehk te kuul seda nügte, ei kahetsevad pärast, et teda uskuda.“

Täheandamissõna viinamäest

33. Kuulge teist täheandamissõna. Oli mees, kes istutas viinamäe ja tegi selle ümber aia ja kaevas sinna surutõrre ja ehitas torni ja andis selle rendile

aednike kätte ja läks võõrale maale. 34. Kui siis viinamäe korjamise aeg lähenes, lähtas ta oma sulased aednike juure oma vilja vastu võtma. 35. Aga aednikud võtsid tema sulased kinni; mõned nad peksid, mõned nad tapsid, mõned nad viskasid kividega surmaku. 36. Taas ta lähtas teised sulased, rohkem kui esimesi; ja nad tegid neile nõndasamuti. 37. Viimaks ta lähtas oma poja nende juure, mõeldes: Kullap nad mu poega hääbenevad. 38. Aga kui aednikud nägid poega, ütlesid nad isekeskis: See on see päris, tulge, tapame ta ära, siis saame tema purandi enestele! 39. Ja nad võtsid ja tõukasid ta välja viinamäest ning tapsid ta ära. 40. Kui nuud viinamäe isand tuleb, mis ta teeb nende aednikega? 41. Nad ütlesid temale: „Need kurjad ta hukkab ära kurjasti ja annab viinamäe teiste aednike kätte, kes annavad temale viia oma ajal.“ 42. Jeesus ütles neile: „Kas te pole kuulgi Kurjast lugenud: Kivi, mille hooneehitajad kõrvale heitsid, on saanud nurgakivi; Issandalt on see tulnud ja on meesi meie silmis. 43. See pärast ma ütlen teile: Jumala riik võetakse teilt ära ja antakse sellele rahvale, kes selle vilja kannab. 44. Ja kes selle kivi peale langeb, läheb rusuka, aga kelle peale iganes see langeb, selle ta teeb pihuks!“ 45. Ja kui ümberpreestrid ja variserid tema täheandamissõnu kuulsid, mõistsid nad, et ta neist rääkis. 46. Ja nad oleksid ta hea meelega kinni võtnud, aga kartsid rahvast, sest see pidas teda prohvetiks.“

Täheandamissõna kuninglikust pulmast

22. Ja Jeesus algas kõnet ja rääkis neile jälle täheandamissõnadega ning ütles: 2. „Täevanik on kuninga sarnane, kes oma pojale pulmad tegi. 3. Ja ta lähtas oma sulased kutsutud pulma kutsuma. Ja need ei tahtnud tulla. 4. Taas lähtas ta teisi sulaseid ja ütles: Ütelge kutsutule: Vaata, oma sõbrata ja õnne olen valmistanud, mu härjad ja muumveised on

valmis, ja kõik on valmis, tulge pulma! Aga nad ei hoolinud sellest, vaid läksid ära, kes oma põllule, kes oma aubale; 6. veel teised võtsid tema sulased kinni, kohtlesid neid ülbust ja tapsid nad ära. 7. Aga kuningas vihastus ja lähtas oma sõjaväed välja, hukkas need tapjad ja süütas nende linna põlema. Siis ta ütles oma külastele: Pulmad on küll valmis, aga need, kes olid kutsutud, ei olnud seda väärt. 9. Minge nüüd teelahkmetele ja kutsuge pulma, keda te iganes leute! 10. Ja need sulased läksid vilja teedele ja kogusid kokku kõik, keda nad leidsid, kurjad ja head. Ja pulmakoda ei täis lauasistujaid. 11. Siis kuningas läks sisse lauasistujaid vaatama ja nägi seal mitmeid, kellel ei olnud pulmariiet seljas. 12. Ja ta ütles temale: Sõber, kuidas sa tulla oled sisse tulnud, ilma et sul pulmariiet oleks? Aga too ei saanud sõnagi vastust. 13. Siis kuningas ütles teenijale: Vahutage tema palad ja käted ja heidke ta kõrge sammumäe pimedusse, seal on oluline ja hammaste kristamine! 14. Seal paljud on kutsutud, kuid vähesed on valitud!“

Maksu maksustest keisrile

15. Siis läksid variserid ja pidasid nõu, kuidas nad teda ta kõnest saaksid vangutada. 16. Ja nad lähtavad tema juure oma jüngerid ühes Heroodese seltsiga ja lasevad ütelda: „Õpetaja, me teame, et sa oled tõemeelne ja õpetad Jumala teed, kes iga hooli ühestki, sest sa ei vaata inimese isikule. 17. Ütle nüüd meile, mida sa arvad. Kas on tarvis anda maksu keisrile või mitte?“ 18. Aga Jeesus mõistis nende rigedust ja ütles: „Te silmakurjatejad, miks te mind kiisate? 19. Näidake mulle maksurahat!“ Ja nad tõid tema kätte ühe teenari. 20. Tema ütles neile: „Kelle kuju ja pealkiri see on?“ 21. Nad vastasid temale: „Keisri.“ Siis ta ütles neile:

„Andke siis keisrile, mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale!“ 22. Kui nad seda kuulsid, imestasid nad ja jätsid tema ning läksid ära.

Surmaga ülestõusmises küsimus

23. Sel päeval tuli tema juure sadusere, kes ütlevad, et ülestõusmises ei ole, ja küsisid talt: 24. „Õpetaja, Mooses on ütelnud: Kui keegi sureb lasteta, peab ta vend abielluma ta naisega ja sootama oma vennale järglase. 25. Meie juures oli seitse venda. Esimene abielus ja suri, ja et tal ei olnud järglast, jättis ta oma naise oma vennale. 26. Nõndasamuti ka teine ja kolmas kuni seitsmendani. 27. Kõige viimaks suri ka naine. 28. Ent ülestõusmises, kellega naiseks ta jääb nende seitsme seas, sest ta on kõikidel olnud?“ 29. Aga Jeesus kostis ning ütles neile: „Ehkite, sest te ei mõista Kirja ega Jumala väge! 30. Sest ülestõusmises ei võeta naise ega mehele, vaid ollakse kui Jumala inglid taevas. 31. Aga kas te ei ole surmaga ülestõusmisest lugenud, mis Jumal teile on ütelnud: 32. Mina olen Aabrahami Jumal ja Iisaki Jumal ja Jaakobi Jumal. Jumal ei ole mitte surmaga, vaid on elavate Jumal!“ 33. Ja kui rahvas seda kuulis, hämmastus ta tema õpetusest.

Mistugune käsk on suur?

34. Aga kui variserid said kuulda, et ta saduseride suu oli sulgenud, tulid nad ühel meelel kokku. 35. ja üks küsis teda: „Nende seast küsis talt teda küsates. 36. „Õpetaja, mistugune käsk on suur käsuõpetuse?“ 37. Aga Jeesus ütles temale: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma meelest. 38. See on suur ja esimene käsk. 39. Aga teine on selle sarnane: Armasta oma ligimeest nagu iseennast. 40. Neis kahes käsus on kogu käsuõpetus ja prohvetid koon!“

23 Mk 12, 27; Lk 20, 17; Jh 8, 17. 26 p 14, 5. 30 p 7, 21. 31 Lk 12, 12; 18, 14. 32 Lk 12, 12. 33 p 25, 4. 34 Jh 8, 17. 35 p 25, 4. 36 p 25, 4. 37 p 25, 4. 38 p 25, 4. 39 p 25, 4. 40 p 25, 4. 41 p 25, 4. 42 p 25, 4. 43 p 25, 4. 44 p 25, 4. 45 p 25, 4. 46 p 25, 4.

2 p 24, 2, 18. 19, 43. 20, 18. 21, 4. 22, 4. 23, 4. 24, 4. 25, 4. 26, 4. 27, 4. 28, 4. 29, 4. 30, 4. 31, 4. 32, 4. 33, 4. 34, 4. 35, 4. 36, 4. 37, 4. 38, 4. 39, 4. 40, 4. 41, 4. 42, 4. 43, 4. 44, 4. 45, 4. 46, 4. 47, 4. 48, 4. 49, 4. 50, 4. 51, 4. 52, 4. 53, 4. 54, 4. 55, 4. 56, 4. 57, 4. 58, 4. 59, 4. 60, 4. 61, 4. 62, 4. 63, 4. 64, 4. 65, 4. 66, 4. 67, 4. 68, 4. 69, 4. 70, 4. 71, 4. 72, 4. 73, 4. 74, 4. 75, 4. 76, 4. 77, 4. 78, 4. 79, 4. 80, 4. 81, 4. 82, 4. 83, 4. 84, 4. 85, 4. 86, 4. 87, 4. 88, 4. 89, 4. 90, 4. 91, 4. 92, 4. 93, 4. 94, 4. 95, 4. 96, 4. 97, 4. 98, 4. 99, 4. 100, 4.

Kasle poeg on Kristus?

41. Aga kui variserid üheskoos olid, kusis neist Jeesus 42. ning ütles: „Mis teie arvate Kristusest, kelle poeg ta on?“ Nad vastasid temale „Laaveri“ 43. Tema ütles neile „Kuidas siis Taavet hüüab teda vaimus Issandaks, kui ta ütleb 44. Issand on ütelnud minu Issandate Issa mu paremale käele, kuni ma sinu vaenlased panen su jalge alla? 45. Kuidas ta siis on tema poeg?“ 46. Ja ükski ei võinud temale sõnagi vastata ja ükski ei julgenud sellest päevast peale temalt midagi enam küsida.

Jeesus hoiatab kirjatundjaid ja variserid

23. Siis rääkis Jeesus rahvale ja oma järgijatele 2. ning ütles: „Moosese istmel istuvad kirjatundjad ja variserid. 3. Kõike näid, mis nad iganes teile ütlevad, seda tehke ja pidage, aga nende tegude järel ärge tehke, sest nad ütlevad küll, aga ei tee; 4. nad seovad kokku raskeid ja raski koormad ja panevad neid inimeste õlgadele, aga ise nad ei taha sõrmega neid liigutada. 5. Kõik oma teod nad teevad selleks, et inimesed neid näeksid, sest nad teevad oma palvekaukad ja nad ja oma rüüda tupsud suured. 6. Nad armastavad ülemat palka lauas võõruspidudel ja esimesi istmeid kogudusekodades, 7. ja teretust turgudel ja et inimesed neid kutsuksid „Rabi!“ 8. Aga teie ärge laske endid hüüda rabi, sest üks on teie õpetaja, aga teie kõik olete vennad. 9. Ja ärge te kutsuge kedagi maa peal oma isaks, sest üks on teie Isa, kes on taevast. 10. Ja ärge te laske ka endid kutsuda juhatajaks, sest üks on teie juhataja — Kristus. 11. Aga kes on ülem teie seast, see olgu teie teenija. 12. Sest kes ennast ise ülendab, seda alandatakse, ja kes ennast ise alandab, seda üendatakse.“

13. Aga häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te sulete taevast, et inimesed ei tuletaks teie sisse ega lähe sisse minna neid, kes tahavad sisse minna. [14. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te sõõte ära leskede hooned ja loote silmakirjaks pikki palveid! Sellepärast te langete seda raskema koorma alla.] 15. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te käite läbi mered ja maad, et saavutada ühegi, kes heidab teie usku; ja kui ta on heitnud, siis te teete tasi põrgulapse, kaks korda hullemat kui te ise olete! 16. Häda teile, te sõgedad teesuhid, kes ütlete: Kes iganes vannub templi juures, sellel ei ole sest midagi, aga kes vannub templi kulla juures, sellel on kohustus! 17. Te jõledad ja sõgedad! Sest kumb on suurem, kuld või tempel, mis kuld pühitseb? 18. Ja: Kes iganes vannub altari juures, sellel ei ole sest midagi, aga kes vannub annetuse juures, mis on seal peal, sellel on kohustus! 19. Te jõledad ja sõgedad! Sest kumb on suurem, ohver või altari, mis ohvrit pühitseb? 20. Seepärast, kes vannub altari juures, vannub tema juures ja kõige selle juures, mis tema peal on. 21. Ja kes vannub templi juures, see vannub tema ja selle juures, kes seal elab. 22. Ja kes vannub taeva juures, see vannub Jumala aujärje juures ja tema juures, kes sellel istub. 23. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te maksate kümnist ja ühest ja ühest ja kümnest ja jätate kõrvale, mis on tähtsaim küsüpetuses, õigluse ja halastuse ja ustavuse! Seda tuleks teha, aga teist mitte jätta tegemata. 24. Te sõgedad teesuhid, kes kurnate sääski, aga neelate alla kaamelid! 25. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te karika ja vaagna teete puhtaks väljastpoolt, aga seestpoolt on need täis röõvi ja aphust! 26. Sa sõge variser! Tee esmalt

karikas puhtaks seestpoolt, et see ka väljastpoolt saaks puhtaks! 27. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te olete lubatud haudade varjused, aga küll väljastpoolt on nägusad, aga seestpoolt on täis surmuse luid ja kõike räpasust! 28. Nõnda olete ka teie küll väljastpoolt näha õiged inimesed, kuid seestpoolt te olete täis salalikkust meelt ja ülekohtust. 29. Häda teile, kirjatundjad ja variserid, te silmakirjasejad, et te ehitate prohvetite haudu ja künnapidid õigete haugasambaid 30. ja ütlete: Kui me oleksime elanud oma esivanemate ajal, ei meie küll nende osalaad oleks olnud prohvetite verd valama! 31. Nõnda te siis tunnistate iseeneste vastu, et te olete nende lapsed, kes tapsid prohveteid! 32. Et tõuke siis ka oma vanemate mõõdi! 33. Te maad, te rästikute igitis, kuidas te põgeneate põrgu hukatuse eest?

34. Seepärast, vaata, ma lähtan teie juure prohvetid ja tarku ja kirjatundjaid! Ja muut neist te tapate ja lõõte risti, ja muut neist te piitsutate oma kogudusekodades ja kiusate neid taga ühest liinast teise, 35. et teie peale tuleks kõik vae veri, mis on valatud maa peal alates „Ige Aabeli verest Sakarja, Ürekyja poja verest, kelle te tapsite templi ja altari vabel. 36. Tõesti ma ütlen teile, see kõik tuleb sellesinase sugupõlve peale!“

Jeesus hoiatab Jeruusalema saatuse pärast

37. Jeruusalema, Jeruusalema, kes tapad prohvetid ja viskad kividega surmuseks need, kes sinu juure on läkitatud! Kui mitu korda ma olen tahtnud su lapsi koguda, otsugu kama kogub oma pojukesi tribade alla, ja teie ei ole tahtnud! 38. Vaata, teie koda jäetakse teil maha! 39. Sest mina ütlen teile: Nüüdsest peale ei saa te mind näha, sest kui te ütlete

„Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nime!“

Jeesus kuulutab ette templi hävitamist

24. Ja Jeesus tuli välja pühakojast ja läks edasi, ja tema järgijad astusid ta juure temale näitama pühakojade hooned 2. Aga Jeesus ütles neile: „Lika te näete seda kõike? Tõesti ma ütlen teile, siis ei jäteta kivi kivi peale, mida maha ei katata!“

Tulevased õnnistused ja hädad

3. Ja kui ta ütles: Istus, astusid järgijad tema juure isepüüdis ja ütlesid: „Ütle meile, millal see kõik sünnib ja mis on su tulemise ja maailma-ajatu lõpetuse tunnus?“ 4. Aga Jeesus kostis ning ütles neile: „Katsuge, et keegi teid ei eksita! 5. Sest paljud tulevad minu nime all ja ütlevad: Mina olen Kristus! ja eksitavad paljusid. 6. Aga te saate kuulda sõnadest ja sõnumeid sõjast; katsuge, et te ei eksitu! Sest see peab sündima, aga ots ei ole veel käes. 7. Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu, ja riigiga ja maavärisemisi on pauguti. 8. Aga see kõik on sünnivalude hakatus! 9. Siis antakse teid viletsusse ja teid tapetakse ja te olete kõigi rahvaste all minu nime pärast. 10. Ja siis taganevad paljud ja annavad üksteist ära ja vihkavad üksteist. 11. Ja palju valeprohveteid tõuseb, ja need eksitavad paljusid. 12. Ja et ülekohtus täheb väga võimsaks, jaheneb paljude armastus. 13. Aga kes otsustab vastu peab, see pääseb! 14. Ja seda kuningriigi evangeeliumi peab kuulutama kogu maailmas tunnistuseks kõigile rahvale, ja siis tuleb ots.“

15. Kui te siis näete pühas paigas seisvat hävituse koletist, millest on rääkinud prohvet Taaniel, — kes seda loeb, see pangu tähele — 16. siis põgenege need, kes on juudamaa, mägedele; 17. kes on katused, ängu tulgu.

41 Mk 12, 35-37; Lk 20, 41-44. 44 p. 26 64; Lk 11, 1. 46 Lk 14, 6. 4 Mk 12, 38-40; Lk 11, 37-40, 45-47. 4 Lk 11, 45. 5 p. 6; 1. 2 Mo 13, 9; 4 Mo 14, 7. 6 Lk 11, 37. 7 Jh 33, 22; Lk 3, 1. 10 Jh 11, 11. 11 p. 20, 26. 12 p. 11, 23; 29. 12 Jh 37, 31. 13 p. 10, 12; 22; Jh 16, 2. 14 p. 14, 14. 15 p. 1, 13; 16. 16 p. 14, 14. 17 p. 1, 13; 16. 18 p. 2 Mo 29, 37. 19 p. 1, 13. 20 p. 1, 13. 21 p. 1, 13. 22 p. 1, 13. 23 p. 1, 13. 24 p. 1, 13. 25 p. 1, 13. 26 p. 1, 13. 27 p. 1, 13. 28 p. 1, 13. 29 p. 1, 13. 30 p. 1, 13. 31 p. 1, 13. 32 p. 1, 13. 33 p. 1, 13. 34 p. 1, 13. 35 p. 1, 13. 36 p. 1, 13. 37 p. 1, 13. 38 p. 1, 13. 39 p. 1, 13. 40 p. 1, 13. 41 p. 1, 13. 42 p. 1, 13. 43 p. 1, 13. 44 p. 1, 13. 45 p. 1, 13. 46 p. 1, 13. 47 p. 1, 13. 48 p. 1, 13. 49 p. 1, 13. 50 p. 1, 13. 51 p. 1, 13. 52 p. 1, 13. 53 p. 1, 13. 54 p. 1, 13. 55 p. 1, 13. 56 p. 1, 13. 57 p. 1, 13. 58 p. 1, 13. 59 p. 1, 13. 60 p. 1, 13. 61 p. 1, 13. 62 p. 1, 13. 63 p. 1, 13. 64 p. 1, 13. 65 p. 1, 13. 66 p. 1, 13. 67 p. 1, 13. 68 p. 1, 13. 69 p. 1, 13. 70 p. 1, 13. 71 p. 1, 13. 72 p. 1, 13. 73 p. 1, 13. 74 p. 1, 13. 75 p. 1, 13. 76 p. 1, 13. 77 p. 1, 13. 78 p. 1, 13. 79 p. 1, 13. 80 p. 1, 13. 81 p. 1, 13. 82 p. 1, 13. 83 p. 1, 13. 84 p. 1, 13. 85 p. 1, 13. 86 p. 1, 13. 87 p. 1, 13. 88 p. 1, 13. 89 p. 1, 13. 90 p. 1, 13. 91 p. 1, 13. 92 p. 1, 13. 93 p. 1, 13. 94 p. 1, 13. 95 p. 1, 13. 96 p. 1, 13. 97 p. 1, 13. 98 p. 1, 13. 99 p. 1, 13. 100 p. 1, 13.

27 Ap 23, 5. 31 Ap 7, 57. 33 p. 1, 1. 34 p. 1, 1. 35 p. 1, 1. 36 p. 1, 1. 37 p. 1, 1. 38 p. 1, 1. 39 p. 1, 1. 40 p. 1, 1. 41 p. 1, 1. 42 p. 1, 1. 43 p. 1, 1. 44 p. 1, 1. 45 p. 1, 1. 46 p. 1, 1. 47 p. 1, 1. 48 p. 1, 1. 49 p. 1, 1. 50 p. 1, 1. 51 p. 1, 1. 52 p. 1, 1. 53 p. 1, 1. 54 p. 1, 1. 55 p. 1, 1. 56 p. 1, 1. 57 p. 1, 1. 58 p. 1, 1. 59 p. 1, 1. 60 p. 1, 1. 61 p. 1, 1. 62 p. 1, 1. 63 p. 1, 1. 64 p. 1, 1. 65 p. 1, 1. 66 p. 1, 1. 67 p. 1, 1. 68 p. 1, 1. 69 p. 1, 1. 70 p. 1, 1. 71 p. 1, 1. 72 p. 1, 1. 73 p. 1, 1. 74 p. 1, 1. 75 p. 1, 1. 76 p. 1, 1. 77 p. 1, 1. 78 p. 1, 1. 79 p. 1, 1. 80 p. 1, 1. 81 p. 1, 1. 82 p. 1, 1. 83 p. 1, 1. 84 p. 1, 1. 85 p. 1, 1. 86 p. 1, 1. 87 p. 1, 1. 88 p. 1, 1. 89 p. 1, 1. 90 p. 1, 1. 91 p. 1, 1. 92 p. 1, 1. 93 p. 1, 1. 94 p. 1, 1. 95 p. 1, 1. 96 p. 1, 1. 97 p. 1, 1. 98 p. 1, 1. 99 p. 1, 1. 100 p. 1, 1.

MATTEUSE 24

maha mädagi oma maast võtta; 18. ja kes on vähe, ärgu mangu tagasi võtma oma kuubel 19. Aga hida neile, kes on kümme peal, ja neile, kes imetavad neil päevil 20. Ent paluge, et teie põgenemine ei juhtuks talvel ega hingamispäeval. 21. Sest siis tuleb suur vietsus, mille sarnast ei ole olnud maailma algusest kuni praeguse ajani ega tulegi. 22. Ja kui neid päevi ei lüheneataks, ei pääleks mitte ükski ihu, aga äravõetute pärast lühendatakse need päevad. 23. Kui siis keegi teie ütleb: Vaata, sin on Kristus! või: Vaata seal ärge uskuge. 24. Sest valekristused ja valeprohvetid tõuseb ja need teevad suuri tunnustähiti ja imesid, et eksitada, kui võimalik, ka äravõetud. 25. Vaata, ma olen teile seda ette ütelnud! 26. Kui teile siis üteldakse: Vaata, ta on kõrvas ärge minge välja; Vaata, ta on kambrites ärge uskuge. 27. Sest otsegu väik elhvaib ida poolt ja paistab läände, nõnda peab olema Inimese Poja tulemine. 28. Sest kus on raibe, sinna kogunevad kotkad.

Ajastu lõpp

29. Aga varsti pärast nende päevade viieteistkümnepäevade päike pimedaks ja kuu ei anna oma valgust, ja tähed langevad maha taevast ja taeva vägesid kõigutatakse. 30. Ja siis ilmub Inimese Poja tunnustähiti taevas, ja siis hakkavad kõik rahvad sügavõtsad maa peal hääsema ja näevad Inimese Poja tulevat taeva pilvede peal suure vee ja suhagusega. 31. Ja ta läkitab oma inglid suure pasunahäätega, ja nad koguvad kokku ta äravõetud neid, just nüüest, ühest taeva otsast teise

Vajadus valmisolekuks

32. Ent viigipuust õppige võrdumit kui ta oksad juba on pungas ja ajavad lehti, siis te tunnete, et suvi on ligi. 33. Nõnda ka teie kui te näete seda kõike, siis teadke,

et see on ligi ukse ees. 34. Tõesti ma ütlen teile, et selle põlve rahvas ei lõpe ära, enne kui see kõik sünib! 35. Taevast ja maa hävivad, aga minu sõnad ei hävi mitte! 36. Aga sellest päevast ja tunnist et teia ükski, et inglidki taevast ega ka Poeg, muud kui Isa üksi. 37. Sest nõnda nagu Noa päevad olid, nõnda peab olema Inimese Poja tulemine. 38. Sest nõnda nagu inimesed olid noil päevil enne veeuputust: sõid ja jõid, võtsid naise ja läksid mehele selle päevani, mil Noa läks laeva, 39. ega saanud aru, enne kui tuli veeuputus ja võttis nad puha ära; nõnda on ka Inimese Poja tulemine. 40. Sest on kaks põllul: üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha. 41. Kaks naist on jahvatamas veski: üks võetakse vastu ja teine jäetakse maha.

42. Siis valvake, sest te ei tea, mil päeval teie Issand tuleb! 43. Aga seda teadke, et kui peremees teie, mil ovaht-ajal varas tuleb, kull ta siis valvaks ega laeks oma majasse sisse mure. 44. Sellepärast olge teiegi valmis, sest Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei arvate!

Tähendamissõna heast ja halvast sulanast

45. Kes on nuud ustav ja mõistlik sulane, kelle ta Issand on pannud oma pere üle neile rooga andma õigel ajal? 46. Õnnis on see sulane, keda ta Issand tulles leiab tegevat! 47. Tõesti ma ütlen teile, et ta paneb tema üle kogu oma vara! 48. Aga kui see halb sulane mõtleb oma südames: Mu Issand vihib tulles! 49. ja hakkab lõoma oma kaassulaseid, joonariitega süüma ja jooma, 50. siis selle sulase Issand tuleb päeval, mil ta teda ei oota, ja tunnil, mil ta ei tea arvata, 51. ja raibub ta pooleks ja annab temale osa sulmakurjatsetega; seal on uimune ja hammaste kuristamine.

20 Ap 12 21 To 12 1 2, 2 24 5 3 25 Mo 1 1 2 Te 2, 8 27 Lk 27 21
28 11 9 42 Hk 1 1 Lk 17 17 29 1 10 Mk 13 24 27 Lk 21 25 28
2 Pe 3 10 30 p 26 64 Tr 7 1 1 m 1 1 10 71 32 1 Ko 14 1 1 Te 4 16 Hm 1 1
32 Mk 13 25 33 Lk 17 26 40 21 29 36 33 Lk 5 9 35 p 5 18 36 1 Te 5 11
37 110 6 11 7 38 2 Pe 3 5 34 34 24 p 25 73 43 Lk 12 39 11
To 1 1 44 1 6 1 45 Lk 2 41 45 46 Jh 13 17 Hm 16 15 47 p 25 21 23
Lk 22 29 48 Rg 8 2 Pe 3 9 51 p 8 12

MATTEUSE 25

Tähendamissõna kümnest neitsist

25. Siis on taevariik kümne neitsi naine, kes võtsid oma lambid ja läksid peigmehele vastu. 2. Viis neist rumalad ja viis mõistlikud 3. Rumalad võtsid kull lambid, aga ei võtnud õli nendega. 4. Aga mõistlikud võtsid õli nendesse ühes oma lampidega. 5. Kui peigmees viibis, jäid nad kõik uniseks ja uisid magama. 6. Aga keskööl kuuldjult: Bonne, peigmees! Minge vastu! Siis tõusid kõik need neitsid üles ja õnnistasid oma lambid 8. Aga rumalad lesid mõistlikele: Andke meile oma õli, sest meie lambid kustuvad! 9. Kuid mõistlikud kostsid ja ütlesid: Ei ümiski, sest ei jätke meile ja teile; vaid minge minni kaupmeeste juure ja ostke õli! 10. Aga kui nad läksid ostma, tuli peigmees, ja kes olid valmis, läksid naga pulma. Ja uka sulati. 11. Pärast tulid ka teised neitsid ja ütlesid: Issand, Issand, ava meile! 12. Aga tema vastas neile: Tõesti ma ütlen teile, ma ei avane teile! 13. Seepärast valvake, sest te ei tea päeva ega tundi!

Tähendamissõna talentidest

14. Sest see on nõnda, nagu üks inimene võrdale maale minnes kutsus oma ulased ja usaldas nende kätte oma vara. 15. Ühele ta andis viis talenti, teisetele kaks ja kolmandale ühe, igaühele tema jõudu mõõda, ja liks võrdale maale. 16. Kes viis talenti oli saanud, liks kohe ja kauples nendega ning saavutas teist viis lisaks. 17. Nõndasamuti, kes oli saanud kaks, saavutas teist kaks lisaks. 18. Aga see, kes oli saanud ühe, liks ja kaevas selle maa sisse ja peitis ära oma Issanda raha. 19. Pika aja pärast tuli nende sulaste Issand tagasi ja hakkas nendega aru pidama. 20. Siis astus esile see, kes oli saanud viis talenti, ja lisas teist viis talenti juure ja ütles: Issand, viis talenti sa usaldasid mu kätte; vaata, ma olen nendega saavutanud teist viis! 21. Tema

Issand ütles talle: See on hea, sa hea ja ustav sulane! Sa oled pisiku üle ustav olnud, ma panen sind palju üle; mine oma Issanda rõõmuses! 22. Enne astus ka see, kes oli saanud kaks talenti, ja ütles: Issand, sa usaldasid mu kätte kaks talenti, vaata, ma olen nendega saavutanud teist kaks talenti! 23. Tema Issand ütles talle: See on hea, sa hea ja ustav sulane! Sa oled pisiku üle ustav olnud, ma panen sind palju üle; mine oma Issanda rõõmuses. 24. Siis astus esile ka see, kes oli saanud ühe talenti, ja ütles: Issand, ma teadsin, et sa oled kalk uimune. Sa lõikad, kuhu sa ei ole külvanud, ja kogud sealt, kuhu sa ei ole puistanud. 25. Ja ma kartsin ning liksin ja maitsin su talenti maha. Vaata, sin on su omal! 26. Aga tema Issand kostis ning ütles temale: Sa pahis ja laisk sulane. Sa teadsid, et ma lõikan, kuhu ma ei ole külvanud, ja kogun sealt, kuhu ma ei ole puistanud. 27. Sa oleksid siis pidanud mu raha andma rahvahetjate kätte, ja tulles ma oleksin saanud enese oma kaasuga tagasi. 28. Sellepärast võtke talent ära tema käest ja andke see sellele, kellel on kümme talenti. 29. Sest igaühele, kellel on, antakse, ja temal peab olema küllalt, aga kellel ei ole, selle käest võetakse ära ka see, mis tal on. 30. Ja kolvatu sulane heitke välja kõige härrimisemasse pimedusse; seal on uimune ja hammaste kuristamine.

Suur kohtupäev

31. Aga kui Inimese Poeg tuleb oma suhtluses ja kõik inglid temaga, siis ta istub oma aujärjele; 32. ja siis kogutakse tema ette kõik rahvad, ja ta eraldab nad üksikust, nagu karjane eraldab lambad sikkudest. 33. Ja ta asetab lambad oma paremale käele, aga sikkud vasakule käele. 34. Siis Kuningas ütleb neile, kes on ta paremal käel: Tulge siia, minu Isa õnnistatud, pärige kuningriiki, mis teile on valmistatud maailma asutamisest! 35. Sest mul oli nälg, ja te andsite mulle süda,

1 Lk 12 35 1 Hm 19 7 1 Lk 12 36 11 Jh 13 25 12 11 27 13 14 42 Mk 11 33
14 p 21 33 Mk 13 35 Lk 19 12 20 25 Rn 4 6 17 1 1 1 13 28 11 p 6 6 11
1 Ko 14 10 21 p 24 45 Lk 6 0 29 p 17 17 Mk 1 2 30 p 8 1
1 p 16 22 Hm 22 11 11 32 Rg 11 10 33 Hs 32 1 35 J 18 1 18 6 10 30 p 8 1

mul on janu, ja te jootsite mind, ma olen võõras, ja te võtsite mind vastu; 36. ma olin alasti, ja te riietasite mind; ma olin haige, ja te tulite mind vaatama; ma olin vangis, ja te rüütsite mu juure. 37. Sina vastavõõrad tema Issand, millal me nägime sind nälgijana ja söotsime sind, või millal janusena ja jootsime sind? 38. Millal me nägime sind võõrana ja võtsime sind vastu, või alasti ja riietasime sind? 39. Millal me nägime sind haigena või vangis ja tulime su juure? 40. Sina vastab Kuningas ja ütleb neile: Tõesti ma ütlen teile, et mida te iganes olete teinud ühele nende mu vähemate vendade seast, seda te olete minule teinud! 41. Sina ta ütleb ka neile, kes on vasakul käel: Minge ära minu juurest, te neetud, igavesse tulle, mis on valmistatud kuradile ja tema ingritele! 42. Sest mul oli nälj, ja te ei annud muile süüa; mul on janu, ja te ei jootnud mind; 43. ma olin võõras, ja te ei võtnud mind vastu, ma olin alasti, ja te ei riietanud mind; ma olin haige ja vang, ja te ei tulnud mind vaatama. 44. Sina vastavõõrad ka need tema Issand, millal me nägime sind nälgis või janus või võõrana või alasti või haigena või vangis, ja ei ole sind teeninud? 45. Sina ta vastab neile nõnda: Tõesti ma ütlen teile, et mida te iganes ei olete teinud ühele nende vähemate seast, seda te ei olete minulegi teinud. 46. Ja need lähevad igavesse karistusse, aga õiged igavesse elusse!"

Vandenõu Jeesuse tapmiseks

26. Kui Jeesus kõik need kõned õpetanud, ütles ta oma jüngritele: 2. „Te teate, et kahe päeva pärast on passapühad; siis antakse Inimese Poeg nisti süüa!"

3. Sina tahad kokku ülempreestrid ja rahva vanemad ülempreestri kotta, kelle nimi oli Kaifas, 4. ja pidasid isekesks nõu, Jeesus kavalusega kinni võtta ja ära tappa. 5. Aga nad ütlesid: „Mitte

pühade ajal, et mässu ei tõuseks rahva seas!"

Jeesuse võidmine Betanias

6. Aga kui Jeesus oli Betanias pidalitõuse Simona kottas, 7. tuli ta juure naine, kel oli ühes alabasterrust väga kallid salviga, ja valas selle tema pea peale, kui ta lauas istus. 8. Aga kui jüngrid seda nägid, sai nende meel pahaseks ja nad ütlesid: „Mistavisi on see raiskamine? 9. Sest selle oleks võinud ära müüa hulga raha eest ja anda vaestele." 10. Aga kui Jeesus seda märkas, ütles ta neile: „Miks teete vaeva sellele naisele? Ta on ju mulle heateo teinud! 11. Sest vaestel on alati teie juures, mind aga ei ole teil mitte avari. 12. Sest salvi minu ihu peale valades tegi ta seda minu matmiseks. 13. Tõesti ma ütlen teile, et kus iganes seda evangeeliumi kuulutatakse kogu maailmas, seal mälestatakse tema mälestuseks ka sellest, mis ta on teinud."

Juudas reedab Jeesust

14. Sina läks üks neist kaheteistkümnest, nimega Juudas Iskariot, ülempreestrite juure. 15. ning ütles: „Mina te mulle tahate anda, kui ma ta annan teie kätte?" Nad pakkusid temale kolmkümmend hõberükk. 16. Ja sellest ajast ta otsis parajat aega teda ära anda.

Jeesuse viimine paasatalla söömise

17. Aga esimesel hupnemata leibade päeval tulid jüngrid Jeesuse juure ja ütlesid temale: „Kus sa tahad, et me sulle valmistame paasasöömaaja?" 18. Tema ütles: „Minge liina ühe mehe juure ja ütelge talle: Õpetaja ütleb: Mu aeg on ligi, sinu juures ma pean paasasöömaaja oma jüngritega." 19. Ja jüngrid tegid nõnda, kuidas Jeesus neid oli käskinud, ja valmistasid paasatalle.

20. Aga kui õhtu tuli, istus ta lauda oma kaheteistkümmet jüngriga. 21. Ja kui

Jeesus Kõrvaldab

6. need sõid, ütles ta: „Tõesti ma ütlen teile, üks teie seast annab mind ära!"

Ja nad said väga kurvaks ning hakkasid üksteise järele temale ütleva: „Ega ometi mina see ole, Issand?"

23. Tema vastas ning ütles: „Kes minuga oma kile vaagnasse pistab, see annab mind ära. 24. Inimese Poeg läheb kull ära, mitte nagu temast on kirjutatud; aga hõida sellele inimesele, kelle läbi Inimese Poeg ära antakse! Herra oleks sellele inimesele, kui ta ei oleks sündinud!"

25. Sina kosis Juudas, ta äraandja, ning ütles: „Ega ometi mina see ole, rabi?" Tema ütles talle: „Sina jahi!"

26. Ja kui nad sõid, võttis Jeesus leiva, nautas ja murdis ja andis oma jüngritele ning ütles: „Võike, sooge, see on minu veri." 27. Ja ta võttis karika, linnas ja andis neile ning ütles: „Jooge kõik selle seest! 28. Sest see on minu veri, uue lepingu veri, mis paljude eest valatakse pattude andeksandmiseks. 29. Aga ma ütlen teile: Nüüdsest peale ma ei joo enam viinapuu viljast kuni selle päevani, mil ma ühes teiega joon uut oma Isa õigust!" 30. Ja kui nad katuselaulu olid laulnud, läksid nad välja Ölmalde.

Jeesus kuulutab ette, et jüngrid jäitavad ta maha

31. Sina ütleb Jeesus neile: „Sel õöl te kõik taganete minust; sest kirjutatud on: Ma loon karjast ja katra lambad pillukatse! 32. Aga pärast oma ülestõusmist ma lähen teie eele Galileasse." 33. Sina Petrus kosis ning ütles temale: „Kui ka kõik sinust taganevad, ei tagane mina mitte ilmaski!" 34. Jeesus ütles talle: „Tõesti ma ütlen sulle, ühea öösel, enne kui kukk on laulnud, salgasid sa mind kolm korda!" 35. Petrus ütles temale: „Kui ma sinuga peaksin ka suurema, ei salga ma sind mitte!" Samuti ütlesid ka kõik jüngrid.

36. Sina tuli Jeesus nendega püüka, mida nimetatakse Ketsemaniks, ja ütles oma jüngritele: „Istuge sinu nukkua, kui ma lähen sinna ja palvetan!" 37. Ja ta võttis enese juure Petrusse ja kaks Sebedeuse poega, ja hakkas kurvaks minema ning ahaastust tundma. 38. Sina ta ütles neile: „Minu hing on väga kurb surmani; jääge siia ja valvake minuga!" 39. Ja ta läks priut oemale, heitis silmi: maha, palvetas ning ütles: „Minu Isa, kui on võimalik, siis mingu see karikas minust moods! Ometi mitte nõnda, kuidas sinu tahan, vaid kuidas sinu tahad!" 40. Ja ta tuli oma jüngrite juure ja leidis nad magamast ja ütles Petrussele: „Nii te siis ei suutnud ühtki tundi minuga valvata? 41. Valvake ja paluge, et te kiustusse ei satuks! Vaim on küll valmis, aga liha on nõder!" 42. Taas läks ta teist korda ära, palvetas ning ütles: „Minu Isa, kui see ei või muudu mõnda minna kui et ma selle joon, siis sündigu sinu tahtmine!" 43. Ja ta tuli jälle ja leidis nad magamast, sest nende silmad olid raskest unest. 44. Ja ta ütles nad ja läks ära ja palvetas kolmat korda: „Ma ütlen sulle: Nüüdsest peale ei joo enam viinapuu viljast kuni selle päevani, mil ma ühes teiega joon uut oma Isa õigust!" 45. Sina tuleb ta oma rangrite juure ja ütleb neile: „Te ikka veel magate ja puukate. Vaata, tund on ligi ja Inimese Poeg antakse patuste kätte! 46. Iduke tules, hõrme. Vaata, see on ligda, kes mind ära annab!"

Jeesuse vangistamine

47. Ja kui ta alles rääkis, vaata, sina tuli Juudas, üks neist kaheteistkümnest, ja temaga ühes suur jõuk mõõkade ja nuiadega ülempreestrite ja rahva vanemate poolt. 48. Aga ta äraandja oli neile annud märgu ja ütelnud: „Keda ma suudlen, see ta on, tema võtke kinni." 49. Ja kohe ta astus Jeesuse juure ja

36 Jk 1, 27. 40 p. 0. 43. 19. 7. He 2, 11. 41 p. 7. 25. 11. 27. 11. 15. 42 Jk 3, 17. 46 Jk 5, 29. 3 Mk 14, 3-25. Lk 22, 1-2. 2 p. 20. 28. 4 Mk 14, 3-9. Jh 12, 1. 8. 11 J. Mo. 15. 17. 14 Mk 3, 0. 1. Lk 24, 7-6. 35 Sk 11. 12. Jh 11, 47. 16. 1. Ti. 6, 9. 1. 27. 2. Mo. 12. 18. 11. Mk 4, 27. 26. Lk 22, 7. 23. 11. 1. 2. 30. 1. Ko. 11. 23. 25. 18 p. 2. 3.

24 He. 4, 12. 25 Jk 3, 9. 26 1. Ko. 11, 23. 11. 28. 2. Mo. 24. 5. 12. 31. Sk 9. 1. Et 1, 7. 1c 2, 2. 30 L. 11. 17. 18. Lk 22, 30. Jh 18, 1. 13, 36-38; 16, 32. 32 p. 28. 36 Mk 14, 32. 42. 1c 22, 39-46. 37. 1c 5. 7. 38 Jh 2, 27. 39 Jh 18, 11. He 5, 8. 41 He 2, 14. 4. 15. 44. 2. Ko. 12, 5. 46 Jh 14, 37. 47 Mk 14, 43-50; 1c 24, 47. 53. Jh. 18, 2. 11. 49 L. 41, 10.

ütles. „Tere, rabi!“ ja andis temale suud 50. Aga Jeesus ütles talle: „Sõber, mispärast oled sa siin?“ Suis nad ruud tema juure, pistisid oma käed tema kulge ja võtsid ta kinni 51. Ja vaata, üks neist, kes oli Jeesusega, sirutas oma kää ja tõmbas oma mõõga välja ja lõi ülempreestri sulast ning ravis ta kõrva ära 52. Suis ütles Jeesus temale: „Pista oma mõõk tuppe tagasi, sest kõik, kes mõõga tõmbavad, saavad mõõga läbi hukka! 53. Või arvad sa, et ma ei või oma Isa paluda, ja ta läkitab mulle kohe enam kui kaksteistkümmele leegioni ingleid? 54. Kuidas suis lähetsid kirjad talle, et see nõnda peab sündima?“ 55. Sel tunnu ütles Jeesus hingale: „Otsugu ruuvi peale, et te va ja taimu mõõkade ja näljasega nälki võtta! Ma olen iga päev istunud teie juures pühakojas ja õpetanud, ja te ei ole mind kinni võtnud.“ 56. Aga see kõik on sündinud, et lähetsid talle prohvetite kirjad. Suis jätsid kõik ümber tema maha ja põgenesid ära.

Jeesus ülempreestri ees

57. Aga need, kes Jeesuse olid kinni võtnud, viisid ta ülempreester Kalfase juure, kuhu kirjutajad ja vanemad olid kokku tulnud. 58. Aga Petrus järgis teda eemalt ülempreestri kojani, ja ta läks sinna ja istus maha ühes sulastega, et näha, kuidas asi lõpeb. 59. Aga ülempreestrid ja kõik suurkohus otsusid valetunnistust Jeesuse vastu, et teda surmata. 60. Aga leidnud ühtki, ehk küll palju valetunnistajaid esile tuli. Viimaks ometi astus esile kaks 61. ning need ütlesid: „Tema on ütelnud: Ma võin Jumala templi lammutada ja kolme päevaga üles ehitada!“ 62. Suis tõusis ülempreester üles ja ütles temale: „Kas sa midagi ei vasta sellele peale, mida need tunnistavad sinu kohta?“ 63. Aga Jeesus ei vast. Ja ülempreester ütles temale: „Ma vannutan sind elava Jumala juures,

et sa meile ütled, kas sina oled Kristus, Jumala Poeg?“ 64. Jeesus ütles temale: „Jah, olen! Ometi ma ütlen teile: Selles ajast te näete Inimese Poega istuvat Jumala viie paremal pool ja tulevat taeva pilvede peal!“ 65. Suis ülempreester küstas oma rinded lõhki ja ütles: „Tema on Jumalat pilganud! Milleks meile veel on tunnistajad vaja? Vaata, nüüd te olete tema Jumalapilget kuulnud! 66. Mis te arvate?“ Ent nemad vastasid mingi ütlesid: „Tema on surma väärt!“ 67. Suis nad sulistasid temale silmi ja löid teda rusikatega, aga mõningad peksid teda keppiga 68. ja ütlesid: „Ütle, Kristus, meile kui prohvet, kes see on, kes sind löi.“

Petrus salgab Jeesust

69. Aga Petrus istus väljas ääres ühes. Ja tema juure tuli üks tüdruk ja ütles: „Ka sina olid ühes selle galilalase Jeesusega!“ 70. Kuid tema salgas kõikide ees ning ütles: „Ei mina tea seda, mida sa räägid!“ 71. Ja kui ta läks värava poole, nägi teda teine tüdruk ja ütles neile, kes seal olid: „Ka see oli naissõbraks Jeesusega!“ 72. Tema salgas jälle vanadega: „Mina ei tunne seda inimest.“ 73. Aga natukese aja pärast lähenesid need, kes seal seisid, ja ütlesid Petrusale: „Tõesti, sinagi oled üks nende seast, sest su keelemurregi näitab, kust sa oled!“ 74. Suis ta hakkas väga needma ja vanduma: „Ei mina tunne seda inimest!“ Ja sedamoodi laulis kukk. 75. Suis tuli Petrusale meele Jeesuse sõna, kes talle oli ütelnud: „Enne kui kukk laulab, salgad sa mind kolm korda!“ Ja ta läks väha ja nuris kibedasti.

Jeesus antakse maavalitseja Pilatuse kätte

27. Aga kui valgeks läks, tegid kõik ülempreestrid ja rahvavanemad Jeesuse kohta otsuseks tema ära tappa. 2. Nii

30 Lk 22: 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

lusiid ta kinni, viisid ta ära ja andsid ta maavalitseja Pilatuse kätte.

Juudade surm

1. Suis Juudas, kes oli ta ära annud, ütles, et ta oli hukka mõistetud, kahetses ning lõi need kolmkümmend hõbetükki ülempreestrite ja vanemate kätte. Ping ütles: „Ma olen partu teinud, et ma ära andsin süütuna vere!“ Aga nemad ütlesid: „Mis see meist puutub? Vasta ise!“ 5. Ja ta viskas hõbetükid maha templisse ja läks kõrvale ja poos maise. 6. Aga ülempreestrid võtsid hõbetükid ja ütlesid: „Neid ei sunni panna ohvrikirstu, sest see on vere hind!“ Kuid nad pidasid nõu ning otsusid nende eest potisepa pollu matmispaigaks maustele. 8. Selle tõttu muutakse seda pollu verepolluks tänapäevani. 9. Suis läks talle, mis on üeldud prohvet Jeremia kaudu: „Ja ma võisin need kolmkümmend hõbetükki Israelil lastelt, et hinnatud mehe hinna, kelle nad olid annanud, 10. ja andsin need potisepa pollu eest, nõnda nagu Issand mind oli kiskunud!“

Jeesus Pilatuse ees

11. Aga Jeesus seati maavalitseja ette ja maavalitseja küsis temalt ning ütles: „Oled sa juutide kuningas?“ Aga Jeesus ütles: „Jah, olen!“ 12. Kui suis ülempreestrid ja vanemad tema peale kaebasid, ei vastanud ta midagi. 13. Suis ütles Pilatus temale: „Kas sa kuule, mida kõike nad tunnistavad sinu vastu?“ 14. Ent tema ei vastanud talle ühtainustki sõna, nõnda et maavalitseja pani seda väga uneks.

15. Aga avaliselt laskis maavalitseja puhiks rahvale vabaks ühe vang, keda nad tahesid. 16. Ja neil oli siis kuulus vang, nimega Barabas. 17. Kui nad nüüd koos olid, ütles Pilatus neile: „Kumma tahate, et ma teile vabaks lasen, Barabase või Jeesuse, keda huutakse

Kristuseks?“ 18. Sest ta teadis, et nad olid ta annud kadetuse pärast tema kätte. 19. Aga kui maavalitseja istus kohtuajel, läkitas tema naine ta juure ütlema: „Ärgu sul olgu ühtki tegemist selle õigea, sest ma olen täna unes palju kannatanud tema pärast!“ 20. Aga ülempreestrid ja vanemad meeldisid rahvahulki laulda Barabast, aga hukka mõistma Jeesust. 21. Ja maavalitseja kostis ning ütles neile: „Kumma neist kumest te tahate, et ma teile vabaks lasen?“ Nemad ütlesid: „Barabast!“ 22. Pilatus ütles neile: „Mis nia suis pean tegema Jeesusega, keda huutakse Kristuseks?“ Nemad ütlesid kõik: „Löödagu ta rist!“ 23. Maavalitseja küsis: „Mis kurja ta suis on teinud?“ Aga nad karjusid veel enam ja ütlesid: „Löödagu ta rist!“ 24. Kui Pilatus nägi, et ta midagi ei võinud parata, vaid et kars läks veel suuremaks, võttis ta vett ja peal oma käsi rahva nähes ning ütles: „Ma olen süüa selle verest. Kall te näete!“ 25. Suis vastas kõik rahvas ning ütles: „Tema veri tõugu meie peale ja meie laste peale.“ 26. Suis ta vahvatas neile Barabase, aga Jeesust ta laskis rooskadeks peksta ja andis ta ristile laua.

Jeesuse ristimine

27. Suis võtsid maava ise a sõjamehed Jeesuse enesega kohtukotta ja kogusid tema juure kokku kõik üna. 28. Nad võtsid ta rüüsti ära ja panid temale selga purpurmantli. 29. a panusid kibuvitsast krooni ning panid seie temale pähe, andsid ta paremasse kätte piliroo, heitsid ta ette põlvile maha, naetsid teda a ütlesid: „Tere, juutide kuningas!“ 30. Ja nad sulistasid tema peale ja võtsid roo ning õid sellega tema pähe. 31. Ja kui nemad teda üid naernud, võtsid nad mantli ta seljast ära ja panid ta omad rinded temale selga, ja viisid ta ära ristile laua. 32. Väha minnes andsid nad Barabase või Jeesuse, keda huutakse

1 Pk 26: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906,

nad sundisid kandma tema risti. 33. Ja kui nad jõudsid paika, mida huutakse Kolgaraks — see tähendab Pealae asemeks — 34. andsid nad temale juua sapiga segatud vana. Kui ta seda oli maitsetud, ei tahtnud ta juua. 35. Aga kui nad tema olid risti tõdunud, jootasid nad tema rinded isekeskis ja heitsid haku nende pärast 36. ning istusid maha ja valvasid teda seal. 37. Ja tema pea kohale nad panid pealkirja, millele oli kirjutatud ta süü. „See on Jeesus, juude kuningas.“ 38. Siis lõid temaga ühes risti kaks röövlit, üks paremale ja teine vasakule poole. 39. Aga mõõdaminejad pilkasid teda, vangutasid pead 40. ning ütlesid „Siis, kes templi lammutas ja kolme päevaga üles ehitas, ära iseennast! Kui sa oled Jumala Poeg, siis astu risti! maha!“ 41. Nõuksamuti naersid teda ka ülempreestrid ühes kirjatundjate ja vanematega ning ütlesid: 42. „Teisil ta on andunud, iseennast ta ei või aidata, kui ta on Iisraeli kuningas, astugu ta nüüd risti! maha, siis me usume temasse!“ 43. Ta on lootnud Jumala peale, see päästku nüüd tema, kui ta tahab, sest ta on ütelnud: „Ma olen Jumala Poeg!“ 44. Samuti teotasid teda röövlidki, kes ühes temaga olid risti tõdunud.

Jeesuse surm

45. Aga kuuel neljandil tunnil tuli pimedus üle kogu maa üheksanda tunnini. 46. Üheksandal tunnil kisendas Jeesus suure häälega ning ütles: „Ehil Ehil Lemaa sabahtaan!“ see on: „Mu Jumal! Mu Jumal. Miks sa mind oled maha jätanud?“ 47. Aga kui mõningad neist, kes seal seisisid, seda kuulsid, ütlesid nad: „Tema kutsus Eeliat!“ 48. Ja varsti jooksis üks nende arast, võttis kassid, tõstis selle äärikaga, pistis puliroo otsa ja jootis teda. 49. Aga teised ütlesid: „Oota, saab näha, kas Eeliat tuleb teda aidama?“ 50. Aga Jeesus kisendas jälle suure häälega ja heitis hinge.

51. Ja vaata, templi eesne küüris lõhki kaheks, ülemaast otsast alamast sandi! Ja maa värises ja kaljud lõhkesid, 52. ja hauad läksid lahti, ja tõusis üles palju pühade ihusid, kes olid maganud, 53. ja tulid välja hauadest ja läksid pärast tema ülestõusmist pühasse linna ja ilmusid pühadele! 54. Aga kui pealik ja need, kes temaga ühes Jeesust valvasid, nägid maa värisevat ja seda, mis sündis, lõid nad väga kartma ja ütlesid „Tõesti, see oli Jumala Poeg!“ 55. Ja seal oli palju noisi kaugel vaatamas, kes Jeesust järgisid Galileast, teda teemdes; 56. nende seas oli Maarja Magdaleena ja Maarja, Jakooobuse ja Joosese ema, ja Sebedeuse poegade ema.

Jeesuse matmine

57. Aga kui õhtu käte jõudis, tuli rikas mees Arimateast, Joosep nimi, kes ka oli Jeesuse jänger. 58. See läks Pilatuse juure ja palus Jeesuse ihu. Siis Pilatus küsis selle anda. 59. Ja Joosep võttis ihu ja mähkis selle puhtasse lõuendisse 60. ja pani tema oma tuude hauda, mille ta oli lastnud kalju sisse mauda; ja ta veeretis suure kivi haua uksele ja läks ära. 61. Aga Maarja Magdaleena ja teine Maarja olid seal istumas haua kohal. 62. Teisel päeval, mis järgneb valmistuspäevale, tulid ülempreestrid ja variserid kokku Pilatuse juure 63. ning ütlesid: „Isand, mille meenub, et see petis veel elus olles üles: Ma tõusen kolme päeva pärast üles!“ 64. Kõik nüüd hauda valve all pidada kolmanda päevani, et jüngrid ei tuleks ja teda ära ei varastaks ega ütleks rahvale: Ta on surinust üles tõusnud! Nii osutuks vaimne pettus pahemaks kui esimene!“ 65. Pilatus ütles neile: „Sui on teil valvel! Minge ja pidage valvet nii hästi kui oskate!“ 66. Nematid läksid ja võtsid haua valve alla, paanes kivi pitseriga, kinni ja seades valvurid.

34 L. 69. 22. 35 L. 22. 29. 36 Jn. 13. 12. 37 L. 22. 8. 38 L. 26. 61. Jh. 2. 19. 39 L. 22. 9. 40 Mk. 15. 33. 41 Lk. 23. 44. 42 Jh. 19. 28. 43 Lk. 23. 45. 44 L. 69. 22. 45 Lk. 23. 46. 46 Jh. 19. 29. 47 Lk. 23. 47. 48 Lk. 23. 48. 49 Lk. 23. 49. 50 Lk. 23. 50. 51 Lk. 23. 51. 52 Lk. 23. 52. 53 Lk. 23. 53. 54 Lk. 23. 54. 55 Lk. 23. 55. 56 Lk. 23. 56. 57 Lk. 23. 57. 58 Lk. 23. 58. 59 Lk. 23. 59. 60 Lk. 23. 60. 61 Lk. 23. 61. 62 Lk. 23. 62. 63 Lk. 23. 63. 64 Lk. 23. 64. 65 Lk. 23. 65. 66 Lk. 23. 66.

Jeesuse ülestõusmine

28. Kui hingamispaev oli möödunud ja hakkas koitma nadala esimese päeva hommikul, tulid Maarja Magdaleena ja teine Maarja hauda vaatama. 2. Ja vaata, suur maavarisemine sündis, sest Issanda angel astus taevast alla, tuli ja veeretis kivi korvale ja istus selle peale! 3. Ta nägu oli otsegu väik ja ta rinded valged nagu lumil. 4. Aga hirmu pärast tema ees varisesid valvurid ja jäid otsegu auruks! Angel hakkas kõnelema ning ütles nistele: „Ärge kartke, sest ma tean, et te olete Jeesust, kes oli risti tõdunud.“ 5. Teda ei ole siin, sest ta on üles tõusnud, nõnda nagu ta ütles. Tulge siia, vaadake näht, kus ta on maganud, 7. ja minge usinasti uilema tema jüngritele, et ta on surinust üles tõusnud. Ja vaata, ta läheb eele Galileasse; seal te saate teda näha. Vaata, ma olen teile seda ütelnud!“ 8. Ja nad läksid rutust haura juuresse nupema kartuse ja suure rõõmuga ning jooksisid seda kuulutama tema jüngritele. 9. Ja vaata, Jeesus tuli neile vastu ja ütles: „Terel!“ Ja nad tulid ta juure ja hakkasid tema jalgade ümber kinni ja kummardasid teda. 10. Siis Jeesus ütles neile: „Ärge kartel Minge ning teatage mu vendadele, et nad läheksid Galileasse, seal nad saavad mind näha!“

11. Aga kui nad olid minemas, vaata, siis tulid mõned valvurid linna ja teatasid ülempreestritele kõik, mis oli sündinud. 12. Ja need tulid kokku ühes vanematega, pidasid isekeskis nõu ja andsid sõjameestele rohkesti raha 13. ning ütlesid: „Ütlege, et ta jüngrid tulid õhtel ja varastasid ta ära, kui me magasime.“ 14. Ja kui maavalitsaja seda saab kuulda, küll me teda meelitame ja teeme, et te saate olla mureta!“ 15. Need aga võtsid raha ja tegid nõnda, kuidas neid õpetati. Ja see jutt on juude keskel levinud tänase päevani.

Jeesus ilmub oma jüngritele Galileas

16. Ja need üksteiskümmend jüngrit läksid Galileasse sellele mäele, kuhu Jeesus neid oli käskinud minna. 17. Ja kui nad teda nägid, kummardasid nad teda. Aga mõned olid kahevahel. 18. Ja Jeesus tuli nende juure ja rääkis nendega rüü ütle: „Minule on antud kõik meelevaid taevast ja maa peal. 19. Minge siis ja tehke jüngriteks kõik rahvad, neid ristides Issa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse. 20. ja need õpetades pidama kõike, mida mina teid olen käskinud. Ja vaata, mina olen iga päev teie juures maailma-ajastu otsani!“

MARKUSE EVANGEELIUM

Ristija Johannese juttus

1. Jeesuse Kristuse, Jumala Poja evangeeliumi algus. 2. Nõnda nagu on kirjutatud prohvet Jesaja raamatus: „Vaata, ma läkitan su palge eele oma ingli, kes valmistab su teed; 3. hüüduja hääl on kõrves: Valmistage Issanda teed, õgvendage tema teerajad!“ 4. nõnda oli Ristija Johannes kõrves

kuulutas meelepanduse ristunust pat-rude andeksandamiseks. 5. Ja tema juure rändasid kogu juudamaa ja kõik Jerusa-lemma elanikud ja said temalt ristumise Jordani jões, tunnistades oma patud. 6. Ja Johannes oli riietatud kaamelil karvusse ja tal oli nahkõõ võõl, ja ta sõi rohutiette ja metsmeti. 7. Ja ta kuulutas ning ütles: „Pärast mind tuleb

1 Mk. 16. 1. 18. Lk. 24. 1. 12. Jh. 20. 1. 10. 19. 15. Ap. 2. 36. 20. 28. 32. 21. 27. 2. Ap. 1. 10. 3. p. 27. 64. 4. p. 27. 40. 16. 21. 5. 23. 6. 11. 27. 17. 22. Jh. 3. 35. 18. 1. 20. 11. 19. Mk. 16. 15. 1. 20. p. 18. 20. 1. Mk. 15. 42. 47. 1. Lk. 3. 1. 17. Rm. 1. 16. 2. Mk. 3. 1. 1. Mt. 1. 1. 1. Lk. 7. 27. 3. Jh. 40. 3.

MARKUSE 1

see, kes on vägevam minu keelele ma ei kõlba kummaritauas, ahni paasima tema jalatsite paasi. 8. Mina olen teie veega ristunud, aga tema ristub teie Püha Vaimuga."

Jeesus ristub

9. Nelja päeva, sundis, et Jeesus tõi Galilea Naatsaretist ja Johannes ristis teda Jordaanis. 10. Ja sedamööda, kui ta veest välja tuli, nägi ta tuhandeid avanemat ja Vaimu nagu tüki laskuvat tema peale. 11. Ja hää, kes ei teinud, "Sina oled minu armast Poeg, kellest ma olen hää meel."

Jeesus kuulutab kõrves

12. Ja kohe ajas Püha Vaim tema kõrbe. 13. Ja ta oli kõrves nelikümmend päeva saatana kiusata, ja ta oli metselajate seas ja inglid teenisid teda.

Jeesus hakkab kuulutama evangeeliumi

14. Aga pärast seda, kui Johannes oli pandud vang, tuli Jeesus Galileasse ja kuulutas Jumala evangeeliumi. 15. ja ütles: "Aga on täis saanud ja Jumala riik on lähedal; parandage meelt ja uskuge evangeeliumisse!"

Jeesus kutsus oma esimesed jüngrid

16. Ja kui ta Galilea mere ääres kõndis, nägi ta Simonat ja Andreast võrku merre heitvat; sest nad olid kalurid. 17. Ja Jeesus ütles neile: "Tulge minu äärele ja ma teen teist inimesepuudjad." 18. Ja sedamööda ütles nad võrgud maha ja järgisid teda. 19. Ja pisut eemale minnes nägi ta Jakobust, Sebedeuse poega, ja Johannest, ta venda, neidki paatide võrke parandamas. 20. Ja kohe kutsus ta nad. Ja nad jätsid oma isa Sebedeuse paati ühes paigastega ning jätsid ära tema järel.

Jeesus ajab inimesest välja rüüpa vaimu

21. Ja nad läksid Kapernauma, ja ta läks hingamispäeval kohe koguduskotta

ja õpetas. 22. Ja nad hammastusid tema õpetusest, sest ta õpetas neid kui see, kellel on meelevad, ja mitte nõnda nagu kirjutundjad. 23. Ja nende koguduskojas oli parajasti inimene, kelles oli rüüpa vaim, ja see küendas 24. ning ütles: "Mis meil on tegemist sinuga, Jeesus Naatsaretlane? Oled sa teinud meid hävitama? Ma tunnen sind, kes sa oled: Jumala Puhel!" 25. Siis Jeesus sõitles teda ning ütles: "Ole vait ja mine temast välja!" 26. Ja rüüpa vaim raputas teda ja läks suure häälega ksenelades temast välja. 27. Ja nad kõik kohkusid väga, nii et nad üksikult küsisid: "Mis see on? Uus võimas õpetus! Ka rüüpa vaimudele ta annab käsku ja nad kuuluvad tema sõnal!" 28. Ja kuulidus temast levis varsti igale poole Galilea umbrustesse.

Jeesus teeb terveks Simona ämma ja teisi

29. Ja koguduskojast vähudes tulid nad kohe Simona ja Andrease majasse ühes Jakobuse ja Johannesega. 30. Aga Simona ämm lamas maas palavikus, ja varsti üteldi temale seda. 31. Ja ta läks tema juure ja ütles ta ules, kinni hakates ta käest. Ja palavik lahkus temast, ja ta ummardas neid. 32. Aga õhtu tulles, kui päike looja läks, toodi tema juure kõik haiged ja seestunud; 33. ja kogu linn oli tulnud kokku ukse ette. 34. Ja ta tegi terveks paljud, kes põdesid mõnesugust haigust, ja ajas välja mitu kurja vaimu ega lasknud kurja vaimu rääkida, sest et nad teda hindasid.

Jeesus palvetab ühtselt paigas ja lahkus Kapernaumast

35. Ja vara hommikul enne valget tõusis ta ules ja väljus ning läks ära rühja paika ja palvetas seal. 36. Ja Simon ning tema kaaslased tõttasid ta järelle ja leidsid tema ning ütlesid talle: "Kõik otsivad sind!" 38. Tema ütles neile: "Lähme teisale, lähemasse ale-

MARKUSE 1, 2

viisse, et ma sealgi kuulutaksin, sest ei oleks ma olen välja rüüdnud!" 39. Ja ta läks ning kuulutas nende koguduskojades kogu Galileas ja ajas kurjad vaimud välja.

Jeesus teeb terveks pühalitõbise

40. Ja tema juure tuleb pühalitõbise, palub teda ja heidab ta ette põlvuli ning ütleb temale: "Kui sa tahad, võid sa mind teha puhtaks!" 41. Ja Jeesusel hakkas temast hääle meel; ta sirutas oma kae peruduras teda ja ütles talle: "Ma tahan, saa puhtaks!" 42. Ja kohe lahkus pühalitõbi temast ja ta sai puhtaks. 43. Ja ta hoiatas teda kõvasti ja saatis ta kohe ära. 44. ning ütles talle: "Katsu, et sa kellelegi midagi ei ütle, vaid mine naita ennast preestrite ja ohverda oma puhastamise eest, mis Mooses on käskunud, neile tunnistuseks!" 45. Aga kui see oli välja läinud, hakkas ta palju kuulutama ja levitama teateid selles asjast, nõnda et Jeesus enam ei võinud avalikult linnu minna, vaid viitis väljas rühja paigas. Ja tema juure tuldi kõikjal.

Halvatu terveks tegemine

2. Mõne päeva pärast läks ta jälle Kapernauma, ja saadi kuulda, et ta on kodus. 2. Siis kogunes sinna palju rahvast, nii et neil väljas ukse eeski ei olnud enam maad. Ja ta rääkis neile Jumala sõna. 3. Ja ta juure tuldi ning toodi halvatu, keda kandsid neli meest. 4. Ja kui nad rahva pärast ei pääsnud teda tooma teina ligi, võtsid nad seal kohaik, kus ta oli, katuse lahti, tegid augu ja laskasid alla vängi, millel halvatu lamas. 5. Kui Jeesus nende usku nägi, ütles ta halvatuile: "Poeg, sa patud antakse andeks!" 6. Aga seal istusid mõned kirjutundjad, ja need mõtlesid oma südames: 7. "Mida seisinane räägib? Ta pilkab Jumalat! Kes muu võib patte andeks anda kui ainult Jumal?" 8. Ja kohe tundis Jeesus oma vaimus, et nad iseeneses nõnda mõtlevad,

ja ütles neile: "Miks te mõtlete seda oma südames? 9. Kumb on kergem, kas ütelda halvatuile: Sule antakse patud andeks või; Tõuse üles ja võta oma sõnnik ning kõnni? 10. Aga et te teaksite, et Inimese Pojal on meelevad patte andeks anda, siis — ütleb ta halvatuile — 11. ma ütlen sulle: Tõuse üles, võta oma sõnnik ja mine koju!" 12. Ja sedamööda tõusis ta ules ja võttis oma sõnni ja läks välja kõigi nähes, nõnda et kõik ehmuksid ja andsid au Jumalale ning ütlesid: "Nõu-gust asja me pole kunagi näinud."

Leevi kutsumine

13. Ja ta läks jälle välja mere ääre, ja kõik rahvas tuli tema juure, ja ta õpetas neid. 14. Ja mõõda minnes nägi ta Leevi, Alfesio poja, tollihoone juures istuvat, ja ta ütles temale: "Järgi mind!" Ja tema tõusis ja järgis teda. 15. Ja sundis, kui ta lauas istus tema majas, et istus ka palju tõlnereid ja patuseid lauas ules Jeesuse ja ta jüngritega; sest palju olid need, kes teda järgisid. 16. Ja kui variseride kirjutundjad nägid, et ta sõõb tõlnerite ja patustega, ütlesid nad tema jüngritele: "Miks ta sõõb ja joob tõlnerite ja patustega?" 17. Ja kui Jeesus seda kuulis, ütles ta neile: "Ei terved vaja arsti, vaid haiged. Ma ei ole tulnud kutsuama õiged, vaid patuseid!"

Paastumise küsimus

18. Ja Johannese ja variseride jüngrid pidasid paastu. Siis tuldi ja üteldi temale: "Miks Johannese ja variseride jüngrid paastuvad, aga sinu jüngrid ei paastu?" 19. Jeesus ütles neile: "Ega peupõised või paastuda sel ajal, kui peigmees on nende juures? Niikaua kui peigmees on nende juures, ei või nad paastuda. 20. Aga päevi tuleb, mil peigmees neilt ära võetakse; ja siis, sel päeval, nad paastuvad. 21. Ükski ei pane vanamata rüdetükki paigaks vanale kuuale, muudu auguäädid rebeneb seile küljest lahti, uus vana küljest, ja auk

9 Mt. 3. 13. 14. Lk. 2. 5. 7. 2. 40 Jh. 1. 32. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

17 He. 2. 25. 40 Mt. 8. 1. 41 Lk. 5. 12. 6. 42 Lk. 31. 9. 43 P. 3. 12. 7. 36. 44 Jh. 1. 35. 25. 45 Mt. 9. 1. 46 Lk. 5. 13. 26. 47 P. 9. 23. 48 Jh. 2. 25. 49 Mt. 9. 14. 17. 50 Lk. 5. 33. 39. 51 Jh. 16. 20. 52 Jh. 3. 3. 53

MARKUSE 2, 3

lähed pahemaks. 22. Ka ei pane ükski värsket viina vanadesse nahkühkritesse; muidu värake viin ratkub lähkrid ja viin ning lähkrid lähevad raisku, vaid värake viin valatakse uutesse ühikritesse!"

Hingamispäeva puhkusest

23. Ja juhtus, et ta ühel hingamispäeval kõndis läbi vihapõldude ja ta ümberid hakkasid teed käes vihapõld katkuma. 24. Ja variserid ütlesid temale: „Vaata, miks nad hingamispäeval teevad, mida ei tohi?“ 25. Tema ütles neile: „Kes te ei ole kogenud, mis tegi Taavet, kus tal puudus oli ning nälj temal ja ta kaastasid, 26. kuidas ta liks Jumala kotta ülempreester Ebjataril ajal ja sõi ära vaateleivad, mida ühegi ei olnud luba süüa kui vaid preestritel, ja andis ka neile, kes olid temaga?“ 27. Ja ta ütles neile: „Hingamispäev on tehtud inimese pärast, aga mitte inimese hingamispäeva pärast!“ 28. Ni on Inimese Poeg ka hingamispäeva isand!“

Kuivanud kõega maha terveks tegemine

3. Ja ta läks jälle kogudusekotta. Ja seal oli mees, kellel oli kuivanud käsi. 2. Ja nad vaitsesid teda, kes ta hingamispäeval peaks terveks tegema, et kaevata tema peale. 3. Siis ta ütles mehele, kellel oli kuivanud käsi: „Tõuse ja astu esile!“ 4. Ja ta küsis neilt: „Kes tohib hingamispäeval teha head või kurja, et elu päästa või hukata?“ Aga nad jäid vast 5. Ja ta vaatas ümber nende peale vihaga ja oli ühtlasi kurb nende südamekanguse pärast ja ütles mehele: „Siruta käsi!“ Ja ta sirutas; ja ta käsi sai jälle terveks. 6. Ja variserid läksid välja ja pidasid koha nõu Heroodese seltsiga Jeesuse vastu, et teda hukata.

Muud terveks tegemised

7. Aga Jeesus läks ära ühes oma ümbristega mere poole, ja suur rahvahulk ärgis teda Galileast ja Judeast, 8. ja Jersaleemast ja Idumeast ja teiselt

poolt Jordanit ja Tüürose ja Südoni ümbrusest, suur rahvakogu, kes kuuldes, mis suuri asju ta tegi, tuli tema juure. 9. Ja ta ütles oma ümbristele, et nad hoiaksid lootsiku temale valmis rahva pärast, et see ei tungiks ta peale. 10. sest ta tegi terveks paljusid, mistõttu temale peale rõhusid kõik, kellel oli häda, et nad saaksid teda puudutada. 11. Ja rüvedad vaunud, kui nad teda nägid, heitsid maha tema ette, küsidasid ning ütlesid: „Siis oled Jumala Poeg!“ 12. Ja ta hoiatas neid kangesti, et nad ei teeks teda avalikuks.

Jeesus määrab kaksteistkümmend apostolit

13. Ja ta läks üles mäele ja kutsus enese juure, keda ta tahtis, ja nad tulid ta juure. 14. Ja ta määras kaksteistkümmend, et need oleksid tema juures ja ta võiks neid läkitada kuulutama 15. ja et neil oleks meelevald välja ajada kurje vaimne 16. Ta määras need kaksteistkümmend: Simona, ja pani temale nimeks Peetrus; 17. ja Jakooobuse, Sebedeuse poja, ja Johannese, Jakooobuse venna, ja pani neile nimeks Boanergea, see on Kõuepojad; 18. ja Andrease ja Filippuse ja Bartolomeuse ja Matteuse ja Tooma ja Jakooobuse, Alituse poja, ja Tauduse ja Siimona Kanaani, 19. ja Juudas Iskarioti, kes ta ära andis.

Jeesus ei vaja saatama abi

20. Ja ta tuli koju. Ja rahvas tuli jälle kokku, nõnda et nad ei saanud leibagi võtta. 21. Ja kui tema juures olid seda kuulsid, läksid nad välja teda kuhu võtma, sest nad ütlesid: „Ta on arust ära!“

22. Ja kirjatundjad, kes olid tulnud Jersaleemast, ütlesid: „Temas on Peetisebul, ja kurjade vaimude ülema abil ajab ta välja kurje vaimne.“ 23. Tema kutsus need enese juure ja ütles neile võrdumistega: „Kuidas võib saatana välja ajada saatana? 24. Ja kui kuningriik on isekeskis riis, siis ei või see kuningriik

22 Ga 6:25 23 Mt 1:1-8 Lk 6:3 24 Jh 6:21 25 Mt 22:16 26 Mt 12:22-23 Lk 11:14-15 12:10 27 Mt 5:14 28 Mt 13:1-9 Lk 8:4-8 29 Mt 13:10-17 Lk 8:9-10 30 Mt 13:18-23 Lk 8:12 31 Mt 13:24 32 Mt 13:25 33 Mt 13:26 34 Mt 13:27 35 Mt 13:28 36 Mt 13:29 37 Mt 13:30 38 Mt 13:31 39 Mt 13:32 40 Mt 13:33 41 Mt 13:34 42 Mt 13:35 43 Mt 13:36 44 Mt 13:37 45 Mt 13:38 46 Mt 13:39 47 Mt 13:40 48 Mt 13:41 49 Mt 13:42 50 Mt 13:43 51 Mt 13:44 52 Mt 13:45 53 Mt 13:46 54 Mt 13:47 55 Mt 13:48 56 Mt 13:49 57 Mt 13:50 58 Mt 13:51 59 Mt 13:52 60 Mt 13:53 61 Mt 13:54 62 Mt 13:55 63 Mt 13:56 64 Mt 13:57 65 Mt 13:58 66 Mt 13:59 67 Mt 13:60 68 Mt 13:61 69 Mt 13:62 70 Mt 13:63 71 Mt 13:64 72 Mt 13:65 73 Mt 13:66 74 Mt 13:67 75 Mt 13:68 76 Mt 13:69 77 Mt 13:70 78 Mt 13:71 79 Mt 13:72 80 Mt 13:73 81 Mt 13:74 82 Mt 13:75 83 Mt 13:76 84 Mt 13:77 85 Mt 13:78 86 Mt 13:79 87 Mt 13:80 88 Mt 13:81 89 Mt 13:82 90 Mt 13:83 91 Mt 13:84 92 Mt 13:85 93 Mt 13:86 94 Mt 13:87 95 Mt 13:88 96 Mt 13:89 97 Mt 13:90 98 Mt 13:91 99 Mt 13:92 100 Mt 13:93 101 Mt 13:94 102 Mt 13:95 103 Mt 13:96 104 Mt 13:97 105 Mt 13:98 106 Mt 13:99 107 Mt 13:100 108 Mt 13:101 109 Mt 13:102 110 Mt 13:103 111 Mt 13:104 112 Mt 13:105 113 Mt 13:106 114 Mt 13:107 115 Mt 13:108 116 Mt 13:109 117 Mt 13:110 118 Mt 13:111 119 Mt 13:112 120 Mt 13:113 121 Mt 13:114 122 Mt 13:115 123 Mt 13:116 124 Mt 13:117 125 Mt 13:118 126 Mt 13:119 127 Mt 13:120 128 Mt 13:121 129 Mt 13:122 130 Mt 13:123 131 Mt 13:124 132 Mt 13:125 133 Mt 13:126 134 Mt 13:127 135 Mt 13:128 136 Mt 13:129 137 Mt 13:130 138 Mt 13:131 139 Mt 13:132 140 Mt 13:133 141 Mt 13:134 142 Mt 13:135 143 Mt 13:136 144 Mt 13:137 145 Mt 13:138 146 Mt 13:139 147 Mt 13:140 148 Mt 13:141 149 Mt 13:142 150 Mt 13:143 151 Mt 13:144 152 Mt 13:145 153 Mt 13:146 154 Mt 13:147 155 Mt 13:148 156 Mt 13:149 157 Mt 13:150 158 Mt 13:151 159 Mt 13:152 160 Mt 13:153 161 Mt 13:154 162 Mt 13:155 163 Mt 13:156 164 Mt 13:157 165 Mt 13:158 166 Mt 13:159 167 Mt 13:160 168 Mt 13:161 169 Mt 13:162 170 Mt 13:163 171 Mt 13:164 172 Mt 13:165 173 Mt 13:166 174 Mt 13:167 175 Mt 13:168 176 Mt 13:169 177 Mt 13:170 178 Mt 13:171 179 Mt 13:172 180 Mt 13:173 181 Mt 13:174 182 Mt 13:175 183 Mt 13:176 184 Mt 13:177 185 Mt 13:178 186 Mt 13:179 187 Mt 13:180 188 Mt 13:181 189 Mt 13:182 190 Mt 13:183 191 Mt 13:184 192 Mt 13:185 193 Mt 13:186 194 Mt 13:187 195 Mt 13:188 196 Mt 13:189 197 Mt 13:190 198 Mt 13:191 199 Mt 13:192 200 Mt 13:193 201 Mt 13:194 202 Mt 13:195 203 Mt 13:196 204 Mt 13:197 205 Mt 13:198 206 Mt 13:199 207 Mt 13:200 208 Mt 13:201 209 Mt 13:202 210 Mt 13:203 211 Mt 13:204 212 Mt 13:205 213 Mt 13:206 214 Mt 13:207 215 Mt 13:208 216 Mt 13:209 217 Mt 13:210 218 Mt 13:211 219 Mt 13:212 220 Mt 13:213 221 Mt 13:214 222 Mt 13:215 223 Mt 13:216 224 Mt 13:217 225 Mt 13:218 226 Mt 13:219 227 Mt 13:220 228 Mt 13:221 229 Mt 13:222 230 Mt 13:223 231 Mt 13:224 232 Mt 13:225 233 Mt 13:226 234 Mt 13:227 235 Mt 13:228 236 Mt 13:229 237 Mt 13:230 238 Mt 13:231 239 Mt 13:232 240 Mt 13:233 241 Mt 13:234 242 Mt 13:235 243 Mt 13:236 244 Mt 13:237 245 Mt 13:238 246 Mt 13:239 247 Mt 13:240 248 Mt 13:241 249 Mt 13:242 250 Mt 13:243 251 Mt 13:244 252 Mt 13:245 253 Mt 13:246 254 Mt 13:247 255 Mt 13:248 256 Mt 13:249 257 Mt 13:250 258 Mt 13:251 259 Mt 13:252 260 Mt 13:253 261 Mt 13:254 262 Mt 13:255 263 Mt 13:256 264 Mt 13:257 265 Mt 13:258 266 Mt 13:259 267 Mt 13:260 268 Mt 13:261 269 Mt 13:262 270 Mt 13:263 271 Mt 13:264 272 Mt 13:265 273 Mt 13:266 274 Mt 13:267 275 Mt 13:268 276 Mt 13:269 277 Mt 13:270 278 Mt 13:271 279 Mt 13:272 280 Mt 13:273 281 Mt 13:274 282 Mt 13:275 283 Mt 13:276 284 Mt 13:277 285 Mt 13:278 286 Mt 13:279 287 Mt 13:280 288 Mt 13:281 289 Mt 13:282 290 Mt 13:283 291 Mt 13:284 292 Mt 13:285 293 Mt 13:286 294 Mt 13:287 295 Mt 13:288 296 Mt 13:289 297 Mt 13:290 298 Mt 13:291 299 Mt 13:292 300 Mt 13:293 301 Mt 13:294 302 Mt 13:295 303 Mt 13:296 304 Mt 13:297 305 Mt 13:298 306 Mt 13:299 307 Mt 13:300 308 Mt 13:301 309 Mt 13:302 310 Mt 13:303 311 Mt 13:304 312 Mt 13:305 313 Mt 13:306 314 Mt 13:307 315 Mt 13:308 316 Mt 13:309 317 Mt 13:310 318 Mt 13:311 319 Mt 13:312 320 Mt 13:313 321 Mt 13:314 322 Mt 13:315 323 Mt 13:316 324 Mt 13:317 325 Mt 13:318 326 Mt 13:319 327 Mt 13:320 328 Mt 13:321 329 Mt 13:322 330 Mt 13:323 331 Mt 13:324 332 Mt 13:325 333 Mt 13:326 334 Mt 13:327 335 Mt 13:328 336 Mt 13:329 337 Mt 13:330 338 Mt 13:331 339 Mt 13:332 340 Mt 13:333 341 Mt 13:334 342 Mt 13:335 343 Mt 13:336 344 Mt 13:337 345 Mt 13:338 346 Mt 13:339 347 Mt 13:340 348 Mt 13:341 349 Mt 13:342 350 Mt 13:343 351 Mt 13:344 352 Mt 13:345 353 Mt 13:346 354 Mt 13:347 355 Mt 13:348 356 Mt 13:349 357 Mt 13:350 358 Mt 13:351 359 Mt 13:352 360 Mt 13:353 361 Mt 13:354 362 Mt 13:355 363 Mt 13:356 364 Mt 13:357 365 Mt 13:358 366 Mt 13:359 367 Mt 13:360 368 Mt 13:361 369 Mt 13:362 370 Mt 13:363 371 Mt 13:364 372 Mt 13:365 373 Mt 13:366 374 Mt 13:367 375 Mt 13:368 376 Mt 13:369 377 Mt 13:370 378 Mt 13:371 379 Mt 13:372 380 Mt 13:373 381 Mt 13:374 382 Mt 13:375 383 Mt 13:376 384 Mt 13:377 385 Mt 13:378 386 Mt 13:379 387 Mt 13:380 388 Mt 13:381 389 Mt 13:382 390 Mt 13:383 391 Mt 13:384 392 Mt 13:385 393 Mt 13:386 394 Mt 13:387 395 Mt 13:388 396 Mt 13:389 397 Mt 13:390 398 Mt 13:391 399 Mt 13:392 400 Mt 13:393 401 Mt 13:394 402 Mt 13:395 403 Mt 13:396 404 Mt 13:397 405 Mt 13:398 406 Mt 13:399 407 Mt 13:400 408 Mt 13:401 409 Mt 13:402 410 Mt 13:403 411 Mt 13:404 412 Mt 13:405 413 Mt 13:406 414 Mt 13:407 415 Mt 13:408 416 Mt 13:409 417 Mt 13:410 418 Mt 13:411 419 Mt 13:412 420 Mt 13:413 421 Mt 13:414 422 Mt 13:415 423 Mt 13:416 424 Mt 13:417 425 Mt 13:418 426 Mt 13:419 427 Mt 13:420 428 Mt 13:421 429 Mt 13:422 430 Mt 13:423 431 Mt 13:424 432 Mt 13:425 433 Mt 13:426 434 Mt 13:427 435 Mt 13:428 436 Mt 13:429 437 Mt 13:430 438 Mt 13:431 439 Mt 13:432 440 Mt 13:433 441 Mt 13:434 442 Mt 13:435 443 Mt 13:436 444 Mt 13:437 445 Mt 13:438 446 Mt 13:439 447 Mt 13:440 448 Mt 13:441 449 Mt 13:442 450 Mt 13:443 451 Mt 13:444 452 Mt 13:445 453 Mt 13:446 454 Mt 13:447 455 Mt 13:448 456 Mt 13:449 457 Mt 13:450 458 Mt 13:451 459 Mt 13:452 460 Mt 13:453 461 Mt 13:454 462 Mt 13:455 463 Mt 13:456 464 Mt 13:457 465 Mt 13:458 466 Mt 13:459 467 Mt 13:460 468 Mt 13:461 469 Mt 13:462 470 Mt 13:463 471 Mt 13:464 472 Mt 13:465 473 Mt 13:466 474 Mt 13:467 475 Mt 13:468 476 Mt 13:469 477 Mt 13:470 478 Mt 13:471 479 Mt 13:472 480 Mt 13:473 481 Mt 13:474 482 Mt 13:475 483 Mt 13:476 484 Mt 13:477 485 Mt 13:478 486 Mt 13:479 487 Mt 13:480 488 Mt 13:481 489 Mt 13:482 490 Mt 13:483 491 Mt 13:484 492 Mt 13:485 493 Mt 13:486 494 Mt 13:487 495 Mt 13:488 496 Mt 13:489 497 Mt 13:490 498 Mt 13:491 499 Mt 13:492 500 Mt 13:493 501 Mt 13:494 502 Mt 13:495 503 Mt 13:496 504 Mt 13:497 505 Mt 13:498 506 Mt 13:499 507 Mt 13:500 508 Mt 13:501 509 Mt 13:502 510 Mt 13:503 511 Mt 13:504 512 Mt 13:505 513 Mt 13:506 514 Mt 13:507 515 Mt 13:508 516 Mt 13:509 517 Mt 13:510 518 Mt 13:511 519 Mt 13:512 520 Mt 13:513 521 Mt 13:514 522 Mt 13:515 523 Mt 13:516 524 Mt 13:517 525 Mt 13:518 526 Mt 13:519 527 Mt 13:520 528 Mt 13:521 529 Mt 13:522 530 Mt 13:523 531 Mt 13:524 532 Mt 13:525 533 Mt 13:526 534 Mt 13:527 535 Mt 13:528 536 Mt 13:529 537 Mt 13:530 538 Mt 13:531 539 Mt 13:532 540 Mt 13:533 541 Mt 13:534 542 Mt 13:535 543 Mt 13:536 544 Mt 13:537 545 Mt 13:538 546 Mt 13:539 547 Mt 13:540 548 Mt 13:541 549 Mt 13:542 550 Mt 13:543 551 Mt 13:544 552 Mt 13:545 553 Mt 13:546 554 Mt 13:547 555 Mt 13:548 556 Mt 13:549 557 Mt 13:550 558 Mt 13:551 559 Mt 13:552 560 Mt 13:553 561 Mt 13:554 562 Mt 13:555 563 Mt 13:556 564 Mt 13:557 565 Mt 13:558 566 Mt 13:559 567 Mt 13:560 568 Mt 13:561 569 Mt 13:562 570 Mt 13:563 571 Mt 13:564 572 Mt 13:565 573 Mt 13:566 574 Mt 13:567 575 Mt 13:568 576 Mt 13:569 577 Mt 13:570 578 Mt 13:571 579 Mt 13:572 580 Mt 13:573 581 Mt 13:574 582 Mt 13:575 583 Mt 13:576 584 Mt 13:577 585 Mt 13:578 586 Mt 13:579 587 Mt 13:580 588 Mt 13:581 589 Mt 13:582 590 Mt 13:583 591 Mt 13:584 592 Mt 13:585 593 Mt 13:586 594 Mt 13:587 595 Mt 13:588 596 Mt 13:589 597 Mt 13:590 598 Mt 13:591 599 Mt 13:592 600 Mt 13:593 601 Mt 13:594 602 Mt 13:595 603 Mt 13:596 604 Mt 13:597 605 Mt 13:598 606 Mt 13:599 607 Mt 13:600 608 Mt 13:601 609 Mt 13:602 610 Mt 13:603 611 Mt 13:604 612 Mt 13:605 613 Mt 13:606 614 Mt 13:607 615 Mt 13:608 616 Mt 13:609 617 Mt 13:610 618 Mt 13:611 619 Mt 13:612 620 Mt 13:613 621 Mt 13:614 622 Mt 13:615 623 Mt 13:616 624 Mt 13:617 625 Mt 13:618 626 Mt 13:619 627 Mt 13:620 628 Mt 13:621 629 Mt 13:622 630 Mt 13:623 631 Mt 13:624 632 Mt 13:625 633 Mt 13:626 634 Mt 13:627 635 Mt 13:628 636 Mt 13:629 637 Mt 13:630 638 Mt 13:631 639 Mt 13:632 640 Mt 13:633 641 Mt 13:634 642 Mt 13:635 643 Mt 13:636 644 Mt 13:637 645 Mt 13:638 646 Mt 13:639 647 Mt 13:640 648 Mt 13:641 649 Mt 13:642 650 Mt 13:643 651 Mt 13:644 652 Mt 13:645 653 Mt 13:646 654 Mt 13:647 655 Mt 13:648 656 Mt 13:649 657 Mt 13:650 658 Mt 13:651 659 Mt 13:652 660 Mt 13:653 661 Mt 13:654 662 Mt 13:655 663 Mt 13:656 664 Mt 13:657 665 Mt 13:658 666 Mt 13:659 667 Mt 13:660 668 Mt 13:661 669 Mt 13:662 670 Mt 13:663 671 Mt 13:664 672 Mt 13:665 673 Mt 13:666 674 Mt 13:667 675 Mt 13:668 676 Mt 13:669 677 Mt 13:670 678 Mt 13:671 679 Mt 13:672 680 Mt 13:673 681 Mt 13:674 682 Mt 13:675 683 Mt 13:676 684 Mt 13:677 685 Mt 13:678 686 Mt 13:679 687 Mt 13:680 688 Mt 13:681 689 Mt 13:682 690 Mt 13:683 691 Mt 13:684 692 Mt 13:685 693 Mt 13:686 694 Mt 13:687 695 Mt 13:688 696 Mt 13:689 697 Mt 13:690 698 Mt 13:691 699 Mt 13:692 700 Mt 13:693 701 Mt 13:694 702 Mt 13:695 703 Mt 13:696 704 Mt 13:697 705 Mt 13:698 706 Mt 13:699 707 Mt 13:700 708 Mt 13:701 709 Mt 13:702 710 Mt 13:703 711 Mt 13:704 712 Mt 13:705 713 Mt 13:706 714 Mt 13:707 715 Mt 13:708 716 Mt 13:709 717 Mt 13:710 718 Mt 13:711 719 Mt 13:712 720 Mt 13:713 721 Mt 13:714 722 Mt 13:715 723 Mt 13:716 724 Mt 13:717 725 Mt 13:718 726 Mt 13:719 727 Mt 13:720 728 Mt 13:721 729 Mt 13:722 730 Mt 13:723 731 Mt 13:724 732 Mt 13:725 733 Mt 13:726 734 Mt 13:727 735 Mt 13:728 736 Mt 13:729 737 Mt 13:730 738 Mt 13:731 739 Mt 13:732 740 Mt 13:733 741 Mt 13:734 742 Mt 13:735 743 Mt 13:736 744 Mt 13:737 745 Mt 13:738 746 Mt 13:739 747 Mt 13:740 748 Mt 13:741 749 Mt 13:742 750 Mt 13:743 751 Mt 13:744 752 Mt 13:745 753 Mt 13:746 754 Mt 13:747 755 Mt 13:748 756 Mt 13:749 757 Mt 13:750 758 Mt 13:751 759 Mt 13:752 760 Mt 13:753 761 Mt 13:754 762 Mt 13:755 763 Mt 13:756 764 Mt 13:757 765 Mt 13:758 766 Mt 13:759 767 Mt 13:760 768 Mt 13:761 769 Mt 13:762 770 Mt 13:763 771 Mt 13:764 772 Mt 13:765 773 Mt 13:766 774 Mt 13:767 775 Mt 13:768 776 Mt 13:769 777 Mt 13:770 778 Mt 13:771 779 Mt 13:772 780 Mt 13:773 781 Mt 13:774 782 Mt 13:775 783 Mt 13:776 784 Mt 13:777 785 Mt 13:778 786 Mt 13:779 787 Mt 13:780 788 Mt 13:781 789 Mt 13:782 790 Mt 13:783 791 Mt 13:784 792 Mt 13:785 793 Mt 13:786 794 Mt 13:787 795 Mt 13:788 796 Mt 13:789 797 Mt 13:790 798 Mt 13:791 799 Mt 13:792 800 Mt 13:793 801 Mt 13:794 802 Mt 13:795 803 Mt 13:796 804 Mt 13:797 805 Mt 13:798 806 Mt 13:799 807 Mt 13:800 808 Mt 13:801 809 Mt 13:802 810 Mt 13:803 811 Mt 13:804 812 Mt 13:805 813 Mt 13:806 814 Mt 13:807 815 Mt 13:808 816 Mt 13:809 817 Mt 13:810 818 Mt 13:811 819 Mt 13:812 820 Mt 13:813 821 Mt 13:814 822 Mt 13:815 823 Mt 13:816 824 Mt 13:817 825 Mt 13:818 826 Mt 13:819 827 Mt 13:820 828 Mt 13:821 829 Mt 13:822 830 Mt 13:823 831 Mt 13:824 832 Mt 13:825 833 Mt 13:826 834 Mt 13:827 835 Mt 13:828 836 Mt 13:829 837 Mt 13:830 838 Mt 13:831 839 Mt 13:832 840 Mt 13:833 841 Mt 13:834 842 Mt 13:835 843 Mt 13:836 844 Mt 13:837 845 Mt 13:838 846 Mt 13:839 847 Mt 13:840 848 Mt 13:841 849 Mt 13:842 850 Mt 13:843 851 Mt 13:844 852 Mt 13:845 853 Mt 13:846 854 Mt 13:847 855 Mt 13:848 856 Mt 13:849 857 Mt 13:850 858 Mt 13:851 859 Mt 13:852 860 Mt 13:853 861 Mt 13:854 862 Mt 13:855 863 Mt 13:856 864 Mt 13:857 865 Mt 13:858 866 Mt 13:859 867 Mt 13:860 868 Mt 13:861 869 Mt 13:862 870 Mt 13:863 871 Mt 13:864 872 Mt 13:865 873 Mt 13:866 874 Mt 13:867 875 Mt 13:868 876 Mt 13:869 877 Mt 13:870 878 Mt 13:871 879 Mt 13:872 880 Mt 13:873 881 Mt 13:874 882 Mt 13:875 883 Mt 13:876 884 Mt 13:877 885 Mt 13:878 886 Mt 13:879 887 Mt 13:880 888 Mt 13:881 889 Mt 13:882 890 Mt 13:883 891 Mt 13:884 892 Mt 13:885 893 Mt 13:886 894 Mt 13:887 895 Mt 13:888 896 Mt 13:889 897 Mt 13:890 898 Mt 13:891 899 Mt 13:892 900 Mt 13:893 901 Mt 13:894 902 Mt 13:895 903 Mt 13:896 904 Mt 13:897 905 Mt 13:898 906 Mt 13:899 907 Mt 13:900 908 Mt 1

nõnda nagu ta oli; ja ka teisi pante oli
ternaga. 37. Siis tõusis kange tuulispea
ja lüü linnelid paati, nõnda et paat juba
tähtis. 38. Ja terna ise oli paadist püüas
magama, toetudes pealusele; ja pad
kratasid ta üles ja ülesid talle: „Operaja,
kas sa ei hooli sellest, et me hukume?”
39. Terna tõusis üles ja sõitis tuult ning
üles merde: „Ole vaib ja vagel!” Ja tuul
rangas, ja meri jõi ühesi väikeks
40. Ja ta üles naile: „Miks te olete mu
aral? Kustas teil ei ole usku?” 41. Ja nad
lõid väga kartma ning ülesid üksteisele:
„Kes see siis õieti on, et ka tuul ja meri
kuulevad tema sõnu?”

6. Ja nad tulid tselele poole merd
gerasolaste maale. 2. Ja kui ta paadist
väljus, kohitas teda värske haudadest
tulnud mees, kellel oli ruvi väim. 3. Mehe
eluse oli surmuhädaodes ja keegi ei
suutnud teda ahelatega kinni panna,
4. sest ta oli mitu korda olnud kinni
jalgrauas ja ahelas, aga oli ahelad
puruks kiskunud ja jalgrauad katki

murdnud, nii et ükski ei suutnud teda taltsutada. 5. Ööd ja päevad läbi oli ta oma mägedel ja surnuhaudades nung karjus ja peksis ennast kividega. 6. Agas kui ta Jeesust kaugele nägi, jooksis ta ja kummardas teda 7 ja ütles suure häälega kisendades: „Mis sinul on minuga tegemist, Jeesus, kõige kõrgema Jumala Poeg? Ma vaimutan sind Jumala puures, et sa mind ei paneks!“ 8. Sest ta oli utelnud temale „Mine välja inimesest, süüvä vaim!“ 9. Ja ta küsis temalt: „Mis su nimi on?“ Ta ütles talle: „Mu nimi on Legion, sest meid on palju!“ 10. Ja ta anus teda väga, et ta neid välja ei saadaks sealalt maalt. 11. Ent seal oli mille all suur seakari sõomas. 12. Ja rüüvedad vaimud anusid teda ning ütlesid: „Läheta meid sigade sisse, et me lähkstime peissel!“ 13. Ja tema andis neile loa. Siis rüüvedad vaimud väljusid ja lüksid sigade sisse.

35. Ja samal päeval, kui õhtu kätas oli, ütles ta naiele: „Lähme üle teisele poole.“ 36. Ja kui nad rahva oled lastnud ära minna, võtavad nad tema paati,

21 M. 5 4 2 7 11 Lk 8. 6 8. 7 18-19 22 Mt 10, 26; Lk 12 2 24 Mt 7. 2
23 Mt. 17 22 32 Fls 7. 24, 25 33 Mt 17 7 6 2 35 Mt. 8, 23-27; Lk 8, 22-25
40 Jb. 43 7 47 Jc 4 23. 2 Mt 8 28 34. Lk 8. 26 37 4 Hm. 12. 12 7 p 1 24.
8 Lk 5. 4

21. Ja kui Jeesus päädiga jälle siin-
poole kaldale oli jõudnud, kogunes palju
rahvast tema juurte, ja ta oli mererannas.
22. Siis tuleb üks koguduskoja ülemad
jairus ning, ja lungeb teda nihtes tema
jalge ette maha. 23. Ja palub teda väga
ting ütleb: „Mu tütreks on lunge vaaku-
mas; ma palun, et sa tuleksid ja paneksid
mina käed tema peale, et ta saaks terveks
ning jalks elaks.“ 24. Ja ta läks temaga. Ja
palju rahvast küüs tema järel ja rõhus ta
peale. 25. Ja seal oli naine, kes oli kak-
teiskümmend aastat olnud veritõve-
ga. 26. Ja oli saanud palju kannatada mitme
arsti all ning oli kulutanud kogu oma
vara, ilma et ta oleks mingit abi saanud,
kuna haigus oli läinud veel pahemaks.
27. See oli kuulnud Jeesusest ja tuli
rahva seas tema selja taha ja puudutas ta
kiubed. 28. Siis ta mõtles: „Kui ma aga
puudutaksin tema riideid, saaksin ma
terveks.“ 29. Ja kohe kuivas tema vereleht,
ja ta tundis oma ihu värvast terveks

36. Aga Jeesus jättis ühele panemata, mida räägiti, ja ütles koguduslehtedele: „Ära karda, usu vaid!“

37. Ja ta et lastanud kedagi tulla ühes enesega kui vaid Peetruse, Jakobuse ja Johannease. Jakoobuse venna 38. Ja nad sulevad kogulustekoja ülemajajasse, ja ta läheb kirkatsemest ja outjaid ja uluivad,

39. Ja sisse minnes ütleb ta neile: „Mis te kirkatsete ja nutate? Laps ei ole surnud, vaid magab!“

40. Ja nad nertsisid teda. Aga kui ta kõik on välja ajanud, võtab ta enesega lapse isa ja ema ja enese juures olijad ja läheb sisse sinna, kus laps maas oli.

41. Ja lapse käest kinni hakates ütleb ta temale: „Tulista kuumi!“ see on rõgigitult. Nertsuke, ma ütlen sulle, tõuse üles!

42. Ja sedamaid tõusis neitsike üles ja kõndis; ta oli juha kümnisteistkümmend aastat vana. Ja nad ehmuivad ühüvaga

43. Ja ta keelas neid kangesti, et keegi seda ei saaks teada, ja käskis tütarlapselc süüa anda.

6. Ja ta läks seal ära ja tuli orna
kodukohta, ja ta rünnid järgisid teda
2 ja kui hingamuspäev tuli, hakkas ta
kogudusekojas õpetama. Ja, paljud, kes
teda küsisid, hämmastusid väga ja
ühtesid, „Kust sellele see kõik on tulnud

20 p. 7, 31 21 Mh 9, 18-26; Lk 8, 40-56 22 p. 7, 32 23 Lk 6, 49. 24 39 [h. 46, 1]

MARKUSE 6

a mis tarkus see on, mis tema.e on antud? Ja kuidas nusugused vägevad teod sünnivad ta käte läbi? 3. Eks tema ole see piusepp, Maarja poeg, Jakobuse ja Joosepi ja Juuda ja Simoni vend? Ja eks ka tema ole see, mis meile järele? 4. Aga Jeesus ütles neile: „Prohvet ei ole maja autu kui oma kodakohas. a oma sugulaste seas ning oma mees! 5. Ja ta ei saanud seia teha ühtki muud vägevast tegu ku. a naut panna oma käed väheste haigete peale ja nad terveks teha. 6. Ja ta pani siniks nende uskmatust. Ja tema käis läbi ümberkaudsed küllad ning õpetas

Apostlite läkitamine

7. Ja ta kutsus need kaksteistkümme endese juure ja hakkas neid läkitama kahetupa ja andis neile meelevõlva rüüetate varustuse. 8. a küsis neid, et nad muudki ei võtaks teele kaasa kui ainult kepi, ei paari ega leiba ega raha vöö vahele. 9. vaid sidu, paeltega kingad ja ga. a ärgu panga kaht kaitse seiga. 10. Ja ta ütles neile: „Kuhu kotta te iganes sisse lähete, sinna läige, sest kui te sealit väljutate. 11. Ja kus paigas iganes sisse võtate ega kutsutate, sealit viiige. a püüake rüüetada oma agasid neile tunnistuseks.“ 12. Ja nad läksid välja ja kutsusid, et need meelt parandata. 13. ja ajasid palju karje vaimu välja ja võidsid palju tõbiseid õhga ja tegid nad terveks.

Ristija Johannese surm

14. Ja kuningas Herodes sai kuulda Jeesusest, sest ta nimi oli juba tuntuks ja ütles: „Ristija Johannes on surinust üles tõusnud ja seetõttu on imelised väed tema sees tegevad.“ 15. Aga teised ütlesid: „Tema on Eclija.“ Teised aga: „Tema on prohvet nagu üks prohveteid.“ 16. Aga kui Herodes seda kuulis, ütles ta: „Johannes, kelle pea ma otsast raatusin, on üles tõusnud.“ 17. Sest Herodes ise oli läkitanud ja Johannese

kinni võtnud ja tema sedunud ning vangitorn pannud Herodesse, oma venna Pilippuse naise pärast. Sest ta oli tema enesele naiseks võtnud. 18. Oli ju Johannes ütelnud Herodesele: „Sul ei ole luba oma venna naist pidada.“ 19. Aga Herodes kandis ta peale viha ja tahtis teda tappa, ja ei saanud mitte. 20. Sest Herodes kartis Johannest; ta teadis teda õige ja puha mehe olevat ning kartes teda, ja kui ta teda kuulis, läi ta mõneski asjas kahevahele ja kuulas teda siniki hea meelega. 21. Kui nüüd paras aeg oli tulnud, mil Herodes oma sünnipäeval tegi sõnnu oma suurtele isandatele ja peahkule ning Galilea ülemale, 22. siis tuli sama Herodesse tular sinne ja tantsia. See oli meelt mööda Herodesele ja neile, kes laus istusid. Siis ütles kuningas neitsidele: „Palu mult, mida sa iganes tahad, ja ma annan sulle.“ 23. Ja ta vandus temale: „Ma annan sulle, mis sa iganes minult palud, olgu kas või pool minu kuningriiki.“ 24. Aga neis ütles välja ja küsis oma emalt: „Mis ma pean paluma?“ Ent ema ütles: „Ristija Johannese pea.“ 25. Ja neitsi ütles kohe rutuga kuninga juure, palus ning ütles: „Ma tahan, et sa mulle sedamoid annad vaagnal Ristija Johannese pea.“ 26. Siis sai kuningas väga kurvaks, kuid vande ja lausistujate pärast ta ei tahtnud temale seda keelata. 27. Ja kuningas läkitas kohe valvuri ja käskis tuua tema pea. 28. See läks ja raatus vangitornu ta pea otsast ära ja tõi ta pea vaagnal ning andis selle neitsile, ja neitsi andis selle oma emale. 29. Kui tema jüngrid seda kuulsid, tulid nad ja võtsid ta keha ja panid selle hauda.

Apostlite tagasitulek

30. Ja apostlid tulid kokku Jeesuse juure ja kuuatasid temale kõik, mida nad olid teinud ja mida õpetanud. 31. Siis ta ütles neile: „Tulge teie kõrvale üksikusse paika ja puhake pisut.“ Sest rannaid ja muneid oli palju ja nad ei

MARKUSE 6, 7

saanud mahti süügi. 32. Ja nad sõudsid paadiga kõrvale üksikusse paika. 33. Ja paljud nägid neid ära sõudvat ning tundsid tema ära ja jooksid jala sinna kokku kõigist linnadest ja jõudsid neist ette. 34. Ja kui ta paadist välja astus ja nägi palju rahvast, hakkas tal neist hääle meel, et nad elid otseselt lamdad, kellel pole karjaat. Ja ta hakkas neid pikalt õpetama.

Vne tuhanda mehe sõitmine

35. Aga kui aeg oli läinud hiliseks, tulid ta jüngrid ta juure ja ütlesid: „Paik on tühi ja aeg jääb juba hiliseks; 36. lase nad minema, et nad läheksid ümberkaudu asulasse ja küladesse ja ostaksid endile leiba, sest neil ei ole midagi süüa.“ 37. Aga tema kostis ja ütles neile: „Andke teie neile süüa.“ Nemad ütlesid temale: „Kas me peaksime minema kaheksaaja toonari eest leiba ostma ja neile süüa andama?“ 38. Aga tema küsis neilt: „Mitu leiba teil on? Minge vaadake.“ Kui nad olid teada saanud, ütlesid nad: „Viis leiba ja kaks kala.“ 39. Ja ta küsis neid asetada kõik istuma, selkkond selkkonna kõrvale hahale murale. 40. Ja nad istusid maha rannas, sajakaupa ja vnekunnekaupa. 41. Ja ta võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taeva poole ja õnnatas ja murdis leivad ja andis need oma jüngrite käte rahva ette panemiseks. Ja ka need kaks kala jagas ta kõikidele. 42. Ja kõik sõid ja nende kõhud said täis. 43. Ja korjati kokku kaksteistkümme korvitäit palukesist ja kalust. 44. Ja neid, kes leivust olid sõnnud, oli viis tuhat meest.

Jeesus kõnnib vee peal

45. Ja sedamaid sündis ta oma jüngrid astuma paati ja sõitma tema eele tessele rannale Betsaidasse, kuni tema läheb rahva minema. 46. Ja kui ta lahku mistervituse oli ütelnud, läks ta mäele palvetama. 47. Kui siis õhtu jõudis, oli paat keset merd ja tema ükski maal. 48. Ja ta nägi neil sõudes püsti häda käes olevat,

sest tuul oli neile vastu. Ja neljandal öövali-kooral tuli ta mere peal kõndides nende juure ja tahtis neist mööda minna. 49. Aga kui nad teda nägid mere peal kõndivat, arvasid nad, et see on tont, ja hakkasid karjuma. 50. Sest nad kõik nägid teda ja ehmusid. Aga tema rääkis kohe nendega ja ütles neile: „Olge julged, mina olen, ärge kartke!“ 51. Ja ta läks nende juure paati, ja tuul rauges. Ja nad kohkusid üpris väga iseenestest. 52. sest nad ei olnud veel aru saanud leibade loost, vaid nende süda oli läinud kõvaks.

Terveksõnnitused Gennesareti mere ääres

53. Ja kui nad üle mere olid maale sõudnud, jõudsid nad Gennesareti ja astusid rannale. 54. Ja kui nad paadist olid väljunud, tundis ta sedamaid ära. 55. Ja joosti kogu sealne ümberkaudne maa läbi ning hakati haiged vooditega kandma igale poole, kus teda kuuditi olevat. 56. Ja kuhu ta iganes läks küladesse või linnadesse või asulasse, asetati pöödejad turgudele ja paluti teda, et nad saaksid vaid puudutada tema kuuve palvetust. Ja kõik, kes teda puudutasid, said terveks.

Jeesus vastab etteheitele pärimuse rikkumise kohta

7. Ja variserid ja mõned kirjatundajad, kes olid tulnud Jeruusalemast, kogunesid tema juure, 2. ja nähes mõningaid ta jüngritest ehapühade, see on pesemata kätega leiba võtvat — 3. sest variserid ja ükski juur ei sõõ enne, kui nad on hoolsasti käst pesnud, nii pidades tsivanemate pärimust, 4. ka turult tulles ei sõõ nad muudki kui et nad endid enne pesevad, ja palju muud asju on, mida nad on võtnud pidada, nagu karikate ja kiviristade ja vasknõude pesemised — 5. küsisid temalt variserid ja kirjatundjad: „Miks sinu jüngrid ei eka vanemate pärimuse järele, vaid sõõvad leiba ehapühade kätega?“ 6. Aga ta ütles neile: „Jesaja on hästi teinud silmakirjasejast ennustanud, nõnda nagu

6 Mt 9, 15. 7 Mt 11, 1. 8 Lk 9, 1-6; 10, 1. 9 Lk 9, 7-9. 10 Mt 10, 14. 11 Mt 10, 14. 12 Lk 9, 10. 13 Mt 10, 14. 14 Lk 9, 10. 15 Mt 10, 14. 16 Lk 9, 10. 17 Mt 10, 14. 18 Lk 9, 10. 19 Mt 10, 14. 20 Lk 9, 10. 21 Mt 10, 14. 22 Lk 9, 10. 23 Mt 10, 14. 24 Lk 9, 10. 25 Mt 10, 14. 26 Lk 9, 10. 27 Mt 10, 14. 28 Lk 9, 10. 29 Mt 10, 14. 30 Lk 9, 10.

31 Mt 10, 14. 32 Lk 9, 10. 33 Mt 10, 14. 34 Lk 9, 10. 35 Mt 10, 14. 36 Lk 9, 10. 37 Mt 10, 14. 38 Lk 9, 10. 39 Mt 10, 14. 40 Lk 9, 10. 41 Mt 10, 14. 42 Lk 9, 10. 43 Mt 10, 14. 44 Lk 9, 10. 45 Mt 10, 14. 46 Lk 9, 10. 47 Mt 10, 14. 48 Lk 9, 10. 49 Mt 10, 14. 50 Lk 9, 10. 51 Mt 10, 14. 52 Lk 9, 10. 53 Mt 10, 14. 54 Lk 9, 10. 55 Mt 10, 14. 56 Lk 9, 10. 57 Mt 10, 14. 58 Lk 9, 10. 59 Mt 10, 14. 60 Lk 9, 10.

34 Mt 9, 15. 35 Mt 11, 1. 36 Lk 9, 1-6; 10, 1. 37 Lk 9, 7-9. 38 Mt 10, 14. 39 Lk 9, 10. 40 Mt 10, 14. 41 Lk 9, 10. 42 Mt 10, 14. 43 Lk 9, 10. 44 Mt 10, 14. 45 Lk 9, 10. 46 Mt 10, 14. 47 Lk 9, 10. 48 Mt 10, 14. 49 Lk 9, 10. 50 Mt 10, 14. 51 Lk 9, 10. 52 Mt 10, 14. 53 Lk 9, 10. 54 Mt 10, 14. 55 Lk 9, 10. 56 Mt 10, 14. 57 Lk 9, 10. 58 Mt 10, 14. 59 Lk 9, 10. 60 Mt 10, 14.

34 Mt 9, 15. 35 Mt 11, 1. 36 Lk 9, 1-6; 10, 1. 37 Lk 9, 7-9. 38 Mt 10, 14. 39 Lk 9, 10. 40 Mt 10, 14. 41 Lk 9, 10. 42 Mt 10, 14. 43 Lk 9, 10. 44 Mt 10, 14. 45 Lk 9, 10. 46 Mt 10, 14. 47 Lk 9, 10. 48 Mt 10, 14. 49 Lk 9, 10. 50 Mt 10, 14. 51 Lk 9, 10. 52 Mt 10, 14. 53 Lk 9, 10. 54 Mt 10, 14. 55 Lk 9, 10. 56 Mt 10, 14. 57 Lk 9, 10. 58 Mt 10, 14. 59 Lk 9, 10. 60 Mt 10, 14.

on karutatud: See rahvas pistab mind huultega, kuid nende süda on minust kaugel. 7. Imaaegu nad teenivad mind, õpetades õpetusi, mis on inimeste käsimised. 8. Sest hüüas Jumala käsu, te peate inimeste pärimust! 9. Ja ta ütles neile: „Ilus kuul! Te heidate Jumala käsu kõrvale, et padada oma pärimust! 10. Sest Mooses ütles: Sa pead oma isa ja ema austama, ja kes isa või ema neab, peab surma surema! 11. Teie aga ütlete: Kui inimene ütleb oma isa või emale Korvau — see tähendab ohvrinaid — on see, mis on igasuguse muu käest võiksid saavutada. 12. Aga te ei laske teda enam ühtki head teha oma isale ega emale. 13. Ja teete nõnda Jumala sõna rühjaks oma pärimusega, mille te olete pärinud, ja teete palju muud seesugust.“

14. Ja ta kutsus jälle kõik rahva enese juure ja ütles neile: „Kuulge mind kõik ja mõistke! 15. Miski, mis läheb välistpoolt inimest tema sisse ei või teda rüvetada, aga mis läheb inimestest välja, see rüvetab inimest. 16. Kui keelelt kõrvad on kuulda, see kuulgu!“ 17. Ja kui ta rahva juurest oli läinud ühte majasse, kus olid ta järgijad temalt saale täheksidamistõnu mõtet. 18. Ja ta ütles neile: „Kas teiegi olete mõistmatumad? Eks te saa aru, et kõik, mis välistpoolt läheb inimese sisse, ei või teda rüvetada? 19. Sest see ei lähe mitte tema südamesse, vaid kõhtu, ja väljub eri paika.“ Nii ta kuulutas kõik toadused puhtaks. 20. Ja ta ütles: „Mis inimesest välja läheb, see rüvetab inimest. 21. Sest seestpoolt, inimeste südamest, lähtuvad kurjad mõtted, hoorus, vargused, tapmused, 22. abielurikkumised, ahnus, kurjus, kavalus, kumarus, kade silm, Jumala pikamine, kõrkus, rumalus. 23. Kõik need pahad asjad lähtuvad seestpoolt ja rüvetavad inimest.“

Jeesus teeb terveks Sürofooni naise tütre

24. Ja ta tõusis ning läks sealt ära Tuurose ja Sindoni alale. Ja ta läks

ühte majasse ega tahunud, et keegi seda teada saaks. Kuid ta ei võinud jääda varjule. 25. Sest üks naine, kelle tütre-kesel oli rüve vaim, oli temast kohe kuulda saanud ja tuli ning heins ta jalge ette maha. 26. See naine oli kreeklane, sündinuse poolt Sürofooni naine. Ja see palus teda, et ta ajaks kurja vaimu välja ta tütrest. 27. Siis ütles Jeesus temale: „Lase esmalt laste kõhud täis saada, sest ei ole mitte hea võtta laste leib ja heina koerukete ette!“ 28. Kui naine kostis ja ütles temale: „Jah, Issand, aga koerukased lausa all sõõvad jaste raasukesi!“ 29. Siis ta ütles naisele: „Selle sõna pärast mine; kuri vaim on sinu tütrest lahkunud!“ 30. Ja naine läks koju ja leidis tütre voodis magavat ning kurja vaimu lahkunud olevat.

Kurdi ja keeletu naise tervestegemine

31. Ja kui ta jälle välja läks Tuurose aladelt, tuli ta Sindoni kaudu Galilea mere ääre Dekapoli alade keskkohale. 32. Ja ta juure toodi kurt, kellel oli kida-keel, ja paluti teda, et ta paneks oma käe tema peale. 33. Siis ta võttis tema rahva seast kõrvale ja pistis oma sõrmed tema kõrvu ja sültas ning puudutas ta keelt. 34. Vastas ütles taevasse, ohkas ja ütles talle: „Effata!“ see on. Mine lahku! 35. Ja tema kõrvad liksid lahti ja ta keelekohak paisis kohe välja, ja ta rääkis selgesti. 36. Ja ta keelas neid seda ühelegi rääkimast. Aga mida enam ta neid keelas, seda enam nad kuulutasid seda. 37. Ja inimesed hämmastusid silvaga ja ütlesid: „Kõik on ta hästi teinud, kurdid teeb ta kuulma ja keeletumad rääkuma!“

Nelja tuhande mehe sõdmine

38. Neil päevil, kui jälle väga palju rahvast koos oli ja neil ei olnud midagi süüa, kutsus Jeesus järgijad enese juure ja ütles neile: 2. „Mul on väga vähe meel rahvast, sest nad on juba kolm päeva olnud minu juures, ja neil ei ole midagi

süüa. 3. Ja kui ma nad lasen koju minna söömata, nõrkevad nad teel!“ Sest mõned neist olid kaugel tulnud. 4. Ja ta järgijad vastasid temale: „Kust võib keegi sinu kõrvet neid leivaga süüa?“ 5. Ja ta küsis neilt: „Mitu leiba teil on?“ Nad ütlesid: „Seitse.“ 6. Ja ta küsis rahva istuda maa peale. Siis ta võttis need seitse leiba, tänas, murdis ja andis oma järgijate kätte, et nad paneksid ette. Ja nad panid rahvale ette. 7. Ja neil oli pisut kalukest, ja ta õnnistas ja käskis ka neid ette panna. 8. Siis nad sõid ja nende kõhud said täis, ja ülejäänud palukesi korjati kokku seitse korvikut. 9. Aga sõõjad olid olnud arvata neli tuhat. Ja ta laskis nad minna. 10. Ja varsti ta astus ühes oma järgijatega praati ja jõudis Dulmanuuta paikasdesse.

Jeesus ei hooli variseride tunnustuste nõudmisest

11. Ja variserid tulid välja ja hakkasid temaga vaidlema ning nõudsid temalt tunnustust taevast, et teda kiisata. 12. Siis ta ohkas oma vaimus ja ütles: „Miks see sügü otsib tähti? Tõesti, ma ütlen teile, sellele soole ei anta tähti!“ 13. Ja ta jättis nad maha ja astus jälle praati ja läks ära teisele poole.

Jeesus noomib järgijaid saapamatuse pärast

14. Ja nad olid unustanud leiba kaasa võtta ja neil ei olnud rohkem kui üksainus leib paadis kaasas. 15. Ja ta küsis neid ning ütles: „Vaadake ette, hoiduge variseride hapatuinaast ja Heroodese hapatuinaast!“ 16. Ja nad arutlesid nekeaks seda, et neil ei ole leiba. 17. Tema märkas seda ning ütles neile: „Mis te arutate, et teil ei ole leiba? Kas te veel ei mõista ega saa aru? Kas teil on ikka alles kõva süda? 18. Silmad teil on, aga te ei näe; kõrvad teil on, aga te ei kuule ega mäleta. 19. Kui ma viis leiba murdsin viiele tuhandele, mitu korvikut palukesi te sus korjasite?“ Nad ütlesid: „Kaksteist-

kümme!“ 20. „Kui ma seitse murdsin neljale tuhandele, mitu korvikut palukesi te sus korjasite?“ Nad ütlesid: „Seitse.“ 21. Siis ta ütles neile: „Kuidas te siis ei mõista?“

Jeesus teeb Bettsaidas pimedat nägysaks

22. Ja nad tulevad Bettsaidasse. Ja ta juure tuuakse pime, ja nad paluvad teda, et ta teda puudutaks. 23. Siis ta haaras pimedat käest kinni ja viis ta aleviat välja, sültas temale silmi ning pani oma käed ta peale ja küsis talt: „Kas sa näed midagi?“ 24. Tema vastas ütles ning ütles: „Ma näen inimesi, ma näen neid nagu puid kõndimas!“ 25. Siis ta pani taat oma käed ta silmadele; ja nüüd ta vaatas teravalt ja oli järe terve, ja ta nägi kõike selgesti. 26. Ja ta saatis tema koju ning ütles: „Ära minegi küllase!“

Petrus tunnustab Jeesust Kristuseks

27. Ja Jeesus ja ta järgijad läksid Filippi-puse Kanaarea külladesse. Ja teel küsis ta oma järgijatest ning ütles neile: „Kelle mind inimesed ütlevad olevat?“ 28. Aga nemad vastasid temale ning ütlesid: „Ristija Johannese, ja teised helja, ja veel teised ühe prohvetist.“ 29. Siis ta küsis neilt: „Aga teie, kelle teie olete mind olevat?“ Petrus vastas ning ütles temale: „Sina oled Kristus!“ 30. Ja ta nootatas neid kõvasti, et nad temast ühelegi ei räägiks.

Jeesus kuulutab ette oma surma ja ülestõusmist

31. Ja ta hakkas neid õpetama: „Inimese Poeg peab palju kannatama ja huijatama vanemate ja ülempreestrite poolt ning tapluma ja kolme päeva pärast üles tõusma.“ 32. Ja ta rääkis seda üsna avalikult. Ja Petrus võttis ta kätte ja hakkas teda noomima. 33. Aga tema pöördus, vastas oma järgijale ja sõitles Petrust ning ütles: „Tagane minust, saatat, sest sa ei mõista seda,

7 K. 2 18 20 22 4 4 20 2 Mo 30 12 21 1 15 Ap 10 14 20 Jk 7 6
24 Mt 15 21 28 31 Mt 15 29 31 32 p 5 21 33 p 8 22 34 p 6 41 Jh 11 41
35 L 33 9 36 p 1 43 37 1 Mo 1 3 Ap 10 13 1 Mt 15 32 36 3 p 6 34 11

31 23 7 32 12 13 15 16 1 4 18 2 54 56 84 Mt 16 5 12 15 p 3 6 Lk 12 1
22 p 6 32 29 p 6 41 Mt 14 19 20 5 6 31 34 11 31 p 5 2 22 p 6 36
23 p 7 32 4 Jh 6 6 27 Mt 16 13 7 7 Lk 9 18 21 28 p 6 13 30 p 9 9
31 Mt 16 21 23 Lk 9 22 27 Mt 16 13 7 7 Lk 9 18 21 28 p 6 13 30 p 9 9

MARKUSE 8, 9

mis on Jumala, vaid mis on inimeste konane!"

Nõua isemase saagamisest

34. Ja ta kutsus rahva enese juure ühes oma jüngeritega ning ütles neile: „Kui keegi tahab minu järele tulla, siis ta saaku end ära ja võtku oma rist enese peale ja järgi mind. 35. Sest kes iganes oma hinge tahab päästa, see kaotab selle; aga kes iganes oma hinge kaotab minu ja armuõpetuse pärast, see päästab selle. 36. Sest mis kasu on inimesel sellest, kui ta kogu maailma kasuks saaks, aga oma hinge kahju teeks? 37. Või mis võib inimene anda oma hinge vahetushinna? 38. Sest kes häbeneb minu ja mu sõnade pärast seiles abielurikkujas ja patuses tõus, seile pärsit häbeneb ka Inimese Poeg, kui ta tuleb oma Isa auhulguses ühes pähade inglitega.“

8. Ja tema ütles neile: „Tõesti, ma ütlen teile, neist, kes siin seisavad, on mõned, kes ei maista surma, kuni nad näevad Jumala ingi tulnud olevat väga!“

Jeesuse muutumine

2. Ja kuue päeva pärast võttis Jeesus enesega Petrust, Jakobuse ja Johannese ning viis nad üles kõrgele mäele isepäinis, ja tema muudeti nende ees. 3. Tema rüüd läksid hõigavaks, hele-vaageks orsegu lum, nagu neid üksik vanuraja maa peal ei suuda teha mu heledaks. 4. Ja Belja ühes Moosesega ilmus neile, ja nad kõnlesid Jeesusega. 5. Ja Petrus kstis ning ütles Jeesusele: „Rabi, sinu on hea oma! Teeme nüüd koin teile sinu ühe ja Moosesele ühe ja Beljale ühe!“ 6. Aga ta ei teadnud, mida ütelda, sest nad olid täis kartust. 7. Siis tuli pilv ja heitis varju nende üle; ja hääl kostis pilvest: „See on mu armas Poeg, teda kuulake!“ 8. Ja kui nad äkitselt ümber vaatasid, ei näinud nad enam kedagi muud kui üksnes Jeesust

eneste juures. 9. Ja kui nad mäelt alla läksid, keelas ta neid, et nad ühelegi ei jutsustaks, mis nad olid näinud, enne kui Inimese Poeg on surnuist üles tõusnud. 10. Ja nad pidasid meeles selle sõna ja kuusid isekeskis: „Mis tähendab surnuist üles tõusta?“

11. Siis nad küsisid temalt ning ütlesid: „Miks kirjatundjad ütlevad, et Belja peab enne tulema?“ 12. Aga tema ütles neile: „Belja tuleb küll enne korda seadma kõike. Ent kuidas on kirjutatud Inimese Pojast, et ta peab palju kannatama ja teda peetakse halvaks? 13. Aga ma ütlen teile, et ka Belja on tulnud ja et nad tegid temale, mida nad tahtsid, nõnda nagu temast on kirjutatud!“

Jeesus teeb terveks vaimuhaige pois

14. Ja kui nad tulid jüngerite juure, nägi ta palju rahvast nende ümber ja kirjatund-jaid vaidlevat nendega. 15. Ja kohe, kui rahvahulk teda nägi, kokkusid kõik ja jooksid temale vastu ning teretasid teda. 16. Ja ta küsis nendelt: „Miks te vaidlete nendega?“ 17. Siis vastas keegi rahva seast: „Õpetaja, ma tulin su juure oma poja, kellel on keeletu vaim. 18. Ja kus ta iganes tuleb tema kallale, kisub ta teda, ja tema ajab vahru ja kiristab hambaid ja kurvetub. Ja ma ütlesin su jüngeritele, et nad ajaksid ta välja, kuid nad ei suutnud!“

19. Aga tema vastas neile ja ütles: „Oh sina uskmatu tõugu! Kus kaua ma pean olema teie juures? Kui kaua ma pean teiega kannatama? Tooge ta minu juure!“ 20. Ja nad tõid ta tema juure. Ja kohe, kui ta Jeesust nägi, raputas vaim teda ja ta kukkus maa peale ja seles ning ajas vahtu. 21. Ja ta küsis tema isalt: „Kui kaua aega see on temal olnud?“ Tema vastas: „Lapsest saadik! 22. See on teda mitu puhku küll tulnud, küll vette visanud, et teda hukata, aga kui sa kuidagi võid, siis olgu sul meist hõle meel ning aita meid!“ 23. Aga Jeesus ütles temale:

MARKUSE 9

„Sa ütled. Kui sa võid! Kõik on võimalik sellele, kes usub!“ 24. Ja poisit isa hüüdis sedamast ning ütles: „Ma usun, aita mu uskmatust!“ 25. Aga nähes, et rahvast ikka rohkem kokku jooksis, sõitles Jeesus rüvedat vaimu ning ütles temale: „Sina, keeletu ja kurt vaim, ma käsin sind: mine temast välja ja ära tule enam minu sisse!“ 26. Siis see kisendas ja raputas teda väga a välfus. Ja poisit jäi orsegu surnuks, nõnda et inimesed ütlesid: „Ta on surnud!“ 27. Kuid Jeesus hakkas ta käest kinni ja ütles ta üles; ja ta tõusis püsti. 28. Ja kui ta koju tuli, küsisid ta jüngerid temalt: „Miks meie ei võinud teda välja ajada?“ 29. Tema ütles neile: „See tõugu ei võt teisiti välja minna kui vaid palvega!“

Jeesus kuulutab ette teist korda oma surma ja ülestõusmist

30. Ja nad läksid seal ära ja rändasid läbi Galileen. Ja ta ei tahtnud, et keegi näks teda. 31. Sest ta õpetas oma jüngerid ja ütles neile: „Inimese Poeg antakse inimeste kätte ja nad tapavad tema, ja kui ta on tapetud, tõuseb ta kolmandal päeval üles!“ 32. Aga nemad ei saanud aru sellest sõnast ja kartsid temalt küsida.

Õpetus alandlikkuseks

33. Ja nad tulid Kapernauma. Ja koju jõudes ta küsis neilt: „Mille üle te teel vaidlesite?“ 34. Aga nad jäid vaig; sest nad olid teel isekeskis vaelnud selle üle, kes on suurem. 35. Ja tema istus maha ja kutsus need kakateistkümmend ning ütles neile: „Kui keegi tahab olla esimene, siis olgu ta kõikidest viimane ja kõikide teenija!“ 36. Ja ta võttis lapse ja pani selle nende keskele, ja käsutas teda ja ütles neile: 37. „Kes iganes ühe niisugusest lapsest vastu võtab minu nimel, see võtab mind vastu, ja kes iganes mind

vastu võtab, see ei võta mind vastu, vaid teda, kes mind on ärkstanud.“

Salivuse käsk

38. Johannes ütles temale: „Õpetaja, me nägume sinu nimel kurje vaimu välja ajavat meest, kes meid ei järgi, ja me keelasime teda, sest ta ei järgi meid.“ 39. Aga Jeesus ütles: „Ärge keelake teda! Sest kedagi ei ole, kes teeb vägeva teo minu nimel ja suudab sedamast rääkida minust kurja. 40. Sest kes ei ole minu vastu, see on meie poolt! 41. Sest kes teid joodab karikatäie veega minu nimel, selteparaat et te olete Kristuse omad, tõesti, ma ütlen teile, see ei jää ilma oma palgast!“

Hoiatus pahanduste eest

42. Ja kes pahandab üht neist pisuke-rist, kes minusse usuvad, sellega oleka parem, et vesikivi temale kaela pandaks ja ta merre visataks! 43. Ja kui su keegi sind pahandab, raju ta maha, parem on sul vigatena minna e'lu kui et sul on kaks kätt ja pead minema põrgusse, kustumatusse tulle. 44. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustul! 45. Ja kui su jalg sind pahandab, raju ta maha; parem on sul jafutuna minna elü kui et sul on kaks jalg ja sind heidetakse põrgusse, 146. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustul! 47. Ja kui su silm sind pahandab, kisu ta välja, parem on sul ühe silmaga minna Jumana riiki kui et sul on kaks silma ja sind heidetakse põrgusse, 48. kus nende uss ei sure ja tuli ei kustul!

Soola vajadus

49. Sest igauht peab tulega soolatama! 50. Sool on hea; aga kui sool tumaks läheb, millega te teete ta maitselaks? Olgu teil enestes soola ja pidage rahu isekeskis!“

34. M. 6. 24-28. Lk. 9. 27-27. 35. M. 10. 10. Jh. 12. 21. 37. Lk. 49. 9. 38. Mt. 10. 32. Lk. 12. 8. 39. Lk. 13. 34. 40. Mt. 10. 24. 41. Lk. 9. 45. 42. Mt. 10. 24. 43. Lk. 9. 45. 44. Mt. 10. 24. 45. Lk. 9. 45. 46. Mt. 10. 24. 47. Lk. 9. 45. 48. Mt. 10. 24. 49. Lk. 9. 45. 50. Mt. 10. 24. 51. Lk. 9. 45. 52. Mt. 10. 24. 53. Lk. 9. 45. 54. Mt. 10. 24. 55. Lk. 9. 45. 56. Mt. 10. 24. 57. Lk. 9. 45. 58. Mt. 10. 24. 59. Lk. 9. 45. 60. Mt. 10. 24. 61. Lk. 9. 45. 62. Mt. 10. 24. 63. Lk. 9. 45. 64. Mt. 10. 24. 65. Lk. 9. 45. 66. Mt. 10. 24. 67. Lk. 9. 45. 68. Mt. 10. 24. 69. Lk. 9. 45. 70. Mt. 10. 24. 71. Lk. 9. 45. 72. Mt. 10. 24. 73. Lk. 9. 45. 74. Mt. 10. 24. 75. Lk. 9. 45. 76. Mt. 10. 24. 77. Lk. 9. 45. 78. Mt. 10. 24. 79. Lk. 9. 45. 80. Mt. 10. 24. 81. Lk. 9. 45. 82. Mt. 10. 24. 83. Lk. 9. 45. 84. Mt. 10. 24. 85. Lk. 9. 45. 86. Mt. 10. 24. 87. Lk. 9. 45. 88. Mt. 10. 24. 89. Lk. 9. 45. 90. Mt. 10. 24. 91. Lk. 9. 45. 92. Mt. 10. 24. 93. Lk. 9. 45. 94. Mt. 10. 24. 95. Lk. 9. 45. 96. Mt. 10. 24. 97. Lk. 9. 45. 98. Mt. 10. 24. 99. Lk. 9. 45. 100. Mt. 10. 24.

24. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 25. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 26. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 27. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 28. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 29. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 30. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 31. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 32. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 33. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 34. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 35. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 36. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 37. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 38. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 39. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 40. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 41. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 42. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 43. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 44. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 45. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 46. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 47. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 48. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 49. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 50. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 51. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 52. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 53. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 54. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 55. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 56. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 57. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 58. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 59. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 60. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 61. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 62. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 63. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 64. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 65. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 66. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 67. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 68. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 69. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 70. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 71. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 72. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 73. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 74. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 75. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 76. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 77. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 78. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 79. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 80. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 81. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 82. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 83. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 84. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 85. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 86. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 87. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 88. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 89. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 90. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 91. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 92. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 93. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 94. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 95. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 96. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 97. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 98. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 99. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5. 100. Mt. 12. 20. Lk. 17. 5.

Abielu lahutamisest

10. Ja tema läks sealte teele ja tuli Judea aadeste ja maale sealpool Jordani. Ja rahvast voolas jälle kokku tema juure, ja ta õpetas neid jälle nagu tavaliselt. 2. Ja varisere tuli tema juure, ja teda küsis kuis nad tema tealt: „Kes on mehel luba oma naist enesest lahutada?“ 3. Tema vastas ja ütles neile: „Mida Mooses teid küsis?“ 4. Nemad ütlesid: „Mooses andis loa kirjutada lahutuskiri ja lahutada!“ 5. Aga Jeesus kostis ja ütles: „Teie südame kanguse pärast ta kirjutas teile selle käsu, 6. et loomuse agusest Jumal lõi nad meheks ja naiseks. 7. Se lepikraat loobub inimeste oma isast ja emast, 8. ja need kaks, mees ja naine, saavad üheks ühaks. Nii ei ole nad enam kaks, vaid üks ihu. 9. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda inimene ärge lahuta!“ 10. Ja kodua küsisid tema jüngrid talle temalt sama asja pärast. 11. Ja ta ütles neile: „Kes iganes oma naise enesest lahutab ja võtab teise, rikub abielu tema vastu. 12. Ja kui naine enese lahutab oma mehest ja läheb teisele, siis ta rikub abielu!“

Jeesus õnnustab lapsi

13. Ja nad tõid tema juure lapsukesi, et ta neid puudutaks. Aga jüngrid sõitlesid toojaid. 14. Kui Jeesus seda nägi, läks ta rüüsaaks ja ütles neile: „Laske lapsukesed minna juure tulla, ärge keelake neid, sest rahvaste pärast on Jumala riik. 15. Tõesti, ma ütlen teile, kes Jumala riiki vastu ei võta nagu lapsuke, see ei pääse sinna sisse.“ 16. Ja ta kaisutas neid ja pani oma käed nende peale ning õnnustas neid.

Rikas noormees ja igavene elu

17. Ja kui ta läks teele, jooksis keegi ta juure, langes põlvili ta ette ning küsis temalt: „Hea õpetaja, mis ma pean tegema, et ma igavese elu päriksin?“

18. Aga Jeesus ütles talle: „Miks sa mind nimetad heaks? Keegi muu ei ole hoiu kuu sinult Jumal. 19. Küsüd sa tead: Sa ei tohi tappa; sa ei tohi abielu rikkuda, sa ei tohi varastada; sa ei tohi võtet tunnustada; sa ei tohi kedagi petta; sa pead oma isa ja ema austama!“ 20. Aga ta kostis ja ütles temale: „Õpetaja, seda kõike ma olen pidanud oma noorestpõlvest alates!“ 21. Ja Jeesus vastas tema peale ja tundis armastust ta vastu ning ütles talle: „Üht asja on sulle vaja: mine ja müü ära kõik, mis sul on, ja anna vaestele, ja sul on siis varandus taevas; ja tule ning järgi mind!“ 22. Tema aga jäi muurelikuks selle sõna pärast ja läks ära kurva meelega, sest tal oli palju vara.

Rikkal on raske pääseda Jumala riiki

23. Siis Jeesus vastas ümber ja ütles oma jüngritele: „Kui raske on neil, kellel on palju vara, sisse minna Jumala riiki!“ 24. Aga jüngrid kohkuvad tema sõnade pärast. Ent Jeesus kostis jälle ja ütles neile: „Lapsed, kui raske on sisse minna Jumala riiki! 25. Mõlpsam on kaamelil minna läbi nõelasilma kui rikkal pääseda Jumala riiki!“ 26. Aga nemad hämmastusid veel enam ja ütlesid isekeskse: „Kes siis võib õndsaks saada?“ 27. Jeesus vastas nendele ja ütles: „Inimestel on see võimatu, aga mitte Jumalale; sest Jumalale on kõik võimalik!“

28. Petrus hakkas temale ütlema: „Vasta, meie oleme jäänud maha kõik ja oleme järginud sind!“ 29. Jeesus ütles: „Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes maja või vennad või õed või ema või isa või naise või põllud on maha jätanud minu ja armuõpetuse pärast. 30. ega saaks sajakordselt nüüd seltsimisel ajal maja ja vendi ja õdesid ja enasid ja lapsi ja põlde keset tagakiusamist ja tulevases maailma-ajastus igavest elul. 31. Aga paljud esimesed saavad viimseiks ja viimased esimesiks!“

1 p. u. 33. Mt. 19. 12. Lk. 16. 18. 4 s. Mo. 24. 1 Mt. 5. 31. 6 s. Mo. 1. 27. 7 s. Mo. 2. 24. 13. Mt. 9. 13. 5 s. Lk. 15. 17. 15. Mt. 18. 31. 16 p. 9. 16. 17. Mt. 19. 16. 22. Lk. 8. 24. 19. 2. Mo. 20. 12. 20. Im. 3. 1. 23. Mt. 19. 23. 30. Lk. 18. 23. 30. 24. Lk. 6. 21. 29. 5. Mo. 23. 9. Lk. 22. 28. 31. 30. He. 10. 32. 11.

Jeesus kuulutab ette kolmat korda oma surma ja ülestõusmist

32. Aga nad olid teel minemas Jeruusalemma; ja Jeesus kõnles nende ees, ja nad kohkuvad, aga järelkäivad kartud. Ja ta võitis jälle need kaksteistkümmend enese suure ja hakkas neile rääkima, mis temale peab sündima. 33. „Vasta, me läheme üles Jeruusalemma; ja Inimene Poeg antakse ülempreestrite ja kirjatundjate kätte, ja nad mõistavad ta surma ja annavad ta paganate kätte. 34. Ja need pilkavad teda ja süüdistavad ta peale ja peksavad teda rooskadega ja tapavad tema, ja kolme päeva pärast tõuseb ta üles!“

Sebedeuse poegade igatsus au järele

35. Siis tulid tema juure Jakoohus ja Johannes, mõlemad Sebedeuse pojad, ja ütlesid: „Õpetaja, me tahame, et sa meile teeksid, mis me sinult pakume!“ 36. Aga tema ütles neile: „Mida te tahate, et ma teile teeksin?“ 37. Nemad ütlesid talle: „Anna meile, et me üks sinu paremal ja teine sinu vasakul pool saaksime istuda sinu ahihulguses!“ 38. Aga Jeesus ütles neile: „Te ei tea, mida te palute. Kas te võite juua seda karikat, mida mina joon, või endid lasta ristida selle ristimisega, millega mind ristitakse?“ 39. Aga nad ütlesid talle: „Võime küll!“ Jeesus ütles neile: „Seda karikat, mida mina joon, peate te jooma, ja selle ristimisega, millega mind ristitakse, peab teid ristama, 40. kuid istuda mu paremal ja vasakul pool ei ole minu anda, vaid see antakse neile, kellele see on valmistatud!“

Inimene tõeline suurus

41. Kui need kümme seda kuulsid, said nad pahaseks Jakoohus ja Johanneste peale. 42. Ja Jeesus kutsus nad enese juure ja ütles neile: „Te teate, et need,

kes arvatakse rahvaste ülemadeks, valitsevad nende üle ja rahvaste suured tarvitavad võimust nende vastu.“ 43. Aga nõnda ärge olgu teie seas, vaid kes teie seas tahab saada suureks, olgu teie teenija, 44. ja kes teie seas tahab olla kõige ülem, olgu kõikide orj. 45. Sest Inimene Poeg ei ole tulnud enmast laskma teenida, vaid ise teenima ja andma oma hinge lunaks paljude eest!“

Pime Bartimeus tehakse nägijaks

46. Ja nad tulid Jeerikosse, ja kui ta Jeerikost välja läks ja tema jüngrid ja suur hulk rahvast, siis istus Timeuse poeg, pime Bartimeus, tee ääres ja kerjas. 47. Ja kui ta kuulis, et Jeesus Naatsaretlane on seal, hakkas ta kuendama ja ütlema: „Jeesus, Taaveti poeg, halasta minu peale!“ 48. Ja paljud sõitlesid teda, et ta jääks vaik; kuid ta küendas veel enam: „Taaveti poeg, halasta minu peale!“ 49. Ja Jeesus jäi seisma ja ütles: „Kutsuge ta siia!“ Ja nad kutsusid pimedat ja ütlesid temale: „Ole julge, tõuse üles, tema kutsub sind!“ 50. Ent tema viiskas kuue seljast, tõusis püsti ja tuli Jeesuse juure. 51. Ja Jeesus hakkas temaga rääkima ning ütles: „Mis sa tahad, et ma sulle teeksin?“ Ent pime ütles talle: „Rabunih, et ma jälle näeksin!“ 52. Jeesus ütles talle: „Mina, au usk on sind aidanud!“ ja sedamoodi nägi ta jälle ja järgis teda teekonnal.

Jeesus tulab Jeruusalemma kuu Kuningas

11. Ja kui nad Jeruusalemma ligi said, Betfage ja Betanias poole Ölümä juure, läkitab tema kaks oma jüngrit 2. ja ütleb neile: „Minge alevisse, mis teie ees on, ja kohe, kui te sinna saate, leiate kinniseotud sõlu, kelle seljas ühegi inimese pole istunud, päästke see lahti ja tooge siia. 3. Ja kui keegi teile ütleb: Miks te seda teete? aus ütelge Issandale, et teda tarvis. Siis ta lähetab selle sedamoodi

32. 2. p. 31. Mt. 20. 17. 19. Lk. 18. 31. 34. 35. Mt. 20. 20. 23. 38. p. 4. 36. Lk. 18. 31. 39. 2. p. 32. 2. Im. 1. 9. 40. Im. 3. 21. 41. Mt. 21. 24. 28. Lk. 22. 24. 2. 42. p. 9. 35. 43. Mt. 17. 14. F. 7. 7. 44. Mt. 21. 29. 34. Lk. 18. 35. 43. 1. M. 21. 44. Lk. 9. 78. 40. 11. 2. 2. 9. 3. p. 14. 14.

MARKUSE 11

sin." 4. Ja nad läksid ja leidsid sõnu ukse ääre kinniseotuna väljas teeharal ja päästsid ta lahti. 5. Ja mõned neist, kes seal seisid, ütlesid neile: „Mis te teete, et te sõnu lahti päästate?" 6. Aga nemad ütlesid neile nõnda, kuidas Jeesus oli käsknud. Sina asti nad tulema. 7. Ja nad tõid sõnu Jeesuse juure ja panid oma rüüed selle peale, ja tema istus ta selga. 8. Ja paljud istusid oma rüüed tee peale, aga teised olid, mida nad rüüsid väljalt. 9. Ja need, kes käisid ees ja taga, hüüdsid: „Hoosianna! Önnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!" 10. Önnistatud olgu meie isa Taaveti kuningriik! Hoosianna kõrges!"

11. Ja ta tuli Jerusalemma pühakotta. Ja kui ta kõike oli vaadelnud ja hiline aeg juba käes oli, läks ta välja Betaniasse nende kaheteistkümnega.

Jeesus neab viigipuu viigipuu

12. Ja kui nad teisel päeval Betaniasst väljusid, oli tal nälj. 13. Ja nähes kaugel viigipuu lehis, läks ta vaatama, kas ta selialt midagi leiab. Aga sinna juure jõudes ei leidnud ta midagi muud kui õhku, sest ei olnud veel viigimari-aeg. 14. Ja Jeesus hakkas kõnelema ning ütles: „Ärgu nalgi enam sinust ükski vilja sõõgu!" Ja tema järgid kuulsid seda.

Jeesus puhastab templi

15. Ja nad tulid Jerusalemma. Ja kui Jeesus oli pühakotta sisse läinud, hakkas ta välja ajama neid, kes müüsid ja ostisid pühakojas; ja rahvahetajate lauad ja rüütmüüjate istmed ta lükkas kummuli. 16. ega sellinud, et keegi kandis astjaid pühakojast läbi. 17. Ja ta õpetas ja ütles neile: „Eks ole kirjutatud: Minu koda peab küüta palvekojaks kõigile rahvasele? Kuid teie olete selle teinud rõõv- haugiku!" 18. Ja kirjutundjad ja ülem- preestrid kuulsid seda ja otsisid nõu, kuidas teda hukata. Kuid nad kartisid teda, sest kõik rahvas oli hämmastuses

tema õpetuse pärast. 19. Ja kui õhru tuli, läks ta hinnast välja.

Usu jõud

20. Ja vara hommikul nägid nad mõõda minnes viigipuu suureni ära kuivanud olevat. 21. Sina Petruselale tuli meele Issanda sõna ning ta ütles temale: „Rabi, vaata, viigipuu, mille sa neeldsid, on ära kuivanud!" 22. Ja Jeesus vastas ning ütles neile: „Olgu teil usku Jumalasse! 23. Tõesti, ma ütlen teile, kui keegi ütleb sellele mäele: Tõuse poigast ja lange merre! ja ei mõtle kaksipidi oma südames, vaid usub, et see, mis ta ütleb, sünnib, siis see saab temale! 24. Selle- pärast ma ütlen teile: Kõik, mida te palute ja anute, uskuge, et te seda saate, siis see saab teile! 25. Ja kui te seisate ja palvete, siis andke andeks, kui teil midagi on kellegi vastu, et ka teie Isa, kes on taevast, annaks teile andeks teie ülcasumised. 26. Aga kui te andeks ei anna, siis ei anna ka teie Isa, kes on taevast, teie ülcasumisi andeks!"

Küsimus Jeesuse meelevaltsist

27. Ja nad tulid jälle Jerusalemma. Ja kui ta pühakojas kõndis, tulid ta juure ülempreestrid ja kirjutundjad ja vanemad. 28. Ja ütlesid talle: „Missuguse meele- vallaga sa seda teed? Ja kes on sulle annud selle meelevaltsi?" 29. Aga Jeesus ütles neile: „Ma tahan ka teile küsida üht asja; vastake mulle ja mina ütlen teile, missuguse meelevaltsiga ma seda teen. 30. Kas Johannese ristumise oli taevast või inimestest? Vastake mulle!" 31. Nad arutasid isekeskis ja ütlesid: „Kui me ütleme taevast, siis ta ütleb: Mispärast te siis teda ei uskunud? 32. Või ütleme inimestest?" Siis oli neil hirmu rahva ees, sest kõik pidasid Johannest tõesti pro- phetiks. 33. Ja nad vastasid Jeesusele ning ütlesid: „Me ei tea!" Siis ütles Jeesus neile: „Ega minagi teile ütle, missuguse meelevaltsiga ma neid asju teen!"

MARKUSE 12

Tähendamissõna viinamäest

12. Ja ta hakkas neile rääkima tähenda- missõnadega: „Inimene istutas viinamäe ja tegi aia ümber ja kaevas sinna suruõrre ja ehitas torni ja andis selle rendile aednike kätte, ja läks ise võõrale maale.

Ja ta lähtas omal ajal aednike juure ulase aednikelt vastu võetud viinamäe vilja. 3. Aga nad võtsid ja peksid teda ja lakusid ta munema tühje küsi. 4. Ja ta lakutas jälle teise sulase nende juure. Seda nad kord pähe ja teotasid. 5. Sina ta lakutas teise. Ja selle nad tapsid. Ja veel inuid; ühtesid nad peksid, teised nad tapsid. 6. Tal oli veel üks, ta armast poeg, kelle ta lähtas viinamäe nende juure, ütles: Ehk nad häbenevad mu poega? 7. Aga aednikud ütlesid üksteiselle: See ongi purja! Tulge, tapkem ta ära, siis meil parand meile! 8. Ja nad võtsid ja tapsid tema ja viskasid ta viinamäest välja. 9. Mis teeb nüüd viinamäe isand? Ta tuleb ja hukkab aednikud ja annab viinamäe teiste kätte. 10. Kas te pole lugenud seda kirja: Kivi, mille hooneehita- jad kõrvald heitsid, on saanud surga- kiviks? 11. See tuli Issandalt ja on imeas meie silmis!" 12. Ja nad püüdsid teda kinni võtta, kuid kartisid rahvast; seet- nad mõtsid, et ta selle tähendamissõna oli ütelnud nende kohta. Ja nad jätsid ta rahule ja läksid ära.

Maksu maksmisest keisrile

13. Ja nad lähtuvad tema juure mõningaid varisere ja Heroodese käsilasi, ei need tabaksid teda sõnast. 14. Ja need tulid ning ütlesid talle: „Õpetaja, me teame, et sa oled tõcmastaja ega hooli kellegi, sest sa ei vasta inimese isikule, vaid õpetad Jumala teed tões. Kas on vaja anda keisrile maksu või mitte? Kas anname või ei anna?" 15. Tema aga, nähes nende silmakirjalikkust, ütles neile: „Miks te mind küsite? Tooge mulle näha teenarirahat!" 16. Nemad tõid. Sina ta ütleb neile: „Kelle kuju ja pealkiri see

on?" Nemad ütlesid temale: „Keisri." 17. Jeesus aga ütles neile: „Andke keis- rile, mis kuulub keisrile, ja Jumalale, mis kuulub Jumalale!" Ja nemad panid teda imeks.

Surnute ülestõusmise küsimus

18. Ja tema juure tuleb sadusere, kes ütlevad, et ei ole ülestõusmist, ja nad küsivad temalt, üteldes: 19. „Õpetaja, Mooses on meile kirjutanud, et kui kellegi vend sureb ja jätab naise järele, aga ei jätta lapsi, siis võtku ta vend see naine ja soetagu oma vennale järglase. 20. Oli seitse venda, ja esimene võttis naise, ja kui ta suri, ei jätnud ta järglast järele. 21. Ja teine võttis naise ja suri, ja temagi ei jätnud järglast, ja samuti kolmas. 22. Ja seitsemes ei jätnud keegi järglast järele. Kõige viimase suri ka naine. 23. Kui nad nüüd ülestõusmises üles tõusevad, nende seast kelle naine ta siis on? Sest ta on olnud naiseks seitsmele." 24. Jeesus ütles neile: „Kas te mitte ei eksa, sellepärast et te ei tunne pühi kirja ega Jumala väge? 25. Sest kui surmusest üles tõustakse, ei võeta naise ega mehe mehele, vaid ollakse nagu inglid, kes on taevast. 26. Aga surmuse kohta, ei need üles kirjutataks, eks te olete lugenud Moosese raamatust kubuvitsapõõsa loos, kuidas Jumal temaga kõneles ning ütles: Mina olen Abrahami Jumal ja Isaki Jumal ja Jaakobi Jumal. 27. Ta ei ole mitte surmuse Jumal, vaid elavate Jumal! Te eksite küll väga!"

Missugune käsk on suur?

28. Sina tuli ta juure üks kirjutundjaist, kes oli kuulnud neid vaidievat ja märkas, et ta neile oli hästi kostnud, ja küsis temalt: „Missugune käsk on kõige esimene?" 29. Jeesus vastas talle: „Esimene on see: Kuule Israel, Issand sinu Jumal, on ainus Issand! 30. Ja sina armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja

9. Lk 11: 25, 26. 12. Mt 21: 18-19. 14. Lk 20: 17. 15. Mt 21: 12-13. 16. Lk 20: 17. 17. Mt 21: 12-13. 18. Lk 20: 17. 19. Mt 21: 12-13. 20. Lk 20: 17. 21. Mt 21: 12-13. 22. Lk 20: 17. 23. Mt 21: 12-13. 24. Lk 20: 17. 25. Mt 21: 12-13. 26. Lk 20: 17. 27. Mt 21: 12-13. 28. Lk 20: 17. 29. Mt 21: 12-13. 30. Lk 20: 17. 31. Mt 21: 12-13. 32. Lk 20: 17. 33. Mt 21: 12-13. 34. Lk 20: 17. 35. Mt 21: 12-13. 36. Lk 20: 17. 37. Mt 21: 12-13. 38. Lk 20: 17. 39. Mt 21: 12-13. 40. Lk 20: 17. 41. Mt 21: 12-13. 42. Lk 20: 17. 43. Mt 21: 12-13. 44. Lk 20: 17. 45. Mt 21: 12-13. 46. Lk 20: 17. 47. Mt 21: 12-13. 48. Lk 20: 17. 49. Mt 21: 12-13. 50. Lk 20: 17. 51. Mt 21: 12-13. 52. Lk 20: 17. 53. Mt 21: 12-13. 54. Lk 20: 17. 55. Mt 21: 12-13. 56. Lk 20: 17. 57. Mt 21: 12-13. 58. Lk 20: 17. 59. Mt 21: 12-13. 60. Lk 20: 17. 61. Mt 21: 12-13. 62. Lk 20: 17. 63. Mt 21: 12-13. 64. Lk 20: 17. 65. Mt 21: 12-13. 66. Lk 20: 17. 67. Mt 21: 12-13. 68. Lk 20: 17. 69. Mt 21: 12-13. 70. Lk 20: 17. 71. Mt 21: 12-13. 72. Lk 20: 17. 73. Mt 21: 12-13. 74. Lk 20: 17. 75. Mt 21: 12-13. 76. Lk 20: 17. 77. Mt 21: 12-13. 78. Lk 20: 17. 79. Mt 21: 12-13. 80. Lk 20: 17. 81. Mt 21: 12-13. 82. Lk 20: 17. 83. Mt 21: 12-13. 84. Lk 20: 17. 85. Mt 21: 12-13. 86. Lk 20: 17. 87. Mt 21: 12-13. 88. Lk 20: 17. 89. Mt 21: 12-13. 90. Lk 20: 17. 91. Mt 21: 12-13. 92. Lk 20: 17. 93. Mt 21: 12-13. 94. Lk 20: 17. 95. Mt 21: 12-13. 96. Lk 20: 17. 97. Mt 21: 12-13. 98. Lk 20: 17. 99. Mt 21: 12-13. 100. Lk 20: 17.

1. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 2. Lk 20: 17. 3. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 4. Lk 20: 17. 5. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 6. Lk 20: 17. 7. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 8. Lk 20: 17. 9. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 10. Lk 20: 17. 11. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 12. Lk 20: 17. 13. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 14. Lk 20: 17. 15. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 16. Lk 20: 17. 17. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 18. Lk 20: 17. 19. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 20. Lk 20: 17. 21. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 22. Lk 20: 17. 23. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 24. Lk 20: 17. 25. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 26. Lk 20: 17. 27. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 28. Lk 20: 17. 29. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 30. Lk 20: 17. 31. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 32. Lk 20: 17. 33. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 34. Lk 20: 17. 35. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 36. Lk 20: 17. 37. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 38. Lk 20: 17. 39. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 40. Lk 20: 17. 41. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 42. Lk 20: 17. 43. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 44. Lk 20: 17. 45. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 46. Lk 20: 17. 47. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 48. Lk 20: 17. 49. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 50. Lk 20: 17. 51. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 52. Lk 20: 17. 53. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 54. Lk 20: 17. 55. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 56. Lk 20: 17. 57. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 58. Lk 20: 17. 59. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 60. Lk 20: 17. 61. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 62. Lk 20: 17. 63. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 64. Lk 20: 17. 65. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 66. Lk 20: 17. 67. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 68. Lk 20: 17. 69. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 70. Lk 20: 17. 71. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 72. Lk 20: 17. 73. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 74. Lk 20: 17. 75. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 76. Lk 20: 17. 77. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 78. Lk 20: 17. 79. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 80. Lk 20: 17. 81. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 82. Lk 20: 17. 83. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 84. Lk 20: 17. 85. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 86. Lk 20: 17. 87. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 88. Lk 20: 17. 89. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 90. Lk 20: 17. 91. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 92. Lk 20: 17. 93. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 94. Lk 20: 17. 95. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 96. Lk 20: 17. 97. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 98. Lk 20: 17. 99. Jk 3: 1, Mt 21: 12-13. 100. Lk 20: 17.

MARKUSE 12, 13

kõigest oma hingest ja kõigest oma meelest ja kõigest oma väest 31. Teine on see Armasta oma õiget nagu iseennast. Neist suuremat muud küsku ei ole" 32. Ja kirjutundja ütles talle: „Õige küll, õpetaja, sina oled tõtt mõõda ütelnud, sest üksanus on olemas ja ei ole muud peale tema! 33. Ja teda armastada kõigest südamest ja kõigest meehest ja kõigest väest ja õigest armastada nagu iseennast, see on rohkem kui kõik püetusohvrid ja muud ohvrid!" 34. Ja kui Jeesus nägi, et ta vastas mõistlikult, ütles ta temale: „Sina ei ole kauget Jumala ristist!" ja ükski ei jagenud temalt enam küsida.

Kelle poeg on Kristus?

35. Ja Jeesus küsis edas ja ütles pühakojas õpetades: „Kuidas kirjutundjad ütlevad, et Kristus on Taaveti poeg? 36. Ütleb ju Taavet ise Püha Vaimu läbi Issand ütles mu Issandale: Iatu mu parima poega, kuni ma su vaenlased panen su jalgade alla! 37. Taavet ise nimetab teda Issandaks. Kuidas ta siis on tema poeg?" Ja palju rahvast kuulas teda hea meelega.

Hoidatus kirjutundjate eest

38. Ja ta ütles oma õpetustele: „Hoidage kirjutundjast, kes tahavad küia pikis rüüdes ja armastavad terehust turgudel! 39. Ja esimest letmeid kogudusekodades ja ülemat paika lauas õhtusöömasagadel, nende eest, 40. kes söövad leskude hooned ja loevad silmakirjaks pikki palverid! Need saavad seda raskema hakatuse!"

Lesknaise ohvriand

41. Ja kui Jeesus ohvriahakiristu kohal istus, vaatas ta, kuidas rahvas ohvriahakiristu pani. Ja paljud rikkad panid sinna palju. 42. Suis tuli üks väene lesknaise ja pani sinna kaks leptonut, see on üks veering. 43. Ja ta kutsus oma jüngrid

enese juure ning ütles neale: „Tõesti, ma ütlen teile, see väene lesk pani rohkem ohvrikiristu kui kõik, kes panid! 44. Sest need kõik panid oma küllusest, ent tema pani oma väesusest kõik, mis tal oli, kogu oma elatise!"

Jeesus kuulutab ette templi hävitamist

13. Ja kui tema puhakojast väljus, ütles üks tema jüngritest temale: „Õpetaja, näe, millised kivid ja millised hooned need on!" 2. Suis Jeesus vastas ja ütles talle: „Kas sa vaatad neid suuri hooned? Es jätan sinna mitte kivi kivi peale, mida maha ei kutsuks!"

Tulevased õnnetusad ja hädad

3. Ja kui ta istus Õlimäel pühakojas vastas, küsisid temalt Peetrus ja Jakkoobus ja Johannes ja Andreas isepäinis: 4. „Ütle meile, millal see sünnib ja mis on tunnuseks, kui see kõik hakkab tände minema?" 5. Aga Jeesus hakkas neile rääkima: „Katsuge, et keegi teid ei eksiteks! 6. Paljud tulevad minu nimel ning ütlevad: „Mina olen seal!" ja eksitavad paljusid. 7. Aga kui te kuulete sõdadeid ja sõjasõnumeid, siis ärge ehmuage; see peab sündima, aga ors ei ole veel käes. 8. Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja riik riigi vastu ja maavõlrisemisi on mõnes paigas ja on põljahädad. Need on valude algus. 9. Aga pidage silmas iseendid: teid antakse ära suurkohtute kätte ja kogudusekodades teid peksetakse, ja teid saatatakse maavälistest ja kuningale ette minu pärast neile tunnistuseks. 10. Ja kõigile rahvale peab enne kuulutatama evangeelium. 11. Aga kui nad teid viirvad ja annavad kohtu kätte, ärge muretssege enneaga, mida teil tuleb rääkida, vaid mis teile antakse sel tunnil, seda rääkige. Sest teie pole rääkijad, vaid Püha Vaim. 12. Ja vend annab surma venna ja isa

MARKUSE 13, 14

lapsi, ja lapsed hakkavad vastu vanematele ja saadavad nad surma. 13. Ja teid saatatakse kõrgilt poolt minu nime pärast! Aga kes otsustab jääb püsima, see pääseb.

14. Kui te siis näete hävituse kolensi teisel seal, kus see ei peaks seisma — kes seda loeb, see pangu tähele — siis põgenegu need, kes on Juudamaal, mägedeale; 15. kes on katusel, ärgu tulgu maha ja ärgu mingu sisse midagi võtma oma majast, 16. ja kes on väljal, ärgu pangu tagasi võtma oma kuube. 17. Aga tula neile, kes on käima peal, ja neile, kes imetavad neil päevil! 18. Aga paluge, et teie põgenemine ei juhtuks talvel! 19. Sest neil päevil on nõiugune viletsus, milist ei ole olnud loodu algusest, milie tõmal on loonud, kuni maailma, ega talvigi. 20. Ja kui Issand ei lühendaks neid päevi, ei pääseks ükski liha, aga äravahetuse pärast, kellel tema on ära valinud, on ta need päevad lühendanud. 21. Ja kui siis keegi teile ütleb: „Vaata, siin on Kristus, vaata seal!" ärge uskuge! 22. Sest valekristusi ja valeprohveteid tõuseb, ja need teevad tunnustajate ja imesid, et eksitada, kui võimalik, ka äravahetust! 23. Aga teie vaadake ette! Mina olen teile kõik ette ütelnud.

Ajastu lõpp

24. Aga neil päevil pärast seda viletsuseaegs mineneb päike ja kuu ei anna oma valgust; 25. ja taeva tähed peavad laevast maha langema ja vägesid, mis on taevast, kõrgutatakse 26. ja siis nähtakse Inimese Poega tulevat pilvedes suure vile ja auhulusega. 27. Ja siis ta läkitab inglid ja kogub kokku oma äravahetunud neidast tuikest maailmaga otsast taeva otsani.

Vajadus valmisuseks

28. Aga vigipuust õppige võrdumit! Kui ta oksad on juba purgas ja ajavad vaha, siis te tunnete, et suvi on lähedal.

29. Nõnda ka teie, kui te näete seda sündivat, teadke, et see on lähedal ukse ees. 30. Tõesti, ma ütlen teile, selle põlve rahvas ei lõpe mitte ära, enne kui see kõik sünnib! 31. Taevast ja maa hävivad, kuid minu sõnad ei hävi mitte! 32. Aga sellest päevast või tunnist ei tea ükski, ei inglidki taevast ega Poeg, muud kui Isa üks!

33. Vaadake ette, olge valvel, sest te ei tea, millal see aeg on käes! 34. Otsogu inimene, kes läks võõrale maaale, jättis maha oma koja ja andis oma sulastele meelevalla, igauhele ta töö, ja käskis uksehooldjat valvata, 35. nõnda valvake; sest te ei tea, millal kojaisand tuleb, kas öhtul või kesköö ajal, või kukelaulu ajal või vara hommikul, 36. et ta ei tuleks äkitselt ja ei leiaks teid magavat. 37. Aga mada ma ütlen teile, ütlen kõigile: Valvake!

Vandendu Jeesuse tapmiseks

14. Aga kahe päeva pärast olid paasaja hupnemata leibade pühad, ja ülem-preestrid ja kirjutundjad otsisid, kuidas kavalusega teda kinni võtta ja ära tappa. 2. Sest nad ütlesid: „Mitte pühade ajal, et ei tõuseks rahva mässu."

Jeesuse võidumise Beranias

3. Ja kui ta istus lauas Betaanias, olles pidalitõbiase Simona kojast, tuli üks naine, kellel oli alabasterriist seige ning kaali nardsalvaga. Ja ta murdis alabasterriista katki ja valas salvi tema pea peale.

4. Aga seal olid mõned, kes pahameelega ütlesid üksteisele: „Mistavisi on see salvi raiskanud? 5. Sest selle oleks võinud ära muuta enam kui kolmesaja teenari eest ja raha vaestele anda." Ja nad sõitlesid naist. 6. Aga Jeesus ütles: „Jätke ta rahule! Miks te teete ta le südamevalu? Ta on teinud mulle heaten. 7. Sest vaesed on ikka teie juures ja, kui te tahate, võite neile head teha, aga mind

31. 1 Mo. 19. 18. 33. 1 Sa. 15. 22. 34. Ap. 25. 11. 35. Mt. 22. 41. 46. Lk. 20. 47. 44. 36. 2. Su. 2. 2. L. 110. 37. Ap. 3. 14. 38. Mt. 23. 1. 96. Lk. 11. 37. 53. 20. 43. 37. 41. 3. Ku. 2. 1. Lk. 21. 1. 4. 42. 2. Ku. 8. 2. 44. L. 1. 8. 6. 2. Ku. 9. 7. 1. Mt. 24. 1. 2. Lk. 21. 5. 6. 2. Lk. 9. 44. 3. Mt. 24. 2. 25. Lk. 21. 24. 3. 37. 49. 1. 18. p. 16. 15. 12. Mt. 7. 6.

19. He. 10. 35. 1. Jm. 2. 10. 24. Th. 9. 27. 12. 8. 10. 16. Lk. 17. 23. 1. Th. 12. 1. J. 3. 2. 23. 1. Th. 3. 4. 2. Th. 3. 15. 24. 1. 1. 4. 41. 24. 29. 31. 4. 21. 25. 28. 27. Mt. 23. 41. 4. Mt. 24. 12. 36. 42. Lk. 21. 2. 33. 33. 40. 1. 34. Mt. 25. 14. Lk. 19. 12. 35. Th. 2. 14. 1. 5. 6. 36. 7. Pe. 3. 10. Jm. 2. 8. 16. 15. 37. Ro. 13. 11. 2. Mt. 26. 1. 73. 2. 2. 37. 26. 6. 12. Th. 22. 1. 8. 7. 5. Mt. 17. 11.

e ole tei mitte aati 8. Ta on teinud, mis ta võis. Ta on ennakult mu ihu võidanud marmiseks 9. Täiesti, ma ütlen teile, kus igas evangeeliumi kuulutatase kõiges maailmas, peab ka räägitama tema mülestuseks, mis tema on teinud."

Judas recedat Jesusque

10. Ja Juudas Iskariot, üks neist kahetsekskümmest, läks ülempreestrite juure, et teda nende ära anda. 11. Kui nad seda kuulsid, said nad rõõmsaks ja nihasid nende talle raha. Ja ta hakkas otsustama, kuidas ta saaks teda ära anda parajal ajal.

Teema muutumise potentsiaali sõnastus

12. Ja hapnemata leibade esimesel päeval, kui passaatide verisitati, ütlesid tema jüngerid talle: „Kuhu sa tahad, et me „kõhne ja teeme etevaimisul sulle passaatide söömiseks?“ 13. Ja tema ütles: „Kas oia oma jüngerist ning ütles nalle: „Minge linnu, ja teile tuleb vastu inimene, kes kannab veekruusi; järgige teda. 14. Ja seal, kuhu ta sisse läheb, ütlege majasandale: „Õpetaja küsib: Kus on võdastatuba, milles ma võin oma jüngeriga süüa passaatide? 15. Ja tema ütles: Teie saate ütlemise roa, mis on varem korraldatud. Seal valmistad meie.“ 16. Ja tema jüngerid läksid lina ja tuld hõnna ning leidsid nõnda, nagu ta nende oli ütelnud. Ja nad valmistasid passaatide.

17. Aga kui õhtu jõudis, ulab tema nende kaheteskumorga. 18. Ja kui nad laulus istusid ja võid, ütles Jeesus: „Tõesti ma ütlen teile, üks teie meist annab mu ära, üks, kes minuga ühes sööb.“ 19. See nad hakkasid kurvaks minema ja üksteise järele teemale ütlema: „Ega ometi mina!“ 20. Tema ütles neile: „Üks meist kaheteskumorgest, kes ühes minuga püstab kää vaagnasse, annab mind ära 21. Inimesed Poeg Jäheb küll ära, nõnda nagu temest on kirjutatud, kuid

hüda sellele inimesele, kelle läbi inimese
Poeg ära antakse. Hea oleks niusugusele
inimesele, kui ta ei oleks sündinud!"

22. Ja kui nad sõid, võttis Jeesus leiva, õnnistas, murdis ja andis neile nung udes: „Võtke! See on minu ihu
23. Ja ta võttis karika, tänas ja andis neile; ja nad kõik jõid selle seest. 24. Ja ta ütles neile: „See on minu veri, lepingu veri, mis ära valatakse paljude eest
25. Tõesti ma ütlen teile: Mina ei joo enam viinapuu viljest kuni selle püevani, mil ma joon uut Jumala riigi.“ 26. Ja kui nad kiitustaulu olid tälnud, läksid nad välja Öhmäele

Leaves *Arundinaceae* etc.,

et jūgend jōstovd zə maha

27. Ja Jeesus ütles neile: „Te kõik
taganete muusust, sest kirjutatud on: Ma
kõnn karjast ja lambad pillutatakse!”
28. Aga pärast oma ülestõusmist ma
lähnen teie eale Galileasse.” 29. Siis
Petrus ütles temale: „Kui ka kõik
siniist taganevad, siis mina mitte!”
30. Jeesus ütles talle: „Tõesti ma ütlen
sulle, terna, seeläi 661, enne kui kukk on
kaks korda laulnud, saalgad sina mind
kolm korda!” 31. Aga tema ütles veel
erim: „Kui ma sinuga peaksin ka surema,
ei saalga ma sind mitte!” Ja saamuti
ütlesid ka kõik

Joseph Karamanos

32. Ja nad tulid palka, mille nimi on Ketsemani, ja tema ütles oma järgritele: „Istuge siin näkku kui ma palvetan!” 33. Ja ta võttis enesega ühes Peetruse, Jakobuse ja Johannese ja hakkas väbisema ning suurt öudsuat tundma, 34. ja ta ütles neile: „Minu hing on väga kurb surmani, jätge siis ja valvake!” 35. Ja ta läks piisat cemale ja hietus maha maa peale ning palus, et see tund, kui on võimalik, läheks temast mööda, 36. ja ta ütles: „Aha Issa! Simul on kõik võimalik, võta see, karikas minulst äral Süski mitte, mida

10 M 26 4 6: Lk 22 7 6 22 M 26 10 Lk 22 7 23 Jh 13. 24 30: 1 Kd. 13. 23-25
 24 p. 1] 18 2 41 10 24 He 22 9 4 24 I 1 1 113 27 Sk 17. 7. 34 26. 31 18
 Lk 22 5 23 Jb 3 16: 11 28 0 4 7 24 M 26. 7. 3 30 Jh. 13. 36 32 Mt 26. 36 46,
 Lk 22 24-26. 17 A 34 Th 12 27 34 p d 2

mina tahan, vad mida sinu tahad!"

37. Ja ta tuleb ja leiab nad magamast, ja
 ütleb Peetrusele: „Simon, kas sa magad?
 Kas sa ei suuda ühtki tundi valvada?
 38. Valvake ja paluge, et te ei satuks
 kiusatusell Vaim on küll valmis, kuid
 teie oot nõder!“ 39. Ja ta läks jälle ära
 ja palvetas sama palvet. 40. Ja ta tuli
 tagasi ja leidis nad taas magamast, sest
 nende silmad olid rasked unest, ja nad ei
 teadnud, mida temale vastata. 41. Ja ta
 tuli kolmar puhku ja ütles neile: „Te
 ikka veel magate ja puhkate; aeg on
 nõõdas, tund on tulnud! Vasta, inimene!
 Pöög antakse paruste kätte!“ 42. Tõuske
 üles, lämmel Vasta, aeg, kes mu ära
 unab, on lähedal!“

Jeune Anglaise

43. Ja sedamaid, kui tema alles rääkis, saabus juudas, üks neist kahetseksikümnest, ja ütles temaga jõuk mõökade ja kuudega ülempreestrite ja kirjatundjate riigivanemate poolt. 44. Aga see, kes tema ta andis, oli neile annud täite ning ütelnud: „Keda ma suudlen, see ta on, tema võtke kinni ja viige ta kindla valve all minema!“ 45. Ja kui ta sinna tuli, astus ta kohe tema juure ja ütles: „Rabi!“ ja andis temale suud. 46. Aga nemad pressid oma käed tema külge ja võtuid ta kinni. 47. Siis keegi juuresseijast rääkis mõõda ja lõi ülempreestri sulast ning ravis ta kõrva ära. 48. Ja Jeesus kostus ja ütles neile: „Orsegu rõõvli vastu te olete väljunud mõökade ja kuudega ründ kinni võtnud! 49. Ma olen olnud iga päev teie juures pühakojas õpetamas, ja te ei ole mind mitte kinni võtnud, kuid see sunnib, et karjad täide läheksid!“ 50. Siis kõik läksid ta maha ja põgenesid

Pöytäkirja: poortmees

51. Ja üks noor mees järgis teda; sel oli unane tise seljas paljal ihul, ja nad võtsid ta kinni. 52. Aga tenna jätkis linase riide maha ja põgenes ära alasti.

Jezani *disimprezzi* ce,

53. Ja nad viisid Jeesuse ülempreestri juure, ja sinna tulid kõik koa ülempreestrid ja vanemad ja kirjanikud.
54. Ja Petrus järgis teda kaugel kuni ülempreestri õue ja ta istus ahel sulastega ja mõhendas muusi üle ääres

55. Aga ülempreestrid ja kogu Suur-
kohus oisid jeesuse vastu tunnistas-
et taata teda surma, kuid ei lei nad mitte.
56. Seal pühad tunnistasid vaele tema
peale, aga tunnistasid ei läinud uhtre
57. Seal tõusid mõned ning tunnistasid
valet tema peale, üteldes 58 „Me olemis
kuulnud teda ütlevat: Mina kusun sulle
kättega tehrud templi maha ja ehitan
kolme päevaga teise, mis ei ole kärege
tehitud!“ 59. Ja nõndagi ei läinud nende
tunnistust uhtre 60. Sna ülempreester
astus kokele ja küsis jeesuselt ning
ütles: „Ilks sa kosta midagi selle vastu,
mida need tunnustavad sinu kohta?“
61. Aga tema jäi vaik ega vastanud midagi.
Tasas küsis talt ülempreester ja ütles
temale „Kas sina oled Kristus, Käre-
tava Poeg?“ 62. Ja Jeesus ütles: „Mina
olen see, ja te peate nägema Inimese
Poja muvat Jumala väe paremal poolle, ja
tulvat taeva pimedega 63. Sna rebestas
ulempreester oma kuupe ja ütles „Mina
meil veel on vaja tunnustajaid? 64. Te
olete kuulnud jumalapilget! Mis te
arvate? Aga nad kõik vastasid, et ta on
surma väär 65 Ja mõned hakkasid ta
peale sülitama ja ta nägu kinnil katma
ja teda rusikatega lööma vastu kõrvu ja
temale ütles: „Kuuluta kui prohvai “
Ja sulased löid teda keppidega.

Pectrus salgab Iecuse

66. Ja kui Peetrus oli all õues, tuli üks ülempreestri tüdrukust, 67. ja nähes Peetrust end soojendamas, vaatas ta temale otse ja ütles: „Ka sina oled ühes selle Naatsareti Jeesusega!“ 68. Aga tema saigas, üteldes: „Jäi ma teie aga sisse, muda sa räägid!“ Ja ta läks välja.

$\frac{1}{2}$ Ga 5 17 43 Ni 26 47 36: 1. x 22, 47 13, Jh 12, 2 1 46 L 22, 17 49 45: 26 56
 18 22 42.1 53 35: 26 60, 11 2 54 55 55 h 2, 2 14 19 24 58 Th 2, 19 61 P 5, 54
 5 53.7 64 Jh 19, 66 Alr 26, 60 75 12 22 56 63 Th 18 15 18 22 27

eesduse ja kuuksid. 69. Ja nähes teda seal hakkas nad rüüa tema nendele. 70. Aga ta saigas taas ja vähe aega parust ütlesid juuresseisjad jälle Peetrusele. „Tõesti sa oled nende seast, sest sa oled galilealane!“ 71. Aga tema hakkas needma ja vanduma: „Ei ma tunne seda inimest, keidest te ütlete!“ 72. Ja kohe lausis kuuksid teist korda. Siis Peetrusele tuli meele sõna, mis Jeesus temale oli ütelnud. „Kui kuuksid on kaks korda andunud, sa gaad sa mind kolm korda!“ Ja ta ruttas välja ja nuttis.

Jeesus maavalitsuse Pilaatuse ees

15. Ja kohe vara hommikul pidasid ülempreestrid ühes vanimate ja kirjatund-
atega ja kõik Suurkohus nõu ja sidusid Jeesuse kinni ning viisid tema ära ja andsid ta Pilaatuse kätte.

2. Ja Pilaatus küsis temalt: „Oled sa juutide kuningas?“ Tema vastas ning ütles temale: „Jah, olen.“ 3. Ja ülem-
preestrid kaebasid pehu tema peale. 4. Aga Pilaatus küsis talt jälle ning ütles: „Kas sa midagi ei vastata? Vanta, kui raskesti nad sind süüdistavad!“ 5. Kuid Jeesus ei vastanud enam midagi, nõnda et Pilaatus imestas. 6. Aga igaks puhaks askis ta neile vabaks ühe vargi, keda nad talt palusid. 7. Ja seal oli mees nimega Barabas, vangi pandud ühes mässu-
tega, kes olid mässus toime pannud mõrva. 8. Ja rahvas läks üles ja hakkas paluma teha nii, nagu ta ikka neile oli teinud. 9. Aga Pilaatus vastas neile ning ütles: „Kas tahate, et ma teile lasen vabaks juutide kuningas?“ 10. Sest ta teadis, et ülempreestrid tema olid andnud ta kätte kadestusest. 11. Aga ülempreestrid kihutasid rahvast, et ta neile laseks vabaks pigemini Barabase. 12. Siis vastas Pilaatus jälle ning ütles neile: „Mis ma siis teen temaga, keda te nimetate juutide kunin-
gaks?“ 13. Aga nemad kisendasid taas: „Löö ta risti!“ 14. Pilaatus ütles neile

„Mis kurja ta siis on teinud?“ Aga nad kisendasid veel enam: „Löö ta risti.“ 15. Ent Pilaatus, tahtes teha rahva meele järele, andis neile vabaks Barabase, aga Jeesust ta laskis rooskadega peksta, et teda risti luua.

Sõjamehed mõistavad Jeesust

16. Siis viisid sõjamehed ta sisse, see on kohtukotta, ja kutsusid kokku terve sõdurite salga. 17. Ja nad rietasid ta purpurkuuega ja püüsid kihvitsakrooni ning panid temale pähe 18. ja hakkasid teda teretama. „Tere, juutide kuningas!“ 19. Ja nad löid teda pähe pillirooga ja solistasid tema peale, heitsid põlvni maha ja kummardasid teda. 20. Ja kui nad teda olid naernud, võtsid nad purpurkuue tema seljast ära ja panid tema omad riided temale selga ja viisid ta välja risti loodavaks.

Jeesuse ristilöömine

21. Ja nad sundisid uht mõõdaminevat meest, Simonat Kireenest, kes tuli vähalt, Aleksandrose ja Ruufuse isa, kandma tema risti. 22. Ja nad viisid ta Kolgata poika, see on meie keeli: Pealase ase. 23. Ja nad pakkusid temale juma murruga segarud võina. Kuid tema ei võinud. 24. Ja nad kövad ta risti ja jagavad ta riided, heites lüsku selle kohta, mis keegi saab. 25. Ent see oli kolmas tund, kui nad ta risti löid. 26. Ja pealkirjaks oli kirjutatud tema süü: „Juutide kuningas!“ 27. Ka löid nad ühes temaga risti kaks röövlit, ühe paremale ja teise vasakule poolele. [28. Siis läks rüde Kiri, mis ütleb: „Ja teda arvati ülestajate huulka!“] 29. Ja mõõdaminejad pilkasid teda, vangutasid pead ja ütlesid: „Oh sind, kes sa maha kisad templi ja ehitad üles kolme päevaga, 30. aja iseenast ja astu risti mahalt!“ 31. Samuti naersid teda ka ülempreestrid isekeskis ühes kirjatundjatega ja ütlesid: „Muid ta on aidanud, iseenast ta ei saa aidata!

22. 5. 40. 1. Mt. 27. 2. 17. 26. Lk. 22. 66. 23. 1. 4. 23. Jh. 18. 26-19. 16. 5. p. 14. 64. Ja. 53. 7.
10. Jh. 13. 42. 24. Mt. 2. 47. 50. J. 19. 2-7. 29. 1. 12. 7. 21. Mt. 27. 32. 44. Lk. 23. 25-33.
Jh. 9. 4. 27. Ru. 16. 73. 23. Lk. 69. 22. 24. Lk. 22. 19. 28. Jk. 5. 32. Lk. 22. 3. 29. p. 14. 58.

2. Kristus, Israeli kuningas, astugu nüüd risti maha, et me näeksime ja usuksime!“ Ja need, kes olid ühes temaga risti löödud, teotasid teda.

Jeesuse surm

33. Ja kuudelal tunnil tekkis pimedus üle kogu maa ja kestis üheksanda tunni. 34. Ja üheksandal tunnil kisendas Jeesus suure häälega ning ütles: „Eloi, Eloi, lama sabahthan!“ see on meie keeli: Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mind maha jätad? 35. Kuid mõned juuresseisjad ütlesid kuulsid, ütlesid nad: „Vanta, ta kutsus Elia!“ 36. Siis jooksis keegi ja tõi kätse äädikaga, püües selle pilliroo-
ga ja jootis teda ning ütles: „Oodake, aame näha, kas Elia tuleb teda maha võtma!“ 37. Aga Jeesus kumardas suure ülega ja heitis hinge.

38. Ja templi eesriie kätkestis lõhki kahest servast, ülemast alamani. 39. Aga kui pealik, kes tema ees seisis, nägi, et ta nõnda kuendades linge heitis, ütles ta: „Tõesti, see inimene oli Jumala Poeg!“ 40. Seal oli ka naine kaugel vaatamas, nende seas ka Maarja Magdaleena ja Maarja, noorema Jakooobuse ja Joosese ema, ja Salome, 41. kes olid teda ärganud ja teda teeninud, kui ta Galileas oli, ja palju muid naisi, kes ühes emaga olid läinud üles Jeruusalemma.

Jeesuse matmine

42. Aga kui päev juba oli jõudmas lõule, kuna kaes oli puhade valmistus-
päev, see on hingamispäeva eelpäev, 43. siis tuli Joosep Arimateast, lugupid-
ne kohtuniku, kes ka ise ootas Jumala riiki, ja julges minna Pilaatuse juure ja paluda enesele Jeesuse ihu. 44. Siis Pilaatus imestas, et ta juba oli umnud, ja kutsus enese juure pealiku ning küsis temalt, kas ta annu suri. 45. Ja kui ta praikuit oli saanud teate, andis ta surmuketta Joosepale. 46. Tema ütles kuendit, võtsi ta keha ning mähkis

ta lõuendisse ja asetis ta hauda, mis oli raiutud kaljusse, ja veeretis kivi uksele. 47. Aga Maarja Magdaleena ja Maarja, Joosese ema, vaatasid, kuhu ta ässeti.

Jeesuse ülestõusmine

16. Ja kui hingamispäev oli möödunud, otsisid Maarja Magdaleena ja Maarja, Jakooobuse ema, ja Salome lõhna-
aineid, et minna teda võidma. 2. Ja nädala esimesel päeval tulid nad väga vara päeva tõustes haualle. 3. ja ütlesid isekeskis: „Kes veeretab meile ära kivi haua uksele?“ 4. Ja silmi tõstes nad nägid, et kivi oli ära veeretatud, aga see oli väga suur. 5. Ja nad läksid hauakoo-
passse ja nägid paremal poolel noore mehe istuvat, pikk valge rüü seljas. Ja nad kohkuvad väga. 6. Aga tema ütles neile: „Ärge kohkuge! Te otsite Jeesust Naar-
saredast, kes oli risti löödud; ta on üles tõusnud, teda ei ole siin. Enne aset, kuhu nad ta panid!“ 7. Ent minge ütlege tema jõugile, ka Peetrusele, et ta läheb teile eele Galileasse; seal te saate teda näha, nõnda nagu ta teile ütles.“ 8. Nad tulid välja, jooksid haia juurest ära, sest neid oli vallanud värisus ja hirmunastus; ja nad ei ütelnud kellelegi midagi, sest nad kartsid.

Jeesuse need ilmumised

[9. Aga kui tema nädala esimesel päeval, vara oli üles tõusnud, läks ta esia Maarja Magdaleenale, keidest tema oli välja ärganud seitse kurja valu. 10. Tema läks ja teatas neile, kes Jeesusega olid olnud, ja leinasid ning nutsid. 11. Ja kui need kuulsid, et ta elab ja Maarja Magdaleena ülevat teda näinud, ei uskunud nad.]

12. Selle järele ta ilmus tseel näol kahele nende seast, kum need olid tee-
maale minemas. 13. Ja ka need läksid ja kuulutasid seda teistele, kuid neidki nad ei uskunud.

12. Mt. 6. 14. 33. Mt. 27. 45-56. Lk. 23. 44-46. Jh. 19. 25-30. 34. Lk. 22. 2. 35. 4. 69. 7.
16. 1. 69. 22. 40. Lk. 2. 24. 42. Mt. 27. 51-54. Jh. 19. 31-42. 45. Mt. 2. 58.
10. Jh. 13. 42. 24. Mt. 2. 47. 50. J. 19. 2-7. 29. 1. 12. 7. 21. Mt. 27. 32. 44. Lk. 23. 25-33.
Jh. 9. 4. 27. Ru. 16. 73. 23. Lk. 69. 22. 24. Lk. 22. 19. 28. Jk. 5. 32. Lk. 22. 3. 29. p. 14. 58.

LUKA 11

14. Pärast ta ilmus nende üheteistkümnele, kui nad lauas istusid, ja sõitles nende uskmatus ning kõva südant, sest nad ei olnud uskunud neid, kes olid näinud teda üles tõusnud olevat. 15. Ja ta ütles neile: „Minge kõike maailma ja kuulutage evangeeliumi kõigele loodule. 16. Ken usub ja keda ristatakse, see saab õnnaks, aga kes ei usu, see mõistetakse hukka. 17. Aga tunnustähed järgivad neid, kes usuvad. Minu nimele nad saavad kurje vaimu välja, räägivad uusi keeli, 18. võtavad üles madu, ja kui nad

mõnd surmajooki joovad, ei tee see neile mitte kahju; haigete peale nad panevad käed, ja need saavad terveks."

Joensuu seuran merkki

19. Ja Issand Jeesus, kui ta oli nende-
ga riikunud, võeti üles taevasse ja ta istus
Isa paremale poolele. 20. Aga nemad
läksid välja ja jutustasid igal pool. Ja
Issand tõotas ühes nende-
ga rünnakute-
dega, mis pärast seda
sündisid.]

LUKA EVANGELIUM

உதாரணம்

1. Et juba mitmed on võtnud kätte kirjutada loe neist esijast, mis meile teas tõsikindalt on saanud, 2. nõnda nagu meile on jutustanud need, kes ise on seda näinud, aegusest ja on olnud sõna sulased, 3. siis olen minagi arvanud heaks aegusest peale kõike hoolega uurida ja järgemööda kirja panna sinu, kõrgeaimne Teofilo, 4. et ma õpiksid tundma nende asjade kindla tõe, mida sulle on õpetatud

Rastya Johanneke namni eliekumulus

5. Herodeese, Judea kuninga ajal oli preester, nimega Sakarias, Abija järjekorras, ja tema oli naine Aaroni tütardest, ja selle nimi oli Elisabeth.

6. Nad olid mõlemad õiged Jumala ees ja elasid kõigis kätkevuses ja Issanda saadustes kätmatult. 7. Ja neil ei olnud last, sest Elisabeth oli sügavalt ja nad mõlemad olid väga elatanud. 8. Aga sündis, kui ta oma teenistuse järjekorras oli preestritahust toimetamas Jumala ees, 9. et preestritahust komba järele langes lusk

temale minna suitsutama, ja ta läks Issanda templisse. 10. Ja kõik rahvasulik oli vähesel palvetamisel suitsutuse tunnil 11. Seal ilmus temale Issanda ingel, sestis suitsutusaltari paremal pool. 12. Teda nähes Sakarias ehmus ja hirmu valdas teda. 13. Aga ingel ütles talle: „Ära karda, Sakarias, sest su palvet on kuulnud ja su naine Elisabet toob sulle lapse poja, ja ta paneb temale nimeks Johannes. 14. Ja temast on sul rõõm ning hea meel, ja paljud rõõmustuvad tema sündimisest. 15. Sest ta peab suur olemas Issanda ees; ja vana ega vägijook ei joo ta mitte, ja ta tähtub Puhja Vaimuga juba oma ema ihus; 16. ja ta pöörab palju Israeli lapsi Issanda, nende jumala poole; 17. ja ta käib tema tel Belja vaimus ja viies, et kääritada isade sudamedaste poole ja sõnakulunudad õigete meelsuse poole, et toetada Issanda valmistatud rahvast!“ 18. Ja Sakarias ütles inglile: „Millest ma seda võin ära tunda? Mida olen ju vana ja mu naine on oma pärvade pooltest väga ebatundlik!“ 19. Ingel vastas ning ütles temale:

[illegible]

LUUKA 1

„Mina olen Gabriel, kes seisab Jumal
ees, ja ma olen lähtunud rääkima sinu-
ga ja kuulutama sulle seda rõõmusõnumit
20. Ja vasts, sa jääd keeletumaks ega saa
rääkida päevani, mil see sünnib, selle-
pärast et sa ei ole uskunud mu sõnu, mis
lühivad täide omal ajal!“ 21. Ja rahvas oli
ootamas Sakariast ja pani imeks, et ta ni-
kausa viibus templis. 22. Aga väljudes ta ei
saanud nendega rääkida. Siis nad said aru,
et ta templis oli näinud nägemust. Ja
tema andis neile talga malka ning jäi
keeletumaks. 23. Ja kui tema teenistus-
korra püevad läbis said, siis ta läks koju.
24. Aga pärast neid päevi sai tema naine
Elisabet kaima peale ja pidas ennust var-
pul viis kuud, ütledes. 25. „Nõnda on
Issand mulle teinud neli päevil, mil tema
on vandanud minu peale, et minult ära
võtta mu teotus inimeste seas!“

Jaaruse nimu arakindluse

26. Aga kuendas kuus läkitas Jumal ingel Gabrieli Galilea linna, mille nimi on Naasaret, 27. neitsi juure, kes oli kihlatud Joosepi-nimelise mehega Taaveti soost. Ja neitsi nimi oli Maarja. 28. Ja tulles sisse tema juure, ütles ingel: „Tere, sa armuleidnu, Issand olgu sinuga!“ 29. Aga tema ehmus väga sellest sõnast ja mõles, mis see tereus võiks tähendada. 30. Siis ingel ütles temale: „Ära karda, Maarja, sest sa oled leidnud armu Jumala juures! 31. Ja vaata, sa sead kätma peale ning tood ilma! poja ja paned temale nimeks Jeesus. 32. Tema saab suur olemus ja teda peab hütama Kõrgekõrgema Pojaks, ja Issand Jumal annab temale ta isa Taaveti aujärje, 33. ja ta valitseb igavesti Jakobi soo üle ning tema kuningriigil ei ole otsa!“ 34. Aga Maarja ütles ingele: „Kuidas see võib sündida, kuna ma mehest ei tea?“ 35. Ingel vastas ning ütles temale: „Puha Vaim tuleb su peale ja Kõrgekõrgema vägi varjab sind; sellepärast

peab ka Puha, kes sinust sünnib, nime-
tama Jumala Pojaks, 36. Ja vaata, su
sugulane Elisabet, temagi on poijaga
kümne peal oma vanas eas, ja see on
kui ke kuu temal, keda üteldi olevat
sügnatu, 37. sest Jumalal ei ole ükski asi
võimatu! 38. Aga Maarje ütles: „Vaata,
siin on Issanda ümmardaja; mulle sünni-
digu su sõna järel!“ Ja ingel läks ära
tema juurest.

Maarja külastab Elisabethi

Maarja Antuslaui

39. Neli päevil asus Maarja teele ja
taks ruttuga möigestikku Juuda linna.
40. Ja ta tuli Sakarise korta ja terekas
Elisabetile. 41. Ja aundis, kui Elisabet
kuulis Maarja tereust, et laps hüppas
tema ihus. Ja Elisabet sai talle Pilha Vai-
mu 42. ja hüüdis suure hülliaga rüü-
gile: „Õnnistatud oled sina naiste seas
ja õnnistatud on sinu ihu sugul 43. Kust
see tuleb, et minu Issand ema on tulnud
minu juure? 44. See vastu, kui sa tere-
tust hülid kosta mu kõrvu, siis hüppas
lapsuke suurest rõõmest mu ihus! 45. Ja
õnnis see, kes on uskunud, et ihkeb
tähde, mis Issand temale on ütelnud!“
46. Sus Maarja ütles: „Mu hing ülistab
võlg Issandat 47. ja mu väim rõõmusest
Jumalas, minu Õnnistegijal; 48. sest ta
on vaadanud oma ümmardaja alanduse
peale Vanta, nüüdsest peale kuldavad
minu sõndsaks kõik sugupõlvad, 49. sest
minule on teinud suuri asju Viigev, ja
tema nimi on püha, 50. ja tema halastus
reestab põlvest põlve neile, kes teda
ardavad! 51. Ta on oma kkaivarete
sinud võimse teo, ta on pillutanud need,
kes on suurelised oma südamne meele
pöörse; 52. ta on tõuganud maha
ägevad aujäredele ja ühendanud aland-
dud; 53. näljased on ta täitnud heade
nõudega, aga rikkad tühjalit minema
lõatnud, 54. ta on vastu võtnud oma
võlase Israeli, meele tuletades oma

33 *L* 340, 70, 21. 27 *p*, 2, 5, *J* 5, 14; *Mt* 7, 16 *ij*. 31 *J* 7, 14; *Mt* 1, 2 *ij*. 32 *x* *Sz* 7, 12 *ij*.
 35 *L* 45, 7, *Mt* 4, 7. 35 *Mr* 1, 18 29. 37 *L* 40, 18, 74; *lt* 42, 2; *Jr* 32, 1 *Sz* 7. 39 *o* 4, 2.
 40 *lt* 18, 20. 42 *x* 28. 45 *p*, 11, 28; *Jh* 20, 29. 46 *x* 28. 47 *L* 11, 12.
 48 *p* 11 27; *L* 11, 51. 49 *L* 126, 21. 50 *lt* 104, 13 17. 51 *x* *Sz* 22, 28; *Jz* 51, 9, *P* 5, 4.
 52 *i* *Sa*, 2, 1. *L* 147, 6. 53 *L* 34 11 107, 9. 54 *Jz* 10, 78, 41, 8 *ij*.

LUUKA 1, 2

halastust, 55. nõnda nagu ta on rääkinud meie isadele, Abrahamile ja tema soole kuni igavikuni!" 56. Ja Maarja ja tema naine umbes kolm kuld ja läks siis tagasi koju.

*Ristija Johannese sünd.
Sakariase ilustussõnad*

57. Aga Elisabeti mahasamamise seg tuli kätte, ja ta lõi poja ilmale. 58. Kui tema ühased ja sugulased kuulsid, et Issand oli temale osutanud suurt halastust, olid nad rõõmsad ühes temaga. 59. Ja nad tulid kaheksandal päeval laprukest ümber lõikama ja nimetasid tema ta isa järelle Sakariaseks. 60. Aga tema ema kostis ning ütles: „Ei sugugi, vaid tema nimi peab olema Johannes.“ 61. Kuid nemad ütlesid temale: „Su suguvõsa pole ühtki, keda hüütakse selle nimega!“ 62. Ja viibates isale küsisid nad, kuidas tema tahaks teda nimetada. 63. Tema nõudis lauakese ja kirjutas selle peale nõnda: „Johannes on tema nimi.“ Ja nad kõik panid seda imeks. 64. Aga sedamööda läks tema suu ning keel lahti, ja ta hakkas rääkima, kutses Jumalat. 65. Ja kartus tuli kõikidele, kes elasid nende ümbruses, ja kõigist neist asiust kõneldi Juuda mägestikus. 66. Ja kõik, kes seda kuulsid, võtsid seda oma südamesse ja ütlesid: „Mis saab kull sellest lapsest?“ Sest Issand küsi oli temaga.

67. Ja Sakarias, tema isa, sai täis Püha Vaimu ja hakkas ennustama, üteldes 68. „Kõndetud õigu Issand, Iisraeli Jumal, et ta on tulnud katsuma oma rahvast ja on saanud oma rahvale lunastuse 69. ning on meie katanud päästetavate Taaveti, oma sulase kojast. Nõnda nagu ta maailma ajastu algusest on rääkinud oma pühade prohvetite suu kaudu — 71. püstita meie vaenlastist ja kõigi nende käest, kes meid vihkavad, 72. et osutada haastuist meie esudele ja tuletada meie oma püha lepingut,

73. seda vannet, mille ta vandus meie isale Abrahamile, 74. et ta lasseb meid päästetuina meie vaenlaste käest kartamatult 75. teda teenida pühaduses ja õiguses tema ees kogu meie eluaja.

76. Ja sina, lapsuke, sind peab hüüama Kõigekõrgema prohvetaks, sest sina lähed Issanda palge eel valmistama tema teid, 77. et anda tema rahvale pääste tunnetus nende pattude andeksandmisel 78. meie Jumala südamehku halastuse läbi, millega meid on tulnud katsuma päevatuks kõrgest, 79. paistma meile, kes istume pimeduses ja summa varjus, ja juhtuma meie jalgu rahuteele!“ 80. Aga lapsuke kasvas ja sai tugevaks vaimus. Ja ta oli kõrves selle päevani, mil ta teines Iisraelis.

Jeesuse sünd

2. Neil päevil sündis, et keiser Augustus andis käsu üles kirjutada kogu maailm. 2. See üleskirjutus oli esimene ja toimus, kui Kireenios oli Suuria manvalitseja. 3. Ja kõik läksid endid laskma kirja panna, igaüks oma linna. 4. Sus läks ka Joosep (rahkest Naatsareti linnast) üles Juudamaale Taaveti linna, mida hüütakse Betlemaks, sest ta oli pärit Taaveti kojast ning soost, 5. ennast laskma kirja panna ühes Maarja, oma kihlatud naise, kes oli käima peal. 6. Aga nende seal olles sai seg tõis, et Maarja pidi maha saama, 7. ja ta tõi ilmale oma esimese poja ja mähkis ta mähkmetesse ja asetis ta sõime, sest neil polnud muud aset majas.

8. Ja seal paigus oli karjaseid väljalõust pidamas valvet õõsel oma karja juures. 9. Ja Issanda ingel astus nende ette ja Issanda auhulguis paistis nende ümber, ja nemad kartsid üliväga. 10. Ja ingel ütles neile: „Ärge kartkel! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale: 11. sest teile on tänna Taaveti linnas sündinud

LUUKA 2

Õnnistegija, kes on Issand Kristus! 12. Ja see olgu teile tunnuseks: te leiate lapse mähitud ja sõimes magavat!“

13. Ja äkitselt oli inglisa ühes taeva laeväe hulk; need kuulsid Jumalat ning ütlesid: 14. „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu inimeste seas, kelledest enam on hea meel!“

15. Kui siis inglid olid läinud nende eurest ära taevasse, ütlesid karjased üksteisele: „Läki nüüd Betlemasse ja andakem seda asja, mis on sündinud, mis Issand on meile teada annud!“

16. Ja nad tulid tõstes ning leidsid Maarja ja Joosepi ja lapsuke, kes magas imes. 17. Aga kui nad seda nägid, teatasid nad asjast, mis neile oli üteldud selle lapsuke kohta. 18. Ja kõik, kes seda kuulsid, panid imeks, mida karjased neile rääkisid. 19. Iht Maarja pidas need sõnad meels ning mõitles nendele oma südames. 20. Ja karjased läksid tagasi Jumalale au andes ja teda küttes kõige eest, mis nad olid kuulnud ja näinud, nõnda nagu neile oli üteldud.

21. Ja kui kaheksa päeva ühis sai ja laps pidi ümber lõikama, pandi temale nimeks Jeesus, mille ingel oli pannud, enne kui laps sai ema ihusse.

Jeesuse entamine templis

22. Ja kui nende puhastuspäevad olisid ja Moosese käsuõpetuse järele, viisid nad lapse Jeruusalemma, et teda seada Issanda ette — 23. nagu on kirjutatud Issanda käsuõpetuses: „Iga poeglaps, kes on ema esmasündinud, loetagu puhitsetuks Issandale.“ 24. — Ja tuua ohver, nagu Issanda käsuõpetuses on üteldud: paar turteltuvi või kaks muud tüvi.

Simeoni õnnustussõnad

25. Ja vaata, Jeruusalemmas oli mees, Simeoni nimi. See mees oli õige ja omalakartlik ning ootas Iisraeli troosti, ja Püha Vaim oli tema peal. 26. Temale

oli Püha Vaim ilmutanud, et ta ei näe surma, enne kui ta on näinud Issanda Võituri. 27. Ja ta tuli Vaimu sunnil puhakotta. Ja kui vanemad lapsukest Jeesust sinna tõid, et tema pärast teha käsuõpetuse kombe järele, 28. siis ta võttis tema sülle, kiitus Jumalat ning ütles: 29. „Issand, nüüd sa lased oma sulase rahus minna oma sõna järele, 30. sest mu silmad on näinud sinu päästet, 31. mille sa oled valmistanud kõigi rahvaste nähes, 32. valguseks, mis peab ilmuma paganale ja auhulguks oma rahvale Iisraelile!“ 33. Ja ta isa ja ema panid imeks, mida temast räägiti. 34. Ja Simeon õnnustas neid ja ütles Maarjale, tema emale: „Vaata, see sinine on seatud langemiseks ja tõusmiseks paljudele Iisraelis ja tihuseks, mille vastu räägitakse — 35. et sinu omaidki hingest peab mõõk läbi tungima — et saaksid avalikuks paljude südameste mõrlemised!“

Naisprohvet Anna

36. Ja seal oli naisprohvet Anna, Panueli tütar, Aaseri suguharust. See oli väga elatanud ja oli elanud oma mehega seitse aastat pärast oma naituspõlve, 37. ja tema oli leik, ligi kaheksakümmeend neli aastat vana. See ei läinud ära pühakojast, vaid teenis Jumalat paastumiste ja palvetamisega ööd ja päevad. 38. Tema tuli sinna samal tunnil ja ühistas Jumalat ning kõneles temast kõikidele, kes ootasid Jeruusalema lunastust.

Kahetuskümneaastane Jeesus templis

39. Ja kui nad olid lõpetanud kõik, mis tuli teha Issanda käsuõpetuse järele, läksid nad tagasi Galileamaale oma Naatsareti linna. 40. Aga lapsuke kasvas ja sai tugevaks ning täitis tarkusega. Ja Jumala arm oli tema peal.

41. Ja tema vanemad käisid iga aasta Jeruusalemmas paasapihil. 42. Ja kui ta sai kaheistkümnendaastaseks, läksid nad

55. 1. Mo. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

LUUKA 2, 3

üles Jeruusalemma pühadeaja kolmet mõnda. 43. Ja kui pärast nende päevade möödumist nad olid kogu poole minemas, jäi laps Jeesus Jeruusalemma, ja tema vanemad ei pannud seda tähele. 44. Nad arvavad tema olevat kaasteekär äre seas, ja käisid ühe ühe päeva see ning otsisid teda sugulaste ja tuttavate juurest; 45. ja kui nad teda ei leidnud, äksid nad tagasi Jeruusalemma ja otsisid teda sealt. 46. Ja kolme päeva pärast sündis, et nad ta leidnud pühakojas istumast õpetajate keskel ja neid kuulamast ja neilt küsimast. 47. Aga kõik, kes teda kuulsid, paratimeks tema mõistust ja tema kostuseid. 48. Ja teda nähes ehmusid tema vanemad väga, ja ta ema ütles temale: „Poeg, miks sa oled meile nõnda teinud? Vaata, sinu isa ja mina oleme väga sind otsinud.“ 49. Sina te ütles neile: „Miks te mind otsite? Eks te teadnud, et ma pean olema seues, mis on mu isa oma.“ 50. Aga nemad ei mõistnud seda sõna, mis ta neile rääkis. 51. Ja ta läks ühes nendega ja tuli Naatsaretti ja oli neile allaheitlek. Ja tema ema pidas kõik need sõnad oma südames. 52. Ja Jeesus edenes tarkuses ja pikkuses ja armus Jumala ja inimeste uures.

Ristija Johannase jutlus

3. Kõik Tihheerituse väitsuse viieteistkümmendal aastal, kui Pontius Pilatus oli Judea maavalitsaja ja Herodes Galilea nelivürst ja Filippus, tema vend, Iturea ja Trakhonitisea nelivürst ja Lüsania Abilene nelivürst, 2. kui ülempreestriks olid Annas ja Kaifas, sai Jumala sõna Sakariase poja Johannese kätte kõrvet. 3. Ja ta tuli kogu Jordan ümberkaudsele maale ja kuulutas meeleparandusristimist pattude andeksandamiseks, 4. nagu on kirjutatud prohvet Jeesa sõnade raamatust: „Hüüdsin hüäl on kõrvet: Varmustage Issanda teed, õgvendage tema teerajad! 5. Kõik kristikud täidetagu ja kõik mäed ja mäekünkad

rehtagu madalaks; mis on kõver, saagu sirgeks, ja mis on mürlik, silendaks teeks, 6. siis kõik liha näeb Jumala pääsret!“

7. Sina te ütles rahvale, kes tuli välja ennat laskma tema poole ristida: „Te raskute sigitus, kes on teile annud märku põgeneda tulevase viha eest? 8. See pärast kandke õiget meeleparandust: vilja ja ärge hakake iseenesest ütlema. Meil on isaks Abrahamil Sest ma ütlen teile, et Jumal võib neist kividest lüüa Aabrahamile lapsi! 9. Kuid kurves on ka juba puude juure küljes! Iga puu müüd, mis head viha ei kannu, rautakse maha ja visatakse tulele!“ 10. Ja rahvas küsis temalt ning ütles: „Mis meil siis tuleb teha?“ 11. Tema vastas ning ütles neile: „Kellel on kaks vammust, see andku sellele, kellel ei ole, ja kellel on rooga, see tehku nõndasamuti!“ 12. Eni ka tõnereid tuli endid laskma ristida, ja need ütlesid temale: „Õpetaja, mis meil tuleb teha?“ 13. Aga ta ütles neile: „Ärge nõudke rohkem kui teile on seatud!“ 14. Ka küsisid temalt sõjamehed ning ütlesid: „Ja meie, mis siis meil tuleb teha?“ Ja ta ütles neile: „Ärge tehke kellelegi liiga ja ärge survake kedagi, vaid olge rahul oma palgaga!“ 15. Aga kui rahvas ootas ja kõik oma südames mõtlesid Johannesest, kes tema vahest ei ole Kristus, 16. siis kostis Johannes ja ütles kõikidele: „Mina ristin teid veega, aga on tulemas vägevam minust, kelle jalatsite paela ma ei ole kõrvuline lahtu pälstma; tema ristub teid Püha Vaimu ja tulega!“ 17. Tema viskabidas on ta käes, et teha puhtaks oma rüüalune ja koguda nisud oma ära, aga aganad põletada ära kustutamatu tulega!“ 18. Ka veel muude asjade pärast manitsedes kuulutas ta armuõpetust rahvale.

19. Aga kui nelivürst Herodes sai talle noomida Herodiase, oma venna Filip-puse naise pärast ja kõigi pahategude pärast, mis Herodes oli teinud, 20. sai ta peale kõige muu veel toime sellega, et ta Johannese pani kinni vanglasse.

43. 2. Mn. 12. 18. 49. Th. 1. 6. 51. 1. 19. 52. 1. Sa. 2. 26. Op. 1. 4. 1. Mt. 3. 1. 12. Mk. 1. 1. 8. 4. Th. 4. 3. 6. 1. 9. 2. 7. Mt. 21. 31. 8. Th. 5. 2. 9. Ro. 9. 6. 11. 9. Mt. 19. 15. 13. Th. 13. 2. 4. 10. Ap. 2. 3. 13. p. 9. 3. 15. Th. 1. 19. 16. 19. Mt. 14. 3. 3. Mk. 6. 17. 1.

LUUKA 3, 4

Jeesuse ristimine

21. Eni sündis, kui kõike rahvast ristuti ja ka Jeesus oli ristitud ja palvetas et taevast avatu. 22. ja Püha Vaim tuli hulkul külil alla nagu tuvi tema peale, ja hüäl kostis taevas: „Sina oled mu armast poeg, sinust on mul hea meel!“

Jeesuse esivanemad

23. Ja Jeesus oli oma tegevust alates umbes kolmkümmend aastat vana ja oli, nagu arvati, Joosepi poeg, kes oli Eli poeg. 24. Eli oli Matassi, see oli Leevi, see oli Melki, see oli Jannai, see oli Joosepi, see oli Matassi, see oli Aamose, see oli Nahumi, see oli Esi, see oli Nangai, see oli Mahati, see oli Matassi, see oli Ami, see oli Jooseki, see oli Jooda, see oli Joohanani, see oli Reesi, see oli Serubabeli, see oli Sealtieli, see oli Neeri, 28. see oli Melki, see oli Adi, see oli Koosani, see oli Elmadani, see oli Eeri, 31. see oli Jeesuse, see oli Elieseri, see oli Ioorani, see oli Mattad, see oli Leevi, 34. see oli Siimeoni, see oli Juuda, see oli Nepht, see oli Joonani, see oli Eljakumi, 1. see oli Meles, see oli Menna, see oli Matassi, see oli Naatani, see oli Taaveti, 12. see oli Jesse, see oli Oobedi, see oli Abi, see oli Salma, see oli Nahroni, 1. see oli Amminadabi, see oli Admini, 1. see oli Arni, see oli Hesromi, see oli Jeksi, see oli Juuda, 34. see oli Jaakobi, see oli Isaki, see oli Aabrahami, see oli Paari, see oli Naahori, 35. see oli Nugi, see oli Reu, see oli Pelegi, see oli Eetri, see oli Seta, 36. see oli Enani, see oli Arpaksadi, see oli Heemi, see oli Noa, see oli Lemeki, 37. see oli Metuusala, see oli Benoki, see oli Jeredi, see oli Mahalaleli, see oli Keanani, 38. see oli Henose, see oli Seli, see oli Aadama, see oli Jumala poeg.

Jeesus kuusataks kõrvet

4. Siis tuli Jeesus, täis Püha Vaimu, tagasi Jordani äärest, ja ta asti Vaimu läbi kõrbe; 2. ja nelikümmend päeva kõrre kuusata teda. Ja ta ei söönud midagi neil päevil. Ja kui need möödusid, tuli temale nälg. 3. Sina ütles kurat temale: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle sellele kivile, et ta leivaks muutuks!“ 4. Jeesus vastas temale: „Kirjutatud on, et inimene ei ela üksipäinis leivast.“ 5. Siis kurat viis tema kõrgele ning näitas talle kõik maailma kuningriigid viivu ajaga. 6. Ja kurat ütles temale: „Ma annan sulle meelevalla kõigi nende üle ja nende aubilguse, sest see on antud minule ja mina annan selle, kellele ma iganes tahan.“ 7. Kui ta näid kummardad muu ette, on kõik sinul!“ 8. Jeesus vastas ning ütles temale: „Kirjutatud on: Sina pead Issandat, oma Jumalat kummardama ja üksipäinis teda teenima.“ 9. Ja ta viis tema Jeruusalemma ja astetas ta pühakoya harjale ning ütles talle: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennat siit alla.“ 10. sest on kirjutatud: Ta annab oma inglitele käsu sinu pärast, et nad sind boreksid. 11. ja et nad sind käitel kannaksid, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks!“ 12. Jeesus vastas ning ütles temale: „Üeldud on: Sa ei tohi Issandat, oma Jumalat kuusata!“ 13. Ja kui kurat kõik kuusamise oli õpetanud, läks ta temast eemale mõneks ajaks.

Jeesus hakkab kuulutama ja õpetama

14. Ja Jeesus läks tagasi Vaimu väes Galileasse; ja kuuludus temast levis kogu ümberkaudsele maale. 15. Ja ta õpetas nende koguduskodades, ja kõik andsid temale au.

Jeesust põlatakse kodukohas

16. Ja ta tuli Naatsaretti, kus ta oli üles kasvanud, ja läks oma harjumust mõnda hingamispäeval kogudusekotta ja

1. Mt. 3. 13. 17. Mk. 9. 11. Jh. 1. 32. 22. p. 9. 35. 23. p. 4. 22. Mt. 1. 1. 17. 34. 1. Mt. 21. 10. 35. 2. 35. 1. Mt. 5. 3. 11. 10. 38. 1. Mt. 5. 3. 11. 39. 1. Mt. 6. 13. 40. L. 9. 11. 1. 13. 5. Mt. 6. 16. 19. 46. 4. 15. 14. Mt. 4. 12. 27. Mk. 1. 24. 15. 16. Mt. 3. 4. 28. Mk. 6. 1. 6.

ja ütles temale: „Järgi mind!“ 28. Ja ta järgis kõik maha, rõusis ja järgis teda 29. Ja Läävi tegi temale suure võõruspidu oma majas, ja suur hulk rõlnerid ja teisi olid ühes nendega lauas istumas. 30. Siis variserid ja nende kirjatundjad nurisesid tema jüngerite vastu ning ütlesid „Miks te sööte ja joote ühes rõlnerite ja parustega?“ 31. Ja Jeesus vastas neile ning ütles: „Ei ole arsti vaja tervetele, ainult haigetele! 32. Ma ei ole tulnud õiged kutsuma meeleparandusele, vaid paraseid.“

Paastumise küsimus

33. Aga nemad ütlesid temale: „Johanneste ungrid paastuvad sügavasti ja praavad paiveta narmati variseritega omad, aga sina, Jüngerid sööte ja joovate.“ 34. Jeesus ütles neile: „Kas te võite priipuisse panna paastumise sel ajal, kui peigmees on narmat ühes? 35. Ent praavad rüevad, mul peigmees võetakse neilt ära, siis nad paastuvad ühe päevi.“ 36. Aga ta ei ole narmat ka tähendamisõna. „Ükski ei lõika palka uue kuue küljest ega pane seda vana kuue peale, muidu ta lõhub katki, ka uue kuue, ja praeg, ei sobi vana kuue palk uue küljest.“ 37. Ka ei pane keegi värsket viina vanasse nahkähkrisse, muidu värsket viina rikkub ähkriga ja ta ootseb maha ning ähkriga lähevad rikki. 38. Vana värsket viina tuleb panna uutesse nahkähkritesse, 39. siis keegi, kes joob vana, ei hmusta värsket vaid ütleb: Vana on maitsev!“

Hingamispäeva pühitsemisest

6. Ja hingamispäeval ta juhtus minema läbi viijapõldude, ja tema jüngerid katkussid päid, hõõrusid neid käte vahel ja sõid. 2. Ent mõningad variseridest ütlesid: „Miks te teete seda, mida hingamispäeval ei ole luba teha?“ 3. Aga Jeesus vastas ning ütles neile: „Eks te ole seda lugenud, mida Taavet tegi, kui temal ja ta kaastelatel oli nälj, 4. kuidas ta liks Jumala kotta ja võttis vaateleivad, sõs

ning andis ka oma kaastelale, ehk küll neid ei olnud luba süüa muil kui üksnes preestritel!“ 5. Ja ta ütles neile: „Inimese Pöcg on hingamispäeva isand!“

6. Aga juhtus ühel teisel hingamispäeval, et ta liks kogudusekotta ja õpetas. Ja seal oli inimene, kelle parem käsi oli kuivanud. 7. Aga kirjatundjad ja variserid varisesid teda, kas ta hingamispäeval peaks terveks tegema, et nad leiaksid kaebust tema peale. 8. Tema aga teadis nende mõtted ja ütles mehele, kellel oli kuivanud käsi: „Tõuse üles ja astu keskele!“ Ja ta tõusis ja seisis seal. 9. Siis ütles Jeesus neile: „Ma küsin teilt: Kas hingamispäeval on luba teha head või kurja, hinge pühkida või hukka saata?“ 10. Ja ta vaatas ümber nende kõikide peale ja ütles mehele: „Siruta oma käsi!“ Ja see tegi nõnda. Ja tema käsi sai jälle terveks. 11. Nemad aga sattusid meeleumasse viimna ja rääkisid üksteisega sellest, mida nad küll võiksid teha Jeesusele.

Apostlite valimine

12. Neil päevil sündis ka, et ta liks välja mäele palvetama ja viibis kogu öö Jumala pahumises. 13. Ja kui valgeks liks, kutsus ta oma jüngerid enese juure ja valis nende seast kaksteistkümmend, kellel ta nimetas ka apostliteks: 14. Siimona, keda ta nimetas ka Peetruseks, ja tema venna Andrease, Jakooobuse ja Johannese, Pihppuse ja Bartolomeuse, 15. Matteuse ja Tooma, Jakooobuse, Ailfouse poja, ja Siimona, keda hüütakse Selootseks, 16. ja Juuda, Jakooobuse poja, ja Juudas Iskarioti, kes sai äraandjaks.

17. Nendega ta astus alla ja jäi peatumata lagedale paigale; ja seal oli suur hulk tema jüngerid ja kogu juudamaalt ja Jerusalemast ning Tiüürose ja Südoni rannamaalt suur rahvakogu. 18. kes olid tulnud teda kuulama ja ennast laskma parandada oma haigustest. Ja ka need, keda rüvedad vaimud vaevavad, said terveks. 19. Ja kõik rahvas püüdis teda

29 p. 5, 1. 32. 7. 33. Mk. 9, 14-15. Mk. 2, 18-22. 35. Jh. 16, 5, 10-22. 1. Mt. 12, 1-14. Mk. 2, 2, 7. 6. 3. 1. Sa. 21. 6. 4. 3. Mo. 24. 9. 7. p. 14. 1. 12. Mt. 10, 3-4. Mk. 3, 13-19. 23. Ap. 1, 1.

pruututada, sest vägi lähtus temast ja parandas kõik.

Õndsate kiitused ja hukkamõistmused

20. Ja tema tõstis silmad oma jüngerite poole ja ütles: „Õndsad olete, vaesed, sest teie päral on Jumala riik. 21. Õndsad teie, kellel on nälj, sest teid peab toetama. Õndsad teie, kes nüüd nutate, sest siis te naerate. 22. Õndsad olete, kui inimesed teid vihkavad ja kui nad teid kogudusest välja heidavad ning laumavad ja teie nime kui paha nime hülgavad Inimese Poja pärast. 23. Rõõmutage sel päeval ja hupake, sest vaata, teie palk on suur taevast! Tegid ju nõndasamuti prohvetitega nende isad. 24. Kuid häda teile rikastele! Sest teil on troost käes. 25. Häda teile, kes nüüd olete täidetud, sest teile tuleb nälj! Häda teile, kes nüüd naerate, sest te saate veel kurnata ja nutata. 26. Häda teile, kui kõik inimesed teid räägivad head, sest nõndasamuti tegid nende isad valeprohvetitele!“

Vaenlase armastamisest

27. Aga teie, kes kuulete, ütlen ma. Armastage oma vaenlasi, tehke head neile, kes teid vihkavad. 28. Armastage neid, kes teid neavad; paluge nende eest, kes teid viinavad. 29. Kes sind lööb vastu kõrva, sellele paku ka teise; ja kes sind võtab kuuks, sellele ära keela varmmust. 30. Anna igahelale, kes sind palub, ja sellele, kes võtab sinu oma, ära nõia tagasi. 31. Ja nõnda nagu te tahate, et inimesed teile teeksid, nõnda tehke neile. 32. Ja kui te armastate neid, kes teid armastavad, mis tänu on teil sellest? Sest palusedki armastavad neid, kes neid armastavad. 33. Ja kui te teete head oma heategijale, mis tänu on teil sellest? Sest patusedki teevad sedasama. 34. Ja kui te laenate neile, kellelelt te loodate tagasi saada, mis tänu on teil sellest? Patusedki laenavad patustele, et nad samavõrra

saaksid tagasi. 35. Aga armastage oma vihanehi ja tehke head ja laenake ilma midagi selle vastu lootmata; siis teie palk on suur ja te olete Kõigekõrgemä lapsed, sest tema on lahke ka tänamatute ja kurjade vastu. 36. Olge armulised, nõnda nagu teie isa on armuline.

Kohtumõistmisest teiste üle

37. Ja ärge mõistke kohut, siis ei mõisteta ka teie üle kohut. Ärge mõistke hukka, siis ei mõisteta ka teid hukka. Andke andeks, siis antakse ka teile andeks. 38. Andke, siis antakse ka teile; hea, tuubitud ja reputatud ja kuhjaga mõõd antakse teie rüppe; sest sama mõõduga, millega teie mõõdate, mõõdetakse ka teile.“

39. Aga ta ütles neile võrdumisi: „Ega pune või pumedat talutada? Eks nad mõlemad kuku auku? 40. Ei ole õpilane ülem oma õpetajast, ent aga üliari õpetatu on samasugune kui ta õpetaja. 41. Aga miks sa nited pindu oma vennasilmast, kuid palki su oma silmast sa ei pane tähele? 42. Ehk kuidas sa võid ütelda oma vennale: Vendi, lae ma tõmba pinnu sinu silmalt! ja sa ise ei näe palki oma silmast? Sa silmakirjatseja! Tõmba esmalt palk oma silmalt ja siis sa seletad pardu välja tõmmata oma vennasilmast.“

43. Sest ei ole head pruud, mis kannaks halba vilja, ega jälle halba puud, mis kannaks head vilja. 44. Sest igat puud tuntakse tema viljast. Ei nopita ju viigimarju kibuvitsaust ega korjata viinakobaraid olhakaust. 45. Hea inimene toob esile head oma südame heast tagavarast ja halb inimene toob esile halba oma südame halvast tagavarast. Sest mida süda täis, sellest suu räägib.

Kaks maja ehitajat

46. Aga miks te mind hüüate: Issand, Issand! ega tee, mida ma ütlen? 47. Igauks,

20. Mt. 5, 1-12. 21. L. 12, 5, 1. 22. Jh. 16, 5, 10-22. 23. Mt. 12, 1-14. 24. p. 16, 25. 26. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 27. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 28. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 29. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 30. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 31. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 32. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 33. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 34. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 35. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 36. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 37. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 38. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 39. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 40. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 41. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 42. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 43. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 44. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 45. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 46. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 47. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 48. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 49. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 50. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 51. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 52. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 53. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 54. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 55. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 56. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 57. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 58. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 59. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 60. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 61. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 62. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 63. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 64. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 65. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 66. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 67. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 68. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 69. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 70. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 71. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 72. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 73. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 74. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 75. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 76. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 77. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 78. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 79. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 80. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 81. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 82. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 83. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 84. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 85. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 86. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 87. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 88. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 89. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 90. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 91. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 92. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 93. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 94. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 95. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 96. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 97. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 98. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 99. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17. 100. Mt. 5, 38-49. Ro. 12, 17.

3 ja Johanna, Herodeese varahoidja Kuusa naine, ja Susanna ja paljud muud, kes teda toetasid oma varaga.

Thyroglobulinemia: A Review

4. Aga kui palu rahvast koguks ja kõigst annalast tuli, teia juure, rääkis ta rahenastamisõnaga. 5. „Kui aga üks välg oma seemet külvama. Ja kui ta külvas, kukkus muist see ääre ja relati ära, ja teine hinnud sõid selle ära. 6. Ja muist kukkus kaljule. Ja kui see tirkas kuuvas see ära, sest seemet ei olnud nuskust. 7. Ja muist kukkus ohakate kesktele, ja ohakad kaevavad ühtlasi ühes ja lihtimatest selle. 8. Ja muist kukkus heale maale, ja kui see tirkas, kandis see sajakoruse viina.“ Seida ütlesin ta häälele. „Kui kõrvad on kuulda, see kuulgu!“

Jonasz seletab rálátandómszóna kálvagyat

9. Sile kütsid tema järgrid temale, mude see tähendatusestõna tähendab.
10. Tema ütles: „Teile on antud mõista Jumala riigi saladusi, aga muile tähendatusestõnadest, et nad nähes ei näeks ja kuuldes ei mõistaks.

11. Iht lühendamiseks on see:
Seemne on tumma sõna 12. Teedärss on
neen, kes kuulevad, pärast tuleb kurat ja
võtab sõna ära perile südamest, et nad ei
saaks ega saaks õndsaks. 13. Kaljupäalsed
on need, kes kuuldes sõna rõõmuks võt-
avad, kuid need ei ole huuri; aptuiseks
nad usuvad ja kiisuruse ajal nad loobuvad.
14. Mis ohakate sekke kukkus, need on
need, kes kuulavad ja lähevad ära ning
lämbuvad muredest ja rikkusest ja elu-
õbudest ega kannu võmsa viija 15. Aga
mis on heas mees, on need, kes sõna
kuulevad, kannu ja heas südames peavad
ning kannavad viija kannatlikkuses

Koçerimur ĩ-nam-las! ĩ-nam-naw-wal!

16. Ükski, kes süttab küünla, ei kata seda astjaga kurnu ega pane voodi alla, vaid asetab selle künnialale, et sisse-

lühinäd nääksid valgust. 17. Sest nudagi ei ole varjul, mis ei saaks avalikuks, ei ole ka midagi saarast, mis ei saaks teatavaks ega tuleks inimest. 18. Katsuge siis, kuidas te kuullete, sest kellegi iganes on, sellele antakse, ja kellegi iganes ei ole, sellele võetakse seegi mis ta arvab enesest olevat.

T'elme sagulus

19. Aga tema juure tulid ta ema ja vennad ega võinud saada tema ligi rahva pärast. 20. Ja temale tsarati: „Siis ema ja ta vennad seisavad õues ja tahavad sind näha!“ 21. Aga ta kostis nung ütles neile: „Minu ema ja mu vennad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja teevad selle ühtlasi!“

Jesus ungifted totum

22. Ja uhel püüval astusid tema ja ta
jüngripid paati, ja ta ütles neile: „Lähme
teisele poole järve!“ Ja nad sõudasid
minema. 23. Ja kui nad peadiga pur-
jetasid, viinus ta magama. Siis tõusis
järvel tuulispöe ja paat uhtus vett üles,
ja nad olid hädas. 24. Siis nad tulid tema
juure, ütlesid ta üles ja ütlesid „Õpetaja,
õpetaja, me hukume!“ Aga tema tõusis
üles, sõltasid taalt nung vee lainetust, ja
need raugesid ning ilm muutus vaikseks.
25. Aga tema ütles neile: „Kus on teie
usk?“ Ent nad kartsid ja ümistasid
ütlesid üksteisele: „Kes see õieti on, et
ta küsib tuuli ja vett, ja need kuulevad
ta sõna!“

Isotus teeb tervetis vanhuuange gerasilaze

26. Ja nad purjetasid gerusalaste maaile, mis on Galilea vastas. 27. Aga kui tema istus seaks, tuli linnast talle vastu mees, kelle mees oli kurje vaimne; ja ta ei olnud ammuist ajast kuude selga pannud ega asunud majas, vaid sarnuhaudades. 28. Jeesus ütles talle: "Tule ja hakka karjuna," hieis tema etta maha mug üles suure hääleja: "Mis on mul tegemist sinuga."

4 Me 3, 19; Mk 4, 1-9 9 Me 17, 10-21; Mk 4, 10-20. 10 Jt 6, 9; 11 Pe 7, 23
15 Ap. 18, 14; He 70, 16. 16 Mt 1, 1; Mk 4, 2, 24 17 Me 10, 26. 18 p 79, 26; Mt 13, 12
19 Mt 22, 46; 50; Mk 3, 3-5 22 Me 8, 23; 27. Mk 4, 35-41 26 Mt 5, 28-34;
Mk 3, 1-20

Jeesus, kõige kõrgema Jumala Poeg? Ma
 palun sind, ära puina mind!" 29. Sest ta
 käskis rüüvedat vaimu väljuda inimestest.
 See oli teda juba kaus aega vaevanud, ja
 teda oli ahelatega seotud ja peetud
 paljraui's, aga ta oli saanud katki kukunud
 ja kuri vaim oli teda ajanud kõrbedesse.
 30. Jeesus küsis temalt: „Mis su nimi
 on?" Tema vastas: „Legion!" Sest palju
 kurje vaimu oli läinud tema sisse. 31. Ja
 need palusid teda, et ta neid ei käiskis
 minna ära põrguhauda. 32. Aga seal oli
 suur seakari müel sõmmas. Ja nad palusid
 teda, et ta neid lubaks minna nende asse.
 Ja ta andis neile loa. 33. Aga kui kurjad
 vaimud olid inimestest väljunud, läksid
 nad sigade sisse, ja seakari kukutas enese
 ülespeakaela kaldalt järve ning uppus.
 34. Kui karjetsejad nägid, mis sündis,
 põgenesid nad ja andsid seda teada
 linnas ja maal. 35. Siis tulid välja vae-
 vama, mis oli sündinud, ja mindi Jeesuse
 juure ja leiti inimese, kellest kurjad
 vaimud olid välja läinud, Jeesuse jalge
 ees istumas, rietarult ja selge aruga. Ja
 inimesed löid kartma. 36. Siis jutustasid
 neile need, kes olid näinud, kuidas sees-
 tulnud oli terveks saanud. 37. Ja kogu
 rahvahulk gerastalase maa ümbruskon-
 nast palus teda, et ta läheks ära nende
 juurest. Sest suur hirm oli neid vallanud.
 Tema aga astus panti ja pöördus tagasi.
 38. Aga mees, kellest kurjad vaimud olid
 välja läinud, palus teda, et ta võiks
 jalkida tema juure. Kuid Jeesus jätkis ta
 minema, üteldes: 39. „Mine tagasi koju
 ja jutusta, mis suure asju Jumal sulle on
 teinud!" Ja ta läks ära ja kuulutas mööda
 kogu linna, kui suure asju Jeesus temale
 oli teinud.

Jaunais tēls ja ierīcībne palme

40. Aga kui Jeesus tagasi tuli, võetis rahvas teda vastu, sest nad said kõik olid teda ootamas. 41. ja vastas, mis tuli mees, Jannus nimi, ja see oli kogudusekojaka ülem; ja ta heitis Jeesuse jalge ette rünga pühast teda tulla enese kotta. 42. See tal oli

ainsus tütar, kaksteistkümmend aastat
 vana, ja see oli suremas. Aga tema sünni
 minnes tungis rahvas temale⁶ peale
 43. Ja keegi naine, kes oli kaksteistkümmend
 aastat põdenud verejooksu ega
 olnud võinud ühegi käest saada tervist,
 44. tuli tema selja taha ja puudutas ta
 kuue paljust, ja sedamööda lakkas ta
 verejooks. 45. Ja Jeesus ütles: „Kas
 puudutas mind?“ Aga kui kõik salga-
 sidsid Peetrus: „Õpetaja, rahvahulga-
 tungaldu sulle peale ja rõhuvad sind.“
 46. Kuid Jeesus ütles: „Keegi puudutas
 mind, sest ma tundsin vae enesest
 välja minevat.“ 47. Kui nüüd naine
 nägi, et ta ei olnud varjule jäänud, tuli ta
 väljast ja hiris tema ette maha ja
 teatas temale kõige rahva kuulest, mis
 selja pärmel ta oli teda puudutanud ja
 kuulas ta kohe oli terveks saanud.
 48. Siis ta ütles naisele: „Tütar, sinu usk
 on sind aidanud, mine rahuga.“ 49. Kui
 tema alles rääkis, tuli koguduskoja
 üleme perest keegi ning ütles: „Su tütar
 on surnud, ära tülitä enam õpetajati.“
 50. Aga seda kuuldes vastas Jeesus te-
 male: „Ära karda, usu vaid, mis ta saab
 abi!“ 51. Kui ta siis jõudis majasse, ei
 lasknud ta enesega sisse tulla kedagi
 teist kui ainult Peetruse ja Johannese ja
 Jakobiuse ning lapse isa ja ema. 52. Ja
 kõik naised ja leinasid tutarlast. Aga tema
 ütles: „Ärge nutke, ta ei ole surnud, vaid
 ta magab!“ 53. Ja nad naersid teda,
 temad, et lapsuke on surnud. 54. Ent
 tema haaranu lapse käest kinni ja ütles
 häädes: „Tütarlaps, tõuse üles!“ 55. Ja
 tema vaim tuli tagasi, ja ta tõusis kohe
 üles. Ja ta käskis talle süüa. 56. Ja
 tütarlapse vanemad kohkusid; aga tema
 keelas neid ühelegi rääkimast seda, mis
 oli sündinud

Apostlike lähtemine

9. Aga ta kutsus kokku need kaksteistkümmend ja andis neile väe ja meelevalia kõigi kurjade vaenude üle ja tõesid parandada, 2. ja läkitas nad välja kuu-

40 Mt. 9, 18-26; Mk 5, 21-43.
1 Mt. 10, 5-15; Mk 6, 7-13.

56 p. 5, 14; Mk 7, 36

utama Jumala riiki ja tegema haigeid terveks. 3. Ja ütles neile „Ärge võtke midagi teie kaasa, ei keppi ega pauna, ei leiba ega raha; ärge oogu ka kellelgi kaht kotte. 4. Ja kuhu majasse te iganes sisse lähete, sinna läge ja sealt minge teele. 5. Ja kes iganes teid vastu ei võta, seilest annast minge välja ja püstake tolm oma algadelt tunnistuseks nende vastu!“ 6. Nii nad läksid teele ja käisid mööda külasid, kuulutades evangeeliumi ja tehes haigeid terveks igal pool.

Heroodese hämmeldus

7. Aga neilvürst Heroodes sai kuulda kõik, mis sündis, ja oli kahevahel, sest mõned ütlesid „Johannes on surnust üles tõusnud.“ 8. aga teised: „Belja on ilmunud!“ aga mõned jälle „Keegi vanust prohvetist on üles tõusnud!“ 9. Ent Heroodes ütles: „Johannese peama ajaksin muha raijaks; kes on siis see, kellest ma kuulan niisuguseid asju?“ Ja ta püüdis teda niiha saada.

Vii tuhande mehe sõdmine

10. Ja kui apostlid tagasi tulid, ütlesid nad temale, mis nad oind teinud ja ta võttis nad enese juure ja läks ära üksindusse, linna poole, mida hüütakse Betsaidaks. 11. Aga kui rahvahulgad seda teada said, läksid nad temale järele ja ta võttis nad vastu ja rääkis neile Jumala riigist; ja keeladele oli vaja ravitsemist, need ta tegi terveks. 12. Siis päev hakkas veerema ja need kaksteistkümmend tulid ta juure ja ütlesid talle: „Lase rahvas minema, et nad läheksid ümberkaudsetesse küladesse ja ostaksid puhkama ja otsima rooga; sest me oleme siin tuhas paigas!“ 13. Aga ta ütles neile: „Andke teie neile süüa!“ Nemad vastasid: „Meil pole rohkem kui viis leiba ja kaks kala, või me peaksime minema ja ostma toidust kogu sellele rahvale!“ 14. Ent neid oli ligi viis tuhat meest. Siis ta ütles oma jüngritele

„Seadke nad maha istuma salkadesse viiekümne kaupa!“ 15. Ja nad tegid nõnda ja seadsid kõik maha istuma einetele. 16. Ent ta võttis need viis leiba ja kaks kala, vaatas üles taeva poole, õnnistas neid ning murdis nad ja andis oma jüngritele ettepanemiseks rahvale. 17. Ja kõik sõid ja kõikide kõhud said täis; ja neist älejäänud palukesi korjati kokku kaksteistkümmend korvi täis.

Petrus tunnistab Jeesuse Kristuseks

18. Ja sündis, kui ta üksipäini oli palvetamas, et ta jüngrid olid ühes temaga. Ja ta küsis neilt: „Keda rahvas ütleb mand olevat?“ 19. Aga nemad vastasid ning ütlesid: „Ristija Johannese, aga mõned Belja, aga teised, et keegi vanust prohvetist on üles tõusnud!“ 20. Siis ta ütles neile: „Ent teie, keda teie ütlete mand olevat?“ Petrus vastas ning ütles: „Jumala Kristuse!“

Jeesus kuulutab ette oma surma ja ülestõusmist

21. Ja ta ühvardas neid kangesti ning keeles neid sellest ühelegi rääkimast. 22. Ütlesid: „Inimese Poeg peab palju kannatama ja kõlbmatuna huljalama vanemate ja ülempreestrite ja kurjatundjate poolt ja tapetama ja kolmandal päeval jälle üles äratama!“

Nõus meenese saigamiseks

23. Aga ta ütles kõikidele: „Kui keegi tahab minuga järele tulla, see salaku end ja võtku oma rist iga päev enese peale ja ärgigu mind. 24. Sest kes iganes oma hinge tahab päästa, see kaotab selle, aga kes iganes oma hinge kaotab minu pärast, see päästab selle. 25. Sest mis kasu on inimesel sellest, kui ta kogu maailma kasuks saaks, aga kaotaks iseennese või lähets hukka? 26. Sest kes minu ja mu sõnade pärast häbeneb, selle pärast häbeneb Inimese Poeg, kui ta tuleb oma isa ja isa ja pühade nglite auhulguses.

4 p 20 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

27. Aga ma ütlen teile tõesti: On mõningad siin seisjalad, kes ei maitse surma, kuni nad näevad Jumala riiki!“

Jeesuse muutumine

28. Ent arvata kahetseks päeva pärast neid kõnesid sündis, et ta võttis enesega Petrust ja Johannese ja Jakobuse ja läks mäele palvetama. 29. Ja kui ta palvetas, muurus tema näoiline telesuguseks ja tema rietus läks valgeks ja niisugavaks. 30. Ja vaata, kaks meest kõnelesid temaga; need olid Mooses ja Elija. 31. Nemad olid ilmunud suhiit-guses ja kõnelesid tema eluotsast, mis tal Jeruusalemas tuli täide saata. 32. Aga Petrus ja ta kaaslased olid vaikunud raskesse unne; ent üles ärgates nad nägid tema auhiilgust ja neid kaht meest seisvat tema juures. 33. Kui siis need temast olid lahkumas, ütles Petrus Jeesusele: „Õpetaja, siin on meil hea olla! Tee me kolm telki, ühe sinule ja ühe Moosesele ja ühe Beljale!“ Kuid ta ei teadnud, mida ta rääkis. 34. Aga kui ta seda rääkis, tekkis pilv ja varjas nad; ja nemad kartsid pilve sisse jõudes. 35. Ja hääl kostis pilvest ning ütles: „See on minu äravalitud Poeg, teda kuulake!“ 36. Ja kui see hääl oli kostnud, leiti Jeesus üksi olevat ja nad olid van ega kuulutanud neil päevil kellelegi midagi illest, mida nad olid näinud.

Jeesus teeb terveks kurjast vaivust vabu poisi

37. Järgmisel päeval, kui nad mäelt alla läksid, tuli palju rahvast temale vastu. 38. Ja vaata, üks mees rahvahulga seast kisendas ning ütles: „Õpetaja, ma palun sind vaadata mu poega, sest ta on mu ainuke!“ 39. Ja vaata, vaim haarab teda, ja ta karjatab äkki, ja vaim raputab teda, nõnda et ta ajab suust vahtu, ja see lahkub veenvast teda piinamast. 40. Ja mina palusin sinu jüngrid, et nad ajaksid ta välja, ja nad ei suutnud!“ 41. Aga Jeesus vastas ning ütles: „Oli sa

usknuta ja pööranu tõugi! Kui kaua ma pean olema teie juures ja kannatama teiega? Too siis oma poeg!“ 42. Kui ta alles oli tulemas, kiskus teda kurj vaim ja raputas teda. Aga Jeesus sõitles rüvedat vaimu ja tegi poisi terveks ning andis ta tagasi tema isale.

Jeesus kuulutab ette taist korda oma surma

43. Ent kõik hämmastusid Jumala suurest võimast. Aga kui kõik panid märke seda, mida ta tegi, ütles ta oma jüngritele: 44. „Pange teie oma kõrvu need sõnad Seis Inimese Poeg antakse inimeste kätte!“ 45. Ent nemad ei mõistnud seda sõna, ja see oli pandud varjule nende eest, et nad sellest aru ei saaks. Ja nad kartsid küsida temalt selle sõna kohta.

Opetus alandlikkuseks

46. Aga nende seas tõusis vaidlus, kes küll nende seast peaks olema suurem. 47. Jeesus, teades nende südame mõtlemist, võttis lapsukese ja seadis selle enese kõrvale 48. ning ütles neile: „Kes iganes selle lapsukese võtab vastu minu nimel, võtab mind vastu; ja kes iganes võtab vastu mind, võtab vastu selle, kes mind on läkitanud. Sest kes teist kõrgist on vähem, see on suurem.“

Sallivuse hind

49. Siis Johannes hakkas rääkima ning ütles: „Õpetaja, me nägime üht meest sinu nimel kurje vaime välja ajavat ja me keelasime teda, sellepärast et ta ühes meiega sind ei pärj!“ 50. Jeesus ütles talle: „Ärge keelake, sest kes ei ole meie vastu, see on meie poolt!“

Samaarlased ei võta Jeesust vastu

51. Aga sündis, kui tema ülesvõtmisepäevad olid täis saamas, et ta suundus kindlasti minema Jeruusalema poole, 52. ja ta läkitas kõikjalad enese eele. Ja need läksid ja tulid ühte samaarlaste külla, valmistama temale sõnna. 53. Ent

15 Mt 17, 18; Mk 9, 27; 31 1, 22 35 p 3, 22 M 1, 7 37 Mt 1, 24; Mk 9, 14-27 47 p 1, 15 43 Mt 17, 22; Mk 9, 30-32 45 p 18, 34 46 Mt 11, 5; Mk 9, 32-37 49 Mt 10, 40; Lk 13, 20 49 Mt 9, 38-40 50 p 11, 27; Fl 1, 19 51 Mt 9, 32 52 Mt 9, 4, 4

LUUKA 9, 10

need ei võtnud teda vastu, sest ta oli minemas Jeruusalema poole. 54. Kui ta jõngrid Jakobus ja Johannes seda nägid, ütlesid nad: „Issand, kas tahad, et me kätseme tulla tulla taevast maha ja nad hävitada?“ 55. Aga ta pöördus ümber ja ütles nendele: 56. Ja nad läksid teise alevisse.

Jungriks saada tahjad vatiku ei

57. Ja kui nad olid sinna minemas, ütles teel keegi temale: „Issand, ma tahan sind järgida, kuhu sa iganes lähed?“ 58. Jeesus ütles talle: „Rehastel on augud ja taeva lindudele on pesad, aga inimese Poja ei ole aegi, kuhu ta oma pea paneks!“ 59. Kellelegi teisele ta ütles: „Järgi mind!“ Ent see ütles: „Issand, luba mind enne minna ja oma isa maha matta!“ 60. Aga ta ütles temale: „Lase surnuud oma surnuud matta, sina aga mine ja kuuluta Jumala riiki!“ 61. Ja veel üks teine ütles: „Issand, ma tahan sind järgida!“ Aga luba mind enne jätta jumalaga oma kodakondsed!“ 62. Aga Jeesus ütles temale: „Ükski, kes paneb oma kae aida künge ja vaatab tagasi, ei kõlba Jumala riigile!“

Seitsmekümne jungri läkitamine

10. Pärast seda määras Issand teised seitsmekümme ja läkitas nad kahekaupa enese eele. 1. Gasse linna ja paika, kuhu ta ise mõttes minna. 2. Ja ta ütles neile: „Lõikust on palju, aga töötajaid vähe; seepärast paluge lõikuse Issandat, et ta läkitaks välja töötajaid oma lõikusele!“ 3. Mungel Vaata, ma läkitan teid kui taliesid huntide keskele! 4. Ärge kandke kukrut ega pauna ega jastseid ja teel ärge kedagi teretage! 5. Kuhu majasse te aga iganes sisse lähete, seal ütlege esiti: „Rahu olgu sellele kojale!“ 6. Ja kui iganes seal on rahulaps, siis hingab teie rahu tema peal, aga kui mitte, siis tuleb

rahu tagasi teie peale. 7. Aga sinna majasse jääge, sööge ja jooge, mis neil on, sest töötaja on oma palga väärt; ärge künge ühest majast teise. 8. Ja kuhu linna te iganes lähete ja kus teid vastu võetakse, seal sööge, muda teile ette pannakse; 9. ja tehke selle paiga haiged terveks ja ütlege neile: Jumala riik on teie lähedal!“ 10. Aga kuhu linna te iganes lähete ja kus teid vastu ei võeta, seal minge välja ja kuulitsale ning ütlege: 11. Tolmugi, mis teie linnast on hakanud meie jalgade külge, me pühime ära teile; ometi teadke, et Jumala riik on lähedal!“ 12. Ma ütlen teile, et Soodomal on sel päeval hülpsam põli kui tol linnal!

Jeesus sõistles ushmatuid sinu

13. Mäda sulle, Korasin, hinda sulle, Betsaida! Sest kui Tüüroses ja Sidonis oleksid sündinud need vägevad tood, mis teie juures on sündinud, küll nad oleksid ammu kotirides ja tuhas istudes parandanud meelil! 14. Ometi peab Tüürosel ja Sidonil olema kohtus hülpsam põli kui teil! 15. Ja sina, Kapernaum, eks sa olnud ülendatud taevani? Sind tõugatakse põrguni alla! 16. Kes teid kuulab, see kuulab mind, ja kes teid hulgab, see hulgab mind, aga kes hulgab mind, see hulgab selle, kes mind on läkitanud!“

Jungri tagastulek

17. Siis need seitsmekümme tulid tagasi rõõmuga ja ütlesid: „Issand, ka kurjad vaimud alistuvad meile sinu nime tõttu!“ 18. Aga ta ütles neile: „Ma nägin saatana nagu välgu taevast maha langevat!“ 19. Vanta, ma olen annud teile meelevalla astuda madude ja skorpionide peale ja vaenlaste kõige väe peale; ja miski ei tee teile kahju. 20. Ometi ärge rõõmutsege, et vaimud teile alistuvad, vaid rõõmutsege palju enam sellest, et teie nimesed on taevasse kirja pandud!“

54. 2 Ku. 10, 10 57 Mt 9, 10, 24 58 2 Ko 8, 9 61 1 Ku. 10, 10 62 Mt 10, 10, 24
55 Mt 10, 10, 24 56 Mt 9, 10, 24 59 Mt 9, 10, 24 60 Mt 10, 10, 24
61 Mt 10, 10, 24 62 Mt 10, 10, 24 63 Mt 10, 10, 24 64 Mt 10, 10, 24
65 Mt 10, 10, 24 66 Mt 10, 10, 24 67 Mt 10, 10, 24 68 Mt 10, 10, 24
69 Mt 10, 10, 24 70 Mt 10, 10, 24 71 Mt 10, 10, 24 72 Mt 10, 10, 24
73 Mt 10, 10, 24 74 Mt 10, 10, 24 75 Mt 10, 10, 24 76 Mt 10, 10, 24
77 Mt 10, 10, 24 78 Mt 10, 10, 24 79 Mt 10, 10, 24 80 Mt 10, 10, 24
81 Mt 10, 10, 24 82 Mt 10, 10, 24 83 Mt 10, 10, 24 84 Mt 10, 10, 24
85 Mt 10, 10, 24 86 Mt 10, 10, 24 87 Mt 10, 10, 24 88 Mt 10, 10, 24
89 Mt 10, 10, 24 90 Mt 10, 10, 24 91 Mt 10, 10, 24 92 Mt 10, 10, 24
93 Mt 10, 10, 24 94 Mt 10, 10, 24 95 Mt 10, 10, 24 96 Mt 10, 10, 24
97 Mt 10, 10, 24 98 Mt 10, 10, 24 99 Mt 10, 10, 24 100 Mt 10, 10, 24

LUUKA 10, 11

Jeesus läheb Jumalat

21. Selsamal tunnil ta rõõmustus Pühas Vaimus ja ütles: „Mina tänan sind, Issa, taeva ja maa Issand, et sa oled tarkade ja mõistlike eest selle pannud varjule ja oled selle ilmutanud väetajale!“ 22. Kõik on mu Issa mulle annud! Ja ükski ei tunne, kes on Poeg, kui vaid Issa, ja kes on Issa, kui vaid Poeg ja kellele iganes Poeg tahab ilmutada!“ 23. Ja ta pöördus jungrite poole eriti ning ütles: „Õndsad on silmad, kes näevad, muda teie näitel!“ 24. Sest ma ütlen teile, et palju prohveteid ja kuningaid on tahtnud näha, mida teie näete, ja ei ole näinud, ja kuulda, mida teie kuulete, ja ei ole kuulnud!“

Igavese elu pärimisest

25. Ja vaata, keegi küsitundja astus esile, kuulas teda ja ütles: „Õpetaja, mis ma pean tegema, et ma päriksin igavese elu?“ 26. Aga tema ütles talle: „Mis on küsitundja kirjutatud? Kuidas sa loodi?“ 27. Tema vastas ning ütles: „Armasta Issandat, oma Jumalat, kõigest oma südamest ja kõigest oma hingest ja kõigest oma jõust ja kõigest oma meelest, ja oma ligimest nagu iseenest.“ 28. Aga ta ütles temale: „Sa oled õieti vastanud; tee seda, ja sa pead elama!“

Halastaja samaarlane

29. Tema aga tahtis iseenest õigeks teha ja ütles Jeesusele: „Kes siis on mu ligimene?“ 30. Aga vastates Jeesus ütles: „Üks inimene lihts Jeruusalemast alla Jeerikosse ja raitus rõõvlite kätte. Kui need ta naised olid riisunud ja temale hoope annud, läksid nad ära, jättes ta poolsurnuna maha. 31. Juhtumisi tuli keegi preester seadama teed mööda alla ja nägi teda ning läks mööda. 32. Nõnda samuti ka levit. Kui ta tuli sinna paika ja nägi teda, läks ta mööda. 33. Aga üks samaarlane käis seda teed ja tuli tema

juure; ja kui ta teda nägi, läks ta meel haledaks. 34. Ja ta astus ligi, sidus ta haavad ning valas peale õli ja viina, tõstis ta oma looma selga ning viis ta sõnnajale ja kandis hoolt tema eest. 35. Ja teisel hommikul ära minnes võttis ta välja kaks teenarit, andis neid peremehele ja ütles: Kanna hoolt tema eest, ja muda sa veel peaksid kulutama, seda ma maksan sulle tagasi tulles. 36. Kes neist kolmest oli sinu arvates ligimene sellele, kes oli sattunud rõõvlite kätte?“ 37. Aga tema ütles: „See, kes tema peale halastas.“ Siis ütles Jeesus temale: „Mina ja tee sina nõndasamuti!“

Marta ja Maarja

38. Aga kui nad rändasid, läks ta ühte alevisse. Ent üks naine, Marta nimi, võttis tema vastu oma majasse. 39. Ja terna oli õde, keda hüüti Maarjaks, seegi istus Issanda jalge ees ja kuulas tema kõnet. 40. Marta aga tegi tegemist mitmesuguse talitusega. Ta tuli sinna ja ütles: „Issand, kas sa ei hooli sellest, et mu õde lasseb mind ükski talitada? Ütle ometi temale, et ta mind aitaks!“ 41. Aga Issand vastas ning ütles talle: „Marta, Marta, sa muretsed ja teed enesele tüli paljude asjadega; 42. kuid tarvis on vähe, õigupoolest ühel Maarja on selle hea osa valinud ja seda ei võeta temalt ära!“

Mae Isa palve

11. Ja kui ta ühes paigas oli palvetamas ja oli lõpetanud, ütles üks ta jõngreist temale: „Issand, õpeta meid palvetama nõnda nagu Johannes õpetas oma jõngreid!“ 2. Aga ta ütles neile: „Kui te palvate, siis ütlege: Issa! Pühitsetud olgu sinu nimi; sinu riik tulgu; 3. meie igapäevane leib anna meile iga päev; 4. ja anna meile andeks meie patud, sest meiegi anname andeks igaühele, kellel on meiega võlg, ja ära saada meid kiusatustel!“

21 Mt 11, 25-27; 13, 16-17 22 Mt 20, 16, Jh. 1, 18 23 1 Pt 1, 10 24 3 Mo 19, 18; 5 Mo 6, 5 25 3 Mo 16, 5, Mt 19, 17 26 3 Mo 12, 28, 31 27 3 Mo 19, 18; 5 Mo 6, 5 28 3 Mo 16, 5, Mt 19, 17 29 1 Pt 1, 10 30 1 Pt 1, 10 31 1 Pt 1, 10 32 1 Pt 1, 10 33 1 Pt 1, 10 34 1 Pt 1, 10 35 1 Pt 1, 10 36 1 Pt 1, 10 37 1 Pt 1, 10 38 1 Pt 1, 10 39 1 Pt 1, 10 40 1 Pt 1, 10 41 1 Pt 1, 10 42 1 Pt 1, 10 43 1 Pt 1, 10 44 1 Pt 1, 10 45 1 Pt 1, 10 46 1 Pt 1, 10 47 1 Pt 1, 10 48 1 Pt 1, 10 49 1 Pt 1, 10 50 1 Pt 1, 10 51 1 Pt 1, 10 52 1 Pt 1, 10 53 1 Pt 1, 10 54 1 Pt 1, 10 55 1 Pt 1, 10 56 1 Pt 1, 10 57 1 Pt 1, 10 58 1 Pt 1, 10 59 1 Pt 1, 10 60 1 Pt 1, 10 61 1 Pt 1, 10 62 1 Pt 1, 10 63 1 Pt 1, 10 64 1 Pt 1, 10 65 1 Pt 1, 10 66 1 Pt 1, 10 67 1 Pt 1, 10 68 1 Pt 1, 10 69 1 Pt 1, 10 70 1 Pt 1, 10 71 1 Pt 1, 10 72 1 Pt 1, 10 73 1 Pt 1, 10 74 1 Pt 1, 10 75 1 Pt 1, 10 76 1 Pt 1, 10 77 1 Pt 1, 10 78 1 Pt 1, 10 79 1 Pt 1, 10 80 1 Pt 1, 10 81 1 Pt 1, 10 82 1 Pt 1, 10 83 1 Pt 1, 10 84 1 Pt 1, 10 85 1 Pt 1, 10 86 1 Pt 1, 10 87 1 Pt 1, 10 88 1 Pt 1, 10 89 1 Pt 1, 10 90 1 Pt 1, 10 91 1 Pt 1, 10 92 1 Pt 1, 10 93 1 Pt 1, 10 94 1 Pt 1, 10 95 1 Pt 1, 10 96 1 Pt 1, 10 97 1 Pt 1, 10 98 1 Pt 1, 10 99 1 Pt 1, 10 100 1 Pt 1, 10

LUUKA 11

Tunguva patuse mõist

5. Ja ta ütles neile: „Kellel teie seast on sõber ja ta läheks saama õsset ja juure ja ütles temale: Sõber, laenu mulle kolm leiba. 6. sest mu sõber on teelt tulnud mu juure ja mul ei ole, mida talle ette panna. 7. Käs tema peaks toast vastama ning ütles: Ära tee mulle tüli, üks on juba jaksus ja mu lapsed on minuga voodis, ma ei või üles tõusta sulle andma. 8. Ma ütlen teile, kui ta ei ole sõbraks ja talle ei annaks, sellepärast et ta on tema sõber, siis tõuseks ta ometi üles tema pealekõnnimise pärast ning annaks talle, nuppalju kui talle vaja. 9. Ka mina ütlen teile: Paluge, siis antakse teile; otsige, siis te leiaste; koputage, siis avatakse teile. 10. Sest igaüks, kes palub, see saab, ja kes otsib, see leiab, ja kes koputab, sellele avatakse. 11. Ent misugune isa on teie seas, kellest poeg palub kala, et ta annaks sellele kala asemel mao? 12. Või kui ta palub muna, ta annaks talle skorpionit? 13. Kui nüüd teie, kes olete kurjad, märkate anda hülid ande oma lastele, kui palju enam Isa taevast annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad.“

Jeesus ei vaja saatana abi

14. Ja kord ta ajas kurja vaimu välja, ja see oli keeleitu. Aga kui kuri vaim oli vabanud, hakkas keeleitu rääkima ja rahvahulgad panid seda imeks. 15. Aga mõningad nende seast ütlesid: „Ta ajab kurje vaimu välja Peetsebuli, kurjade vaimude ühega abi!“. 16. Aga teised kiitsid teda ning nõudsid temalt tunnistust taevast. 17. Ent tema mõistis ära nende mõtted ja ütles neile: „Iga kuningriik, mis on sekkunud riu, hävib ja koda langeb kote peale. 18. Kui saatangi on muus taevas, kuidas võib tema kuningriik püsida? Te ju ütlete, et mina ajavat kurje vaimu välja Peetsebuli abil? 19. Aga kui mina kurje vaimu välja ajan Peetsebuli abil, kelle abil ajavad teie

pojad neid välja? Sellepärast saavad nemad teie kohtumõistjaks. 20. Ent kui mina kurje vaimu välja ajan Jumala sõrmega, siis on Jumala riik jõudnud teie juure. 21. Kui vägev relvastatud mees valvab oma elamut, siis on ta vara rahus. 22. Aga kui temast vägevam peale tuleb ja võidab tema, siis ta võtab ära kõik ta relvad, millede peale ta loovis, ja jagab temalt saadud saagi välja. 23. Kes minu poolt ei ole, on minu vastu; ja kes minuga ei kogu, see hajutab.“

Punduliku puhastuse hädad

24. Kui ruve vaim on inimesest välja läinud, küib ta mõõda põudseid paiku ja otsib hingamist. Ja kui ta ei leia, ütleb ta: Ma pöördun tagasi oma kotta, kust ma valjusin! 25. Ja kui ta tuleb, leiab ta selle puhunud ning elutud olevat. 26. Siis ta läheb ja võtab kaasa teist seitsme vaimu, kes on kurjemad temast, ja nad tulevad sinu ning elavad seal. Ja selle inimese viimase lugu läheb pahemaks kui eelmise!“

27. Kui ta seda rääkis, tundis, et üks naine rahva seast tõstis oma häält ning ütles temale: „Õnnis on ihu, mis sind on kannud, ja riinud, mida sina oled imeanud!“ 28. Aga tema ütles: „Jah, õndsad on need, kes Jumala sõna kuulavad ja seda talle panevad!“

Horatus imustuste otsuste

29. Kui rahvahulki murdu kokku tuli, hakkas ta kõnelema: „See sugu on paha sugu; ta otsib tunnistust, ja talle ei anta muud tähte kui vaid prohvet Joonas täht. 30. Sest nõnda nagu Joonas sai täheks Niinive elanikele, nõnda peab ka Inimese Poeg olema sellele soole. 31. Lõunamaa kuninganna tõuseb üles kohtupäeval selle soo meeste kõrval ja mõistab nad hukka, sest ta tuli ilmanäa otsust kuulama Saalomoni tarkust. Ja vaata, sin on rohkem kui Saalomon! 32. Niinive mehed tõusevad üles kohtupäeval selle

LUUKA 11, 12

soo kõrval ja mõistavad selle hukka, sest nad parandasid meelt Joonas juuluse ärru. Ja vaata, sin on rohkem kui Joonas!“

Kogemus künlast künlastajal

33. Ükski ei süüta küünalt ega pane seda varjule ega vaka alla, vaid küünla-
lale, et sissetulijad valgust näeksid. 34. Ihu küünal on su silm. Kui su silm on korras, siis on ka kõik su ihu valguses; aga kui ta on rikas, siis on ka su ihu pime. 35. Katsu siis, et valgus, mis on sinu sees, ei oleks pimedust. Kui nüüd kogu su ihu on valguses, nõnda et tal sugugi ei ole pimedust, siis on ta täiesti valgustatud, nõnda nagu küünal valgustaks sind oma välkva leegiga!“

Jeesus hoiatab varisera ja küsitundjaid

37. Kui tema alles nõnda rääkis, palus teda keegi variser enese juure loovat sõnaga. Ja ta ütles sinise ja istus lauda. 38. Aga variser pani imeks, kui ta ütles, et ta enne moosist ennast ei pesnud. 39. Siis istand ütles temale: „Ieie, variserid, teete küll väljastpoolt puhtaks karika ja vaagna, aga seespoolt te olete täis ruusist ja kurjust. 40. Te mõistmatumad! Kas see, kes tegi välispühitsemise, ole teinud ka seespidist? 41. Ent andke armuannaks, mis teie sees on, ja vaata, siis on teie kõik puhas! 42. Aga häda teile, variseritele, et te maksate kümnest ja kahete mõõda õiglusest ja Jumala armastusest! Seda peab tegema ja teist ei tohi tegemata jätta! 43. Häda teile variseritele, et te armastate esimest istet kogudusekodades ja teretusi turgudel! 44. Häda teile, et te olete nagu äravajanud haud, ja inimesed käivad nende peal, ilma et nad teaksid!“ 45. Aga üks küsitundjaist kostis ja ütles temale: „Õpetaja, seda ütled sa teotad ka meid!“ 46. Ent tema ütles: „Häda ka teile küsitundjatele, sest te panete inimestele peale rööpad koormad ja ise ei puutu ühe oma sõrme-“

gagi neisse koormades! 47. Häda teile, et te ehitate prohvetitele hauamärke, aga teie isad on nad tapnud! 48. Nü te olete ise tunnistajad, et teil on hea meel oma isade tegudest, sest nemad tapsid nad, aga teie ehitate nende hauamärke! 49. Sellepärast ütlen ka Jumala tarkus: Ma läkitan nende juure prohveteid ja aposteid, ja nad tapavad mõned neist ja kiisavad neid taga. 50. et sellest sugupölvelt nõutaks kõigi prohvetite verd, mis on ära valanud maa peale maailma asutamisest. 51. Aabeli vereest Sakaria vereest saadik, kes sai hukka altari ja Jumala koja vahel. Tõesti, ma ütlen teile, seda nõutakse sellest sugupölvelt. 52. Häda teile küsitundjatele, et te olete ära võtnud tunnetuse võtmel ise te ei ole sinise läinud ja olete keelanud neid, kes sinise läheksid!“ 53. Ja kui ta sealt väljus, hukkasid kirjatundjad ja variserid teda kangesti kinnipidama ja uutema mitmeis asjus. 54. et kavaldamisega midagi tema suust kätte saada.

Jeesus hoiatab silmakirjalikkuse eest

12. Kui sel ajal rahvast oli tuhandet kokku tulnud, nõnda et nad üksteist talland, hakkas ta kõigepealt kõnelema oma jüngritele: „Hoiduge variseride hupatuga, see on silmakirjalikkuse eest! 2. Ei ole midagi varjatud, mis ei tuleks ilmsiks, ega ole midagi salajas, mida ei saadaks teada. 3. Sellepärast peab kõike, mida te ütlete pimedas, kuulama valguses, ja mida te ükateise kõrva räägite kumhrites, seda peab kuulutatama katustelt!“

Keda karti, keda mitte

4. Aga ma ütlen teile, oma sõprade-
Ärge kartke neid, kes tapavad ihu ja pärast ei saa rohkem midagi teha. 5. Ent ma näitan teile, keda teid tuleb karti: kartke teda, kellel on meelevald pärast tapmist heita põrgusse. Tõesti, ma ütlen teile, teda kartel ei üks vms varblast müüda kahe veeringu eest? Ja ükski neist ei ole unustatud Jumala ees!“

7. Aga teie juuksekarvadki on kõik ära loetud! Ärge kartke, teie olete hinnahes-
mad kui palja varbasid! 8. Ent ma ütlen
teile: Kes iganes mind tunnustab in-
imeste ees, seda tunnustab ka Inimese
Poeg Jumala inglite ees. 9. Aga kes mind
sagab inimeste ees, see saatakse Jumala
inglite ees! 10. Ja igatske, kes Inimese
Poja vastu räägib sõna, seile antakse
andeke; aga sellele, kes püüab Püha
Vaimu, ei anta mitte andeks! 11. Aga kui
teid viiakse koguduskodadesse ja üle-
mate ja vaistajate ette, ärge olge mures,
kuidas või mida te enese eest kostate või
mida ütlete; 12 sest Püha Vaim õpetab
teie seltsamal tunnil, mida tuleb ütelda!"

*Ahnusest, tähendamisõna
rumalust rikkast meest*

13. Sina keegi rahva seast ütles talle
„Õpetaja ütles mu vennale, et ta minuga
agaks pärandil". 14. Aga tema ütles
talle: „Inimene, kes on mind seadnud
teile kohtumiseks või jagajaks?" 15. Ja
ta ütles talle: „Vaadake ette ja hoiduge
ahnuse eest; sest külluseski ei olene kellegi
elu tõeliseks, mis tal on!" 16. Ja ta rääkis
neile ka tähendamisõna, üteldes: „Ühe
rikka mehe põllumaa oli hästi vilja
kannud. 17. Ja ta mõtles iseeneses
nõnda: Mis ma teen? Sest mul ei ole,
kuhu ma koguksin oma vilja. 18. Ja ta
 ütles: Seda ma teen, ma kusin mahi oma
adad ja ehitan suuremad, ja sinna ma
kogun kõik oma vilja ja oma vara. 19. Ja
 ütlen oma hingele: Hing, sul on palju
huut tagavaraks mitmeks aastaks; ole
nõud rahva, söö, joo ja ole rõõmus! 20. Aga
Jumal ütles temale: Sina mõelsetul
Seisamal õli nõutakse suht sinu hing,
kellele saab siis, mis sa oled soetanud? 21.
Nõnda on sellel hõgu, kes enesele
kogub tagavara ja ei ole rikas Jumalas!"

Mure ja lootus Jumala peale

22. Siis ta ütles oma õngridle: „See-
pärast ma ütlen teile: Ärge olge mures

oma hinge pärast, mida süüa, ega oma
ihu pärast, millega riietuda! 23. Sest hing
on enam kui toidus ja ihu enam kui
riided! 24. Pange tähele kaarnaid! Nad ei
külv ega lõika; neil ei ole varakambrit ega
auta, ja Jumal toidab neid. Kui palju
hinnatsemad olete teie kui on linnud!
25. Aga kes teie seast võib muretsenusega
oma pikkusele ühegi küünra jätkata?
26. Kui te nüüd kõige vähemagi ei
suuda, miks te siis olete murets muu
pärast? 27. Pange tähele lilli, kuidas nad
ei ketta ega koo; aga ma ütlen teile:
Saslomongi kõiges oma huilguses pole
olnud nõnda ehitud kui üks nendest!
28. Kui nüüd Jumal rohtu, mis täna
kasvab ja homme visatakse ahju, nõnda
chib, kui palju enam teid, te nõdrausi-
lised! 29. Ka teie ärge küsige, mida süüa
või mida juua, ja ärge olge kärsitunud!
30. Sest kõike seda nõuavad taga maailma
rahvad, teie Isa teab ju, et te seda vajate.
31. Otsige vaid tema riiki, ja see kõik
antakse teile pealegil! 32. Ära karda, sa
püüa karjake, sest teie Isa on heaks
arvanud anda teile kuningriigi! 33. Muige
ära, mis teil on, ja andke armuande!
Valmistage enesete kukrud, mis ei
vanane, ja varandus taevast, mis ei vähene,
kuhu varas ligi ei pääse ja mida koi ei
rikul! 34. Sest kus teie varandus on, seal on
ka teie süda!

*Vapadus valitsusest ning tähendamisõna
heast ja halvast sulasest*

35. Teie nüuded olgu võõtatud ja
küünlad põlvele! 36. Ja teie olge inimeste
sarnased, kes ootavad oma isandat, mailal
ta lahkub pulmast, et kui ta tuleb ja
koputab, nad kohe temale avaksid!
37. Õndsad on need sulased, keda isand
tulles leiab valvamast! Tõesti, ma ütlen
teile, tema võõtab enese ja paneb nad
lauda istuma ja tuleb ja teenib neid!
38. Ja tulgu ta teisel või kolmandal
õvvahtkorral, kui ta nad leiab nõnda—
õndsad on need sulased! 39. Aga seda

7 p 21 18. 8 p 9, 26, 2 11 2, 12. 10 Mt 12 31 5 Mk 3, 28 j. 11 p. 27, 14 j. Mt. 10, 19 j.
Mk. 13, 12. 15 1 11, 8, 9 j. 20 Mt. 6, 20. 21 Mt. 6, 25-34. 24 L. 147. 9
32 p 22 29; Ja. 4. 14 Mt. 11 25 j. 31 p 18. 22, Mt. 6, 20. 32 2 Mk. 12, 11 Mt. 25, 2 j.
Pa. 1, 13. 39 1 Te 3 2

teadke: Kui peremee teaks, mil tunnil
varas tuleb, ta ei laseks oma kotta sisse
murda! 40. Olge siis ka teie valmis, sest
Inimese Poeg tuleb tunnil, mil te ei
arvagi!" 41. Aga Petrus küsis: „Isand,
kas ütled selle tähendamisõna meile või
kõikidele?" 42. Ja Isand ütles: „Kes on
sisust usin ja mõistlik majapidaja, keda
isand seab oma pere üle neile õigel ajal
andma määratud moona? 43. Õnnis see
sulane, keda isand tulles leiab nõnda
tegemast! 44. Tõesti, ma ütlen teile, ta
paneab tema üle kõige oma varal! 45. Aga
kui see sulane ütleb oma südames: Mu
isand vabib tulles! ja ta hakkab peksma
poisse ja tüdrukuid, ja sööma ja jooma ja
purjutama, 46. siis selle sulase isand
tuleb päeval, mil ta ei oota teda, ja
unnil, mida ta ei tea, ja rajub ta pooleks
ja annab temale osa ühes uksmatutega.
47. Aga sulane, kes teadis oma isanda
töömise, aga ei valmistanud ega teinud
tema tahumise järele, saab palju hoope.
48. Aga kes ei teadnud, kuid tegi, mis on
hoopide väärt, saab pisut hoope. Sest
kellegi on palju õnnud, sellelt nõutakse
palju; ja kelle hoole on palju jäetud,
sellelt päritakse veel rohkem!"

Ajanärgid

49. Tuld ma tuln viskama maa peale;
ja mis ma muud tahaksin, kui et see juha
oleks süüdatud! 50. Aga mind peab
riistama ristimisega, ja kuidas on mul
kõik käes, kuni see on lõpetatud!"

51. Kas mõikate, et ma olen tulnud
andma rahu maa peale? Mitte sugugi,
ütlen ma teile, vaid lahkmist! 52. Sest
nüüdest alates peavad viis ühes majas
olema lahkmises, kolm kahe vastu ja
kaks kolme vastu, 53. isa poja vastu ja
poeg isa vastu, ema tütre vastu ja tütar
ema vastu, armu oma minia vastu ja
minia ämma vastu!"

54. Aga ta ütles ka rahvale: „Kui te
näete pilve tõusvat lõuna poolt, siis te
kohe ütlete: Raske sadu tuleb! Ja see
sünnib nõnda. 55. Ja kui näete lõuna-

tuult puhuvat, siis te ütlete: Kuum tuleb.
Ja see sünnib nõnda. 56. Te silmakirjaste-
jad! Maa ja taeva niugu te oskate mõista,
aga kuidas te ei mõista sedatänaht aega?
57. Ja miks te ka iseennest ei otsusta,
mis on õige? 58. Sellepärast kui sa oma
vastasega lähed ülesse ette, siis püüa
temaga asi lahendada teel, et ta sind ei
veaks kohtuniku ette ja kohtunik sind ei
annaks kohtusulase kätte ja kohtusulane
sind ei heidaks vanglasse. 59. Ma ütlen
sulle, et sa ei pääse sealt, enne kui maksad
viimse leptoni!"

Manitsus patukahetsemiseks

13. Selsamal ajal olid saanud mõned,
kes jutustasid temale galilelastest, kel-
lede vere Pilatus oli seganud nende
ohvritega. 2. Ja Jeesus hakkas kõnelema
ning ütles neile: „Kas arvate, et need
galilelased olid suuremad patused kui
kõik muu Galilea rahvas, et nad seda
sõid kannatada? 3. Ma ütlen teile, et
mitte sugugi, vaid kui te ei paranda meelt,
lähete kõik samuti hukka! 4. Või arvate,
et need kaheksateistkümmend, kellede
peale langes Suloa torn ja tappis nad,
olid suuremad süüalused kui kõik in-
imesed, kes elavad Jeruusalemmas? 5. Ma
 ütlen teile, et mitte sugugi, vaid kui te ei
paranda meelt, siis lähete kõik samuti
hukka!"

Tähendamisõna viljatumast viigipuust

6. Ja ta ütles selle tähendamisõna
„Ühel inimesel oli viigipuu; see ol-
i istutatud tema vinnamäkke. Ja ta tu-
ning otses sellelt vilja, aga ei leidnud
7. Siis ta ütles vinnamäe oednikule:
Vaata, kolm aastat ma käin otsimas
sellelt viigipuult vilja, aga ei leidnud
8. Aga see vastas ning ütles talle: Isand, jäta ta
veel sellekski aastaks, kuni ma ta ümber
kaevan ja talle panen sõnniku! 9. Ehk ta
hakkab edaspidi vilja kandma; aga kui
mitte, siis raiu ta maha!"

44 Mt. 25, 21. 46 p 19, 27. 47 jk 4 17. 48 Ro 2, 6. 49 Mt. 5 25 26. 50 34 36, 36. 4.
45 8, 11-13. 51 Mt. 20, 22. 26, 35. Jh. 12, 27. 52 Mt. 7, 6. 53 2 Ro 7, 11. 54 Jh 9 2
3 L. 1, 13. 55 1 Ro 10, 11. 56 Mk. 21 19. 57 18, 20: 2 Pe 3, 9 15

Haige terveks tegemine hingamispäeval

10. Ja ta oli õpetamas ühes koguduse-kojas hingamispäeval. 11. Ja vaata, seal oli naine, kellel oli olnud haiguse vaim kaheksateistkümmend aastat; naine oli kiirust ega saanud ennast sugugi sirgeks teha. 12. Teda nähes kutsus Jeesus ta enese juure ja ütles talle: „Naine, sa oled lahti oma haigusest!“ 13. Ja ta pani oma kätte tema peale, ja kohe ajas naine enese sirgeks ja andis Jumalale au. 14. Aga kogudusekõrja ülem, kes pahandus sellest, et Jeesus tegi terveks hingamispäeval, hakkas rääkima ning ütles rahvale: „Kui see päev on, mil tööd tehakse; tulge omale neil päevil ja laske endid ravida, aga mitte hingamispäeval!“ 15. Aga Issand vastas temale ning ütles: „Te siinakirjutajad! Eks igalüks teie seast päästa oma härja või eesli sõimo küljes hingamispäeva ja vii teda jooma?“ 16. Kes siis teab, kes on Abrahama tütar, keda saatnud, vaata, kaheksateistkümmend aastat on sidunud, ei pidanud päästetama sellest kõrvale hingamispäeval?“ 17. Ja kui ta seda ütles, häbenesid kõik ta vastased, ja kogu rahvas rõõmustus kõigest auustest tegudest, mida tema tegi.

Tähendamissõnad sinepiavakast ja haputaignast

18. Siis ta ütles: „Mille sarnane on Jumala riik ja millele ma võrdlen seda?“ 19. See on sinepiavakese sarnane, mille nimene võttis ja külvas oma aeda, ja see kasvas ja sai puuks, ja taeva linnud tegi pesad tema oksale.“ 20. Ja ta ütles veel: „Millele ma võrdlen Jumala riiki?“ 21. See on haputaigna sarnane, mille üks naine võttis ja segas kolme vaka ahju hulka, kuni kõik läks hapnema.“

Kutsus elu üksi

22. Ja ta rändas mööda linna ja külasid õpetades ja edasi minnes teed Jeruusalemma. 23. Siis küsis keegi temalt: „Issand, kas on pisut neid, kes saavad õndsaks?“ Aga tema ütles neile 24. „Võr-

delge, et te läheksite sinne kitsast uksest, sest paljud ütlevad ma teile, püüavad sinne minna, aga ei jaksu mitte!“ 25. Sellest ajast, kui peremees on illes tõusnud ja on pannud ukse lukku, hakkate te seisma õues ja koputama uksele, üteldes: Issand, ava meile! Ja tema vastab teile, üteldes: Mina ei tunne teid, kust te olete!“ 26. Siis te hakkate ütleva: Me oleme sinu ees sõõnud ja joonud ja meie uulitsas sa õpetasid! 27. Ja tema ütleb teile: Ma ei tunne teid, kust te olete!“ Jäage minust eemale, kõik ülekohuregijad!“ 28. Seal on ulumine ja hammaste kiristamine, kui te näete Abrahama ja Iisaki ja Jaakobi ja kõiki prohvereid Jumala riigis, kuid endid olevat välja tõugatud. 29. Ja tuleb inimeste idest ja läänest, põhjast ja lõunast, ja nad istuvad lauas Jumala riigis. 30. Ja vaata, on viimased, kes saavad esimeseks, ja esimesed, kes jäävad viimaseks!“

Herodease vaenulikkus

31. Samal tunnil tulid mõned variserid ja ütlesid temale: „Välju ja mine siit ära, sest Herodees tahab sind tappa!“ 32. Tema ütles neile: „Minge ja ütlege sellele rebasile: Vaata, ma ajan kurje varne välja ja teen terveks täna ja homme ja kolmandal päeval ma jään eesmärgile!“ 33. Siis ta pean veel rändama täna ja homme ja rahahomme, sest see ei sobi, et prohvet saab hukka mujal kui Jeruusalemmas!“

Käbehülid Jeruusalema saatuse pärast

34. Jeruusalemm, Jeruusalemm, kes tapad prohvetid ja viskad kividega surmuseks need, kes sinu juure on liikunud! Kui mitu korda ma olen tahtnud koguda sinu lapsi otsegu kana oma poegi tiibade alla, aga teie ei ole tahtnud! 35. Vaata, teie koda jäetakse teile mahajäetud, ma ütlen teile, et te ei näe mind enne, kui tuleb aeg, mil te ütlete: Õnnistatud olgu, kes tuleb Issanda nimel!“

13 Mk 7, 32 15 p 14, 5 16 p 19, 9 18 Mt 21, 33 31 Mt 4, 30 32 22 Mt 13, 31 23 24 Mt 23, 12 25 Mt 23, 11 26 Mt 23, 12 27 Mt 23, 13 28 Mt 23, 14 29 Mt 23, 15 30 Mt 23, 16 31 Mt 23, 17 32 Mt 23, 18 33 Mt 23, 19 34 Mt 23, 20 35 Mt 23, 21 36 Mt 23, 22 37 Mt 23, 23 38 Mt 23, 24 39 Mt 23, 25 40 Mt 23, 26 41 Mt 23, 27 42 Mt 23, 28 43 Mt 23, 29 44 Mt 23, 30 45 Mt 23, 31 46 Mt 23, 32 47 Mt 23, 33 48 Mt 23, 34 49 Mt 23, 35 50 Mt 23, 36 51 Mt 23, 37 52 Mt 23, 38 53 Mt 23, 39 54 Mt 23, 40 55 Mt 23, 41 56 Mt 23, 42 57 Mt 23, 43 58 Mt 23, 44 59 Mt 23, 45 60 Mt 23, 46 61 Mt 23, 47 62 Mt 23, 48 63 Mt 23, 49 64 Mt 23, 50 65 Mt 23, 51 66 Mt 23, 52 67 Mt 23, 53 68 Mt 23, 54 69 Mt 23, 55 70 Mt 23, 56 71 Mt 23, 57 72 Mt 23, 58 73 Mt 23, 59 74 Mt 23, 60 75 Mt 23, 61 76 Mt 23, 62 77 Mt 23, 63 78 Mt 23, 64 79 Mt 23, 65 80 Mt 23, 66 81 Mt 23, 67 82 Mt 23, 68 83 Mt 23, 69 84 Mt 23, 70 85 Mt 23, 71 86 Mt 23, 72 87 Mt 23, 73 88 Mt 23, 74 89 Mt 23, 75 90 Mt 23, 76 91 Mt 23, 77 92 Mt 23, 78 93 Mt 23, 79 94 Mt 23, 80 95 Mt 23, 81 96 Mt 23, 82 97 Mt 23, 83 98 Mt 23, 84 99 Mt 23, 85 100 Mt 23, 86

Vestõhise terveks tegemine hingamispäeval

14. Ja sündis, kui tema hingamispäeval tuli ühe variseride ülem kotta leiba võtta, et nad varitsesid teda. 2. Ja vaata, üks vestõhine inimene oli tema ees! 3. Ja Jeesus hakkas rääkima kirjutustele ja variseridele ning ütles: „Kas on juba hingamispäeval terveks teha?“ 4. Aga nad jäid vaie. Ja puudutades ta tegi tema terveks ja laskis ta minna. 5. Siis ta ütles neile: „Kes on teie seast, kelle poeg on härg kokku kaevu, et ta teda kohe välja ei tõmba hingamispäeval?“ 6. Ja nad ei suutnud selle peale midagi vastata.

Alandlikkusest ja kuulustlaskusest

7. Aga tähele pannes, kuidas need, kes olid kutsunud, väsisid tulemasid latekohti, ütles neile 8. „Kui sind keegi on pulma kutsunud, siis ära istu ülemasse paika, sest vahet on tema poolt kutsutud keegi sinust ees, 9. ja et see, kes sind ja teda kutsus, ei ütleks sulle: Anna sellele aset ja sa peaksid siis häbiga istuma ülemasse paika. 10. Aga kui sa oled kutsutud, siis mine ja istu alamasse paika, ja kui tuleb see, kes sind kutsus, ja ütleb sulle: Sõber, mine sinna ülemale siis on ul au nende ees, kes sinuga istuvad ühes lauas. 11. Sest igauht, kes ennast alendab, alandatakse, ja kes ennast alandab, ülendatakse!“

12. Aga ta ütles ka sellele, kes teda oli kutsunud: „Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja, siis ära kutsu oma sõpra ega oma vendi ega oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nad sind jälle ei kutsuks endi juure ja sina nõnda saaksid tasuta, 13. vaid kui sa teed võõruspidu, siis kutsu väeseid, vigaseid, jaluturnaid, pimedaid, 14. siis sa oled õnnis, sest neil ei ole midagi sulle tasuda, kuna see tasuta-akse sulle õigete ülestõusmises!“

Tähendamissõna suurest õhtusöömaajast

15. Kui üks lauas kaasistujast seda kuulis, ütles ta temale: „Õnnis on, kes teib sööb Jumala riigis!“ 16. Aga ta ütles temale: „Üks inimene tegi suure õhtusöömaaja ja kutsus paljusid. 17. Ja õhtusöömaaja tunnil ta läkitas oma sulase kutsutule ütlema: Tulge, sest kõik on juba valmis!“ 18. Ja nad hakkasid endid kõik ühest suust vabanõnna. Esimene ütles talle: Ma olen ostanud põllu ja pean välja minema seda vaadata; ma palun sind, vabanda mind!“ 19. Ja teine ütles: Ma olen ostanud viis paari härgi ja lähen neid vaatama; ma palun sind, vabanda mind!“ 20. Ja veel teine ütles: Ma olen võtnud naise ega saa sellepärast tulla. 21. Ja sulane tuli tagasi ja teatas seda oma suundale. Siis vihastus kojusand ja ütles oma sulasele: Mine kohe välja linna laulele uulitsatele ja kurudesse ja too sinu sinne väsed ja vigased ja jahuturnad ja pimedad!“ 22. Ja sulane ütles: Issand, see on tehtud, nõnda nagu sa käskisid, aga veel on ruumi!“ 23. Ja Issand ütles sulasele: Mine välja teede peale ja aedade ääres ja suuri sinne tulema, et minu koda täis saaks!“ 24. Sest ma ütlen teile, et ükski neist kutsutud meestest ei saa maitsia mu õhtusöömaaga!“

Jeesuse järel käima hind

25. Aga temaga ühes käis palju rahvast ja tema pöördus ning ütles neile: 26. „Kui keegi tuleb minu juure ja ei vihkata oma isa ja ema ja naist ja lapsi ja vendi ja õdesid ja veel pealegi oma elu, see ei või olla mu jünger. 27. Ja kes ei kannu oma ristiga käi minu järel, see ei või olla mu jünger. 28. Sest kes teie seast, kui ta tahab ohtada torni, ei istu enne maha ega arva küü, kas temal on, mis vaja läheb teostamiseks? 29. Et kui ta aluse on rajanud ega suuda lõpetada, kõik vaatavad teda ei hakkaks naerma. 30. üteldes: See mees hakkas ehitama ega suuda lõpetule viia!“

1 p 6, 6 11, 37 6 p 12, 11 12 11 3 15 21 6 10 20 21 p 18, 14 22 12 12 p 6, 13 23 11 4 29 24 16 9 15 3 29 25 17 31 29 22 2 0 26 1 33 23 1 20 1 26 24 1 64 11 3 10 33 5 11 14 29 27 p 9 23 24 2 34

3. Või missugune kuningas, minnes sõtta võitlema teise kuningaga, ei usu enne maha ega pea nõu, kas ta võib minna kümne tuhandega selle vastu, kes kahekümne tuhandega ta peale tuleb? 12. Ja kui mitte, eks ta ärkita, kui teine alles on kaugel, ja palu rahu? 33. Nõnda ka igauks teie seast, kes mitte ei loobu kõigest, mis tal on, ei või olla mu pinger. 34. Sool on hea; aga kui sool tuumub, millega seda teha soolaseks? 35. Ei see kõlba maasse ega sõnnikusse; see viiakse välja! Kel ei kõrvad on kuulida, see kuulgu.

Tähendamissõna kadunud lambast

15. Aga kõik tõnerid ja patused ähvenesid tema e, teda kuulama. 2. Ja variserid ja kirjutundad nurisesid nung ütlesid, „See võtab patuseid vastu ja sööb ühes nendega!“ 3. Aga ta rääkis neile sõjo tähendamissõna nung ütles: 4. „Kes teie seast, kus tal on sada lammas ja ühe neist kaotab, ei jätta need üheksakümmend üheksa kõrbe ega lähe kadunule järele, kuni ta tema leiab? 5. Ja kui ta on leidnud, võtab ta rõõmuga tema oma õlgadele, 6. ja kui ta koju tuleb, ta kutsutab kokku sõbrad ja naabrid ning ütleb neile: Rõõmutsege ühes minuga, sest ma leidsin oma lamba, kes oli kadunud! 7. Ma ütlen teile, nõnda on taevase ühest patusest, kes meelt parandab, rohkem rõõmu kui üheksakümne üheksast õigest, kes meeleparandust ei vaja.

Tähendamissõna kadunud drahmrahast

8. Või kui ühel naisel on kümme drahmraha ja ta kaotab ühe drahmi, eks ta süüta küünla ja püüa koda ja otsi hoolega, kuni ta selle leiab? 9. Ja kui ta selle on leidnud, siis ta kutsutab kokku sõbrad ja naabrid ja ütleb: Rõõmutsege ühes minuga, sest ma olen leidnud drahmraha, mille ma kaotasin! 10. Nõnda, ütlen ma teile, tõuseb rõõm Jumala inglite keskel ühest patusest, kes meelt parandab!“

Tähendamissõna kadunud pojast

11. Veel ütles ta: „Ühel inimesel oli kaks poega. 12. Ja noorem neist ütles isale: Isa, anna mulle kätte see osa vara, mis saab minule! Ja isa jagas varanduse nende vahel. 13. Ja ei möödunud palju päevi, kui noorem poeg kogus kokku kõik ja siirdus kaugale maale, ja seal ta pillas ära oma vara, elades kõlvatumat elu. 14. Aga kui ta kõik oli ära raisanud, tuli sinna maale kange nälg, ja puudus hakkas tal kätte tulema. 15. Ja ta läks ja poetas enese ühe kodaniku juure seal maal, ja see saatis ta oma väljalede sega hoidma. 16. Ja ta püüdis oma kõhtu täita kauna dega, mida seal sõid; ja ükski ei annud temale. 17. Aga kui ta keskenes endasse, ütles ta: Kui palju palgalisi on mu isal ja neil on leiba küllalt, mina aga suren siin nälja kätte! 18. Ma usun teile nung ütlen oma isa juure ja ütlen temale: Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees. 19. ega ole enam väär, et mind su pojaks hüütaks; pea mind kui üht oma palgalist! 20. Ja ta läks teele ja tuli oma isa juure. Aga kui ta alles kaugel oli, nägi teda tema isa ja tal hakkas hää meel. Ja ta jooksis ja hakkas temale ümber kaela ja andis temale suud. 21. Aga poeg ütles talle: Isa, ma olen pattu teinud taeva vastu ja sinu ees ega ole enam väär, et mind su pojaks hüütaks! 22. Ent isa ütles oma sulastele: Tooge kõige kallim rõü ja pange temale seiga ja andke temale sõnnus sõrme ja kingad jalga, 23. ja tooge, veristage nuumvasikas ja söögem ning olgem rõõmsad, 24. sest see mu poeg oli surnud ja on ellu virgunud, ta oli kadunud ja on leitud! Ja nemad hakkasid rõõmutsema. 25. Aga tema vanem poeg oli väljas; ja kui ta sealt tulles jõudis maja ligi, kuulis ta pilli ja ringmängu. 26. Siis ta kutsus ühe teenrjast enda juure ja külas, mis see peaks olema. 27. See ütles temale: Su vend on tulnud ja su isa on veristanud nuumvasika, et ta on saanud tema tervisega tagasi! 28. Aga ta vihastus ega

14 M. 5, 13. Mt 9, 30. Lk 12, 12. 15 M. 12, 14. 16 M. 12, 15. 17 M. 12, 16. 18 M. 12, 17. 19 M. 12, 18. 20 M. 12, 19. 21 M. 12, 20. 22 M. 12, 21. 23 M. 12, 22. 24 M. 12, 23. 25 M. 12, 24. 26 M. 12, 25. 27 M. 12, 26. 28 M. 12, 27. 29 M. 12, 28. 30 M. 12, 29. 31 M. 12, 30. 32 M. 12, 31. 33 M. 12, 32. 34 M. 12, 33. 35 M. 12, 34. 36 M. 12, 35. 37 M. 12, 36. 38 M. 12, 37. 39 M. 12, 38. 40 M. 12, 39. 41 M. 12, 40. 42 M. 12, 41. 43 M. 12, 42. 44 M. 12, 43. 45 M. 12, 44. 46 M. 12, 45. 47 M. 12, 46. 48 M. 12, 47. 49 M. 12, 48. 50 M. 12, 49. 51 M. 12, 50. 52 M. 12, 51. 53 M. 12, 52. 54 M. 12, 53. 55 M. 12, 54. 56 M. 12, 55. 57 M. 12, 56. 58 M. 12, 57. 59 M. 12, 58. 60 M. 12, 59. 61 M. 12, 60. 62 M. 12, 61. 63 M. 12, 62. 64 M. 12, 63. 65 M. 12, 64. 66 M. 12, 65. 67 M. 12, 66. 68 M. 12, 67. 69 M. 12, 68. 70 M. 12, 69. 71 M. 12, 70. 72 M. 12, 71. 73 M. 12, 72. 74 M. 12, 73. 75 M. 12, 74. 76 M. 12, 75. 77 M. 12, 76. 78 M. 12, 77. 79 M. 12, 78. 80 M. 12, 79. 81 M. 12, 80. 82 M. 12, 81. 83 M. 12, 82. 84 M. 12, 83. 85 M. 12, 84. 86 M. 12, 85. 87 M. 12, 86. 88 M. 12, 87. 89 M. 12, 88. 90 M. 12, 89. 91 M. 12, 90. 92 M. 12, 91. 93 M. 12, 92. 94 M. 12, 93. 95 M. 12, 94. 96 M. 12, 95. 97 M. 12, 96. 98 M. 12, 97. 99 M. 12, 98. 100 M. 12, 99. 101 M. 12, 100. 102 M. 12, 101. 103 M. 12, 102. 104 M. 12, 103. 105 M. 12, 104. 106 M. 12, 105. 107 M. 12, 106. 108 M. 12, 107. 109 M. 12, 108. 110 M. 12, 109. 111 M. 12, 110. 112 M. 12, 111. 113 M. 12, 112. 114 M. 12, 113. 115 M. 12, 114. 116 M. 12, 115. 117 M. 12, 116. 118 M. 12, 117. 119 M. 12, 118. 120 M. 12, 119. 121 M. 12, 120. 122 M. 12, 121. 123 M. 12, 122. 124 M. 12, 123. 125 M. 12, 124. 126 M. 12, 125. 127 M. 12, 126. 128 M. 12, 127. 129 M. 12, 128. 130 M. 12, 129. 131 M. 12, 130. 132 M. 12, 131. 133 M. 12, 132. 134 M. 12, 133. 135 M. 12, 134. 136 M. 12, 135. 137 M. 12, 136. 138 M. 12, 137. 139 M. 12, 138. 140 M. 12, 139. 141 M. 12, 140. 142 M. 12, 141. 143 M. 12, 142. 144 M. 12, 143. 145 M. 12, 144. 146 M. 12, 145. 147 M. 12, 146. 148 M. 12, 147. 149 M. 12, 148. 150 M. 12, 149. 151 M. 12, 150. 152 M. 12, 151. 153 M. 12, 152. 154 M. 12, 153. 155 M. 12, 154. 156 M. 12, 155. 157 M. 12, 156. 158 M. 12, 157. 159 M. 12, 158. 160 M. 12, 159. 161 M. 12, 160. 162 M. 12, 161. 163 M. 12, 162. 164 M. 12, 163. 165 M. 12, 164. 166 M. 12, 165. 167 M. 12, 166. 168 M. 12, 167. 169 M. 12, 168. 170 M. 12, 169. 171 M. 12, 170. 172 M. 12, 171. 173 M. 12, 172. 174 M. 12, 173. 175 M. 12, 174. 176 M. 12, 175. 177 M. 12, 176. 178 M. 12, 177. 179 M. 12, 178. 180 M. 12, 179. 181 M. 12, 180. 182 M. 12, 181. 183 M. 12, 182. 184 M. 12, 183. 185 M. 12, 184. 186 M. 12, 185. 187 M. 12, 186. 188 M. 12, 187. 189 M. 12, 188. 190 M. 12, 189. 191 M. 12, 190. 192 M. 12, 191. 193 M. 12, 192. 194 M. 12, 193. 195 M. 12, 194. 196 M. 12, 195. 197 M. 12, 196. 198 M. 12, 197. 199 M. 12, 198. 200 M. 12, 199. 201 M. 12, 200. 202 M. 12, 201. 203 M. 12, 202. 204 M. 12, 203. 205 M. 12, 204. 206 M. 12, 205. 207 M. 12, 206. 208 M. 12, 207. 209 M. 12, 208. 210 M. 12, 209. 211 M. 12, 210. 212 M. 12, 211. 213 M. 12, 212. 214 M. 12, 213. 215 M. 12, 214. 216 M. 12, 215. 217 M. 12, 216. 218 M. 12, 217. 219 M. 12, 218. 220 M. 12, 219. 221 M. 12, 220. 222 M. 12, 221. 223 M. 12, 222. 224 M. 12, 223. 225 M. 12, 224. 226 M. 12, 225. 227 M. 12, 226. 228 M. 12, 227. 229 M. 12, 228. 230 M. 12, 229. 231 M. 12, 230. 232 M. 12, 231. 233 M. 12, 232. 234 M. 12, 233. 235 M. 12, 234. 236 M. 12, 235. 237 M. 12, 236. 238 M. 12, 237. 239 M. 12, 238. 240 M. 12, 239. 241 M. 12, 240. 242 M. 12, 241. 243 M. 12, 242. 244 M. 12, 243. 245 M. 12, 244. 246 M. 12, 245. 247 M. 12, 246. 248 M. 12, 247. 249 M. 12, 248. 250 M. 12, 249. 251 M. 12, 250. 252 M. 12, 251. 253 M. 12, 252. 254 M. 12, 253. 255 M. 12, 254. 256 M. 12, 255. 257 M. 12, 256. 258 M. 12, 257. 259 M. 12, 258. 260 M. 12, 259. 261 M. 12, 260. 262 M. 12, 261. 263 M. 12, 262. 264 M. 12, 263. 265 M. 12, 264. 266 M. 12, 265. 267 M. 12, 266. 268 M. 12, 267. 269 M. 12, 268. 270 M. 12, 269. 271 M. 12, 270. 272 M. 12, 271. 273 M. 12, 272. 274 M. 12, 273. 275 M. 12, 274. 276 M. 12, 275. 277 M. 12, 276. 278 M. 12, 277. 279 M. 12, 278. 280 M. 12, 279. 281 M. 12, 280. 282 M. 12, 281. 283 M. 12, 282. 284 M. 12, 283. 285 M. 12, 284. 286 M. 12, 285. 287 M. 12, 286. 288 M. 12, 287. 289 M. 12, 288. 290 M. 12, 289. 291 M. 12, 290. 292 M. 12, 291. 293 M. 12, 292. 294 M. 12, 293. 295 M. 12, 294. 296 M. 12, 295. 297 M. 12, 296. 298 M. 12, 297. 299 M. 12, 298. 300 M. 12, 299. 301 M. 12, 300. 302 M. 12, 301. 303 M. 12, 302. 304 M. 12, 303. 305 M. 12, 304. 306 M. 12, 305. 307 M. 12, 306. 308 M. 12, 307. 309 M. 12, 308. 310 M. 12, 309. 311 M. 12, 310. 312 M. 12, 311. 313 M. 12, 312. 314 M. 12, 313. 315 M. 12, 314. 316 M. 12, 315. 317 M. 12, 316. 318 M. 12, 317. 319 M. 12, 318. 320 M. 12, 319. 321 M. 12, 320. 322 M. 12, 321. 323 M. 12, 322. 324 M. 12, 323. 325 M. 12, 324. 326 M. 12, 325. 327 M. 12, 326. 328 M. 12, 327. 329 M. 12, 328. 330 M. 12, 329. 331 M. 12, 330. 332 M. 12, 331. 333 M. 12, 332. 334 M. 12, 333. 335 M. 12, 334. 336 M. 12, 335. 337 M. 12, 336. 338 M. 12, 337. 339 M. 12, 338. 340 M. 12, 339. 341 M. 12, 340. 342 M. 12, 341. 343 M. 12, 342. 344 M. 12, 343. 345 M. 12, 344. 346 M. 12, 345. 347 M. 12, 346. 348 M. 12, 347. 349 M. 12, 348. 350 M. 12, 349. 351 M. 12, 350. 352 M. 12, 351. 353 M. 12, 352. 354 M. 12, 353. 355 M. 12, 354. 356 M. 12, 355. 357 M. 12, 356. 358 M. 12, 357. 359 M. 12, 358. 360 M. 12, 359. 361 M. 12, 360. 362 M. 12, 361. 363 M. 12, 362. 364 M. 12, 363. 365 M. 12, 364. 366 M. 12, 365. 367 M. 12, 366. 368 M. 12, 367. 369 M. 12, 368. 370 M. 12, 369. 371 M. 12, 370. 372 M. 12, 371. 373 M. 12, 372. 374 M. 12, 373. 375 M. 12, 374. 376 M. 12, 375. 377 M. 12, 376. 378 M. 12, 377. 379 M. 12, 378. 380 M. 12, 379. 381 M. 12, 380. 382 M. 12, 381. 383 M. 12, 382. 384 M. 12, 383. 385 M. 12, 384. 386 M. 12, 385. 387 M. 12, 386. 388 M. 12, 387. 389 M. 12, 388. 390 M. 12, 389. 391 M. 12, 390. 392 M. 12, 391. 393 M. 12, 392. 394 M. 12, 393. 395 M. 12, 394. 396 M. 12, 395. 397 M. 12, 396. 398 M. 12, 397. 399 M. 12, 398. 400 M. 12, 399. 401 M. 12, 400. 402 M. 12, 401. 403 M. 12, 402. 404 M. 12, 403. 405 M. 12, 404. 406 M. 12, 405. 407 M. 12, 406. 408 M. 12, 407. 409 M. 12, 408. 410 M. 12, 409. 411 M. 12, 410. 412 M. 12, 411. 413 M. 12, 412. 414 M. 12, 413. 415 M. 12, 414. 416 M. 12, 415. 417 M. 12, 416. 418 M. 12, 417. 419 M. 12, 418. 420 M. 12, 419. 421 M. 12, 420. 422 M. 12, 421. 423 M. 12, 422. 424 M. 12, 423. 425 M. 12, 424. 426 M. 12, 425. 427 M. 12, 426. 428 M. 12, 427. 429 M. 12, 428. 430 M. 12, 429. 431 M. 12, 430. 432 M. 12, 431. 433 M. 12, 432. 434 M. 12, 433. 435 M. 12, 434. 436 M. 12, 435. 437 M. 12, 436. 438 M. 12, 437. 439 M. 12, 438. 440 M. 12, 439. 441 M. 12, 440. 442 M. 12, 441. 443 M. 12, 442. 444 M. 12, 443. 445 M. 12, 444. 446 M. 12, 445. 447 M. 12, 446. 448 M. 12, 447. 449 M. 12, 448. 450 M. 12, 449. 451 M. 12, 450. 452 M. 12, 451. 453 M. 12, 452. 454 M. 12, 453. 455 M. 12, 454. 456 M. 12, 455. 457 M. 12, 456. 458 M. 12, 457. 459 M. 12, 458. 460 M. 12, 459. 461 M. 12, 460. 462 M. 12, 461. 463 M. 12, 462. 464 M. 12, 463. 465 M. 12, 464. 466 M. 12, 465. 467 M. 12, 466. 468 M. 12, 467. 469 M. 12, 468. 470 M. 12, 469. 471 M. 12, 470. 472 M. 12, 471. 473 M. 12, 472. 474 M. 12, 473. 475 M. 12, 474. 476 M. 12, 475. 477 M. 12, 476. 478 M. 12, 477. 479 M. 12, 478. 480 M. 12, 479. 481 M. 12, 480. 482 M. 12, 481. 483 M. 12, 482. 484 M. 12, 483. 485 M. 12, 484. 486 M. 12, 485. 487 M. 12, 486. 488 M. 12, 487. 489 M. 12, 488. 490 M. 12, 489. 491 M. 12, 490. 492 M. 12, 491. 493 M. 12, 492. 494 M. 12, 493. 495 M. 12, 494. 496 M. 12, 495. 497 M. 12, 496. 498 M. 12, 497. 499 M. 12, 498. 500 M. 12, 499. 501 M. 12, 500. 502 M. 12, 501. 503 M. 12, 502. 504 M. 12, 503. 505 M. 12, 504. 506 M. 12, 505. 507 M. 12, 506. 508 M. 12, 507. 509 M. 12, 508. 510 M. 12, 509. 511 M. 12, 510. 512 M. 12, 511. 513 M. 12, 512. 514 M. 12, 513. 515 M. 12, 514. 516 M. 12, 515. 517 M. 12, 516. 518 M. 12, 517. 519 M. 12, 518. 520 M. 12, 519. 521 M. 12, 520. 522 M. 12, 521. 523 M. 12, 522. 524 M. 12, 523. 525 M. 12, 524. 526 M. 12, 525. 527 M. 12, 526. 528 M. 12, 527. 529 M. 12, 528. 530 M. 12, 529. 531 M. 12, 530. 532 M. 12, 531. 533 M. 12, 532. 534 M. 12, 533. 535 M. 12, 534. 536 M. 12, 535. 537 M. 12, 536. 538 M. 12, 537. 539 M. 12, 538. 540 M. 12, 539. 541 M. 12, 540. 542 M. 12, 541. 543 M. 12, 542. 544 M. 12, 543. 545 M. 12, 544. 546 M. 12, 545. 547 M. 12, 546. 548 M. 12, 547. 549 M. 12, 548. 550 M. 12, 549. 551 M. 12, 550. 552 M. 12, 551. 553 M. 12, 552. 554 M. 12, 553. 555 M. 12, 554. 556 M. 12, 555. 557 M. 12, 556. 558 M. 12, 557. 559 M. 12, 558. 560 M. 12, 559. 561 M. 12, 560. 562 M. 12, 561. 563 M. 12, 562. 564 M. 12, 563. 565 M. 12, 564. 566 M. 12, 565. 567 M. 12, 566. 568 M. 12, 567. 569 M. 12, 568. 570 M. 12, 569. 571 M. 12, 570. 572 M. 12, 571. 573 M. 12, 572. 574 M. 12, 573. 575 M. 12, 574. 576 M. 12, 575. 577 M. 12, 576. 578 M. 12, 577. 579 M. 12, 578. 580 M. 12, 579. 581 M. 12, 580. 582 M. 12, 581. 583 M. 12, 582. 584 M. 12, 583. 585 M. 12, 584. 586 M. 12, 585. 587 M. 12, 586. 588 M. 12, 587. 589 M. 12, 588. 590 M. 12, 589. 591 M. 12, 590. 592 M. 12, 591. 593 M. 12, 592. 594 M. 12, 593. 595 M. 12, 594. 596 M. 12, 595. 597 M. 12, 596. 598 M. 12, 597. 599 M. 12, 598. 600 M. 12, 599. 601 M. 12, 600. 602 M. 12, 601. 603 M. 12, 602. 604 M. 12, 603. 605 M. 12, 604. 606 M. 12, 605. 607 M. 12, 606. 608 M. 12, 607. 609 M. 12, 608. 610 M. 12, 609. 611 M. 12, 610. 612 M. 12, 611. 613 M. 12, 612. 614 M. 12, 613. 615 M. 12, 614. 616 M. 12, 615. 617 M. 12, 616. 618 M. 12, 617. 619 M. 12, 618. 620 M. 12, 619. 621 M. 12, 620. 622 M. 12, 621. 623 M. 12, 622. 624 M. 12, 623. 625 M. 12, 624. 626 M. 12, 625. 627 M. 12, 626. 628 M. 12, 627. 629 M. 12, 628. 630 M. 12, 629. 631 M. 12, 630. 632 M. 12, 631. 633 M. 12, 632. 634 M. 12, 633. 635 M. 12, 634. 636 M. 12, 635. 637 M. 12, 636. 638 M. 12, 637. 639 M. 12, 638. 640 M. 12, 639. 641 M. 12, 640. 642 M. 12, 641. 643 M. 12, 642. 644 M. 12, 643. 645 M. 12, 644. 646 M. 12, 645. 647 M. 12, 646. 648 M. 12, 647. 649 M. 12, 648. 650 M. 12, 649. 651 M. 12, 650. 652 M. 12, 651. 653 M. 12, 652. 654 M. 12, 653. 655 M. 12, 654. 656 M. 12, 655. 657 M. 12, 656. 658 M. 12, 657. 659 M. 12, 658. 660 M. 12, 659. 661 M. 12, 660. 662 M. 12, 661. 663 M. 12, 662. 664 M. 12, 663. 665 M. 12, 664. 666 M. 12, 665. 667 M. 12, 666. 668 M. 12, 667. 669 M. 12, 668. 670 M. 12, 669. 671 M. 12, 670. 672 M. 12, 671. 673 M. 12, 672. 674 M. 12, 673. 675 M. 12, 674. 676 M. 12, 675. 677 M. 12, 676. 678 M. 12, 677. 679 M. 12, 678. 680 M. 12, 679. 681 M. 12, 680. 682 M. 12, 681. 683 M. 12, 682. 684 M. 12, 683. 685 M. 12, 684. 686 M. 12, 685. 687 M. 12, 686. 688 M. 12, 687. 689 M. 12, 688. 690 M. 12, 689. 691 M. 12, 690. 692 M. 12, 691. 693 M. 12, 692. 694 M. 12, 693. 695 M. 12, 694. 696 M. 12, 695. 697 M. 12, 696. 698 M. 12, 697. 699 M. 12, 698. 700 M. 12, 699. 701 M. 12, 700. 702 M. 12, 701. 703 M. 12, 702. 704 M. 12, 703. 705 M. 12, 704. 706 M. 12, 705. 707 M. 12, 706. 708 M. 12, 707. 709 M. 12, 708. 710 M. 12, 709. 711 M. 12, 710. 712 M. 12, 711. 713 M. 12, 712. 714 M. 12, 713. 715 M. 12, 714. 716 M. 12, 715. 717 M. 12, 716. 718 M. 12, 717. 719 M. 12, 718. 720 M. 12, 719. 721 M. 12, 720. 722 M. 12, 721. 723 M. 12, 722. 724 M. 12, 723. 725 M. 12, 724. 726 M. 12, 725. 727 M. 12, 726. 728 M. 12, 727. 729 M. 12, 728. 730 M. 12, 729. 731 M. 12, 730. 732 M. 12, 731. 733 M. 12, 732. 734 M. 12, 733. 735 M. 12, 734. 736 M. 12, 735. 737 M. 1

Igavese elu tingimusteks on varandusest loobumine

18. Ja üks inimene küsis temalt ning ütles: „Hea õpetaja, mis ma pean tegema, et ma igavese elu päriksin?“ 19. Aga Jeesus ütles temale: „Mida sa mind nimetad heaks? Keegi muu ei ole hea kui ainult Jumal.“ 20. Kõik sa tead: Sa ei tohi abielu rikkuda, sa ei tohi tappa, sa ei tohi varastada, sa ei tohi valet tunnistada, sa pead oma isa ja ema austama!“ 21. Aga tema ütles: „Seda kõike ma olen pidanud oma noorestõlvast elates!“ 22. Aga kui Jeesus seda kuulis, ütles ta temale: „Üht asja on sulle vaja: müü ära kõik, mis sul on, ja jaga vaestele, ja sul on siis varandus taevases; ja tule ning järgi mind!“ 23. Aga seda kuuldes sai ta koguni kurvaks; sest ta oli väga rikas. 24. Teda nõnda nähes, ütles Jeesus: „Kui raske on rükkil sisse minna Jumala riiki!“ 25. Sest hõlpsam on, et kammel läheb läbi nõela silma, kui et rikas sisse läheb Jumala riiki.“ 26. Ent kuuljad ütlesid: „Kes siis võib õndsaks saada?“ 27. Aga tema ütles: „Mis inimestel on võimatu, on Jumalale võimatu.“ 28. Siis ütles Petrus: „Vaata, meie oleme kõigest loobunud ja oleme sind järginud!“ 29. Aga tema ütles neile: „Tõesti, ma ütlen teile, et ei ole kedagi, kes on loobunud majast või naise või vendadest või vanemast või lapsest Jumala riigi pärast, 30. kes mitte midagi korda rohkem tagasi ei saaks sellesajal ja tulevases maailmas igavesti elu.“

Jeesus kuulutab ette kohmat korda oma surma ja ülestõusmist

31. Aga ta võttis need kaksteistkümmend enese juure ja ütles neile: „Vaata, me läheme üles Jeruusalemma ja kõik viiakse lõpule, mis prohvetid on kirjutanud Inimese Pojast!“ 32. Sest ta antakse ära paganate kätte ja teda naeratakse ja teotatakse ja tema peale sühtatakse, 33. ja kui nad teda on rooskadega peksnud, tapavad nad ta, ja kolmandal

päeval ta tõuseb üles!“ 34. Aga nemad ei saanud midagi aru sellest, ja see kõne oli varjul nende eest, ja nad ei mõistnud, mida üteldi.

Jeesus teeb pimedale nägijaks

35. Aga kui ta Jeerikole lähenes, istus üks pime tee ääres ja kirjastas. 36. Kuuldes rahvast mööda minevat, püüis ta, mis see peaks olema. 37. Talle teatati: „Jeesus Naimasartlane läheb möödal!“ 38. Siis ta kisendas ning ütles: „Jeesus, Taaveti Poeg, halasta mu peale!“ 39. Ja möödaminejad sõistlesid teda, et ta vait jääks. Tema aga kirjutas palju rohkem: „Taaveti Poeg, halasta minu peale!“ 40. Jeesus jäi seisnuna ja käskis talumada teda enese juure. Kui ta ligedale jõudis, küsis ta temalt: 41. „Mis sa tahad, et ma sulle teeksin?“ Tema ütles: „Issand, et ma jälle näeksin!“ 42. Ja Jeesus ütles temale: „Näe jälle Sinu usk on sind aidanud!“ 43. Ja kohe ta nägi jälle ja kirjutas teda ning andis Jumalale au! Ja seda nähes kõik rahvas kiitis Jumalat!

Sakkeus

19. Ja tema tuli Jeeriko linna ja läks seal läbi. 2. Ja vaata, seal oli mees, Sakkeus nimi, ja see oli tõlnerite ülem ja oli rikas. 3. Ja ta püüdis näha saada Jeesust, kes ta on, aga ei saanud rahva pärast, sest ta oli väikese kasvuga. 4. Ja ta jooksis ettepoole ja ronis metsa-vaigipuu otsa, et teda näha; sest Jeesus pidi sealtsaandu minema. 5. Kui nüüd Jeesus sinna paika jõudis, vaatas ta üles ja nägi teda ning ütles temale: „Sakkeus, tule usinasti maha, sest täna ma pean püüma sinu kottal!“ 6. Ja ta tuli usinasti maha ja võttis teda vastu rõõmuga. 7. Seda nähes nurisesid kõik ning ütlesid: „Tema on ühe patuse mehe juure läinud jalgu puhkama!“ 8. Aga Sakkeus astus Issanda ette ning ütles: „Vaata, Issand, kuuli ma varandusest ma annan vaestele; ja kui ma kellelegi olen ülekohut teinud, annan ma neilekordsest tagasi!“ 9. Siis

Jeesus ütles temale: „Täna on sellele kolme õnnistus tulnud, sest ka tema on abrahami poeg, 10. sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma, mis on kadunud.“

Tähendamissõna kummest naelast

11. Aga kui nad seda kuulsid, ütles ta oma juure veel tähendamissõna, selle pärast et ta oli Jeruusalemma lähedal ja et nemad arvasid Jumala riigi varsti ilmuvat. 12. Sellepärast ta ütles: „Üks suursugune inimene läks teele kaugele maale, et leida kuni griiki ja tulla tagasi. 13. Aga ta kutsus oma kümme sulast ja andis neile kümme naela raha ning ütles neile: Kaubelge seni, kuni ma tagasi tulen.“ 14. Aga tema kodanikud vihkasid teda ja kisasid käskjalad temale järele ja lasksid teda: Me ei taha, et ta on kuningaks meie üle!“ 15. Ja sündis, kui tema tuli tagasi ja oli omandanud selle riigi, et ta kutsus kutsuda enese juure need sulased, kellelele ta raha oli annud, et teada saada, masugust kasu igauks kaubeldes ta saavutanud. 16. Siis tuli sinna inimene ja ütles: Issand, sinu nael raha on tootnud kümme naela! 17. Tema ütles talle: See on hea, sa hea sulane! Et sa saad vähemaks oled ussav olnud, siis olgu sinu valitsus kümme linna üle!“ 18. Ja teine ta ütles: Issand, sinu nael on tootnud ühe naela! 19. Aga ta ütles sellele: Ja sa valitse viie linna üle!“ 20. Veelgi teine ta ütles: Issand, vaata, sinu nael, mida ma olen hoidnud higinäpikus; 21. sest ma kartsin sind, et sa oled üli inimene; sa võtad, mida sa ei ole paigale pannud, ja löikad, mida sa ei ole külvanud!“ 22. Ta ütles temale: Sinu suust ma mõistan sind hukka, sa paha sulane! Kui sa teadsid, et ma olen vali mees ja õiglane, mida ma ei ole pannud paigale, ta lõikan, mida ma ei ole külvanud, 23. miks sa siis ei annud mu raha penka? Kull ma sulle oleksin selle tagasi nõudnud kasudega. 24. Ja ta ütles

juuresseisjatele: Võtke nael ära ta käest ja andke sellele, kellel on kümme! 25. Ja nad ütlesid talle: Issand, temal on kümme naela! 26. Ma ütlen teile: Kellel on, sellele antakse, aga kellel ei ole, sellelt võetakse ka see, mis tal on! 27. Aga need mu vaenlased, kes ei tahtnud mind kuningaks, tooge tänna ja tapke nad ära minu ees!“ 28. Ja kui ta seda oli rääkinud, läks ta edasi Jeruusalemma poole.

Jeesus tuleb Jeruusalemma kui Kuningas

29. Ja sündis, kui ta Betfage ja Betanias ligi jõudis, mille juure, mida kutsutakse Õlimäeks, et ta läkitas kaks oma jüngrit 30. ning ütles: „Minge vastasolevasse alevisse, ja kui te sinna jõuate, leiata te kinniseotud säli, kelle seljas ükski inimene ei ole istunud. Pääsuke ta lahti ja tooge see. 31. Ja kui keegi teist küsib: Miks te ta lahti päästate? siis ütlege nii: Issand on teda tarvis!“ 32. Aga need, kes olid läkitatud, läksid ja leidsid kõik nõnda, nagu ta neile oli ütelnud. 33. Kui nad säli lahti päästid, ütlesid selle omanikud neile: „Miks te säli lahti päästate?“ 34. Nemad vastasid: „Issanda, on teda tarvis!“ 35. Ja nad tõid selle Jeesuse juure, heitsid oma riided säli peale ja panid Jeesuse tema selga istuma. 36. Kui ta nüüd edasi liikus, laotasid nad oma riided tee peale. 37. Aga kui ta lähenes Õlimäe kallakule, hakkas kogu jüngrite hulk rõõmusseades suure häälega kiltma Jumalat kõrgi vägevate tegude eest, mis nad olid näinud. 38. ning ütlesid: „Kudetud oigu kuningas, kes tuleb Issanda nime, rahu taevases ja ma kõrges.“ 39. Ja mõningad variserid rahva seast ütlesid temale: „Õpetaja, sõitle oma jüngrid!“ 40. Ta vastas ning ütles: „Ma ütlen teile, kui need vait jääksid, hakkakud kiud kusendama.“

Jeesus nutab Jeruusalemma pärast

41. Ja kui ta ligi jõudis ja linna nägi, nuttis ta tema pärast. 42. ning ütles:

28 Mt 9, 9-10, 14 Lk 10, 1-2 29 Mt 6, 20 29 Mt 26, 14-15 30 Mt 26, 1-11, Mk 11, 1-11, Lk 19, 28-44 31 Mt 20, 29-34 32 Mt 20, 29-34 33 Mt 20, 29-34 34 Mt 20, 29-34 35 Mt 20, 29-34 36 Mt 20, 29-34 37 Mt 20, 29-34 38 Mt 20, 29-34 39 Mt 20, 29-34 40 Mt 20, 29-34 41 Mt 20, 29-34 42 Mt 20, 29-34

43 Mt 20, 29-34 44 Mt 20, 29-34 45 Mt 20, 29-34 46 Mt 20, 29-34 47 Mt 20, 29-34 48 Mt 20, 29-34 49 Mt 20, 29-34 50 Mt 20, 29-34 51 Mt 20, 29-34 52 Mt 20, 29-34 53 Mt 20, 29-34 54 Mt 20, 29-34 55 Mt 20, 29-34 56 Mt 20, 29-34 57 Mt 20, 29-34 58 Mt 20, 29-34 59 Mt 20, 29-34 60 Mt 20, 29-34 61 Mt 20, 29-34 62 Mt 20, 29-34 63 Mt 20, 29-34 64 Mt 20, 29-34 65 Mt 20, 29-34 66 Mt 20, 29-34 67 Mt 20, 29-34 68 Mt 20, 29-34 69 Mt 20, 29-34 70 Mt 20, 29-34 71 Mt 20, 29-34 72 Mt 20, 29-34 73 Mt 20, 29-34 74 Mt 20, 29-34 75 Mt 20, 29-34 76 Mt 20, 29-34 77 Mt 20, 29-34 78 Mt 20, 29-34 79 Mt 20, 29-34 80 Mt 20, 29-34 81 Mt 20, 29-34 82 Mt 20, 29-34 83 Mt 20, 29-34 84 Mt 20, 29-34 85 Mt 20, 29-34 86 Mt 20, 29-34 87 Mt 20, 29-34 88 Mt 20, 29-34 89 Mt 20, 29-34 90 Mt 20, 29-34 91 Mt 20, 29-34 92 Mt 20, 29-34 93 Mt 20, 29-34 94 Mt 20, 29-34 95 Mt 20, 29-34 96 Mt 20, 29-34 97 Mt 20, 29-34 98 Mt 20, 29-34 99 Mt 20, 29-34 100 Mt 20, 29-34

„Kui sina teaksid sellel päeval, mis sinu rahale tarvis läheb! Ent nüüd see on pandud varju sinu silmade eest. 43. Sest päevad tulevad sinu peale, mil su vaenlased teevad sinu ümber vaia ja puravad sind ja vaevavad sind kõikepidi. 44. Ja lõhuvad sind maha maatasa ja su lapsed sinu ees ega jäta kivi kivi peale, sellepärast et sa ei ole tunnud oma armukatsumisaega!“

Jeesus puhastab templi

45. Ja ta läks puhakotta ja hakkas välja ajama neid, kes seal müüsid ja ostsid, 46. ning ütles neile „Kirjutatud on: Minu koda on palvekoda, aga teie olete teinud rõõvusugusi!“ 47. Ja ta oli iga päev õpetamas puhakojas; aga ülempreestrid ja kirjatundjad ja rahvaulamad plüüdsid teda hukka saata, 48. kuid ei leidnud, mis teha. Sest kõik rahvas rippus ta kõiges teda kuulates

Küsimus Jeessuse meelevalhist

20. Ja ühel päeval, kui ta puhakojas rahvast õpetas ja evangeeliumi kuulutas, tulid ülempreestrid ja kirjatundjad vanematega ta juure, 2. kõnetasid teda ning ütlesid: „Ütle meile, missuguse meelevalhaga sa teed seda või kes on see, kes sulle selle meelevalhi on andnud?“ Tema kostis ning ütles neile: „Mina küsin ka teilt ühe asja; ütlege mulle: 4. Kas oli Johannese ristumine taevast või imemestest?“ 5. Nemad pidasid nõu sekkus, ütlesid: „Kui me ütleme taevast, siis ta ütleb: Mispärast te ei ole siis teda uskunud? 6. Aga kui me ütleme imemestest, siis kõik rahvas viskab meid kividega, sest see on veendunud, et Johannes on prohvet!“ 7. Nemad vastasid, et nad ei teadvat, kust. 8. Siis Jeesus ütles neile: „Ega minagi ütle teile, missuguse meelevalhaga ma seda teen.“

Tähendamissõna viinamäe aednikest

9. Aga ta hakkas rääkima rahvale seda tähendamissõna: „Üks inimene istutas viinamäe ja andis selle rendile aednike kätte ning läks välismaale kauaks ajaks. 10. Ja parajal ajal ta läkitas sulase aednike juure, et nad temale annaksid viinamäe viljast. Aga aednikud peksid teda ja saatsid ta tühjal minema. 11. Ja ta läkitas veel teise sulase. Aga nad peksid teda ja saatsid ta tühjal minema. 12. Ja ta läkitas veel kolmanda. Aga nad haavasid ka seda ja tõukasid ta välja. 13. Siis ütles viinamäe isand: Mis ma pean tegema? Ma läkitan oma armisa poja, vahesi nad häbenevad teda! 14. Aga kui aednikud teda nägid, pidasid nad nõu sekkus ning ütlesid: See on päris! Tapame ta ära, et põrand saaks meile! 15. Ja nad tõukasid ta viinamäest välja ja tapsid ta ära. Mis teeb nüüd viinamäe isand nendega? 16. Ta tuleb ja hukkab need aednikud ja annab viinamäe teiste kätte!“ Seda kuuldes nad ütlesid: „Ärgu seda sündigu!“ 17. Aga tema vaatas neile otsa ja ütles: „Mis see siis õigupoolest tähendab, mis on kirjutatud: See kivi, mille hooneehitajad kui kõlbumatu ära heitsid, see on saanud nurgakiviks! 18. Igauks, kes selle kivi peale kukub, lõheb rüüks; aga kelle peale see langeb, selle ta teeb pihuks!“ 19. Ja ülempreestrid ja kirjatundjad plüüdsid selsamal tunnil pista käd tema külge, kuid nad kartsid rahvast, sest nad said aru, et ta nende kohta oli ütelnud selle tähendamissõna

Maksu maksusest keisrile

20. Ja nad varitsesid teda ja läkitasid välja kavalad mehed, kes pidid teeskleva õiged, et teda tabada kõnest ja teda ära anda ülemusele ning maaavalitseja meelevalhale. 21. Ja nad küsisid temalt mitu ütlesid „Õpetaja, me teame, et sa räägid ja õpetad õigesti ega arveta

43 Mt. 23, 32. 44 p. 21, 6; Mt. 23, 32; Mk. 24, 1. 45 Mt. 23, 32-33; Mk. 13, 15-16; Jh. 2, 23-26. 46 Jh. 26, 7. 47 Mt. 23, 33-34; Mk. 12, 1-2. 48 p. 21, 32. 49 Jh. 1, 16. 50 p. 21, 34; Mt. 23, 34. 51 Jh. 1, 17. 52 Mt. 23, 35. 53 Jh. 1, 18. 54 Mt. 23, 36. 55 Jh. 1, 19. 56 Mt. 23, 37. 57 Jh. 1, 20. 58 Mt. 23, 38. 59 Jh. 1, 21. 60 Mt. 23, 39. 61 Jh. 1, 22. 62 Mt. 23, 40. 63 Jh. 1, 23. 64 Mt. 23, 41. 65 Jh. 1, 24. 66 Mt. 23, 42. 67 Jh. 1, 25. 68 Mt. 23, 43. 69 Jh. 1, 26. 70 Mt. 23, 44. 71 Jh. 1, 27. 72 Mt. 23, 45. 73 Jh. 1, 28. 74 Mt. 23, 46. 75 Jh. 1, 29. 76 Mt. 23, 47. 77 Jh. 1, 30. 78 Mt. 23, 48. 79 Jh. 1, 31. 80 Mt. 23, 49. 81 Jh. 1, 32. 82 Mt. 23, 50. 83 Jh. 1, 33. 84 Mt. 23, 51. 85 Jh. 1, 34. 86 Mt. 23, 52. 87 Jh. 1, 35. 88 Mt. 23, 53. 89 Jh. 1, 36. 90 Mt. 23, 54. 91 Jh. 1, 37. 92 Mt. 23, 55. 93 Jh. 1, 38. 94 Mt. 23, 56. 95 Jh. 1, 39. 96 Mt. 23, 57. 97 Jh. 1, 40. 98 Mt. 23, 58. 99 Jh. 1, 41. 100 Mt. 23, 59. 101 Jh. 1, 42. 102 Mt. 23, 60. 103 Jh. 1, 43. 104 Mt. 23, 61. 105 Jh. 1, 44. 106 Mt. 23, 62. 107 Jh. 1, 45. 108 Mt. 23, 63. 109 Jh. 1, 46. 110 Mt. 23, 64. 111 Jh. 1, 47. 112 Mt. 23, 65. 113 Jh. 1, 48. 114 Mt. 23, 66. 115 Jh. 1, 49. 116 Mt. 23, 67. 117 Jh. 1, 50. 118 Mt. 23, 68. 119 Jh. 1, 51. 120 Mt. 23, 69. 121 Jh. 1, 52. 122 Mt. 23, 70. 123 Jh. 1, 53. 124 Mt. 23, 71. 125 Jh. 1, 54. 126 Mt. 23, 72. 127 Jh. 1, 55. 128 Mt. 23, 73. 129 Jh. 1, 56. 130 Mt. 23, 74. 131 Jh. 1, 57. 132 Mt. 23, 75. 133 Jh. 1, 58. 134 Mt. 23, 76. 135 Jh. 1, 59. 136 Mt. 23, 77. 137 Jh. 1, 60. 138 Mt. 23, 78. 139 Jh. 1, 61. 140 Mt. 23, 79. 141 Jh. 1, 80. 142 Mt. 23, 81. 143 Jh. 1, 82. 144 Mt. 23, 83. 145 Jh. 1, 84. 146 Mt. 23, 85. 147 Jh. 1, 86. 148 Mt. 23, 87. 149 Jh. 1, 88. 150 Mt. 23, 89. 151 Jh. 1, 90. 152 Mt. 23, 91. 153 Jh. 1, 92. 154 Mt. 23, 93. 155 Jh. 1, 94. 156 Mt. 23, 95. 157 Jh. 1, 96. 158 Mt. 23, 97. 159 Jh. 1, 98. 160 Mt. 23, 99. 161 Jh. 1, 100. 162 Mt. 23, 101. 163 Jh. 1, 102. 164 Mt. 23, 103. 165 Jh. 1, 104. 166 Mt. 23, 105. 167 Jh. 1, 106. 168 Mt. 23, 107. 169 Jh. 1, 108. 170 Mt. 23, 109. 171 Jh. 1, 110. 172 Mt. 23, 111. 173 Jh. 1, 112. 174 Mt. 23, 113. 175 Jh. 1, 114. 176 Mt. 23, 115. 177 Jh. 1, 116. 178 Mt. 23, 117. 179 Jh. 1, 118. 180 Mt. 23, 119. 181 Jh. 1, 120. 182 Mt. 23, 121. 183 Jh. 1, 122. 184 Mt. 23, 123. 185 Jh. 1, 124. 186 Mt. 23, 125. 187 Jh. 1, 126. 188 Mt. 23, 127. 189 Jh. 1, 128. 190 Mt. 23, 129. 191 Jh. 1, 130. 192 Mt. 23, 131. 193 Jh. 1, 132. 194 Mt. 23, 133. 195 Jh. 1, 134. 196 Mt. 23, 135. 197 Jh. 1, 136. 198 Mt. 23, 137. 199 Jh. 1, 138. 200 Mt. 23, 139. 201 Jh. 1, 140. 202 Mt. 23, 141. 203 Jh. 1, 142. 204 Mt. 23, 143. 205 Jh. 1, 144. 206 Mt. 23, 145. 207 Jh. 1, 146. 208 Mt. 23, 147. 209 Jh. 1, 148. 210 Mt. 23, 149. 211 Jh. 1, 150. 212 Mt. 23, 151. 213 Jh. 1, 152. 214 Mt. 23, 153. 215 Jh. 1, 154. 216 Mt. 23, 155. 217 Jh. 1, 156. 218 Mt. 23, 157. 219 Jh. 1, 158. 220 Mt. 23, 159. 221 Jh. 1, 160. 222 Mt. 23, 161. 223 Jh. 1, 162. 224 Mt. 23, 163. 225 Jh. 1, 164. 226 Mt. 23, 165. 227 Jh. 1, 166. 228 Mt. 23, 167. 229 Jh. 1, 168. 230 Mt. 23, 169. 231 Jh. 1, 170. 232 Mt. 23, 171. 233 Jh. 1, 172. 234 Mt. 23, 173. 235 Jh. 1, 174. 236 Mt. 23, 175. 237 Jh. 1, 176. 238 Mt. 23, 177. 239 Jh. 1, 178. 240 Mt. 23, 179. 241 Jh. 1, 180. 242 Mt. 23, 181. 243 Jh. 1, 182. 244 Mt. 23, 183. 245 Jh. 1, 184. 246 Mt. 23, 185. 247 Jh. 1, 186. 248 Mt. 23, 187. 249 Jh. 1, 188. 250 Mt. 23, 189. 251 Jh. 1, 190. 252 Mt. 23, 191. 253 Jh. 1, 192. 254 Mt. 23, 193. 255 Jh. 1, 194. 256 Mt. 23, 195. 257 Jh. 1, 196. 258 Mt. 23, 197. 259 Jh. 1, 198. 260 Mt. 23, 199. 261 Jh. 1, 200. 262 Mt. 23, 201. 263 Jh. 1, 202. 264 Mt. 23, 203. 265 Jh. 1, 204. 266 Mt. 23, 205. 267 Jh. 1, 206. 268 Mt. 23, 207. 269 Jh. 1, 208. 270 Mt. 23, 209. 271 Jh. 1, 210. 272 Mt. 23, 211. 273 Jh. 1, 212. 274 Mt. 23, 213. 275 Jh. 1, 214. 276 Mt. 23, 215. 277 Jh. 1, 216. 278 Mt. 23, 217. 279 Jh. 1, 218. 280 Mt. 23, 219. 281 Jh. 1, 220. 282 Mt. 23, 221. 283 Jh. 1, 222. 284 Mt. 23, 223. 285 Jh. 1, 224. 286 Mt. 23, 225. 287 Jh. 1, 226. 288 Mt. 23, 227. 289 Jh. 1, 228. 290 Mt. 23, 229. 291 Jh. 1, 230. 292 Mt. 23, 231. 293 Jh. 1, 232. 294 Mt. 23, 233. 295 Jh. 1, 234. 296 Mt. 23, 235. 297 Jh. 1, 236. 298 Mt. 23, 237. 299 Jh. 1, 238. 300 Mt. 23, 239. 301 Jh. 1, 240. 302 Mt. 23, 241. 303 Jh. 1, 242. 304 Mt. 23, 243. 305 Jh. 1, 244. 306 Mt. 23, 245. 307 Jh. 1, 246. 308 Mt. 23, 247. 309 Jh. 1, 248. 310 Mt. 23, 249. 311 Jh. 1, 250. 312 Mt. 23, 251. 313 Jh. 1, 252. 314 Mt. 23, 253. 315 Jh. 1, 254. 316 Mt. 23, 255. 317 Jh. 1, 256. 318 Mt. 23, 257. 319 Jh. 1, 258. 320 Mt. 23, 259. 321 Jh. 1, 260. 322 Mt. 23, 261. 323 Jh. 1, 262. 324 Mt. 23, 263. 325 Jh. 1, 264. 326 Mt. 23, 265. 327 Jh. 1, 266. 328 Mt. 23, 267. 329 Jh. 1, 268. 330 Mt. 23, 269. 331 Jh. 1, 270. 332 Mt. 23, 271. 333 Jh. 1, 272. 334 Mt. 23, 273. 335 Jh. 1, 274. 336 Mt. 23, 275. 337 Jh. 1, 276. 338 Mt. 23, 277. 339 Jh. 1, 278. 340 Mt. 23, 279. 341 Jh. 1, 280. 342 Mt. 23, 281. 343 Jh. 1, 282. 344 Mt. 23, 283. 345 Jh. 1, 284. 346 Mt. 23, 285. 347 Jh. 1, 286. 348 Mt. 23, 287. 349 Jh. 1, 288. 350 Mt. 23, 289. 351 Jh. 1, 290. 352 Mt. 23, 291. 353 Jh. 1, 292. 354 Mt. 23, 293. 355 Jh. 1, 294. 356 Mt. 23, 295. 357 Jh. 1, 296. 358 Mt. 23, 297. 359 Jh. 1, 298. 360 Mt. 23, 299. 361 Jh. 1, 300. 362 Mt. 23, 301. 363 Jh. 1, 302. 364 Mt. 23, 303. 365 Jh. 1, 304. 366 Mt. 23, 305. 367 Jh. 1, 306. 368 Mt. 23, 307. 369 Jh. 1, 308. 370 Mt. 23, 309. 371 Jh. 1, 310. 372 Mt. 23, 311. 373 Jh. 1, 312. 374 Mt. 23, 313. 375 Jh. 1, 314. 376 Mt. 23, 315. 377 Jh. 1, 316. 378 Mt. 23, 317. 379 Jh. 1, 318. 380 Mt. 23, 319. 381 Jh. 1, 320. 382 Mt. 23, 321. 383 Jh. 1, 322. 384 Mt. 23, 323. 385 Jh. 1, 324. 386 Mt. 23, 325. 387 Jh. 1, 326. 388 Mt. 23, 327. 389 Jh. 1, 328. 390 Mt. 23, 329. 391 Jh. 1, 330. 392 Mt. 23, 331. 393 Jh. 1, 332. 394 Mt. 23, 333. 395 Jh. 1, 334. 396 Mt. 23, 335. 397 Jh. 1, 336. 398 Mt. 23, 337. 399 Jh. 1, 338. 400 Mt. 23, 339. 401 Jh. 1, 340. 402 Mt. 23, 341. 403 Jh. 1, 342. 404 Mt. 23, 343. 405 Jh. 1, 344. 406 Mt. 23, 345. 407 Jh. 1, 346. 408 Mt. 23, 347. 409 Jh. 1, 348. 410 Mt. 23, 349. 411 Jh. 1, 350. 412 Mt. 23, 351. 413 Jh. 1, 352. 414 Mt. 23, 353. 415 Jh. 1, 354. 416 Mt. 23, 355. 417 Jh. 1, 356. 418 Mt. 23, 357. 419 Jh. 1, 358. 420 Mt. 23, 359. 421 Jh. 1, 360. 422 Mt. 23, 361. 423 Jh. 1, 362. 424 Mt. 23, 363. 425 Jh. 1, 364. 426 Mt. 23, 365. 427 Jh. 1, 366. 428 Mt. 23, 367. 429 Jh. 1, 368. 430 Mt. 23, 369. 431 Jh. 1, 370. 432 Mt. 23, 371. 433 Jh. 1, 372. 434 Mt. 23, 373. 435 Jh. 1, 374. 436 Mt. 23, 375. 437 Jh. 1, 376. 438 Mt. 23, 377. 439 Jh. 1, 378. 440 Mt. 23, 379. 441 Jh. 1, 380. 442 Mt. 23, 381. 443 Jh. 1, 382. 444 Mt. 23, 383. 445 Jh. 1, 384. 446 Mt. 23, 385. 447 Jh. 1, 386. 448 Mt. 23, 387. 449 Jh. 1, 388. 450 Mt. 23, 389. 451 Jh. 1, 390. 452 Mt. 23, 391. 453 Jh. 1, 392. 454 Mt. 23, 393. 455 Jh. 1, 394. 456 Mt. 23, 395. 457 Jh. 1, 396. 458 Mt. 23, 397. 459 Jh. 1, 398. 460 Mt. 23, 399. 461 Jh. 1, 400. 462 Mt. 23, 401. 463 Jh. 1, 402. 464 Mt. 23, 403. 465 Jh. 1, 404. 466 Mt. 23, 405. 467 Jh. 1, 406. 468 Mt. 23, 407. 469 Jh. 1, 408. 470 Mt. 23, 409. 471 Jh. 1, 410. 472 Mt. 23, 411. 473 Jh. 1, 412. 474 Mt. 23, 413. 475 Jh. 1, 414. 476 Mt. 23, 415. 477 Jh. 1, 416. 478 Mt. 23, 417. 479 Jh. 1, 418. 480 Mt. 23, 419. 481 Jh. 1, 420. 482 Mt. 23, 421. 483 Jh. 1, 422. 484 Mt. 23, 423. 485 Jh. 1, 424. 486 Mt. 23, 425. 487 Jh. 1, 426. 488 Mt. 23, 427. 489 Jh. 1, 428. 490 Mt. 23, 429. 491 Jh. 1, 430. 492 Mt. 23, 431. 493 Jh. 1, 432. 494 Mt. 23, 433. 495 Jh. 1, 434. 496 Mt. 23, 435. 497 Jh. 1, 436. 498 Mt. 23, 437. 499 Jh. 1, 438. 500 Mt. 23, 439. 501 Jh. 1, 440. 502 Mt. 23, 441. 503 Jh. 1, 442. 504 Mt. 23, 443. 505 Jh. 1, 444. 506 Mt. 23, 445. 507 Jh. 1, 446. 508 Mt. 23, 447. 509 Jh. 1, 448. 510 Mt. 23, 449. 511 Jh. 1, 450. 512 Mt. 23, 451. 513 Jh. 1, 452. 514 Mt. 23, 453. 515 Jh. 1, 454. 516 Mt. 23, 455. 517 Jh. 1, 456. 518 Mt. 23, 457. 519 Jh. 1, 458. 520 Mt. 23, 459. 521 Jh. 1, 460. 522 Mt. 23, 461. 523 Jh. 1, 462. 524 Mt. 23, 463. 525 Jh. 1, 464. 526 Mt. 23, 465. 527 Jh. 1, 466. 528 Mt. 23, 467. 529 Jh. 1, 468. 530 Mt. 23, 469. 531 Jh. 1, 470. 532 Mt. 23, 471. 533 Jh. 1, 472. 534 Mt. 23, 473. 535 Jh. 1, 474. 536 Mt. 23, 475. 537 Jh. 1, 476. 538 Mt. 23, 477. 539 Jh. 1, 478. 540 Mt. 23, 479. 541 Jh. 1, 480. 542 Mt. 23, 481. 543 Jh. 1, 482. 544 Mt. 23, 483. 545 Jh. 1, 484. 546 Mt. 23, 485. 547 Jh. 1, 486. 548 Mt. 23, 487. 549 Jh. 1, 488. 550 Mt. 23, 489. 551 Jh. 1, 490. 552 Mt. 23, 491. 553 Jh. 1, 492. 554 Mt. 23, 493. 555 Jh. 1, 494. 556 Mt. 23, 495. 557 Jh. 1, 496. 558 Mt. 23, 497. 559 Jh. 1, 498. 560 Mt. 23, 499. 561 Jh. 1, 500. 562 Mt. 23, 501. 563 Jh. 1, 502. 564 Mt. 23, 503. 565 Jh. 1, 504. 566 Mt. 23, 505. 567 Jh. 1, 506. 568 Mt. 23, 507. 569 Jh. 1, 508. 570 Mt. 23, 509. 571 Jh. 1, 510. 572 Mt. 23, 511. 573 Jh. 1, 512. 574 Mt. 23, 513. 575 Jh. 1, 514. 576 Mt. 23, 515. 577 Jh. 1, 516. 578 Mt. 23, 517. 579 Jh. 1, 518. 580 Mt. 23, 519. 581 Jh. 1, 520. 582 Mt. 23, 521. 583 Jh. 1, 522. 584 Mt. 23, 523. 585 Jh. 1, 524. 586 Mt. 23, 525. 587 Jh. 1, 526. 588 Mt. 23, 527. 589 Jh. 1, 528. 590 Mt. 23, 529. 591 Jh. 1, 530. 592 Mt. 23, 531. 593 Jh. 1, 532. 594 Mt. 23, 533. 595 Jh. 1, 534. 596 Mt. 23, 535. 597 Jh. 1, 536. 598 Mt. 23, 537. 599 Jh. 1, 538. 600 Mt. 23, 539. 601 Jh. 1, 540. 602 Mt. 23, 541. 603 Jh. 1, 542. 604 Mt. 23, 543. 605 Jh. 1, 544. 606 Mt. 23, 545. 607 Jh. 1, 546. 608 Mt. 23, 547. 609 Jh. 1, 548. 610 Mt. 23, 549. 611 Jh. 1, 550. 612 Mt. 23, 551. 613 Jh. 1, 552. 614 Mt. 23, 553. 615 Jh. 1, 554. 616 Mt. 23, 555. 617 Jh. 1, 556. 618 Mt. 23, 557. 619 Jh. 1, 558. 620 Mt. 23, 559. 621 Jh. 1, 560. 622 Mt. 23, 561. 623 Jh. 1, 562. 624 Mt. 23, 563. 625 Jh. 1, 564. 626 Mt. 23, 565. 627 Jh. 1, 566. 628 Mt. 23, 567. 629 Jh. 1, 568. 630 Mt. 23, 569. 631 Jh. 1, 570. 632 Mt. 23, 571. 633 Jh. 1, 572. 634 Mt. 23, 573. 635 Jh. 1, 574. 636 Mt. 23, 575. 637 Jh. 1, 576. 638 Mt. 23, 577. 639 Jh. 1, 578. 640 Mt. 23, 579. 641 Jh. 1, 580. 642 Mt. 23, 581. 643 Jh. 1, 582. 644 Mt. 23, 583. 645 Jh. 1, 584. 646 Mt. 23, 585. 647 Jh. 1, 586. 648 Mt. 23, 587. 649 Jh. 1, 588. 650 Mt. 23, 589. 651 Jh. 1, 590. 652 Mt. 23, 591. 653 Jh. 1, 592. 654 Mt. 23, 593. 655 Jh. 1, 594. 656 Mt. 23, 595. 657 Jh. 1, 596. 658 Mt. 23, 597. 659 Jh. 1, 598. 660 Mt. 23, 599. 661 Jh. 1, 600. 662 Mt. 23, 601. 663 Jh. 1, 602. 664 Mt. 23, 603. 665 Jh. 1, 604. 666 Mt. 23, 605. 667 Jh. 1, 606. 668 Mt. 23, 607. 669 Jh. 1, 608. 670 Mt. 23, 609. 671 Jh. 1, 610. 672 Mt. 23, 611. 673 Jh. 1, 612. 674 Mt. 23, 613. 675 Jh. 1, 614. 676 Mt. 23, 615. 677 Jh. 1, 616. 678 Mt. 23, 617. 679 Jh. 1, 618. 680 Mt. 23, 619. 681 Jh. 1, 620. 682 Mt. 23, 621. 683 Jh. 1, 622. 684 Mt. 23, 623. 685 Jh. 1, 624. 686 Mt. 23, 625. 687 Jh. 1, 626. 688 Mt. 23, 627. 689 Jh. 1, 628. 690 Mt. 23, 629. 691 Jh. 1, 630. 692 Mt. 23, 631. 693 Jh. 1, 632. 694 Mt. 23, 633. 695 Jh. 1, 634. 696 Mt. 23, 635. 697 Jh. 1, 636. 698 Mt. 23, 637. 699 Jh. 1, 638. 700 Mt. 23, 639. 701 Jh. 1, 640. 702 Mt. 23, 641. 703 Jh. 1, 642. 704 Mt. 23, 643. 705 Jh. 1, 644. 706 Mt. 23, 645. 707 Jh. 1, 646. 708 Mt. 23, 647. 709 Jh. 1, 648. 710 Mt. 23, 649. 711 Jh. 1, 650. 712 Mt. 23, 651. 713 Jh. 1, 652. 714 Mt. 23, 653. 715 Jh. 1, 654. 716 Mt. 23, 655. 717 Jh. 1, 656. 718 Mt. 23, 657. 719 Jh. 1, 658. 720 Mt. 23, 659. 721 Jh. 1, 660. 722 Mt. 23, 661. 723 Jh. 1, 662. 724 Mt. 23, 663. 725 Jh. 1, 664. 726 Mt. 23, 665. 727 Jh. 1, 666. 728 Mt. 23, 667. 729 Jh. 1, 668. 730 Mt. 23, 669. 731 Jh. 1, 670. 732 Mt. 23, 671. 733 Jh. 1, 672. 734 Mt. 23, 673. 735 Jh. 1, 674. 736 Mt. 23, 675. 737 Jh. 1, 676. 738 Mt. 23, 677. 739 Jh. 1, 678. 740 Mt. 23, 679. 741 Jh. 1, 680. 742 Mt. 23, 681. 743 Jh. 1, 682. 744 Mt. 23, 683. 745 Jh. 1, 684. 746 Mt. 23, 685. 747 Jh. 1, 686. 748 Mt. 23, 687. 749 Jh. 1, 688. 750 Mt. 23, 689. 751 Jh. 1, 690. 752 Mt. 23, 691. 753 Jh. 1, 692. 754 Mt. 23, 693. 755 Jh. 1, 694. 756 Mt. 23, 695. 757 Jh. 1, 696. 758 Mt. 23, 697. 759 Jh. 1, 698. 760 Mt. 23, 699. 761 Jh. 1, 700. 762 Mt. 23, 701. 763 Jh. 1, 702. 764 Mt. 23, 703. 765 Jh. 1, 704. 766 Mt. 23,

võtku ta kraasa, nõuvasamuti ka paun, ja keele ei ole, see müügi ära oma kuub ja ostku mõõk. 37 Sest mis ütles teile, ei minne peab veel tühide minema, mis on kirjutatud. „Ja teda arvati üheastujate hulka!“ Sest mis minusse puutub, „Suab lõpule!“ 38. Aga nemad ütlesid. „Issand, ennäht sinu on kaks mõõka!“ Tema ütles neile: „Sest, ätkubi!“

Jeesus Olimele

39. Ja ta läks välja ja rüü oma viisi järele Olimele. Ent ka tema jõugrid järgisid teda. 40 Ja kui ta jõudis kohale, ütles ta neile: „Palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“ 41. Ta ise läks neist eemale, nõukage, e kui kiviga jõuab visata, heitis põlvil maha ja palvetas, 42. ütlesid: „Issa, kui sa tahad, siis võta see karikas minuist ära; ometi ärge sündigu minu, vaid sinu tahtmisel!“ 43. Siis ütles temale ingel tacvast ja kinnitas teda. 44. Ja heideldes raskesti, palvetas ta veel pimevama, ja tema higi oli nagu verepisarad, mis langesid maa peale. 45. Ja ta tõusis üles palvetamast ning tuli oma üngrite juure ja leidis nad magamast kurbuse pärast. 46. Ja ta ütles neile: „Miks te magate? Tõuske üles ja palvetage, et te ei satuks kiusatusse!“

Jeesuse vangistamine

47 Kui tema üles rääkis, vaata, siis tuli rahvast ja see, keda hüüti Juudaseks, üks neist kaheteistkümnest, käis nende ees ja tuli Jeesuse ligi teda suudlema. 48. Aga Jeesus ütles temale: „Juudas, annad sa Inimese Poja suudlusega ära?“ 49 Kui nüüd kaasased seda nägid, mis oli toimmas ütlesid nad: „Issand, kas me peame nädäga sekka lööma?“ 50. Ja üks neist, õi ülempreestri sulast ning raas tema parema kõrva ära. 51. Aga Jeesus kostis ning ütles: „Jätke sellega.“ Ja ta puudutas tema kõrva ja tegi ta terveks. 52. Siis Jeesus ütles ülempreestritele ja puhakojale perakuks ja

vanemaile, kes tema vastu olid tulnud „Te olete tulnud välja otsesu rõõvi vastu mõõkade ja nuvadega! 53. Kui ma ühe päev teie juures olin puhakojas, ei ole te pistnud käsi mu külge. Ent see on teie tunid ja pimeduse võimast!“

Petrus salgab Jeesuse

54. Aga nad võtsid ta kinni ja viisid ning tõid tema ülempreestri kotta. Aga Petrus järgis teda kaugelt. 55. Ja kui nad keset öö süütasid tule ja üheskoos maha istusid, istus ka Petrus nende keskele. 56. Siis nägi üks ümmardaja teda tule ääres istuvat ning läi temale otsa vaatama ja ütles: „Ka seesinane oli uhel temaga!“ 57. Aga tema salgas ning ütles: „Naioc, mina teda ei tunne!“ 58. Üürikese aja pärast nägi teda teine, keegi mees, ning ütles: „Sinagi oled nende seas!“ Kuid Petrus ütles: „Inimene, mina ei ole mitte!“ 59. Ja umbes tund aega hiljemini kinnitas seda keegi teine ning ütles: „Tõepoolest, seesinane oli temaga, sest tema on ju galilealane!“ 60. Aga Petrus ütles: „Inimene, ma ei mõista, mida sa räägid!“ Ja sedamäid laulis kukki 61. Ja Issand pöördus ja vaatas Petruselt; ja Petruscle tuli meele Issanda sõna, kudas ta temale oli ütelnud: „Enne kui kukk tõna laulab, salgad sa mind kolm korda!“ 62. Ja ta läks välja ja nuttis kibedasti.

Jeesust pilgatakse ja peksetakse

63. Aga mehed, kes Jeesust kinni hoidsid, neersid ja peksid teda, 64 ja nad katsid ta silmad kinni ja küsisid temalt ning ütlesid: „Mõista kui prohviet, kes see on, kes sind löi!“ 65. Ja palju muid pilkesõnu nad rääkisid tema vastu.

Jeesus Suurkohtu ees

66. Ja kui valgeks liiks, tulid rahvavannemad, ülempreestrid ja kirjatundjad kokku ja viisid ta üles oma Suurkohtu ette 67 ning ütlesid: „Kui sina oled Kristus,

sis ütle meile!“ Tema vastas neile: „Kui ma teile ütlen, ei usu te ja mitte, 68. ja kui ma kuisin, ei vasta te mitte!“ 69. Ent nüüdsest peale hakkab Inimese Poeg istuma Jumala väe paremal poolel!“ 70. Aga nad kõik ütlesid: „Kas siis sina oled Jumala Poeg?“ Tema ütles neile: „Jah, ma olen!“ 71. Siis nad ütlesid: „Mis tunnistust me veel vajame? Oleme mu ise seda kuulnud tema suust!“

Jeesus maavahitaja Pilaatuse ees

23. Ja kogu nende hulk tõusis ning viis tema Pilaatuse juure. 2. Ja nad hakkasid kaebama tema peale ning ütlesid: „Me oleme leidnud, et tema rahvast eksitab ja keelab andmasti maksuraha keesrile ning ütleb enese kuningas Kristuse olevat!“ 3. Siis Pilaatus küsis temalt ning ütles: „Kas sina oled juude kuningas?“ Ja ta vastas temale, ütlesid: „Jah, olen!“ 4. Pilaatus aga ütles ülempreestritele ja rahvale: „Ma ei leia sellest inimesest ühtki süüd!“ 5. Aga nemad ajasid peale ja ütlesid: „Tema ässitab rahvast ja õpetab mõõda kõike Juudamaad, alates Galileast kuni sinani!“

Jeesus Heroodese ees

6. Aga kui Pilaatus seda kuulis, küsis ta, kas see inimene ei ole mitte galilealane? 7. Ja saades teada, et ta on Heroodese valitsuse alt, saatis ta tema Heroodese juure, kes ka viibis Jeruusalemas neil päevil. 8. Kui siis Heroodes Jeesust nägi, sai ta väga rõõmsaks, sest ta oli hea meelega tahtnud teda juba ammu näha, kuna ta oli temast palju kuulnud, ka lootis ta näha saada mõnd imetähte, mida ta ehk teeb. 9. Ta küsis temalt palju asju, aga tema ei vastanud talle midagi. 10. Aga ülempreestrid ja kirjatundjad seisisid ja kaebasid väga valjusti tema peale. 11. Kui siis Heroodes oma sõjameestega teda oli halvaks pannud ja pilganud ning riistanud toreda riidega, saatis ta tema tagasi Pilaatuse juure. 12. Ja sel päeval said Pilaatus ja Heroodes üksteisega

sõbraks, sest enne nad olid olnud üksteise vihamehed

Jeesus võt Barabas?

13. Siis Pilaatus kutsus kokku ülempreestrid ning rahvaülemad ja rahva 14. ning ütles neile: „Te olete toonud selle inimese minu juure otsesu rahva eksitaja. Ja vaata, ma olen teda üle kuulanud teie ees ega ole sellest inimesest leidnud ühtki süüd, milles te teda süüdistate, 15. ega Heroodeski, vaid ta on tema saanud tagasi meie juure. Ja vaata, tema pole teinud midagi, mis oleks surma väärt! 16. Sellepärast ma tahan teda karistada ja vabaks lasta.“ (17. Aga temal oli kohustusiks neile pühika vabaks lasta üks vang.) 18. Siis kogu hulk kisendas väga ning ütles: „Jätkka ära, lase meile Barabas vabaks!“ 19. See oli mingi linnas sündinud rätsu ja tapmise pärast vangi heidetud. 20. Siis Pilaatus tõstis jälle hääle nende vastu, tahtes vabaks lasta Jeesuse. 21. Aga nemad karjusid: „Löö risti, löö ta risti!“ 22. Siis ta ütles neile kolmat puhku. „Mis ta siis on kurja teinud? Ma pole temast leidnud ühtki surmasüüd. Sellepärast ma karistan teda ja lase ta vabaks!“ 23. Aga nad käisid peale, suure kumardamisega nõudes, et Jeesus loõdaks risti. Ja nende hülled võtsid võimast. 24. Siis Pilaatus tegi otsuse, et sünniks nende palve järele. 25. Ta laskis neile e vabaks selle, kes mässamise ja tapmise pärast oli vangitorni heidetud ja keda nemad vabaks palusid. Aga Jeesuse ta andas nende meelevalja käte

Jeesuse ristilöömine

26. Ja teda välja viies said nad kätte kelli Simona Kureenest, kes tuli väljalt, ja tema peale nad panid risti, et ta seda kannaks Jeesuse järele. 27. Aga teda järgis suur hulk rahvast ja ka naised, kes kaebasid ja teda nuttisid. 28. Siis Jeesus pöördus nende poole ja ütles: „Jeruusalema tütre, ärge nutke mind,

37 Ja 22, 23. 39 Mt. 26, 47. 40 Mt. 26, 47. 41 Mt. 26, 47. 42 Mt. 26, 47. 43 Mt. 26, 47. 44 Mt. 26, 47. 45 Mt. 26, 47. 46 Mt. 26, 47. 47 Mt. 26, 47. 48 Mt. 26, 47. 49 Mt. 26, 47. 50 Mt. 26, 47. 51 Mt. 26, 47. 52 Mt. 26, 47. 53 Mt. 26, 47. 54 Mt. 26, 47. 55 Mt. 26, 47. 56 Mt. 26, 47. 57 Mt. 26, 47. 58 Mt. 26, 47. 59 Mt. 26, 47. 60 Mt. 26, 47. 61 Mt. 26, 47. 62 Mt. 26, 47. 63 Mt. 26, 47. 64 Mt. 26, 47. 65 Mt. 26, 47. 66 Mt. 26, 47. 67 Mt. 26, 47. 68 Mt. 26, 47. 69 Mt. 26, 47. 70 Mt. 26, 47. 71 Mt. 26, 47. 72 Mt. 26, 47. 73 Mt. 26, 47. 74 Mt. 26, 47. 75 Mt. 26, 47. 76 Mt. 26, 47. 77 Mt. 26, 47. 78 Mt. 26, 47. 79 Mt. 26, 47. 80 Mt. 26, 47. 81 Mt. 26, 47. 82 Mt. 26, 47. 83 Mt. 26, 47. 84 Mt. 26, 47. 85 Mt. 26, 47. 86 Mt. 26, 47. 87 Mt. 26, 47. 88 Mt. 26, 47. 89 Mt. 26, 47. 90 Mt. 26, 47. 91 Mt. 26, 47. 92 Mt. 26, 47. 93 Mt. 26, 47. 94 Mt. 26, 47. 95 Mt. 26, 47. 96 Mt. 26, 47. 97 Mt. 26, 47. 98 Mt. 26, 47. 99 Mt. 26, 47. 100 Mt. 26, 47.

4 Mt. 27, 1. 5 Mt. 27, 1. 6 Mt. 27, 1. 7 Mt. 27, 1. 8 Mt. 27, 1. 9 Mt. 27, 1. 10 Mt. 27, 1. 11 Mt. 27, 1. 12 Mt. 27, 1. 13 Mt. 27, 1. 14 Mt. 27, 1. 15 Mt. 27, 1. 16 Mt. 27, 1. 17 Mt. 27, 1. 18 Mt. 27, 1. 19 Mt. 27, 1. 20 Mt. 27, 1. 21 Mt. 27, 1. 22 Mt. 27, 1. 23 Mt. 27, 1. 24 Mt. 27, 1. 25 Mt. 27, 1. 26 Mt. 27, 1. 27 Mt. 27, 1. 28 Mt. 27, 1. 29 Mt. 27, 1. 30 Mt. 27, 1. 31 Mt. 27, 1. 32 Mt. 27, 1. 33 Mt. 27, 1. 34 Mt. 27, 1. 35 Mt. 27, 1. 36 Mt. 27, 1. 37 Mt. 27, 1. 38 Mt. 27, 1. 39 Mt. 27, 1. 40 Mt. 27, 1. 41 Mt. 27, 1. 42 Mt. 27, 1. 43 Mt. 27, 1. 44 Mt. 27, 1. 45 Mt. 27, 1. 46 Mt. 27, 1. 47 Mt. 27, 1. 48 Mt. 27, 1. 49 Mt. 27, 1. 50 Mt. 27, 1. 51 Mt. 27, 1. 52 Mt. 27, 1. 53 Mt. 27, 1. 54 Mt. 27, 1. 55 Mt. 27, 1. 56 Mt. 27, 1. 57 Mt. 27, 1. 58 Mt. 27, 1. 59 Mt. 27, 1. 60 Mt. 27, 1. 61 Mt. 27, 1. 62 Mt. 27, 1. 63 Mt. 27, 1. 64 Mt. 27, 1. 65 Mt. 27, 1. 66 Mt. 27, 1. 67 Mt. 27, 1. 68 Mt. 27, 1. 69 Mt. 27, 1. 70 Mt. 27, 1. 71 Mt. 27, 1. 72 Mt. 27, 1. 73 Mt. 27, 1. 74 Mt. 27, 1. 75 Mt. 27, 1. 76 Mt. 27, 1. 77 Mt. 27, 1. 78 Mt. 27, 1. 79 Mt. 27, 1. 80 Mt. 27, 1. 81 Mt. 27, 1. 82 Mt. 27, 1. 83 Mt. 27, 1. 84 Mt. 27, 1. 85 Mt. 27, 1. 86 Mt. 27, 1. 87 Mt. 27, 1. 88 Mt. 27, 1. 89 Mt. 27, 1. 90 Mt. 27, 1. 91 Mt. 27, 1. 92 Mt. 27, 1. 93 Mt. 27, 1. 94 Mt. 27, 1. 95 Mt. 27, 1. 96 Mt. 27, 1. 97 Mt. 27, 1. 98 Mt. 27, 1. 99 Mt. 27, 1. 100 Mt. 27, 1.

vaid nutke iseendid ja oma laps! 29. Sest vaata, päevad tulevad, mil üteldakse: „Õnnead on sigimatud ja ihud, mis ei ole imetanud!“ 30. Sina hakatakse ütelda mägede. Langege meie peale! ja mäekunkudele. Katke meid! 31. Sest kui seda tehakse toore-puuga, mis sünnib sus kuivaga!“ 32. Aga ka kaks muud kurjategaati viidi ühes temaga välja hukkamiseks.

33. Ja kui nad jõudsid sinna paika, mida hüütakse Peaseks, löid nad tema sinna risti ja need kurjategaad, ühe paremale, teise vasakule poole. 34. Aga Jeesus ütles: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mida nad teevad!“ Ja nad jagasid tema rüüed ning heitsid lasku nende pärast. 35. Ja rahvas seisis seal vaatamas, ja ka ülemad irvitasid ühes nendega ning ütlesid: „Muid ta on aidanud, andeks iseennast, kui ta on Jumala Võitu,“ see kiravatu!“ 36. Ka sõjamehed naersid teda, üksid tema juure ja viisid temale lõõkat 37. ning ütlesid: „Kui sina oled juutide kuningas, siis ära iseennast!“

38. Aga oli ka pealkiri tema kohal: „See on juutide kuningas!“ 39. Sina teine poodud kurjategaati pilkas teda ning ütles: „Eks sa ole Kristus? Ära iseennast ja meid!“ 40. Aga teine kostis ja sõitles teda ning ütles: „Kas sinagi ei karda Jumalat, kuna sa ise oled ju sama karistuse all? 41. Meie kui õiguse poolt, sest me saame kätte, mis meie teod on ära teennud, aga teesinane ei ole teinud midagi ebakohasti!“ 42. Ja ta ütles: „Jeesus, mõtle minule, kui sa oma kuningriiki tuled!“ 43. Ja Jeesus ütles tema.e: „Tõesti ma ütlen sulle, tõna pead sa minuga olema paradisis!“

Jeesus surm

44. Ja oli juba umbes kuues tund, sus tekkis pimedus üle kogu maa üheksandast

nunnast saadik, 45. sest päike pimenes. Ja templi eesrue künnes keskelt lõhki! 46. Ja Jeesus kiscndas suure häälega ning ütles: „Isa, sinu kätte ma annan oma vaimu!“ Ja kui ta seda oli ütelnud, heitis ta hinge. 47. Aga kui pealik nägi, mis sündis, andis ta Jumalale au ning ütles: „See inimene oli tõesti õigel!“ 48. Ja kui kõik rahvahulgad, kes olid kokku tulnud seda vaatama, nägid, mis sündis, löid nad enestele vastu rindu ja läksid tagasi. 49. Aga kõik ta tuttavad ja ka naised, kes olid järginud teda Galileamaalt, seisis eemal ning nägid seda

Jeesuse matmine

50. Ja vaata, mees, nimega Joosep, Suurkohtu liige, hea ja õiglane mees, 51. kes ei olnud ühes nõus nende otsusega ega teoga, Arimaatust, Juude rahva innast, mees, kes ootas Jumala riiki, 52. see läks Pilatuse juure ja palus enesele Jeesuse ihu. 53. Ja ta võttis selle maha ja mähkis ta kallisse lõuendisse. Ja ta pani ta kaljusse raiutud hauda, kuhu ei olnud veel ialgi kedagi pandud. 54. Ja see oli valmistuspäev, ja hingamispäev oli tulemas.

55. Aga naised, kes Galileast olid teda järginud, käisid kaases ja vaatasid hauda ja kuidas tema ihu sinna pandi. 56. Ja kui nad olid tagasi tulnud, valmistasid nad lõhnarohte ja salvi. Aga hingamispäeval nad seisis rahul käsu järele

Jeesuse ülestõusmine

24. Aga nädala esimesel päeval puhtajal läksid naised hauale, viies ühes lõhnarohud, mis nad olid valmistanud. 2. Ja nad leidsid kivi haualt ära veeretatud. 3. Sina nad läksid sisse, kuid ei leidnud mitte Issanda Jeesuse ihu. 4. Ja kui nad selle pärast kahevahel olid, vaata, sus seisis kaks meest nende kõrval säravalt rüüdis! 5. Aga kui naised hakkasid kartma ja oma silmad maha löid, ütlesid

29 p 21, 24; 10 Ja 2, 19; Ho 10, 8; 1 Mi 6, 16; 9, 6; 31 Ja 1, 31; 1 Pe 4, 17; 32 Is 53, 12; 34 1, 22; 70; Ja 53, 2; 80; 9, 43; 33 L 2, 2; 42 Mi 16, 28; 44 Mi 27, 45; 56, Mk 15, 19; 41; 1 Th 19, 28; 20; 45; 2 Mo 16, 14; 46 L 3, 8; Ap 7, 18; 49 p 5, 2; 50 Mi 27, 57; 61; Mk 15, 42; 47; 1 Th 9, 38; 42; 51 p 2, 25; 18; 35 s 49; 56 2 Mc 20, 10; 1 Mi 28, 1; 10; Mk 16, 1-8; 1 Th 20, 7; 10

võitu, heebree k. Maršias Brecke k. Kristum.

mehed neile: „Miks te elavat otsi e surmote juures? 6. Tema ei ole sin, vaid on üles tõusnud! Tuletage meele, mis ta teile rääkis veel Galileas olles, 7. kui ta teile ütles, et Inimene Poeg astuks paruste inimeste kätte ja luuakse risti ja kolmandal päeval ta tõuseb jälle üles!“ 8. Sina nad tuletasid meele tema sõnad 9. ja läksid tagasi haual juurest ja kuulusid seda kõike neile üheteistkümnemele ja kõigile teistele. 10. Aga Maarja Magdaleena ja Johanna ja Maarja, Jakooobuse ema, ja teised nende kaaslased jutustasid seda apostlitele. 11. Ent need kõned olid nende meeltest nagu tühi juut ja nad ei uskunud nait. 12. Aga Peetrus võttis kätte ja jooksis haualle. Ja kui ta kummargile sisse vaatas, nägi ta üksnes surmutunud maas olevat. Ja ta läks ära ja pani seda uneks, mis oli sündinud.

Jeesus ilmub järgijatele Emmaus teel

13. Ja vaata, kaks nende seast olid minemas seismal päeval külas, sus on ligi kauskümmend vagu maad Jerusalemaast ja mille nimi on Emmaus. 14. Ja nad kõneldes isekesis kõigest, mis oli sündinud 15. ja nende kõneldes ja vaieldes lähenes ka Jeesus ise neile ja käis nendega. 16. Aga nende silmad peeti, nii et nad teda ei tunnud. 17. Ja ta ütles neile: „Mis kõned need on, mis te kätes kõnelete isekesis?“ Sina nad seersitasid kurvanõelstena. 18. Aga teine, nimega Kleopas, vastas ning ütles temale: „Sinaks ükski elad kui võõras Jerusalemas ega tea, mis neil päevil seal on sündinud?“ 19. Ta küsis neilt: „Mis?“ Aga nad ütlesid temale: „See, mis sündis Jeesus Nazzaretlasega, kes oli prohvet, vägev teot ja sõnalt Jumala ja kõige rahva ees, 20. kuidas meie ülempreestrid ja vanemad on arnud ta surma mõista ja on ta risti lõõnud. 21. Ent meie lootsime tema olevat selle, kes Iisraeli rahva lunastab; aga peale selle kõige on tõna kolmas päev, kui see sündis! 22. Ka mõned naised meie seast,

kes puh ajal haual käisid, on meid ehmatanud. 23. kui nad tema ihu ei leidnud, tulid nad ja ütlesid endid näinud olevat ka inglite nägemust, kes ütlevad tema elavat! 24. Ja mõnugad neist, kes olid meiega, läksid haualle ja leidsid nõnda olevat, nagu naised olid ütelnud, kuid teda ennast nad ei näinud!“ 25. Tema ütles neile: „Oh te mõistamaturnad ja südamest pikaldased uskuma seda kõike, mis prohvetid on rääkinud!“ 26. Eks Kristus pidanud seda kannatama ja oma suhhiigusest minema?“ 27. Ja ta hakkas peale Moosese ja kõigist prohvetitest ja seletas neile, sus temast kõiges kirjades oli üteldud. 28. Ja kui nad lähenesid küla, kuhu nad olid minemas, tegi ta enese eemale minema. 29. Ja nad käisid temale peale ning ütlesid: „Jäa meie juure, sest õhtu jõuab ja päev veereb!“ Ja tema läks assie nende juure jääma. 30. Ja sündis, kui ta nendega lauas istus, et ta võttis leiva, õnnistas ja murdis ning andis neile. 31. Sina nende silmad läksid lahti ja nad tundsid tema äral ja tema kadus nende silmist. 32. Ja nad ütlesid üksteisele: „Eks meie süda põlenud meie sees, kui ta teel meiega rääkis ja meile kirju seletas?“ 33. Ja nad tõusid samal tunnil ja läksid tagasi Jerusalemma ja leidsid koos olevat need üksteistkümmend ja kaaslased, 34. kes ütlesid: „Issand on tõesti üles tõusnud ja Sumonale ilmunud!“ 35. Ja nemad ise jutustasid, mis teel oli sündinud ja kuidas nad tema olid teina surdmusest ära tunnud

Jeesus ilmub järgijatele Jerusalemas

36. Aga kui nad seda rääkisid, seisis Jeesus ise nende keskel ja ütles neile: „Rahu olgu teile!“ 37. Nemad kokkusid ja löid kartust ning arvasid vaimu nägevat. 38. Ent tema ütles neile: „Miks te olete nii väga ehmunud? Ja mispärast tõuseb niusugused mõtteid teie südamest? 39. Vaadake mu käsi ja jalgu, et teina see

7 Mi 17, 23; 10 p 8, 21; 13 Mi 6, 12; 13; 15 Mi 16, 20; 19 Mi 21, 11; 21 Ap 7, 6; 22 p 1, 1; 24 1 Th 20, 3; 1; 27 1 Mo 3, 23, 22, 18; 1 Mo 18; 5; L 22, 1; 1; 33; 1; 30 p 22, 19; 34 1 Ko 15, 4; 36 Mi 28, 16-20; Mk 16, 4-8; 1 Th 20, 19-23; 37 Mk 14, 26

olen. Katsuge mind kätse ja nähtke, sest vahtul ei ole liha ega luud, nõnda nagu te näete mind olevat" 40. Ja seda üteldes näitas ta neile oma käsi ja jalg 41. Aga kui nad rõõmu pärast veel ei uskunud ja meks panu, ütles ta neile: „Kas teil on siin midagi süüa?" 42. Ja nad panid tema ette praia küpsetatud kala. 43. Ja tema võtns ja sõi nende ees.

44. Siis ütles neile: „Need on kõned, mis ma teile rääkisin veel teie suures oles; sest kõik peab täide minema, mis on kirjutatud minu kohta Moosese käsud, profeetades ja Profetetes ja Lauades" 45. Siis ta avas nende mõistuse, nõnda et nad kirjades aru saadi. 46. Ja ta ütles neile: „Nõnda on kirjutatud ja nõnda pidi Kristus kannatama ja surmaist üles

tõusma kolmandal päeval, 47. ja tema nimel peab kuulutatama meelepärast pattude andekssaamiseks kõigi rahvaste seas, alates Jeruusalemast. 48. Teie olete nende asjade tunnistajad! 49. Ja vaata, mina läkitan teie peale oma Isa tõotusel. Ent teie jääge sellesse linnas seni, kuni teid ehitakse väga kõrgest!"

Jeesuse taevaminek

50. Siis ta viis nad välja Betaania lähedale ja tõstis oma käed üles ja õnnistas neid. 51. Ja sundis, et ta neid õnnistades lahkus neist ja võeti üles taevasse. 52. Ja nemad kummardasid teda ning läksid tagasi Jeruusalemma suure rõõmuga. 53. Ja olid alati puhakojas, tänades Jumalat!

JOHANNESI EVANGEELIUM

Sõna lihaksamusest Kristuses

1. Alguses oli Sõna, ja Sõna oli Jumala juures, ja Sõna oli Jumal. 2. Seesama oli alguses Jumala juures. 3. Kõik on tekkinud tema läbi, ja ilma temata ei ole tekkinud midagi, mis on tekkinud. 4. Tema on elu, ja elu on inimeste valgus. 5. ja valgus paistab pimeduses, ja pimedus ei ole seda võtnud omaks. 6. Oli mees, Jumala läkitatud, selle nime oli Johannes. 7. See tuli tunnistuseks, tunnistama valgusest, et kõik usuksid tema kaudu. 8. Tema ei olnud valgus, vaid ta tuli tunnistama valgusest. 9. See tõeline valgus, mis valgustab igat inimest, oli tulemas maailmas. 10. Tema oli maailmas, ja maailm on tekkinud tema läbi, ja maailm ei tunnud teda. 11. Ta tuli sellesse, mis tema oma, ja tema omad ei

võtnud teda vastu. 12. Aga kõigile, kes teda vastu võtsid, andis ta meelevalja saada Jumala lapsiks, kes usuvad tema nimesse. 13. Kes ei ole sündinud verest, ei liha tahtest ega mehe tahtest, vaid Jumalast. 14. Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel, ja me nägime tema au kui Issat armusündinud Poja au, tiis armu ja tõde. 15. Johannes annab tunnistust temast, ja ta hüüdis nõnda: „Tema oli see, kellest ma ütlesin. Kes tuleb pärast mind, see on olnud enne mind, sest ta oli enne kui mina!" 16. Sest tema tänuest me kõik oleme saanud, ja armu armu peale. 17. Sest käsudõpetus on antud Moosese kaudu, arm ja tõde on tulnud Jeesuse Kristuse kaudu. 18. Ükski ei ole Jumalat nägigi näinud, armusündinud Poeg, kes on Isa süles, on temast kõnninud.

40 Jh. 20, 20. 42 Jh. 21, 10. 44 Lk. 22, 9. 49 Jh. 15, 26; 16, 7; Ap. 1, 4. 50 Mk. 16, 19-20; Ap. 1, 14. 51 p. 1. Mo. 1, 1. 52 Jh. 1, 1. 53 Jh. 1, 1. 54 Jh. 1, 1. 55 Jh. 1, 1. 56 Jh. 1, 1. 57 Jh. 1, 1. 58 Jh. 1, 1. 59 Jh. 1, 1. 60 Jh. 1, 1. 61 Jh. 1, 1. 62 Jh. 1, 1. 63 Jh. 1, 1. 64 Jh. 1, 1. 65 Jh. 1, 1. 66 Jh. 1, 1. 67 Jh. 1, 1. 68 Jh. 1, 1. 69 Jh. 1, 1. 70 Jh. 1, 1. 71 Jh. 1, 1. 72 Jh. 1, 1. 73 Jh. 1, 1. 74 Jh. 1, 1. 75 Jh. 1, 1. 76 Jh. 1, 1. 77 Jh. 1, 1. 78 Jh. 1, 1. 79 Jh. 1, 1. 80 Jh. 1, 1. 81 Jh. 1, 1. 82 Jh. 1, 1. 83 Jh. 1, 1. 84 Jh. 1, 1. 85 Jh. 1, 1. 86 Jh. 1, 1. 87 Jh. 1, 1. 88 Jh. 1, 1. 89 Jh. 1, 1. 90 Jh. 1, 1. 91 Jh. 1, 1. 92 Jh. 1, 1. 93 Jh. 1, 1. 94 Jh. 1, 1. 95 Jh. 1, 1. 96 Jh. 1, 1. 97 Jh. 1, 1. 98 Jh. 1, 1. 99 Jh. 1, 1. 100 Jh. 1, 1.

Ristija Johannese tunnistus

19. Ja see on Johannese tunnistus, kui juudid lähtusid Jeruusalemast preestrid ja levite temalt küsima: „Kes sa oled?" 20. Tema tunnistas ega salanud mitte, vaid tunnistas: „Mina ei ole Kristus!" 21. Ja nad küsisid temalt: „Kes siis? Oled sa Eelija?" Tema ütles: „Ei ole!" — „Oled sina see prohvet?" Tema vastas: „Ei!" 22. Siis nad ütlesid talle: „Kes sa oled? Et annakime vastuse neile, kes meid läkitasid. Mis sa ütled enesest?" 23. Tema ütles: „Mina olen huudaja hääl kõrves. Tehke tasaks Issanda tee, nõnda nagu prohvet Jeesaja on ütelnud!" 24. Ja need, kes olid läkitatud, olid varisevate seast. 25. Ja nad küsisid temalt ja ütlesid talle: „Miks sa siis ristid, kui sa pole Kristus ega Eelija ega see prohvet?" 26. Johannes vastas neile ning ütles: „Mina ristin veega; aga teie keskel seisab see, keda te ei tunne, 27. kes tuleb pärast mind, kelle jalatsi paela lahti päästma mina ei ole võimeline!" 28. See sündis Betaanias, sealpool Jordani, kus Johannes ristis. 29. Järgmisel päeval näeb Johannes Jeesuse tulevat tema juure ja ta ütleb: „Vaata, see on Jumala Tõli, kes võtab ära maailma patul!" 30. See on, kellest ma ütlesin: Pärast mind tuleb mees, kes on olnud enne mind, sest ta oli enne kui mina!" 31. Ja mina ei tunnud teda, kuid selleks, et ta saaks ümber Israelile, olen mina tulnud veega ristima." 32. Ja Johannes tunnistas ning ütles: „Ma nägin Vaimu taevast alla laskuvat nagu luvi; ja ta jäi tema peale. 33. Ja mina ei tunnud teda mitte; aga kes mind läkitas veega ristima, see ütles mulle: Kelle peale sa näed Vaimu alla laskuvat ja tema peale jäävat, see on, kes ristib Püha Vaimuga!" 34. Ja mina olen näinud ja tunnistanud, et seesinane on Jumala Poeg!"

Jeesuse esimeste järgijad

35. Järgmisel päeval seisis Johannes jälle seal, ja kaks tema järgit. 36. Ja kui ta nägi Jeesust kõnnivat, ütles ta: „Ennäh, see on Jumala Tõli!" 37. Ja need kaks järgit kuulsid tema ütlust ja järgisid Jeesust. 38. Aga Jeesus pöördus ümber, ja nähes neid teda järgivat, ütles ta neile: „Mida te otsite?" Aga nemad ütlesid talle: „Rabi!" — see tähendab meie keeli õpetaja — „Kus sa asud?" 39. Ta ütles neile: „Tulge ja vaadake!" Nad tulidki ja nägid, kus ta asus, ja nad jäid tema juure selles päeva. See oli arvata kümme tundi. 40. Andreas, Simoni Peetruse vend, oli üks neist kahest, kes oli kuulnud Johannese ütlust ja hakanud Jeesust järgima. 41. Tema leiab esiteks oma venna Simoni ja ütleb temale: „Me oleme leidnud Messiat!" — see on meie keeli Kristuse. 42. Ja ta viis tema Jeesuse juure. Jeesus vaatas temale otsa ja ütles: „Sina oled Simon, Joona poeg, sind peab hüütama Keefaseks!" — see tähendab Peetruseks. 43. Järgmisel päeval Jeesus tahtis minna Galileasse; ja ta leiab Filippuse ning ütleb temale: „Järgi mind!" 44. Aga Filippus oli pärit Betsaidast, Andrease ja Peetruse linnast. 45. Filippus leiab Naatanaeli ja ütleb temale: „Kellest Mooses on kirjutanud käsudõpetuses, ja prohvetid, selle me oleme leidnud, Jeesuse, Joosepi poja, Naatsaretist!" 46. Naatanael ütles talle: „Kas Naatsaretist võib tulla midagi head?" Filippus ütles temale: „Tule ja vaata!" 47. Jeesus nägi Naatanaeli tema juure tulevat ja ütles temale: „Ennäh, tõeline israellane, kelles ei ole kavalust!" 48. Naatanael ütles talle: „Kust sa mind tunnud?" Jeesus vastas ja ütles temale: „Enne kui Filippus sind kutsus, nägin ma sind, kui sa olid vigipuu all!" 49. Naatanael vastas temale: „Rabi, sina oled Jumala

19 Mt. 3, 1; 12, 1; Lk. 1, 1; 7, 1; 17, 1; 20, 1; 41, 1; Ap. 1, 25; 21, 1; Mo. 8, 1; Mt. 17, 1; 23, 1; 40, 1; Mk. 1, 1; Lk. 1, 1; 27, 1; 28, 1; 30, 1; 31, 1; 32, 1; 33, 1; 34, 1; 35, 1; 36, 1; 37, 1; 38, 1; 39, 1; 40, 1; 41, 1; 42, 1; 43, 1; 44, 1; 45, 1; 46, 1; 47, 1; 48, 1; 49, 1; 50, 1; 51, 1; 52, 1; 53, 1; 54, 1; 55, 1; 56, 1; 57, 1; 58, 1; 59, 1; 60, 1; 61, 1; 62, 1; 63, 1; 64, 1; 65, 1; 66, 1; 67, 1; 68, 1; 69, 1; 70, 1; 71, 1; 72, 1; 73, 1; 74, 1; 75, 1; 76, 1; 77, 1; 78, 1; 79, 1; 80, 1; 81, 1; 82, 1; 83, 1; 84, 1; 85, 1; 86, 1; 87, 1; 88, 1; 89, 1; 90, 1; 91, 1; 92, 1; 93, 1; 94, 1; 95, 1; 96, 1; 97, 1; 98, 1; 99, 1; 100, 1.

Pöeg, sina oied Iisrael kuningas!" 50, Jeesus vastas ja ütles talile „Sellepärast ma ütlen; Ma nägin sind vigutpidu all ühes sa. Sa saad näha suuremaid asju kui need!" 51. Ja ta ütles talile „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, te näete ka teieva olevat avarud ja Jumala angid astuvad üles ja alla Inimese Poja teise."

Maana pulnadi

2. Ja komaanoli päeval olid pulmad Kaanas Galileemaal, ja Jeesus ema olis seal. 2. Ja ka Jeesus ja tema jüngrid olid kutsutud pulma. 3. Ja kui tuli puudus viinast, ütles Jeesuse ema temale: „Nen, ei ole viina.“ 4. Jeesus ütles talle: „Mis sul minuga as, naine? Minu aeg ei ole veel tulnud.“ 5. Tema ema ütles teenijatele: „Mis tema teile iganes ütleb, sedä tehke.“ 6. Aga seal oli kaus kivist anumast seismas jauido puhastuskumist pärast ja gauchte mahitus kaks või kolm mõõru. 7. Jeesus ütles peale: „Täitke anumad veega!“ Ja nemad täitsid need äärmasta. 8. Ja ta ütles neile: „Ammutage nüüd neist ja viige pidukorradajale.“ Ja nemad viisid. 9. Aga kui pidukorradajad maitseis vett, mis oli viinaks saanud, ega teadnud, kust see oli, kuna teenijad, kes vee old toonud, teadsid, kus kutsus pidukorradajad peigmehe. 10. Ja ütles talle: „Igaüks paneb enne lauale hea viina. ja kui ruba külsalt on jõudud, lahema. Sina oled hoidnud hea viina siinast ik.“ 11. Seis esimest tunnistähte tegi Jeesus Kaanas Galileemaal ja armatas ema an. Ja tema jüngrid uskusid temasse. 12. Pärast ta lähe alla Kapernauma, tema ja ta ema ja ta vennad ja ta jüngrid, ja sinna nad ei läinud kauaks aiaks.

Jesus dihantarab tempai

13. Ja juutide paasapühad olid ajad, ja Jeesus läks ules Jeruusalemma. 14. Seal ta leidis pühakojas neid, kes müüsid härgi ja lambaid ja tuvisid, ja rahvahete-

jaid istumas. 15. Ja ta tegi paolust püüa ja ajas kõik puhakejast välja, nüüdist lambad kui häärad, ja rahavahetajate raha ta püstas laiali ning kummutas nende laudad 16. ja ütles turtumustajale: „Vinge need siit ära! Ärge tehke minu isa koda kaubakojaks!“ 17. Tema jüngerite meenus, et on kirjutatud, „Püha viha sinu koma pärast sööb mind ära!“ 18. Siis kostsid juudid ning ütlesid temale: „Mis turtumustahite te nähtud meile, et te seda teed?“ 19. Jeesus vastas üms ütles teile: „Lammutage see tempel, ja ma püstitan selle kolme päevaga!“ 20. Siis ütlesid juudid: „Seda templit on ehitatud nelikümmend ja kuus aastat, ja sina püstitad selle kolme päevaga?“ 21. Ent tema rääkis oma isale templist. 22. Aga kui ta oli purnust üles tõusnud, meenus tema jüngeritele, et ta seda oli ütelnud. Ja nad uskusid Kurja ja sõna, mis Jeesus oli ütelnud.

23. Aga kui ta oli Jeruusalemas paas-
pühäl, uskuvad paljud tema nimesse,
nähes tema imetegusid, mida ta tegi.
24. Kuid Jeesus ise ei usaldanud ennast
nende kätte, sest ta tundis neid kõiki.
25. ega olnud tal tarvis, et kergi oleks
arnud tunnustusi kolleegi inimese kohta;
sest ta ise teadis, mis oli inimeses.

Nihodemuse kõnelus Jaesusega

3. Oli varicride seas mees, Nikodemus nimi, üks juude ülem. 2. See tuli Jeesuse juure öösel ja ütles temale: „Rabi, me teame, et sa Jumalalt oled tulnud õpetajaks; sest keegi ei või teha neid imetähti, mida sina teed, kui Jumal ei ole temaga!“ 3. Jeesus vastas ning ütles talle: „Tõesti, tõesti ma ütlen sulle, kui keegi ei sünni ülaist, ei või ta Jumala rüki näha!“ 4. Nikodemus ütles temale: „Kuidas võib inimene sündida, kui ta on vana? Ega ta või teist korda minna oma ema ihusse ja sündida?“ 5. Jeesus vastas: „Tõesti, tõesti ma ütlen sulle, kui

keegi ei sünni veest ja Vamust, ei või ta
Jumala tiiki pikasedal 6. Mis lihast on
sündinud, on liha, ja mis Vamust on
sündinud, on vaim! 7. Ära pane imeks
ei ma ühesus sulle: Te peate ühesi-
sust maal 8. Tuul puhub, kus ta tahab,
ja sa kuuled ta häält, aga sa ei tea, kust ta
tuleb ja kuhu ta läheb: nõnda on igaukt,
kes on sündinud Vamust!" 9. Niko-
demus vastas ning ütles talle: „Kuidas
see võib sündida?" 10. Jeesus vastas ning
ütles talle: „Sina oled Iisraeli õpetaja, ja
ei tea seda? 11. Tõesti, tõesti ma ütlen
sulle, me räägime, muda me teame, ja
tunnustame, mis me oleme näinud, ja
te ei võta meie tunnustuse vastu! 12. Kui
ma teile räägin maast asjust, ja te ei
usu, kuidas te usustate, kui ma teile
räägiksin taevast asjust? 13. Ja ometi ei
ole ükski muu läinud taevasse kui aga see,
kes taevast on maha raiunud, Inimene Poeg!"
14. Ja nõnda nagu Mooses kõveras maa
ülendas, nõnda ülendatakse Inimene
Poeg, 15 ei igauhel, kes usub temasse,
oleks igavene elu!

16. Sest nõnda on jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on annud, et ükski, kes temasse usub, ei saaks hukka, vaid et tema oleks igavene elul 17. Sest Jumal ei ole oma Poega likitanud maailma, et ta maailma üle kohut mõistaks, vaid et maailm tema läbi õndsaks saaks! 18. Kes usub temasse, selle üle ei mõisteta kohut; aga kes ei usu, selle üle on juba kohus mõistatud, sest ta ei ole uskunud Jumala ainusündinud Poja nimesse. 19. Aga see on kohus, et valgus on tulnud maailma ja inimesed armastavad pimedust rohkem kui valgust, sest nende teed olid kurjad. 20. Sest igaüks, kes teeb kurja, vihkab valgust ega tule valguse juure, et ta tegusid ei laadetaks. 21. Aga kes teeb äärt, see tuleb valguse juure, et ta teod saaksid avalikuks, sest need on Jumalale tehitud!"

JOHANNES 3, 4

Ristija Johannasa iuss tunnicus Kristines

22. Parant seda tulid Jeesus ja tema järgijad juudamaale; ja seal ta vilbis nendega ja ristis. 23. Aga ka Johannes oli ristumas Ananias Salimu lähedal, sest seal oli palju vett ja sinna tuli inimesi ja nad ristuti. 24. Seet Johannes ei olnud veel vangistorni heiderdud. 25. Siis hakkasid Johannese järgijad vaidlema ühe juudiga puhtastuse pärast. 26. Ja nad tulid Johannese juure ja ütlesid temale: „Rabi See, kea oli sinuga sealpool Jordanit, kellest sina tunnustasid, vaata, see ristib ja kõik lähevad tema juure!“ 27. Johannes vastas ning ütles: „Inimene ei või midagi võtta; kui see temale ei ole antud tähest. 28. Te ise olete minu tunnistajad, et ma ütlesin. Mina ei ole Kristus, vaid mind on läkitatud tema eele!“ 29. Kellel on pruuk, see on peigmehe; aga peigmehe sõber seisab ja kuulab teda ja on väga rõõmus peigmehe häilest. See mu rõõm on nüüd kaardud itälikuks!“ 30. Tema peab kasutama, aga mina pean kahanema

See, het is de laatste

31. Kes tuleb ülaist, see on üle kõigide!
Kes on maast, see on maast ja räägib
maast; kes tuleb taevast, on üle kõigide
32. ja tunnistab seda, mida ta on näinud
ja kuulnud, ja tema tunnistust ei võta
ükski vastu! 33. Kes võtab vastu tema
tunnistuse, see kinnitab, et Jumal on
tõeline! 34. Seer see, kelle Jumal on
lasknud, räägib Jumala sõnu; seer
Jumal ei anna Vaimu mõõdu järele!
35. Isa armastab Poega ja on kõik annud
tema kätte! 36. Kes usub Poisasse, selle
on igavene elu; aga kes ei kuule Poja
sõna, see ei saa elu näha, vaid Jumala viha
jääb tema peale!"

Jeerus ja Samaaria naime

4. Kui nüüd Issand sai teada, et varis-
srid olid kuulnud, et Jeesus rōhkem

57 1 Mo 38, 12 4 p 4 26: Mr 2. 45. 5 1 Mo. 31 15 6 Mk 7, 31 11 p. t. 14
 12 p. 7, 3 13 Mo. 2 2 1 Mk 7 5 18: 1 k 19, 45-46 17 L. 69, 10. 18 Mt. 21, 23.
 19 Mt. 26, 67 24 40. 25 1 Ko 6 19. 26 Lk. 24, 8. 27 p. 41, 45. 28 p. 65, 64. 28 Mk. 2, 8.
 He 4, 12 1 p 7, 55 19, 19. 3 1 Pe 1, 2. 4 Hs. 16, 25 il. 15. 24, 67: 3, 5

4 p 1, 13, 140 5, 3, 1, 51, 7 9 Hs 36, 26 to L 87 3; He 5, 12, 22 p 7, 16, 8, 26 28
12 He 5, 13, 13 p 6, 62, 11 4, 19 14 4 Mo. 21 21 15 Mk 16, 16, 16 Ro. 5, 8, 5, 22,
1 Jh. 4, 9 17 p 3, 4, 1 Jh 4, 19 18 5 36, p 3 31 6, 40 4, 7 29 p 1, 5, 9 13
22 p 4, 1, 23 M 11, 3, 26 p 1, 26, 31 31 3 77 13, 27 p 9, 11 He 5, 4 28 p 1, 2 23 7
29 M 22, 2 31 p 8, 18, 1 Ko 15, 47 32 11 p 5, 20: 8 26, 12, 49 33 1 6, 5, 10
34 p 1, 33, 1 L 45, 8, 11, 2 35 p 5, 20, M 27 27, 28, 8 36 p 18 Mk 16, 4,
3 Jh. 3, 10, 1 p 3, 22 26

püngerid leigevat ja ristivat kus Johannes
 — 2. ehk küll Jeesus ise ei ristinud, vaid
 tema ümber — 3. siis ta lahkus Judeast
 ja läks Galileasse 4. Aga tal tuli Samaaria-
 riast läbi minna. 5. Siis ta tuli Samaaria-
 linnu, mida hüütakse Sühharks, põllu
 lähedale, mille Jaakob oli annud oma
 pojale Josephile. 6. Seal oli Jaakob
 maakas. Väsimuse teekäimiseist istus sin-
 Jeesus maha a. ka ühele. Oli arvata kuues
 tund 7. Siis tuleb Samaariast naime vett
 annutajana. Jeesus ütleb talle: „Anna
 mulle juua!“ 8. Ent tema püngerid olid
 arnud sinna tõulust osma. 9. Siis ütleb
 Samaaria naine temale: „Kui sa sina,
 olles juut, kusiid juuda maalt, kes olen
 Samaaria naine?“ Sest juudid ei lepi
 kokku samaariastega. 10. Jeesus vastas
 ning ütles talle: „Kui sa teaksid Jumala
 andi ja kes see on, kes sinule ütleb: Anna
 mulle juua! siis sa paluksid teda ja ta
 annaks sinule elavate vett!“ 11. Naine
 ütleb temale: „Issand, sul ei ole ämbrit ja
 kaeu on tügar, kust sa siis saad sellie
 e vett?“ 12. Kas sina oled suurem kui
 meie isa Jaakob, kes meile andis selle
 kaevu ja jõi seal ise, samuti ta pojad ja ta
 lojused?“ 13. Jeesus vastas ning ütles
 temale: „Igaks, kes seda vett joob, see ei
 annueb jälle, 14. aga kes iganes joob seda
 vett, mida mina temale annan, see ei
 annue igavesti mitte, vaid see vesi, mida
 mina temale annan, saab tema seet-
 vecaakaks, mis annab igaveste elu.“
 15. Naine ütles temale: „Issand, anna
 mulle seda vett, et ma ei järeneke ega
 oieks muu, va a sina tulla vett annutamale!“
 16. Jeesus ütleb talle: „Mine kutsu oma
 mees ja tule siia!“ 17. Naine vastas ning
 ütles: „Mimul ei ole meest!“ Jeesus ütleb
 temale: „Sina ütled õigesti: Mul ei ole
 meest 18. sest viis meest on sul olnud ja
 kus sa, nüüd on, ei ole mitte sinu mees,
 seda sa oled õigesti üelnud.“ 19. Naine
 ütleb temale: „Issand, ma näen, et sa oled
 prohvet 20. Meie esasad kummardasid
 Jumalat selgel mäel ja teie ütlete, et
 Jerusalemas olevat paik, kus tuleb

kummardada! 21. Jeesus ütles tal-
le: „Naine, usu mind, et tund tuleb, mil te ei
kummardate Isa et sellel mäel ega Jerusa-
lemas! 22. Teie kummardate, mida te ei
tege; meie kummardame, mida me teame,
sest õndsus tuleb juudidelt 23. Aga tund
tuleb ja see nuud, et tõelised kummardavad
kummardavad Isa võimuse ja tões seest la-
otub neid, kes teda nõnda kummardavad! 24.
Jumal on Vaim, ja kes teda kummar-
davad, need peavad vaimus ja tões teda
kummardama! 25. Naine ütles temale:
„Ma tean, et Messias tuleb, keda ninne-
taatakse Kristuseks; kui see tuleb, siis
ta kuulutab meile kõik!“ 26. Jeesus ütles
tal- le: „Mina, kes sinuga räägin, olen see!“
27. Ja seepeale tulid tema järgijad ja
imeasjad, et ta naisele kõnele. Siis-
keegi ei ütelnud: „Mis sa kuulad või mis sa
räägid temaga?“ 28. Iis naaine jättis oma
veekõnnu sinna ja läks linna rung uutes
nimeteele: 29. „Tulge vaadake minest,
kes mulle on ütelnud kõik, mis ma olen
teinud! Kas see ei ole Kristus?“ 30. Nad
väljusid linnast ja tulid tema juure-
le. 31. Vaheajal palusid järgijad teda ning
ütlesid: „Rabi, sõdi!“ 32. Aga tema ütles
neile: „Munul on süü roogo, millest teie
ei tea!“ 33. Siis ütlesid järgijad isekeski:
„Kas eluk keegi on temale süü toonud?“
34. Jeesus ütles neile: „Minu roog on see,
et ma teen selle tähtsasti, kes mind on
laktanud, ja lõpetan tema töö. 35. Iis na-
ise ütles, et on veel neid kuud, ja siis tuleb
lõikus? Vastus, ma ütlen teile, tõuske oma
siinud üles ja vaadake põlde, et need on
valgeid lõikusel! 36. Ja nüüd snab lõikaja
palka ja kogub vilja igaveseks eluks, et
niihüü kulvaja kuu lõikaja ühtlasi saaksid
rõõmutseada, 37. Seis siin on sõna tõsi!
Üks on, kes kulvab, ja teine, kes lõikab!
38. Mina olen teid laktanud lõikama
seda, mille kallal teie pole vaeu näinud,
teised on vaeu näinud, ja teie oleite
tulnud nende vaevavilja lõikama!“ 39. Aga
palju sainaarlasi sellest linnest uskus
temasse naise kõne tõttu, kes tunnistas:
„Tema ütles mulle kõik, mis ma olen

40. Kui nüüd samaarlased tulid
ma juure, palusid nad seda jaada nende
sare ja ta viibis seal kaks päeva. 41 Ja
ed palju rohkem samaarlasi hakkas
iskuma tema sõna tõttu. 42. Nad ütlesid
mille „Me ei usu mitte enam siia
kõne parast; sest me ise oleme kuulnud
et teame, et tema on tõesti maailma
härniseiga“

*Joesus teoh serveks huninga
ameiniku poja*

43. Aga kahe päeva pärast tuli ta seal
ra Galileasse. 44. Seal Jeesus ise tun-
nistas, et prohvetust ei peeta lugu ta omal
maal. 45. Kui ta nüüd oli tulnud
Galileasse, võtsid galilealased tema vastu,
et nad olid näinud kõike seda, mis ta oli
teinud Jerusalemas suurel pühäl, sest
ta nemad olid käinud neil pühil. 46. Siis
tuldi Jeesus jälle Galilea Kaanasse, kua ta
oli teinud vee viinaks. Ja seal oli üks
kuninga ametnik, kelle poeg oli haige
Kapernaumas. 47. Kui see sai kuulda, et
Jeesus on tulnud Judeast Galileasse,
üks ta tema juure ja palus teda, et ta
tuleks ja teeks terveks tema poja, sest see
oli suremas. 48. Siis Jeesus ütles talle
„Kui lei te ei usu!“ 49. Kuninga
ametnik ütles temale: „Issand, tule alla,
mine kui mu laps sureb!“ 50. Jeesus
ütles talle „Mine, ja poeg elab!“ Ja
mine uskus sõna, mis Jeesus talle
ütles, ja läks. 51. Aga kui ta alles oli
minemas, tulid ta sulased talle vastu ja
kuulutasid poeg ülesid, et ta poeg elab.
52. Siis ta kuulas neilt tundi, mil ta oli
hakanud toibuma. Nad ütlesid siis talle
Eile seitsemendal tunnil lahkus temast
„alavik!“ 53. Siis isa märkas, et see oli
undunud samal tunnil, mil Jeesus talle
ütles: „Siis poeg elab!“ Ja tema uskus,
amuti kõik ta pere. 54. Selle teise
tunnustähe tegi Jeesus, kui ta Judeast
oli tulnud Galileasse.

Huge Betzeta ingi dæres

5. Pärast seda oli juuride puha ja Jeesus läks Jeruusalemma. 2. Aga Jeruusalemmas on Lambavärava ligi tiik; seda hüüatakse heebrea keeli Betzatsaks. Sellel on viis võlvitud hoonet. 3. Neis lamas hulk haiged, pimedad, alatumad, käre-
tuud, kes ootasid vee liikumist. 4. See-
aeg ajalt tuli ingel alla tiiki ja segas vett.
Kes siis esimene pärast veecõlgamist
sisse astus, sai terveks, olgu mis tahea-
luga; see ta oli. 5. Aga seal oli inimene, kes
oli kolmkümmend kaheksa aastat haige
olnud. 6. Kui Jeesus teda nägi, se-
lamavast ja teda sai, et ta juba kaua aega
oli maas olnud, ütles ta talle: „Kes sa
tuled terveks saada?“ 7. Haige vastas
temale: „Isand, mul ei ole seda inimest,
kes mind aitaks tiiki, kui vett segatakse,
sest, kui ma tulen, astub teine minu eel-
sisse.“ 8. Jeesus ütles temale: „Tõuse
üles, võta oma voodi ja kõnni!“ 9. Ja
inimene sai kohe terveks, võttis oma voodi
ja kõndis. Aga see päev oli hingamispäev.
10. Sus ütlesid juudid sellele, kes oli
terveks saanud, „Nüüd on hingamispäev,
sui ei sobi voodit kanda!“ 11. Tema vastas
neile: „Kes mind terveks tegi, ütles
mulle: Võta oma voodi ja kõnni!“ 12. Nad
küsisid temale: „Kes on see inimene, kes
sulle ütles: Võta oma voodi ja kõnni?“
13. Aga terveksaastu ei teadnud, kes ta
on; sest Jeesus oli läinud kõrvale, see
paigas oleva rahva hulka. 14. Pärast seda
leisab Jeesus tema pühakojast ja ütleb
talle: „Vaata, sa oled terveks saanud,
ära tee enam pattu, et sulle ei juhtuks
midagi halvemat!“ 15. Inimene läks
ära ja ütles juutidele, et see oli Jeesus, kes
ta terveks tegi. 16. Ja sellepärast juudid
küsisid Jeesust taga, et ta seda oli
teinud hingamispäeval. 17. Aga Jeesus
kostis neile: „Minu isa tegutses tänini ja
mina tegutsen!“ 18. Sellepärast püüdsid
nüüd juudid veel enam teda tappa, et ta
mitte anule ei olnud pannud niisuke
hingamispäeva, vaid oli ka ütleb

JOHANNESI 5, 6

Jumala oma Isa olevat, tehes ennast Jumala sarnaseks

Jeesus tekitab oma sõltuvust Isast

9. Sina Jeesus vastas nendele ütles neile „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, Poeg ei või iseenesest teha midagi kui vaid seda, mida ta näeb Isa tegevast! Sest mida Isa teeb, seda teeb Poeg nõndasamuti 20 Sest Isa armastab Poega ja näitab talle kõik, mida ta ise teeb, ja tahab temale näidata suuremaid tegusid kui need on, nõnda et te seda panete imeks. 21. Sest otsegu Isa äratab üles surnuid ja teeb elavaks, nõnda teeb ka Poeg elavaks, keda tahab. 22 Sest Isa ei mõista kohut keelegi üle, vaid kõik kohtu on ta pannud Poja kätte, 23. et kõik austaksid Poega, nagu nad austavad Isa. Kes ei austa Poega, see ei austa Isa, kes tema on ärkitanud. 24. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, kes minu sõna kuulab ja usub seda, kes mind on ärkitanud, sel ei on igavene elu ja see ei tule mitte kohtu alla, vaid on surmast läinud elusse! 25. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, tund tuleb ja on juba käes, mil surnud peavad kuulma Jumala Poja häält, ja kes seda kuulavad, peavad elama! 26. Sest otsegu Isal on elu iseeneses, nõnda on ta annud ka Pojale, et elu on temas eneses. 27. Ja ta on temale annud meelevalla ka kohut pidada, seepärast et ta on Inimese Poeg. 28. Ärge parge seda imeks, sest tuleb tund, mil kõik, kes on maadades, kuulavad tema häält! 29. ning tulevad välja neid, kes on teinud head, et ülestõusmiseks, aga kes on teinud halba, hukkamõistmise ülestõusmiseks.

Tunnistus Jeesusest

40. Mina ei võin iseenesest ühtki teha. Nagu ma kuulen, nõnda ma mõistan kohut ja minu otsus on õige, sest mina ei nõua oma tahtmist, vaid seie tahtmist, kes mind on ärkitanud. 31. Kui mina

tunnistan iseenesest, siis ei ole mu tunnistus mitte tõsi. 32. On teine, kes minust tunnistab, ja ma tean, et see tunnistus, mida ta minust tunnistab, on tõsi. 33. Teie lükkasite Johannese juure ja tema andis teile tunnistust. 34. Aga mina ei võin tunnistust inimeselt, vaid rangin seda, et teie saaksite õndsaks! 35. Tema oli küünal, mis põles ja paistis, aga teie tahtsite nõtke aega ilutseda tema valguses. 36. Aga minul on suurem tunnistus kui Johannese oma; sest tead, mis Isa minule on annud, et ma neid lõpetaksin, neidsamad tead, mida ma tean, tunnistavad minust, et Isa mind on ärkitanud. 37. Ja Isa, kes mind on ärkitanud, see on tunnistanud minust. Teie ei ole ilagi kuulnud tema häält ega ole näinud tema nägu, 38. ega ole teil tema sõna püüvana teie sees; sest te ei usu teda, kelle tema on ärkitanud. 39. Te uurite pühi kirju, sest te arvate enestel neis olevat igavese elu, ja need on, mis tunnistavad minust; 40. ja te ei taha tulla minu juure, et te saaksite elu! 41. Mina ei võin vastu austust inimestelt, 42. aga mina tunnen teid, et teil ei ole Jumala armastust iseeneses. 43. Mina olen tulnud oma Isa nimel, ja te ei võta mind vastu; kui teine tuleb iseenese nimel, tema te võtate vastu. 44. Kuidas te võite uskuda, kui te võtate austust vastu üksikult ega otsi seda austust, mis tuleb üksnes Jumalalt? 45. Ärge mõelge, et muu kaebaksin teie peale Isa ees; on olemas, kes teie peale kaebab — Mooses, kelle peale te loodate. 46. Sest kui te usuksite Moosesest, usuksite te ka mind; sest tema on kirjutanud minust. 47. Aga kui te tema kirju ei usu, kuidas te siis usuksite minu sõnu?

Vne tuhande mehe sõotmine

6. Pärast seda läks Jeesus Tibeeria poolt Galilea mere teisele poole. 2. Ja palju

19 p 3, 17, 22 20 p 3, 14 21 p 25, 28 22 Th 13 Ap 17, 31 23 Pk 2, 10 p 1 Th 2, 23 24 p 3, 6, 18 25 p 1, 10 26 p 1, 10 27 p 22 28 p 1, 10 29 p 1, 10 30 p 1, 10 31 p 1, 10 32 p 1, 10 33 p 1, 10 34 p 1, 10 35 p 1, 10 36 p 1, 10 37 p 1, 10 38 p 1, 10 39 p 1, 10 40 p 1, 10 41 p 1, 10 42 p 1, 10 43 p 1, 10 44 p 1, 10 45 p 1, 10 46 p 1, 10 47 p 1, 10 48 p 1, 10 49 p 1, 10 50 p 1, 10 51 p 1, 10 52 p 1, 10 53 p 1, 10 54 p 1, 10 55 p 1, 10 56 p 1, 10 57 p 1, 10 58 p 1, 10 59 p 1, 10 60 p 1, 10 61 p 1, 10 62 p 1, 10 63 p 1, 10 64 p 1, 10 65 p 1, 10 66 p 1, 10 67 p 1, 10 68 p 1, 10 69 p 1, 10 70 p 1, 10 71 p 1, 10 72 p 1, 10 73 p 1, 10 74 p 1, 10 75 p 1, 10 76 p 1, 10 77 p 1, 10 78 p 1, 10 79 p 1, 10 80 p 1, 10 81 p 1, 10 82 p 1, 10 83 p 1, 10 84 p 1, 10 85 p 1, 10 86 p 1, 10 87 p 1, 10 88 p 1, 10 89 p 1, 10 90 p 1, 10 91 p 1, 10 92 p 1, 10 93 p 1, 10 94 p 1, 10 95 p 1, 10 96 p 1, 10 97 p 1, 10 98 p 1, 10 99 p 1, 10 100 p 1, 10

JOHANNESI: 6

rahvast järgis teda, sest nad nägid tema imetähti, mida ta tegi haigete juures. 1. Aga Jeesus läks üles mäele ja istus sinna oma järgijatega. 4. Ja paasa, juutide püha, oli ligi. 5. Kui nüüd Jeesus oma ilmad üles tõsis ja nägi palju rahvast nese juure tulevat, ütles ta Filippusele „Kust me ostame leiba, et need saaksid süüa?“ 6. Ent seda ta ütles teda kiusates, sest ta teadis küll, mida ta tahtis teha. 7. Filippus vastas talle: „Leibu kaheksa inimese eest ei jätku neile, et igaüks narukesegi võtaks!“ 8. Üks tema järgijatest, Andreas, Simoni Petrusi vend, ütles talle: 9. „Siin on üks poisike, kellel on viis odrakeiba ja kaks kalakest; aga mis saab sellest nii paljudele?“ 10. Jeesus ütles: „Asetage inimesed maha istuma!“ Ja seal paigas oli palju rohku. Siis asetussid maha arvut umbes viis tuhat meest. 11. Jeesus võttis nüüd leivad, tänas ja andis neile, kes maas istusid, samuti ka neist kalakesest, riipalju kui nad tahtsid! 12. Aga kui nende kõhud olid täis saanud, võles ta oma järgijatele: „Koguge ülesinud palukesed kokku, et midagi ei läheks raisku!“ 13. Siis nad kogusid kokku kaksteistkümmend korviküli palukesi, mis oli üle jäänud viiest odrakeivast nendelt, kes olid söönud. 14. Kui nüüd rahvas nägi tunnusmähte, mille Jeesus oli teinud, ütlesid nad: „See on tõesti see rohvet, kes maailma pidi tulema!“ 15. Siis Jeesus sai aru, et nad tahavad tulla ja teda vägisi võtta ning teha kuningaks. Ja ta läks jälle kõrvale mäele ümberüksi.

Jeesus kõnnib ves peal

16. Aga kui õhtu tuli, läksid tema järgijad mereranda 17. ja astusid paati ja tulid teisele poole merd Kapernauma. Aga pimedus oli juba käes ja Jeesus ei olnud veel tulnud nende juure. 18. Ja meri hakkas lainetama, sest suur tuul puhus. 19. Kui nad nüüd olid sõudnud umbes kakskümmend viis või kolmkümmend vagu maad, nägid nad Jeesust

4 p 2, 17, 22 5 p 4, 10, 15 6 p 4, 10, 15 7 p 4, 10, 15 8 p 4, 10, 15 9 p 4, 10, 15 10 p 4, 10, 15 11 p 4, 10, 15 12 p 4, 10, 15 13 p 4, 10, 15 14 p 4, 10, 15 15 p 4, 10, 15 16 p 4, 10, 15 17 p 4, 10, 15 18 p 4, 10, 15 19 p 4, 10, 15 20 p 4, 10, 15 21 p 4, 10, 15 22 p 4, 10, 15 23 p 4, 10, 15 24 p 4, 10, 15 25 p 4, 10, 15 26 p 4, 10, 15 27 p 4, 10, 15 28 p 4, 10, 15 29 p 4, 10, 15 30 p 4, 10, 15 31 p 4, 10, 15 32 p 4, 10, 15 33 p 4, 10, 15 34 p 4, 10, 15 35 p 4, 10, 15 36 p 4, 10, 15 37 p 4, 10, 15 38 p 4, 10, 15 39 p 4, 10, 15 40 p 4, 10, 15 41 p 4, 10, 15 42 p 4, 10, 15 43 p 4, 10, 15 44 p 4, 10, 15 45 p 4, 10, 15 46 p 4, 10, 15 47 p 4, 10, 15 48 p 4, 10, 15 49 p 4, 10, 15 50 p 4, 10, 15 51 p 4, 10, 15 52 p 4, 10, 15 53 p 4, 10, 15 54 p 4, 10, 15 55 p 4, 10, 15 56 p 4, 10, 15 57 p 4, 10, 15 58 p 4, 10, 15 59 p 4, 10, 15 60 p 4, 10, 15 61 p 4, 10, 15 62 p 4, 10, 15 63 p 4, 10, 15 64 p 4, 10, 15 65 p 4, 10, 15 66 p 4, 10, 15 67 p 4, 10, 15 68 p 4, 10, 15 69 p 4, 10, 15 70 p 4, 10, 15 71 p 4, 10, 15 72 p 4, 10, 15 73 p 4, 10, 15 74 p 4, 10, 15 75 p 4, 10, 15 76 p 4, 10, 15 77 p 4, 10, 15 78 p 4, 10, 15 79 p 4, 10, 15 80 p 4, 10, 15 81 p 4, 10, 15 82 p 4, 10, 15 83 p 4, 10, 15 84 p 4, 10, 15 85 p 4, 10, 15 86 p 4, 10, 15 87 p 4, 10, 15 88 p 4, 10, 15 89 p 4, 10, 15 90 p 4, 10, 15 91 p 4, 10, 15 92 p 4, 10, 15 93 p 4, 10, 15 94 p 4, 10, 15 95 p 4, 10, 15 96 p 4, 10, 15 97 p 4, 10, 15 98 p 4, 10, 15 99 p 4, 10, 15 100 p 4, 10, 15

merel kõndivat ja paadi lähedale jõudvat, ja nad löid kartma. 20. Aga tema ütles neile: „Mina olen see, ärge kartke.“ 21. Nüüd nad tahtsid teda paati võtta, ja varsti sai paat sinna randa, kuhu nad sõidud.

Rahvas otsib Jeesust

22. Järgmisel päeval nägi rahvas, kes viibis mere teisel rannal, et teist lootsikut ei olnud seal, vaid oli ainult üks, ja et Jeesus ei olnud astunud ühes oma järgijatega paati, vaid et ainult tema järgijad olid ära läinud. 23. Oli aga tulnud veel lootsikuid Tibeeria seile paiga lähedale, kus nad olid leiba söönud, kus Issand oli Jumalat tänanud. 24. Kui nüüd rahvas nägi, et seal ei olnud Jeesust ega tema järgijaid, läksid nad lootsikusse ja tulid Kapernauma ning otsisid Jeesust. 25. Ja kui nad ta leidsid mere teisel rannal, ütlesid nad talle: „Rabi, misal sa viia said?“

Iluleib

26. Jeesus vastas neile ning ütles „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et te ei otsi mind, sellepärast et te nägite tunnusmähti, vaid et te sõite leiba ja teie kõhud said täis! 27. Ärge hankige rooga, mis hävib, vaid rooga, mis jääb igaveseks eluks, mida Inimese Poeg tahab teile anda; sest teda on Jumal Isa pitseriga kinnitanud!“ 28. Siis ütlesid nad temale: „Mis me peame tegema, et võiksime teha Jumala tegusid?“ 29. Jeesus vastas ning ütles neile: „See on Jumala tegu, et te usute temasse, kelle ta on ärkitanud.“ 30. Siis nad ütlesid temale: „Mis tunnusmähti sa aus teed, et me näeksime ja usuksime sind? Mis sa teed? 31. Meie esinad sõid kõrves mannat, nagu on kirjutatud: Ta andis neile süüa leiba taevast!“ 32. Siis Jeesus ütles neile „Tõesti, tõesti ma ütlen teile! Mooses ei annud teile leiba taevast, aga minu Isa annab teile tõelise leiva taevast! 33. Sest Jumala leib on see, kes tuleb taevast alla

16 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 17 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 18 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 19 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 20 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 21 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 22 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 23 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 24 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 25 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 26 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 27 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 28 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 29 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 30 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 31 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 32 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 33 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 34 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 35 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 36 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 37 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 38 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 39 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 40 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 41 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 42 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 43 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 44 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 45 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 46 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 47 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 48 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 49 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 50 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 51 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 52 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 53 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 54 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 55 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 56 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 57 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 58 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 59 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 60 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 61 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 62 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 63 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 64 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 65 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 66 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 67 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 68 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 69 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 70 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 71 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 72 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 73 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 74 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 75 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 76 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 77 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 78 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 79 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 80 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 81 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 82 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 83 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 84 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 85 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 86 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 87 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 88 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 89 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 90 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 91 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 92 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 93 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 94 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 95 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 96 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 97 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 98 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 99 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46 100 Mt 14, 22-23 Mk 6, 45-46

ja annab maailmale elu!" 34. Siis nad ütlesid talle: „Issand, anname sulle jkka seda teha." 35 Jeesus ütles neile „Mina olen ettearb. Kes tuleb minu juure, see ei näe nälga, ja kes minusse usub, sellele ei tule saagi janu 36. Aga mina olen teile ütelnud, et te olete mind näinud ega usu mitte! 37. Kõik, mis Isa muule annab, tuleb minu juure, ja kes minu juure tuleb, seda ma ei lükka välja. 38. Sest m ooleff teavast alla tulnud mitte oma teht-mist tegema, vaid seie tahtmist, kes mind on ärkitanud 39. Aga see on selle taht-mine, kes mind on ärkitanud, et ma ühtki ei kaota sellest kõigest, mis ta minuile on annud, vaid et ma selle üles kiritan viimisel päeval 40. Sest see on muu Isa tahtmine, et igahüel, kes Poega nääb ja temasse usub, on igavene elu, ja ma ärkatan tema üles viimisel päeval!"

41. Siis nurisesid juudid tema üle, et ta
on ütelnud: „Mina olen leib, mis taevast
on alla tulnud!“ 42. Ja nad ütlesid:
„Eks see ole Jeesus, Joosepi poeg, kelle
isa ja emm me tunneme? Kuidas ta siis
ütleb: „Mina olen tulnud taevast?“ 43. Jeesus
vastas ning ütles neile: „Ärge nurisege
inimeseks! 44. Ükski ei võt tulla minu
järele, kui teda ei tõmba Isa, kes mind on
läkitanud; ja mina kirjutan tema üle
võrre päeval. 45. Prohveete raamatuis
on kirjutatud: Nad kõik peavad olema
Jumala poolt õpetatud!“ Igauks, kes on
Isast kuulnud ja on õppinud, tuleb minu
järele. 46. Mitte, et keegi teine oleks
näinud Isa kui see, kes on Jumala juurest;
see on näinud Isa. 47. Tõesti, tõesti ma
 ütlen teile: Kes usub, seljel on igavene
elud. 48. Mina olen elav leib. 49. Teie
esnsad sõid kõrves maonast ja surid.
50. See on leib, mis taevast alla tulub, et
inimene seda sööks ega sureks. 51. Mina
olen elav leib, mis taevast on alla tulnud.
Kui keegi sööb seda leiba, siis ta elab
igavesti. Ja leib, mille mina annan, on
minu üha, mil le annan maailma elu eest!“

52. Suis rüütleid jundid isekesks,
üteldes: „Kuidas see võib meile anda oma
liha sinu?” 53. Suis Jeesus ütles neile
„Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et kun te ei
sööb Inimese Poja liha ega 100 tema verd,
suis ei ole elu teie enestes! 54. Kes sööb
minu liha ja joob minu verd, sel on
igavene elu; ja mina kiritan tema üles
viimisel päeval. 55. Sest mu liha on
tõeline roog ja mu veri on tõeline jook.
56. Kes sööb minu liha ja joob minu
verd, jääb minusse ja mina temasse.
57. Nagu elav Isa mind on läkitanud ja
mina elan Isa läbi, nõnda ka see, kes
mind sööb, elab minu läbi. 58. See on
leib, mis täiesti on alla tulnud, see ei ole
misugune, mida söid teie vanemud ja
surid. Kes seda leiba sööb, elab igavesi!”
59. Seda ta ütles koguduskorjas, õpetades
Kapernaumas.

Kahilavaad järgi ei

60. Siis paljud tema järgrid, kui nad seda kuulsid, ütlesid „See kõne on kõva, kes võib seda kuulda?“ 61. Aga et Jeesus iseenesest teadis, et tema järgrid selle üle nurgasid, ütles ta neile: „Kas see teile pahandab? 62. Aga nus on siis, kui te näete Inimese Poja üles minevat sinna, kus ta enne oli? 63. Väiui on, kes teeb elavaks; lihast ei ole kasu milleski, sõnad, mis mina teile olen rääkinud, on vaim ja on elu, 64. Aga teie seas on mõned, kes ei usu!“ Sest Jeesus teadis algusest peale, kes need olid, kes ei uskunud, ja kes see on, kes tema ära annab, 65. Ja ta ütles: „Sellepärast ma olen teile ütelnud, et ükski ei või tulla minu juure, kui temale seda ei ole annud minu Isal“ 66. Sellest ajast läksid paljud tema järgrid ära ta järele ega kõndinud enam temaga.

Pectus homistis Joensen

67 Sus Jeesus ütles neile kahestsast kümnele: „Kas ka teie tahate ära minna?”

68. Siimon Petrus vastas temale: „Jeesand, kelle juure me läheme? Sind on kõigeväe elu sõnad, 69. ja me oleme õnnunud ja tunnud, et sina oled Jumala Pühane” 70. Jeesus kostis neile: „Eks ole muna teid kaksteistkümnend ära valinud, ja üks teie seast on kurat?” 71. Aga ta rääkis fundast, likariodi Siimona poist; sest see pidi tema ära andma ja oli üks neist kaksteistkümnest.

Iskoni je tamo uetnah

7. Ja pärast seda käis Jeesus mööda Galileamaad, sest ta ei tahtnud käia lüüdmadal, kuna juudid püüdnud teda tappa. 2. Aga juutide lehtonnajade pühik oli ligi. 3. Sus ütlesid ta vennad temale: „Mine siit ära Judeasse, et ka su järgijad näeksid su tegusid, mida sa teed; 4. sest ükski ei tee midagi salajas, kui ta tahab olla avalikkuses. Kui sa priisuguseid asju teed, siis ilmuta ennast maailmale!“ 5. Sest ta vennadki, ei uskunud temasse. 6. Sus ütles Jeesus neile: „Minu aeg ei ole veel tulnud, aga teie aeg on juba oodud. 7. Maailm ei või teid vihata, aga inimad ta vihkab, sest tein tein tunnistust temast, et tema teod on kurjad. 8. Minge teie üles pühiku; mina veel ei lähe üles teieks pühiku, sest minu aeg ei ole veel juba saanud.“ 9. Kui ta neile seda oli öelnud, läi ta Galileasse. 10. Ent kui ta vennad olid üles läinud pühiku, läks temagi üles, mitte avalikult, vaid otsesu salaja.

11. Sits otsusid juudid teha pühil ja
 ütleksid: „Kus ta on?“ 12. Ja nurisemise
 tema pärast oli suur hulkade seas. Mõned
 ütlesid: „Tema on hea“ Teised ütlesid.
 Ei, vana ta eksitab rahvast!“ 13. Kuid
 iski ei rääkinud temast julgesti harru
 pärast juutide ees.

Journal on Language Learning

14. Aga kui pühad juba olid poole peale
'õudnud, läks Jeesus üles pühakotta ja

õpetas. 15. Sus juudid panid seda meks-
nung ütlenud: „Kuidas see Nija tunneb
ilma õppimata?“ 16. Jeesus aga vastas
neile nung ütles: „Mina õpetus ei ole
minu oma, vaid selle, kes mind on läke-
tanud. 17. Kui keegi tahab teha tema
tahumust, see tunneb, kas see õpetus on
Jumalast või kas mina räägin iseenestest.“
18. Kos iseenestest räägib, see oimib
iseenese austust; aga kos oimib selge
austust, kas teda on läkitanud, see on
õelne ja temas ei ole ülekohtu. 19. Eks
Mooses ole teile annud käsuõpetuse, ja
ükski teie seast ei tos käsuõpetuse
järele. Miks te püüate mind tappa?“
20. Rahvas vastas: „Sul on kurt väim; kas
püüab sind tappa?“ 21. Jeesus kostis
nung ütles neile: „Õhe too ma tein ja te
kõik imestate. 22. Sellepärast on Mooses
teile annud ümberlõikamise — mitte mu,
et see on Moosesest, vaid eelisadest — ja
te lõikate inimese ümber ka hingamis-
päeval. 23. Kui inimene lõigatakse ümber
hingamispäeval, et Mooses käsuõpetust
ei rikutaks, miks te siis olete pahased
minule, et ma olen kogu inimese terveks
teinud hingamispäeval? 24. Ärge mõistke
kohut silmnäo järelle, vaid mõistke õiget
kohut!“

25. Siis ütlesid mõned Jeruusalema elanikad: „Eks see ole see, keda nad püüavad tappa? 26. Ja crahke, temale rüüguv vabalt ja nad ei ütle talle midagi. Kaa on ehk meie ülemad tõesti ära tunnud, et tema on Kristus? 27. Ometi me teame, kust ta on. Aga kui Kristus tuleb, siis ei tea ükski, kust ta on.“ 28. Siis Jeesus hüüdis pühakonas õpetades ning ütles: „Kõik te tunnete mind ja teate, kust ma olen, ja ma ei ole tulnud seepärast; aga tõeline on see, kes mind on lükanud, keda te ei tunne. 29. Mina tunnen teda, sest ma olen temast, ja tema on mind lükanud.“ 30. Siis nad püüdsid teda kinni võtta, aga ükski ei püüdnud kätt tema külge, sest tema tund

ei olnud veel tulnud. 31. Aga paljud rahva seast uskusid temasse ja ütlesid: „Kui Kristus tuleb, kas ta peaks tegema veel rohkem tunnustusi kui see on teinud?“ 32. Variserid kuulsid rahvast sekkasid seda temist soostavat. Ja variserid ja ülempreestrid läkitasid sulasid teda kinni võtma. 33. Siis ütles Jeesus neile: „Ma olen veel üheksa aja teie juures, ja siis ma lähen selle juure, kes mind on läkitanud. 34. Siis te otsite mind, aga ei leia, ja kus ma olen, sinna te ei või tulla.“ 35. Siis ütlesid juudid teheskiskis: „Kuhu ta tahab minna, et me teda ei peaks leidma? Mõtleb ta minna hajuvil asuvate kreeklaste juure ja õpetada kreeklasi?“ 36. Mis sõna see on, mis ta ütles. Te otsite mind, aga ei leia, ja kus ma olen, sinna te ei või tulla.“

Läbi vasti

37. Aga pühade viimset, suurel päeval seisis Jeesus ja kõneles valju häälega ning ütles: „Kui keegi on jahu, see tulgu minu juure ja joogu.“ 38. Kes usub minuusse, pagu Kiri ütles, teie ihust peavad voolama elava vee jõed.“ 39. Aga seda ta ütles Vaimust, kelle pidid saama need, kes temasse usuvad; sest veel ei olnud Vaimu, ei olnud ja Jeesust veel mitte austatud.

40. Siis ütlesid paljud rahva seast, kes seda kõnet kuulsid: „Tema on tõesti see prohvet!“ 41. Teised ütlesid: „Tema on Kristus.“ Aga mitmed ütlesid: „Ega siis Kristus Galtseast tule?“ 42. Eks Kiri ütles, et Kristus tuleb Taaveti soost ja Petlemast, alevist, kust oli Taavet?“ 43. Siis tekkis lahkmee rahva sekka tema pärast. 44. Aga mõned neist tahtsid teda kinni võtta, kuid ükski ei pistnud kätt tema külge.

45. Nii tulid sulased ülempreestrite ja variseride juure tagasi. Ja need küsisid neilt: „Mispärast te ei oie teda tootud?“ 46. Sulased kostsid: „Ükski inimene ei

ole talgi nõnda rääkinud nagu see inimene!“ 47. Siis vastasid variserid neile: „Kas teiegi olete eksitanud?“ 48. Kas ükski ülemust või variserdest on uskunud temasse?“ 49. Aga see rahvahulk, kes ei tunne käsudõpetust, on neetud!“ 50. Nikodemus, kes enne oli tema juure tulnud ja oli üks nende seast, ütles neile: 51. „Kas meie seadus inimese hukka mõistab, enne kui ta tema üle kuulab ja teada saab, mis ta on teinud?“ 52. Nad vastasid ning ütlesid temale: „Oled ka sinna Galtseast? Uuri ja vana, et Galtseast ei rõuase prohvetit!“ [53. Ja igaüks läks koju.]

Abielurikkumisele tabatud naine

8. Aga Jeesus läks Ölmäele. 2. Vana hommikul ta tuli jälle pühakotta ja kõik rahvas tuli tema juure; ja ta istus maha ja õpetas neid. 3. Seal kirjutundjad ja variserid tõid tema juure naise, kes oli tabatud abielurikkumisele. Ja nad panid ta keskpäeva seisima. 4. Ning ütlesid temale: „Õpetaja, see naine tabati abielurikkumisele!“ 5. Aga Mooses on käsudõpetuses käskinud meid niusugused kividega surmakuks visata. Mis siis sina ütled?“ 6. Seda nad ütlesid teda kiusates, et neil oleks kaebamist tema peale. — Jeesus kummardes ja kirjutas sõrmega maa peale.

7. Kui nad siis küsid käisid temale peale, ajas ta enese sirgu ning ütles neile: „Kes teie seast on patuta, see olgu esimeste tema peale kivi viskamal!“

8. Ja ta kummardas jälle ning kirjutas maa peale. 9. Kui nad seda kuulsid ja südametunnistus neid süüdistas, läksid nad välja üksteise järele, varem nad eesotsas. Ja Jeesus jäi sinna üks ja naine, nagu ta seal seisis. 10. Ent Jeesus ajas enese sirgu ega näinud kedagi inimesi kui naist; ja ta ütles naisele: „Naine, kus on need sinu süüdistajad? Ega keegi ole sind hukka mõistnud?“ 11. Naine vastas: „Mitte keegi, Issand!“ Jeesus ütles: „Ega minagi

ind hukka mõista; mine ja ära tee enam pattu!“]

Maailma valgus

12. Siis rääkis Jeesus jälle neile ning ütles: „Mina olen maailma valgus. Kes mind järgib, see ei käi pimeduses, vaid temal on elu valgus!“ 13. Siis variserid ütlesid talle: „Sina tunnustad iseennest, mu tunnistus ei ole tõsi!“ 14. Jeesus vastas ning ütles neile: „Ehk mina küll iseennest tunnistan, on mu tunnistus uski tõsi, sest ma tean, kust ma olen tulnud ja kuhu ma lähen. Aga teie ei tea, kust ma tulen ja kuhu ma lähen.“ 15. Teie mõistate kohut liha järele, mingi ei mõista kohut kellegi üle!“ 16. Aga kui mina ka kohut mõistan, siis on minu otsus tõsi, sest mina ei ole üksik, vaid minuga on see, kes mind on läkitanud. 17. Ja teie käsudõpetusest on kirjutatud, et kahe inimese tunnistus on tõsi. 18. Mina annan enesest ise tunnistust, ja ka isa, kes mind on läkitanud, tunnistab minuist!“ 19. Siis nad ütlesid temale: „Kus on sinu isa?“ Jeesus vastas: „Teie ei tunne mind ega mu isa. Kui te mind tunneksite, siis te tunneksite ka mu isa!“ 20. Need sõnad rääkis Jeesus ohvriks kirstu juures, kui ta pühakojas õpetas. Ja ükski ei võtnud teda kinni, sest tema tund ei olnud veel tulnud.

Jeesus ei ole sellest maailmast

21. Siis ütles Jeesus taas neile: „Mina lähen ära ja te otsite mind, ja te surete oma pattudes. Kuhu mina lähen, sinna teie ei või tulla!“ 22. Siis ütlesid juudid: „Kas ta õige tahab ennast tappa, et ta ütleb: Kuhu mina lähen, sinna teie ei või tulla?“ 23. Ja ta ütles neile: „Teie olete alt, mina olen ülalt; teie olete sellest maailmast, mina ei ole sellest maailmast.“ 24. Sellepärast ma ütlesin teile, et te surete oma pattudes; sest kui te ei usu, et mina see olen, siis te surete oma pattudes!“ 25. Nemad aga ütlesid

temale: „Kes sa siis oled?“ Jeesus vastas neile: „Kõigepealt see, mida ma sulle ütlen.“ 26. Mul on teist palju ütelda ja teie koht otsustada; aga see, kes mind on läkitanud, on tõeline, ja mis ma temalt olen kuulnud, seda ma räägin maailmale!“ 27. Nad ei saanud aru, et ta rääkis neile Isast. 28. Siis ütles Jeesus: „Kui te inimese Poja olete ülendanud, siis te mõistate, et mina see olen ja et ma ei tee midagi iseennest, vaid räägin seda selle järele, kuidas mu isa mind on õpetanud. 29. Ja see, kes mind on läkitanud, on minuga; ta ei ole mind üksik jätanud, sest ma teen ikka, mis on tema meele mõõda.“ 30. Kui ta seda rääkis, uskusid paljud temasse.

Vaidlus juutidega

31. Siis ütles Jeesus juutidele, kes teda uskusid: „Kui te jätate minu sõnasse, siis te olete tõesti minu Jügrid.“ 32. Ja tunnetate tõde, ja tõde teeb teid vabaks!“ 33. Nemad kostsid temale: „Meie oleme Abrahami sugu ega ole veel (algi) kedagi orjanud; kuidas sa siis ütled: Te saate vabaks?“ 34. Jeesus kostis neile: „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et igaüks, kes teeb pattu, on patu oril.“ 35. Ent oril ei jää majasse igavesti, poeg jääb igavesti! 36. Kui nüüd Poeg teid vabaks teeb, siis te olete dieti vabad!“ 37. Ma tean, et te olete Abrahami sugu; aga te püüate mind tappa, sest mu sõna ei mahu teisse. 38. Mina räägin, mida olen näinud oma isalt, ja teie teete, mida olete kuulnud oma isalt!“ 39. Nad vastasid ning ütlesid temale: „Meie isa on Abraham!“ Jeesus ütles neile: „Kui te oleksite Abrahami lapsed, siis te teeksite ka Abrahami tegusid.“ 40. Aga nüüd te püüate tappa mind, inimest, kes olen rääkinud teile tõet, mida ma olen kuulnud Jumalalt. Seda ei ole Abraham teinud. 41. Teie teete oma isa tegusid!“ Nad ütlesid temale: „Meie ei ole süüdistanud pordulust; meil on üks isaks, Jumal!“ 42. Jeesus

37 p. 8, 10. 33 p. 1, 11, 6, 5. 34 p. 8, 27. 37 p. 4, 10, 11, 20, 23, 36. 38 p. 4, 14. 13 p. 12, 3, 14, 1. 39 p. 6. 40 p. 6, 14, 5, 11, 13. 41 p. 1, 26, 1. 42 p. 12, 1. 43 p. 1, 11, 12, 14, 2. 44 p. 1, 11, 12, 14, 2. 45 p. 1, 11, 12, 14, 2. 46 p. 1, 11, 12, 14, 2. 47 p. 1, 11, 12, 14, 2. 48 p. 1, 11, 12, 14, 2. 49 p. 1, 11, 12, 14, 2. 50 p. 1, 11, 12, 14, 2. 51 p. 1, 11, 12, 14, 2. 52 p. 1, 11, 12, 14, 2. 53 p. 1, 11, 12, 14, 2.

12 p. 1, 5, 9, 12, 46, 14, 49, 6. 14 p. 5, 31. 16 p. 1, 29, 16, 32. 17 p. 5, 10, 17, 6, 19, 15. 19 p. 14, 1, 16, 1. 20 p. 7, 10, 14, 22, 53. 21 p. 7, 34, 3, 11. 22 p. 7, 35. 23 p. 15, 10, 14. 24 p. 3, 9. 25 p. 3, 1. 26 p. 2, 19, 1, 11, 3, 8. 27 p. 6, 18, 22, 5, 1. 28 p. 3, 9, 14, 3, 8. 29 p. 16, 27.

ütles neile: „Oleks Jumal teie isa, siis te armastaksite mind. sest mina olen lähtunud Jumalast ja tulen temast, sest ma ei ole ju tulnud iseenesest, vaid tema on mind äkitanud.“ 43. Mispärast te ei mõista minu kõnet? Sellepärast et te ei võid kuulda minu sõna. 44. Teie olete oma isast kuulnud, sest tema on inimese tapja omand agusest peale ega ole jäänud püüma jõdesse, sest tõde ei ole tema sees. Kui ta räägib valet, siis ta räägib omast, sest ta on valetaja ja vale isal. 45. Aga et mina tõtt räägin, siis te ei usu mind! 46. Kes teie seast võib mind patua süüdistada? Kui mina tõtt räägin, miks te siis ei usu mind? 47. Kes Jumalast on, see kuulab Jumala sõna. Teie ei kuule selle pärast, et teie ei ole Jumalast!“

48. Siis kostsid juudid ning ütlesid talle: „Eks me ütle digesti, et sina oled samaarlane ja et sul on kurj vaim?“ 49. Jeesus vastas: „Mul ei ole kurja vaimu, aga ma austan oma Isa ja teie teotate mind. 50. Mina aga ei otsi oma au, üks on, kes seda otsib ja kohut mõistab! 51. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et kui keegi minu sõna peab, siis ta ei näle surma igavesti.“ 52. Juudid ütlesid temale: „Nüüd me olemme ära tunnud, et sul on kurj vaim. Abraham on surnud ja prohvetid, ja sina ütled: Kui keegi minu sõna peab, siis ta ei maitse surma igavesti.“ 53. Kas sina oled suurem kui meie isa Abraham, kes on surnud? Ja prohvetid on surnud. Kelleks sina ennast pead?“ 54. Jeesus vastas: „Kui mina iseenesele annan austust, siis ei ole mu austus midagi, minu Isa on, kes mulle annab austuse, keda te ütlete oma Jumala olevat.“ 55. Ja teie ei ole teda tunnud, aga mina tunnen teda. Ja kui ma ütlesin, et ma teda ei tunne, siis ma oleksin teie sarnane valelik, aga ma tunnen teda ja pean tema sõna. 56. Abraham, teie isa, hakkas rõõmutsema, et tema saab näha minu päeva. Ja ta nägi seda ja oli

rõõmus!“ 57. Siis ütlesid juudid temale: „Sa ei ole veel viiskümne aastat vana ja oled näinud Abrahami?“ 58. Jeesus ütles neile: „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et enne kui Abraham sündis, olen mina!“ 59. Siis nad haarasid kive, et tema peale visata. Aga Jeesus peitis enese ära ja välgus pühakojast.

Jeesus teeb nägijaks pimedana sündinud

9. Ja mööda minnes ta nägi inimest, kes sündinusest saadik oli olnud pime. 2. Ja tema juurid küsisid temalt: „Rahh, kes on pattu teinud, kas tema või ta vanemad, et ta on sündinud pimedana?“ 3. Jeesus vastas: „Ei ole tema pattu teinud ega ta vanemad, vaid et Jumala teed saaksid temale avalikuks. 4. Meie peame tegema selle tegusid, kes mind on läkitanud, niikaua kui päeva on; öö tuleb, mil ükski ei või midagi teha. 5. Niikaua kui ma olen maailmas, olen ma maailma valgus!“ 6. Kui ta seda oli ütelnud, sulistas ta maha ja tegi süüdist munda nung võidis selle mudaga tema silmad. 7. Ja ütles talle: „Mina pese silmi Sulga tugis!“ — Sulga tähendab „äkitatu“. — Siis ta läks sinna ja pesi, ja tuli nägijana tagasi. 8. Aga naabrid ja kes teda varemini olid näinud kerjuse olevat, ütlesid: „Eks see ole sama, kes astus ja kerjas?“ 9. Ühed ütlesid: „See on sama!“ Aga teised: „Ei ole, vaid ta on tema sarnane!“ Tema ise ütles: „Mina olen seal!“ 10. Siis nad küsisid temalt: „Kuidas siis sinu silmad avati?“ 11. Tema vastas: „Inimene, keda kursutakse Jeesuseks, tegi muda ja võdis sellega mu silmi ja ütles mulle: Mine Sulga tugis ääre ja pese silmi! Aga kui ma sinna läksin ja pesin, sain ma nägijaks!“ 12. Siis ütlesid nad temale: „Kus ta on?“ Tema ütles: „Ei mina tea.“ 13. Siis nad viisid tema, kes enne oli pime olnud, variseride juure. 14. Aga see oli hingamispäev, kui Jeesus tegi muda ja avas ta silmad. 15. Siis küsisid variseridki taas temalt,

kuidas ta oli nägijaks saanud. Aga tema ütles neile: „Ta pani muda mu silmadele ja ma pesin näo ning sain nägijaks.“ 16. Siis ütlesid mõned variseridest: „See inimene ei ole Jumalast, sest ta ei pea hingamispäeva!“ Teised ütlesid: „Kuidas võib patune inimene teha niusuguseid tinnustähid?“ Ja nende seas oli lahkmee! 17. Nüüd nad ütlesid taas pimedale: „Sina, mis sina ütled temast, et ta su silmad avas?“ Tema ütles: „Ta on prohvet!“ 18. Aga juudid ei uskunud, et ta oli olnud pime ja oli saanud nägijaks, kuni nad kutsusid nägijaks-saanu vanemad. 19. Ja küsisid neilt ning ütlesid: „Kas see on tee poeg, kelle te ütlete pimedana sündinud olevat? Kuidas ta siis nüüd näeb?“ 20. Ta vanemad kostsid neile ning ütlesid: „Me teame, et see on meie poeg ja et ta sündis pimedana.“ 21. Aga kuidas ta nüüd näeb, seda me ei tea, või kes ta silmad avas, seda me ei tea. Ta on küllalt vana, küsige temalt eneselt, küllap ta ise kostab enese eest!“ 22. Seda ütlesid ta vanemad, sest nad kartsid inime, sest juudid olid juba isekesks võinud nõuks, et kui keegi peaks teda tunnustama Kristuseks, siis see lükatakse kogudusest välja. 23. Sellepärast ütlesid ta vanemad: „Ta on küllalt vana, küsige temalt eneselt!“ 24. Siis nad kutsusid temt korda inimese, kes oli pime olnud, ja ütlesid temale: „Anna Jumalale au! Me teame, et see inimene on patune!“ 25. Tema vastas nüüd: „Kas ta on patune, seda ma ei tea; üht ma tean, et olin pime ja nüüd näen!“ 26. Nad küsisid nüüd temalt: „Mis ta tegi sulle? Kuidas ta su silmad avas?“ 27. Ta vastas neile: „Ma juba ütlesin teile, aga te ei võinud kuulda. Miks te jälle tahate kuulda? Või tahate teiegi hakata tema jüngeriks?“ 28. Siis nad hakkasid teda sõimama ja ütlesid: „Sina oled tema jünger, meie aga olemme Moosese jüngrid!“ 29. Me teame, et Jumal on rääkinud Mooseseaga, aga kust see inimene on, seda me ei tea!“ 30. Mees kostis nung ütles neile: „See ongi imelik,

et te ei tea, kust ta on, ja tema avas mu silmad!“ 31. Me ju teame, et Jumal ei kuule patuseid, vaid kui keegi on umulakalik ja teeb tema tahtmist, siis seda ta kuulab. 32. Maailma algusest ei ole kuulnud, et keegi on avanud sündinud pimedat silmad. 33. Kui ta ei oleks Jumalast, siis ta ei võiks midagi teha.“ 34. Nad kostsid ning ütlesid talle: „Sina oled koguni pattudes sündinud ja sina õpetad meid?“ Ja nad tõukasid ta välja. 35. Jeesus sai kuulda, et nad olid ta välja tõuganud; ja kui ta tema leidis, ütles ta: „Kas sa usud Inimese Pojusse?“ 36. Tema vastas ja ütles: „Jooand, kes see on, et vankin askuda temasse?“ 37. Jeesus ütles temale: „Sa oled ju teda näinud ja see on tema, kes sinuga räägib!“ 38. Aga tema ütles: „Issand, ma usun.“ Ju ta kummardas teda. 39. Ja Jeesus ütles: „Mina olen tulnud kohtumõistmiseks sellesse maailma, et need, kes ei näe, saaksid nägijaks, ja kes näevad, saaksid pimedaks!“ 40. Ja mõned variseridest, kes olid tema juures, kuulsid seda ja ütlesid: „Kas meilegi olemme pimedad?“ 41. Jeesus ütles neile: „Kui te olete pimedad, ei oleks teil pattu; aga ei te nüüd ütlete: Me näeme! siis jääb teie patt teile!“

Võrdluspilt lambatarast

10. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: Kes ei lähe uksest sisse lambatarasse, vaid avab lähe uksest sisse, see on varas ja röövel. 2. Aga kes uksest sisse läheb, see on lammas. 3. Sellele avab uksehooldaja, ja lambad kuulevad ta häält, ja ta kutsub omi lambad nimetpidi ja võib nad välja. 4. Ja kui ta oma lambad on välja ajanud, küüb ta nende ees ja lambad järgivad teda, sest nad tunnevad tema häält. 5. Aga võõrast nad ei järgi, vaid põgenevad tema eest, sest nad ei tunne võõraste häält!“ 6. Selle võrdluse Jeesus ütles neile, nemad aga ei saanud aru, mis see on, mida ta neile rääkis. 7. Sellepärast ütles Jeesus taas: „Tõesti, tõesti ma ütlen teile,

44. 1 Mo. 3. 4. 1 Ku. 22. 22. 4 Pe. 2. 26. 3 Pe. 2. 22. 47. p. 10. 26. 5. 7. Jh. 4. 6. 48. p. 1. 59. p. 5. 27. 31. p. 1. 24. 6. 30. 47. 54. p. 5. 31. 41. 55. p. 1. 25. 56. p. 10. 44. 59. p. 1. 2. 4. 3. p. 11. 4. 4. p. 5. 1. 19. 23. 9. 5. p. 1. 2. 6. Mik. 3. 23. 14. p. 5. 9.

16. 4. 37. 32. p. 1. 43. 17. 12. 16. 22. p. 7. 13. 32. 42. 24. Jo. 7. 19. 28. p. 10. 17. 31. Op. 15. 29. Jh. 1. 13. 33. 16. p. 3. 2. 34. 4. 2. 1. k. 6. 22. 35. M. 4. 23. 37. p. 4. 26. 39. Mik. 12. 11. 40. p. 13. 22. Op. 26. 12. 3. Jh. 43. 1. 4. p. 1. 43.

ta lehkab juba, sest on juba neilias päev!⁴⁰
40. Jeesus ütles temale: „Eks ma ütelnud sulle: kui sa usuksid, saaksid sa näha Jumala suu“⁴¹. Siis nad tõstsid kivi ära. Aga Jeesus tõstis oma silmad üles ja ütles „Ma annan sind, Isa, et sa mind oled kuulnud! 42. Mina ju teadsin, et sa mind ikka kuulled, kuid rahva pärast, kes sinu ümber seisab, ma räägin, et nad usuksid, et sina mind oled ühtlanud!“⁴³. Ja kui ta seda oli ütelnud, hüüdis ta suure häälega: „Lautsorus, tule val a!“⁴⁴. Ja surnu tuli välja jahest ja kasis mähkimetega mähitud ja nuga higrütakusse mähitud, Jeesus ütles neile: „Pühaste ta lahti ja laske ta minnal!“

Vandandū Jeesine taphnisaks

45. Suis palu juute, kes olid tulnud Maarja juure ja oiid nlinud, mis Jeesus oli teinud, uskudes temasse. 46. Aga mõned neist lükkas variseride juure ja ütlesid neile, mis Jeesus oli teinud. 47. Sits illempreestrid ja variserid kogusid kokku Suurkohtu ja ütlesid „Mida me peame tegema? Sest see on inimene teeb palu tunnustähtri. 48. Kui me ta nõnda jätame, usuvad kõik temasse; siis tulevad roomlased ja võtavad ära meie paiga ja rahva!“ 49. Aga üks nende seast, Kaifas, kes oli sel aastal illempreester, ütles neile „Te ei tea midagi! 50. ega mõle seile, et teile on parem, et üks inimene sureb rahva eest kui et kogu rahvas hukku!“ 51. Ent seda ta ei ütelnud iseenestest, vaid olis sel aastal illempreester, kuulutas ta prohveti viisil, et Jeesus pidi surema rahva eest, 52. ja mitte ainult selle rahva eest, vaid et ta ka hajuvil elavad Jumala lapsed koguks ühtekokku 53. Sellest päevast alates nad pidasid nüüd ühts koos nõu teda ära tappa

54. Siis ei käinud Jeesus enam avalikult juutide seas, vaid üks sealte lra kõrve-
lhedasse kohta Efraimi-nimeasse linna,
ja ta vihtis seal oma järgritega. 55. Aga
kuride paasapühad olid ligi, ja paljud

lüksid sealt maalt enne paasapüü üles
Jermualemma endid puhastama. 56. Sina
nad otsisid Jeesust ja rääkisid üksteise-
ga pühakojas seistes: „Mis te arvate, kas ta
ei tule pühiks?“ 57. Ülempreestrid ja
variserid olid aga annud küsitud, et kui
keegi peaks teadma, kus ta on, see annaks
seda teada. Et nad ta kinni võtaksid.

Isomusi tõitakse Bergmanni

12. Kiuis päeva tšine passapüha tuli Jeesus Betaniasse, kus elas Laazarus, kelle Jeesus oli surnust üles äratanud. 2. Siis nad tegid seal temale söömaja ja Maria ümmardas. Ja Laazarus oli üks neist, kes uhes temaga laus istusid. 3. Siis võitis Maarja nenda sõelgi, väga kallist nõrdisalvi nung võidist Jeesuse jalgu ja kuivatas ta jalgu oma juustega. Ja maja sai siis seltsi lõhna. 4. Aga üks tema ümbristes, Juudas Iskariot, kes pärast tema kire andis, ütles: 5. „Mispärast ei ole see salvi ära muudud kolmesaja teenari eest ja raha antud vaestele?“ 6. Aga seda ei ütelnud, et ta vaestest hoolis, vaid et ta oli varas ja ta kiles oli kukkur, ta kõrvaldas, mis sisse pandi. 7. Siis ütles Jeesus: „Jäta ta rahule, et ta seda saaks hoida minu matuse päevaks. 8. Sest vaesed on ikka teie juures, aga mind ei ole teil ikka!“ 9. Siis sai suur hulk juute teada, et tema on seal, ja nad ei tulnud sinna mitte ainult Jeesuse pärast, vaid et ka näha saada Laazarust, kelle ta oli surnust üles äratanud. 10. Aga ülem-preestrid pidasid nõu Laazarusegi ära tappa. 11. sest tema pärast läks sinna palju juute ja uskus Jeesusse.

Jesus ruled Jerusalemma hut Kuningas

12. Järgmisel päeval, kui palu rahvast, kes oli tulnud piihu pidama, kuulis, et Jeesus tuleb Jeruusalemma, 13. võtsid nad palmipurse oksa ja läksid välja temale vastu ning hüüdsid. „Hoosianna, õnnistatud oigu, kes tuleb Issanda nimele, Israeli kuningas!“ 14. Aga Jeesus

leidis noore eesli ja istus tema selga, nõnda nagu on kirjutatud. 15. „Ära karda, Siioni tütar Vaata, sinu kuningas tuleb ning ürib eeslaulu seljas!“ 16. Sellest ei saanud jüngerid esialgu aru; aga kui Jeesus oli austatud, siis meenus neile, et nad ei kirjutatud tema kohta ja et nad temale seda olid teinud. 17. Nel andis temast tunnustusi rahvas, kes oli tema ümber, kui ta Laasarusse välja hüüdis istust ja tema õles äratas surmust. 18. Sellepärast ka rahvas läks temale vastu, sest nad kuulsid teda selle tunnustuste teinud olevat. 19. Siis väitsid lahkajad isegi, et „läks te nuke, et te ei saa andagi teha? Vastu, maailm jookseb tema järel!“

Kreeklaste rahvood Jeesuse näha

20. Aga nende seas, kes olid tulnud pühiks palvetama, leidsid mõned kreek-
lased. 21. Need tulid nüüd Filippuse
aure, eli Betesda, Galilea linnast,
ja palusid teda, üteldes: „Isand, me
tahame Jeesust näha!“ 22. Filippus tuleb
ja ütleb seda Andreasele, ja Andreas ja
Filippus tulevad ning ütlevad seda
Jeesusele. 23. Aga Jeesus vastab neile
ning ütleb: „Tund on tulnud, et inimese
Poega austatakse!“

24. Täiesti võõrri ma ütlen teile
kui nautuva ei kuku mullasse ega sure,
süü te ükski; aga kui te surete, siis te
kannate palju viha! 25. Kes oma elu
armastab, see kaotab selle, ja kes oma
elu vihkab süü maailmas, see hoiab selle
igaveseks eluks. 26. Kui keegi mind
teenib, see järgib mind, ja kus mina
olen, seal peab olema ka minu teenija; ja
kes mind teenib, seda tahab Isa austada.
27. Nüüd on mu hing ehmunud! ja mis
ma pean ütlemas? Isa, päästa mind sellest
rühmst! Aga sellepärast ma olen tulnud
telesse tundid! 28. Isa, austa oma nime
Sis tuli häll taevast: „Mina olen juba
austanud ja austan veel!“ 29. Sis

rahvahuik, kes seal seisis ja seda kuulis, ütles pikse olevat müristanud. Aga teised ütlesid, „Ingel rääkis teemaga!“ 30. Jeesus kostis ning ütles: „See hääl ei sundinud minu pilkast, vaid teie pilkast.“ 31. Nüüd käib kohus üle selle maailma, nüüd tõugatakse välja selle maailma vürst. 32. Ja mina tahan, kui mind maast üles tõstetakse, kõik tõmmata enese juurel.“ 33. Aga seda ta ütles tähendades, mis surma ta pidi surema. 34. Siis vastas rahvas temale. „Me oleme kuulinud kaku peruaest, et Kristus juub igavesti. Kuidas aus sina ütled, et Inimene Poeg üldensaratakse? Kes on see Inimene Poeg?“ 35. Jeesus ütles nüüd neile: „Valgus on veel ümberseisaks ajaks teie keskel, käige niikaua kui teil valgust on, et pimedus leid ei rakaks; sest kes käib pimeduses, ei tea, kuhu ta läheb.“ 36. Uskuge valgustesse, niikaua kui teil valgus on, et te saaksite valguse lapsiks!“ Seda rääkis Jeesus ja läks rong portsu enese ära nende eest.

*Juutide uskamains ja
leetus salajasel Ingrid*

37 Ja ehk ta küll palju tunnustahu o'i
teinud nende nähes, ei uskunud nad
siski temasse, 38. et lähkaks täide prohvet
Jesaja sõna, mis ta ütles. „Issand, kes
ustub meie kuulutust ja kehtib on -
müüritud Issanda käsivars? 39 Seda
pärast nad ei võinud uskuda, et Jesaja o'i
veel ütelnud; 40. „Tema on teinud
nende silmad pimedaks ja nende südamed
kõvakaks, et nad näimadega ei näeks ja
südamega ei mõistaks ega pöördaks, et
muna neid parandaksini! 41. Seda ütles
Jesaja, kui ta nägi Jeesuse sünnigust ja
täakis temast, 42. Siski uskus ka palju
ülemad temasse; kuid variseride pärsi
nad ei tunustanud seda, et need ei
lõkataks kogudusest välja 43. Sest nad
armastasid austust inimestele rohkem kui
austust Jumalale.

ප්‍රභවය කුසලාන කතෘත්වය 1994

44. Aga Jeesus hüüdis nung ütles „Kes muuakse usub, see ei usu mitte muuakse, vaid sellesse, kes ründ on lükitanud! 45. Ja kes rüüb mind, see rüüb seda, kes mind on lükitanud. 46. Ma n olen tünnud vergusse maailma, et ükski kes lüüb minusse, ei lüaks p muisse! 47. Ja kei! Keegi küüleb mu sõnu ega pea noid, selc üle ei mõista mina kohut; sest mina ei ole tünnud kohut mõistma maailma üle, vaid maailma õndsaks tegema. 48. Kes mind põigab ega võta vastu minu sõna, seiel on oma kohtumõistja. Sõna, mis ma olen rääkinud, see mõistab tema üle kohut vaimse plival. 49. Sest ma ei ole rääkinud iseenesest, vaid Isa, kes mind on lükitanud, on mulle annud käsi, mida ma pean ütlema ja mida ma pean rääkima. 50. Ja ma tean, et tema käsk on igavene elu. Mida ma näid räägin, seda ma räägin nõnda, kuidas Isa mulle on ütelnud.“

Stenus piceus Megerke indig.

13. Aga enne pühaühi, kui Jeesus teadis tunni olevat tulnud, et ta siit maailmalt läheb Isa juure, armastas ta neid otsust, nõnda nagu ta oli armastanud onu, kes olid maailmas 2. Ja õhtusööma-ajaloos, kui, karat ubaoh juuda, Si mona poja Iskarioti südamesse pannud, et ta tema lei annaks, 3. ja kui Jeesus teadis, et Isa kõik tema kätte oli annud ja et tema oli õhtunud Jumalast ja läheb Jumala juure, 4. tõuseb ta üles õhtusöömaajalt ja võtab oma kuuze seljast ja võtab rätiku ja võotub sellega, 5. Pärast seda ta vaiab vett vaagnasse ja hakkab pesema jüngrite talgu ja kuivatama rätikuga, millega ta oli võõtatud. 6. Siis ta tuleb Shimon Petrusse juure, ja see üt ei temaie: „Issand, kas sina muu jagu pesed? 7 Jeesus vastas ning ütles temale: „Mida muu teen, seda sina müüd ei tea

aga pärast seda sa pead teada saama!"

8. Peetrus ütles temale: „Bladeski ei võt sina minu jalgu pestal!“ Jeesus vastas temale: „Kui ma sind ei pese, siis ei ole sul osa minuga!“ 9. Siimoni Peetrus ütles temale: „Issand, mitte üksnes minu jalgu, vaid ka käed ja pea!“ 10. Jeesus ütles temale: „Kes on pesnud, sellel ei ole vaja muud kui jalgu pesta, sest ta on juba puhas; ja teie olete puhtad, kuid mitte kõik!“ 11. Siis ta teadis, kes tema ära annab; sellepärast ta ütles: „Teie ei ole kõik puhtad!“

12. Kui ta nüüd nende jalel oli pesnud ja oma kuu ole võtnud, istus ta jälle maha ja ütles neile: „Kas teate, mis ma teile olen teinud? 13. Te hüüate mind Õpetajaks ja Issandaks ja ütlete õigesti, sest mina olen see. 14. Kui nüüd mina, Issand ja Õpetaja, teie jalel olen pesnud, siis peate teegi üksteise jalgu pesema. 15. Sest ma olen teile annud eeskujut, et ka teie nõnda teeksite, nagu mina teile olen teinud. 16. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: Ei ole orit suurem kui tema isand ega käsikalg suurem kui tema lõikurjal 17. Kui te seda teate, õndsad olete, kui te seda teete! 18. Ma ei ütle seda teie kõikide kohta; ma tean, kellel ma olen ära võlnud. Aga ma ütlen seda, et Kiri tõide läheks: Kes muud leiba sööb, on tõstnud oma kauna minu vastu! 19. Nüüd ütlen ma teile seda, enne kui see sünnib, et kui see sünnib, te usuksite, et mina see olen. 20. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et kes vastu võtab selle, kelle ma lõkutan, see võtab mind vastu; aga kes mind vastu võtab, see võtab vastu tema, kes mind on lõkitanud!“

Jesus what dreadnails

21. Ku Jeesus seda oli ütelnud, võpats ta oma vaimus ja tunustas ning ütles: „Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et üks teie seast annab mind ära!“ 22. Siis vaatasid jüngrid üksteisele otsa ja olid

kahevahele, kellest ta räägib? 23. Üks
tema järgitest, see, keda Jeesus armastas,
oli lauas istumas Jeesuse rinnal.
24. Selle poole nüüd Simon Peetrus
noogutas peaga ning ütles temale: „Üde,
kes see on, kellest ta räägib?“ 25. See
häiskus siis Jeesuse rinnale ja ütles temale:

Issand, kes see on?" 26. Jeesus vastas: "See on see, kellele mina kasiutan ja annan selle palukese!" ja tema kasis palukese ning võttis ja andis selle juudale, Siimona pojale Iskariotile. 27. Ja palukese järele läks saatat temasse. Siss Jeesus ütles temale: "Mis sa teed, seda tee kahtu!" 28. Aga sellest ei saanud aru ükski neist, kes lauas istusid, miks ta seda temale ütles. 29. Sest mõned mõtlesid, et Jeesus, kumba juuda kises vana kukkur, temale ütles: "Oota, mis maile puhiks vaja on!" Vm ei ta midagi vaestele annaks. 30. Kui ta nüüd palukese oli võinud, läks ta sedamaid välja. Aga oli 85.

Üst armastestekäsi

31. Kui ta nüüd oli väljunud, ütles Jeesus: „Nüüd on Inimese Poeg austatud ja Jumal on austatud temast! 32. Ona Jumal temast austatud, siis austab teda ka Jumal eneses ja austab teda varniti! 33. Lapsukeased, ma olen veel üüriskee ja teie juures; te hukcate mind oksima ja nagu ma juutidele ütlesin: Kuhu mina lähen, sinna teie ei või tulla! nõnda ma ütlen nüüd ka teile.

34. Ühe käisuna ma annan teile, et te uksteist peate armastama, nõnda nagu mina teid olen armastanud, et teiegi uksteist armastaksite! 35. Sellest tunnevad kõik, et teie olete minu jüngerid, kui teil on armastus isekeskis!"

*Jesus humiliter ait,
et Petrus tunc respondit*

36. Siimon Petrus ütles temale: „Issand, kuhu sa lähed?“ Jeesus vastas:

„Kuhu ma lähen, sinna sa ei voi mind
nüüd järgida, aga edaspidi aa järgid
muid!“ 37 Petrus ütles temale; „Jälgand,
nii ka ma nüüd ei või sind järgida? Ma
annan oma elu sinu eest!“ 38. Jeesus
vastas temale: „Annad sina oma elu
muu eest? Tõesti, tõesti ma ütlen sulle,
et kukki ei laula mitte enne, kui sa mind
juba kolm korda oled mahaanud

Tea Isojima

14. Teie süda ärgu ehmuagu! Uskuge
Jumalasse ja uskuge minusse. 2. Minu
Isa majas on palju eluasemeid. Kui see
rui ei oleks, kas ma oleksin teile ütelnud.
Ma lähen teile aset valmistama? 3. Ja ku-
nu olen läinud ja teile aseme valmistanud,
rulen ma jälle tagasi ja võtan teid enese
juure, et teigi oleksite, kus mina olen.
4. Ja kuhu mina lähen, seda teed te
teate!“ 5. Toomas ütles temale: „Issand,
me ei tea, kuhu sa lähid! Kuidas võime
teada teed?“ 6. Jeesus ütles temale:
„Mina olen tee ja tõde ja elu, ükski ei saa
Isa juure muudu kui minu kaudu!“ 7. Kui
be mind oleksite ära tunnud, siis te
tunneksite ka minu Isa, ja sellest ajast te
tunnete teda ja olete teda näinud!“
8. Filippus ütles temale: „Issand, näita
meile Isa, siis me jääme rahule!“ 9. Jeesus
ütles temale: „Näitaks megi olen ma teie
juures ja sa ei ole mind tunnud, Filippus?
Kes mind on näinud, see on näinud Isa
Kuidas sa ütled: Näita meile Isa?“ 10. Kes
se ei usu, et mina olen Issa ja Isa on
minus? Need sõnu, mida ma räägin, ei
räägi ma iseendast, vaid Isa, kes asub
minus, teeb oma tegusid. 11. Uskuge
mind, et mina olen Issa ja et Isa on
minus, aga kui mitte, siis uskuge nende
tegude pärast!

12. Tõesti, tõesti ma ütlen teile, et kes
usub minuusse, see teeb ka need tegusid,
mida mina teen, ja teeb veel suuremaid
kui need on, sest mina lähen Isa juures
13. Ja mida te iganes palute minu nime,

seda ma teen, et Jaa austaraks Pojas!
14. Kaa te midagi minult psüte minu
nimel, siis ma teen seda

Руба Ваана рубекы тдогун

15. Kui te mind armastate, siis pidage
minu küsusele! 16. Ja mina palun Isa,
ja tema annab teile teise Trööstija, et see
teie juure jääks igavest, 17. teie Vaimu,
keda maailm ei võe vastu võtta, selle-
pärast et see teid ei näe ega tunne, aga
teie tunnete teda, sest tema jääb teie
juure ja tahab olla teie sees

18. Ma ei jätta teid vaestekslasteks; ma teen teile juure. 19. Veel on pisut aega, siis maailm ei näe mind enam, aga teie näete mind, sest mina elan ja teie saate elama! 20. Sel päeval te saate tunda, et mina olen oma Isas ja teie minus ja mina ei ole.

21. Kellel on minu küsused ja kes neid peab, see on, kes mind armastab; kes aga mind armastab, seda armastab minu Isa ja mina tahan teda armastada ja teennast temale ilmutada!" 22. Temale ütles Jahuas, mitte liskarjot, „Issand, mildest see nõuab, et sa meile tahad ennast ilmutada, aga mitte maailmale?" 23. Jeesus vastas ning ütles temale „Kui keegi mind armastab, küll ta peab minu sõna, ja minu Isa armastab teda, ja me tuleme tema juure ja teeme elaseme tema juure. 24. Kes mind ei armasta, see ei pea minu sõnu; ja sõna, mida te kuulote, ei ole minu, vaid on Isa sõna, kes mind on läkitanud

25. Soda olen mina teile rääkinud teie juures viibides. 26. Aga Trööstija, Püha Vaim, kelle nimi Isa läkitab minu nimele, see õpetab teie kõik ja tuletab teie meele kõik, mis muus teie olen ütelnud. 27. Rahu ma ütlen teile; oma rahu ma annan teile; mina ei anna teile mõnna rahu, maale ma annan. Teie sõida ärge, chmugugi ja ärge mungu araks! 28. Te kuu site mind teie ütlevat: Ma lähen ära

ja tulen taas teie juure. Kui te mind armastaksite, siis te rõõmutseksite, et ma lähen Isa juure; sest minu Isa on suurem mind! 29. Ja nüüd ma olen teile seda ütelnud, enne kui see sünnib, et te usuksite, kui see sünnib.

30. Ma ei räägi enam palju teiega, sest selle maailma vürst tuleb ja ta ei saa minust midagi. 31. Aga et maailm saaks aru, ei ma armasta Isa ja teen nõnda, kuidas Isa mind on käsknud. Tõuske, ragem sinu ära!"

Verordnung ist erfolgt

15. „Mina olen tõeline viinapuu ja minu isa on viinamäe meedik. 2. Isa oksa minu küljes, mis ei kannu vilja, tema kõrvaldab ja igauhi, mis kannab rohkem vilja. 3. Teie olete juha puhtad selle sõna pärast, mis minu teile olen rääkinud! 4. Jäage minusse ja mina jään teisse. Nagu oks ei või vilja kanda iseenesest, kui ta ei jää viinapuu külge, nõnda ka teie, kui te ei jää minusse. 5. Minna oks viinapuu, teie olete oksad, kes jääb minusse ja minu temasse, see kannab palju vilja; sest ilma minuta ei võta te midagi teha! 6. Kui keegi ei jää minusse, siis ta heidetakse välja nagu viinapuu oks ning kuivab ära. Ja nad kogutakse kokku ja heidetakse rulle ning põletatakse ära. 7. Kut te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mis te iganes tahate, ja see sünnib teile! 8. Selles on minu isa lubatud, et te kannate palju vilja ja osutate mõnu jungriteks.“

9. Otsegu minu Isa on armastanud mind, nõnda olen ka mina teid armastanud, jääge muu armastusse. 10. Kui te peate muu kiusõunu, siis te jääte muu armastusse, nõnda nagu mina olen pidanud oma Isa kiusõunu ja jään tema armastusse. 11. Seda ma olen teile

14 p. 16, 23 h. 15 p. 15. 16, 1 jh. 5, 3 16 p. 26. p. 15. 26, 16, 7 17 p. 7. 30. 16. 13
19 p. 16. 0. 10 p. 7. 2 20 p. 13. 14. 0 p. 8, 1. Ef. 3, 17
24 p. 16. 26 p. 7. 27 p. 6. 7. 7. 1. 4. 7 28 p. 13. 14 30 p. 12. 31
P. 2. 2 31 p. 0. 18 8 jh. 5, 3 h. 2 32 p. 14. 16. 26. 0 j. 10. 14. 24
10 p. 14, 13 11 p. 17. 12 p. 14. 25. 1 jh. 2, 2 15 p. 1. 0

raakitud, et minu sõõm oleks teie sees ja
teie sõõm saaks täieliseks. 12. See on
minu kiususõna, et te armastaksite üksteist
võnda nagu mina teid olen armastanud!
13. Suuremat armastust ei ole kellegil
kui see, et ta jätab oma elu oma sõprade
eest! 14. Teie olete minu sõbrad, kui te
teete, mida mina teid käsin. 15. Ma ei
jätke teid enam orjad olevat; teist orj ei
ole, mida ta isand teeb. Vaid ma olen
teid nimenud sõpradeks, sest ma olen
teid teada annud kõik, mis ma oma isa-
le kuuland. 16. Mitte teie ei ole mind
ahhitud, vaid mina olen teid valinud ja
olen teid seadnud, et te läheksite ja
kannaksite viisja ja et teie viisi jätkate ja isa
tule annaks, mida te üheses palute minu
nimele.

Maarlin ja tõe Vainu

17. Seda ma küsin teid, et te armastak-
site uksest! 18. Kui maailm teid vihkab,
suis teadko, et ta mind on enne teid
vihanud. 19. Kui te oleksite maailmast,
suis maailm armastaks oma. Aga et te ei
ole maailmast, vaid mina olen teid ära
valinud maailmast, sellepärast vihkab
teid maailm! 20. Pidage mees seda
õnna, mis ma teile olen ütelnud: Ei ole
mitte suurem õnn isandast! On nemad mind
õnna küsitanud, siis nad küsivad teidki
laga. On nad pidanud minu sõna, siis nad
peavad teiegi sõna. 21. Aga seadn kõike
nad teevad teile minu nime pärast, sest
nad ei tunne teda, kes mind on läkitanud.
22. Kui ma ei oleks tulnud ega oleks
neile rääkinud, siis ei oleks neil pattu.
Aga nüüd ei ole neil oma pattu millelegagi
jätavandada. 23. Kes vihkab mind, see
vihkab mu Isa! 24. Kui ma ei oleks nende
keskel teinud neid tegusid, mida ükski
muu ei ole teinud, ei oleks neil pattu;
aga nüüd on nad näinud ja vihanud
nibasti mind kui mu Isa. 25. Aga see on
õnnindatud, et läheks täide sõna, mis on

kirjutatud nende käsutajate. Nad on
muid vihanud ümbrastajate! * *

26. Aga kui Trööstija tuleb, kelle mina
teile läkitan, öde Vaim, kes lähtub
Isast, see tunnistab minuist. 27. Ja teiegi
tunnistate, sest te olete algusest peale
olnud ühes minuga!

16. Seda ma olen teile rääkinud, et te ei
| tagaüks 2 Nad heidavad teid kogu-
duusest välja ja tuleb aeg, mil igüks, kes
teid tapab, arvab au andvat jumalale.
3. Ja seda nad teevad, sellepärast et nad
ei tunne Isa ega mind. 4. Aga seda ma
olen teile rääkinud, et kui tuleb see aeg,
te mõistate sellele, et mina teile seda
olen ütelnud. Ent seda ma ei ota teile
ütelnud algusest, sest ma olin ühes teiega

5. Aga kuidas ma lähen selle juure, kes
münd on kirjutanud, ja keegi teie seast
ei küsi minult. Kuhu sa lähed? 6. Ainult et
minu seda teile olen ühelnud, siis on
kurbus täitnud teie südamet. 7. Aga
mina ülen teile rõõm: See tuleb teile
heaks, et mina lähen ära. Sest kui ma ei
lähks, ei tuleks Teostaja teie juure. Aga
kui ma lähen, siis ma lähtan tema teie
juure. 8. Ja kui ta tuleb, siis ta toob
maailmale selguse patu kohta ja õiguse
kohta ja kohtu kohta: 9. patu kohta, et
nad ei usu minusse; 10. õiguse kohta, et
ma lähen Isa juure ja te ei näe mind
enam, 11. ja kohtu kohta, et selle maailma
vürsti üle on kohus mõistetud

12. Muu on teile veel palju ütlemist, aga te ei võa nüüd seda kanda. 13. Aga kui teema, kõe Vaim, tuleb, sus ta juhatab teid kõigesse tõtte, sest teema ei räägi iseenesest, vaid mude ta kuuleb, seda ta räägib ja tulevase asju ta kuulutab teile. 14. Teema austab mind, sest minu omast ta võtab ja kuulutab teile. 15. Kõik, mis Isal on, see on minu päralt; sellepärast ma ütlesin, et ta võtab minu omast ja kuulutab teile.

[illegible]

የፍጥነት ስርዓታዊነት

16. Üürikese aja pärast, siis te ei näe mind, ja taas üürikese aja pärast, siis te näete mind!" 17. Suis ütlesid mõned tema jüngeritest isekeskis: „Mis see on, mis ta ütleb meile: Üürikese aja pärast, siis te ei näe mind, ja taas üürikese aja pärast, siis te näete mind! ja: Mina lähen Isa juure?" 18. Nihele nad küsisid „Mis see on, mis ta ütleb: üürikese aja pärast? Meie ei tea, mida ta räägib." 19. Suis Jeesus sai aru, et nad temast tahtsid küsida, ja ütles neile. „Seda te küsite isekeskis, et ma ütlesin. Üürikese aja pärast, siis te ei näe mind, ja taas üürikese aja pärast te näete mind" 20. Tõesti, tõesti ma lähen teile, te nutate ja kaelete, aga maanilin on rõõmus! Teid kurvastatakse, aga teie kurvastuse muutub rõõmiks 21. Kui naine sünnitab, on ta murelik, sest tema keel on tulnud, aga kui ta lapse on saanud, ei mõtle ta enam sünnitusele rõõmu pärast, et inimene on sündinud maailma

22. Ja teigi on nädal meel) murelik, aga
ma tahan teid jälle näha ja teie süda
rõõmstatub, ja ükski ei võta teie rõõmu
teile ära. 23. Ja ael päeval te ei kusi
minult midagi. Täiesti, täiesti ma ütlen
teile, et mida te ei gants! Isak palute, seda
te armab teie muu nimel. 24. Tänu
ei ole te midagi palunud minu nimel
Paugu, süs te saate, et teie rõõm võiks
olla täielik.

25. Seda ma olen teie rääkinud võrdumitega, aga tuleb aeg, mil ma teile enam ei rääg. võrdumitega, vaid kuulutan Isast teie vaskkoti 26. Sel päeval te palute minu nimele. Ja ma ei ütle teile, et ma palun Isa teie eest: 27 Sest Isa ise armastab teid, seepärast et teie olete mind armastanud ja uskunud, et minu olen lähtunud Jumalast. 28. Ma olen lähtunud Isast ja rünnud maailma, taas ma jätan maha maailma ja lähen Isa juurele“ 29 Tema ümberid ütlesid: „Vaata, nüüd

sa ütled lausa ega räägi võrdumirega!
30. Nüüd me teame, et sa tead kõik ja ei
saul ei ole vaja, et keegi annult küsib.
Sellest me usume, et sa oled lähtunud
Jumala juurest!" 31. Jeesus vastas neile:
„Kas te nüüd usute? 32. Vasta, tund
tulib ja on juba tulnud, et teid hajuta-
takse igauks ise kohta ja te jäätke mind
üks! Ja mina ei ole ometi mitte üks, sest
Isa on minuga. 33. Seda ma olen teile
rääkinud, et teil oleks rahu minust.
Maailmas on teid ahmestust, aga olge
rõõsed, mina olen maailmas kirs võitnud!"

Jeune fille

17. Seda riakis Jeesus ja tõdasi oma
sõbrad taeva poole ning ütles: „Isa, tund
on tulnud! Austa oma Pörga, et ka
Pörg austaks sind, 2. nagu sa oled temale
annud meelevali kõige liha üle, et ta
annaks igavese elu kõigile, kellel sina
oled temale annud! 3. Aga see on igavene
elu, et nad tunneksid sind, annus-
tdest Jumalar ja Jeesus Kristust, kelle
sina oled lähtanud. 4. Mina olen sind
austanud maa peal, ma olen lõpetanud
seile töö, mille sa oled annud mulle teha
5. Ja nüüd austan mind sina, Isa, enne
juures selle aega, mis mul oli sinu juures
enne maailma olemasolu.

6. Muna olen sinu nime ilmutanud inimestele, kellel sa mulle oled annud maadist. Nemat olid sinu omad ja sina andsid nad mulle, ja nad on pidanud sinu sõna. 7. Muud nad teavad, et kõik, mis sina mulle oled annud, on sinult. 8. Sest need sõnad, mis sa andsid mulle, olen ma annud neile, ja neimad on vastu võtnud ja teavad, et ma tõesti olen lähtunud sinu puurest, ja nemad on uskunud, et sina oled inimeks lähtunud. 9. Muna palun nende eest; maailma eest ma ei paku, vaid nende eest, kellel sina oled mulle annud, sest nad on sinu omad. 10. Ja kõik, mis on minu oma, on sinu, ja mis on sinu oma, on minu, ja nendes ma

len austatud. 11. Ja ma ei ole edaspidi
nani maailmas, aga nemad on maailmas,
ja mina tulen sinu juure. Püha Isa, hoia
neid oma nimes, mille sa oled mulle
annud, et nad oleksid üks, nõnda nagu
meie! 12. Kui ma olen ühes nendega,
hoidsin ma neid sinu nimes, mille sa
oled mulle annud, ja ma hoidsin neid ning
kiki neist ei ole kadunud, kui ainult
kadumispöög, et Kiri täide läheks.
13. Aga nüüd ma tulen sinu juure ja
nagu seda maailmas, et minu sõna neil
oleks tasuline neis enestes. 14. Mina
olen neile annud sinu sõna ja maailm
lühkab neid; sest nad ei ole maailmas,
nõnda nagu mina ei ole maailmas.
15. Mina ei palu, et sa võtaksid nad ära
maailmast, vaid et sa neid hoiaksid
sõda eest. 16. Nad ei ole maailmas,
nõnda nagu minagi ei ole maailmas.
17. Pühitse neid ühes: sinu sõna on tõde!
18. Otsugu siis oled mind läkitanud
maailma, nõnda minagi olen nad läki-
tanud maailma. 19. Ja nüüd pühitse
ennast nende eest, et nemadki oleksid
ühitud ühe sõga.

20. Aga ma ei palu mitte üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende armsa kaudu usuvad minusse, 21. et nad nend kõik oleksid üks, nõnda nagu mina, Isa, minus ja muu sinus, et nemadki oleksid ja maailm usuks, et sa mind ühes laktanud. 22. Selle au, mille sa andsid mulle, olen mina annud neile, et nad oleksid üks, nõnda nagu meie oleme üks. 23. mina nendes ja sina minus, et nad täielikult saaksid üheks ja maailm tunneks, et sina oled mind laktanud ja oled armastanud neid, nõnda nagu sa oled oled armastanud. 24. Isa, mu tahen, et kus mina olen, ka nemad oleksid minu juures, kelles sa mulle oled annud; et nad näeksid muu sülgust, mille sa mulle oled annud; sest sa oled mind armastanud enne maailma rajamist. 25. Oige Isa, maailm ei ole sind tundnud; aga mina

tunnen sind ja need on hakanud tundma, et sina oled mind läkitanud. 26. Ja ma olen neile annud teada sinu nime ja annan seda teada seileks, et armastus, millega sa mind oled armastanud, oleks aendes ja mina oleksin nendes!"

Jeonae Yangtongun

18. Kui Jeesus seda oli rääkinud, liks ta oma jüngritega välja üle Kudroni jõe Seal oli aed, kuhu ta liks oma jüngritega

2. Aga Juudas, kes tema ära andis, teadis ka seda paika, sest et Jeesus sagedasti sinna oli kokku tulnud oma jüngritega. 3. Juudas võitis nüüd enesega kaasa võltsalga ning ülempreestritel ja varisemistele sulaseid ja tuli sinna tulelontide, lampide ja relvadega. 4. Siis Jeesus, koina ta teadis kõik, mis tema peale tuleb, läks vilja ja ütleb neile: „Keda te otsite?“ 5. Nad vastasid talle: „Jeesus Naatsaretlast!“ Tema ütles neile: „Mina olen see!“ Ka Juudas, kes tema ära andis, seisis nende juures. 6. Kui ta nüüd neile ütles: „Mina olen see!“ taganesid nad ja langesid maha. 7. Siis ta küsis taas neilt: „Keda te otsite?“ Nemad ütlesid: „Jeesus Naatsaretlast!“ 8. Jeesus vastas: „Mina olen teile öelnud, et mina see olen! Kui te nüüd mind otsite, siis laske need ära minna!“ — 9. et ühte läheks sõna, mis ta oli ütelnud: Mina ei ole kaotanud kedagi neist, kelled on mulle öelnud! 10. Siis Siimon Peetrus, kellel oli mõök, tõrnas selle vilja ja lõi ülempreestri sulast nung raius tema parema kõrva ära; sulase nimi aga oli Maikus. 11. Siis Jeesus ütles Peetrusele: „Pista oma mõök tuppel Eks mina pea jooma seda karikat, mille Isa mulle on annud!“

12. Aga väesalk ja ülempreestik ja juuride sulased võtsid Jeesuse ja oldusid ta kinni 13. ja viisid esiti Annase juure, sest see oli Kaifase ai, ja kantsid ou toa aastal ülempreester. 14. Kaifas aga oh

see, kes juutidele nõu andes oli ütelnud. „Parem on, et üks inimene sureb rahva eest.“

*Peetrus salgas Jeesuse
Ülempreester küsis Jeesust*

15. Aga Simon Peetrus järgis Jeesust ja üks teine jünger. See jünger oli tuttav ülempreestriga ja läks Jeesusega ühes ülempreestri õue. 16. Ja Peetrus seisis väheses ukse ees. Sina läks teine jünger, kes oli tuttav ülempreestriga, välja ja rääkis uksehoidjaga ning viis Peetruse sisse. 17. Sina ütles uksehoidjale: „Eks sinagi ole üks selle inimese jüngeritest?“ Tema ütles: „Mina ei ole!“ 18. Aga teenrid ja sulased seisisid ja olid teinud sisetule, sest oli külm ja soojendasid endid. Ja Peetrus seisis nende juures ning soojendas ennast.

19. Ülempreester küsis nüüd Jeesuselt tema jüngerite ja tema õpetuse kohta. 20. Jeesus kostis temale: „Mina olen avestikult rääkinud maailmale; mina olen saati õpetanud koguduse- ja pühakoins, kuhu kõik juudid kokku tulevad, ja salaja ma ei ole midagi rääkinud. 21. Miks sa mind küsid? Kuni nendelt, kes on kuulnud, mida ma neile olen rääkinud. Vaata, need teavad, mis ma olen rääkinud.“ 22. Aga kui ta seda oli ütelnud, oli üks sulasest, kes seisis seal juures, Jeesust kõrva äärele ning ütles: „Kas sa nõrda vastad ülempreestriga?“ 23. Jeesus kostis temale: „Kui ma olen rääkinud pahasti, siis tõesta, et see on pahad; aga kui ma olen hästi rääkinud, miks sa mind siis küsid?“ 24. Sina Annas saatis tema sootut ülempreester Kaifase juure. 25. Aga Simon Peetrus seisis ja soojendas ennast. Sina ütlesid nad temale: „Eks sinagi ole tema jüngerite seast?“ Tema saagas ja ütles: „Mina ei ole!“ 26. Üks ülempreestri teenrasi, selle sugulane, kelle kõrva Peetrus oli ära raiunud, ütles: „Kas mina sind ei näinud ühes temaga aias?“ 27. Sina

Peetrus salgas jälle, ja sedamööda laulis kikk.

Jeesus Pilaatusele

28. Sina nad viisid Jeesuse Kaifase muurest kohtukotta; aga see oli puhtcajal. Ja nad ise ei läinud kohtukotta, et nad ei rüvetuks, vaid võiksid süüa paasatalle. 29. Sina läks Pilaatus välja nende juure ja ütles: „Mis teil on kaebamist selle inimese peale?“ 30. Nemad vastasid ning ütlesid temale: „Kui see ei oleks kurjategus, me ei oleks annud teda sinu kätte!“ 31. Sina ütles Pilaatus neile: „Võtke teie ta ja mõistke oma käsu õpetuse järelle tema üle!“ Juudid ütlesid temale: „Meil ei ole luba kedagi tappa!“ — 32. Et üheda läheda Jeesuse sõna, mis ta oli ütelnud, kui ta tähendas, millist surma ta sureb. 33. Sina läks Pilaatus jälle kohtukotta ja küsis Jeesuse ning ütles temale: „Oled sina juutide kuningas?“ 34. Jeesus vastas: „Räägid sa seda iseenesest või on sulle teised seda minust ütelnud?“ 35. Pilaatus vastas: „Egas ma juut ole! Sinu oma rahvas ja ülempreestrid on sind annud minu kätte. Mis sa oled teinud?“ 36. Jeesus kostis: „Minu riik ei ole sellest maailmast; oled mu riik sellest maailmast, kull mu sulased oleksid võetlunud, et mind ei oleks antud juutide kätte. Ent nüüd ei ole mu riik mitte siin!“ 37. Sina ütles Pilaatus temale: „Sina oled sina omegi kuningas?“ Jeesus vastas: „Jah, olen, sest mina olen kuningas! Ma olen selleks sündinud ja selleks tulnud maailma, et ma tõele tunnistust annaksin. Kes ise seest on, see kuulab minu hääle!“ 38. Pilaatus ütles temale: „Mis on tõde?“ Kui ta seda oli ütelnud, läks ta uuesti välja juutide juure ja ütles neile: „Mina ei leia temast ühtki süüdi!“ 39. Aga teil on kombeks, et ma paasapuhel lasen ühe teile vabaks. Kas tahate nüüd, et ma teile vabaks lasen juutide kuninga?“ 40. Sina nad küsidasid jälle kõik ning ütlesid:

Mitte teda, vaid Barabas!“ Aga Barabas järele.

Pilaatus täidab juutide nõude

18. Sina Pilaatus võttis Jeesuse ja andis teda rooskadega peksta. 2. Ja andmed punusid kibuvitsust krooni ja and selle temale pähe ja rietasid teda purpurkõuega. 3. Ja tulid tema juure ja ütlesid: „Tere, juutide kuninga!“ Ja nad and teda kõrva ääre. 4. Sina Pilaatus andis taas välja ja ütles neile: „Vaata, ma ei leia temast ühtki süüdi!“ 5. Sina and Jeesus välja ja kandis kibuvitsakrooni ja purpurkõue. Ja Pilaatus ütles neile: „Lahne inimest!“ 6. Kui nüüd ülempreestrid ja sulased teda nägid, küsidasid nad ning ütlesid: „Lõõ ristil! Lõõ ristil!“ Pilaatus ütles neile: „Võtke teie tema ja koge ta risti, sest mina ei leia temast ühtki süüdi!“ 7. Juudid vastasid temale: „Meil on käsuõpetus, ja käsu järelle ta peab surema, sest ta on enese teinud Jumala pojaks!“

8. Kui nüüd Pilaatus seda sõna kuulis, kartis ta veel enam. 9. Ja ta läks jälle kohtukotta ja ütles Jeesusele: „Kust sa oled?“ Aga Jeesus ei annud temale vastust. 10. Sina ütles Pilaatus temale: „Kas sa ei räägi minuga? Eks sa tea, et ma olen meeleväld sind vabaks lasta ja meeleväld sind risti lüüa?“ 11. Jeesus vastas: „Sinul ei oleks mingit meelevälda sinu üle, kui see sulle ei oleks antud lalt, sellepärast on sellel, kes mind sinu kätte andis, suurem patt!“ 12. Sellest ajast püüdis Pilaatus teda vabaks lasta. Aga juudid küsidasid ning ütlesid: „Kui sa selle vabaks lased, siis sa ei ole teisri sõber! Igauks, kes iseenese teeb kuningaks, on keisri vastane!“

13. Kui nüüd Pilaatus neid sõnu kuulis, viis ta Jeesuse välja ja istus maha kohtuajale sinna paika, mida hüütakse Kivipõrandaks, aga heebrea keeli Gablataks. 14. Aga oli paasapüha val-

mistuspaev, arvata kuues tund. Ja tema ütles juutidele: „Ennake teie kuningat!“ 15. Aga nad küsidasid: „Või ära, või ära, lõõ ta ristil!“ Pilaatus ütles neile: „Kas ma pean teie kuningat risti lüüa?“ Ülempreestrid vastasid: „Meil ei ole kuningat, vaid on keiser!“ 16. Sina andis tema nende kätte risti lüüa. Ja nad võtsid Jeesuse.

Jeesuse ristilöömine

17. Ja tema kandis ise oma risti ning väljus nõndanimetatud Pealae asemale, mida heebrea keeli hüütakse Kolgataks. 18. Seal nad lõid ta risti ja teinud kaks temaga, teise teisele poole, aga Jeesuse keskele. 19. Aga Pilaatus kirjutas ka pealkirja ja pani selle risti külge; ja sellele oli kirjutatud: „Jeesus Naatsaretilane, juutide kuningas.“ 20. Seda pealkirja luges nüüd palju juute, sest paik, kus Jeesus risti lõid, oli linna ligi. Ja pealkiri oli kirjutatud heebrea, ladina ja kreeka keeli. 21. Sina ütlesid juutide ülempreestrid Pilaatusele: „Ära kirjuta „Juutide kuningas“, vaid: „Ta on ütelnud: Mina olen juutide kuningas!““ 22. Pilaatus kostis: „Mis ma olen kirjutanud, olen ma kirjutanud!“

23. Kui nüüd sõjamehed Jeesuse olid risti lõõnud, võtsid nad tema riided ja tegid neli osa, igale sõjamehele ühe osa, ja kuu; kuub aga oli õmbuseta, filemisest äärest ajumiseni ühes tükis kootud. 24. Sina nad ütlesid üksteisele: „Ärgem kiskugem seda lõhki, vaid heitkem liisku selle kohta, kellele see saab.“ — et lahaks täide Kiri, mis ütles: „Nad on mu riided isekeskis jaganud ja minu kuu kohta liisku heitnud!“ Seda sõjamehed tegidki.

25. Aga Jeesuse risti juures seisis tema ema ja ta emaõde Maarja, Kaopase naine, ja Maarja Magdaleena. 26. Kui nüüd Jeesus nägi risti kõrval seisvat oma ema ja jüngerit, keda ta armastas, ütles ta emale: „Naine, vaata, see on su poeg.“

18. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25.

18. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25. Mt. 26. 59-73. Mk. 14. 53-65. Lk. 22. 53-62. Jk. 18. 19-24. 25.

27. Pärast ta ütles jüngerile: „Vaata, see on sinu ema.“ Ja seitsmest tunnist võttis jünger ta oma kätte.

Jeesuse surm

28. Pärast seda ütles Jeesus, teades, et kõik juubel on lõpetatud, et Kiri tühjaks läheks, „Mul on janu!“ 29. Seal seisus astma täis hädikst. Suis nad pistid dhaikaga täidetud kääna isopri otsa ja panid selle tema suu ette. 30. Kui nüüd Jeesus hädikast oli võtnud, ütles ta: „See on lõpetatud!“ Ja ta nõrgutas pead ning heitis hinge.

Odapiste Jeesuse küljesse Jeesuse matmine

31. Aga et oli valmistuspäev ja et kohad ei jäänud hingamispäevaks ristile — sest see hingamispäev oli suur — palusid juuda Pilaatust, et ristilöödute skäreleid murtaks ja nad maha võetaks. 32. Suis tulid sõjamehed ja mürdsid esimese skäreleid ja teise omad, kes ühes temaga olid ristilöödud. 33. Aga kui nad tulid Jeesuse juure ja nägid ta juba surnud olevat, ei mürdnud nad tema skäreleid. 34. Vaid üks sõjamehest pistis odaga tema küljesse; ja kohe tuli välja verd ja vett. 35. Ja see, kes seda nägi, on seda tunnustanud, ja tema tunnistus on tõsi, ja tema teab, et ta räägib tõtt, et teiegi usuksite. 36. Sest see on surindud, et Kiri tühjaks läheks. „Tema haud ärgu murtagu!“ 37. Ja taas ütles teine Kiri: „Nad saavad näha, kellele nad on pistnud.“

38. Aga pärast seda Joosep Arimaatust, kes oli Jeesuse jünger, kuid salaja, kartusest juutide eest, pahas Pilaatusele, et ta tohiks maha võtta Jeesuse ihu. Ja Pilaatus andis temale loa. Suis ta tuli ja võttis Jeesuse ihu maha. 39. Nikodemuski, kes varem oli õõsel Jeesuse juure tulnud, tuli ja tõi segatud mürri ja saiaet ligi sada naela. 40. Suis nad võtsid Jeesuse ihu ja mähkisid ta

linnastesse riidesse lõhnarohtudega, nõnda nagu on juutide matmisviis. 41. Aga seal paigas, kus ta oli ristilöödud, oli aed ja aias uus haud, kuhu veel üldgi ei olnud kedagi pandud. 42. Sinna nad panid siis Jeesuse juutide valmistuspäeva pärast, sest see haud oli lähedal.

Jeesuse ülestõusmine

20. Aga nädala esimesel päeval tuli Maarja Magdaleena vara, kui alles pime oli, hauale ja näeb, et kivi on hana eest ära võetud. 2. Suis ta jookseb ja tuleb Simon Peetruse ja teise jünge juure, keda Jeesus armastas, ja ütles neile: „Nad on Issanda hauast ära võinud ja ma ei tea, kuhu nad ta on pannud!“ 3. Suis läksid välja Peetrus ja teine jünger ja nägid hauale. 4. Aga nad jooksid mõlemad üheskoos, ja teine jünger jooksis ees usinamini kui Peetrus ja jõudis enne hauale. 5. Ja kummargile sisse vaadates näeb ta surmulinad seal olevat; aga ta ei läinud sisse. 6. Suis tuli Simon Peetrus, kes teda järgis, ja läks hana sisse. Ja ta näeb surmulinad maas olevat. 7. Ja higrätku, mis oli tema pea peal otust, et see ei ole surmulinadega maas, vaid on isepäras kokkumähtud teises kohas. 8. Suis läks sisse ka teine jünger, kes esimesena oli tulnud hauale, ja nägi ja uskus. 9. Sest nad ei saanud veel aru Kirjast, et tema pidil surmuse üles tõusma. 10. Suis need jüngrid läksid jälle tagasi omaste juure.

Jeesus ilmub Maarja Magdaleenale

11. Maarja aga seisis hana juures väljas ja nuttis. Kui ta nõnda nuttis, vaatas ta kummargile hauda 12. ja näeb kaks inglit valgeis riides istuvat, ühe peatsis ja teise jalutsis, seal kus Jeesuse ihu oli maganud. 13. Ja need ütlevad temale: „Naime, miks sa nutad?“ Ta ütles neile: „Nemad on mu Issanda ära viinud ja ma ei tea, kuhu nad ta on pannud!“ 14. Kui ta seda oli ütelnud, pöördus ta ümber ja

näeb Jeesust seisvat, ja ta ei teadnud, et see on Jeesus. 15. Jeesus ütles temale: „Naime, miks sa nutad? Keda sa otsid?“ Naime mätleb tema eedniku olevat ja ütles talle: „Issand, kui sina ta oled ära kannud, siis ütle mulle, kuhu sa ta oled pannud, ja mina toon ta ära!“ 16. Jeesus ütles temale: „Maarja!“ See pöördub ümber ja ütles talle heebreake keele: „Rabunni!“ See tähendab: õpetaja. 17. Jeesus ütles talle: „Ära puuduta mind, sest ma pole veel üles läinud oma ära juure! Kuid mine mu vendade juure ja ütle neile: Mina lähen üles oma ära ja teie Issa juure ja oma Jumala ja teie Jumala juure!“ 18. Maarja Magdaleena ütles ja teatab jüngeritele, et ta on Issandat näinud ja et ta temale seda on ütelnud.

Jeesus ilmub jüngeritele

19. Kui nüüd õhtu alg oli samal nädala esimesel päeval ja ukseid olid lukus peal, kus jüngrid olid kartuse pärast juutide eest, siis tuli Jeesus ja seisis keset nende seas ja ütles neile: „Rahu olgu teile!“ 20. Ja kui ta seda oli ütelnud, näitas ta neile oma käsi ja külge. Suis jüngrid said rõõmsaks Issandat nähes. 21. Jeesus ütles nüüd taas neile: „Rahu olgu teile! Nõnda nagu nimu Issa on mind läkitanud, nõnda akutan ka mina teid!“ 22. Ja kui ta seda oli ütelnud, puhus ta nende peale ja ütles neile: „Võike vastu Püha Vaimi!“ 23. Kellelele te iganes patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellelele te iganes patud kinnitate, neile need kinnitatakse!“

Jeesus ilmub Toomale

24. Aga Toomas, üks neist kahethest kummest, keda nimetatakse Kaksikuks, ei olnud nendega, kui Jeesus tuli. 25. Suis ülesseid teised jüngrid temale: „Me nägime Issandat!“ Aga tema ütles neile: „Kui ma ei näe tema käres naelte laigi ega pane oma sõrme naelte asemisse

ja oma käet tema külje sisse, siis ma ei usul!“ 26. Ja kahelks päeva pärast olid tema jüngrid jälle toas ja Toomas nendega. Suis tuli Jeesus uste lukus olles ja seisis nende keskel ja ütles: „Rahu olgu teile!“ 27. Selle järele ta ütles Toomale: „Pane oma sõrm sinu ja vaata minu käsi, ja siruta oma käsi sinu ja pista see minu küljesse, ja ära ole uskmatu, vaid usklik!“ 28. Toomas vastas ning ütles temale: „Minu Issand ja minu Jumal!“ 29. Jeesus ütles temale: „Et sa mind oled näinud, siis sa usud. Õndsad on need, kes ei näe ja suaki usuvad!“

Johannese raamatu esimärk

30. Nii tekst Jeesus ka veel muud tunnustajti jüngerite ees, mida ei ole kirjutatud sellesse raamatusse. 31. Aga need on kirjutatud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teid uskudes oleks elu tema nime sees.

Jeesus ilmub Tybeeria mere rannal

21. Pärast seda ilmus Jeesus jälle jüngeritele Tybeeria mere ääres. Aga ta ilmus nõnda. 2. Simon Peetrus ja Toomas, keda kutsutakse Kaksikuks, ja Naatanael Kaanaast Galileamalt, ja Sebedeuse pojad ja veel teised kaks tema jüngerit olid seal koos. 3. Suis ütles Simon Peetrus neile: „Ma lähen kalale.“ Nad ütlevad temale: „Me tuleme ka ühes sinuga.“ Nad läksid välja ja aastasid varsti paati, aga ei saanud ühtki sel õbi. 4. Aga kui juba oli hommik, seisus Jeesus rannal. Ent jüngrid ei teadnud, et see oli Jeesus. 5. Suis ütles Jeesus neile: „Lapsed, kas teil on midagi toidupoolist?“ Nemad vastasid temale: „Ei ole.“ 6. Aga tema ütles neile: „Heitke võrk välja paremale poole paati, siis te leiute.“ Nad heitsid selle siis välja ega suutnud seda enam vedada kalade huiga pärast. 7. Suis ütles see jünger, keda Jeesus armastas, Peetrusele: „See on Issand!“ Kui nüüd Simon Peetrus kuulis, et see

28 p 13, 3 34 2 22 16 Mt 27 46-56; Mk 15 33 41 Lk 23 44-49 29 1 69, 27
30 5 Mt 27 46-56; Mk 15 33 41 Lk 23 44-49 36 2 Mt 17, 46
31 5 Mt 17, 46; Mk 17, 46; Lk 24, 1-11 32 p 1 2 Mt 27 46-56
33 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 34 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
35 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 36 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
37 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 38 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
39 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 40 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
41 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 42 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
43 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 44 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
45 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 46 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
47 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 48 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
49 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 50 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
51 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 52 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
53 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 54 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
55 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 56 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
57 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 58 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
59 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 60 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
61 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 62 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
63 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 64 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
65 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 66 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
67 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 68 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
69 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 70 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
71 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 72 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
73 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 74 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
75 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 76 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
77 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 78 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
79 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 80 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
81 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 82 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
83 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 84 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
85 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 86 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
87 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 88 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
89 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 90 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
91 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 92 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
93 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 94 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
95 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 96 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
97 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 98 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11
99 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11 100 p 1 2 Mt 27 46-56; Lk 24, 1-11

11 11c 2, 11 12 13 Mt 28, 16-20; Mk 16, 14-18; Lk 24, 36-49 20 1 Jh 1 1 27 p 17, 28
21 Mt 16, 19; Lk 18 22 p 1 16, 16, 5 23 p 9, 24 24 p 1 16, 16, 5
25 p 1 16, 16, 5 26 p 1 16, 16, 5 27 p 1 16, 16, 5 28 p 1 16, 16, 5
29 p 1 16, 16, 5 30 p 1 16, 16, 5 31 p 1 16, 16, 5 32 p 1 16, 16, 5
33 p 1 16, 16, 5 34 p 1 16, 16, 5 35 p 1 16, 16, 5 36 p 1 16, 16, 5
37 p 1 16, 16, 5 38 p 1 16, 16, 5 39 p 1 16, 16, 5 40 p 1 16, 16, 5
41 p 1 16, 16, 5 42 p 1 16, 16, 5 43 p 1 16, 16, 5 44 p 1 16, 16, 5
45 p 1 16, 16, 5 46 p 1 16, 16, 5 47 p 1 16, 16, 5 48 p 1 16, 16, 5
49 p 1 16, 16, 5 50 p 1 16, 16, 5 51 p 1 16, 16, 5 52 p 1 16, 16, 5
53 p 1 16, 16, 5 54 p 1 16, 16, 5 55 p 1 16, 16, 5 56 p 1 16, 16, 5
57 p 1 16, 16, 5 58 p 1 16, 16, 5 59 p 1 16, 16, 5 60 p 1 16, 16, 5
61 p 1 16, 16, 5 62 p 1 16, 16, 5 63 p 1 16, 16, 5 64 p 1 16, 16, 5
65 p 1 16, 16, 5 66 p 1 16, 16, 5 67 p 1 16, 16, 5 68 p 1 16, 16, 5
69 p 1 16, 16, 5 70 p 1 16, 16, 5 71 p 1 16, 16, 5 72 p 1 16, 16, 5
73 p 1 16, 16, 5 74 p 1 16, 16, 5 75 p 1 16, 16, 5 76 p 1 16, 16, 5
77 p 1 16, 16, 5 78 p 1 16, 16, 5 79 p 1 16, 16, 5 80 p 1 16, 16, 5
81 p 1 16, 16, 5 82 p 1 16, 16, 5 83 p 1 16, 16, 5 84 p 1 16, 16, 5
85 p 1 16, 16, 5 86 p 1 16, 16, 5 87 p 1 16, 16, 5 88 p 1 16, 16, 5
89 p 1 16, 16, 5 90 p 1 16, 16, 5 91 p 1 16, 16, 5 92 p 1 16, 16, 5
93 p 1 16, 16, 5 94 p 1 16, 16, 5 95 p 1 16, 16, 5 96 p 1 16, 16, 5
97 p 1 16, 16, 5 98 p 1 16, 16, 5 99 p 1 16, 16, 5 100 p 1 16, 16, 5

APOSTLITE TEOD 1

on Issand, panti ta kätte selga, sest ta oli alasti, a heitis enese merre. 8. Aga teised üngivad naha paadiga — sest nad ei olnud kaldast kaugemal kui kakssada kaunart maad — ja vedasid võrku kaladega. 9. Kui nad nüüd astusid maale, näevad nad süttetule maas olevat ja kaukesi seal peal ja leiba. 10. Jeesus ütleb neile: „Looge neid kaukesi, mis te praegu püüdsite!“ 11. Simon Petrus läks ja vedas võrgu mäele, mis oli täis suuri kala, arvatud seda ja viiskümme korm. Ja ehk küll kala nii palju oli, võrk ei rebenenud mitte. 12. Jeesus ütleb neile: „Tulge einestama!“ Aga ükski jüngeritest ei julgenud temalt küsida „Kes sa oled?“ Sest nad teadsid, et see oli Issand. 13. Siis Jeesus tuiab ja võtab leiva ja annab neile, ja temuti kaukesi. 14. See oli juba kolmas kord, et Jeesus pärast oma ülestõusmist surmaist näitas ennast oma järgijatele.

Jeesuse vaimsed sõnad Petrusile

5. Aga kui nad olid einestanud, ütleb Jeesus Simon Petrusile: „Simon, Joona poeg, kas sa armastad mind rohkem kui need?“ Ta ütleb temale: „Jah, Issand, sina tead, et sa oled mulle armast!“ Ta ütleb temale: „Sööda mu talikesi!“ 16. Ta ütleb temale jälle teist korda: „Simon, Joona poeg, kas sa armastad mind?“ Ta ütleb temale: „Jah, Issand, sina tead, et sa oled mulle armast!“ Ta ütleb temale: „Hoi! mu lambaid kui karjane!“ 17. Kolmas kord ta ütleb temale: „Simon, Joona poeg, kas ma olen sulle armast?“ Petrus sai kurvaks.

APOSTLITE TEOD

Esimese raamat, Teofilos, ma

kirjutasin kõigest sehest, mida Jeesus

ei ta temale kolmat korda ütles. „Kas ma olen sulle armast?“ Ja ta ütles temale: „Issand, sina tead kõik, sina tunned, et oled mulle armast!“ Jeesus ütleb temale: „Sööda mu lambaid!“ 18. Tõesti, tõesti ma ütlen sulle: Kui sa oled noorem, siis sa võtad ennast ise ja läksid, kuhu sa tahad. Aga kui sa saad vanaks, siis sa sirutad oma käed ja keegi teine võtab sind ja viib sind, kuhu sa ei taha.“ 19. Aga seda ta ütles tähendades, missuguse surmaga ta pidi Jumalat austama. Ja kui ta seda oli rääkinud, ütleb ta temale: „Järgi mind!“

20. Aga Petrus pöördus ja näeb jüngerit, keda Jeesus armastas, järel sammuvat, selle, kes õhuasõbrana oli ka laskunud Jeesuse rinnale ja üelnud. „Issand, kes see on, kes sind ära annab?“ 21. Kui nüüd Petrus teda nägi, ütleb ta Jeesusele: „Issand, aga kuidas jääb temaga?“ 22. Jeesus ütleb talle: „Kui ma tahan, et ta jääb, kuni ma tulen, mis see sinusse puutub?“ 23. Siis tõusis jutt vendade seas, et see jünger ei surevat. Ent Jeesus ei olnud temale mitte ütelnud, et ta ei sure, vaid: „Kui ma tahan, et ta jääb, kuni ma tulen, mis see sinusse puutub?“

Lõpp sõna

24. See on see jünger, kes neist asjust tunnistab ja on selle kirjutanud, ja me teame, et tema tunnistus on tõsi.

25. On veel palju muudki, mida Jeesus tegi; kui seda kõike üksikult üles kirjutataks, siis ma arvan, et maailm ei mahutaks kirjutatavaid raamatuid!

APOSTLITE TEOD 1, 2

apostlitele, kellel ta oli valinud, 3. kellele tema ka pärast oma kannatamist oli mürme ülestõusmarguga ennast näidanud elavana, neile ilmutas nelikümme päeva ning neile rääkides Jumala riigist. 4. Ja kui ta nendega koos oli, keelas ta need Jeruusalemast ära minemast, kistsis aga oodata Isa tõotust, „mis teie“, ütles tema, „olete kuulnud minult.“ 5. Sest Johannes ristis veega, aga teid peab ristitama Püha Vaimuga mitte kaua pärast neid päevi!“

Jeesuse taastamine

6. Siis küsisid temalt need, kes olid kokku tulnud, ning ütlesid: „Issand, kas sa ei aja jälle eluand Israelile kuningriigi?“ 7. Tema ütles neile: „Teile ei sunni teada segu ega heid, mis Isa oma meelevald on määranud; 8. aga te saate Püha Vaimu väe, kes tuleb teile peale, ja peate olema minu tunnistajad Jeruusalemmas ja kõigil Juuda- ja Samaariamal ja maailma otsal!“ 9. Kui ta seda oli ütelnud, siis tõsteti ta üles nende nähes ja püüvis ta nende silme eest ära. 10. Ja kui nad vaatasid üksikult taeva poole, kuidas ta ära läks, vaata, siis seisid nende juures kaks meest valgeis rüüdes, 11. ja need ütlesid: „Galtika mehed, miks te seisate ja vaatate üles taeva poole? See Jeesus, kes teilt üles võeti taevasse, tuleb samal kombel kui te nägite teda taevasse minevat!“

Kaheteistkümmenda apostli valimine

12. Siis nad läksid tagasi Jeruusalemma mäelt, mida kutsutakse Ölimeseks ja mis on Jeruusalema lähedal ühe hingamis-päeva teekonna maad. 13. Ja kui nad olid jõudnud linna, siis nad läksid ületusse tuppa, kus nad olid asumas, Petrus ja Jakobus ja Johannes ja Andreas, Filippos ja Toomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakobus, Alfesuse poeg ja Simon Selootes ja Juudas, Jakobuse vend. 14. Need

kõik olid alati ühel meelel üheskoos palves, nautes ja Maarjaga, Jeeuse, emaga, ja Jeesuse vendadega.

15. Neil päevil tõusis Petrus vendade seas üles — rahvaat aga oli koos umbes sada kakskümme isikut — ning ütles. 16. „Mehed, vennad, teie on pidanud minema kirjasõna, mis Püha Vaim on ette kuulutanud Taaveti suu kaudu Juuda kohta, kes hakkas juhtiks Jeesuse kinnivõetajale. 17. Sest ta oli arvatud meie sekka ja oli saanud selle ameti osaliseks. 18. Aga tema hankis enesele põliu ülekohtu palgaga, ja kui ta ülepeale alla kukkus, lõhkes ta keskpäigast ja kogu ta sisikond vajus välja. 19. Ja see on saanud teatavaks kõigile Jeruusalema elanikele, nõnda et seda põldu nende oma koelemurdes hüütakse Akeldaamaks, see on Verepõlluka. 20. Sest Lauude raamat on kirjutatud: „Tema elamu saagu tühjaks ja ärgu olgu sellel elanikku, ja tema ülevaatajaamet saagu tühjaks.“ 21. Sellepärast peab nüüd üks neist meestest, kes on kinnud ühes meiega kõige selle aja, mil Issand Jeesus meie juures kisis sisse ja välja, 22. niisest Johannese ristimisest kuni selle päevani, mil ta meilt võeti üles, saama tema ülestõusmise tunnistajaks ühes meiega!“

23. Ja nad seadsid üles kaks meest Joosepi, keda hüütakse Barsabaseks, Isanimega Juatuseks, ja Mattiase. 24. Ja nad palvetasid ning ütlesid: „Sina, Issand, kõikude südame tundja, näita meile, kumma neist kahest sina oled valinud. 25. saama selle teenistuse ja aposthameti koha, millest Juudas ära astus, et minna oma paika!“ 26. Ja nad heitsid lisku nende kohta; ja lisk langes Mattiasale, ja tema arvati nende üheteistkümmenda apostli juure.

Püha Vaimu tulek nelipühapäeval

2. Ja kui nelipühapäev käte tuli, olid kõik ühes paigas koos. 2. Ja taevast

4 Lk 24, 48; Jh 15, 26. 5 Mt 3, 11. 6 Mk 16, 19–20; Lk 24, 47, 50–53. 7 Mt 24, 36; Mk 13, 32. 8 Lk 24, 49. 9 Lk 21, 29. 10 Lk 4, 6. 11 Lk 24, 52. 12 Mt 10, 21; Lk 6, 13. 13 Lk 24, 53. 14 Mt 10, 41; Jh 14, 3. 15 Lk 4, 41; Jh 14, 3. 16 Mt 10, 41; Lk 6, 13. 17 Mt 10, 41; Lk 6, 13. 18 Mt 27, 31. 19 Lk 11, 13; Mt 27, 31. 20 Lk 6, 69, 26; 109, 8. 21 Jh 15, 27. 22 Op 16, 33. 23 Lk 1, 14; 3 Mo 23, 25. 24

sündis ühtselt kohin, otsegu oleks kange raua puhunud, ja täitis kõik koha, kus nad istusid. 3. Ja neile ilmus nagu lõhestatud tulekeed, ja need langesid üksikult igaühe peale nende seast. 4. Ja nad kõik said siis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida. 5. Aga Jeruusalemas oli elamas puute, jumalakartlikke mehi kõigist rahvast taeva all. 6. Kui nüüd see hääl tekkis, tuli rahvahulk kokku ja kohkus ära, sest igadki kuulis neid rääkivat oma keelemurret. 7. Ja nad hirmustasid kõik ja panid imeks ning ütlesid üksteisele: „Vaata, eks need kõik, kes räägivad, ole Galileas mehed? 8. Kuidas me siis kuulame igadki oma keelemurret, mille sees me oleme sündinud? 9. Meie, partlased ja meeslased ja eelamlased ja kes elame Mesopotaamias, Judas ning Kapadookias, Pontoses ja Aasias, 10. Früugias ja Pamföülias, Egiptuses ja Kürene-poolses Liibüas, ja sin asuvad roomlased, juudid ühes nende usku pöördunudega, 11. kreeklased ja arabiased, kuidas me kuulame neid rääkivat meie oma keeltes Jumala suuri asju?“ 12. Nad kõik olid hirmustunud ja kahevahel ning küsisid üksteiselt: „Mis see küll peaks tähendama?“ 13. Aga teised irvitasid ning ütlesid: „Nad on täis magusat viina!“

Peetruse jutlus

14. Siis Peetrus astus esle ühes nende üheteistkümnega, tõstis oma häält ning seletas neile: „Juudas mehed ja kõik teie, Jeruusalemas elanikud, see olgu teie teada ja pange tähele mu sõnul 15. Ei ole need sugugi, nagu te arvate, joobnud, sest see on kolmas päevatund; 16. vaid see on, mis on üteldud prohvet Joelil kaudu: 17. „Ja viimseil päevil sünnib, ütleb Jumal, et ma valan oma Vaimu kõige liha peale! Ja teie pojad ja tütreid hakkavad ennustama, teie noored mehed näevad nägemusi ja teie vanemad unuvad

unenägemusi nähes! 18. Ja neil päevil ma valan oma Vaimu oma sulaste ja ümmardajate peale ja nemad ennustavad; 19. ja ma annan näha imesid ülal taevas ja tunnistähti all maa peal, verd ja tuli ja suitsusambad! 20. Pärast muurub pimedaks ja kuu vereks, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja auhnel 21. Ja sünnib, et igaüks, kes appi hüüab Issanda nime, pääse!“ 22. Israeli mehed, kuulge neid sõnu: Jeesuse Naatsaretlase, mehe, kellest Jumal andis tunnistuse vae ja imede ja tunnistähtedega, mis Jumal tegi tema läbi teie seas, nõnda nagu isegi teie, 23. tema te olete, kui ta Jumala määratud otsusel ja ette-tadmist mõõda oli loovutatud teie kätte, ülekohutuste käte läbi risti maelutanud ning tapnud; 24. kuid Jumal on tema üles äratanud, päästes teda surma valudest, sest ei olnud ju võimalik, et surm oleks teda kinni pidanud. 25. Sest Taavet ütles tema kohta: „Ma pean Issandat elu oma silma ees, sest ta on mu paremal pool, et ma ei kõguku!“ 26. Sellepärast rõõmutseb mu süda ja mu keel ihutseb, ja mu ihugi võib hingata lootuses! 27. Sest sinna ei jää mu hinge surmavalda ega laste oma Püha näha kõdunemisel 28. Se annad mulle teada elutse, sa täidad mind rõõmuga oma palge eest!“ 29. Mehed, vennad, olgu lubatud teie peavanemast Taavetist lausa ütelda, et ta on surmud ja maha maetud ja tema haud on meie juures tänapäevani. 30. Et ta nüüd oli prohvet ja teadis, et Jumal temale oli vandega tõotanud seada tema ihusooast järglase tema aujärele, 31. siis ta rääkis ette nühes Kristuse ülestõusmisest, et tema hinge ei jäta surmavalda ja ei tema liha ei näe kõdunemist. 32. Selle Jeesuse on Jumal surmusest üles äratanud; selle tunnistajad olime meie kõik 33. Et ta nüüd Jumala parema käe läbi on ülestõusnud ja on Isalt saanud Püha Vaimu rõõmuse, siis on tema selle välja valanud, nõnda nagu te nüüd

istete ning kuullete. 34. Sest Taavet ei ole lamnud taevasse, aga tema ütles: „Issand on üelnud minu Issandale: Istu minu paremale kiele, 35. kuni ma panen su vaenlased sinu jalajärgide!“ 36. Kindlasti teadite nüüd kogu Israeli kodakond, et Jumal on teinud tema Issandaks ning Kristuseks, selle Jeesuse, kelle te risti mae!“ 37. Aga kui nad seda kuulsid, liks see neil südamest läbi ja nad ütlesid Peetrusele ja teistele apostlitele: „Mehed, vennad, mis me peame tegema?“ 38. Aga Peetrus ütles neile: „Parandage meelt ja pöördke teist lastu ennast ristuda Jeesuse Kristuse nimesse pattude andeks-annamiseks, ja siis te saate Püha Vaimu annid. 39. Sest teie ja teie laste pärast on see Kristus ja kõikide pärast, kes on kaugel, keda iganes Issand, meie Jumal, kutsub nende juure.“ 40. Ja veel paljude muude nadega tunnisas ja manites ta ning ütles: „Laske endid päästa sellest pöördumise soost!“ 41. Kes nüüd vastu võtsid tema sõna, need ristiti, ja nõnda lästi sel päeval nende juure ligi kolm tuhat hinge.

Kristuse koguduse ühine ala

42. Aga nemad jäid alati apostlite õpetusse ja osadusse ja leivamurdmisse ja palvetesse. 43. Aga igale hangele tuli kiusus, ja palju imesid ja tunnistähti andis apostlite läbi. 44. Aga kõik need, kes uskusid, olid üheskoos ja kõik, mis neil oli, oli neil ühine. 45. Omandi ja vara nad muutisid ära ja jagasid, mis nad olid, igaühele sedamööda, kuidas keegi vajas. 46. Ja nad viibisid iga päev ühel meel pühakojas ja murdsid leiba kodasid mõõda ja võtsid toidust ilutsemise ja ühes südamega. 47. kiites Jumalat ja laides armastust kõige rahva juures. Aga Issand lisas iga päev nende ühendusele juure neid, kes päästeti.

Peetrus teeb terveks habaatud mehe

3. Aga Peetrus ja Johannes läksid pühakotta palvema, mida peeti ühek-

sandil tunnil. 2. Ja üks mees, kes oli emmihust alates halvatu, toodi sinna. Ta pandi iga päev pühakojas ukse ette, mida hiiitakse Ilusaks, ande paluma pühakojas käijalt. 3. Kui see nägi, et Peetrus ja Johannes tahavad minna pühakotta, palus ta neilt andi. 4. Siis Peetrus ühes Johannesega vaatas temale otse ning ütles: „Vaata meie poole!“ 5. Tema istus teraselt neile otse vaatama, oodates, et ta neilt midagi saab. 6. Aga Peetrus ütles: „Hõbedat ja kulda mul ei ole, aga mis mul on, seda ma annan sulle: Jeesuse Kristuse, Naatsaretlase nimi, tõuse üles ja kõnni!“ 7. Ja ta haaras kinni tema paremast käest ja aitas ta üles. Ja sedamööda said tema jalapõiad ja luupõksed tugevaks; 8. ja ta kargas üles, seisis ja kõndis, ja liks ühes nendega pühakotta sisse, kõndides ja hüpates ning Jumalat kiites. 9. Ja kõik rahvas nägi teda kõndivat ja Jumalat kiitvat. 10. Nad tundsid tema, et ta on seesama, kes oli istunud kerjamas pühakojas Ilusa värava ees, ja nad panid seda väga imeks ja olid hirmustunud sellest, mis temale oli sündinud. 11. Aga kui halvatu, kes oli terveks saanud, küsis Peetruse ja Johannes kannul, jooksis kõik rahvas kokku nende juure mõndanimetatud Saalomoni võlvitud hooneisse ja oli ärevil.

Peetrus jutlus pühakojas

12. Kui Peetrus seda nägi, hakkas ta kõnelema rahvale: „Israeli mehed, mis te panete seda imeks või mis te üksiklmi vaatate meie peale, otsegu oleksime meie oma väe või vagadusega selle pannud kõndima? 13. Abrahami ja Isaki ja Jaakobi Jumal, meie eaisade Jumal, on austanud oma sulast Jeesust, kelle te ära andsite ja salgasite Pilatuse ees, kui see tegi otsuseks teid vabaks lasta. 14. Te salgasite ära Püha ja Oige ja palvisite, et teie mõrtsukas vabaks antaks. 15. Te tapsite elu ülima juhi, kelle Jumal on surmusest üles äratanud, selle tunnistajad oleme meie. 16. Ja uu-

3 Mt 3, 1 4 p. 10, 44 n 5 p. 7, 36 15 p. 4, 14 16 p. 3, 11 17 p. 44, 3 Hs 39, 20
18 Ro. 10, 13 19 p. 4, 28 20 p. 3, 15 21 p. 16, 6 22 p. 13, 36 23 p. 10, 10
24 p. 2, 12; L. 8, 4 n Lk 1, 32 25 p. 13, 35 26 p. 3, 15 27 p. 3, 31, 32, 9

18 L. 110, 1 19 p. 5, 31 20 p. 9, 6; 16, 30 21 p. 3, 17 n Lk 24, 47 22 p. 3, 17 n Lk 24, 47
23 p. 110, 32; 11 p. 2, 15 24 p. 20, 7 25 p. 4, 32 26 p. 4, 4 c 4, 2 4, 1 4, 1
27 p. 14, 8 28 p. 5, 12 29 p. 2, 23 c, 30; 11 30 p. 11 31 p. 27, 30 32 p. 2, 24, 32, 4, 10

APOSTLITE TEOD 3, 4

läbi tema nimesse on tema nimi teinud tugevaks selle, keda te näete ja tunnete; ja usk, mis tuleb temalt, on sellele annud teie tervise teie kõikide nähes. 17. Ja nüüd, vennad, tean ma, et te olete seda teinud teadmatusel nagu teie ülemadki. 18. Aga Jumal on nõnda lasknud teie minna, mis tema kõigi oma prohvetite suu kaudu on ette kuulutanud, et tema Võitu peab kannatama. 19. Sellepärast parandage meelt ja pöörduge, et teie patud kustutataks, et hingamisajad tuleksid Issanda pagest. 20. Ja et te läkitaks teie jaoks mäkitatud Kristuse Jeesuse, 21 keda taevast peab pidama enesele teile ajana, mil oma kohale asetatakse kõik, mis Jumal on rääkinud kõigi oma pühade prohvetite suu kaudu maailma ajastust a.s. 22. Sest Mooses on ütelnud „Ühe prohveti kirjutab teile Issand, teie Jumal, teie vendade hulgas, minu sõnadest; teda peate kuulama kõiges, mida ta teile ütleb. 23. Ja peab sündima, et iga hing, kes seda prohvetit ei kuula, kaotatakse ära rahva seast!“ 24. Ja kõik prohvetid Saamueli ajast alates ja pärast seda, nii nagu kui neid on rääkinud, on ka ette kuulutanud neid plevi. 25. Teie olete prohvetite ja selle lepingu lapsed, mille Jumal tegi teie esivanemadega, kui ta Abrahamile ütles: „Ja sinu soos õnnistatakse kõiki suguvõsadeid maa peal!“ 26. Teie kõigepealt on Jumal üles kirjutatud oma sulase Jeesuse ja on tema läkitanud teie juure teid õnnistama, kui te pöördute igauks oma tigidusest!“

Petrus ja Johannes Suurkohtu es

4. Aga kui nad rahvale rääkisid, astusid nende juure preestrid ja pühakojade pealik ja saduserid, 2. ja nende meel oli paha, et nemad õpetasid rahvast ja kuulutasid surmusest ülestõusmusest Jeesuses. 3. Ja nad pistsid käed nende kõige ja panid nad vangid järgmiseks päevaks, sest oli juba õhtu. 4. Aga paljud neist, kes sõna kuulsid, uskusid, ja meeste arv tõusis ligi

viie tuhandeni. 5. Järgmisel päeval sundis, et rahva ülemad ja vanemad ja kirjatundjad tulid kokku Jeruusalemma, 6. ka ülempreester Annas ja Kaifas ja Johannes ja Aleksandros ja teipalju kui neid oli ülempreestri soost. 7. Ja nad lasksid nad ette tuua ning küsisid neid „Missuguse väega või kelle nimel te tegite seda?“ 8. Sus Petrus, täis Püha Vaimu, ütles neile: „Rahva ülemad ja vanemad! 9. Kui me täna peame kohtus aru andma vigasele inimesele tehtud heastest ja kelle läbi ta on terveks saanud, 10. siis olgu teie kõigile ja kogu Israeli rahvale teada, et Jeesuse Kristuse, Naimaretlase nimele, kelle teie riigi lõite ja kelle Jumal on surmusest üles äratanud, et tema läbi saaks seestamine sinu teie ees tervena. 11. Tema on see kivi, mille teie, kirjatundjad, olete ära põlanud ja mis on saanud nurgakiviks! 12. Ja ühegi muu sees ei ole päästet, sest ei ole antud taeva all inimestele ühtki muud nime, kelles meid päästetaks!“

13. Aga kui nad Petrust ja Johannest julgust nägid ja teada said, et nad on kirjatundmatud ja õppimatud mehed, panid nad seda ümber ja tundsid nad ära, et nad olid need, kes olid olnud Jeesusega. 14. Ja kui nad mõnest, kes oli terveks saanud, nende juures nägid seisvat, ei olnud neil midagi ütelda selle vastu, 15. vaid nad käskisid neid välja minna Suurkohtust, pidasid isikeskus nõu 16. ning ütlesid: „Mis me peame tegema nende inimestega, sest avalik ime on sündinud nende läbi ja on teada kõigile, kes Jeruusalemmas elavad, nõnda et me ei või seda salata. 17. Aga et seda laiemale ei levitataks rahva sekka, siis ühvardagem neid kõvasti, et nad enam ühelgi inimesele ei rääguks sel nime!“

18. Ja nad kutsusid nad sisse ja keelasid neid midagi rääkimast ja õpetamast Jeesuse nimel. 19. Aga Petrus ja Johannes kostasid neile ning ütlesid „Kas on õige Jumala ees teid rohkem

APOSTLITE TEOD 4, 5

kuulata kui Jumalat? Otsustage ise. 20. Sest me ei või jätta rääkimata seda, mida olemme näinud ja kuulnud!“ 21. Aga nad ühvardasid neid ja lasksid nad vabaks, sest nad ei leidnud midagi, mille eest neid karistada, rahva pärast, sest kõik küsisid Jumalat selle eest, mis oli sündinud. 22. Sest juba rohkem kui nelikümmend aastat vana oli inimene, kellele see terveksamuse tunnustust oli sündinud.

Petrus ja Johannes tulevad tagasi kaastlaste juure

23. Kui nad olid vabaks saanud, tulid nad omae juure ja kuulutasid, mis ülempreestrid ja vanemad neile olid ütelnud. 24. Aga kui need seda kuulsid, ütlesid nad ühel mehel häält Jumala poole ja ütlesid: „Issand, sina oled see Jumal, kes on teinud taeva ja maa ja mere ja kõik, mis nende sees on, 25. kes led Püha Vaimu läbi oma sulase Issa Kristuse suu kaudu ütelnud: „Miks paganad mõtleavad ja rahvad mõtleavad tühja? 26. Ilmamas kuningad on kokku astunud ja ülenud on kogunenud ühte Issanda vastu ning tema Võitu vastu?“ 27. Sest ülempreestrid on selles linnas sinu püha sulase Jeesuse vastu, kelle sa oled ütelnud, kogunenud ühte paganatega ja Israeli rahvaga Herodes ja Pontius Pilatus, 28. et teha seda, mis sinu käsi ja nõu oli enne määranud, et see pidi sündima. 29. Ja nüüd vaata, Issand, nende ühvardamistele ja anna oma sulastele kõige julgusega rääkida sinu sõna, 30. oma kätt sirutades selleks, et terveksamused ning tunnustused ja imed ja märkimised sinu püha sulase Jeesuse nime läbi!“ 31. Ja kui nad olid palvetanud, kõikus paik, kus nad koos olid, tung nad kõik said täis Püha Vaimu ja rääkisid Jumala sõna julgelt

Ühine varandus

32. Ja usklike hulk oli üks süda ja üks hing, ja ükski ei ütelnud oma varanduse kohta, et see on tema oma, vaid

kõik oli neil ühine, 33. Ja apostlid tunnustasid suure väega Issanda Jeesuse ülestõusmist, ja suur arm oli nende kõikide juures. 34. Es olnud ka ühtki vaest nende seas, sest kellel olid põllud või majad, need müüsid need ära ning tõid müüdud asjade hinna 35. ja panid selle apostlite jalgade ette. Igauhele jagati siis sedamööda, kuidas ta vajab. 36. Aga Joosep, keda apostlid lüüsiinõega hüüdsid Barnabaseks — see on meie keeli Tröödaja — levit, Küprose saarelt pärit, 37 kellel oli põld, müüs selle ära ja tõi hinna ja pani selle apostlite jalgade ette.

Ananias ja Sappira

3. Aga keegi mees, Ananias nimi, oma naise Sappiraga müüs oma varanduse 2. ja mees tõimetas oma naise teades muut hinda kõrvale ja muut ta tõi ning pani apostlite jalgade ette. 3. Aga Petrus ütles: „Ananias, mispärast on saatat ühtinud su südame, et sa valet rääkisid Pühale Vaimule ja kõrvale toimetasid muist põllu hinda? 4. Eks see su käes olles olnud sinu oma, ja kui see oli müüdud, eks see olnud ka mis sinu meelevaldas? Mispärast oled sa seda ette võtnud oma südames? Sina ei ole valesanud inimestele, vaid Jumalale.“ 5. Kui kuus Ananias kuulis neid sõnu, langes ta maha ja heitus hinge. Ja suur kartus tuli kõikide peale, kes seda kuulud. 6. Aga noored mehed tõusid ning koristasid ta ära ja kandsid ta välja ning matsid maha. 7. Arvata kolme tunni pärast tuli tema naine ega teadnud, mis oli sündinud. 8. Aga Petrus küsis tal: „Ütle mulle, kas te selle hinnaga müüsite põllu?“ Tema vastas: „Selle hinnaga jah!“ 9. Sus ütles Petrus talle: „Mispärast on teil üks nõu olnud kasutada Issanda Vaimu? Vaata, nende jalad, kes su mehe matsid, on ukse ees ja kannavad sindki välja!“ 10. Sus langes naine kohe maha tema jalge ette ja hietis hinge. Ja kui noored mehed tulid sisse, leidsid nad ta surnud

17 p. 1, 27, Lk 23, 34, 1 Ko. 2, 1 18 Lk 24, 27, 44 19 p. 2, 38 20 5 Mo 18, 15, 16
21 Mo 22, 18 22 p. 1, 46, 17, 30 23 Lk 22, 4, 52 24 p. 23, 8 25 p. 4, 28 26 p. 3, 27
27 Mt. 6, 9 28 p. 6, 3 29 Lk 18, 12, Mt. 21, 42 30 Mt. 1, 2 31 p. 3, 6
32 Th. 21, 47 33 p. 5, 28 34 p. 5, 29

35 Lk 2, 14 36 Lk 23, 17 37 Lk 2, 27 38 Ef. 6, 19 39 p. 2, 44 40 p. 2, 47
41 p. 2, 45 42 p. 11, 22, 24 43 p. 4, 37 44 Jh. 1, 2

APOSTLITE TEOD 5

olevat ja kandsid ta välja ning matsid ta tema mehe kõrvalt. 11. Ja suur kartus tuli kõige koguduse peale ja kõikide peale, kes seda kuulsid.

Apostlid tartavad tunnustähti ja meisi

12. Aga paigu tunnustähti ja meisi sündis rahva seas apostlite käte läbi. Ja need olid kõik koos ühel meel: Saalomoni võlvitud hoones. 13. Muudest inimestest aga ei jüganud ükski lituda nende hulka, rahvas aga pidas neist suurt lugu. 14. Seda enam aga lisandus neid, kes uskusid Issandasse, nii mehi kui naise suurel hulgal. 15. Kandsid ju inimesed haigeid uksialalegi ja asetisid neid vooditesse ja raamidele, et kui Peetrus tuleb, tema varm langeks mõne peale nende. 16. Ka tuli rahvast kokku Jeruusalema ümberkaudseist linnadest, ruues hargend ja rüvedast vaimudest väevamad, ja need kõik said terveks.

Peetrus ja Johannes taas Suurkohtu ees

17. Aga ülempreester tõusis ning kõik ta kaaslased, saduseride lahk, ning said täis viha. 18. Ja pistisid oma käed apostlite künge ning panid nad üldisesse vanglasse. 19. Aga Issanda ingel tegi öösel vangihoonet üksed lahti ja vus nad välja ning ütles. 20. „Minge, esimehe ning rääkige rahvale pühakojas kõik selle elu sõnad!“ 21. Kui nad seda olid kuulnud, läksid nad koidu ajal pühakohta ja õpetasid. Aga ülempreester ja tema kaaslased tulid ja kutsusid kokku Suurkohtu ja kõik Iisraeli laste vanematekogu ja liikitasid sulased vangitornil neid tooma. 22. Kui nüüd sulased kohale jõudsid, ei leidnud nad neid vangihoonest. Nad tulid tagasi ja andsid seda teada. 23. Ühtlasi: „Vangistame teid küll hästi hoolsasti hukustatud olevat ja hoida väljas uste ees seisvat, aga kui me avasime, ei leidnud me kedagi seest!“ 24. Kui pühakojas peadik ja ülempreestrid neid sõnumeid kuulsid, jäid nad kahevahele, mis sellest

arvata. 25. Siis tuli keegi ja jutustas neile: „Vaata, mehed, kelled te panite vanglasse, seisavad pühakojas ja õpetavad rahvast!“ 26. Siis läks pealisk sulastega ja tõis nad ära; aga mitte vägisi, sest nad kartsid, et rahvas nad kividega aurnuks viskab. 27. Ja nad tõid nung seadsid nad Suurkohtu ette. Ja ülempreester küsis neilt ning ütles: 28. „Kas me teid ei ole kõvasti keelanud õpetamast sellesnase nimel? Ja vaata, te olete Jeruusalema tähtnud oma õpetusega ja tahate selle inimese vere saata meie peale!“ 29. Aga Peetrus ja teised apostlid kostsid nung ütlesid: „Jumala sõna tuleb rohkem kuulda kui inimese sõna. 30. Meie esinase Jumal on üles äratanud Jeesuse, kelle te olete poonud puu külge nung surmanud. 31. Tema on Jumal oma parema käega tõusnud Juhiks ja Onnisegi-jaks, andma Iisraelile meeleparandust ja pattude andeksandmist. 32. Ja meie oleme kõigi nende asjade tunnistajad ja saanud Püha Vaimu, keda Jumal on annud neile, kes võtavad kuulda tema sõna.“

33. Aga kui nad seda kuulsid, küsis see nende sudamest läbi, ja nad võtsid nõuka nemad ära tappa. 34. Kuid Suurkohtus tõusis üles üks variser, Gamaliel nimi, käsuõpetaja, keda kõik rahvas austas, ja küsis mehed välja viia natukeseks ajaks. 35. Ja ütles siis koosolijale: „Iisraeli mehed, olge ettevaatlikud sellega, mida te nende inimestega mõeldete teha. 36. Sest mitte ammu tagasi tõusis Teudas ning ütles enese midagi olevat, ja temaga liitusid arvult ligi nelisada meest; tema tapeti ja kõik, kes nõustusid temaga, hajutati ja hävitsid. 37. Pärast teda astus üles galilalane Juudas rahvahulgumise päevil ja ahvates rahva enese järele; ka tema sai hukka ja kõik, kes heitsid tema nõusse, hajutati. 38. Ja nüüd ma ütlen teile: Jälke need inimesed rahule ja laske nad minna! Sest kui see nõu ja töö on inimestest, siis läheb see tühja. 39. aga kui see on

APOSTLITE TEOD 5, 6, 7

Jumalast, siis te ei või seda tühjaks teha, et te kuidagi ei osutuks jumalavastasteks!“ Ja nad võtsid kuulda tema nõu.

40. Ja kui apostlid olid sinne kutsutud, peksid nad neid ja keelasid neid rääkumast Jeesuse nimel ja lastsid nad minna. 41. Aga nemad läksid Suurkohtu eest minema, rõõmsad sellest, et neid oli härt arvatud kannatama teotust selle nime pärast. 42. Ja nad ei lakanud iga päev pühakojas ja kodasid mõõda õpetamast evangeliumi Kristusest Jeesusest.

Hoolekandjad seatakse ametisse

6. Aga neil päevil, kui jüngerite arv suurenes, tõusis nung kreeka keelsest nuntide seas heebredate vastu, et iga-päevases abiandmises õieti ei hoolitud nende lehkedest. 2. Siis kutsusid need kakateistkümmend enese juure jüngerite hulga ning ütlesid: „See ei sobi, et me korvale jätame Jumala sõna ja hooli kannuame tõulaulude eest. 3. Sellepärast, vennad, vaadake endi seast seitse meest, kellel on hea tunnus ja kes on täis Vaimu ja tarkust, kelled me saame seesse ametisse. 4. Meie aga tahame pidevalt olla palvetamises ja sõna teenistuses!“ 5. See kõne oli kogu rahvahulga meelt mõõda. Ja nad valisid Stefanose, mehe täis usku ja Püha Vaimu, ja Filippuse ja Prokorse ja Nikaanori ja Timoni ja Parmena ja Nikolaose, juutlasku pöördunud antiohiast. 6. Need nad seadsid apostlite ette ja palvetasid ning panid oma käed nende peale.

7. Ja Jumala sõna kasvas; ja jüngerite arv sai väga suureks Jeruusalemas; ja nung hulk preestrid sai sõnakuulelikuks usule.

Sündistus Stefanose vastu

8. Aga Stefanos, täis armu ja väge, tegi mitetegusid ja suuri tunnustähti rahvas. 9. Siis tõusid nõndarumetatud hertunide ja küreenlaste ja aleksand-

rialaste kogudustest ja Kilukia ja Aasia poolt mõned, kes vaidlesid Stefanosega, 10. aga ei suutnud vastu seista tarkusele ja Vaimule, kelle läbi tema rääkis. 11. Siis nad hankisid mehed, kes ütlesid: „Me oleme teda kuulnud pilkesõnu rääkivat Moosesse ja Jumala vastu!“ 12. Ja nemad õhutasid rahvast ja vanemaid ja kirjatundjaid ja langesid ta kallale ning võtsid ta kinni ja viisid ta Suurkohtu ette. 13. Nad esitasid valetunnustajaid, kes ütlesid: „See inimene ei lakka rääkimast sõnu selle püha paiga ja käsuõpetuse vastu. 14. Sest me oleme kuulnud teda ütlevat, et Jeesus Naarsaretilane hävitavat selle paiga ja muutvat kombed, mis Mooses meile on annud.“ 15. Ja kui kõik Suurkohtus istujad temale otsa vaatasid, nägid nad tema palge olevat otsugu inglil palge.

Stefanose jurius kohtu ees

7. Siis ütles ülempreester: „Kas see on nõnda?“ 2. Aga tema ütles: „Mehed, vennad ja isad, kuulgel Au Jumal ilmus meie esitsale Aabrahamile, kui ta oli Mesopotaamias enne oma sündumist Haaranisse. 3. nung ütles temale: „Mine välja omalt maalt ja omast sugukonnast ja tule sinna maale, mil le ma sulle näitan.“ 4. Siis ta läks kaldealaste maalt ja asus elama Haaranisse. Ja kui tema isa suri, saatls Jumal tema sealt ära maale, kus teie nüüd elate. 5. ega annud sin temale pärandiks mitte jalatähti, aga töötas selle anda omandiks temale ja tema järglastele pärast teda ajal, mil ta oli alles lasteta. 6. Ent Jumal rääkis nõnda. Tema järglased peavad olema võõrastena võõral maal ja seal nad tehakse orjadeks ja neid väevatakse neitsada aastat, 7 ja rahvast, keda nad orjavad, mina karistan, ütlen Jumal, ja selle järele nad lähevad välja ja teeruvad mind sin selles paigas. 8. Ja ta andis temale ümberõukamisepingu, ja nii sündis Aabrahamule lisak ja ta lõikas

12 p. 4, 43; 1, 11. 24 p. 1, 47, 6, 7. 35 p. 10, 11. 17 p. 4, 16. 19 p. 12, 7. 28 p. 4, 18; Mt. 27, 25. 29 p. 4, 10; En. 3, 18. 30 p. 1, 14. 31 p. 2, 31. 32 Lk. 24, 48. Jb. 13, 24. 33 p. 2, 54. 34 p. 22, 3. 37 Lk. 2, 1. 38 Mt. 15, 13. 39 p. 9, 5.

40 p. 23, 19. 41 Mt. 5, 10; 1, Pe. 4, 13. 42 Lk. 19, 48. 43 p. 4, 35. 44 p. 8, 5. 45 p. 1, 24, 13, 31, 14, 23. 46 p. 10, 20. 47 Lk. 21, 15. 48 Mt. 26, 60. 49 p. 11, 26, 11. 50 Mt. 11, 31, 15, 7. 51 Mt. 12, 1. 52 Mt. 11, 32, 2, 1. 53 Mt. 12, 7. 54 Mt. 13, 13, 12, 40. 55 Mt. 13, 12, 20. 56 Mt. 13, 10, 2, 2, 26, 46, 8, 11.

tema tümber kaheksanda. päeval. Ja Isakias sündis Jaakob, ja Jaakobile need kaksteiskümmend peavanemat. 9. Ja peavanemad kadestades Joosept ning müüesid ta kätte Egiptusesse; aga Jumal oli temaga. 10. Ja päästis tema kõigist ta vitsustest ja andis temale armu ja tarkust, kui ta oli Egiptuse kuninga vaarao ees, ja see tõstis ta kogu Egiptuses ja oma koha ülemaks. 11. Aga nälg tuli kogu Egiptusesse ja Kanaanisse ja suur vietsus, ja meie enised ei leidnud toidust. 12. Aga kui Jaakob kuulis, et Egiptuses oli vilja, lähtis ta meie esised sinna esimest korda; 13. ja teisel korral andis Joosep ennast tunda oma vendadele ja vaarao sai teada Joosepi päritolu. 14. Siis Joosep lähtis järele ja lasis kutsuda oma isa Jaakobi ja kogu oma suguvõsa, seitskümmend viis hinge. 15. Ja Jaakob läks alla Egiptusesse ja suri, tema ja meie esised, 16. ja nad viidi Sekemisse ja pandi hauda, mille Aabraham oli ostnud rühlast Emori, Sekemi isa lastelt. 17. Kui nüüd lähenes tõotuse aeg, mille Jumal Aabrahamile oli vandega tõotanud, kasvab rahvas ja sigis paljuka Egiptuses, 18. sest kui tõusis teine kuningas, kes Joosepist midagi ei teadnud, 19. See tarvitvas kavalust meie soo kallal ja tegi pahaks meie esivanematele neid sundides ära heitma oma aspuksed, et need ei jääks elu. 20. Sel ajal sündis Mooses ja ta meelidis Jumalale. Teda toetati kolm kuud tema isa maas. 21. Aga kui ta oli kõrvale heidetud, võttis vaarao tütar tema ja kasvatas ta enesele pojaks. 22. Ja Moosesele õpetati kõike egiptlaste tarkust ja tema oli vägev sõnades ja tegudes. 23. Aga kui ta oli nelikümmend aastat vanaks saanud, tuli tema südamesse mõte oma venna, Litschi lapse, vaatama minna. 24. Ja nähes uuele ülekohut tehtavat, äks ta appi ja tassis kätte selle eest, kellele lüga tehti, ja lõi egiptlaste maha. 25. Ent ta mõeldes, et tema vennad saavad

sellist aru, et Jumal tema käe läbi annab neile pääste; aga nad ei taanud aru. 26. Ja järgmise päeval ta juhtis nende juure, kui nad rüüesid, ja sundis neid rahule ning ütles: „Mehed, te olete vennad, miks teeteliga üksteisele?“ 27. Aga see, kes tegi luga oma hignesle, tulkas ta enesest ära ja ütles: „Kes on sind seadnud meie ülemaks ja kohu mõistjaks? 28. Kas tahad tappa mind, nagu sa eile tapsid egiplase?“ 29. Selle kõne peale Mooses põgenes ja elas võõrasa Maajanimaal, seal sündis temale kaks poega. 30. Ja kui nelikümmend aastat möödus oli, ilmus temale hünas müe kõrvess Issanda ingel tuleteegis kibuvitsapõõsas. 31. Kui Mooses seda nägi, pani ta nägemust umks. Ja kui ta ligi astus vaatama, kostis Issanda hääl: 32. „Mina olen sinu vanemate Jumal, Abrahama Jumal ja Isaaki Jumal ja Jaakobi Jumal!“ Aga Mooses hakkas värisema ega julgenud sinna vaadata. 33. Aga Issand ütles temale: „Võta kingid jälast, sest paik, kus sa seisad, on puha maa! 34. Mina olen küllalt näinud oma rahva vägev Egiptuses ja olen kuulnud nende ohkamist ning olen tulnud alla neid vabastama. Siis tule nüüd, ma läkitan sind Egiptusesse!“ 35. Selle Moosesse, kelle nemed ära algaltsid üteldes: „Kes on sind seadnud ülemaks ja kohtumõistjaks?“, selle läkitas Jumal ülemaks ja luustajaks selle ingli kaudu, kes temale ilmus kibuvitsapõõsas. 36. See vis nad välja ja tegi imeetegusi ja tunnustati Egiptuses ja Punaes meres ja kõrvess nelikümmend aastat. 37. See on see Mooses, kes ütles Israeli lastele „Ühe prohveti kiratab teile Jumal teie vendade hulgast, minu sarnase“, 38. tema on see, kes oli koguduse seas kõrvess ühes selle ingliga, kes temaga kõneles Sinai mäel, ja oli ühes mere eisuadega ja sai elavalt sõnu meile edasandamiseks. 39. Temale meile eivanemad ei talnud

[illegible]

Stefanote surry

lla sõnakultlikud, vaid tõukasid ta ära ja pöördusid oma südamega Egiptuse poole, 40. Üteldes Aaronile: „Tee meile umalaid, kes käiksid meie ees, sest me ei tea, mis on sündinud selle Moosesega, kes meid tõi Egiptusest välja!“ 41. Ja nad tegid neil päevil vasika ja viisid sellel ajal Jumalale ohvreid ning rõõmustusid oma käte tegudest. 42. Kuid Jumal pöördus neist ära ja jättis nad teetuma teeva vägesid, nõnda nagu on kirjutatud prohvetite raamatutes: „Kas teie, Iisraeli laps, melikümnend aastat kõrvet tõire sulle tapaohvreid ja muud ohvreid? 43. Ei, vaid te kandsite Mooloki telki ja oma jumala Romla tähte, kujusid, mis teile teinud, et neid kummardada: sellapärast ma surutan teid teispoole Babilooni!“ 44. Meie eisisadel oli tunnusustelk kõrvet, nõnda nagu oli määratud Moosesega rääkis, et ta pidi selle valmistama eesküju jälle, mida ta oli näinud. 45. Selle meie eisisad ühes Joosaga võtsid ning viisid paganate maailale, kelles Jumal ajas minema meie eisisade eest kuni Taaveti päevini, 46. kes teadis arnu Jumala ees ja palus, et ta saaks elanru Jaakobi kodakonnale. 47. Ent Jumalom ei histas temale koja. 48. Kuid kangekõrgem ei ela küllega tehtud kodades, nõnda nagu ütles prohvet Jeremia: „Taevas on minu aularg ja maa minu algealune ärg! Mis koda te mulle tahate ehitada“, ütleb Issand, „või mis on mu hingamise ase? 50. Eks minu küsi ole ilma kõik teinud?“ 51. Te kangekaelsed ja umberlõikamatud südamest ja kõrvest! Te panete ikka vastu Pühale Vaimule! Nõnda nagu teie eisisad, nõnda teete teiegi.

52. Keda prohveticist teie eesad ei ole
iga kiusanud? Nad tapsid need, kes
omustasid selle Õige tulemist, kelle
saandjajaks ja tappaiks nüüd olete saanud
53. kes saate käsuõpetuse inglite
müstuse kaudu ega pidanud seda mitte.

41 2 Mo 32, 1 42 fr 19, 13 43 3, 28 44 2 Mo 27, 40. He 8 45 Jo 4, 18, 7
46 2 Mo 31, 1 L 32, 5 47 A 6, 48 Jo 16, 1 49 2 A 6, 18 50 2 Mo 32, 9
51 2 Mo 32, 1 52 2 A 36, 16 53 2, 34 54 2 Mo 70 55 3, 9 He 2 56 2, 54 p. 3
57 2 Mo 32, 1 58 2, 20 59 1, 31 60 2, 46 61 2, 33, 54 62 1, 2, 55, 11, 19
63 1, 18, 12 64 2, 22, 40 65 1, 1 66 2, 49 67 2 Mo 3, 7

54. Aga kui nad seda kuulsid, ütles see neile südamesse ja nad kiristasid hambaid ta peale. 55. Tema aga ütles Püha Vaimu vaatas üksikult taeva poole ja nagi Jumala auhiilguist ning Jeerust seisavat Jumala paremal poolel, 56. ja ta ütles: „Näide! Ma näen taevad lahti olevat ja Inimese Poja seisavat Jumala paremal poolil.“ 57. Siis nad karjusid suure häälega ning pidasid oma kõrvad kinni ja kargasid kõik ühel meeltega kallale 58. ning lükkasid ta linnast välja ja viaksid teda kividega. Ja tunnistajad püüdi oma rüüed maha ühe noore mehe jalgade ette, kelle nimi oli Saulus. 59. Ja nad viaksid Stefanost kividega, kuna tema palus Jumalat ja ütles: „Issand Jeesus, võta minu vaim vastu.“ 60. Ja ta heitis põlvili ning hüüdis suure häälega: „Issand, ära arva seda patru neile süüks!“ Ja kui ta seda oli ütelnud, unistas ta.

Järvualsema koguduse tagakutsamine ja haigutamine

8. Aga Saulusel oli hea meel Stefanose surmast. Sel ajal algas suur Jeruusalema koguduse tagakijuvamine, ja kõik peale apostlite hajutati Juuda- ja Samariaaale. 2. Aga mõned jumalakartlikud mehed märkisid Stefanose maha ja lemasid vaga tema pärast. 3. Ent Saulus rüüstas kogudust, käies mööda kodasid, ja tõi välja mehi ja naise ja andis nad vangj. 4. Sus küsid hajalevald mööda maad ja kuulutasid evangeeliumi sõna.

Filippus Samaritanas

5. Aga Filippus tuli Samaria linna ja kuulutas neile Kristust. 6. Ja rahvas panu ühel meel sed a tšhele, tuda Filippus ütles, kuudes teda ning nãhes imetãhti, tuda ta tegi. 7. Sest paljude seest, kelledel olid rãvedad vaimud, lãksid

APOSTLITE TEOD 8

need välja suure hädlega koscndades, ja palju halvatumid ja jaatumad sai terveks. 8. Ja suur rõõm oli selles linnas.

Nõid Simon

9. Aga üks mees, Simon nimi, oli enne juba seal linnas ja nõidus ning eksitas Samaaria rahvast, üteldes enese midagi suurt olevat. 10. Teda panid tähele kõik, nii pisukesed kui suured, ning ütlesid, „See on Jumala vägi, mida kutsutakse Suureks!“ 11. Ja nad hoidsid tema poole, sest et ta kogu sega oli neid nõidusega eksitanud. 12. Aga kui nad Filippust uskusid, kes neile kuulutas evangeeliumi Jumala riigist ja Jeesuse Kristuse nimest, siis ristiti nii mehi kui naisi. 13. Ka Simon ise sai uskikuks, ja kui ta oli ristitud, jäi ta asati Filippuse juure ja pani väga lühikes, nähes sündivat imetähki ja suuri vägevaid tegusid.

Petrus ja Johannes Samaarias

14. Aga kui Jeruusalemmas olevad apostolid said kuulda, et Samaaria linn oli Jumala sõna vastu võtnud, läkitasid nad nende juure Petruste ja Johannese. 15. Kui need sinna said, palvetasid nad nende eest, et nad saaksid Püha Vaimu. 16. Sest Vaim ei olnud veel langenud ühegi peale nende seast, vaid nemad olid ainult ristitud Issanda Jeesuse nimetse. 17. Siis panid nad oma käed nende peale, ja nad said Püha Vaimu. 18. Aga kui Simon nägi, et apostlite käte pealepanemise läbi anti Püha Vaimu, pakkus ta neile raha 19. ning ütles: „Andke ka minu eest meeleva, et see, kelle peale ma iganes oma käed panen, saaks Püha Vaimu.“ 20. Aga Petrus ütles talle: „Kadugu su raha sinuga tükkis, et sa mõtled Jumala andi saada raha eest! 21. Sul ei ole jagu ega osa sellest sõnast, sest su sõda ei ole avameelne Jumala ees. 22. Sel põhjal paranda meelt sellest oma kurjusest ja palu Issandat, et sinu südame mõte sule vahest andeks antaks. 23. Sest ma näen sind viha saapis ja

olekohtu sõmes kanni olevat.“ 24. Aga Simon vastas ning ütles: „Paluge teie Issandat minu pärast, et minu peale ei ru.eks midagi sellest, mis te olete ütelnud!“ 25. Kui nad nüüd olid rumustanud ja rääkinud Issanda sõna, pöördusid nad tagasi Jeruusalemma ja kuulutasid evangeeliumi mitmes Samaariamaa aievis.

Filippus ja kioopia kojatülem

26. Aga Issanda ingel rääkis Filippusega ja ütles: „Tõuse ja mine lõuna poole seda teed, kus Jeruusalemmast läheb alla Gassa poole, see on kõrvetee!“ 27. Ja ta tõusis ning läks. Ja vaata, üks kioopia mees, etiooplaste kuninganna Kandake suur kojatülem, kogu ta varanduse hoidaja, kes oli tulnud Jeruusalemma Jumalat kummardama, 28. oli tagasi muemas ning istus oma tõllas ja luges prohvet Jeesuse raamatut. 29. Ja Vaim ütles Filippusele: „Mine ja astu sellele tõlla lähedale!“ 30. Aga kui Filippus jooksis tõlla juure, kuulis ta teda lugavat prohvet Jeesuse raamatut ja küsis: „Kas sa ka mõistad, mida sa loed?“ 31. Tema ütles: „Kuidas ma võin mõista, kui keegi mind ei juhata?“ Ja ta palus Filippust astuda tõlla ja istuda tema kõrvale. 32. Ja kirjakoht, mida ta luges, oli see: „Nagu lammas viidi ta tappa, ja nagu tall oma mitja ees on vaik, nõnda ei avanud ta oma suud!“ 33. Teda alandades võeti kohus ta pealt! Kes kõnleb tema päritolust? Sest ta elu võeti ära maa pealt!“ 34. Aga kojatülem hakkas rääkima Filippusega ning ütles: „Ma palun sind, kellest räägib prohvet seda? Kas enesest või kellestki teisest?“ 35. Aga Filippus avas oma suu ja lähtudes sellest kirjakohest ta kuulutas temale evangeeliumi Jeesusest. 36. Ent kui nad teed edasi läksid, jõudsid nad vee juure ja kojatülem ütles: „Hoi ära vett! Mis keelab, et mind ei peaks ristitama?“ [37. Aga Filippus ütles: „Kui sa usud kõigest südamest, siis võib see sündida!“ Tema

APOSTLITE TEOD 8, 9

vastas ning ütles: „Mina usun, et Jeesus Kristus on Jumala Poeg!“] 38. Ja ta käskis tõlla peatada, ja nad astusid mõlemad maha vette, Filippus ja kojatülem; ja ta ristis teda. 39. Aga kui nad veest välja tulid, võttis Issanda Vaim Filippuse ära, ja kojatülem ei näinud teda enam. Aga ta läks oma teed rõõmuga. 40. Aga Filippus leiti Asdodist ja ta käis mõõda maad ning kuulutas evangeeliumi kõigile linnadele, kuni ta jõudis Kaisaricasse.

Sauluse pöördumine

9. Aga Saulus turtus ikka veel divardamise ja tapmisega Issanda jüngrite vastu ja läks ülempreestri juure 2. ning palus temalt kirju Damaskuse kogudustele, et kui ta peaks leidma usuteel kaunid, olgu mehi või naisi, et ta võiks nad siduda ja tuua Jeruusalemma. 3. Aga kui ta oli sinna minemas ja Damaskuse lähedale jõudis, surdis, et äkitselt paistis tema ümber valgus taevast, 4. ja ta kukkus maha maa peale ning kuulis uht hääli temale ütlevat: „Saul, Saul, miks sa mind taga küsard?“ 5. Tema vastas: „Issand, kes sa oled?“ Ja Issand ütles: „Mina olen Jeesus, keda sa taga küsard!“ 6. Aga tõuse ja mine minna, ja seal üteldakse sulle, mis sul tuleb teha!“ 7. Aga mehed, kes olid temaga teel, seisisid hirmunult, nad kuulsid kull hääli, aga ei näinud kedagi. 8. Aga Saulus tõusis maa peale ja kui ta oma silmad avas, ei näinud ta enam! Siis nad talutasid teda kättpidi ja viisid ta Damaskusesse. 9. Ja kolm päeva ta ei näinud, ei söönud ega joonud!

Saulus Damaskuses

10. Ent Damaskuses oli üks jünger, Ananias nimi. Sellele ütles Issand nägemuses: „Ananias!“ Tema vastas: „Issand, vaata, suht ma olen!“ 11. Issand ütles temale: „Tõuse ja mine sinna uulitsasse, mida kutsutakse Öigeka, ja kuula Juuda majas Sauluse-nimelise Tarsose mehe

järele; sest vaata, ta palvetab. 12. Ja on nägemuses näinud mehe, Ananias nimi, sisse tulevat ja käe ta peale panevat, et ta nägemise tagasi saaks!“ 13. Ananias vastas: „Issand, ma olen mitmeid kuulnud sellest mehest, kui palju ta on kurja teinud sinu pühadele Jeruusalemmas; 14. ja tal on ülempreestrit luba siin siduda kõiki, kes sinu nime appi hüüavad!“ 15. Aga Issand ütles temale: „Mine, sest ta on mulle valitud riist, et ta minu nime kannaks paganate ja kuningate rung Israeli laste ette, 16. sest mina tahan temale näidata, kui palju ta peab minu nime pärast kannatama!“ 17. Siis Ananias läks ära ja astus sinna majasse. Ja kui ta oma käe tema peale oli pannud, ütles ta: „Saul, vend, Issand on mind läkitanud, Jeesus, kes sulle ilmus teel, mida sa tulid, et sa nägemise tagasi saaksid ja tänuksid Püha Vaimuga!“ 18. Ja seda-maid pudenes tema silmadelt õrnegu soomuseid, ja ta nägi jälle ja tõusis ning laskis ennast ristida. 19. Ja kui ta oli leiba võtnud, sai ta jälle tugevaks. Siis ta jäi mõneks päevaks jüngrite sekka Damaskusesse, 20. ja kuulutas varsti kogudusekodades Kristust, tunnistades, et seestama on Jumala Poeg.

21. Aga kõik, kes teda kuulsid, hirmusid ning ütlesid: „Eks see ole seestama, kes Jeruusalemmas rüüstas selle nime appihüüjaid ja on alia tuinud seltsika, et neid kinni siduda ja viia ülempreestrite kätte?“ 22. Aga Saulus läks järjest vägevamaks ja ajas juudid, kes Damaskuses elasid, kihama ning võetas, et Jeesus on Kristus. 23. Mõne päeva pärast pidasid juudid nõu teda ära tappa. 24. Aga Saulus sai teada nende saland. Ent nad valvasid päeva ja öö värvats, et teda tappa; 25. kuid jüngrid võtsid ta öösel ja aitasid ta üle müüri ning lasksid ta korviga alla.

Saulus Jeruusalemmas ja Tarsoses

26. Kui siis Saulus jõudis Jeruusalemma, püüdis ta liituda jüngrite hulka,

8 Jh. 4, 40 j. 22 Mt. 23, 19 16 p. 10, 2. 30 Mt. 10, 2. 34 4 Mo. 21, 7. 37 Jh. 53, 7. 37 Mt. 16, 16; Mk. 16, 16.

19 r. Kk. 18, 12. 40 p. 21, 8. 1 p. 3, 22, 6-16; 26, 12; 28. Ga. 1, 23, 1, 2, 7, 13. Ko. 15, 8. 21 p. 21, 39. 14 r. Ko. 1, 2. 25 p. 23, 17, 27, 24. Ro. 1, 5. 26 Ga. 1, 23-29. Ka. 16, 23. 21 p. 14, p. 8, 3; 26 10. 22 p. 18, 28. 25 2 Ko. 11, 32. 26 Ga. 1, 27, 1.

aga nemad kõik kartsid teda ega uskunud, et ta on jünger 27. Kuid Barnabas võttis ta vastu ja viis ta apostlite juure ja rääkis neile, kuidas tema teel olies oh Issandat näinud ning temaga kõnelanud ja kuidas ta Darnaskuses oli avalikult kuulutanud evangeeliumi Jeesuse nimel 28. Nu ta jäi nende juure sisse ja viija kätima Jeruusalemas ja kuulutas avalikult evangeeliumi Issanda nimel. 29. Ta rääkis ka ja ajas jättri kreeka keelsele rahvale; aga need püüdsid teda tappa. 30. Aga kui vennad seda teada said, viisid nad ta Kaisareasse ja saatsid ta seal Tarsosesse. 31. Siis oli nuud kogudusel rahu kogu Juuda- ja Galilea- ja Samaria maal, ja see kasvas ja täienes ja edenes Issanda kartuses ning Püha Vaimu tugustusest.

Peetrus teeb Luddas haige terveks

32. Aga sündis, kui Peetrus kõigis paigus käimas oli, et ta tuli ka puhade juure, kes elasid Luddas. 33. Seal ta leidis ühe inimese, Aneasi nimi, kes oli kahetsa aastat olnud voodis maas ja haavatud 34. Ja Peetrus ütles talle: „Aneasi! Jeesus Kristus teeb su terveks tõuse üles ja see oma ase korda!“ Ja sedamoodi ta tõusis üles. 35. Ja teda nägid kõik, kes elasid Luddas ja Searonis, ja need pöördusid Issanda poole.

Peetrus äratab elu naisejünger Tabita

36. Aga Joppes oli keegi naisjünger, nimega Tabita, mis meie keeli tähendab Hirm. See oli rikas häst tegudest ja armastusandidest, mida ta tegi. 37. Ja neil päevil sündis, et ta jäi haigeks ja suri. Ja nad pesid teda ja panid ta ülemisse tuppä. 38. Aga Ludda oli Joppe lähedal. Kui jüngerid kuulsid, et Peetrus seal on, läkitasid nad kaks meest tema juure ja palusid teda, et ta viibimata tuleks nende juure. 39. Siis Peetrus tõusis ja läks nendega. Ja kui ta sinna jõudis, viisid nad ta ülemisse tuppä, ja kõik leskna sed astusid tema ümber,

nutsid ja närasid kuubi ja rüüdis, mis Hirm nende juures olles oli teinud 40. Aga Peetrus ajas kõik välja, heitis põlvili ja palus Jumalat ning pöördus surnu poole ja ütles: „Tabita, tõuse üles!“ Siis avas see oma silmad, ja kui ta Peetrust nägi, tõusis ta istuma. 41. Aga Peetrus andis temale kõe ja tõusis ta püsti. Siis ta kutsus sisse puhad ja lesed ja esitas teda neile elavana. 42. Aga see sai teatavaks kogu Joppes ja paljud uskusid Issandasse. 43. Ja Peetrus jäi mõneks päevaks Joppesse ühe nakkru Simona juure.

Peetrus ja Korneelius

10. Kaisareia linnas oli üks mees, Korneelius nimi, selle viiesalga pealik, mida kutsuti Itaalia väesalgaks. 2. Tema oli vaba ja jumalakartlik kogu oma perega ja jagas rahvale palju ande ning palus elati Jumalat. 3. See nägi nägemuses selgesti, arvata üheksandal päevatunnil, et Jumala ingel tuli sisse tema juure ning ütles talle: „Korneelius!“ 4. Tema aga vaatas inglile otsa, lõi kartma ning ütles: „Issand, mis on?“ See ütles talle: „Sinu palved ja su annud on tõusnud Jumala ette sind meele tulemata. 5. Läkitu nuud mehi Joppesse ja lase kutsuda Simoni, kelle lisanimi on Peetrus; 6. tema asub nakkur Simona juures, kelle maja on mererannas!“ 7. Kui siis ingel oli ära läinud, kes Korneeliusega rääkis, kutsus ta kaks oma perest ja ühe vaba sõjamehe neist, kes alati ta juures olid, 8. rääkis neile kõik ära ning läkitas nad Joppesse.

9. Aga järgmisel päeval, kui nad teel olles lähenesid linnale, läks Peetrus katusele palvetama kuendal tunnil. 10. Ja temale tuli nälg ning ta tahus süüa. Aga kui talle rooga valmistati, jäi ta otsegu enesest ära 11. ning nägi taeva avatud olevat ja enese juure alla tulevat anuma, otsegu suure linase riide, mida nelja nurga pidi alla lasti. 12. Selle sees oli kõikugu neljajalgseid ja roomajaid maa elajaid ja taeva lindid. 13. Ja temale

ütles hääl: „Tõuse, Peetrus, verista ja söö!“ 14. Aga Peetrus ütles: „Ei imaski, Issand, sest ma pole veel sõõnud seda, mis on keelatud ja roojane!“ 15. Ja hääl ütles taas teist korda temale: „Mis Jumal on puhastanud, seda sina ära arva keelatuks!“ 16. Ja see sündis kolm korda, ja asi ja võeti jälle üles taevasse. 17. Aga Peetrus oli iseenesest kahevahel, mis tema nähtud nägemus küll võiks tähendada, vaata, siis olid mehed, kelled Korneelius oli läkitanud, küsitelles leidnud Siimona maja ja seisid värava taga 18. Nad hüüdsid ning küsisid, kas Siimon, kelle lisanimi on Peetrus, on seal sõrsil. 19. Ent kui Peetrus alles oma meele mõttes nägemusele, ütles Vaim talle: „Vaata, kolm meest otsivad sind!“ Aga tõuse üles ja astu alla ning mine nendega ilma kakapidi mõtlemata, sest mina olen nad läkitanud!“ 21. Siis Peetrus tuli alla meeste juure ning ütles: „Vaata, mina olen see, keda te otsite. Mis asja pärast te olete tulnud?“ 2. Nemad vastasid: „Pealik Korneelius, me ja jumalakartlik mees, kellel on hea tunnistus kogu juuda rahvalt, on puhalt inglilt saanud sõna, et ta sind peab kutsuma oma kotta ja kuulama sinu sõna!“ 23. Siis ta kutsus nad sisse ja pidas neid külalistena. Aga järgmisel päeval läks Peetrus nendega ära ja mõned vennad, kes Joppes olid, läksid ühes temaga. 24. Järgmisel päeval nad asustasid Kaisareasse. Ja Korneelius ootas neid ja kutsus kokku oma sulased ja varimad sõbrad. 25. Ja kui Peetrus oli asse astunud, läks Korneelius talle vastu ning heitis tema jalge ette maha ja kallistada. 26. Aga Peetrus tõstis ta üles ja ütles: „Tõuse üles, ka mina ise olen inimene.“ 27. Ja kui ta temaga oli läinud, läks ta sisse ja leidis eest suure hulga inimesi. 28. ning ütles neile: „Te vaate, et juuda mehel ei ole luba sõbrustada muulasega või minna tema juure; aga Jumal on mulle näidanud, et ühtki in-

imest ei tohi pidada halvaks ega rüvedaks 29. Sellepärast olen ma ka tõrkumata tulnud, kui mind kutsuti. Siis küsin ma nüüd, mis asja pärast te olete minni kutsunud?“ 30. Korneelius ütles: „Neli päeva tagasi ma olen oitse seletama üheksandal tunnil oma kotas palvetamas ja vaata, üks mees seisib minni ees hülgavalt riides 31. ning ütles. Korneelius, sinu palvet on kuulnud ja su annud on Jumalale meele tulnud. 32. Siis läkitu nuud Joppesse ja kutsu Siimoni, keda inimesega hüütakse Peetruseks; tema on võõrsil nakkur Siimona majas mererannas. 33. Siis ma läkitasin sedamoodi sinu juure, ja sa oled hästi teinud, et tulid. Nuud me oleme kõik sin üheskoos Jumala ees kuulama kõike, mis Jumal sind on käskinud!“

Peetrus jutlus Korneeliuse kotas

34. Siis Peetrus avas oma suu ning ütles: „Ma mõistan tõendid, et Jumal ei tee vahet isikute vahel, 35. vaid kõige rahva seas on see, kes teda kardab ja teeb digust, tema meele järele. 36. Selle sõna ta on läkitanud Israeli lastele, kuulutades evangeeliumi rahvast Jeesuse Kristuse läbi, kes on kõikide Issand. 37. Te teate seda asja, mis on sündinud tervel Juudamaal alates Galileast pärast ristimist, mida Johannes kuulutas. 38. kuidas Jumal Jeesuse Naatsaretist oli võidnud Püha Vaimu ja väega ja kuidas tema käin mõõda maad ja tegi head ning parandas kõiki, kelled üle kurat oli saanud võimuse; sest Jumal oli temaga. 39. Ja meie oleme kõigi nende asjade tunnistajad, mis ta on teinud juutide maal ja Jeruusalemas; ja nad poosid tema ristipuule ning surmasid. 40. Seile on Jumal üles äratanud kolmandal päeval ja on teda lasknud saada ilmsiks, 41. mitte kõigele rahvale, vaid Jumala ennevalitud tunnistajatele, meile, kes temaga oleme sõõnud ja joonud, pärast seda kui ta oli surnust üles tõusnud. 42. Ja tema on

39 p. 1, 25 40 Mk 5, 41 41 11 43 p. 10, 6 11 Mt 5, 5 42 p. 9, 41
11 p. 1, 5

14 3 Mo 11, 7, 13, 14 15 Mt 15, 13 Ro 14 17 18 p. 14, 15, 17, 19, 20 28 p. 4, 9
4 1 Sa 16, 7, Ro 11 19 Ja 38, 6 Jh 10 20 30 Mt 23, 18 37 Mt 4, 27
11 p. 1, 11 12 40 1 Ko 13, 4 41 Jh 14, 23, 15, 27 42 p. 17, 31, Jh 3, 27
14, 12

meid käsknud rahvale kuulutada ja rummstada, et tema on Jumala poolt seatud elavate ja surmaste kohutajaks. 43. Temast tunnistavad kõik prohveid, et tema nime läbi igüks, kes usub temasse, saab pattude andeksandmise!"

*Paganadki saavad
Püha Vaimu ja neid ristitakse*

44. Kui Peetrus neid sõnu alles rääkis, angel Püha Vaim kõikide peale, kes seda sõna kuulsid! 45. Ja uskikud ümberdõigatute hulgas, nappalu kui neid ühes Peetrusega olid tulnud, ehmusid, et Püha Vaimu and valetati ka paganate peale, 46. sest nad kuulsid neid võõraid keeli rääkivat ja Jumalat väga ülistavat. Siis Peetrus ütles: 47. „Kas keegi võib vett keelata, et ei ristitaks neid, kes on saanud Püha Vaimu nõnda nagu meiegi?" 48. Ja ta käskis neid ristida Issanda nimele. Siis nad palusid teda, et ta jääks mõneks päevaks nende juure.

Peetrus õigustab paganate ristimist

11. Siis apostlid ja vennad, kes Juudamaal sün ja seal elasid, said kuulda, et ka paganad olid vastu võtnud Jumala sõna. 2. Aga kui Peetrus tuli Jeruusalemma, vaidlesid temaga ümberdõigatud 3. ning ütlesid: „Sina oled läinud sisse ümberdõigamatute juure ja oled sõõnud nendega!" 4. Aga Peetrus hakkas rääkuma ning seletas neile asja seie järjekorras nõnda. 5. „Mina olin Joppe linnas palvetamas ja nägin otsegu etteest ära oles nägemuse" seal tuli alla anjum, nagu suur linaue rüie, mida neija nurga pidi lasti alla taevast, ja see tuli siia minu juure. 6. Kui ma seda juurelides vaatasin, nägin ma maa neljajalgseid eljaid ja metsajäisi ja roomajaid ja taeva lunde. 7. ja ma kuulsin ka häält mulle ütlevat: „Tõuse üles, Peetrus, venista ja söö!" 8. Aga ma ütlesin: Ei ilmaksi, Issand; sest minu suhu ei ole elades saanud midagi keelatud ehk roojast! 9. Siis vastas mulle

seest korda hääl taevast: Mis Jumal on puhastanud, seda ära sina arva keelatuks! 10. Ja see sündis kolm korda. Ja kõik tõmmati jälle üles taevasse. 11. Ja vaata, samal hetkel seisid minu ees, kus me olime, kolm meest, kes olid Kaisareast saadetud minu juure. 12. Ent Vaim ütles mulle, et ma lähaksin ühes nendega ega mõtleks kaksipidi. Siis tulid ka need kuus venda minuga, ja me läksime selle mehe kotta. 13. Ja ta kuulutas meile, kuidas ta oli näinud inglit oma majas seisvat ja talle ütlevat: Lähita Joppesse ja kutsu Simon, keda hüütakse lisanumega Peetruseks. 14. Tema räägib sulle sõnu, mille läbi sina ja kõik su pere saate õndsaks. 15. Aga kui ma hakkasin kõneldes, langes Püha Vaim nende peale, nagu meilegi peale alguses. 16. Siis meenus mulle Issanda sõna, kuidas ta ütles: Johannes ristis küll veega, aga teid ristitakse Püha Vaimuga! 17. Kui nüüd Jumal neile on annud sama annu kui meilegi, kes usume Issandusse Jeesusesse Kristusesse, kes siis olim mina, et oleksin võimud Jumalat keelata?" 18. Aga kui nad seda kuulsid, jüud nad vait ja andsid Jumalale au, üteldes: „Siis on Jumal ka paganale annud meeieparanduse eluks!"

Paganate kogudus Antiohhias

19. Aga need, kes olid hajutatud viit-suse läbi, mis oli tekkinud Stefanose pärast, käisid maad läbi Foinikiani ja Küprose saareni ja Antiohhiani ega kuulutanud sõna kellelegi muule kui ainult juutidele. 20. Aga nende hulgas olid mõned Kuprose ja Küreene mehed, need läksid Antiohhiasse ning rääkisid ka kreeklastele, jutlustades Issandat Jeesust. 21. Ja Issanda käsi oli nendega ning suur hulk uskus ja pöördus Issanda poole. 22. Aga teade neist kostis Jeruusalemmas oleva koguduse kõrvu, ja nad lähtusid Barnabase Antiohhiasse. 23. Kui ta sinna jõudis ja nägi Jumala armu, sai ta rõõmsaks ja matustes kõiki jääma kindla südamega Issanda juure; 24. sest

ta oli õige mees, mis Püha Vaimu ning usku, ja palju rahvast koguti Issandale. 25. Siis ta läks Tarsosele Saulust otsima, ja kui ta tema leidis, tõi ta tema Antiohhiasse. 26. Ja nemad käisid terve aasta koos koguduses ja õpetasid suure hulga rahvast. Ja Antiohhias hakati kõige enne nimetama juungred kristlasteks.

Abi Antiohhias vendadele Juudamaal

27. Neil päevil tuli Jeruusalemaast prohveid Antiohhiasse. 28. Ja üks neist, Aagabus nimi, tõusis ja andis Vaimu läbi teada, et suur nälg oli tulemas üle kogu maailma. Ja see tuligi keiser Klaudiusse ajal. 29. Siis jüungrid võtsid nõuks igauks sedamööda, kuidas kellelgi jõudu oli, saata abi vendadele, kes elasid Juudamaal. 30. Seda nad tegidki ja vaatsid annud vanemate kätte Barnabase ja Sauluse kile läbi.

*Tagasihisamine kuningas Heroodese poolt
Peetrus pääseb vangist*

12. Aga sel ajal pistis kuningas Heroodes käe mõnede külge kogudusest, et neile paha teha. 2. Ja ta tappis mõõgaga Jakoobuse, Johannese venna. 3. Ja ütles, et see oli juutidele meelt mõõda, võttis ta ette vangistada ka Peetruse. Sel ajal olid parajasti happemata leibade pühad. 4. Ta võttis tema kuni ja heitis ta vangitorni ning andis tema neija nei-jamehele sõjameeste salga kätte hoida, kavatsedes teda pärast paasapüha muu rahva ette. 5. Nii peeti siis Peetrust vang- ses, aga kogudus tegi väsimata palvet Jumala poole tema eest. 6. Aga kui Heroodes tahtis teda tuua kohtu ette, magus Peetrus sel õöl kahe sõjamehe vahel kahe ahelaga seotult, ja vahid ukse ees valvasid vangihoonet. 7. Ja vaata, Issanda ingel seisus seal ja valgus paistsis seal toasi ja ingel tõukas Peetruse külge, äratas ta ütles ning ütles: „Tõuse usinasti üles!" Ja ta ahelad langesid kätte ümbert maha. 8. Ja ingel ütles talle: „Pane vöö

vööle ja kingad jalga!" Tema tegi nõnda. Veel ta ütles talle: „Pane juub selga ja tule mu järele!" 9. Ja ta tuli välja ja läks ta järele ega teadnud, et on ilmsi see, mis sünnis ingli kaudu, vaid mõtles nägemust nägemust. 10. Aga kui nad jõudsid mööda esimesest ja teisest vahist, tulid nad raudvärava ette, mis viis linnas. See läks iseenesest neile lahti ja nad tulid välja ja läksid edasi uht unistust mööda. Ja ingel lahkus äktselt teinast. 11. Kui siis Peetrus teadlikuks sai, ütles ta: „Nüüd ma tean tõesti, et Issand on lähtunud oma ingli ja on mind püstitanud Heroodese käest ja kõigest, mida juuda rahvas ootas!" 12. Ja mölgates, kus ta on, tuli ta Maarja, Johannese, teise nimega Markuse ema maja juure, kuhu mitmed olid kokku tulnud palvetama.

13. Ent kui Peetrus koputas jalg-väravale, tuli tüdruk, nimega Roode, välja kuulutama. 14. Kui ta Peetruse hääl ära tundis, ei teinud ta väravat lahti rõõmu pärast, vaid jooksis sisse ja teatas, et Peetrus värava taga seisvat. 15. Nemad ütlesid talle: „Sa jampsiid!" Aga tema tunnistas kindlasti, et see on nõnda. Nad ütlesid: „See on tema ingel!" 16. Aga Peetrus jäi veel koputama. Ja kui nad avasid, nägid nad teda ja ehmusid. 17. Siis ta viitas käega neile, et nad jääksid vait, ja jutustas neile, kuidas Issand ta oli vangihoonest välja viinud, ning ütles: „Kuulutage seda Jakoobusele ja vendadele!" Ja ta vihus ning läks teise paika.

18. Aga kui valgeks läks, ei olnud sõjameestel piarut muret sellest, mis Peetrusega oli sündinud. 19. Ja kui Heroodes teda otsis ega leidnud, laskis ta valvuritele kohut mõista ja käskis nad ära hukata. Ise ta läks siis Juudamaal Kaisareasse ja viibis seal.

Heroodese surm

20. Heroodes aga kandis viha tüüros-laste ja sidonlaste vastu. Need tulid ühel meelil tema juure ja meelitasid

43 Jp. 33. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

24 Jp. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879.

lastust, kuninga kambriolimat, ja palusid rahu. Sest nende maa sai oma toiduse kuninga maast. 21. Siis pani Herodes määratud päeval kuningakud riided selga ja istus kohtuajale ja pidas neile kõnet. 22. aga rahvas küendas: „See on Jumala, aga mitte inimese hääl.“ 23. Aga sedamaid lõi teda Issanda angel, sest et ta ei annud ku Jumalale, ja ussid sõid ta ära ja ta hõltsi hinge.

24. Aga Jumala sõna kasvas ja levis. 25. Ja Barnabas ja Saulus tulid tagasi Jeruusalemast, kus nad olid lähtunud oma ülesandele, ning võtsid enestega ühes ka Johannese, keda hüüti lisanimega Markuseks.

Antiochia kogudus

13. Aga Antiochia olevas koguduses olid prohvetid ja õpetajad: Barnabas ja Silmon, keda hüüti Nigeriaks, ja Luukius Kureenest ja Maaneca, kes nelivõrst Herodesega ühes oli üles kasvatatud, ja Saulus. 2. Kui need Issandat teenisid ja paastusid, ütles Püha Vaim: „Eraldage mulle Barnabas ja Saulus tööle, milleks mina nad olen kutsunud!“ 3. Siis nad paastusid ja palusid Jumalat ja panid oma käed nende peale ja saatsid nad teele.

Barnabas ja Saulus Küprosel

4. Need, Püha Vaimu poolt määratud, tulid nüüd Seleukiasse ja sõitsid sealt laevaga Küprosesse. 5. Ja kui nad Salamisesse olid jõudnud, kuulutasid nad Jumala sõna juutidele koguduselodades, neil oli ka Johannes küsiliseks ühes. 6. Aga kui nad olid saare läbi käinud Paafosel saadik, kohtasid nad üht juudi nõida ja valeprohvetit, Barjesus nime, 7. see oli maavaletaja Sergius Pauluse naine, kes oli nadistlik mees. Tema kutsus Barnabast ja Sauluse enese juure ja püüdis kauda Jumala sõna. 8. Aga nende panu vastu Enimas, nõid — sest seda tähendab nimi tõlkes — püüdes maa-

valitsejat ära pöörata usust. 9. Kuid Saulus, keda hüütakse ka Pauluseks, täis Püha Vaimu, vastas teravasti talle otsa 10. ning ütles: „Oh sind, kes oled täis kõike kavalust ja kõike ugedust, sa kuradi laps, sa kõige õguse vaenlane, kas sa ei lakka kõverdamast Issanda sirgeid teid? 11. Ja nüüd, vastu, Issanda käsi tuleb sinu peale ja sa jääd pimedaks ega näe päikest ükil ajal!“ Ja sedamaid langes ta peale sõgedus ning pimedus, ja ta käis ümber ja otsis tolutajaid. 12. Kui maavalitseja nägi, mis sündis, uskus ta ja ehmus ülivõga Issanda õpetusest.

Paulus ja Barnabas Pisidia Antiochia ja Pouluse juutidele

13. Ja kui need, kes olid kaasas Paulusega, ära läksid Paafoselt, saabusid nad Pergesse, Pamfiliamaale. Seal Johannes lahkus neist ja läks tagasi Jeruusalemma. 14. Aga nemad läksid edasi Pergest ja jõudsid Pisidia Antiochia ja läksid koguduselodama hingamispäeval ja istusid maha. 15. Ja pärast seda, kui olid loetud kõik ja prohvetid, lähtusid kogudusekoja ülemad neile ütles: „Mehed, vennad, kui teil on üelda mõni manitsussõna rahvale, siis ütlege!“ 16. Siis Paulus tõusis üles ja viitas kõige neile ning ütles: „Israeli mehed ja teie, kes kardate Jumalat, kuulge! 17. Selle rahva, Israeli, Jumal valis ära meie esusad ja ülendas rahva, kui nad võrastasid olid Egiptuses, ja tõi nad sealt välja kõrgele tõotatud küsivarrega, 18. ja salis nende kombelid ligi nelikümmend aastat kõrves 19. ja hävitas seitse rahvast Kaananimaal ja jagas nende maa neile pärandiks. 20. See kõik sündis umbes neljasaja viiekümne aasta jooksul. Pärast seda ta andis neile kohtumõistjad prohvet Saamueli ajani. 21. Ja selle järele nad palusid enestele kuningat. Ja Jumal andis neile Sauli, Kuusi poja, Benjamini suguharust mehe. Nii möödus nelikümmend aastat. 22. Ja

kuigi ta selle oli tagandanud, äratas ta neile kuningaks Taaveti, kellest tema ka manistades ütles: „Ma olen leidnud taaveti, Jesse poja, oma siidamiskohase che, kes teeb kõik mu tahumist mööda.“

1. Selle soost on Jumal äratanud oma otuse järele Jeesuse Israeli Päästjaks, 2. siis kui otse enne tema ilmunist andes kuulutas meelepärastuse ristiusu kõigile Israeli rahvale. 25. Ent kui Johannes oli oma elukäiku lõpetamas, ütles tema: „Mina ei ole see, kelleks te mind peate; aga vastu, pärast mind tuleb see, kelle kinga jalast päästama ma väärt ei ole.“ 26. Mehed, vennad, Abrahami soolapsed ja need, kes teie seast kardavad Jumalat, meile on selle pääste sõna antud. 27. Sest Jeruusalema elanikud ja nende ülemad, Jeesust mitte tundes, tapsid hukkamõistmisega täide prohveti sõnad, muidu igal hingamispäeval loetakse; 28. ja ehk nad küll ei leidnud Jeesust surmasüüdi, palusid nad Pilatust, et ta surmataks. 29. Ja kui nad olid täide saanud kõik, mis temast oli karjutanud, võtsid nad ta maha puu pealt ja panid hauda. 30. Aga Jumal äratas tema surmusest üles. 31. Ja tema ilmus palju päevi neile, kes temaga olid tulnud Galileast Jeruusalemma ja kes nüüd on ta tunnistajad rahva ees. 32. Ja me kuulutame teile selle hea sõnumi, tõotuse, mis anti meie esusadele, 33. et Jumal selle on täitnud meile, nende lastele, äratades Jeesuse, nagu ka teises laulus on kirjutatud: „Sina oled mu Poeg, tunda ma manitsasin sind.“ 34. Ja ta tema on armust üles äratanud, nü ei tal halgi ei ole tarvis kõduneda, sellest on ta ütelnud nõnda: „Mina ütlan teile need Taaveti antud pühad ja kindlad tõotused!“

5. Sellepärast ta ütleb ka teises paigas: „Sina ei lase oma Püha nähtu kõduneda.“ 36. Sest kui Taavet oma rahva pölve ajal oli teinud Jumala tahte järele, andis ta magama ja pandi oma eisiade juure ja nägi kõdunemist; 37. kuid see, kelle Jumal üles äratas, ei näinud kõdunemist! 38. Sellepärast olgu teie nüüd teada, mehed, vennad, et teie sellest läbi kuulutatakse patrade andeksandmist, 39. ja et igauks, kes usub mõistetakse õigeks tema sees kõigest sellest, millest te ei võinud õigeks saada Mooses käsuõpetuse kaudu. 40. Katuge nüüd, et teid ei tabaks, mis on üteldud prohvetite kirjudes: 41. „Vaadake, te põlgajad, ja pange umeks ja minge hukka! Sest ma teen teie päevil teo; teo, mida te ei usuka, kui keegi teile sellest jutustaks!“ 42. Kui nad siis väljusid, paluti neid järgmisel hingamispäeval neile rääkida neid sõnu. 43. Aga kui kogudusekojast oli laiali mindud, järgis palju juute ja juudiusku pöördunud jumalakartlikke Paulust ja Barnabast, kes nendega kõnelesid ja neid õhutasid jääma Jumala armusse.

Apostlid pöörduvad paganate poole

44. Aga järgmisel hingamispäeval kogunes peaaegu kõik linn kuulama Jumala sõna. 45. Kui aga juudid nägid rahvahulka, said nad kätis viha ja vaidlesid vastu Pauluse kõnele ning palkasid Jumalat. 46. Aga Paulus ja Barnabas kõnelesid julgelt ning ütlesid: „Teie pidite Jumala sõna vastu räägitama, kuid et te acile enesest ära lükkate ega arva endid olevat igavese elu väärt, siis me pöördume paganate poole. 47. Sest nõnda on meid Issand kaskunud, Mina olen sind pannud valguksa paganale, et sa oleksid päästeks ilmamaa otsani!“ 48. Kui paganad seda kuulsid, said nad rõõmsaks ja usustasid Issanda sõna ja uskusid, nii paljud kui olid määratud igaveseks eluks. 49. Ja Issanda sõna levis üle kogu maakonna. 50. Aga juudid äratasid jumalakartlike kõrgema seisuse näin ja linna ülemad ning äratasid vastu Pauluse ja Barnabast vastu ja ajasid nad välja oma aladest.

22 Hs. 28. 2. 23 To. 1. 20. 24 p. 6. 25 p. 11. 26 p. 11. 27 p. 11. 28 p. 11. 29 p. 11. 30 p. 11. 31 p. 11. 32 p. 11. 33 p. 11. 34 p. 11. 35 p. 11. 36 p. 11. 37 p. 11. 38 p. 11. 39 p. 11. 40 p. 11. 41 p. 11. 42 p. 11. 43 p. 11. 44 p. 11. 45 p. 11. 46 p. 11. 47 p. 11. 48 p. 11. 49 p. 11. 50 p. 11. 51 p. 11. 52 p. 11. 53 p. 11. 54 p. 11. 55 p. 11. 56 p. 11. 57 p. 11. 58 p. 11. 59 p. 11. 60 p. 11. 61 p. 11. 62 p. 11. 63 p. 11. 64 p. 11. 65 p. 11. 66 p. 11. 67 p. 11. 68 p. 11. 69 p. 11. 70 p. 11. 71 p. 11. 72 p. 11. 73 p. 11. 74 p. 11. 75 p. 11. 76 p. 11. 77 p. 11. 78 p. 11. 79 p. 11. 80 p. 11. 81 p. 11. 82 p. 11. 83 p. 11. 84 p. 11. 85 p. 11. 86 p. 11. 87 p. 11. 88 p. 11. 89 p. 11. 90 p. 11. 91 p. 11. 92 p. 11. 93 p. 11. 94 p. 11. 95 p. 11. 96 p. 11. 97 p. 11. 98 p. 11. 99 p. 11. 100 p. 11. 101 p. 11. 102 p. 11. 103 p. 11. 104 p. 11. 105 p. 11. 106 p. 11. 107 p. 11. 108 p. 11. 109 p. 11. 110 p. 11. 111 p. 11. 112 p. 11. 113 p. 11. 114 p. 11. 115 p. 11. 116 p. 11. 117 p. 11. 118 p. 11. 119 p. 11. 120 p. 11. 121 p. 11. 122 p. 11. 123 p. 11. 124 p. 11. 125 p. 11. 126 p. 11. 127 p. 11. 128 p. 11. 129 p. 11. 130 p. 11. 131 p. 11. 132 p. 11. 133 p. 11. 134 p. 11. 135 p. 11. 136 p. 11. 137 p. 11. 138 p. 11. 139 p. 11. 140 p. 11. 141 p. 11. 142 p. 11. 143 p. 11. 144 p. 11. 145 p. 11. 146 p. 11. 147 p. 11. 148 p. 11. 149 p. 11. 150 p. 11. 151 p. 11. 152 p. 11. 153 p. 11. 154 p. 11. 155 p. 11. 156 p. 11. 157 p. 11. 158 p. 11. 159 p. 11. 160 p. 11. 161 p. 11. 162 p. 11. 163 p. 11. 164 p. 11. 165 p. 11. 166 p. 11. 167 p. 11. 168 p. 11. 169 p. 11. 170 p. 11. 171 p. 11. 172 p. 11. 173 p. 11. 174 p. 11. 175 p. 11. 176 p. 11. 177 p. 11. 178 p. 11. 179 p. 11. 180 p. 11. 181 p. 11. 182 p. 11. 183 p. 11. 184 p. 11. 185 p. 11. 186 p. 11. 187 p. 11. 188 p. 11. 189 p. 11. 190 p. 11. 191 p. 11. 192 p. 11. 193 p. 11. 194 p. 11. 195 p. 11. 196 p. 11. 197 p. 11. 198 p. 11. 199 p. 11. 200 p. 11. 201 p. 11. 202 p. 11. 203 p. 11. 204 p. 11. 205 p. 11. 206 p. 11. 207 p. 11. 208 p. 11. 209 p. 11. 210 p. 11. 211 p. 11. 212 p. 11. 213 p. 11. 214 p. 11. 215 p. 11. 216 p. 11. 217 p. 11. 218 p. 11. 219 p. 11. 220 p. 11. 221 p. 11. 222 p. 11. 223 p. 11. 224 p. 11. 225 p. 11. 226 p. 11. 227 p. 11. 228 p. 11. 229 p. 11. 230 p. 11. 231 p. 11. 232 p. 11. 233 p. 11. 234 p. 11. 235 p. 11. 236 p. 11. 237 p. 11. 238 p. 11. 239 p. 11. 240 p. 11. 241 p. 11. 242 p. 11. 243 p. 11. 244 p. 11. 245 p. 11. 246 p. 11. 247 p. 11. 248 p. 11. 249 p. 11. 250 p. 11. 251 p. 11. 252 p. 11. 253 p. 11. 254 p. 11. 255 p. 11. 256 p. 11. 257 p. 11. 258 p. 11. 259 p. 11. 260 p. 11. 261 p. 11. 262 p. 11. 263 p. 11. 264 p. 11. 265 p. 11. 266 p. 11. 267 p. 11. 268 p. 11. 269 p. 11. 270 p. 11. 271 p. 11. 272 p. 11. 273 p. 11. 274 p. 11. 275 p. 11. 276 p. 11. 277 p. 11. 278 p. 11. 279 p. 11. 280 p. 11. 281 p. 11. 282 p. 11. 283 p. 11. 284 p. 11. 285 p. 11. 286 p. 11. 287 p. 11. 288 p. 11. 289 p. 11. 290 p. 11. 291 p. 11. 292 p. 11. 293 p. 11. 294 p. 11. 295 p. 11. 296 p. 11. 297 p. 11. 298 p. 11. 299 p. 11. 300 p. 11. 301 p. 11. 302 p. 11. 303 p. 11. 304 p. 11. 305 p. 11. 306 p. 11. 307 p. 11. 308 p. 11. 309 p. 11. 310 p. 11. 311 p. 11. 312 p. 11. 313 p. 11. 314 p. 11. 315 p. 11. 316 p. 11. 317 p. 11. 318 p. 11. 319 p. 11. 320 p. 11. 321 p. 11. 322 p. 11. 323 p. 11. 324 p. 11. 325 p. 11. 326 p. 11. 327 p. 11. 328 p. 11. 329 p. 11. 330 p. 11. 331 p. 11. 332 p. 11. 333 p. 11. 334 p. 11. 335 p. 11. 336 p. 11. 337 p. 11. 338 p. 11. 339 p. 11. 340 p. 11. 341 p. 11. 342 p. 11. 343 p. 11. 344 p. 11. 345 p. 11. 346 p. 11. 347 p. 11. 348 p. 11. 349 p. 11. 350 p. 11. 351 p. 11. 352 p. 11. 353 p. 11. 354 p. 11. 355 p. 11. 356 p. 11. 357 p. 11. 358 p. 11. 359 p. 11. 360 p. 11. 361 p. 11. 362 p. 11. 363 p. 11. 364 p. 11. 365 p. 11. 366 p. 11. 367 p. 11. 368 p. 11. 369 p. 11. 370 p. 11. 371 p. 11. 372 p. 11. 373 p. 11. 374 p. 11. 375 p. 11. 376 p. 11. 377 p. 11. 378 p. 11. 379 p. 11. 380 p. 11. 381 p. 11. 382 p. 11. 383 p. 11. 384 p. 11. 385 p. 11. 386 p. 11. 387 p. 11. 388 p. 11. 389 p. 11. 390 p. 11. 391 p. 11. 392 p. 11. 393 p. 11. 394 p. 11. 395 p. 11. 396 p. 11. 397 p. 11. 398 p. 11. 399 p. 11. 400 p. 11. 401 p. 11. 402 p. 11. 403 p. 11. 404 p. 11. 405 p. 11. 406 p. 11. 407 p. 11. 408 p. 11. 409 p. 11. 410 p. 11. 411 p. 11. 412 p. 11. 413 p. 11. 414 p. 11. 415 p. 11. 416 p. 11. 417 p. 11. 418 p. 11. 419 p. 11. 420 p. 11. 421 p. 11. 422 p. 11. 423 p. 11. 424 p. 11. 425 p. 11. 426 p. 11. 427 p. 11. 428 p. 11. 429 p. 11. 430 p. 11. 431 p. 11. 432 p. 11. 433 p. 11. 434 p. 11. 435 p. 11. 436 p. 11. 437 p. 11. 438 p. 11. 439 p. 11. 440 p. 11. 441 p. 11. 442 p. 11. 443 p. 11. 444 p. 11. 445 p. 11. 446 p. 11. 447 p. 11. 448 p. 11. 449 p. 11. 450 p. 11. 451 p. 11. 452 p. 11. 453 p. 11. 454 p. 11. 455 p. 11. 456 p. 11. 457 p. 11. 458 p. 11. 459 p. 11. 460 p. 11. 461 p. 11. 462 p. 11. 463 p. 11. 464 p. 11. 465 p. 11. 466 p. 11. 467 p. 11. 468 p. 11. 469 p. 11. 470 p. 11. 471 p. 11. 472 p. 11. 473 p. 11. 474 p. 11. 475 p. 11. 476 p. 11. 477 p. 11. 478 p. 11. 479 p. 11. 480 p. 11. 481 p. 11. 482 p. 11. 483 p. 11. 484 p. 11. 485 p. 11. 486 p. 11. 487 p. 11. 488 p. 11. 489 p. 11. 490 p. 11. 491 p. 11. 492 p. 11. 493 p. 11. 494 p. 11. 495 p. 11. 496 p. 11. 497 p. 11. 498 p. 11. 499 p. 11. 500 p. 11. 501 p. 11. 502 p. 11. 503 p. 11. 504 p. 11. 505 p. 11. 506 p. 11. 507 p. 11. 508 p. 11. 509 p. 11. 510 p. 11. 511 p. 11. 512 p. 11. 513 p. 11. 514 p. 11. 515 p. 11. 516 p. 11. 517 p. 11. 518 p. 11. 519 p. 11. 520 p. 11. 521 p. 11. 522 p. 11. 523 p. 11. 524 p. 11. 525 p. 11. 526 p. 11. 527 p. 11. 528 p. 11. 529 p. 11. 530 p. 11. 531 p. 11. 532 p. 11. 533 p. 11. 534 p. 11. 535 p. 11. 536 p. 11. 537 p. 11. 538 p. 11. 539 p. 11. 540 p. 11. 541 p. 11. 542 p. 11. 543 p. 11. 544 p. 11. 545 p. 11. 546 p. 11. 547 p. 11. 548 p. 11. 549 p. 11. 550 p. 11. 551 p. 11. 552 p. 11. 553 p. 11. 554 p. 11. 555 p. 11. 556 p. 11. 557 p. 11. 558 p. 11. 559 p. 11. 560 p. 11. 561 p. 11. 562 p. 11. 563 p. 11. 564 p. 11. 565 p. 11. 566 p. 11. 567 p. 11. 568 p. 11. 569 p. 11. 570 p. 11. 571 p. 11. 572 p. 11. 573 p. 11. 574 p. 11. 575 p. 11. 576 p. 11. 577 p. 11. 578 p. 11. 579 p. 11. 580 p. 11. 581 p. 11. 582 p. 11. 583 p. 11. 584 p. 11. 585 p. 11. 586 p. 11. 587 p. 11. 588 p. 11. 589 p. 11. 590 p. 11. 591 p. 11. 592 p. 11. 593 p. 11. 594 p. 11. 595 p. 11. 596 p. 11. 597 p. 11. 598 p. 11. 599 p. 11. 600 p. 11. 601 p. 11. 602 p. 11. 603 p. 11. 604 p. 11. 605 p. 11. 606 p. 11. 607 p. 11. 608 p. 11. 609 p. 11. 610 p. 11. 611 p. 11. 612 p. 11. 613 p. 11. 614 p. 11. 615 p. 11. 616 p. 11. 617 p. 11. 618 p. 11. 619 p. 11. 620 p. 11. 621 p. 11. 622 p. 11. 623 p. 11. 624 p. 11. 625 p. 11. 626 p. 11. 627 p. 11. 628 p. 11. 629 p. 11. 630 p. 11. 631 p. 11. 632 p. 11. 633 p. 11. 634 p. 11. 635 p. 11. 636 p. 11. 637 p. 11. 638 p. 11. 639 p. 11. 640 p. 11. 641 p. 11. 642 p. 11. 643 p. 11. 644 p. 11. 645 p. 11. 646 p. 11. 647 p. 11. 648 p. 11. 649 p. 11. 650 p. 11. 651 p. 11. 652 p. 11. 653 p. 11. 654 p. 11. 655 p. 11. 656 p. 11. 657 p. 11. 658 p. 11. 659 p. 11. 660 p. 11. 661 p. 11. 662 p. 11. 663 p. 11. 664 p. 11. 665 p. 11. 666 p. 11. 667 p. 11. 668 p. 11. 669 p. 11. 670 p. 11. 671 p. 11. 672 p. 11. 673 p. 11. 674 p. 11. 675 p. 11. 676 p. 11. 677 p. 11. 678 p. 11. 679 p. 11. 680 p. 11. 681 p. 11. 682 p. 11. 683 p. 11. 684 p. 11. 685 p. 11. 686 p. 11. 687 p. 11. 688 p. 11. 689 p. 11. 690 p. 11. 691 p. 11. 692 p. 11. 693 p. 11. 694 p. 11. 695 p. 11. 696 p. 11. 697 p. 11. 698 p. 11. 699 p. 11. 700 p. 11. 701 p. 11. 702 p. 11. 703 p. 11. 704 p. 11. 705 p. 11. 706 p. 11. 707 p. 11. 708 p. 11. 709 p. 11. 710 p. 11. 711 p. 11. 712 p. 11. 713 p. 11. 714 p. 11. 715 p. 11. 716 p. 11. 717 p. 11. 718 p. 11. 719 p. 11. 720 p. 11. 721 p. 11. 722 p. 11. 723 p. 11. 724 p. 11. 725 p. 11. 726 p. 11. 727 p. 11. 728 p. 11. 729 p. 11. 730 p. 11. 731 p. 11. 732 p. 11. 733 p. 11. 734 p. 11. 735 p. 11. 736 p. 11. 737 p. 11. 738 p. 11. 739 p. 11. 740 p. 11. 741 p. 11. 742 p. 11. 743 p. 11. 744 p. 11. 745 p. 11. 746 p. 11. 747 p. 11. 748 p. 11. 749 p. 11. 750 p. 11. 751 p. 11. 752 p. 11. 753 p. 11. 754 p. 11. 755 p. 11. 756 p. 11. 757 p. 11. 758 p. 11. 759 p. 11. 760 p. 11. 761 p. 11. 762 p. 11. 763 p. 11. 764 p. 11. 765 p. 11. 766 p. 11. 767 p. 11. 768 p. 11. 769 p. 11. 770 p. 11. 771 p. 11. 772 p. 11. 773 p. 11. 774 p. 11. 775 p. 11. 776 p. 11. 777 p. 11. 778 p. 11. 779 p. 11. 780 p. 11. 781 p. 11. 782 p. 11. 783 p. 11. 784 p. 11. 785 p. 11. 786 p. 11. 787 p. 11. 788 p. 11. 789 p. 11. 790 p. 11. 791 p. 11. 792 p. 11. 793 p. 11. 794 p. 11. 795 p. 11. 796 p. 11. 797 p. 11. 798 p. 11. 799 p. 11. 800 p. 11. 801 p. 11. 802 p. 11. 803 p. 11. 804 p. 11. 805 p. 11. 806 p. 11. 807 p. 11. 808 p. 11. 809 p. 11. 810 p. 11. 811 p. 11. 812 p. 11. 813 p. 11. 814 p. 11. 815 p. 11. 816 p. 11. 817 p. 11. 818 p. 11. 819 p. 11. 820 p. 11. 821 p. 11. 822 p. 11. 823 p. 11. 824 p. 11. 825 p. 11. 826 p. 11. 827 p. 11. 828 p. 11. 829 p. 11. 830 p. 11. 831 p. 11. 832 p. 11. 833 p. 11. 834 p. 11. 835 p. 11. 836 p. 11. 837 p. 11. 838 p. 11. 839 p. 11. 840 p. 11. 841 p. 11. 842 p. 11. 843 p. 11. 844 p. 11. 845 p. 11. 846 p. 11. 847 p. 11. 848 p. 11. 849 p. 11. 850 p. 11. 851 p. 11. 852 p. 11. 853 p. 11. 854 p. 11. 855 p. 11. 856 p. 11. 857 p. 11. 858 p. 11. 859 p. 11. 860 p. 11. 861 p. 11. 862 p. 11. 863 p. 11. 864 p. 11. 865 p. 11. 866 p. 11. 867 p. 11. 868 p. 11. 869 p. 11. 870 p. 11. 871 p. 11. 872 p. 11. 873 p. 11. 874 p. 11. 875 p. 11. 876 p. 11. 877 p. 11. 878 p. 11. 879 p. 11. 880 p. 11. 881 p. 11. 882 p. 11. 883 p. 11. 884 p. 11. 885 p. 11. 886 p. 11. 887 p. 11. 888 p. 11. 889 p. 11. 890 p. 11. 891 p. 11. 892 p. 11. 893 p. 11. 894 p. 11. 895 p. 11. 896 p. 11. 897 p. 11. 898 p. 11. 899 p. 11. 900 p. 11. 901 p. 11. 902 p. 11. 903 p. 11. 904 p. 11. 905 p. 11. 906 p. 11. 907 p. 11. 908 p. 11. 909 p. 11. 910 p. 11. 911 p. 11. 912 p. 11. 913 p. 11. 914 p. 11. 915 p. 11. 916 p. 11. 917 p. 11. 918 p. 11. 919 p. 11. 920 p. 11. 921 p. 11. 922 p. 11. 923 p. 11. 924 p. 11. 925 p. 11. 926 p. 11. 927 p. 11. 928 p. 11. 929 p. 11. 930 p. 11. 931 p. 11. 932 p. 11. 933 p. 11. 934 p. 11. 935 p. 11. 936 p. 11. 937 p. 11. 938 p. 11. 939 p. 11. 940 p. 11. 941 p. 11. 942 p. 11. 943 p. 11. 944 p. 11. 945 p. 11. 946 p. 11. 947 p. 11. 948 p. 11. 949 p. 11. 950 p

51. Aga nemad puustasid oma jalgaide põrma nende peale ja tulid Ikooni. 52. Ja jügrid tähtsids rõõmu ja Püha Vaimuga.

Paulus ja Barnabas Ikooni

14. Aga Ikooni ühendas, et nad üheskoos läksid juutide kogudusekotta ja kõnelesid nõnda, et rahhasti suur hulk juute kas kreeklasi sai usklikuks. 2. Aga uskmatus juudid kuhutasid üles ja ärritasid paganate meeled vihale vendade vastu. 3. Siis nad viibisid seal kauemat aega, kuulutades jõgesti Issandat, kes andis tunnistuse oma armuõnnele ja askis sündida tunnustajhti ja imetegusid nende käte läbi. 4. Aga lüana rahvas jagunes kaheks: ühed olid juutide, teised apostlite poolt. 5. Kui siis paganad ja uudid oma ülematega ühel mõel talusid tulla nende ksilale, et neid teotada ja kviidiga visata. 6. said nad seda teada ja põgenesid Lükoonia linnadesse, Lüst-rasse ja Derbesse ja nende ümbrusesse. 7. Ja kuulutasid seal evangeeliumi.

Paulus ja Barnabas Lustras

8. Ja Lustras istus mees, võmeru seisima, oma emahust jalutu, kes ei olnud elades kõndinud. 9. See kuulis Pauluse kõnet. Ja kui Paulus teda silmas ning nägi, et tal oli naku terveks saada, 10. ütles ta suure häälega: „Tõuse püsti oma jalgeid!“ Ja ta kargas üles ja kõndis. 11. Aga kui rahvas nägi, mis Paulus oli teinud, siis nad tõstsid oma hääle ning ütlesid „Lükoonia keel“. Jumalad on trimeste sarnastena alla tulnud meie juure!“ 12. Ja nad nimetasid Barnabast Zeusiks ja Paulust Hermeseks, sest tema oli see, kes kõneles. 13. Ja Zeusi preester anna aguu tempist tõi härgi ja lilepärge väkava ette ja tahtis ohverdada ühes rahvaga. 14. Aga kui apostlad Barnabas ja Paulus seda kuulsid, rebestasid nad oma rihed, kargasid hüüdes rahva sekka 15. ning ütlesid: „Mehed, miks te seda

teete? Meie oleme inimesarugused nõdrad inimesed nagu teiegi ja kuulutame teile evangeeliumi, et te tühjeat asjust pöörduksite elava Jumala poole, kes on teinud teeva ja maa ja mere ning kõik, mis nende sees on. 16. kes endisel põlvel on lasknud kõik rahvad kisa oma teid, 17 ja auski ei ole jättnud andmata enesest tunnistust, vaid on meile head teinud, ja on teevast meile annud vihma ja head viljalist aega ja rooga ning on tähtnud meie südame rõõmuga!“ 18. Nii kõneldes nad vaevalt vaagustasid rahva, et see neile ei ohverdaks. 19. Aga Antiohiast ja Ikooniast tuli sinna juute ja need meelitasid hulga enesete poole ja viskasid Paulust kividega ning vedasid ta linnast välja, arvases, et ta on surnud. 20. Aga kui jügrid olid tema ümber tulnud, tõusis ta üles ja läks linnale. Ja järgmisel päeval ta läks ühes Barnabasega Derbesse.

Tagasi Antiohiasse

21. Ja kui nad selles linnas olid kuulutanud evangeeliumi ja saanud mõned jügreiks, läksid nad tagasi Lüst-rasse, Ikooni ja Antiohiasse ning 22. kinnitasid jügrite hongi, manustades neid väärma ususse ning teletades, et meil minime viletsuse kaudu tuleb minna Jumala riiki. 23. Ja kui nad neile igas koguduses käte pealepanemisega olid seadnud vanemad, läksid nad paastudes ja palvetades nemad Issanda hoolde, kelleks need nüüd uskusid. 24. Siis nad kätsid läbi Pisidiamat ja saabusid Pam-füliasse. 25. Ja kui nad Perges olid sõna kuulutanud, läksid nad Atsaliasse. 26. Sealt nad purjetasid Antiohiasse, kust nad olid väljunud Jumala armu hoolde sattuina setele tööle, mille nad olid lõpetanud. 27. Ja kui nad olid saabunud, kogusid nad koguduse kokku ja kuulutasid, mis suuri asju Jumal oli teinud oties nendega, ja et ta oli avanud paganale usu ukse. 28. Ja nad viibisid seal kauemat aega jügrite juures.

51 p. 18, 5; Mt. 10, 24. 52 p. 13, 45. 3 p. 19, 11. Re 3, 4. 3 p. 19, 11. 4 Mt. 10, 23
7 p. 11, 19. 8 p. 3, 2. 9 Mt. 9, 28. 10 p. 10, 26. 11 p. 17, 30
12 p. 147, 8; Jt. 5, 24. 13 p. 11, 15, 2. 14 p. 11. 15 p. 11. 16 p. 11. 17 p. 11. 18 p. 11. 19 p. 11. 20 p. 11. 21 p. 11. 22 p. 11. 23 p. 11. 24 p. 11. 25 p. 11. 26 p. 11. 27 p. 11. 28 p. 11. 29 p. 11. 30 p. 11. 31 p. 11. 32 p. 11. 33 p. 11. 34 p. 11. 35 p. 11. 36 p. 11. 37 p. 11. 38 p. 11. 39 p. 11. 40 p. 11. 41 p. 11. 42 p. 11. 43 p. 11. 44 p. 11. 45 p. 11. 46 p. 11. 47 p. 11. 48 p. 11. 49 p. 11. 50 p. 11. 51 p. 11. 52 p. 11. 53 p. 11. 54 p. 11. 55 p. 11. 56 p. 11. 57 p. 11. 58 p. 11. 59 p. 11. 60 p. 11. 61 p. 11. 62 p. 11. 63 p. 11. 64 p. 11. 65 p. 11. 66 p. 11. 67 p. 11. 68 p. 11. 69 p. 11. 70 p. 11. 71 p. 11. 72 p. 11. 73 p. 11. 74 p. 11. 75 p. 11. 76 p. 11. 77 p. 11. 78 p. 11. 79 p. 11. 80 p. 11. 81 p. 11. 82 p. 11. 83 p. 11. 84 p. 11. 85 p. 11. 86 p. 11. 87 p. 11. 88 p. 11. 89 p. 11. 90 p. 11. 91 p. 11. 92 p. 11. 93 p. 11. 94 p. 11. 95 p. 11. 96 p. 11. 97 p. 11. 98 p. 11. 99 p. 11. 100 p. 11.

Paganekristlased ja Moosese teadus

15. Ja mõned, kes olid tulnud Juuda-maal, õpetasid vendi nõnda: „Kui te ei lase endid ümber lõigata Moosese kombe-arele, siis te ei või õndsaks saada.“ 2. Kui sellest tõusis lahimeel ja Paulusel ja Barnabasel ei olnud nendega mitte pistut vaidlemist, siis tehti otsusiks, et Paulus ja Barnabas ning mõned muud nendest seest lähevad Jeruusalemma apost-late ja vanemate juure selle tuliküsimuse-aurast. 3. Siis kogudus saatis nad teele, ja nemad läksid Poinikiast ja Samaariast läbi ning jutustasid paganate pöördumist ja tegid sellega suurt rõõmu kõigile vendadele. 4. Kui nad saabusid Jeruusalemma, võtsid kogudus, apostlid ja vanemad nad vastu. Ja nemad jutustasid, mis suuri asju Jumal oli teinud, olles nendega. 5. Aga mõned variseride usula-ust, kes olid saanud usklikuks, astusid üles ning ütlesid: „Neid tuleb ümber lõigata ja käskida pidada Moosese käskul!“

Apostlite koosolek Jeruusalemas

6. Siis apostlid ja vanemad tulid kokku da asja arutamise. 7. Ja kui asjast tekkis palju vaidlust, tõusis Peetrus ning ütles: „Mehed, vennad, teie teate, et Jumal juba ammuast ajast teie seast on meid valinud mind, et minu suu läbi paganad kuulaksid evangeeliumi sõna ja uskusid. 8. Ja südamestundja Jumal on neile annud tunnistuse, andes neile Püha Vaimu otsusega meilegi. 9. ega ole minud mangisugust vahet meie ja nende vahel, puhastades nende südamed usu läbi. 10. Miks te siis nüüd kiisate Jumalat, et panete jügrite kaela ikke, mida meie esisad ega meie ei ole suutnud kanda? 11. Ent me usume Issanda Jeesuse Kristuse armu läbi saada õnd-aks, otse nõnda kui nemadki!“ 12. Aga kogu rahvahulk jäi vaik ja nad kuulasid, kuidas Barnabas ja Paulus jutustasid, mis suuri tunnistajhti ja imesid Jumal paganate seast oli teinud nende läbi.

13. Kui nad siis olid jutu lõpetanud, võt-uis JakooBUS sõna ning ütles: „Mehed, vennad, kuulge mind! 14. Simon on seletanud, kuidas Jumal egi võttis oesmärgiks võtta oma nimle rahvas paganate seast. 15. Sellega sobivad uhte prohvetite sõnad, nagu on kirjutatud 16. „Pärast seda ma tulen jälle ja ehitan üles Taaveti lagunenud maja ning paran-dan ära tema varemed ja püsinan ta uuesti. 17. et muudki inimesed otsiksid Issandat ja kõik rahvad, kellele üle on nimetatud minu nimi, ütleb Issand, kes seda teeb, 18. mis on teada igavikust.“

19. Sellepärast arvan mina, et neile, kes paganate seast pöörduvad Jumala poole, ei peaks tehtama raskusi. 20. vaid neile kirjutatagu, et nad hoidukud väärjumalate rüveduse, pordueu, lämbu-u ja vere eest. 21. Sest Moosel on vanast ajast kõigis linnades küllalt neid, kes teda kuulutavad, ning teda loetakse igal hingamispäeval kogudusekodaes.“

Apostlite kuri paganekristlastele

22. Siis apostlid ja vanemad ühes kõige kogudusega arvasid heaks valida endi seast mehed ning läkitada Antiohi-asse ühes Pauluse ja Barnabatega, nimelt Juuda, lianimaga Barsabas, ja Sulase, kes olid juhatajad vendade seas. 23. Nendega nad saatsid järgmise kirja: „Meie, apostlid ja vanemad ja vennad, saadame tervisi vendadele paganate seast, kes elavad Antiohiat ja Süüria- ja Kilikiamaal. 24. Oiles kuulnud, et mõned meie seast on välja läinud ja on teid teinud kõnedege rahutumaks ja on saatsid teie hinged kutsikusse, ilma et meie neid oleksime käskinud. 25. arva-sime ükameelselt heaks valida mehed ja läkitada need teie juure ühes meie armaste vendade Barnabase ja Paulusega, 26. meestega, kes oma elu on pannud kaalule meie Issanda Kristuse nime pärast. 27. Nii me oleme siis läkitanud Juuda ja Sulase, et nad teile suusõnal teataksid sedasama. 28. Sest Püha Vaim

1 p. 18, 5; Mt. 10, 24. 2 p. 13, 45. 3 p. 19, 11. Re 3, 4. 4 p. 19, 11. 5 Mt. 10, 23
6 p. 11, 19. 7 p. 3, 2. 8 Mt. 9, 28. 9 p. 10, 26. 10 p. 17, 30
11 p. 147, 8; Jt. 5, 24. 12 p. 11, 15, 2. 13 p. 11. 14 p. 11. 15 p. 11. 16 p. 11. 17 p. 11. 18 p. 11. 19 p. 11. 20 p. 11. 21 p. 11. 22 p. 11. 23 p. 11. 24 p. 11. 25 p. 11. 26 p. 11. 27 p. 11. 28 p. 11. 29 p. 11. 30 p. 11. 31 p. 11. 32 p. 11. 33 p. 11. 34 p. 11. 35 p. 11. 36 p. 11. 37 p. 11. 38 p. 11. 39 p. 11. 40 p. 11. 41 p. 11. 42 p. 11. 43 p. 11. 44 p. 11. 45 p. 11. 46 p. 11. 47 p. 11. 48 p. 11. 49 p. 11. 50 p. 11. 51 p. 11. 52 p. 11. 53 p. 11. 54 p. 11. 55 p. 11. 56 p. 11. 57 p. 11. 58 p. 11. 59 p. 11. 60 p. 11. 61 p. 11. 62 p. 11. 63 p. 11. 64 p. 11. 65 p. 11. 66 p. 11. 67 p. 11. 68 p. 11. 69 p. 11. 70 p. 11. 71 p. 11. 72 p. 11. 73 p. 11. 74 p. 11. 75 p. 11. 76 p. 11. 77 p. 11. 78 p. 11. 79 p. 11. 80 p. 11. 81 p. 11. 82 p. 11. 83 p. 11. 84 p. 11. 85 p. 11. 86 p. 11. 87 p. 11. 88 p. 11. 89 p. 11. 90 p. 11. 91 p. 11. 92 p. 11. 93 p. 11. 94 p. 11. 95 p. 11. 96 p. 11. 97 p. 11. 98 p. 11. 99 p. 11. 100 p. 11.

ja meie oleme arvanud heaks, et teie peate et tohi panna enam ühtki koormat kui aga need väga tarvilised määrused 29. hoiduda ebajumalate ohvrilõhu ja vere ja lämbunud ja porduelu eest. Kui te nendest hoidute, teete hästi. Jälgge Jumalaga!

30. Nu nad saadeti teele ja nad saabusid Antiohhiasse. Seal nad kogusid rahvahulga kokku ja andsid kirja neile kätte. 31. Kui nad seda olid lugenud, said nad rõõmsaks selle troosist. 32. Aga Juudas ja Silas, kes ka ise olid prohvetid, manitsesid veel mitme sõnaga ja kinnitasid neid. 33. Ja kui nad seal mõne aja olid viibinud, saadeti nad rahuga venoade juurest nende juure, kes nad olid läkitanud. [34. Ja Silas arvas heaks jätta nende juure.] 35. Aga Paulus ja Barnabas viibisid Antiohhias ning õpetasid ja kuulutasid ühes paljude teistega Issanda armuõpetuse sõna.

Paulus ja Barnabas lähevad tahku

16. Mõne päeva pärast ütles Paulus Barnabasele: „Lähme järele vaatama vendi kõiki linna mööda, kus me oleme kuulutanud Issanda sõna, kuidas nende kogu käib.“ 37. Ja Barnabas andis nõu võtta kaasa Johannes, keda hõlatakse Markuseks. 38. Aga Paulus arvas heaks mitte võtta enesega teist, kes neist oli lahkunud Pamfülüas ega olnud ühes nendega käinud töös. 39. Sellest tekkis äge vaidlus, nii et nad üksteisest lahkusid ja et Barnabas võttis enese juure Markuse ning sõitis laevaga Küprosesse. 40. Aga Paulus vaas Silase ja läks teele, ja vennad andsid ta Jumala armu hooletaks. 41. Ja ta käis läbi Süüria ja Kihikus kinnitades kogudusi.

Timoteos saab Pauluse kaaslasteks

16. Ja ta saabus Derbesse ja Lüstrasse ja vaata, seal oli üks jünger, Timoteos, keda ema oli juuda naise poeg, aga ta isa oli kreeklane. 2. Sellele andsid Lüstras ja Ikonionis olnud vennad hea tunnistuse.

3. Teda rahvis Paulus enesele saatjaks teele, ja ta võttis ning läbis ta ümber juutide pärast, kes olid neis paigus; sest nad teadsid kõik, et tema isa oli kreeklane. 4. Aga kui nad käisid linnast linnast, kaskisid nad usklike pidada neid seadmust, mis apostolid ja vanemad Jeruusalemas olid otsustanud. 5. Siis kinnitati kogudusi uss ja liikmete arv kasvas päev-päevalt.

Pauluse teekond läbi Väike-Aasia

6. Ja nemad käisid läbi Friügia- ja Galatiamaa, sest Puhja Vaim oli neid keelanud sõna rääkimast Aasias. 7. Jõudes Muüsiam üritasid nad matkata Bitüüniasse, kuid Jeesuse Vaim ei lasknud neid minna. 8. Siis nad läksid mööda Muüsiam ja tulid alla Troasse. 9. Ja Paulus nägi õnnel nägemuse: Makedoonia mees seisis ja palus teda ning ütles: „Tule alla Makedooniasse ja aita meid!“ 10. Kui ta seda nägemust oli näinud, siis me püüdsime kohe välja minna Makedooniasse ja me olime julged selles, et Issand meid oli kutsunud neile evangeeliumi kuulutama.

Paulus Filipis

11. Me läksime Troast teele ja tulime otsukohe Samotრაკesse ja järgmisel päeval Neapolis. 12. Ja seal lihipresse mis on esimesi linnu toles Makedoonia osas, asutiin. Sinna linna me jume peatama mõneks päevaks. 13. Ja hingamispäeval me läksime linnast välja jõe ääre, kus neil oli kombeks käia palvusel, ja istusime maha ning kõnelesime naistele, kes olid kokku tulnud. 14. Ja ka üks jumalakartlik naine, nimega Lütüdia, purpurimüüja Tüatira linnast, kuulas jutlust. Tema südamel avas Issand, et ta pani tähele seda, mida Paulus rääkis. 15. Aga kui tema ja ta pere olid ristitud, palus ta meid ning ütles: „Kui te arvate, et ma olen saanud usklikuks Issandasse, siis tulge mu kotta ja jääge sinna!“ Ja ta käis meile peale

16. Aga sündis, kui me läksime palvetele, et meile tuli vastu tüdruk, kellel oli lausuja vaim. See tõi oma isandale palju kasu lausumise. 17. Tema tuli vaulusle ja meile järele, kisendas ning ütles: „Need inimesed on kõige kõrgema umala sulased, kes teile kuulutavad Jeesuse teed.“ 18. Ja seda ta tegi mitu päeva. Aga Paulusel oli sellepärast meel hõige, ja ta pöördus ümber ning ütles neile: „Ma käsin sind Jeesuse Kristuse nimel välja minna tema seest!“ Ja vaim läks välja samal tunnil.

Pauluse ja Silase vangistamine ja vabanemine

19. Aga kui tüdruku isandad nägid, et nende kasu lootsus oli lõppenud, võtsid nad Pauluse ja Silase kinni ja vedasid nad turule ülemaate juure. 20. Ja nad said nad pealike eite ning ütlesid: „Need inimesed teevad meie linna rüütumaks ja nad on juudid!“ 21. Nad kuulutasid kombeid, mida meil kui rahvas tõusis nende vastu. Ja pealikud käskisid kiskuda nende rided ja neid viistega peksta. 23. Ja kui nad neile olid palju hoope pannud, viskasid nad nemad vanglasse ja käskisid vangilaual neid hoolsasti valvata. 24. Nõusse kange käsu saanud, heitis ta nad kangi kindlusesse vangihoonesse ja pani nende jalad pakkku.

25. Aga keskööl palvetasid Paulus ja Silas ning kiitsid lauldes Jumalat. Ja nad kuulsid neid. 26. Siis äkitselt andis suur maavärinemine, nii et vangide kooned avanesid; ja sedamööda said kõik ukseid lahti, ka kõikide pealikud pääsivad valla. 27. Kui need vangihoidja unest ärkas ja nägi vangitornis ukseid avatud olevat, tõmbas ta mõõga ja tahtis enesele otsa teha, sest ta mõtles, et vangid on ära karanud. 28. Aga Paulus hüüdis suure häälega ning ütles: „Ära tee enesele kurja, sest me oleme kõik kristid.“ 29. Siis ta käis tuld, kargas sisse,

hentis värisedes Pauluse ja Silase ette maha, 30. tõi nad ka välja ning ütles: „Isandad, mis ma pean tegema, et ma õndsaks saaksin?“ 31. Aga nemad ütlesid: „Usu Issandasse Jeesusesse, siis saad õndsaks sina ja su pere!“ 32. Ja nad kuulutasid temale Issanda sõna ja kõigile, kes olid tema koljas. 33. Tema võttis nad sel öö tunnil enese juure ja pesi nende haavad. Ja ta ristiti sedamööda ja kõik tema pere. 34. Siis ta viis nad oma kotta, tõi tostu lauale ja oli väga rõõmus, et ta kogu oma perega oli saanud usklikuks Jumalasse. 35. Kui valgeks läks, lähtasid pealikud kohtusulased ütlema: „Lase need inimesed lahti!“ 36. Siis vangihoidja teatas need sõnad Paulusele, üteldes: „Pealikud on sinu läkitanud sõna, et teid tuleb lahti lasta; seepärast väljuge nüüd ja minge rahuga!“ 37. Aga Paulus ütles neile: „Nad on meid avalikult peksnud ilma kohut mõistmata, ja me oleme Rooma kodanikud, nad on meid heitnud vangitorni ja nüüd nad tahavad meid salaja välja tõksta. Nõnda ei tohi olla! Vaid tulgu nad lase ja saatu meid välja!“ 38. Kohtusulased teatasid need sõnad pealikuile. Need löid kartma, kui nad kuulsid neid Rooma kodanikud olevat. 39. Ja nad tulid ning rääkisid nendega lahkesti, tõi nad välja vangist ja palusid neid linnast ära minna. 40. Siis nad tulid vanglast välja ja läksid Lütüdia juure. Ja kui nad olid vendi näinud, siis nad kinnitasid neid ja läksid ära.

Paulus ja Silas Tessaloonikas

17. Ja nad läksid läbi Amfipolise ja Apolloonia ja tulid Tessaloonikasse, kus oli juutide kogudusekoda. 2. Ja Paulus läks oma kombe järele sisse nende juure ja kõneles neile kolmel hingamispäeval. Karjast, 3. seletades ja tõestades, et Kristus pidi kannatama ja surmaist üles tõusma, ja üteldes: „See Jeesus, keda muna teile kuulutan, on Kristus!“ 4. Ja mõned neist said usklikuks ja liitusid

33 p 19 28 27 Lk 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Pauluse ja Silasega, nõndasamuti suur hulk jumalakartlikke kreeklasi ja mitte pisut suursuguseid naisi. 5. Aga juudid said kadedaks ja võtsid enestega mõningaid huiguseid, nurjatunud mehi, kihutasid rahva üles ning tõstsid linna möllu ja ründasid Jaasoni maja ning katrusid neid välja vedada rahva ette. 6. Aga kui nad neid ei leidnud, vedasid nad Jaasoni ja mõned vennad linna ulemate ette ning kisendasid: „Need, kes kõiges maailmas tülitõstavad, on ka sinu 7. Neid on Jaason vastu võtnud ja nad kõik teevad keisri käsikude vastu ja ütlevad ühe teise olevat kuninga, Jeezus!“ 8. Seda kuuldes said rahvas ja linna ülemad rahutumaks, 9. kuid saades Jaasonilt ja teistelt teatist, lastasid nad nemad lahti.

Paulus ja Silas Berootas

10. Aga vennad saatsid sedamaid Pauluse ja Silase läbi 66 Berootasse. Kui nemad olid saabunud, läksid nad juutide kogudusekotta. 11. Need olid silmad kui Tessaloonika juudid, nemad võtsid sõna vastu kõige hea meele ja juutsid iga päev Kirjast, kas see on nõnda, nagu kuulutati. 12. Siis uskusid nüüd paljud neist, ja mitte pisut kreeka lugupeetud naisi ja mehi. 13. Aga kui Tessaloonika juudid said teada, et Paulus ka Berootas kuulutas Jumala sõna, tufid nad sinnagi rahvast äratama ja rahutumaks tegema. 14. Siis vennad saatsid Pauluse sedamaid minema mere ääre: aga Silas ja Timoteos jäid sinna. 15. Ja Pauluse saatjad viisid ta Ateenani, ja kui nad olid saanud Silase ja Timoteose aoks käsu, et need nut ruttu kui võimalik tuleksid tema juure, tulid nad sealt ära.

Paulus Ateenas

16. Aga kui Paulus Ateenas neid oli ootamas, äratas ta vaim temas, kui ta nägi anna ebasumalakujusid täis olevat. 17. Ent ta kõneles nüüd kogudusekojas juutidega ja jumalakartlike inimestega,

ja tural iga päev nendega, keda ta kohtas. 18. Ja mõned epikuurlaste ja stoalaste mõttetargad vasitlesid temaga. Ühed ütlesid: „Mida siis see lobasuu tahab ütelda?“ Aga teised: „Tema näib kuuluvatav võõrad vaimel!“ Sest ta jutustas neile Jeesusest ja ülestõusmisest. 19. Ja nad võtsid ta kunni ja viisid ta Areopaaži ning ütlesid: „Kas me võksime teada saada, mis uus õpetus see on, mida sa õpetad?“ 20. Sest sa tood meie kõrvade ette võõrastavaid asju; sellepärast tahamegi nüüd teada, mis need õige on!“ 21. Sest kõik ateenlased ja muulased, kes nende juures elasid, ei olnud millelegi nii hõimukad kui jutustama ja kuulama uudiseid.

Paulus jutlus Areopaažil

22. Aga Paulus seisis keset Areopaaži ning ütles: „Ateenas mehed, ma näen, et te olete igapäev väga jumalakartlikud. 23. Sest ma olen läbi minnes ja teie pühi paiku vaadeldes leidnud ka altari, mille peale oli kirjutatud: „Tundmatule Jumalale!“ Keda te nüüd tundmata teenite, teda kuulutan mina teile. 24. Jumal, kes on teinud maailma ja kõik, mis seal sees, tema, kes on taeva ja maa loojand, ei ela templis, mis on kättega tehtud; 25. teda ei teenita ka mitte inimeste kättega, otsegu oleks temale midagi vaja; tema annab ise kõigile elu ja õhu ja kõik. 26. Ja ta on ühest ainusest teinud kogu inimkonna kõige maa peale elama ning neile seadnud enesemääratud ajad ja nende asukohtade rajad, 27. et nad otsiks Jumalat, kas nad teda ehk saaksid kättega kombata ja leida, ehk tema küll ei ole kaugel mitte ühestki meist; 28. sest tema teeb elame ja liigume ja oleme meie, nagu ka mõned teie huuletamist on ütelnud; „Sest ka meie oleme tema sugul!“ 29. Kui me nüüd oleme Jumala sugu, siis me ei tohi mõelda, et jumalik olend on kullas või hõberdas või kivi sarnane, niisugune nagu inimese oskuse ja väljamõeldise läbi tekitatud

kuju. 30. Jumal on küll ausuguseid loojandmatuse aegu sallinud, kuid nüüd ta kuulutab kõigile inimestele kõrgis paigus, et nad peavad meelt pöördama, 31. sest ta on seadnud päeva, mil ta tahab kohut mõista maailma üle õigluse mehe läbi, kelle ta selleks on määranud, ja peab igaühele pärasid seda, kui ta on tema armuist üles äratanud!“ 32. Aga kui nad surmuse ülestõusmisest kuulsid, and mõned seda naeruks, aga teised ütlesid: „Me tahame sind selles asjas kuulda veel teinigi kord!“ 33. Nõnda läks Paulus nende keskest ära. 34. Ent mõned mehed ühinesid temaga ja said usklikuks; nende hulgas oli ka Areopaaži liige Dionüsius ja üks naaine, nimega Daamaria, ja muid ühes nendega.

Paulus Korintoses

18. Pärast seda läks Paulus Ateenast ära ja tuli Korintosse. 2. Sealt ta leidis juudi, nimega Akvila; see oli Pontosest pärit ja oli hiljuti tulnud Itaaliast ühes oma naise Priskillaga, sest keiser Klaudius ei käskinud kõigil juudel Roomast lahkuda. Nende juure tuli tema. 3. Ja et neil oli ühesugune amet, siis ta jäi nende juure ja nad tegid ühes tööd; sest nad olid ametilt telgategijad. 4. Aga ta õpetas kogudusekojas igal hingamispäeval ning arutas juute ja kreeklasi usule. 5. Kui aga Silas ja Timoteos Makedooniast sinna jõudsid, oli Paulus andunud sõna kuulutamisele ning tunnistas juutidele, et Jeesus on Messias. 6. Aga kui nad vastu panid ja pilkama hakkasid, puistas ta tolmü oma rüetelt ning ütles neile: „Teie veri tulgu teie pea peale! Mina olen puhas. Sest ajast ma lähen paganate juure!“ 7. Ja kui ta sealt ära läks, tuli ta uude jumalakartliku mehe kotta, nimega „ustus, kelle maja oli otse kogudusekoja kõrval. 8. Aga kogudusekoja ülem Krispos sai usklikuks Issandasse kogu oma perega ja palju korintlasi sai kuulates usklikuks, ja nad ristiti. 9. Siis

Issand ütles õssel nägemuses Paulusele: „Ära karda, vaid kõnele ja ära ole vaik!“ 10. Sest mina olen sinuga ja ükski ei saa su kallale tulla sulle kurja tegema, sest mul on palju rahvast selles linnas.“ 11. Siis ta viibis seal ühe aasta ja kuus kuud ja õpetas nende seas Jumala sõna.

Maavalitseja Galho ja Paulus

12. Aga kui Gallio oli Ahiassa maavalitseja, tõusid juudid ühel meel Pauluse vastu ja viisid ta kohtuärje ette. 13. ning ütlesid: „Seesama meelitab inimesi Jumalat teenuma käruvastaselt!“ 14. Aga kui Paulus tahtis suu avada, ütles Galho juutidele: „Kui oleks tehtud mõni ülekohtune tegu või ilge kurisõõ, oh juudid, siis ma oleksin küll kohustatud teid üle kuulama; 15. aga kui on vaidlusi sõnade ja nimede ja käruõpetuse pärast teie seas, siis katsuge ise toime saada; neis asjus ei taha mina olla kohtumõistja.“ 16. Ja ta ajas nad ära kohtuärje eest. 17. Nemad aga läksid kõik kogudusekoja ülemale Soostenese kallale ja peksid teda kohtuärje ees. Ja Gallio ei hoolinud sellest midagi.

Paulus läheb tagasi Süüriasse

18. Aga Paulus vabis seal veel mitu päeva. Siis ta jättis vennad jumalaga ja sõitis laevaga Süüriasse ja ühes temaga Priskilla ja Akvila, pärast seda kui ta Kenkreas oli laaknud oma pea pügada, sellepärast et ta oli annud tõotuse. 19. Ja nad saabusid Efesosse ja siin ta jättis nad maha, tema ise aga läks kogudusekotta ja vaudles juutidega. 20. Aga kui nad teda palusid kauemaks eneste juure jääda, ei olnud ta nõus, 21. vaid jättis nad jumalaga ning ütles: „Ma tulen teinekord teie juure tagasi, kui Jumal tahab!“ Ja ta läks Efesosest ära. 22. Ja kui ta Kaisareas oli maandunud, läks ta üles Jeruusalemma, tervitas kogudust ja läks sinna alla Antiochia. 23. Kui ta seal oli viibinud mõnd aega, läks ta teele ja käis

6 p. 16, 20. 7 Lk. 27. 11 Jk. 34, 16; Jh. 5, 39. 13 I. Tr. 2. 34. 14 p. 16, 1. 18 I. Ko. 4, 12. 19 Ko. 2, 74. 24 p. 48. 23 Lk. 50. 12. 26 J. Mo. 17, 8. 27 p. 15, 17. 5 Mo. 4, 19. 28 55, 5, 17. 23. 28 II. 10, 12. 29 I. Mo. 8, 27; Jk. 40, 10.

10 p. 14, 16; Lk. 24, 47. 31 p. 10, 42; Ro. 10, 14. 2 Ro. 16, 3. 5 p. 20, 34; I. Ko. 4, 12. 2 Ko. 10, 9. 5 p. 17, 14. 6 p. 13, 51. 20, 26. 3 I. Ko. 14. 20 Jo. 8, 59; Jr. 1, 2. Th. 10, 16. 24 p. 25, 18 II. 19 Jh. 18, 21. 18 p. 21, 24; 4 Mo. 6, 9. 18. 21 I. Ko. 4, 10; Jh. 4, 15. 22 p. 21, 15.

järgemööda läbi Galatia maakonna ja
Frügia, kinnitades kõiki jüngerid

Apolios Efesoses

24. Aga keegi juut, Apolios nime, Aleksandriast pärit, vahva kõnemees ja vägev kirjaseletaja, tuli Efesosse 25. Teda oli õpetatud tundma Issanda teed ja ta oli taline vaimult, rääkis ja õpetas õigesti Jeesusest, aga tundis ainult Johannese ristimist. 26. Tema hakkas julgelt õpetama kogudusekojades. Aga kui Priskila ja Akvila teda kuulsid, võtsid nad ta enestest juure ja seletasid talisõigemini ära Jumala teed. 27. Aga kui ta tahtis minna Ahhaasse, julgustasid vennad teda seelike ning kirjutasid jüngeritele, et nad tema vastu võtaksid. Kui ta sinna oli saabunud, saatis ta palju kasu neile, kes armu läbi olid saanud uskikaks. 28. Seet suure osavusega lükkas ta avalikult juuride väited ümber ja näitas Kirjast, et Jeesus on Messias

Ristija Johannese jüngerid Efesoses

19. Kui Apolios oli Korintoses sündinud, et Paulus käis läbi ümamaakonnad ja tuli Efesosse ning leidis seal jüngerid. 2. Ja ta kirjutas neile: „Kas te saate Püha Vaimu, kui saate uskikaks?“ Aga nemad ütlesid talle: „Me ei olegi kuulnud, kas Püha Vaimu on.“ 3. Ja tema ütles: „Mis ristimisega te siis olete ristitud?“ Nad vastasid: „Johannese ristimisega.“ 4. Aga Paulus ütles: „Johannes ristis meeleparandusristimisega, üteldes rahvale, et nad usuksid temasse, kes pärast teda tuleb, see on Jeesus Kristus.“ 5. Kui nad seda kuulsid, lasksid nad endid ristida Issanda Jeesuse nimesse. 6. Ja kui Paulus pani oma käed nende peale, tuli Püha Vaim nende peale ja nad rääkisid võõrad keeli ja ennustasid. 7. Neid oli üldse aga kaksteistkümmend meest

Paulus Efesoses

8. Ja ta läks kogudusekohta ning kõnemes seal avalikult kolm kuud,

õpetades ja äratades nõudma Jumala riiki. 9. Aga kui mõned tegid oma südame kõvaks ega uskunud, vaid rääkisid halba õpetusest rahva ees, läks ta ära nende juurest ning eraldas neist jüngerid ja pidas iga päev arutlusi Turannose kooris. 10. See kestis kaks aastat, nii et kõik kes Aasias elasid, nihästi juudid kui kreeklased, said kuulda Issanda Jeesuse sõna. 11. Ja Jumal tegi iseloomiimetegusi Pauluse käte läbi, 12. nii et ka tema ilu pealt võetud hingarõõmu ja põlli viidi haigete peale ja tõved lahkusid haigetest ning kurjad vaimud äiksid välja

13. Aga mõningad ümberrändajad juudi lausujad hakkasid Issanda Jeesuse nime nimetama nende peale, kelles oli kurje vaim, üteldes: „Me vannuitan teid Jeesuse nimele, keda Paulus kuulutab!“ 14. Ja need olid ühe juudi ülempreestri Skeua seitse poega, kes seda tegid. 15. Ent kui vaim vastas ning ütles neile: „Jeesust ma tunnen ja Paulust ma tean, aga kes teie olete?“ 16. Ja inimene, kelles oli kuri vaim, kargas nende kallale, sai võimust nende üle ja võitis nad ära, nõnda et nad alasti ja haavatult põgenesid sellest kojast. 17. Ja see sai teatavaks kõigile juutidele ja kreeklastele, kes elasid Efesoses. Ja hirm tuli nende kõikide peale, ja Issanda Jeesuse nime ülistati väga. 18. Ja paljud neist, kes olid usklikuks saanud, tulid ning tunnistasid ja andsid üles oma teod. 19. Aga mitmed neist, kes olid tegemist teinud nõjakunstiga, tõid kokku oma raamatud ja põletasid need ära kõikide nähes. Ja kui nende hind kokku arvati, leiti see olevat viiekümme tuhat hobetukku. 20. Nii võimsasti kasvav Issanda sõna ja avaldas oma väge.

Pauluse hävatused

21. Kui see kõik oli sündinud, võttis Paulus vaimus ette minna Makedoonia ja Ahhaa kaudu Jersusalemisse ning ütles: „Kui ma seal olen ära käinud, pean

siis minna ka Rooma linnale“ 22. Ja kirjutas kaks oma abulist, Timoteose ja Aristose, Makedooniasse ja jäi ise veel mõne ajaks Aasiasse

Moli Efesoses

1. Sel ajal tekkis suur tüli õpetuse pärast. 24. Seet üks hõbesep, Demetrius nime, tegi hõbedast Artemise templeid, saatis sellega ametumeestele palju kasu.

Need ta kogus kokku ja teisi, kes seda tegid, ning ütles: „Mehed, te teate, meil sellest tööst on hea tulu. 26. Ja te näete ning kuulete, et see Paulus mitte ainult Efesoses, vaid ka peaegu kogu Aasias palju rahvast ära meelatab ja eksitab, ütles, et need ei olevat jumalad, mis kurgu tehakse. 27. Kui mitte ükskõik oleks, et need tööstust ei ähvarda halvaks teha, vaid ka suure jumalanna Artemise templit, nii et seda mäski ei panda ja kaob ka jumalanna suur au, keda ümbardavad kogu Aasia ja kõik maailma.“ 28. Kui nad seda kuulsid said nad siis viha, kisendasid ning ütlesid: „Suur on efeslaste Artemis!“ 29. Ja kõik linn sai ära kära ja nad tormasid ühel meelel teatrisse ja vedasid ühes minna Gaariuse ja Aristarhose, kaks makedoonlast, kes olid Pauluse matka kaaslased. 30. Ent kui Paulus tahtis rahva sekka minna, ei lasknud jüngerid teda minna. 31. Ka mõned Aasiamaa ülemad, kes olid tema sõbrad, lähtasid tema juure ning palusid teda, et ta ei ähveks teatrilväljakule. 32. Seal kisendasid ühed seda, teised teist, sest rahvakogu oli jaguses ja suurem hulk ei teadnud, mispärast nad olid kokku tulnud. 33. Siis toodi rahva seast esile Aleksandros, kelle kuuldud ette lükkasid. Aleksandros viitas käega, märku andes, et ta tahab pidada kaitsekõnet rahva ees. 34. Aga kui nad märkasid, et ta on juut, tõstsid nad kogu karjused kõik nagu ühest suust ligi kaks tundi aega: „Suur on efeslaste Artemis!“ 35. Viimaks linnakirjutaja augustas rahva ning ütles: „Efesose

mehed, kas on ühtki inimest, kes ei teaks, et efeslaste linn on suure Artemise ja tema taevast mahalahtenud kuju hoidja? 36. Et nüüd ükski sellele ei saa vastu rääkida, siis tuleb teil jätta vaht ega tule midagi ette võtta usapäiselt. 37. Seet te olete toonud sinna need mehed, kes ei ole templi rüüstajad ega teie jumalanna tootajad. 38. Kui nüüd Demetriusel ja temaga ühes olevail ametumeestel on kellegi peale midagi kaebamist, siis on selleks kohtupäev ja maavalitsejad; kaevaku nad üksteist kohtusse. 39. Ja kui teil on veel mingit muud nõudmist, siis seletatagu see korrapärase rahvakogu ees. 40. Seet meil tuleb tänase kära pärast karta, et meie peate kaebus tõstatamiseks, ilma et meil oleks mingit põhjust, millega seda rahva kokkujooksa õigustada!“ Kui ta seda oli ütelnud, saatis ta rahvakogu lahkuma

Paulus Makedoonias, Kreekas ja Troas

20. Kui kära oli vaigistatud, kutsus Paulus jüngerid enese juure, ütles nad jumalaga ja läks teele Makedooniasse. 2. Ja kui ta need maakohad oli läbi käinud ja seal palju manitsussõnu rääkinud, tuli ta Kreekamaale. 3. Seal ta viibis kolm kuud. Kui ta siis mõtles mereteed minna Süüriasse ja juudid saanud pidasid ta vastu, võttis ta nõu tagasi matkata Makedoonia kaudu. 4. Teda saatsid beroolane Soopatros, Purrose poeg, tessaloniklastest Aristarhos ja Sekundus, ja derbelane Gaarius, ja lamoteos, ja assalased Tühnikos ja Trofimios. 5. Need läksid ära eele ja ootasid meid Troas. 6. Meie aga läksime laevaga pärast hapnemata leibade päevi hilpist teele ja saabusime nende suure Troasse viiendal päeval, ja jäime sinna seitsmeks päevaks

Eutahhos

7. Aga kui me esimesel nädalapäeval olime kokku tulnud leiba murdma, siis Paulus, kes tahtis teisel päeval ära

24 1 Ko 3, 1 25 p 4 1 26 p 9 22 17 3 27 p 2 38; Jh 7, 28 3 4 Mt 3, 11
6 p 8 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

11 p 7 14 Ro 16, 23 22 p 9 1 Ko 1, 8 24 p 16 16 26 L 1, 5 4 29 p 20 4
4 p 1 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

munna, kõneles nendega ja jättas oma
kõner kaskooni. 8. Ent minu lampi põles
ülemises toas, kus me koos olime. 9. Aga
aku noor mees, Eutühhoos nimis, istus
akna, ja kui Paulus kaenemini kõneles,
tuli raske uni tema peale ja ta kukkus
magades kolmandalt korralt alla ja
tõsteti üles surmuna. 10. Aga Paulus
„Äks alla ja heidis tema peale, haarus ta
ümbert kinni ning ütles, „Äge hädal-
dage, sest tal on hing veel seel“ 11. Sus-
ta läks üles ja murdis keiba ja sõn-
ja kõneles kaus kuni koiduni ja läks sus-
teele. 12. Aga noor mees viidi minema
eluvana ja pidi suuresti rõõustatud.

Taskong Mungtoette

13. Me üksime eele laeva ja sõitsime Aasosesse, kus mõtlesime oodata Paulust laeva, sest nõnda oli ta käskinud, ette võttes ise jama tulja. 14. Kui ta müüd Aasoses meiega kokku sai, võtsime ta laeva ja tulime Mirdleenesse. 15. Seal me purjetasime edasi ja jõudsime järgmisel päeval Kiose saare kohale ja peatsime teisel päeval Saamosse ja saabusime järgmisel päeval Mücetosesse. 16. Seal Paulusel oli nõu Efeosest mõnda sõta, et mitte anda viita Aasiat. Tõttas ta ju, et kui vähegi võimalik, neupühapäevaks jõuda Jeruusalemma.

Pauluse jumalagaydühõne Efesose koguduse vanemaste

17. Aga M. Jeesusest ta jätkas sõna Hiesosse ja kutsus koguduse viimased noored juure. 18. Ja kui nad tema juure tulid, ütles ta neile: „Te teate, kuidas ma esimestest päevast, kui ma tuulin Aasiasse, kõige selle aja olin teie juures, 19. teinud Isandad kõige alanduse ja pisarate ja kiusatustega, mis mind tabasid juutide saanõu tõttu, 20. kuidas ma teie eest ei pidanud saavits midagi, mis teile tarvis oli, ei oleksin selle järgud teile kuulutanud ega ocks teid õpetanud avalikult ja kodasid mööda 21. ja tunnistanud mu juutidele kui kreekaistele

pöördumist Jumala poole ja usku meie Issandasse Jeesusesse. 22. Ja nüüd, vaata, ma lähen väinud seotuna Jeruusalemma ega tea, mis mind seal võib teha; 23. kuid teida ma tean, et Piiba Väin ügas linnas mulle tunnistab ning ütleb, et kõikikud ja vilesused ootavad mind. 24. Ometi ma ei hooli sellest midagi ega pes ka oma elu kalliks, kui ma ei lõpetan oma elukorra ja ametikohused, mis ma olen saanud Issanda Jeesuse käest, et tunnistada Jumala armu evangeeliumi. 25. Ja nüüd, vaata, ma tean, et te isegi enam ei saa minu silmi näha, te kõik, kellele kasel ma olen künud ja kuulutanud Jumala riiki. 26. Sellepärast tunnistan ma teile tänaseks päeval, et ma olen puhas kõigide verest; 27. sest ma pole midagi teie eest salanud Jumala tehtest, et ma teile seda tervelt ei oleks kuulutanud. 28. Sellepärast pange tähele teendid ja kõike karga, kellele Püha Väin on pannud teid ülevaatajaks karjastena hoidma Jumala kogudust, mille ta on omandanud keesene vere läbi. 29. Ma tean seda, et pärast minu äraminekut tulevad teie sekka hurmasd hundid, kes karjale armu ei anna; 30. ja teie eneste seast tõusevad mehed, kes kõnelevad pöörsed asju, et vedada järele nende järele. 31. Sellepärast valvake ja mõelge sellele, et ma kolm aastat ööd ja päevad ei ole lakanud silmaveega maistamast igahit teie seast. 32. Ja nüüd ma annan teid, vennad, Jumala ja tema armusõna hoolde, kes on vägev teid üles ehitama ja andma teile pühandi kõikude teas, kes on pühitsevad. 33. Hõbedat ega kulda ega rüetust ei ole ma ihaldanud. 34. Te teate ise, et need mu käed on teinud tööd minu ja mu kaaslaste vajaduste rahuldamiseks. 35. Minu olen teile kõigri näidanud, et nõnda tööd tehes tuleb hoolt kanda mõkade eest ja rüetelst püada Issanda Jeesuse sõnu, mis 'in on ütelnud: Õndsam on anda kui võtta!'" 36. Ja kui ta seda oli ütelnud, lauges ta põlvili ja palvetas ühes nende kõikidega.

17. Sur puhkesid kõik valjuini nutma ja hakkasid Paulusel ümber kaela ja andsid temale annud. 38. Kõige rohkem kurvastasid teda sõna, mis ta oli ütelnud, et nad enam ei saavat näha tema pilet. Nad saatsid ta laeva

Pandus Tullerianus

27. Aga kui me meist olime lahkunud ja laevaga teele läinud, purjetasime otsekohe Koossi, aga teisel päeval Itoodoosse ja seal Patarsesse. 2. Seal me leidsime laeva, mis läks Foniikiasse, astusime selsesse ja purjetasime sinema. 3. Kul Küpros meile hakkas puistama, jätis meile vasakut kiiti ja purjetasime Sauriasse ning meandusime Tüüroose, sest seal pidi laev koormast tühjenudama. 4. Seal me kolitasime järgreid ning läksime nende juure eestumaks pidevaks. Nemad ütlesid Paulusele Vaimu mõjul, et ta ei läheks Jeruusalemma. 5. Aga kui ta neid ei kuulanud, läksime teele. Ja nad kõik naise ja laevaga saatsid meid linnast välja, ja me heitsime põlvili ranna ääres ja palvetasime. 6. Ja kui me olime ukstesse jätnud jumalaga, astusime laeva; aga nemad pöördusid tagasi koju.

Pauline Kaurane

7. Tüüroses me sõitsime Ptolemaisse ja lõpetasime seal oma laevadöüdu; me teretasime vendi ja jüme nende juure üheks päevaks. 8. Aga järguul päeval laksime seal välja ja tulime Kaisareasse; me laksime evangelist Filippuase koita, kes oli üka neist seitseist, ja jüme tema juure. 9. Temal oli neli tütar; need olid neital ja enustasid. 10. Aga kui me müüed päevad seal viibisime, tuli sinna prohvet Judeast, Agabus nimel. 11. Tema tuli meie juure ja võttis Pauluse vöö, sidus oma kited ja jalad kinni ja ütles: "Teda ütleb Püha Vaim: Mehe, kelle nimi on see vöö, soovad juunidid Jeruusalemas ninda kinni ja sarnavad ta paganate baste!" 12. Kui me seda kuulusime, lausime teda meie ja ka teised, kes

13. Siis Paulus vastas: „Miks te teete, et autate ja rõhute muu sõnast? Sest ma pole mitte üksnes valmis lasema ennast aidada, vaid ka surema Jeesuse nimel.“ 14. Aga kui ta ei võtnud neid kuulda, sõnakeel ja ühesune: „Issanda tahtmine rahule!“¹

Paulus Ierusalēmitas

15. Pärast neid päevi me valmistusime teele ja läksime Jeruusalemma, 16. Ja meiega ühes tulid mõned üingrid Kaisarast, kes meid viisid ühe vana jüngrl Mnasooli, Küprose mehe juure, kelle külastuseks me pidime jääma. 17. Ja kui me jõudsime Jeruusalemma, võtsid vennad meid hea meelega vastu.

Paulus Iepitab junakvutlan

18. Järgmine püüab lihtsa Pauluse meiega Jakobuse juure. Ja kõik vanemad tulevad sinna. 19. Ja kui ta neid olid tereitanud, jutustas ta järgemööda kõik, mis Jumal oli teinud paganaite seas tema ameti kaudu. 20. Seda kuulides nad andsid Jumalale suu ning ütlesid talle: „Sa näed, vend, kui mitu tuhat juuti on, kes on saanud usklikuks, ja need kõik peavad kangesti käsi kombineid. 21. Aga nad on saanud kuula sinust, et sina õpetavad juute, kes elavad paganate seas, tagemisi Moosese üteldest, et ei ole vaja lapsi ümber lõigata ega elada usukommete järele. 22. Mis nüüd teha? Igatahes nad saavad kuula, et sa oled rulinud. 23. Siis tee nüüd seda, mis me sulle ütleme: Meid on neli meest, kes on võtnud eneste peale nõutuse. 24. Need võta esese juure ning puhasta etnast ühes nendega ja kanna nende eest nende kulud, et nad oma pea pügasid; siis märkavad kõik, et see on tühi, mis nad unust on kuulnud, vaid et ka sina ise elad käsku pidades. 25. Aga paganate kohta, kes on saanud usklikuks, oleme otsustanud ja liikitanud kirja, et neil on

tarvis hoiduda ebatavaliselt ohvriks ja vereist ja lämbunu lihast ja hooarastest!" 26. Siis võitis Paulus maad endse juure ja järgmise päeva, ta hakkis ennast ühes nendega puhastada, liks puhastot ja teatas, et puhastuspeevad on lõppenud, ja siis sünni, kuni nende igauhe eest oh ohvret toodud

Mõli Jeruusalemas ja Pamiisi vangistamine

27. Aga kui need sence püüva hakkasid
 sõprale jõudma, nägid teda Aaslast olevat
 rindid puhakojas ja ajasid kõik rahva
 kuhama ning pistud oma kiled tema külge
 28. ja kisendasid: „Israell! mehed, ruige
 appi! Siin on see mees, kes igal pool
 õpetab kõiki inimesi meie rahva ja kasi
 ja selle paiga vastu; pealgi on ta toonud
 kreeklasi puhakotta ja selle paiga rüve-
 tanud.“ 29. Sest nad said enne minud
 temaga linnas olevat eeslase Trofimose
 ja arvasid temast, et Paulus oli ta toonud
 puhakotta. 30. Ja kogu linn tõusis
 üksteise ning rahvast jooksis kokku. Ja
 nad võtsid Pauluse kinni nung tõmbasid
 ta puhakojast välja, ja üksed pandi
 kalle luku. 31. Juba nad tahtsid
 teda tappa, kui ülempealuke teada
 anti, et kõik Jeruusaleim on kihamas
 32. See võttis sedamärgi sõjavähi ja
 pealiku endesega ja tuli joostes nende
 juure. Kui nad ülempealikut ja sõjavähi
 nägid, hakkasid nad Paulust peksmast
 33. Sis astus ülempealik ette, võttis ta
 oma hoole alla, küsis ta kahe ahelaga
 kinni: üheda ja kuis, kes ta on ja mis ta
 on toonud. 34. Aga rahva seast kisendasid
 ühed seda, teised teist ja et ta ei võinud
 öelda, et teada saada kõne pärast, küsis
 ta tema viia kindlusesse. 35. Kui aga
 Paulus jõudis trepsile, pidid sõjamehed
 teda kindama rahvatungi pärast, 36. sest
 suur rahvahulk käis sõrel ja kisendas.
 „Hukka ta ära.“ 37. Ja kui Paulust juba
 oldi viimas kindlusesse, ütles ta ülem-
 pealuke: „Kas mul on üha midagi sulle
 rääkuda?“ Aga tema ütles: „Kas sa oskad
 kreeka keelt? 38. Kas sina ei olegi see

egypdiant, kes mõnu aeg tagasi mässu tõstis ja viis väija kõrbe neli tuhat mõrurikku?" 39. Paulus ütles, "Mina olen juut Tarsosest, kuulsa Kilikia linna kodanik, aga ma palun sind, anna mulle lube rahvale kõnelda!" 40. Kui ta andis lobe, astus Paulus astmike ning andis kõnega rahvale märku. Kui kõik varjand, hakkas ta kõnelema heebrea keeli ning ütles

Pentase indicus pentadactylus

22. „Michei, kinnad ja vapemad, kuulge nüüd, mida ma enese kaitseks teile räägin!“ 2. Kui nad kuulsid, et ta neile räägib heebrea keelt, jäid nad veel vaiksemaks. Ja tema ütles

3. „Mina olen Juuda mees, sündnud
Tarsoses Kilikiammal ja kasvatanud sin-
ses linnas Samaalide päigade ees-
õpetatud kõige rangemaks eistade
käskude täitmiseks; ja ma olen aga
jumala nõudja, nõnda nagu teie kõik
tänapäeval olete. 4. Ja sellestena ma
kuusasin taga oleda õpetust vereni, kastes
ja võies vangid mülhasti mehi kui naisi,
5. nõnda nagu mulle võivad anda tunni-
tuse ka ülepreestrid ja kogu vanemate-
kogu, kellelgi ma sein ka kirju viimaska
vendadele Damaskusesse, ja ma oon
sina minemas kinni sulama ka neid
kes seal olid, ja Jeruusalemma vürta e-
keid nuhteldaks. 6. Aga sundis, kui ma
teel olin ja Damaskuse lähedale jõudsin
Banaajal, et äkitselt paistis mu ümber
suur valgus taevast! 7. Ma kukkusin maha
ja kuulsin häält mulle ütlevat: Saul! Saul!
Miks sa mind taga kuusad? 8. Mina aga
vastasin: Kes sa oled, isand? Ja ta ütles
mulle: Mina olen Jeesus Naatsaretlane,
keda sa taga kuusad! 9. Need aga, kes
olid minuga, nägid küll valgust ja karjusid
kuid selle häält, kes minuga rääkis, nad
ei kuulnud! 10. Sina ma ütlesin Issand,
mida ma pean tegema? Aga Issand
ütles mulle: Tõuse üles, mine Damas-
kusesse sa seal sulle üreldaks kõik, mi-
sulle on määratud teha. 11. Ja kui ma

Ille heleda valguse pärast ei võinud näha, talutasid mind kättepidi mu kannasolijad, ja ma jõudsin Damaskusse 12. Suu keegi Ananias, küsibpetusest lamalakartlik mees, kellet oli hea tunnistus kõigi sealsete juutide poolt, 13. tuli mu suure, aetua ligi ja ütles mulle: Saul, ünn, näe jälle ja teisimal tunnid ma usagin jälle ning vaatasin talle otsa

14. Tema aga ütles: Meie eisisade
sumar on sind enne valinud tundma tema
hinnat ja nägema seda. Õiget ja kuulma
süüli tema süüst, 15. sest sa pead olema
nagu tunnistaja kõigi inimeste ees neis
asjades, mida sa oled näinud ja kuulnud
16. Ja mida sa suud ootad? Tõuse üles
ja lae ennast riistada ja oma putud ära
vesta, appi huude tema ääre.

17 Kui ma siis jälle rulin Jeeuusselema
ja puhakojas palvetasin, sündis minuga
ja mina otsegi eesest, ära olin 18. ja
raskin teda. Ja tema ütles mulle: Tõesti
ma olen kohes ära Jeeuusselemast, sellepärast
et nad sind tunnustasid minu kohta vastu
19. võrd 19. Ja mina ütlesin: Issand, nad
teavad seda teie, et ma viisin vangi ja
peaksin kogudusekoades neid, kes uskusid
musse. 20. Ja kui Stefanose, su tunnis-
aja veri ära valati, siis minagi juures
olles kiitsin seda heaks ja hoidsin nende
rinded, kes teda tapsid. 21 Ja tema ütles
mulle: Mine, sest ma tahan sind läkitada
kaugele pagariate sekkal!"

Paulus docuit omnia Roma adakonditusele

22. Sellest sõnast saadik nad kuulsid teda, ja siis nad tõidki oma häält ning "lesid": „Hukka niusuguse ära oma pealt, kuna et tulu elu jäätak!" 23. Ja kui nad küsendasid ja riided seljast kiskusid ning tõlku vastu taevast viskasid, 24. käskis ulempealik teda viia kindlustesse ning üles, et teda tuleb üle kuulata ja pütsa abil kätte saada, mis süü pärast nad nõnda tema peale küsendasid. 25. Aga kui nad tema olid maha surutanud, et teda rühmadega peksta, ütles Paulus pealikele, kes seal juures seisis: „Kas teil on luba

peksta Rooma kodaniku ja pealegi ilma kohtu otsusega?" 26. Kui pealik seda kuulis, ütles ta ja teatas seda ülempealikule ning ütles: „Mis sa nüüd teed? See inimene on ju Rooma kodanik!" 27. Siis rüü ülempealik Pauluse juure ning ütles: „Üde mulle, kas sa oled Rooma kodanik?" Tema ütles: „Olen küll!" 28. Ja ülempealik vastas: „Ma olen suure rahaga nõutanud enesele selle Rooma kodanikuõiguse!" Ent Paulus ütles: „Aga muna olen sellena sündinud!" 29. Siis laakis sedamaid tema juurest ära need, kes teda pidid püüa abil üle kuulama. Ja ülempealik kartis, kui ta teada sai, et ta on Rooma kodanik, ja et ta tema oit kinni sidunud.

Paulus hat sich anstatt Simekohnen es:

30. Aga jürgmusei pileval, tahtes õieti teada saada, mis asja pärast juudid Pauluse süüdistasid, päisis ta tema koodikute lahti ja küsis ülempreestrit ja kogu nende suurkohtu kokku tulla, viis Pauluse sinna ja seadis ta nende ette.

23. Aga Paulus pööras oma silmad Suurkohtu poole ning ütles: „Mehed, vennad, ma olen täiesti teie ees sudamatu-
tunnistusega Jumala ees elanud tänase päevani!“ 2. Aga Ülempreester Ananias kiskis neid, kes ta lähedalt seisd, lüüa temale vastu suud 3. Sina Paulus ütles talle: „Küll Jumal sind loob, sa lubatud seul! Sina istud ja mõistad kohut minu üle käsku mööda ja käsid mind lõua kätte vantu!“ 4. Lähedalt seisjad aga ütlesid: „Kas sa tead Jumala ülempreestrit?“

5. Paulus ütles: „Vennad, ma ei teadnud, et ta on ülempreester, sest on kirjutatud Oma rahva ülemaat ära sajata!”

6. Kuna aga Paulus teadis, et üks osa neist oli sadusere ja teine variser, siis ta hüüdis Suurkohtu ees: „Mehed, vennad, ma olen variser ja variseri poeg, lootuse ja surenute ülestõusmise pärast olen ma kohut ees!“ 7 Kui ta seda oli rääkinud, tõusis kära variseride ja saduseride vahe-

ja nende hulk läks lahku. 8. Sest sadusend ei ütle ülestõusmust olevat, samuti inglaid ja vaim; aga variserid tunnustavad mõlemad. 9. Sii s tõusis suur karjumine, ja kirjutundjad variseride hulgast tõusid ja vaidlesid kangesti ning ütlesid: „Me ei leia ühtki paha sellest inimesest! Ehk aga on vaim või ingel temaga rääkinud?“ 10. Aga kui vära läks suureks, kartis ülempealik, et nad Pauluse lõhki kisuvad, ja käskis sõjaväe alla tuua ja ta ära kiskuda nende seast ja viia kindlusesse. 11. Aga järgmisel ööl seisas Issand ta juures ning ütles: „Ole julge, Paulus! Sest otsegu sa neid asju muutust oled tunnistanud Jeruusalemas, nõnda pead sa tunnistama ka Roomas!“

Juude vandenõu Pauluse vastu

12. Kui nüüd valgeks läks, heitsid mõned juudid ühte nõusse ja andsid loekeskis vande, et nad ei sõõ aga joo, enne kui nad on Pauluse tapnud. 13. Ja neid oli rohkem kui nelikümmend, kes nõnda olid heitnud vandetu. 14. Need läksid ülempreestrite ja vanemate juure ning ütlesid: „Me oleme needes vandunud mitte midagi suhu võtta, enne kui oleme tapnud Paulust. 15. Pange siis teie nautid ühes Suurkohtuga ülempealikule ette, et ta homme tema tooks teie ette, otsegu tahaksite teie ta asja paremini üle kuulata, aga meie oleme valmis teda tappa, enne kui ta saab teie ette!“ 16. Aga Pauluse õpetaja sai kuuda varitsemiseid ja läks alla ning tuli kindlusesse ja teatas seda Paulusele.

17. Siis Paulus kutsus enese juure ühe pealikust ja ütles: „Vii see noormees ülempealiku juure, sest tal on midagi temale ütelda!“ 18. See võttis siis tema ja saatis ta ülempealiku juure ja ütles: „Vang Paulus kutsus mind enese juure ja palus nooremehe tuua sinu juure, sest tal on midagi sulle rääkida!“ 19. Aga ülempealik võttis ta kätt pidi ja viis ta kõrvale ning küsis temalt: „Mis sul on

mulle teatada?“ 20. Tema ütles: „Juudid on heitnud ühte nõusse sind paluda, et sa Pauluse homme laseksid viia Suurkohtu ette, otsegu sa mõtleksid paremini üle kuulata tema asja. 21. Aga sina ära usu neid, sest rohkem kui nelikümmend meest nende seast varitsevad teda; need on vandunud mitte enne süüa ja juua kui nad tema on tapnud, ja nüüd on nad valmis sind ootavad sinu luba!“ 22. Siis laskis ülempealik nooremehe ära minna ja keelas teda kellelegi rääkimast, et ta seda oli temale teada annud.

Paulus saadetakse Kaisarisse

23. Ja ta kutsus enese juure kaks pealikust ning ütles: „Seadke valmis kakssada sõjameest Kaisarisse minemiseks ja seitskümmend ratsameest ja kakssada pugimeest kolmandal ööruunal. 24. Samuti pidage ratsaloomad valmis, et ühe selga panna Paulus ja tema terve viia maavahitseja Feeliksi juure.“ 25. Ka kirutas ta kirja nende sõnadega: 26. „Klaudius Liusus läkitab sulikule maavahitsejale Feelikside palju tervist! 27. Selle mehe olid juudid kinni võtnud ja tahtsid teda tappa; siis rulin mina sõjaväega vahele ja võtsin ta ära nende käest ja sain teada, et ta on Rooma kodanik. 28. Ja et ma tahtsin teada saada, mis süü pärast nad ta peale kaebasid, viisin ma ta nende Suurkohtu ette. 29. Ja leidsin, et ta peale karvati nende käsuõpetusse puutuvate vaidluste pärast; aga ükski kaebus ei olnud misugune, mis oleks olnud surma või vangistust väärt. 30. Aga kui mulle teada anti, et juudid olid kaval nõu selle mehe vastu, saatsin ma tema sedamööda sinu juure ja käskisin ka kaebajad sinu ees kõnelda tema vastu!“ 31. Vastavalt saadud käsule võtsid siis sõjamehed Pauluse ja viisid ta ära läbi 88 Antipatrisse. 32. Aga järgmisel päeval lasksid nad ratsamehed temaga edasi minna ja pöördusid ise tagasi kindlusesse. 33. Kui need Kaisarisse jõudsid, andsid nad kirja ära maavahitseja kätte ja viisid

ka Pauluse tema ette. 34. Kui maavahitseja li kirja lugenud, küsis ta, kust maakonnast see mees on, ja teada saades, et ta on Kibiikust, 35. ütles ta: „Ma tahan sind üle kuulata, kui sa kaebajad ka sinu uavad!“ Ja ta käskis teda hoida tseroodese peavahus.

Paulus maavahitseja Feeliksi ees

24. Aga viie päeva pärast tuli alla ülempreester Ananias mõnede vanematega ja ühe kõnemehe Tertullusega, ja nad tõstsid maavahitseja ees kaebust Pauluse peale. 2. Kui Paulus ette kutsuti, algas Tertullus oma kaebekõnet ning ütles: „Me oleme sinu kaudu, aulase Feelika, saanud teada rahu ja sinu hoolekandele on palju parandusi osaks saanud sellele rahvale. Seda me võime kõikepidi ja kõigas paigust vastu suure tänuga. 4. Aga et ma sind kauemini ei tülitaks, aus palun sind meid oma lahkust mööda lühidalt kuulata. 5. Me oleme leidnud selle mehe kahjuliku olevat ja naissaretlaste usulahu teostedajana juute massule kihutavat igal pool kogu maailmas. 6. Ta on puudnud rüvetada isegi pühakoda. Tema me võisime kinni, [et tema üle kohut mõista meie käsuõpetuse järele. 7. Kuid ülempealik Liusias tuli ning võttis ta suure vagivallaga meie käest ära. 8. Ja käskis tema süüdistajad tulla sinu juure ja sa võid ise teda nüüd üle kuulata ja teada saada kõike, milles me teda süüdistame!“ 9. Ja juudid ühinesid sellega, tõendades, et see nõnda on.

10. Kui siis maavahitseja Paulusele käega märku andis, et ta räägiks, vastas ta: „Et ma sind mitu aastat kui selle rahva kohtunikku tunnen, siis tahan seda julgemini kosta enese eest. 11. Nagu sa võid teada saada, ei ole rohkem kui kaksteistkümmend päeva sellest, kui ma taksin üles Jeruusalemma Jumalat kummardama. 12. Ei nad ole leidnud mind ühegi inimesega kõnelemast ega rahva seas tüli tõstmast, ei pühakojas, ei

kogudusekodades ega linnas; 13. nad ei või ka tõeks teha seda, milles nad nüüd mind süüdistavad. 14. Aga seda ma tunnistan sulle, et ma seda õpetust mööda, mida nad kutuvad usulahuks, nõnda teenin oma eisisade Jumalat, et ma usun kõike, mis käsuõpetuses ja prohvetite raamatutes on kirjutatud. 15. Ja et mul on see lootus Jumala peale, mida ka nemad ise ootavad, et tuleb õigete ja ülekohtuste ülestõusmine. 16. Ja selles ma püüan alati hoida puhas südame-tunnustust Jumala ja inimeste ees. 17. Aga nüüd ma tuulin mitme aasta pärast tooma annetusi oma rahvale ja ohvrande. 18. Seda tegemast leidsid mind mõned juudid Aasiamaalt, kui ma pühakojas erinast puhastasin ega annud põhjust rahvamurruks või käratsemiseks. 19. Need peaksid sinu sinu ees olema ja kaebama, kui neil midagi oleks mu vastu. 20. Või ütlegu need inimohjad ise, kas nad on muinast leidnud mingisugust süüd, kui ma seisun Suurkohtu ees. 21. olgu siis selle ainsa sõnu, et ma nende seast seistes hüüdsin: Surmuse ülestõusmise pärast te mõistate tina kohut minu üle.“

Feeliks ei karusta kohtupidamisega

22. Aga Feeliks lükkas asja edasi, sest ta teadis väga hästi, kuidas selle õpetusega lugu on, ja ütles: „Kui ülempealik Liusias tuleb sinu, siis ma uurin teie asja!“ 23. Ja ta käskis pealikut hoida teda vangis, aga kerge rahu all ja mitte takistada omi temale abiks olemast või tema juure tulemast. 24. Mõne päeva pärast tuli Feeliks ühes oma naise Drusilaga, kes oli juut, ja kutsus Pauluse enese ette ning kuulas ta kõnet usust Kristusesse Jeesusesse. 25. Aga kui Paulus kõneles õigusest ja kasinusest ja tulevast kohtust, ehmus Feeliks ja kostis: „Mina seks puhuks ära, kui mul aega on, kutsun ma sind jälle!“ 26. Ühtlasi ta ka loosis Pauluselt raha saada, mistõttu ta teda ka sagedasti kutsus enese juure ja

11 Mt. 22, 23. 9 p. 25, 25. 11 p. 16, 9; 19, 21. 18. 16, 23. 16 J. 11, 10. 27 p. 21, 13, 22, 25. 28 p. 24, 30. 29 p. 6, 9; p. 3, 4. 30 p. 24, 8.

34 p. 22, 3. 5 p. 17, 6. 6 p. 21, 26. 7 p. 21, 31. 8 p. 23, 30. 10 p. 2, 15. 11 p. 21, 17. 12 p. 23, 8. 13 p. 12, 2; Jk. 5, 28. 14 p. 15, 25. 15 p. 23, 6. 16 p. 23, 24. 17 p. 23, 3. 18 p. 15, 25. 19 p. 23, 6. 20 p. 23, 6.

APOSTLITE TEOD 24, 25

kõneles temaga 27. Aga kui kaks aastat rüis sai, tuli Porcius Festus Pööküsi asemel; ja et Festus tahtis teha juunidele meehead, siis rüis ta Pauluse vangi.

Paulus maavalitseja Festuse ees

25. Kui näkka Festus oli astunud maavalitseja ametisse, läks ta kolme päeva pärast Kaisarist Jeruusalemma. 2. Ja ülempreestrid ja juutide peamehed esitasid temale kaebuse Pauluse vastu ning pöördusid tema poole, 3. paludes Paulusele seda arvu, et ta kutsuks tema Jeruusalemma, sest nad olid nõuks võtnud teda varitseda ja teel ära tappa. 4. Aga Festus vastas, et Paulust peetakse kinni Kaisarist ja et ta ise mõtleb peatselt sinna minna. 5. „Kes nüüd teie seast“, ütles ta, „on mõjumehed, need tulgu ühes minuga ära, ja kui selgel mehe on süüd, kaevaku nad tema peale.“ 6. Ja kui ta mitte rohkem kui kaheksa või kümme päeva nende juures oli viibinud, läks ta ära Kaisarisse. Ja järgmisel päeval istus ta kohturajale ja käskis Pauluse ette tuua. 7. Aga kui ta ette astus, astusid Jeruusalemmast tulnud juudid tema ümber ja tõstsid Pauluse vastu mitu rasket kaebust, mida nad ei suutnud tõkke teha. 8. Sest Paulus kaitsis ennast, üteldes: „Ma olen kuuldagi vähe eksinud ei juutide kisu ega pühakojas vastu ega keisri vastu.“

9. Aga Festus tahtis juunidele teha meehead ning vastas Paulusele nõnda: „Kas sa tahad minna Jeruusalemma ja seal minu ees aasta enese üle kohut mõista neis asjus?“ 10. Paulus ütles: „Ma seisan keisri kohturajale ees, kus mu üle peab kohut mõistatama; juutidele ei ole ma teinud ühtki ülekohut, nõnda nagu sa võga hästi tead. 11. Sest kui ma midagi ülekohut olen teinud ja seda, mis on surma väärt, siis ma ei tõrgu suurest, aga kui seles, milles need mind süüdistavad, ei ole mitte midagi, siis ei võtakski mind nende käte anda; mina nõuan keisri kohut!“ 12. Siis kõneles

Festus Suurkohtu esindajatega ja vastas: „Keisri kohut olen sa nõudnud, keisri ette sa lähed!“

Agrippas ja Bernike

13. Aga mõne päeva pärast tulid kuningas Agrippas ja Bernike Kaisarisse Festust iervitama. 14. Ja kui nad seal mitu päeva olid viibinud, jutustas Festus kuningale Pauluse asjast ning ütles: „Peeliks on sinu kinni jäänud ühe mehe, 15. kelle pärast minu Jeruusalemmas olles ülempreestrid ja juutide vanemad tulid mu ette ja nõudsid tema hukkamõistmist. 16. Neile ma vastasin, et roomlastel ei ole kommet inimest anda hukata, enne kui süüdlane on saanud olla sinu suud vastu süüdistajatega ja leednud võimaluse ennast kaitsa kaebuse vastu. 17. Kui nad nüüd sinu kokku tulid, siis ma viivitamata arutsin järgmisel päeval kohturajale ja käskisin mehe ette tuua. 18. Aga kui kaebajad seisisid ta ümber, ei suutnud nad leida ühtki kurja suud, mida ma ootasin. 19. Vaid neil oli mõningad vaidlused temaga nende omist usukusimustest ja kellegi surnud Jeesuse pärast, keda Paulus ütles elavat. 20. Kui ma siis nõutu olin, kuidas seda asja lahendada, küsisin temalt, kas ta ei tahaks minna Jeruusalemma ja seal lasta enese üle kohut mõista neis asjus. 21. Aga kui Paulus nõudis, et teda nikasa kinni peetaks, kuni keisri majesteet teeb otsuse, siis ma käskisin teda kinni pidada seni, kui ma võin tema saata keisri juure.“ 22. Siis ütles Agrippas Festusele: „Mina usugi tahaksin kuulda seda inimest!“ Ja tema ütles: „Homme sa saad teda kuulda!“ 23. Kui nüüd Agrippas ja Bernike järgmisel päeval suure toredusega tulid ja kohtukotta läksid ühes ülempealikuga ja meestega, kes linnas olid kõige ülemad, siis Festus sõna peale toodi Paulus ette. 24. Ja Festus ütles: „Kuningas Agrippas ja kõik mehed, kes olete meiega! Te näete siin seda, kelle pärast kogu juutide hulk Jeruusalemmas

APOSTLITE TEOD 25, 26

ja sin on mulle peale käinud kisendades, et ta ei peaks enam ellu jääma. 25. Aga kui ma aru sain, et ta pole teinud midagi, mis on surma väärt, ja tema ka ise nõudis majesteedi kohut, tegin ma useks saata tema sinna. 26. Midagi kindlat mul ei ole temast oma isandale kirjutada. Sellepärast ma olen lasknud tema tuua teie ette ja kõigepealt sinu ette, kuningas Agrippas, et mul pärast kuulamist oleks midagi kirjutada. Sest minule näib mõistetuna lähendada ingi, ilma et tema vastu tõstetud midagi teada antaks!“

Paulus kaitses ennast Agrippase ees

26. Aga Agrippas ütles Paulusele: „Sul on luba enese eest rääkida!“ Siis Paulus rääkis oma klee ja kosits enese eest nõnda: 2. „Ma arvan enesele õnnika, kuningas Agrippas, et ma täna sinu ees ma kosta kõigi nende kaebuste pärast, mis juudid tõstavad minu vastu. 3. Seda enam, et sa tunned kõiki juutide kombeid ja vaidluskusumusi. Sellepärast ma palun mind kannatlikult kuulata. 4. Minu elukorda mu noorest east alates, kuidas mul algusest on olnud oma rahva seas Jeruusalemmas, teavad kõik juudid, 5. sest nad tunnevad mind algusest peale, kui nad aga tahavad seda tunnistada, et muu kui variser olen elanud meie jumalateenistuse kõige rangemate kommete järele. 6. Ja nüüd ma seisan kohtu ees lootuse pärast selle tõuse peale, mille Jumal on annud meie esusadele ja mille täitumist meie kaksteistkümmend suguharu 88d ja päevad alati Jumalat teenides loodavad näha. Selle tõuse pärast, kuningas, tõstavad juudid kaebust minu peale!“

8. Mis? Kas teil peetakse usumatuks asjaks, et Jumal surnud üles äratas? Ka mina ise olen arvanud, et ma pean kõikepidi vastu panema Jeesuse Naatsaretlase omele. 10. Mida ma ka tegin Jeruusalemmas. Ma panin palju pühi inimesi vangi, kui ma ülemalt preestrit

olin saanud selles loa. Ja kui neid tapeti, andsin mina oma hülje selle poole. 11. Ja ma nuhtlesin neid angeli kõrgis koguduskodades ja sundisin neid pilkama Jumalat ning olen päris hull nende vastu neid taga kiusates ka välimaa linnades. 12. Ja kui ma ka neis asjus läksin Damaskusesse ülempreestrite volituse ja loaga, 13. siis ma nägin, kuningas, keskpilevaajal tee peal valgust; mis oli heledam kui päike ja paistis taevaast minu ja nende ümber, kes ühes minuga teel olid. 14. Agakui me kõik maha kukkusime, kuulsin ma üht hääli mulle heebrea keeli ütlevat: Saul! Saul! Miks sa mind taga krusad? Sulle läheb raskeks astia vastu takka üles lüüa! 15. Mina aga ütlesin: Kes sa oled, isand? Issand ütles: Mina olen Jeesus, keda sa taga kiusad! 16. Tõuse siis nüüd üles ja seisa oma jalgal, sest ma olen sulle ilmunud selleks, et ma sind seaksin oma sulaseks ja selle tunnistajaks, kuidas ma veel sulle ilmun ning 17. päästan sind su rahva ja paganate käest, kellede juure ma sind nüüd läkitan. 18. avama nende silmi, et nad pimedusest pöörduksid valguse poole ja saatana võimuse alt Jumala poole ning saaksid pattude andeksandmist ja osa nende seas, kes on pühitsetud usu läbi minusse. 19. Sellepärast, kuningas Agrippas, ei olnud ma kuulmatu taevase nägemuse vastu, 20. vaid jutlustasin eesti neile, kes elavad Jeruusalemmas ja kogu Judeamaal, ja paganale, et nad meist parandaksid ja pöörduksid Jumala poole ning teeksid õiged meelega paranduse tegusid. 21. Selle asja pärast on juudid mind kinni võtnud pühakojas ja on püüdnud mind tappa. 22. Aga et ma tänapäevani olen Jumalalt abi saanud, siis ma seisan veel siin ja tunnistan nii väikestele kui suurtele ega ütle muud midagi kui seda, mis prohvetid ja Mooses on rääkinud tulevast asjust, 23. et Kristus pidi kannatama ja esimesena surnust üles tõusma ning kuulutama valgust nii juutidele kui paganale.“

2 P 24 3 P 21 24 P 22 29 P 15, 17 25 Ku. 4, 9 24 27 P 22 22

21 P 23, 9 2 P 21 10, 22, 6-16 2 Ro 1 16 5 P 23, 6, 11 3 5 6 P 24, 25, 27, 28, 20.
P 26, 15 21 Ko 15 9; Ga 1 13 10 1 Ti 1, 15 11 P 8, 1 18 P 20, 32, El 1, 18
n P 4, 20 28 P 21, 30 22 Lk 24, 44 23 1 Ko 15, 20.

24. Aga kui ta nõnda enese eest koetis, ütles Festus suure häälega: „Paulus, sa jampsi! Suur kirjatarkus paneb sind jampsi!“ 25. Aga Paulus ütles: „Auline Festus, ma ei jampsi mitte, vaid ma räägin tõena, ja mõistatke sõnu! 26. Sest kuningas teab neid asju küll ja temale mina räägin ka julgesti, sest ma ei arva midagi temale teadmata olevat neist asjust; ei ole ju need nurgas sündinud. 27. Kas sina, kuningas Agrippas, usud prohvetel? Ma tean, et sa unid!“ 28. Aga Agrippas ütles Paulusele: „Ei pundu palju, sa meenutad mind, et ma saaksin kristiaseks!“ 29. Aga Paulus ütles: „Ma sooviksin küll Jumalalt, et sa saaksid kristiaseks, et mitte ainult sina, vaid ka kõik, kes mind täna kuulete, saaksite nautuda nagu mina olen, aga ilma nende kõdikuteta!“ 30. Suis tõusid üles kuningas ja maavalitseja ja Bernike ning need, kes nendega istusid, 31 ja üksid kõrvale ning rääkisid isikeskis ja ütlesid: „See inimene ei tee midagi, mis oleks surma ja kõdikute väärt!“ 32. Suis Agrippas ütles Festusele: „Selle inimese oleks võinud lahti lasta, kui ta mitte ei oieks nõudnud keisri kohalt!“

Pauluse merateekond Rooma

27. Kui oli otsustatud, et me laevaga sõidame Itaaliasse, anti Paulus ja mõned teised vangid ühe pealiku hoolet, nimega Juulius, kes oli üks keiserliku väealga ülemad. 2. Ja me astusime Adramüti laeva, mille tee pidi minema Aasamaa kohtade kaudu, ja purjetasime edasi. Meiega ol ka Aristarhos, makedoonlane Tessalonikast. 3. Ja teisel päeval me saabusime Sidonisse. Ja Juulius kohtles Paulust lahkesti ning lubas teda minna oma sõprade juure, et need hoolitseksid tema eest. 4. Ja kui me seal olime läinud merde, purjetasime Küprose varju, sest tuuled olid vastu. 5. Ja kui olime purjetanud läbi Kioikia ja Pami-füüa äärsse mere, saabusime Mürraase Lüükumaal. 6. Seal leidis pealik

Aleksandria laeva, mis läks Itaaliasse, ja pani meid sellesse. 7. Aga kui me mitu päeva olime vähemal edasi purjetanud ja vaevaga saanud Knidose kohale, ei lasknud tuul meid randa ja me purjetasime Kreeta varju Salmoone juures. 8. Ja saime ainult vaevaga seal mööda ning jõudsime ühte paika, mida nimetatakse Heaks Sadamaks ja mille lähedal oli Lasia linn.

Torm merel ja laevahukk

9. Aga kui palju aega oli kulunud ja laevasõit juba läks kardetavaks ja ka paastuag oli möödunud, hoatas Paulus neid 10. ning ütles: „Mehed, ma näen, et laevasõit ähvardab teid riskusi ja suurt hädasõitu mitte ainult koormale ja laevale, vaid ka meie elule!“ 11. Aga pealik usaldas rohkem tüürmeest ja laevajuhti kui seda, mis Paulus ütles. 12. Ja et sinna sadamasse ei olnud hea üle talve jääda, siis oli suurema hulga nõu sealts ära minna ja kui võimalik, jõuda Poiniksisse, ühte Kreeta sadamasse vastu edela- ja loodetuult, ja sinna üle talve jääda. 13. Aga kui lõunatuul hakkas puhuma ja nad arvasid oma nõu võivat ühe viia, tõmbasid nad ankrud üles ja lükkusid edasi Kreeta ranna läheduses. 14. Ent varsti pärast seda tõusis saar ja poofit marutuu, mida hüütakse kirde-mariuks. 15. Kui laev kisti sellega kaasa ega saanud tuulele vastu panna, andsime endid tuule ajada. 16. Sattudes siis ühe viikese saare varju, mida hüütakse Klaudaks, suutsime hädavajavalt toime saada paadiga. 17. Kui see oli üles tõmmatud, tarvitati veel teisi abinõusid ja laev seoti ümber kinni. Ja et kardeti sattuda Surti liivale, võeti purjed maha ja lasti ennast edasi ajada. 18. Aga kui rapulm meid väga viinutas, heitsid nad teisel päeval muist koormat välja. 19. Ja kolmandal päeval viskasid nad omakäega laeva ristad välja. 20. Aga kui mitu päeva ei paustunud ei päikest ega tähti ja mure läks väga kangeks, lõppes viimaks

kõik lootus veel pääseda. 21. Kui nad kaasa olid olnud sõimata, astus Paulus te keskele ja ütles: „Mehed, te ei pea kartma kuulama minu nõu ja Kreetast mitte ära tulema, siis te oleksite tinud selle hädä ja kahju. 22. Nüüd ma usen teid olla julged, sest ükski hing teie seast ei hukku, vaid üksnes laev. Sest sel ööl teisis minu juures selle omala ingel, kelle oma ma olen ja keda ka teenin, 24. ning ütles: Ära karda Paulus, sa pead saama keisri ette, ja ma, Jumal on sulle kinkinud need k, kes on ühes sinuga laeval!“ 25. Sellest, mehed, olge julgem meele, ma usun Jumalat, et nõnda sünnib, et mulle on üteldud. 26. Aga me peame olema uhke saarele.“

7. Kui juba jõudis kätte neljateist-kümnes öö, kui meid Aadria merel aeti minna ja täna, siis arvasid laevamehed kesköö ajal endid ühele maale lähenevat. 18. Ja kui nad loodi vette heitsid, leidsid nad kakskümmend sülda vett. Ja kui nad pisut edasi olid jõudnud ja jälle loodi heitsid, leidsid nad viietekümme sülda vett. 29. Suis nad kartsid üttuda karile ja heitsid laeva tagumest otsast välja neli ankrut ja jäid ootama päevavalgust. 30. Aga kui laevamehed nõudsid laevast põgeneda ja paati merre lasksid, nagu tahaksid nad laeva rinasi ankrut sisse lasta, 31. ütles Paulus pealikule ja sõjameestele: „Kui need ei lähe laeva, siis te ei pääse eluga!“ 32. Suis raiusid sõjamehed paadi kõied katki ja lasksid selle merre kukkuda. 33. Aga kui meid valgeks läks, manitses Paulus r i kõiki leiba võtta ja ütles: „Täna on neljateistkümnes päev, kui te ootate ja te sõimata ega ole midagi suhu trunud. 34. Sellepärast ma manitsen teid leiba võtta, sest see on tarvilik teie päästmiseks; ei tohi ju ühelgi teie seast juuksekarvi peast kaotsi minna!“ 35. Kui seda oli ütleitud, võttis ta leiva, tänas Jumalat nende kõikide nähes, murdis ja hakkas sõima. 36. Suis nende kõikide

meel läks heaks ja nad võtsid ka leiba. 37. Aga neid kõiki oli laeval kakssada seitsekümmend kuus hiige. 38. Ja kui nad olid leiba võtnud, kergendasid nad veel laeva, heites välja merre.

39. Kui valgeks läks, siis nad ei tunnud, mis ma tee oli, aga nad nägid üht lahte, millel oli sobiv rand. Sinna nad otus-tasid, kui võimalik, laeva ajada. 40. Nad raiusid ankrud katki ja lasksid need merre vajuda; siis nad päätsid tüüri kõied lahti ja seadsid viikese purje tuule järele ning suunasid sõidu ranna poole. 41. Ent nad sattusid neemele ja ajasid laeva sinna, laeva nina tungis sinna sisse ja jli liikumata seisma, aga pära katkes kangete lainete käes. 42. Ent sõjameestel oli nõu vangid ära tappa, et ükski neist ujudes ei pääseks põgenema. 43. Kuid pealik, tahtes Paulust päästa, keelas neid seda nõu täitmast ja käskis neid, kes oskasid ujuda, esimestena hüppata vette ja vihluda maale. 44. aga teisi ta käskis püüda randa jõuda laudadel ja muist laevatükidel. Ja sel kombel pääsid kõik tervelt maale.

Paulus Malisel (Malta)

28. Kui olime pääsnud, saime teada, et saart hüütakse Meliteks. 2. Aga umbkeelsed osutasid meile suurt lahku, nad tegid tule maha ja võtsid meid kõiki selle ääre vihmajärgi ja külma pärast. 3. Aga kui Paulus sületas hägu kokku rüüsu ja tuli pani, tuli kuumuse tõttu välja rästik ja hakkas tema käest kinni. 4. Kui umbkeelsed nägid seda looma tema käe küljes rippuvat, ütlesid nad isekesis: „Vist on see mees inimesetapja, et õguse jumalanna teda ei lase elada, ehk ta küll on pääsnud merest!“ 5. Aga tema raputas eluka talle ega tunnud mingit viga. 6. Nad otsustasid küll, et ta ules paistetab või äkitselt surnuna maha langed. Aga kui nad olid kaua oodanud ja nägid, et talle ei sündinud mingit viga, mõtlesid nad teisiti ja ütlesid tema jumala olevat.

26 Jh. 18, 20. 27 p. 23, 24, 25, 26. 28 p. 25, 11. 1 p. 25, 12. 2 p. 16, 29, 30, 4. 3 p. 24, 25, 26. 6. 27 p. 23, 24, 25, 26. 28 p. 25, 11. 1 p. 25, 12. 2 p. 16, 29, 30, 4.

14 p. 23, 11. 26 p. 28, 1. 33 p. 27. 34 p. 10, 30. 35 Jh. 6. 44 p. 24, 25. 45 p. 11, 12. 46 p. 16, 17. 47 p. 15, 11.

7 Aga selle paiga läheduses oli saare tähtsal mehel, nimega Puubius, mõis. Tema võttis meid vastu ja pidas meid kogu päeva lahkesti külastena. 8. Ja sündis, kui Puubius ise oli haige maas palavikus ja kõhutõves, et Paulus läks tema juure, palvetas ja pani oma käed ta peale ning tegi tema terveks. 9. Kui see oli sündinud, tulid ka teised haiged saarelt ligi ja said terveks. 10. Ja nemad austasid meid mitmel viisil, ja kui me hakkasime ära minema, andsid nad teekonna jaoks, mis vaja oli

Tšekond Rooma jätukub

11. Aga kolme kuu pärast me läksime sealt minema Aleksandria laevaga, mis oli ühe talve olnud seal saarel ja mille tunnusena oli Dioskuriide märk. 12. Me maandusime Sarakussas ja olime seal kolm päeva paigal. 13. Sealt me sõitsime edasi ja jõudisime Reegioni, ja kui ühe päeva pärast jõuati (sünatut), saabusime teisel päeval Puteoliisse. 14. Sealt me sõitsime vendi, ja nende kutsel jätme seitsmeks päevaks nende juure. Siis me läksime Rooma linna. 15. Ja kui sealsed vennad meist kuulasid, tulid nad meile vastu Appluse turuni ja Trestabernani. Neid nähes ütles Paulus Jumalat ja sai julgust. 16. Aga kui saabusime Rooma, andi Paulusele luba jääda omaette elama ühes sõduriga, kes teda vaestas.

Pauluse kõnelus Rooma juutidega

17. Aga kolme päeva pärast Paulus kutsus kokku juutide peamehed. Kui need kokku tulid, ütles ta neile: „Mehed, vennad, mina pole teinud midagi meie rahva ja esisade kommete vastu, ja ometi ma olen Jerusalemaast vangona antud üle roomlaste kätte; 18. ja ku need mind ohd üle kuulnud, tahtsid nad mind vabaks lasta, sest minul ei olnud ühtki surmasüü. 19. Aga kui juudid selle vastu rääkisid, siis ma pidin hädalt pärast nõudma keisri kohut, aga mitte,

nagu oleks mul midagi kaebamist oma rahva peale. 20. Selle asja pärast ma teid nüüd kutsusin enese juure, et teid näha ja teiega rääkida; sest Israeli lootuse pärast ma olen kinni selles ahelas!“ 21. Aga nemad ütlesid talle: „Me ei ole saanud ühtki kirja juudemaalt sinu kohta; ei ole ka tulnud sinu ühtki venda, kes sinust oleks teatanud ehk rääkinud midagi paha. 22. Ent meie soovime sinu kuulda sinult, mida sa mõeld; sest sellest väärusust on meil teada, et selle vastu ega paigas räägitakse!“

23. Ja nad määrasid temale päeva ja siis tuli tema juure majasse veel rohkem inimesi. Neile ta seletas asja ja tunnistas Jumala riski ning meelitas hommikust õhtuni neid uskuma Moosese käsu-õpetusest ja prohvetitest seda, mis Jeesusest on kirjutatud. 24. Siis ütles veendusid tema sõnus, teised aga ei uskunud mitte. 25. Aga kui nad tshekskis ei olnud üksmeelsed, läksid nad ära, kui Paulus oli ütelnud selle sõna: „Püha Vaim on hästi rääkinud prohvet Jeesaja kaudu teie esasadele 26. Ja on ütelnud: Mine selle rahva juure ja ütli: Kuuldes te kuulete ega mõista, ja nähes te näete ega taipal. 27. Sest sellesinase rahva süda on tumaks läinud ja nad kuulavad raskesti oma kõrvadega ja sulgevad oma silmad, et nad silmadega ei näeks ja kõrvadega ei kuuleks ja südamega ei mõistaks ega poõrduks, et mina neid parandaksin! 28. Siis olgu teile teada, et see Jumala pääste on läkitatud paganatele ja nemad võtavad seda kuulda!“ 29. [Ja kui ta seda oli ütelnud, läksid juudid minema ja neil oli tshekskis palju vaidemist.]

Paulus kuulutab evangeeliumi Roomas

30. Aga Paulus jäi kaheks terveks aastaks oma üürielamisse ja võttis vastu kõiki, kes tulid tema juure, 31. ja kuulutas Jumala riski ning õpetas Issandast Jeesusest Kristusest kõige juugusega ilma takistumata.

1 Jk 5, 14. 16 p. 27. 17 p. 23, 1. 19 p. 25, 11. 20 p. 26, 6. 22 p. 24, 14; Lk 2, 34. 23 p. 26, 22. 24 p. 6, 9. 25 p. 13, 46. 26 p. 18, 6.

PAULUSE KIRI ROOMLASTELE

Tervitus

1. Paulus, Jeesuse Kristuse sulane, kutsunud apostliks, välja valitud kuulutama Jumala evangeeliumi, 2. mille Jumal on enne võtnud oma prohvetite kaudu pühades kirjades 3. oma Pojast — kes liha poolt on sündinud Taaveti soost 4. ja pühaduse vaimu poolt on seatud surmusest ülestõusmisse läbi Jumala Pojaks viies — Jeesusest Kristusest, meie Issandast, 5. kelle läbi me oleme saanud armu ja apostlikumeti, et äratada usu sõnakuulikkust tema nime heaks kõigi rahvaste seas, 6. kellele seast ka teie olete Jeesuse Kristuse poolt kutsunud, 7. kõigile Roomas olevale Jumala armustatuile, kutsunud pühadele: Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesusest Kristusest!

Pauluse kavatsus külastada Roomat

8. Kõigepealt ma tänan oma Jumalat Jeesuse Kristuse läbi teie kõikide pärast, et teie usust kiitvalt kõneldakse kogu maailmas. 9. Sest Jumal, keda ma oma vaimus teenin tema Poja evangeeliumi kuulutamiseks, on mu tunnistaja, kuidas ma lakkamata pean teid meele, 10. aina oma palvetes anudes, kas ma juba kord Jumala tahtmisel saaksin tulla teie juure. 11. Sest ma igatsen teid näha, et võiksin jagada teile pisut vaimulikku annet teie kinnituseks; 12. see on, et me teie juures üheskoos olles vastastikkü ergutaksime üksteist ühesse usu, teie ja minu oma läbi. 13. Ja ma ei taha, vennad, et teil oleks teadmata, et ma sageli olen ette võtnud tulla teie juure, et ma ka teie seas

võiksin saata mõnd kasu, nõnda nagu muude paganate seas; aga ma olin tänini takistatud. 14. Ma olen nii kreeklaste kui ümõkeelsete, nii tarkade kui rumalate võiglane; 15. siis olen ma oma poolt valmis ka teile, Roomas asuvalle, evangeeliumi kuulutama

Evangeeliumi olemus

16. Sest ma ei hõbene evangeeliumi, sest see on Jumala vägi õndsaks saamiseks igauhele, kes usub, nii juudile esiti kui ka kreeklasele. 17. Sest temas saab ümõks Jumala õigus usust uuku, nõnda nagu on kirjutatud: „Õige elab unust!“

Paganate patatus

18. Sest Jumala viha saab ilmsiks teevast kõige inimese jumalatuses ja ülekohtu vastu, nende vastu, kes tõde ülekohtuga kinni peavad, 19. sellepärast et see, mida teatakse Jumalast, on avalik nende seas; sest Jumal on seda neile avaldanud. 20. Sest tema nähtamatut olnu, nii tema igavest väge kui jumalikkü olemust, nähakse, kui neid pannakse tähele, tema tegudes maailma loomisest alates, nii et nad ei saa vabanduda, 21. sellepärast et nad Jumalat tundes ei ole teda kui Jumalat austanud ega õnnanud, vaid on oma mõtlemistega saanud tühiuks ja nende mõistmatu süda on läinud pimedaks. 22. Kutes endid targaks, on nad saanud jõledaks 23. ja on kadumatu Jumala su vahetanud kaduva inimese ja lindude ja neljajalgsete ja roomajate sarnase kuju vastu

24. Sellepärast on Jumal nad annudki nende südamele hümudes rüvedusse, oma

1 Ap. 9, 15, 17, 2; Ga. 1, 15; 1 Ti. 2, 1; 2 Ti. 1, 11. 2 p. 16, 25. 3 p. 16, 25. 4 p. 16, 25. 5 p. 16, 25. 6 p. 16, 25. 7 p. 16, 25. 8 p. 16, 25. 9 p. 16, 25. 10 p. 16, 25. 11 p. 16, 25. 12 p. 16, 25. 13 p. 16, 25. 14 p. 16, 25. 15 p. 16, 25. 16 p. 16, 25. 17 p. 16, 25. 18 p. 16, 25. 19 p. 16, 25. 20 p. 16, 25. 21 p. 16, 25. 22 p. 16, 25. 23 p. 16, 25. 24 p. 16, 25. 25 p. 16, 25. 26 p. 16, 25. 27 p. 16, 25. 28 p. 16, 25. 29 p. 16, 25. 30 p. 16, 25. 31 p. 16, 25. 32 p. 16, 25. 33 p. 16, 25. 34 p. 16, 25. 35 p. 16, 25. 36 p. 16, 25. 37 p. 16, 25. 38 p. 16, 25. 39 p. 16, 25. 40 p. 16, 25. 41 p. 16, 25. 42 p. 16, 25. 43 p. 16, 25. 44 p. 16, 25. 45 p. 16, 25. 46 p. 16, 25. 47 p. 16, 25. 48 p. 16, 25. 49 p. 16, 25. 50 p. 16, 25. 51 p. 16, 25. 52 p. 16, 25. 53 p. 16, 25. 54 p. 16, 25. 55 p. 16, 25. 56 p. 16, 25. 57 p. 16, 25. 58 p. 16, 25. 59 p. 16, 25. 60 p. 16, 25. 61 p. 16, 25. 62 p. 16, 25. 63 p. 16, 25. 64 p. 16, 25. 65 p. 16, 25. 66 p. 16, 25. 67 p. 16, 25. 68 p. 16, 25. 69 p. 16, 25. 70 p. 16, 25. 71 p. 16, 25. 72 p. 16, 25. 73 p. 16, 25. 74 p. 16, 25. 75 p. 16, 25. 76 p. 16, 25. 77 p. 16, 25. 78 p. 16, 25. 79 p. 16, 25. 80 p. 16, 25. 81 p. 16, 25. 82 p. 16, 25. 83 p. 16, 25. 84 p. 16, 25. 85 p. 16, 25. 86 p. 16, 25. 87 p. 16, 25. 88 p. 16, 25. 89 p. 16, 25. 90 p. 16, 25. 91 p. 16, 25. 92 p. 16, 25. 93 p. 16, 25. 94 p. 16, 25. 95 p. 16, 25. 96 p. 16, 25. 97 p. 16, 25. 98 p. 16, 25. 99 p. 16, 25. 100 p. 16, 25.

ROOMLASTELE 1, 2

ihusid ise päästama. 25. Nemat on Jumala tõe vahetanud vale vastu ja on austanud ning teeninud loodut enam kui Loojat, kes on ülistatud igavesti. Aamen. 26. Sel päras on Jumal nad annud häbematuuse ihadesse; sest nende naised on vahetanud loomuliku sugulise käitumise loomivastasega. 27. Ja samuti on ka mehed loobunud loomuliku naise sugulise käitumisest ja on oma himus süttinud üksteist ja teinud rõvedust mees mehega ja kätte saanud iseenestes oma eksimuse panga, mille pidid saama. 28. Ja nagu nad heaks ei arvanud kanni pidada Jumala tunnetamisest, nii on Jumal nad annud hoolimatu meele süste, tegema seda, mis ei kõla; 29. nad on rüüskanud ülekohtu, kurjust, ahnust, tigeidust, täis kadestust, mõrva, rüüsu, kurikavalust, nad on keelekandjad, 30. laimajad, Jumala vihkajad, ülbeld, enuretsed, hoopled, teididid kurjale, sõnakulmatud vanemate, 31. mõistmatumad, epingu rikkujad, armuheitumad, hahatamatud, 32. kes, ehk nad küll tunnevad Jumala õiguse määrust ja teavad, et need, kes teevad nurguseid asju, on surma väärt, ei tee mitte muult sedasama, vaid tunnevad head meelt neist, kes nõnda teevad.

Juudidki on patused ja süüdlased

2. Sel päras, oh inimene, kes kohut mõistad, ole sa kes tahes, ei ole sul mingit vabandust! Sest millest sa kohut mõistad tõe üle, sessamas sa mõistad iseenese hukka, sest sina, kes teist hukka mõistad, teed ise sedasama! 2. Aga me teame, et Jumala kohus tõepoolest tabab neid, kes sellesarnast teevad. 3. Või mõtled sa, oh inimene, kes kohut mõistad nende üle, kes sellesarnast teevad, ja teed ka sedasama, et sa pääsed Jumala kohtu eest? 4. Või põigad sa tema helduse ja kannatlikkuse ja pika meele rohkust ega saa aru, et Jumala headus sind ajab meelt

parandama? 5. Ent sa kogud enesele viha oma kangusega ja patustööpöördumata südamega vihapäevaks ja Jumala õige kohtu ilmumiseks, 6. kes igalhele maksab tema tegude järele, 7. neile küll igavest elu, kes head tehes püsivusega otsivad su ja kinnust ja kadumatut põlve, 8. aga neile, kes on riinad ja tõele sõnakulmatud, aga sõnakulmatud ülekohtu, viha ja raevu! 9. Viieksus ning ahastus tuleb igale inimese hinge, kes kurja teeb, nii juudile eesti kui ka kreeklasele, 10. aga sa ja kinnust ja rahu igalhele, kes head teeb, nii juudile eesti kui ka kreeklasele.

11. Sest Jumal ei tee vahet isikute vahel! 12. Sest kõik, kes ilma käsu on pattu teinud, lähevad ka hukka ilma käsu; ja kõik, kes käsu all on pattu teinud, nende üle mõistetakse ka kohut käsu järele; 13. sest käsu kuuljad ei ole õiged Jumala ees, vaid käsu tegijad mõistetakse õigeks — 14. sest kui paganad, kellel ei ole käsku, loomu poolt teevad käsu nõudeid, on nad, ehk kult neil ei ole käsku, iseenestele käsuks. 15. ja näitavad, et käsuregu on kirjutatud nende südamesse, kuna nende südame- tunnus on ühtlasi tunnistab seda ja nende mõtted isekeskis kas kaebavad nende peale või ka kostavad nende eest 16. — sel päeval, kui Jumal kohut mõistab inimeste salajaste asjade üle Kristuse Jeesuse läbi nunnu evangeeliumi järele.

17. Ent kui sa nimetad ennast juudiks ja loodad käsu peale ning kiitled Jumalast 18. ja tunned tema tahtmist, ja käsu õpetust saades katsud läbi, mis on kõige parem, 19. ja pead ennast õigodate teepühaks, nende valguseks, kes on pimeduses, 20. mõistmatumate juhatajaks, alaealiste õpetajaks, kellel on käes käsuõpetus; 21. kuidas sa siis, kes teist õpetad, iseenest ei õpeta; kes kuulutad, et ei tohi varastada, ise varastad; 22. kes ütled, et ei tohi abielu rikkuda, ise rikud

ROOMLASTELE 2, 3

abielu; kes pead ebajumalaid järele, kes ise rüüskanud pühamut; 23. kes kiitled õigust, ise teotad Jumalat käsuat ülesõnnusega? 24. Pilgatakse ju Jumala nime teie päraat paganate seas, nõnda nagu on kirjutatud

25. Sest ümberlõikamisest on küll kasu, kui sa teed käsu järele; aga kui sa oled käsuat ülesõnnust, siis on sinu ümberlõikamine saanud eesnähaks. 26. Kui nüüd ümberlõikamatu peab käsu nõudmist, eks siis tema eesnähk peeta ümberlõikamiseks? 27. Ja eks siis see, kes loomu poolt on ümberlõikamatu ja peab täiesti käsku, mõista kohut sinu üle, kes kirjutäh ja ümberlõikamise kaudu led õpeti käsuat ülesõnnust? 28. Ei ole juult see, kes seda on välispidi; aga ole ümberlõikamatu see, mis sünnib välispidi ihus, 29. vaid juult on see, kes seda on teepidi, ja südamis ümberlõikamine on vaimus, mitte kirjutäh. Nusugune saab kiituse mitte inimestelt, vaid Jumalalt.

Vastulauud võitleta

3. Mis paremus on siis juudil? Või mis kasu on ümberlõikamisest? 2. On paljud kiitkpidil kõigepealt see, et nende kätte on usaldatud, mida Jumal on rääkinud. 3. Mis sellest, kui mõned olid uskmatud? 4. Aga siis nende uskmatu meel tee tühaks Jumala usuvust? 4. Mitte sugugi! Kindel on, et Jumal on tõemeelne, olgugi, et iga inimene on valelik, nagu on kirjutatud: Ei sa oleksid õiglane oma sõnades ja õit jääks sinule, kui sinuga kohtus käaksel! 5. Aga kui meile ülekohtu teeb avalikuks Jumala õigluse, mis peame siis ütlema? Kas Jumal ei ole ülekohtune, kui ta nuhtleb vihas? Ma räägin kui inimene. 6. Mitte sugugi! Kuidas võiks siis Jumal kohut mõista maailma üle? 7. Sest kui Jumala tõde minu vale läbi saab palju selgemaks tema auks, miks siis veel minu kui patuse üle kohut mõiste-

takse? 8. Ja miks me ei teeks nõnda, nagu meist pilgates üreidaltse ja nagu mõned meist räägivad, et meie ütleval: „Tehkem kurja, et sellest tuleks head?“ Nusugune nuhtlus on õige

Üldinimlik patuse olukord

9. Kuidas siis on? Kas me oleme paremas seisukorras? Mitte sugugi! Oleme ju varemini tõestanud, et miinasti juudid kui kreeklased on kõik patu all, 10. nõnda nagu on kirjutatud: „Ei ole kedagi, kes oleks õige, ei ühtainustki, 11. ei ole arusaajat; ei ole, kes otsiks Jumalat; 12. nad kõik on läinud kõrvale, nad on puha saanud kõlvatumaks, ei ole kedagi, kes teeb head, ei ühtainustki. 13. Nende kurk on lahtine haud; oma keelega nad petavad, madude mürk on nende huulte taga. 14. Nende suu on täis sajavatust ja kibedaid sõnu; 15. nende jalad on nobedad veed valama; 16. hävitus ja õnnetus on nende teedel, 17. ja rahu teed nad ei tunne; 18. ei ole Jumala kartust nende silmade ees!“ 19. Aga me teame, et mida iganes käsk ütleb, seda ta ütleb neile, kes on käsu all, et iga suu suletaks ja kogu maailm oleks süüdlane Jumala ees; 20. sellespärast et käsu tegudest ei mõisteta õigeks ühtki liha tema ees, sest käsu kaudu tuleb patu tundmine.

Õigekõrõistumise usu läbi

21. Aga nüüd on Jumala õigus, millest käsk ja prohveed tunnistavad, ilmutatud ilma käsu, 22. see Jumala õigus, mis tuleb Jeesuse Kristuse usu kaudu kõikudele, kes usuvad; sest siin ei ole ühtki vahet; 23. sest kõik on pattu teinud ja on Jumala auat ilma, 24. ning mõistetakse õigeks ühest muudu, tema armust, lunastuse läbi, mis on Kristuses Jeesuses, 25. kelle Jumal on seadnud lepitusvahendiks usu kaudu tema veres, oma

27. 1 Mo. 1. 22, 20. 13. Ko. 6. 9. 18. 29. Me. 15. 19. 32. 1. 30. 18. 4. Mt. 7. 2. Jh. 8. 7. 3. 4. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

24. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830

ROOMLASTELE 3, 4

õiguse osutamiseks enne tehtud pattude arvestamata jätmise pärast 26. tol ajal, kui Jumal seda salits, et osutada oma õigust praegusel ajal ning näidata, et tema on õige ja teeb õigeks selle, kes on Jeesuse usust.

27. Kus on nüüd kiitlennet? See on kõrvaldatud. Missuguse käsu läbi? Kas tegude käsu läbi? Ei mitte, vaid usu käsu läbi. 28. Sellepärast me arvame, et inimese mõistetaks õigeks usu läbi. Jahu käsu tegudest. 29. Või on Jumal üksipäinis juutide Jumal? Eks ta ole ka paganate Jumal? Jah, tõesti ka paganate Jumal 30. Sest üks ja sama Jumal teeb usust õigeks ümberõigatu ja usu läbi ümberõigumata. 31. Kas me siis teeme käsu tühjaks usu läbi? Mitte sugugi, vaid me kinnitame käsku.

Näide Abrahamist

4. Mis me siis ütleme oma lihase esisa Abrahamil saavutanud olevat? 2. Sest kui Abraham on õigeks mõistetud tegudest, on temal kiitlennet, kuid mitte Jumala ees. 3. Sest mis ütleb Kirj? „Abraham uskus Jumalat ja see arvati temale õiguseks!“ 4. Aga tegude tegijale ei arvata palka mitte armust, vaid teenet mõõda. 5. Aga kes tegusid ei tee, vaid usub temasse, kes mõistab õigeks jumalatu, sellele arvatakse tema usk õiguseks. 6. nõnda nagu Teavet kudab õndsaks inimest, keliele Jumal arvab õiguse osaks ilma tegudest. 7. „Õndsad need, keliede ülekohus on andeks antud ja keliede patud on kinni kaetud. 8. Õnnis see, kellele Jumal pattu ei arvesta!“

9. Kas nüüd see õndsaks kiitmine käib ainult ümberõigatute kohta või ka ümberõigumata? Me ju ütleme, et Abrahamile usk arvati õiguseks. 10. Kuidas see siis arvati? Kas siis, kui ta oli ümberõigatu või kui ta oli ümberõigumatu? Mitte kui ta oli ümber-

õigatu, vaid kui ta oli ümberõigumatu. 11. Ja ümberõigumise märgi ta sai selle usu õiguse kinnituseks, mis tal oli ümberõigumata põlves, et ta oleks kõikide isa, kes usuvad ümberõigumatuks, et õigus arvatakse ka neile osaks 12. ja et ta oleks ka ümberõigatute isa, nende isa, kes mitte ainult ei ole ümberõigatud, vaid ka käivad meie isa Abrahami usu jälgedes, mis tal oli juba ümberõigumata.

Tõotus Abrahamile teotub tema usu läbi

13. Sest see tõotus, et Abraham saab maailma pärijaks, ei annud temale ega tema soole mitte käsu läbi, vaid usu õiguse kaudu. 14. Sest kui need, kes on kärust, on pärjad, siis on usk rühistatud ja tõotus on tehtud mõjutumaks. 15. Sest käsk toob viha; aga kus ei ole käsku, seal ei ole ka üleatustumist. 16. Sellepärast on see usust, et see oleks armust, et tõotus oleks kindel kogu soole, mitte üksnes sellele, mis on pärit kärust, vaid ka sellele, mis on pärit Abrahami usust, kes on meie kõikide isa — 17. nagu on kirjutatud: „Ma olen sind pannud paljude rahvaste isaks!“ — selle Jumala ees, keda ta uskus ja kes teeb elavaks surnud ja kutsub esile olematund asju otsugu olevaid. 18. Tema uskus üle lootuse lootuse, et ta saab paljude rahvaste isaks vastavalt sõnale: „Nõnda peab olema sinu sugul“ 19. Ja ta ei läinud usus nõdraks tähele panmes oma ihu, mis oli elatunud — oli ta ju umbes saja-aastane — ja et Saara lapskoda oli surnud. 20. Ent Jumala tõotusest ta ei mõelnud nakmatuses kaksipidi, vaid sai vägevaks usus, andes Jumalale austust 21. ja olles täiesti julge selles, et Jumal on vägev tegema, mis ta on tõotanud. 22. Sellepärast see arvati temale õiguseks.

23. Aga ei ole mitte üksnes tema pärast kirjutatud, et see arvati temale õiguseks,

25 p. 1, 17; L. 51, 6. 27 Ko. 1, 24, 31. 28 Ga. 2, 16. 29 p. 10, 12; Js. 49, 6. 30 p. 4, 11; 31 p. 21; p. 4, 3; 4. Mi. 3, 17; 1 Ti. 1, 8. 32 p. 51; 22; Jh. 8, 39. 33 p. 32, 33. 34 p. 3, 28. 35 p. 3, 28. 36 p. 3, 28. 37 p. 3, 28. 38 p. 3, 28. 39 p. 3, 28. 40 p. 3, 28. 41 p. 3, 28. 42 p. 3, 28. 43 p. 3, 28. 44 p. 3, 28. 45 p. 3, 28. 46 p. 3, 28. 47 p. 3, 28. 48 p. 3, 28. 49 p. 3, 28. 50 p. 3, 28. 51 p. 3, 28. 52 p. 3, 28. 53 p. 3, 28. 54 p. 3, 28. 55 p. 3, 28. 56 p. 3, 28. 57 p. 3, 28. 58 p. 3, 28. 59 p. 3, 28. 60 p. 3, 28. 61 p. 3, 28. 62 p. 3, 28. 63 p. 3, 28. 64 p. 3, 28. 65 p. 3, 28. 66 p. 3, 28. 67 p. 3, 28. 68 p. 3, 28. 69 p. 3, 28. 70 p. 3, 28. 71 p. 3, 28. 72 p. 3, 28. 73 p. 3, 28. 74 p. 3, 28. 75 p. 3, 28. 76 p. 3, 28. 77 p. 3, 28. 78 p. 3, 28. 79 p. 3, 28. 80 p. 3, 28. 81 p. 3, 28. 82 p. 3, 28. 83 p. 3, 28. 84 p. 3, 28. 85 p. 3, 28. 86 p. 3, 28. 87 p. 3, 28. 88 p. 3, 28. 89 p. 3, 28. 90 p. 3, 28. 91 p. 3, 28. 92 p. 3, 28. 93 p. 3, 28. 94 p. 3, 28. 95 p. 3, 28. 96 p. 3, 28. 97 p. 3, 28. 98 p. 3, 28. 99 p. 3, 28. 100 p. 3, 28.

ROOMLASTELE 4, 5, 6

1. Vaid ka meie pärast, kellele see meab arvata õiguseks, sest me usume, misse, kes surnust üles äratas meie Issanda Jeesuse, 25. kes loovutati meie vastumiste pärast ja üles äratati meie õigeks saamise pärast

Uus tagajärg

5. Et me nüüd oleme usust õigeks saanud, siis on meil rahu Jumalaga meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, 2. kelle läbi me oleme ka usus saanud õigipäisuse armule, milles me nüüd oleme, ja kiitlennet Jumala su lootusest. 3. Aga mitte üksnes sellest, vaid me kiitleme ka viletsusest, teades, et viletsus saadab kannatlikkuse, 4. ja kannatlikkus saadab püsivuse ja püsivus lootuse; 5. aga lootus ei ärita häbi, sest Jumala armastus on ilja valatud meie südamele. Püha Vaimu läbi, kes meile on annud.

Jumal osutab armastust Kristuse surma läbi

6. Sest Kristus on, kui me alles nõdrad olime, omal ajal surnud nende eest, kes alles olid jumalatud. 7. Vaevalt a keegi läheb surma õige eest; ehk mõni kull julgeks surra hea sõbra eest. 8. Ent Jumal osutab oma armastust meie vastu illega, et Kristus on surnud meie eest, kui me alles patused olime; 9. kui palju enam me nüüd, olles õigeks saanud tema veres, pääseme tema kaudu viha eest. 10. Sest kui meid Jumalaga lepitati tema Poja surma kaudu, kui me alles olime Jumala vaenlased, kui palju enam päästetakse meid tema elu läbi nüüd, kus me juba oleme lepitatud. 11. Aga mitte ainult seda, vaid me kiitleme ka Jumalast meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, kelle kaudu me nüüd oleme saanud lepituse.

Surm Aadama, elu Kristuse läbi

12. Sellepärast, otsugu ühe inimese kaudu patt tuli maailma ja pattu läbi

surma, nõnda on ka surm tunginud kõigile inimestesse, sest nad kõik on pattu teinud. 13. Sest patt oli maailmas ka enne käsku, kuid pattu ei arvata süüks seal, kus ei ole käsku. 14. Ometi valitses surm Aadamast Mooseseni ka aeg, kes ei olnud pattu teinud samatuguse üleatustumisega nagu Aadam, kes oli selle eeltühendus, kes pidi tulema. 15. Aga ka armuannuga ei ole lugu nõnda nagu pattulangemusega; sest kui ühe inimese pattulangemise läbi paljud on surnud, siis on veel palju enam Jumala arm ja and selle ühe inimese Jeesuse Kristuse armu läbi üürohketele saanud osaks neile paljudele. 16. Ja ka anniga ei ole nõnda nagu sellega, mis on tulnud ühe pattulangenu läbi, sest ühest ainast pattulangemisest on korus saanud hukkamõistmiseks, aga armuand mitmest pattulangemisest õigeks mõistmiseks. 17. Sest kui ühe inimese pattulangemise tõttu surm on valitsenud selle ühe läbi, kui palju enam peavad need, kes saavad armu ja õiguse anni tühise, valitsema elus selle ühe, Jeesuse Kristuse läbi. 18. Nõnda siis, otsugu üks langemine on saanud hukkamõistmiseks kõigile inimestele, nõnda saab ka üks õiguse täitmine kõigile inimestele elu õiguseks. 19. Sest otsugu tolle ühe inimese sõnakuulmatuse läbi paljud on saanud patuseks, nõnda saavad ka selle ühe inimese sõnakuulelikkuse läbi paljud õigeks.

20. Aga käak tuli kõrvalt siia, et langemine saaks suuremaks. Ent kus patt on suurenenud, seal on ka arm saanud üürohketele, 21. et otsugu patt on valitsenud surmas, samuti ka arm valitses õiguse kaudu igaveseks eluks Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi

Ühendus Kristusega vabastab patust

6. Mis me nüüd ütleme? Kas peame jätma patusse, et arm suureneks? 2. Ei milgi kombel! Meie, kes oleme ära

25 p. 1, 17; L. 51, 6. 27 Ko. 1, 24, 31. 28 Ga. 2, 16. 29 p. 10, 12; Js. 49, 6. 30 p. 4, 11; 31 p. 21; p. 4, 3; 4. Mi. 3, 17; 1 Ti. 1, 8. 32 p. 51; 22; Jh. 8, 39. 33 p. 32, 33. 34 p. 3, 28. 35 p. 3, 28. 36 p. 3, 28. 37 p. 3, 28. 38 p. 3, 28. 39 p. 3, 28. 40 p. 3, 28. 41 p. 3, 28. 42 p. 3, 28. 43 p. 3, 28. 44 p. 3, 28. 45 p. 3, 28. 46 p. 3, 28. 47 p. 3, 28. 48 p. 3, 28. 49 p. 3, 28. 50 p. 3, 28. 51 p. 3, 28. 52 p. 3, 28. 53 p. 3, 28. 54 p. 3, 28. 55 p. 3, 28. 56 p. 3, 28. 57 p. 3, 28. 58 p. 3, 28. 59 p. 3, 28. 60 p. 3, 28. 61 p. 3, 28. 62 p. 3, 28. 63 p. 3, 28. 64 p. 3, 28. 65 p. 3, 28. 66 p. 3, 28. 67 p. 3, 28. 68 p. 3, 28. 69 p. 3, 28. 70 p. 3, 28. 71 p. 3, 28. 72 p. 3, 28. 73 p. 3, 28. 74 p. 3, 28. 75 p. 3, 28. 76 p. 3, 28. 77 p. 3, 28. 78 p. 3, 28. 79 p. 3, 28. 80 p. 3, 28. 81 p. 3, 28. 82 p. 3, 28. 83 p. 3, 28. 84 p. 3, 28. 85 p. 3, 28. 86 p. 3, 28. 87 p. 3, 28. 88 p. 3, 28. 89 p. 3, 28. 90 p. 3, 28. 91 p. 3, 28. 92 p. 3, 28. 93 p. 3, 28. 94 p. 3, 28. 95 p. 3, 28. 96 p. 3, 28. 97 p. 3, 28. 98 p. 3, 28. 99 p. 3, 28. 100 p. 3, 28.

surnud patule, kuidas peaksime veel elama selles? 3. Või te ei tea, et ma minu, kui meid on ristitud Kristusesse Jeesusesse, oleme ristitud tema surmasse? 4. Me oleme siis surmasse ristunud kaudu ühes temaga maha maenud, et otseselt Kristus on surnust üles äratatud Isa su läbi, nõnda meigi käikume uues elus. 5. Sest kui me oleme kasvanud ühte tema surma sarnasusega, siis saame üheks ka tema ülestõusmise sarnasusega. 6. kuna me seda teame, et meie vana inimene on ühes temaga risti lõdud, et patuüht kaotataks, nõnda et me enam ei orjaks pattu; 7. sest kes on surnud, see on õigeks mõistetud patust. 8. Aga kui me ühes Kristusega oleme surnud, siis uume, et me ühes temaga saame ka elama. 9. Sest me teame, et Kristus pärast seda, kui ta surnust üles äratati, enam ei sure; surn ei valitse enam tema üle. 10. Sest mis ta suri, seda ta suri patule ühe korra; aga mis ta elab, elab ta Jumalale. 11. Nõnda arvake teegi: endid surnud olevat patule, aga elavat Jumalale Kristuses Jeesuses. 12. Seepärast ärge valitsege siis patt teie surelikus ihus, et te kuulaksite teda tema himudes. 13. Ärge ka mitte andke oma liikmeid ulakohu relvaks patule, vaid andke teendad Jumalale kui need, kes surnust on saanud elavaks, ja oma liikmed õiguse relvaks Jumalale. 14. Sest patt ei tohi teie üle vaitseda, sellepärast et teie ei ole käsu all, vaid armu all.

Selgitav hõngemus orjast

15. Kuidas siis? Kas hakkame pattu tegema, sest me ei ole käsu all, vaid armu all? Mitte sugugi! 16. Eks te tea, et keile orjaks te hakkate sõnakulmises, selle orjad te olete, kelle sõna te kuullete, kas patu orjad surmaks või sõnakulmises orjad õiguseks? 17. Aga tänu Jumalale, et te olete patu orjad, aga

nuud olete sadamest saanud sõnakulmehikute sellele õpetuse väändusele, mille juure teid on juhutatud, 18. ja et te patust vabanenuina olete saanud õiguse orjadeks! 19. Ma räägin inimese kombel teie liha nõtruse pärast. Sest otseselt te oma liikmed andsite orjadeks rüvedusele ja ülekohtule, selleks et käsu üle astuda, nõnda andke nuud oma liikmed õiguse orjadeks pühitsusele. 20. Sest kui te olete patu orjad, olete vabad õigusest. 21. Mis viia te kandsite siis? Nisugust, millest teil nuud on häbi! Sest selle lõpp on surm! 22. Aga nüüd, et te olete saanud patust vabaks ja Jumala orjadeks, on teie viil pühitsuseks ja selle lõpp on igavene elu. 23. Sest patu päik on surm, aga Jumala armuand on igavene elu Kristuses Jeesuses, meie Issand! 24.

Selgitav nõide abielust

7. Või eks te tea, vennad — mina räägin käsitundjale — et käsk valitseb inimese üle, niikaua kui inimene elab. 2. Nii on abieluline käsuga seotud elusoleva mehe külge; aga kui mees sureb, on ta lahiti mehe käsu alt. 3. Sellepärast, kui naine mehe elus olles läheb tselele mehele, nimetatakse teda abielulikkujaks; aga kui mees sureb, on ta sellest käsuist vaba, nii et ta ei ole abielulikkujaks, kui ta läheb tselele mehele. 4. Nõnda teegi, mu vennad, olete surmatud käsule Kristuse ihu läbi, et saaksite tselele mehele, kes on surnust üles äratatud, et me kannaksime viia Jumalale. 5. Sest kui me olime lihas, siis paruhimud, mis tõusid käsu läbi, tegutsesid meie liikmetes, et kanda viia surmale. 6. Aga nüüd me oleme käsuist lahiti nung oleme surnud sellele, mis meid kinni pidas, nii et me geenime Jumalat vaimu uues olemuses ja mitte kirjatähe vanas olemises.

1 Ga 3, 27; Kl 2, 12. 4 Ef 4, 21; 1 Pe 3, 21. 7 1 Pe 4. 8 4, 4. 9 Jm 1, 18. 10 He 7, 27; 9, 26; 11, 3. 11, 3. 10. 12 Ga 5, 24. 13 1 Pe 2, 24. 14 1 Pe 3, 24. 15 1 Pe 3, 24. 16 1 Pe 3, 24. 17 1 Pe 3, 24. 18 1 Pe 3, 24. 19 1 Pe 3, 24. 20 1 Pe 3, 24. 21 1 Pe 3, 24. 22 1 Pe 3, 24. 23 1 Pe 3, 24. 24 1 Pe 3, 24. 25 1 Pe 3, 24. 26 1 Pe 3, 24. 27 1 Pe 3, 24. 28 1 Pe 3, 24. 29 1 Pe 3, 24. 30 1 Pe 3, 24. 31 1 Pe 3, 24. 32 1 Pe 3, 24. 33 1 Pe 3, 24. 34 1 Pe 3, 24. 35 1 Pe 3, 24. 36 1 Pe 3, 24. 37 1 Pe 3, 24. 38 1 Pe 3, 24. 39 1 Pe 3, 24. 40 1 Pe 3, 24. 41 1 Pe 3, 24. 42 1 Pe 3, 24. 43 1 Pe 3, 24. 44 1 Pe 3, 24. 45 1 Pe 3, 24. 46 1 Pe 3, 24. 47 1 Pe 3, 24. 48 1 Pe 3, 24. 49 1 Pe 3, 24. 50 1 Pe 3, 24.

Käsk ja patt

7. Mis me siis ütleme? On käsk patt? Mitte sugugi! Bnt pattu ma ei oleks surnud niuudu kui käsu kaudu; sest ma oleks kurjast hirmust midagi teadnud, kui käsk ei oleks ütelnud: „Sa ei tohi armustada!“ 8. Aga patt, saades tõuget käsuist, äratas minus kõiksugu himusid, sest ilma käsuist on patt surnud. 9. Mina elasin enne ilma käsuist; aga kui käsuist tuli, virgus patt ellu 10. ja mina surin ora, ja nõnda leiti käsuist, mis mulle oli olema eluks, mulle olevat surmaks. 11. Sest kui patt oli saanud käsuist õnne, pettis ta mind ja surmas mind selle abil. 12. Nõnda on siis käsk püha — käsuist puha ja õige ja hea. 13. Kas me nüüd see, mis on hea, on saanud mulle surmaks? Mitte sugugi! Vaid patt, mis ilmeks patuna, on selle hea kaudu mulle toonud surma, et patt ise saaks eliviga patuseks käsuist läbi.

Inimese kahesuguse loomuse

14. Sest me teame, et käsk on vaimne, aga mina olen lihalik ja mõeldud patu alla. 15. Ma ei tunne ju ära, mida ma teen, sest ma ei tee seda, mida ma tahan, vaid mida ma vihkan, seda ma teen. 16. Kui ma aga teen, mida ma ei taha, ma ma mõnnan, et käsk on hea. 17. Nii ei tee seda enam mitte mina, vaid patt, mis minus elab. 18. Sest ma tean, et minus, see on minu lihas, ei ela head. Tahetmulon, aga head teha ma ei suuda; 19. sest head, mida ma tahan, ma ei tee, vaid kurja, mida ma ei taha, ma teen! 20. Kui ma nüüd teen seda, mida ma ei taha, siis ei tee seda enam mitte mina, vaid patt, mis minus elab. 21. Nii ma leian eneses kasu, et kungi ma tahan teha head, on mulle omane teha kurja. 22. Sest espiduse inimese poolt on mul Jumala käsuist hea meel, 23. aga oma liikmetes ma tunnen teist käsku, mis paneb vastu mu mõistuse käsule ja võtab mind vangi

patu käsu alla, mis on mu liikmetes. 24. Oh mind viletsat inimest! Kes päästab mind sellest surma ihust? 25. Tänu olgu Jumalale Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi! Nii ma siis teenis oma mõistusega Jumala käsku, aga lihaga patu käsku.

Elu Vaimu

8. Nii ei ole siis nüüd mingisugust hukkamõistmist neile, kes on Kristuses Jeesuses. 2. Sest elu Vaimu käsk Kristuses Jeesuses on siud vabastanud patu ja surma käsuist. 3. Sest mis oli võimatu käsule, sellepärast et ta oli jõuetu liha tõeru, seda tegi Jumal, kui ta läkitas oma Poja patuse liha sarnasuses ja patu pärast ning mõistis patu hukka liha sees. 4. et käsu õigus täide viidaks meie sees, kes me ei käi liha järele, vaid Vaimu järele. 5. Sest kes elavad liha järele, nende meel on suunatud lihaile asjadele, aga kes elavad Vaimu järele, neil vaimsetele asjadele. 6. Sest liha mõttevili, see on surm, aga Vaimu mõttevili, see on elu ja rahu. 7. sellepärast et liha mõttevili on vaen Jumala vastu, sest ta ei alistu Jumala käsule ega võigi alistuda. 8. Kes sus lihamees on, need ei või olla Jumalale meelepärased. 9. Aga teie ei ole lihameesed, vaid vaimus, kui Jumala Vaim tõepoolest asub teie sees. Aga kellel ei ole Kristuse Vaimu, see ei ole tema oma. 10. Kui aga Kristus on teie sees, siis on küll ihu surnud patu pärast; aga vaim on elu õiguse pärast. 11. Aga kui selle Vaim, kes Jeesuse on surnust üles äratanud, teie elab, siis tema, kes Kristuse Jeesuse surnust üles äratas, teeb ka teie surelikud ihud elavaks oma Vaimu läbi, kes teie elab.

12. Sellepärast nüüd, vennad, oleme küll võlgased, aga mitte liiale, et elada liha järele. 13. Sest kui te liha järele elate, siis te surete; aga kui te Vaimu läbi ihu teed suretate, siis te elate

Mo 20, 14. 15 1 Pe 3, 24. 16 1 Pe 3, 24. 17 1 Pe 3, 24. 18 1 Pe 3, 24. 19 1 Pe 3, 24. 20 1 Pe 3, 24. 21 1 Pe 3, 24. 22 1 Pe 3, 24. 23 1 Pe 3, 24. 24 1 Pe 3, 24. 25 1 Pe 3, 24. 26 1 Pe 3, 24. 27 1 Pe 3, 24. 28 1 Pe 3, 24. 29 1 Pe 3, 24. 30 1 Pe 3, 24. 31 1 Pe 3, 24. 32 1 Pe 3, 24. 33 1 Pe 3, 24. 34 1 Pe 3, 24. 35 1 Pe 3, 24. 36 1 Pe 3, 24. 37 1 Pe 3, 24. 38 1 Pe 3, 24. 39 1 Pe 3, 24. 40 1 Pe 3, 24. 41 1 Pe 3, 24. 42 1 Pe 3, 24. 43 1 Pe 3, 24. 44 1 Pe 3, 24. 45 1 Pe 3, 24. 46 1 Pe 3, 24. 47 1 Pe 3, 24. 48 1 Pe 3, 24. 49 1 Pe 3, 24. 50 1 Pe 3, 24.

Jumala lapsed

14. Sest kõik, keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed. 15. Sest te ei ole saanud orjapõlve vaimu, et peaksite jääle kartma, vaid te olete saanud lapsepõlve Vaimu, kelles me hüüame: „Abba! Isa!“ 16. Seetama Vaim tunnistab ühes meie vaimuga, et me oleme Jumala lapsed. 17. Kui me aga oleme lapsed, siis oleme ka pärjed, mu Jumala pärjad kui ka Kristuse kaaspärjad, et kui me ühes temaga kannatame, siis meid ühes temaga ka austatakse

Tulevane au

18. Sest ma arvan, et sellesinase aja kannatused ei ole midagi tulevase au vastu, mis meile peab ilmsiks saama. 19. Sest kogu loodu ootab pikisilmi Jumala laste ilmumist. 20. On ju kogu loodu heidetud kaduvase aia — mitte vabatahtlikult, vaid aliaheita tahtest — ormet lootuse peale. 21. sest ka kogu loodu ise püstitatakse kord kaduvase orjusest Jumala laste au vabadusse. 22. Sest me teame, et kõik loodu ühtlasi igab ja on aina sünnitus-vaevast tühine; 23. aga mitte üksnes seda, vaid laegi need, kellel on Vaimu esmaand, ka meie ise igame enestes ning ootame lapsesuisust, oma ihu lunastust. 24. Sest me oleme päästenud lootuses. Ent lootus, mida nähakse, ei ole mingi lootus; sest mida keegi näeb, kuidas ta seda veel loodab? 25. Aga kui me loodame seda, mida me ei näe, siis me ootame seda kannatlikkusega. 26. Aga samuti tuleb ka Vaimu appi meie nõtrusele; sest me ei tea seda, mida paluda, nõnda nagu peaks, ent Vaim ise palvetab meie eest sõnades väljendamatute ohkamistega. 27. Aga südame teurija teeb, mis Vaimul on mõttes, et ta kooskõlas Jumalaga kostab pühade eest. 28. Aga me teame, et neile, kes Jumalat armastavad, kõik ühtlasi heaks tuleb,

neile, kes tema kavatsuse järele on kutsutud. 29. Sest keda ta on ette ära runnud, need on ta ka ette ära määratud olema tema Poja nõo sarnased, et tema oleks esmasündinu paljude vendade seas. 30. Aga keda ta on ette ära määratud, need on ta ka kutsunud, ja keda ta on kutsunud, need on ta ka õigeks teinud, ent keda ta on õigeks teinud, neid on ta ka austanud

Jumala armastus

31. Mis me siis ütleme selle kohta? Kui Jumal on meie poolt, kes võib olla meie vastu? 32. Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikude eest, kuidas ta ei peaks siis temaga meile kõike muud annetama? 33. Kes võib süüdistada Jumala valituid? Jumal on, kes õigeks teeb. 34. Kes on, kes võib hukka mõista? Kristus Jeesus on, kes suri, ja mis veel enam, kes üles tõusis, kes on Jumala paremal käel, kes meie eest palub. 35. Kes võib meid lahutada Kristuse armastusest? Kas villetsus, või ahastus, või tagakiusamine, või nälg, või alatuolek, või hädad, või mõõk? 36. Nõnda nagu on kirjutatud: „Sinu pärast surmatakse meid kogu päev, meid arvatakse tapalambaks!“

37. Aga selles kõiges me saame täie võidu tema läbi, kes meid on armastanud! 38. Sest ma olen veendunud selles, et ei surm ega ehu, ei inglid, ei võrstad, ei käesolev ega tulev, ei vägevad, 39. ei kõrgus ega sügavus ega mingi muu loodu või meid lahutada Jumala armastusest, mis on Kristuses Jeesuses, meid issandas!

Apostli kiribus Iisraeli laste usumatuses pärast

9. Ma rõõmin tõtt Kristuses, mina ei valeta mitte; seda tunnistab mulle ihu sudametunnistus Pühas Vaimus, 2. et muul on suur kiribus ja lõpmatu valu mu

andmet. 3. Sest ma sooviksin ise saada armastavaks, Kristusest lahku oma vendade heaks, kes on mu sugulased liha poolt; 4. kes on iisraellased, kellelele kuuluvad lapseõigus ja au, ja lepingud ja küsundmine, ja jumalateenistus ja õigused, 5. kellele on and on esinad ja kelledest Kristus on pärit liha poolt, 6. mis, kes on Jumal üle kõige, kiidetud ja armastatud Aamen

Jumala tõotused ei ole tühistunud

6. Aga ei või olla nõnda, et Jumala au oleks läinud tühi; sest mitte kõik need, kes põlvnevad Iisraelist, ei ole Iisrael; 7. ka ei ole kõik lapsed selle tõtu, nad on Aabrahami sugu, vaid on üteldud: „Iisakist loetakse sinu sugul!“ 8. See on: Iisak lapsed, mitte need ei ole Jumala lapsed, vaid tõotuse lapsed arvatakse sooks. 9. Sest tõotuse sõna on see: „Ma tulen jälle aasta pärast samal ajal, ja Saaraal saab olema poeg!“ 10. Aga mitte ainult temaga, vaid ka Rebekaga — li samane lugu, kui ta ühest, see on meie esinad Iisakist, ahi käima peale. 11. Sest me kul kaksikud olid sündinud ega onud teinud midagi head ega halba, siis — selleks, et valikule vastav Jumala armastus jääks kindlaks mitte tegude pärast, vaid kutsuja tõtu — 12. üteldi temale: „Vanem orjab nooremat!“ 13. nagu ju on kirjutatud: „Jaakobi ma armastasin, aga Eesavit ma vihkasin!“

Jumal ei ole ütlekohtune

14. Mida me nüüd ütleme? Kas Jumal teeb ütlekohtu? Mitte sugulil! 15. Sest ta ütleb Moosesele: „Ma olen armuline, kellelele ma olen armuline, ja halastan, kelle peale ma halastan!“ 16. Nõnda siis ei olene see sellest, kes tahab, ega sellest, kes jookseb, vaid Jumalast, kes armu annab. 17. Sest Kiri ütleb vaataole „just selleks ma olen and õhutanud, et

sinus näidata oma väge ja teha kuulsaks oma nime kogu maailmas!“ 18. Nõnda ta siis annab armu, kellele tahab, ja paadutab, keda tahab.

Jumala tahes on otsustav

19. Sa ehk ütled nüüd mulle: „Miks ta siis veel ütleb? Kes võib vastu panna tema tahtele?“ 20. Oh inimene, nii see on! Kes sinu sina oled, et sa tahad valelda, Jumala vastu? Kas see, mis tehtud, ütleb oma tegijale: „Miks ma mu nõnda tegid?“ 21. Või ei ole potistepal meelevõlva savi ühest ja samast segust teha ühe airtja õlsaks, teise halvaks otstarbeks? 22. Eka Jumal, tahtes otsustada oma viha ja teha teatavaks oma väge, suure pikameelega sallinud vihaastajaid, mis olid valmistatud hukatuseks, 23. ja teinud seda selleks, et ilmutada oma au rikkust armustajate vastu, millel ta ette oli valmistanud auisteks, 24. nõnda nagu tema on kutsunud ka meid, mitte ainult juutide, vaid ka paganate seas? 25. Nõnda nagu ta ütleb ka Hoosea raamatus: „Ma tahan hüüda omaks rahvaks neid, kes ei olnud mu rahvas, ja oma armsaks seda, kes ei olnud mulle armas; 26 ja võnnib, et seal paigas, kua neile üteldi. Teie ei ole minu rahvas! hüütakse neid elava Jumala lapsiks!“ 27. Aga Jeesaja hüüab Iisraeli kohta: „Kui Iisraeli laste arv oleks otsegu merejõe, püüab sellesst ainult jääk; 28. sest lõplikult ja kiiresti teostab Issand oma sõna maa peal!“ 29. Ja nõnda nagu Jeesaja on ette ütelnud: „Kui mitte vägede Issand ei oleks meile jättnud seemet, oleksime olnud nagu Soodom ja saanud Gomorra sarnaseks!“

Iisraeli ilmooleku põhjus

30. Mis me siis nüüd ütleme? Seda, et paganad, kes õigust ei taotlenud, on kätte saanud õiguse, ent õiguse, mis tuleb usust. 31. Aga Iisrael, kes taotles õiguse

14 Ga. 5, 18 15 Ga. 7, 26; 4, 5 2 Th. 1, 7 16 2 Ko. 1, 22 17 Ga. 4, 7; 1 Im. 21, 7 18 2 Ko. 4, 17; Th. 3, 20 19 1 Mo. 25, 23 20 2 Ko. 3, 2 21 2 Ko. 5, 7; He. 11, 7 22 2 Ko. 4, 18 23 Ef. 1, 11 24 Ef. 1, 6; 2, 10 25 1 Mo. 25, 24 26 1 Th. 6 27 Th. 3, 26 28 Im. 12, 10 29 2 Ko. 2, 14 30 1 Mo. 25, 24 31 2 Ko. 2, 14 32 1 Mo. 25, 24 33 1 Mo. 25, 24 34 1 Mo. 25, 24 35 1 Mo. 25, 24

1 Mo. 25, 24 2 Mo. 25, 24 3 Mo. 25, 24 4 Mo. 25, 24 5 Mo. 25, 24 6 Mo. 25, 24 7 Mo. 25, 24 8 Mo. 25, 24 9 Mo. 25, 24 10 Mo. 25, 24 11 Mo. 25, 24 12 Mo. 25, 24 13 Mo. 25, 24 14 Mo. 25, 24 15 Mo. 25, 24 16 Mo. 25, 24 17 Mo. 25, 24 18 Mo. 25, 24 19 Mo. 25, 24 20 Mo. 25, 24 21 Mo. 25, 24 22 Mo. 25, 24 23 Mo. 25, 24 24 Mo. 25, 24 25 Mo. 25, 24 26 Mo. 25, 24 27 Mo. 25, 24 28 Mo. 25, 24 29 Mo. 25, 24 30 Mo. 25, 24 31 Mo. 25, 24 32 Mo. 25, 24 33 Mo. 25, 24 34 Mo. 25, 24 35 Mo. 25, 24

käsku, ei ole käsku kätte saanud! 32. Mis-
pärast? Sellepärast et taotlus ei olnud
asust, vaid otsegi tegudest; nad tõukasid
endid vastu komistuskivi, 33. nõnda nagu
on kirjutatud „Vaata, ma panen Siionisse
komistuskivi ja pahanuskalju; ja kes
usub temasse, ei läb hädasse!“

10. Vennad, minu südame hea meel ja
palve Jumala poole nende eest on, et nad
õndsaks saaksid! 2. Sest ma annan neile
tunnistuse, et nad on väga agarad Jumala
suhtes, kuid mitte õiget tunnetust mõõda.
3. sest kui nad ei mõista Jumala õigust
ja püüavad üles seada oma õigust, siis
ei ole nad austanud Jumala õigusele.
4. Sest käsu lõppsiht on Kristus õiguseks
gaahale, kes usub.

Uus õiguse tee on igalike jaoks

5. Sest Mooses kirjutas õigusest, mis
tuleb käsu, et inimene, kes seda täidab,
elab sellest. 6. Aga õigus, mis tuleb usu-
st, ütlevad nõnda: „Ära ütle oma südames
Kes läheb üles taevasse? See on Kristus!
Kui tooma, 7. või: Kes läheb alla sü-
gavusse? See on: Kristust surmusest üles
tõotma!“ 8. Vaid mis ta ütleb? „Sõna on
sinule ligidale, sinu suus ja sinu südames!“
See on uue sõna, mida me kuulutame.
9. Sest kui sa oma süda tunnustad, et
Jeesus on Issand, ja oma südames usud,
et Jumal on tema surmusest üles tõotanud,
siis sa saad õndsaks! 10. Sest südamega
ustakse õiguseks, ent suuga tunnustatakse
õndsuseks. 11. Sest Kirj ütlevad: „Okski,
kes temasse usub, ei läb hädasse!“ 12. Sina
ei ole vahet juudi ja kreeklase vahel, sest
üks ja sama on kõikide Issand, rikas
kõikide heaks, kes teda appi hüüavad.
13. Sest igalüks, kes hüüab appi Issanda
nimet, päästetakse.

14. Kuidas nad müüd saavad appi
hüüda teda, kellesse nad ei ole uskunud?
Ja kuidas nad võivad uskuda temasse,
kellest nad ei ole kuulnud? Ja kuidas nad

saavad kuulda ilma kuulutajata? 15. Ja
kuidas nad võivad kuulutada, kui neid
ei läkitata? Nõnda nagu on kirjutatud
„Kui armsad on nende sammud, kes
häid sõnumeid kuulutavad!“ 16. Aga
mitte kõik ei ole võtnud kuulda evange-
liumi sõna. Sest Jesaja ütlevad: „Issand,
kes usub meie kuulutust!“ 17. Nii tuleb
siis usk kuulust, aga kuuldu Kristuse
sõna kaudu.

18. Aga ma küsin. Kas nad siis ei ole
kuulnud? On küll „Üle kogu maailma
käib nende hääl ja maailma otsen nende
sõnal!“ 19. Aga ma küsin: Kas Iisrael ei
ole teada saanud? Esimesena ütleb
Mooses: „Mina ärritan teid rahvaga,
kes ei ole rahvas, ja vihastan teid
mõistmatu rahvaga!“ 20. Ent Jesaja
räägib julgelt ja ütleb: „Mind on leidnud
need, kes mind ei ole otsinud; ma olen
saanud ilmsiks neile, kes mind ei ole
pöördunud!“ 21. Aga Iisraeli kohta ta
ütleb: „Kogu päeva ma sirutan käsi
rahva poole, kes ei kuula sõna ja räägib
vastu!“

Iisraeli kõrvalejätmine ei ole lõplik

11. Sina ma müüd ütlen: Kas vahet
Jumal on oma rahva hüljanud? Mitte
sugugi! Sest minagi olen Iisraeli maces,
Aabrahami soost, Benjamini suguharust.
2. Jumal ei ole hüljanud oma rahvast,
kelle tema on ette ära tunnustanud. Või kas
te ei tea, mis Kirj ütlevad Eeliasest, kuidas
tema Jumala ees kaebab Iisraeli pärast,
üteldes: 3. „Issand, sinu prohvetid on
nad tapnud ja sinu altarid maha kiskunud,
ja mina olen üks üle jäänud, ja nemad
tahavad võtta mu elu!“ 4. Aga mis
ütlevad temale Jumala vastus? „Mina olen
enesele üle jätanud seitse tuhat meest, kes
ei ole mõrkustanud põlvi Baali eest!“
5. Samuti on ka siis praeagusel ajal jääk
üle jäänud armuvalikust mõõda. 6. Aga
kui see on armus, siis ei ole see enam
tegudest; muudu arm ei oleks arm. Aga

kui see on tegudest, siis ei ole see enam
arm; muudu tegu ei oleks enam tegu.
Mis nüüd? Mida Iisrael taotleb, seda
ei ole saavutanud, ent äravalitud on
alle saavutanud ja teised on pöördunud,
nõnda nagu on kirjutatud: „Jumal on
neile annud uimuse vaimu, silmad mitte
ärgema ja kõrvad mitte kuulma tina-
pöörani!“ 9. Ja Taavet ütleb: „Nende
sõnu saagu neile pöördelaks ja kõksuks
ja pahanuseks ja kättemaksuks!“
10. Nende nimed saagu pimedaks, et nad
ei näe, ja murra nende selg kõveraks
kadavalt!“

11. Ma ütlen nüüd: Ega nad ole
komistanud selleks, et langeda? Ei sugugi!
Vaid nende eksimise läbi tuleb
näha paganaile, et paganad peaksid neid
kadedaks. 12. Aga kui nende eksimine on
maailma rikkus ja nende kahju paganate
rikkus, saati siis nende täisarv!

*Paganad linnavad Jumala rahvaga otsegi
põhiohtu pöördumise kätte*

13. Mina aga kõnelen teile, paganail!
Sest eedavõrd kui ma olen paganate
postel, austan ma oma ametit, 14. et
võiksin kuidagi õnnistada neid, kes on
mu liha ja veri, ja mõned nende seast
päästa. 15. Sest kui juba nende hülgamine
on maailma lepius, mis on siis nende
vastuvõetav muud kui surmusest elluvõimne?
16. Aga kui usudevõim on püha, siis on
ka tüügen püha; ja kui juur on püha,
siis on ka oksad pühad.

17. Kui nüüd okstest mõned on ära
murtud ja sina, kes oled metsõlipuu, oled
lihtatud nende asemele ja oled ühes
nendega osa saanud õlipuu mahlakast
vürtsist, 18. siis ära kiitle okste vastu.
Ja kui sa kiitled, siis mõtle, et sina ei
kanna juurt, vaid juur kannab sind.
19. Sina ehk ütled nüüd: „Oksad on ära
murtud, et mind külge jätkataks!“
20. Õige küll! Uskmatuse pärast on nad
ära murtud; aga sina püüad uue läbi.

Ära saa oma meeles auusteliseks, vaid
kardat! 21. Sest kui Jumal ei saastunud
loodud oksa, ega ta imdu süüal!
22. Sellepärast vaata Jumala heldust ja
valjust; valjust küll nende vastu, kes on
langenud, aga heldust sinu vastu, kui sa
püüad heldusest, muudu sindki ratsutakse
maha! 23. Aga nemadki, kui nad ei jät
uskmatusse, jätkatakse puu külge; sest
Jumal võib nad jälle külge jätkata.
24. Sest kui sina loomulikust metsõlipuust
oled ära lõigatud ja loomu vastu oled
jätkatud väärõlipuu külge, saati siis, et
nemad kui loodud oksad, jätkatakse
looneate õlipuu külge.

Jumala eesmärgiks on arm kõigile

25. Sest mina ei taha, vennad, et teile
jääks teadmatuks see saladus — et teie
ei oleks enesest meelest targad — et
Iisraelile osalt on tulnud pöördumus, kuni
paganate eluarm on läinud sisse, 26. ja
kogu Iisrael päästetakse, nõnda nagu on
kirjutatud. „Siionist tuleb päästja ja
kõrvaldab Jaakobist jumalatuse. 27. Ja
see on minu leping nendega, kui ma ära
võtan nende patud!“ 28. Evangeeliumi
poolest on nad küll väenlistel teie
pärast, aga valiku poolest on nad armasta-
tud enesete pärast. 29. Sest Jumal ei
võta tagasi oma armuande ja kutsuarmu.
30. Sest otsegi teie muutse olite Jumalale
õnakuulmatud, aga nüüd olete armu
saanud nende õnakuulmatuse läbi,
31. nõnda on nüüd ka nemad õnakuulma-
tud, et ka nemad nüüd teile osaka saanud
armu kaudu saaksid armu. 32. Sest Jumal
on kõik inimesed kinni pannud õnakuul-
matuse alla, et ta armu annuks kõikidele.

33. Oh seda Jumala rikkuse ja tarkuse
ja tunnetuse sügavust! Kui väljauuri-
matud on tema kohtumõistmised ja
äraarvamatud tema teed! 34. Sest kes on
ära tunnustanud Issanda meele? Või kes on
õlnud tema nõuandja? 35. Või kes on
temale midagi enne annud, et temale

32 Lk 2, 34. 33 Jn 3, 12. 28. 16. Mt 21, 42. 44.
Jh 3, 18. Ap 17, 19. 18, 13. 3 Jn 10, 18. 5
9 Mt 10, 12. 13. 2. 8. 2 Ko 4, 1. 10 L 11, 10.
13 J 3, 1. Ap 2, 4. 13 Jn 12, 7. 16 Jn 13, 1.
19 Jn 13, 21. 20 Jn 13, 21. 21 Jn 13, 21.
21 Jn 13, 21. 22 Jn 13, 21. 23 Jn 13, 21.
24 Jn 13, 21. 25 Jn 13, 21. 26 Jn 13, 21.
27 Jn 13, 21. 28 Jn 13, 21. 29 Jn 13, 21.
30 Jn 13, 21. 31 Jn 13, 21. 32 Jn 13, 21.
33 Jn 13, 21. 34 Jn 13, 21. 35 Jn 13, 21.

9 Jn 3, 12. 28. 16. Mt 21, 42. 44.
Jh 3, 18. Ap 17, 19. 18, 13. 3 Jn 10, 18. 5
9 Mt 10, 12. 13. 2. 8. 2 Ko 4, 1. 10 L 11, 10.
13 Jn 12, 7. 16 Jn 13, 1. 17 Jn 13, 1.
19 Jn 13, 21. 20 Jn 13, 21. 21 Jn 13, 21.
22 Jn 13, 21. 23 Jn 13, 21. 24 Jn 13, 21.
25 Jn 13, 21. 26 Jn 13, 21. 27 Jn 13, 21.
28 Jn 13, 21. 29 Jn 13, 21. 30 Jn 13, 21.
31 Jn 13, 21. 32 Jn 13, 21. 33 Jn 13, 21.
34 Jn 13, 21. 35 Jn 13, 21.

ROOMLASTELE 11, 12, 13

peaks ille tasutama? 36. Sest tema tees ja tema läbi ja tema poole on kõik asjad. Temaile oigu au igavesti! Aamen

Uus elu

12. Mina manitsen teid nüüd, vennad, Jumala suure südamliku halsatuse tõttu andma oma ihud elavaks pühaks ja Jumala meelepäraseks ohvraks. See olgu teie mõistlik jumalateenistus. 2. Ja ärge saage selle maailma aarnaseks, vaid muutuge teiseks oma meele uuendamise teel, et te uuriksite, mis on Jumala hea ja meelepärane ja tüchae tühine.

Vaimuannete õigest kasutamist

3. Sest see armu läbi, mis mulle on antud, ma ütlen teile igauhele, et te ei mõtleks üleolevalt selle kohta, mida tuleb mõelda, vaid mõtleks nõnda, et saaks aruaks sedamööda, kuidas Jumal igauhele usu mõõdu on jaganud. 4. Sest otsuse meil ühes ihus on palju hikmeid, aga kõigil ikmeil ei ole sama töö. 5. nõnda oleme meiegi paljud ühe ihu Kristuses, aga üksikult igauks üksteise liikmed. 6. Aga meil on armu mõõda, mis meile antud, mõnedeuguseid armuandeid: olgu prohvetliku kuulutamise anne, mis toimugu usu mõõdu mõõda; 7. olgu hoolikanne, mis toimugu hoolikandeametis, olgu keegi õpetaja, mis toimugu ta õpetamisametis; 8. manitseb keegi, mis ta olgu manitsemisametis, kes teistele annetab, andku sura südamega; kes teisi juhatab, olgu hoolas; kes vaeseid hooldab, tehku seda rõõmuga.

Kristliku elu tihused

9. Armastus ärge olgu silmakirjalik. Hoiduge kurjast eemale, kunduge heasest! 10. Olge vennarmastuse poolest hellasüdamelused üksteise vastu; vastastikuses austamises jõudke üksteisest eile. 11. Ärge olge viitsinud hoolsuses;

olge tihused vaimus; teenige Issandat! 12. Olge rõõmsad lootuses, kannadikud ahistuses, püsivad palves! 13. Võtke osa pühade puudusest; püüdke olla külalislahked. 14. Ommatage need, kes teid taga kiusavad! Ommatage ja ärge needel! 15. Olge rõõmsad rõõmsatega, nutke nutatega! 16. Mõelge ühesugusest üksteise suhtes! Ärge nõudke kõrged asju, vaid hoiduge madaluse poole; ärge olge eneste meelest targad! 17. Ärge tasuge ühelegi kurja kurjaga; mõelge ikka sellele, mis hea on kõigi inimeste suhtes! 18. Kui võimalik on ja niipalju kui teist olned, pidage rahu kõigi inimestega. 19. Ärge makske ise kätte, armad, vaid andke need Jumala viiale, sest on kirjutatud: „Minu käes on kättemaks, mina tasun kättele ütleb Issand.“ 20. „Kui nuud sinu vaenlasel on nälk, sööda teda; kui tal on janu, jooda teda; sest seda tehes sa kogud tuliseid süsi tema pea peale!“ 21. Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri ära heagal

Valitsejate ahistumist

13. Iga hing olgu allaheitlik valitsemas olevate üle; sest ülema ei ole muud kui Jumalalt; kus neid on, seal on nad Jumala poofi seatud. 2. Kes nüüd ülemaele vastu paneb, see paneb vastu Jumala korrale; aga kes vastu panevad, saadavad eneste peale nuhtluse. 3. Sest valitsejad ei ole hirmuks hudele tegudele, vaid kurjadele. Kui sina aga ei taha tunda hirmu ülema ees, siis tee head, ja siis sa saad temalt kutust. 4. Sest tema on Jumala teenet sinu heaks; aga kui sa kurja teed, kardad, sest ta ei kannu mõõda asjata; ta on Jumala teenija, kättemaksja nuhtluseks sellele, kes kurja teeb. 5! Siis on tarvis olla allaheitlik, mitte ainult nuhtluse, vaid ka südameuustistuse pärast. 6. Sellepärast makske ka makse; sest need on Jumala sulased, kes selleks

ROOMLASTELE 13, 14

peavad oma ametit. 7. Tasuge kõigile, mis teie kohus on: maksu, kellele maksu, tolliraha, kellele tolliraha; kartust, kellele kartust; mi, kellele au tuleb anda!

Vennalikust armastusest

8. Ärgu olgu teil midagi kellegagi võlgu, kui et te üksteist armastate, sest kes teist armastab, on käsu täitnud. 1. Sest käsk: „Sa ei tohi abielu rikuda; sa ei tohi tappa; sa ei tohi varastada; sa ei tohi ülekohut tunnistada; sa ei tohi humustada“, ja iga teine käsk on kokku võetud sellesse sõnasse: „Armasta oma lähemat nagu iseennast!“ 10. Armastus ei tee ligimesele kurja; siis on armastus käsu täitmine

Kristuse päev hooldab

11. Ja seda tehke sellepärast et te teate tunni juba käes olevat unest üles ärgata, sest nüüd on meie päiste lähemal kui siis, kui me usklikuks saime. 12. Öö on möödumas, aga päev on lähedal. Siis heitkem enestest ära pimeduse teod ja varustagem valguse relvadega! 13. Blagem ausast nagu päeva ajal, mitte ästes pidutsustes ega joominguis, mitte kumaluses ega iharuses, mitte riies ega kadeduses, 14. vaid varustuge Issanda Jeesuse Kristusega ja ärge muutke liha sest hoolitsemist hinude ärritamiseks!

Nõdrausuliste kohtlemist

14. Uu poolest nõrgale olge vastutulelikud ilma vastlust alustamata arvamuste kohta. 2. Mõni usub, et ta võib süüa kõike, aga kes on nõrk, sööb ainult toitu. 3. Kes sööb, ärge pidagu halvaks seda, kes mitte ei söö; ja kes ei söö, ärge mõistku hukka seda, kes sööb; sest Jumal on tema vastu võtnud. 4. Kes oled vana, et sa mõistad hukka teise sulase? Tema seisab või langeb meenese isandale. Aga tema jääb seisama, sest Jumal võib

teda püsti hoida. 5. Mõni arvab üht päeva paremaks teisest, aga teine peab kõik päevad ühesuguseks. Igauks olgu enese mõttes kindel oma veendumuses. 6. Kes paneb tähele päeva, paneb seda tähele Issandale; ja kes sööb, sööb Issandale, sest tema tänab Jumalat; ja kes mitte ei söö, jääb sõdmata Issandale ning tänab Jumalat. 7. Sest keegi meist ei ela iseenesele ja keegi meist ei sure iseenesele. 8. Sest kui me elame, siis elame Issandale, ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Kas me siis elame või sureme, olame Issanda omad! 9. Sest Kristus suri selleks ja et jälle elavaks, et ta oleks nii surmude kui ka elavate Issand. 10. Aga sina, miks sa mõistad kohut oma vennale üle? Või sina teine, miks sa paned oma venna halvaks? Meid kõiki ju sentakse Jumala kohtuäärje ette. 11. Sest on kirjutatud: „Nii tõesti kui ma elan, ütleb Issand, minu ees peab nõrkuma iga põlv ja iga keel peab tunnistama Jumalat!“ 12. Nõnda tuleb meil igauhel anda aru iseenesest Jumalale.

13. Ärgem siis enam mõistkem kohut üksteise üle, vaid pigemini otsustagem hoiduda saamast vennale komistuseks ja pahanduseks. 14. Ma tean ja olen veendunud Issandas Jeesuses, et midagi ei ole ebapüha iseenesest, vaid on ebapüha üksnes sellele, kes midagi peab ebapühaks. 15. Aga kui sinu vend saab nukraks roa pärast, siis ei käi sina enam armastuse järele. Ära saada hukka oma roaga seda, kelle eest Kristus on surmud. 16. Sellepärast ärge saagu hea, mis teil on, püगतavaks. 17. Sest Jumala riik ei ole mitte söömise ega joomise, vaid õigus ja rahu ja rõõm Püha Vaimus. 18. Sest kes neis asjus orjab Kristust, see on Jumalale meelepärane ja kõlbuline inimestele. 19. Siis taotlegem nüüd seda, mis läheb tarvis rahuks ja vastastikuseks paranduseks. 20. Ära riku roa pärast

1 p. 6, 13. Fe 2, 5 2. Hf 4, 13 1. 10. 17 3. 1 Ko. 13, 11. Hf 4, 7 4. 1 Ko. 12, 12
5. 1 Ko. 12, 29. Ef 4, 25 6. 1 Ko. 12, 4 7. 1 Pe 4, 10 8. Mt 6, 3; 2 Ko. 8, 2, 9, 7
9. Am. 5, 15. 1. 1. 10. Pl 2, 3. 2. Pe 1, 7 11. Hm. 3, 15 12. 1. Te 5, 17
13. Hf 13, 2 14. Mt 1, 44. Ap 1, 59. 1. Ko 4, 12. 15. Lk 12, 13 16. p. 15, 3, 11
17. Te 5, 25. 18. Mk 9, 10. Hf 13, 14. 19. 2. Mo. 19, 18; 5. Mo. 32, 35. Mt 5, 39
20. Op. 25, 21. Mt 5, 44 21. Op 11, 5. Th 29, 1. 1. Ti 3, 1 2. 1. Pe 2, 13. 3. 4. Lk 22, 6.

1. Mt. 22, 21 2. Ga 5, 14; 1. Ti 1, 5 3. 2. Mo. 20, 13. 4. Mt 19, 18 5. Mt 22, 40; 2. Ko. 13, 4
6. Ef 3, 14; 1. Te 5, 6. 7. Ef 5, 11. 1. Th 2, 8 8. Lk 2, 34; Ef 5, 28. 9. 1. K. 3, 14
10. Ga 3, 27. Kl. 3, 10. 11. p. 15, 1. 2. Ko 8, 9 12. 1. Mo 1, 29, 9, 3 13. K. 2, 26.
14. Mt 7, 1, 11. 1. 1. 15. Ga 4, 17 16. M. 25, 31; Lk 6, 31; Ap. 17, 31; 2. Ko. 5, 15. Ga 2, 20
17. Ga 2, 20; 1. Te 5, 10. 18. Mt 25, 17. Ap. 10, 15; 1. Ti 4, 4. 1. 1. 15 19. 1. Ko. 8, 11. 1.
20. 1. 2, 10. 21. Ga 6, 5. 22. Mt 25, 17. Ap. 10, 15; 1. Ti 4, 4. 1. 1. 15 23. 1. K. 8, 11. 1.
24. 1. 2, 5 25. Lk 27, 20; 1. Ko. 4, 20; 6, 6. 26. p. 22, 18, 15. 27. 20. 1. 1. 14.

Jumala teost! Kõik on küll puhas, aga paha on see sellele inimesele, kes sööb pahandusega. 21. Hea on liha mitte süüa ja viina mitte juua, ja mitte teha seda, mis su vennale on komistuseks. 22. Usk, mis sul on, pea enesele Jumala ees. Õnnis on see, kes iseenast ei mõista hukka selles, mida ta peab õigeks; 23. aga kui keegi kõhvides sõõb, siis on ta hukka mõistetud, sest see ei tule usust. Aga kõik, mis ei ole usust, on päti!

16. Aga meie, kes oleme tugevad, peame kandma jõuetumate nõrkusi ega tohi elada iseenaste meele heaks. 2. Igati meid õigu hingesele meelepärane tema heaks, et teda parandada. 3. Sest Kristuski ei elanud enese meele heaks, vaid nõnda nagu on kirjutatud: „Nende teotamised, kes sind teotavad, on langenud minu peale!“ 4. Sest mis iganes enast on kirjutatud, on kirjutatud meie õpetuseks, et meil kannatlikkuse ja Kirja troosti kaudu oleks loorust. 5. Aga kannatlikkuse ja troosti Jumal andku teie üksteist laekasid Kristuse Jeesuse järele, 6. et te ühel meelel ja ühe suuga austaksite Jumalat ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Issa!

Evangelium paganail

7. Sellepärast võtke vastu üksteist, nõnda nagu ka Kristus teid on vastu võtnud Jumala austuseks. 8. Sest ma ütlen, et Jeesus Kristus sai ümberõpetamise suuneks Jumala tõde pärast, et kinnitada isaale antud tõkused. 9. aga et paganad lubatavad Jumalat tema haastuse pärast, nõnda nagu on kirjutatud: „Sellepärast ma tahan sind kuulada paganate seas ja laulda kutust sinu nimele!“ 10. Ja saas ütleb tema: „Oge rõõmsad, paganad, ühes tema rahvaga!“ 11. Ja veel: „Kõrge Issandat, kõik paganad, ja ühistage teda, kõik rahvad.“ 12. Ja jälle ütleb Jeesus: „Jesse juur tuleb ja see, kes tõuseb

valitsema paganarahvad; tema peale hakkavad paganad lootma!“ 13. Aga lootuse Jumal täiuku teid kõige rõõmu ja rahuga ussa, et teil oleks rohkesti lootust Püha Vaimu väes!

Avameelsusest apostli kirjas

14. Mu vennad, mina laiklikult olen teie suhtes veendumud selles, et teie tege olete tulus headust, täidetud kõige teadmisega ning võite küll puhata üksteist. 15. Oneti olen ma üsna julgelt mõnd teile kirjutatud, vennad, otsugu teile meeleruletuseks, selle armu pärast, mille Jumal mulle on annud selleks. 16. et ma oleksin Jeesuse Kristuse teenija paganate seas ja toimetaksin Jumala evangeliumi püha teenistust, et paganad saaksid meeleräasaks ja Püha Vaimus pühitserud ohvriannetuseks. 17. Sellepärast ma tahan Kristuse Jeesuse kindelda Jumala asjust. 18. Sest mina ei julge kõnelda millestki muust kui sellest, mis Kristus minu läbi paganate sõnakuulelikuks tegemiseks on korda saatnud sõna ja teoga. 19. tunnustähtede ja imetegude väel, Püha Vaimu väel, nõnda et mina Jeruusalemast ja selle ümberkaudsest maast alates Illirikoni on olen täide viinud Kristuse evangeliumi kuulutamist; 20. kuna ma nõnda olen pidanud oma auks armuõpetust mitte kuulutada seal, kus Kristus juba on nimetatud, et ma ei ahiraks teiste raparud alusele, 21. vaid nõnda nagu on kirjutatud: „Need, kelledele ei ole temast midugi kuulutatud, saavad näha, ja need, kes ei ole kuulnud, mõistavad.“

Apostli isiklikest kavatsustest

22. See ongi see, mis mind mitu korda on takistanud teie juure tulemast. 23. Aga et mul niid ei ole neis paigus enam aser ja et ma nii mitu aastat vägu olen igatsenud teie juure tulla, 24. siis ma ehk Hispaaniasse minnes tuleb teie

juure, sest ma lootan teie kaudu matkates üha teid ja teie saatel jõuda sinna, nuppa kui ma enne teie keskel ennast olen pisut rõõmustanud. 25. Aga nüüd ma lähen Jeruusalemma püha rahvast austama. 26. Sest Makedoonia ja Ahhaia neaks arvanud toime panna korjanduse teile, kes Jeruusalemmas elavate seas elavad on. 27. Nennad on seda heaks arvanud ja nad on ka nende võlgasid. 28. et kui paganad on osa saanud nende armulikest andidest, siis on ka nende huss neid aidata ihulike andidega. 29. Kui ma siis selle asja olen toimetanud ja neile selle saavutuse ustavalt kätte andnud, tahan ma teie kaudu minna Hispaaniasse. 29. Aga ma tean, kui ma teie juure tulen, et ma siis tulen Kristuse teie õnnistusega.

30. Ent mina manitsen teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi ja Vaimu armastuse läbi, minuga ühes kindelda eestpalveiega minu eest Jumala poole, 31. et ma pääseksin uskmaru rahva kõest Juudamaal ja et minu abistus Jeruusalema heaks oleks armas pühade meelest. 32. et ma Jumala tahtel võiksin sõnnuga tulla teie juure ja teie keskel teie kosutust. 33. Aga rahu Jumal olgu teie kõikidega! Aamen

Nimelised tervitused

16. Mina annan teie hooletaks meie õe Pöibe, kes on Kenkrea koguduse käsiline, 2. et te võtaksite teda vastu Issandas, nõnda nagu sobib pühadele, ja oleksite temale abiks kõiges, milles temal iganes teid on vaja. Sest tema on abiks olnud paljudele, ka mulle enesete. 3. Tervitage minu kaastöölist Kristuses Jeesuses, Priskat ja Akvilat, 4. kes minu elu eest on pannud oma kaela tapavalmas, keda ei ühna mitte mina üksi, vaid ka kõik paganate kogudused, 5. ja kogudust nende majas. Tervitage Epainetost, minu armast, kes oli esimene Aasia pöörduma

Kristuse poole. 6. Tervitage Maarjat, kes on palju vaeva näinud teie eest. 7. Tervitage Andronikost ja Juumat, minu sugulasi ja kaasvange, kes on kuulsad apostlite hulgas ja kes enne mind on olnud Kristuses. 8. Tervitage Amphatost, mu armast Issandas. 9. Tervitage Urbanust, meie kaastöölist Kristuses, ja mu armast Stahhust. 10. Tervitage Apellest, kes on läbi katsunud Kristuses. Tervitage Anstobulose perekonda. 11. Tervitage Heroodioni, minu sugulast. Tervitage Narkissote perekonna liikmeid, kes on Issandas. 12. Tervitage Trüfainat ja Trüfoosat, kes teevad tööd Issandas. Tervitage Persist, armast õde, kes on näinud palju vaeva Issandas. 13. Tervitage Ruufust, Issandas äravahitut, ja tema ema, kes on ka minu ema. 14. Tervitage Asüinkritost, Plegonit, Hermest, Patrobast, Hermast ja vendi, kes on nende juures. 15. Tervitage Pilologost ja Juuliat, Neereust ja tema õde ja Olümpat ja kõikid pühaid, kes on nende juures. 16. Tervitage üksteist püha muudlusega. Kõik Kristuse kogudused tervitavad teid.

17. Aga mina manitsen teid, vennad, pidama silmas neid, kes tekitavad lõhesid ja pahandust õpetuse vastu, mis te olete õppinud, ja tõmbuge neist tagasi. 18. Sest usugused inimesed ei teeni mitte meie Issandat Jeesust, vaid oma kõhtu, ja petavad magustate sõnadega ja libedate kõnedega tõdemelsete südameid. 19. Sest teie sõnakuulmine on saanud kõrgile teatavaks, seepärast ma rõõmustun teist, kuud tahan, et teie oleksite targad heale, aga kohtlased pahale. 20. Aga rahu Jumal talub varsti saatana teie jalge alla. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm õigu teiega! Aamen

21. Teid tervitavad Timoteos, minu kaastööline, ja Luukius ja Jaason ja Sosipatros, minu sugulased. 22. Mina, Tertius, kes ma selle kirja olen kirjutanud, tervitan teie Issandas. 23. Teid tervitab

I KORINTLASTELE 1

Gaarus, kes on olnud kulaishahke minule ja kõigele kogudusele. Teid tervitab Erastos, Linna Iskur, ja vend Kvartus [24. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm oigu teie kõikidega! Aamen.]

Jumala ühtsus

25. Ent selles, kes teid võib kinnitada minu evangeeliumi ja Jeesuse Kristuse

jutluse järele selle saladuse ilmutust mõõda, mis on olnud igavesest ajast varjul, 26. aga nüüd on saanud avalikuks ja on prohvetite kirjade kaudu igavese Jumala kisaul tehtud teatavaks kõigile rahvastele usu sõnakuullikkuse saavutamiseks — 27. ainult targale Jumalale, Jeesuse Kristuse läbi, temale olgu au ajastute ajastuteini! Aamen

PAULUSE ESIMENE KIRI KORINTLASTELE

Tervitus ja tänu

1. Paulus, Jumala tahtel kutsunud Kristuse Jeesuse apostel, ja vend Soostenes 2. Korintoses olevale Jumala kogudusele, pühitatuile Kristuses Jeesuses, kutsutud pühadele, ühes nende kõikidega, kes appi hüüavad meie Issanda Jeesuse Kristuse nime kõigis nende ja meie paigus. 3. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt

4. Ma tänan alati oma Jumalat teie pärast selle Jumala armu eest, mis teile on antud Kristuses Jeesuses, 5. et te olete kõiges saanud rikkaks tema sees igasuguses õpetuse sõnas ja igasuguses tunnetuses, 6. sedamööda nagu tunnistus Kristusest on kinnitatud teie sees, 7. nõnda et teil ei ole puudu ühestki armuandest ja ootate meie Issanda Kristuse ilmutust, 8. kes ka teid tahab kinnitada otsani, et te võiksite olla lammatud meie Issanda Jeesuse Kristuse päeval. 9. Jumal on ustav, keile läbi te olete kutsutud tema Poja Jeesuse Kristuse, meie Issanda osadusse

Lõhenemine koguduses

10. Aga ma manitsen teid, vennad, meie Issanda Jeesuse Kristuse nime läbi, et

te kõik ühtviisi räägiksite ja et ei oleks lõhesid teie seas, vaid et oleksite kokku ühitud samas meeles ja samas mõttes. 11. Sest ma olen Kioe pererahvalt teist, mu vennad, saanud kuulda, et teie seas on rülemisi. 12. Ma räägin sellest, et teie seast igauks räägib omavisi; üks: „Mina olen Pauluse poolt!“ teine: „Mina olen Apollone poolt!“ kolmas: „Mina olen Keefase poolt!“ ja neljas: „Mina olen Kristuse poolt!“ 13. Kas Kristus on jaotatud mitmeks? Kas Paulus löödi risti teie eest? Või ristiti teid Pauluse nimesse? 14. Ma tänan Jumalat, et ma kedagi muud teie seast ei ole ristitud kui üksnes Krispose ja Gaajuse, 15. et keegi ei saaks ütlelda, ma olevat ristunud iseene nimesse. 16. Siiski ma ristisin ka Stefanase pere; nimud kedagi ma ei tea ristitud olevat. 17. Sest Kristus ei läkitanud mind ristima, vaid armu-õpetust kuulutama, mitte sõna tarkuses, ei Kristuse risti ei tehtaks tühuseks.

Risti vägi

18. Sest sõna ristist on jõledus neile, kes hukka lähevad, aga meile, kes päästetakse, on see Jumala vägi. 19. Sest on kirjutatud: „Mina kaotan tarkade tarkuse ja teen tühjaks mõistlike

25 Ef 1:13, 14; 26 p 1:5; 2 Ti 1:10; 3 Ro 1:7; 4 Ef 1:13; 6 Ro 1:16; 7 Ti 2:13; 8 Ro 1:16; 9 Ro 1:16; 10 Ro 1:16; 11 Ro 1:16; 12 Ro 1:16; 13 Ro 1:16; 14 Ro 1:16; 15 Ro 1:16; 16 Ro 1:16; 17 Ro 1:16; 18 Ro 1:16; 19 Ro 1:16; 20 Ro 1:16; 21 Ro 1:16; 22 Ro 1:16; 23 Ro 1:16; 24 Ro 1:16; 25 Ro 1:16; 26 Ro 1:16; 27 Ro 1:16; 28 Ro 1:16; 29 Ro 1:16; 30 Ro 1:16; 31 Ro 1:16; 32 Ro 1:16; 33 Ro 1:16; 34 Ro 1:16; 35 Ro 1:16; 36 Ro 1:16; 37 Ro 1:16; 38 Ro 1:16; 39 Ro 1:16; 40 Ro 1:16; 41 Ro 1:16; 42 Ro 1:16; 43 Ro 1:16; 44 Ro 1:16; 45 Ro 1:16; 46 Ro 1:16; 47 Ro 1:16; 48 Ro 1:16; 49 Ro 1:16; 50 Ro 1:16; 51 Ro 1:16; 52 Ro 1:16; 53 Ro 1:16; 54 Ro 1:16; 55 Ro 1:16; 56 Ro 1:16; 57 Ro 1:16; 58 Ro 1:16; 59 Ro 1:16; 60 Ro 1:16; 61 Ro 1:16; 62 Ro 1:16; 63 Ro 1:16; 64 Ro 1:16; 65 Ro 1:16; 66 Ro 1:16; 67 Ro 1:16; 68 Ro 1:16; 69 Ro 1:16; 70 Ro 1:16; 71 Ro 1:16; 72 Ro 1:16; 73 Ro 1:16; 74 Ro 1:16; 75 Ro 1:16; 76 Ro 1:16; 77 Ro 1:16; 78 Ro 1:16; 79 Ro 1:16; 80 Ro 1:16; 81 Ro 1:16; 82 Ro 1:16; 83 Ro 1:16; 84 Ro 1:16; 85 Ro 1:16; 86 Ro 1:16; 87 Ro 1:16; 88 Ro 1:16; 89 Ro 1:16; 90 Ro 1:16; 91 Ro 1:16; 92 Ro 1:16; 93 Ro 1:16; 94 Ro 1:16; 95 Ro 1:16; 96 Ro 1:16; 97 Ro 1:16; 98 Ro 1:16; 99 Ro 1:16; 100 Ro 1:16; 101 Ro 1:16; 102 Ro 1:16; 103 Ro 1:16; 104 Ro 1:16; 105 Ro 1:16; 106 Ro 1:16; 107 Ro 1:16; 108 Ro 1:16; 109 Ro 1:16; 110 Ro 1:16; 111 Ro 1:16; 112 Ro 1:16; 113 Ro 1:16; 114 Ro 1:16; 115 Ro 1:16; 116 Ro 1:16; 117 Ro 1:16; 118 Ro 1:16; 119 Ro 1:16; 120 Ro 1:16; 121 Ro 1:16; 122 Ro 1:16; 123 Ro 1:16; 124 Ro 1:16; 125 Ro 1:16; 126 Ro 1:16; 127 Ro 1:16; 128 Ro 1:16; 129 Ro 1:16; 130 Ro 1:16; 131 Ro 1:16; 132 Ro 1:16; 133 Ro 1:16; 134 Ro 1:16; 135 Ro 1:16; 136 Ro 1:16; 137 Ro 1:16; 138 Ro 1:16; 139 Ro 1:16; 140 Ro 1:16; 141 Ro 1:16; 142 Ro 1:16; 143 Ro 1:16; 144 Ro 1:16; 145 Ro 1:16; 146 Ro 1:16; 147 Ro 1:16; 148 Ro 1:16; 149 Ro 1:16; 150 Ro 1:16; 151 Ro 1:16; 152 Ro 1:16; 153 Ro 1:16; 154 Ro 1:16; 155 Ro 1:16; 156 Ro 1:16; 157 Ro 1:16; 158 Ro 1:16; 159 Ro 1:16; 160 Ro 1:16; 161 Ro 1:16; 162 Ro 1:16; 163 Ro 1:16; 164 Ro 1:16; 165 Ro 1:16; 166 Ro 1:16; 167 Ro 1:16; 168 Ro 1:16; 169 Ro 1:16; 170 Ro 1:16; 171 Ro 1:16; 172 Ro 1:16; 173 Ro 1:16; 174 Ro 1:16; 175 Ro 1:16; 176 Ro 1:16; 177 Ro 1:16; 178 Ro 1:16; 179 Ro 1:16; 180 Ro 1:16; 181 Ro 1:16; 182 Ro 1:16; 183 Ro 1:16; 184 Ro 1:16; 185 Ro 1:16; 186 Ro 1:16; 187 Ro 1:16; 188 Ro 1:16; 189 Ro 1:16; 190 Ro 1:16; 191 Ro 1:16; 192 Ro 1:16; 193 Ro 1:16; 194 Ro 1:16; 195 Ro 1:16; 196 Ro 1:16; 197 Ro 1:16; 198 Ro 1:16; 199 Ro 1:16; 200 Ro 1:16; 201 Ro 1:16; 202 Ro 1:16; 203 Ro 1:16; 204 Ro 1:16; 205 Ro 1:16; 206 Ro 1:16; 207 Ro 1:16; 208 Ro 1:16; 209 Ro 1:16; 210 Ro 1:16; 211 Ro 1:16; 212 Ro 1:16; 213 Ro 1:16; 214 Ro 1:16; 215 Ro 1:16; 216 Ro 1:16; 217 Ro 1:16; 218 Ro 1:16; 219 Ro 1:16; 220 Ro 1:16; 221 Ro 1:16; 222 Ro 1:16; 223 Ro 1:16; 224 Ro 1:16; 225 Ro 1:16; 226 Ro 1:16; 227 Ro 1:16; 228 Ro 1:16; 229 Ro 1:16; 230 Ro 1:16; 231 Ro 1:16; 232 Ro 1:16; 233 Ro 1:16; 234 Ro 1:16; 235 Ro 1:16; 236 Ro 1:16; 237 Ro 1:16; 238 Ro 1:16; 239 Ro 1:16; 240 Ro 1:16; 241 Ro 1:16; 242 Ro 1:16; 243 Ro 1:16; 244 Ro 1:16; 245 Ro 1:16; 246 Ro 1:16; 247 Ro 1:16; 248 Ro 1:16; 249 Ro 1:16; 250 Ro 1:16; 251 Ro 1:16; 252 Ro 1:16; 253 Ro 1:16; 254 Ro 1:16; 255 Ro 1:16; 256 Ro 1:16; 257 Ro 1:16; 258 Ro 1:16; 259 Ro 1:16; 260 Ro 1:16; 261 Ro 1:16; 262 Ro 1:16; 263 Ro 1:16; 264 Ro 1:16; 265 Ro 1:16; 266 Ro 1:16; 267 Ro 1:16; 268 Ro 1:16; 269 Ro 1:16; 270 Ro 1:16; 271 Ro 1:16; 272 Ro 1:16; 273 Ro 1:16; 274 Ro 1:16; 275 Ro 1:16; 276 Ro 1:16; 277 Ro 1:16; 278 Ro 1:16; 279 Ro 1:16; 280 Ro 1:16; 281 Ro 1:16; 282 Ro 1:16; 283 Ro 1:16; 284 Ro 1:16; 285 Ro 1:16; 286 Ro 1:16; 287 Ro 1:16; 288 Ro 1:16; 289 Ro 1:16; 290 Ro 1:16; 291 Ro 1:16; 292 Ro 1:16; 293 Ro 1:16; 294 Ro 1:16; 295 Ro 1:16; 296 Ro 1:16; 297 Ro 1:16; 298 Ro 1:16; 299 Ro 1:16; 300 Ro 1:16; 301 Ro 1:16; 302 Ro 1:16; 303 Ro 1:16; 304 Ro 1:16; 305 Ro 1:16; 306 Ro 1:16; 307 Ro 1:16; 308 Ro 1:16; 309 Ro 1:16; 310 Ro 1:16; 311 Ro 1:16; 312 Ro 1:16; 313 Ro 1:16; 314 Ro 1:16; 315 Ro 1:16; 316 Ro 1:16; 317 Ro 1:16; 318 Ro 1:16; 319 Ro 1:16; 320 Ro 1:16; 321 Ro 1:16; 322 Ro 1:16; 323 Ro 1:16; 324 Ro 1:16; 325 Ro 1:16; 326 Ro 1:16; 327 Ro 1:16; 328 Ro 1:16; 329 Ro 1:16; 330 Ro 1:16; 331 Ro 1:16; 332 Ro 1:16; 333 Ro 1:16; 334 Ro 1:16; 335 Ro 1:16; 336 Ro 1:16; 337 Ro 1:16; 338 Ro 1:16; 339 Ro 1:16; 340 Ro 1:16; 341 Ro 1:16; 342 Ro 1:16; 343 Ro 1:16; 344 Ro 1:16; 345 Ro 1:16; 346 Ro 1:16; 347 Ro 1:16; 348 Ro 1:16; 349 Ro 1:16; 350 Ro 1:16; 351 Ro 1:16; 352 Ro 1:16; 353 Ro 1:16; 354 Ro 1:16; 355 Ro 1:16; 356 Ro 1:16; 357 Ro 1:16; 358 Ro 1:16; 359 Ro 1:16; 360 Ro 1:16; 361 Ro 1:16; 362 Ro 1:16; 363 Ro 1:16; 364 Ro 1:16; 365 Ro 1:16; 366 Ro 1:16; 367 Ro 1:16; 368 Ro 1:16; 369 Ro 1:16; 370 Ro 1:16; 371 Ro 1:16; 372 Ro 1:16; 373 Ro 1:16; 374 Ro 1:16; 375 Ro 1:16; 376 Ro 1:16; 377 Ro 1:16; 378 Ro 1:16; 379 Ro 1:16; 380 Ro 1:16; 381 Ro 1:16; 382 Ro 1:16; 383 Ro 1:16; 384 Ro 1:16; 385 Ro 1:16; 386 Ro 1:16; 387 Ro 1:16; 388 Ro 1:16; 389 Ro 1:16; 390 Ro 1:16; 391 Ro 1:16; 392 Ro 1:16; 393 Ro 1:16; 394 Ro 1:16; 395 Ro 1:16; 396 Ro 1:16; 397 Ro 1:16; 398 Ro 1:16; 399 Ro 1:16; 400 Ro 1:16; 401 Ro 1:16; 402 Ro 1:16; 403 Ro 1:16; 404 Ro 1:16; 405 Ro 1:16; 406 Ro 1:16; 407 Ro 1:16; 408 Ro 1:16; 409 Ro 1:16; 410 Ro 1:16; 411 Ro 1:16; 412 Ro 1:16; 413 Ro 1:16; 414 Ro 1:16; 415 Ro 1:16; 416 Ro 1:16; 417 Ro 1:16; 418 Ro 1:16; 419 Ro 1:16; 420 Ro 1:16; 421 Ro 1:16; 422 Ro 1:16; 423 Ro 1:16; 424 Ro 1:16; 425 Ro 1:16; 426 Ro 1:16; 427 Ro 1:16; 428 Ro 1:16; 429 Ro 1:16; 430 Ro 1:16; 431 Ro 1:16; 432 Ro 1:16; 433 Ro 1:16; 434 Ro 1:16; 435 Ro 1:16; 436 Ro 1:16; 437 Ro 1:16; 438 Ro 1:16; 439 Ro 1:16; 440 Ro 1:16; 441 Ro 1:16; 442 Ro 1:16; 443 Ro 1:16; 444 Ro 1:16; 445 Ro 1:16; 446 Ro 1:16; 447 Ro 1:16; 448 Ro 1:16; 449 Ro 1:16; 450 Ro 1:16; 451 Ro 1:16; 452 Ro 1:16; 453 Ro 1:16; 454 Ro 1:16; 455 Ro 1:16; 456 Ro 1:16; 457 Ro 1:16; 458 Ro 1:16; 459 Ro 1:16; 460 Ro 1:16; 461 Ro 1:16; 462 Ro 1:16; 463 Ro 1:16; 464 Ro 1:16; 465 Ro 1:16; 466 Ro 1:16; 467 Ro 1:16; 468 Ro 1:16; 469 Ro 1:16; 470 Ro 1:16; 471 Ro 1:16; 472 Ro 1:16; 473 Ro 1:16; 474 Ro 1:16; 475 Ro 1:16; 476 Ro 1:16; 477 Ro 1:16; 478 Ro 1:16; 479 Ro 1:16; 480 Ro 1:16; 481 Ro 1:16; 482 Ro 1:16; 483 Ro 1:16; 484 Ro 1:16; 485 Ro 1:16; 486 Ro 1:16; 487 Ro 1:16; 488 Ro 1:16; 489 Ro 1:16; 490 Ro 1:16; 491 Ro 1:16; 492 Ro 1:16; 493 Ro 1:16; 494 Ro 1:16; 495 Ro 1:16; 496 Ro 1:16; 497 Ro 1:16; 498 Ro 1:16; 499 Ro 1:16; 500 Ro 1:16; 501 Ro 1:16; 502 Ro 1:16; 503 Ro 1:16; 504 Ro 1:16; 505 Ro 1:16; 506 Ro 1:16; 507 Ro 1:16; 508 Ro 1:16; 509 Ro 1:16; 510 Ro 1:16; 511 Ro 1:16; 512 Ro 1:16; 513 Ro 1:16; 514 Ro 1:16; 515 Ro 1:16; 516 Ro 1:16; 517 Ro 1:16; 518 Ro 1:16; 519 Ro 1:16; 520 Ro 1:16; 521 Ro 1:16; 522 Ro 1:16; 523 Ro 1:16; 524 Ro 1:16; 525 Ro 1:16; 526 Ro 1:16; 527 Ro 1:16; 528 Ro 1:16; 529 Ro 1:16; 530 Ro 1:16; 531 Ro 1:16; 532 Ro 1:16; 533 Ro 1:16; 534 Ro 1:16; 535 Ro 1:16; 536 Ro 1:16; 537 Ro 1:16; 538 Ro 1:16; 539 Ro 1:16; 540 Ro 1:16; 541 Ro 1:16; 542 Ro 1:16; 543 Ro 1:16; 544 Ro 1:16; 545 Ro 1:16; 546 Ro 1:16; 547 Ro 1:16; 548 Ro 1:16; 549 Ro 1:16; 550 Ro 1:16; 551 Ro 1:16; 552 Ro 1:16; 553 Ro 1:16; 554 Ro 1:16; 555 Ro 1:16; 556 Ro 1:16; 557 Ro 1:16; 558 Ro 1:16; 559 Ro 1:16; 560 Ro 1:16; 561 Ro 1:16; 562 Ro 1:16; 563 Ro 1:16; 564 Ro 1:16; 565 Ro 1:16; 566 Ro 1:16; 567 Ro 1:16; 568 Ro 1:16; 569 Ro 1:16; 570 Ro 1:16; 571 Ro 1:16; 572 Ro 1:16; 573 Ro 1:16; 574 Ro 1:16; 575 Ro 1:16; 576 Ro 1:16; 577 Ro 1:16; 578 Ro 1:16; 579 Ro 1:16; 580 Ro 1:16; 581 Ro 1:16; 582 Ro 1:16; 583 Ro 1:16; 584 Ro 1:16; 585 Ro 1:16; 586 Ro 1:16; 587 Ro 1:16; 588 Ro 1:16; 589 Ro 1:16; 590 Ro 1:16; 591 Ro 1:16; 592 Ro 1:16; 593 Ro 1:16; 594 Ro 1:16; 595 Ro 1:16; 596 Ro 1:16; 597 Ro 1:16; 598 Ro 1:16; 599 Ro 1:16; 600 Ro 1:16; 601 Ro 1:16; 602 Ro 1:16; 603 Ro 1:16; 604 Ro 1:16; 605 Ro 1:16; 606 Ro 1:16; 607 Ro 1:16; 608 Ro 1:16; 609 Ro 1:16; 610 Ro 1:16; 611 Ro 1:16; 612 Ro 1:16; 613 Ro 1:16; 614 Ro 1:16; 615 Ro 1:16; 616 Ro 1:16; 617 Ro 1:16; 618 Ro 1:16; 619 Ro 1:16; 620 Ro 1:16; 621 Ro 1:16; 622 Ro 1:16; 623 Ro 1:16; 624 Ro 1:16; 625 Ro 1:16; 626 Ro 1:16; 627 Ro 1:16; 628 Ro 1:16; 629 Ro 1:16; 630 Ro 1:16; 631 Ro 1:16; 632 Ro 1:16; 633 Ro 1:16; 634 Ro 1:16; 635 Ro 1:16; 636 Ro 1:16; 637 Ro 1:16; 638 Ro 1:16; 639 Ro 1:16; 640 Ro 1:16; 641 Ro 1:16; 642 Ro 1:16; 643 Ro 1:16; 644 Ro 1:16; 645 Ro 1:16; 646 Ro 1:16; 647 Ro 1:16; 648 Ro 1:16; 649 Ro 1:16; 650 Ro 1:16; 651 Ro 1:16; 652 Ro 1:16; 653 Ro 1:16; 654 Ro 1:16; 655 Ro 1:16; 656 Ro 1:16; 657 Ro 1:16; 658 Ro 1:16; 659 Ro 1:16; 660 Ro 1:16; 661 Ro 1:16; 662 Ro 1:16; 663 Ro 1:16; 664 Ro 1:16; 665 Ro 1:16; 666 Ro 1:16; 667 Ro 1:16; 668 Ro 1:16; 669 Ro 1:16; 670 Ro 1:16; 671 Ro 1:16; 672 Ro 1:16; 673 Ro 1:16; 674 Ro 1:16; 675 Ro 1:16; 676 Ro 1:16; 677 Ro 1:16; 678 Ro 1:16; 679 Ro 1:16; 680 Ro 1:16; 681 Ro 1:16; 682 Ro 1:16; 683 Ro 1:16; 684 Ro 1:16; 685 Ro 1:16; 686 Ro 1:16; 687 Ro 1:16; 688 Ro 1:16; 689 Ro 1:16; 690 Ro 1:16; 691 Ro 1:16; 692 Ro 1:16; 693 Ro 1:16; 694 Ro 1:16; 695 Ro 1:16; 696 Ro 1:16; 697 Ro 1:16; 698 Ro 1:16; 699 Ro 1:16; 700 Ro 1:16; 701 Ro 1:16; 702 Ro 1:16; 703 Ro 1:16; 704 Ro 1:16; 705 Ro 1:16; 706 Ro 1:16; 707 Ro 1:16; 708 Ro 1:16; 709 Ro 1:16; 710 Ro 1:16; 711 Ro 1:16; 712 Ro 1:16; 713 Ro 1:16; 714 Ro 1:16; 715 Ro 1:16; 716 Ro 1:16; 717 Ro 1:16; 718 Ro 1:16; 719 Ro 1:16; 720 Ro 1:16; 721 Ro 1:16; 722 Ro 1:16; 723 Ro 1:16; 724 Ro 1:16; 725 Ro 1:16; 726 Ro 1:16; 727 Ro 1:16; 728 Ro 1:16; 729 Ro 1:16; 730 Ro 1:16; 731 Ro 1:16; 732 Ro 1:16; 733 Ro 1:16; 734 Ro 1:16; 735 Ro 1:16; 736 Ro 1:16; 737 Ro 1:16; 738 Ro 1:16; 739 Ro 1:16; 740 Ro 1:16; 741 Ro 1:16; 742 Ro 1:16; 743 Ro 1:16; 744 Ro 1:16; 745 Ro 1:16; 746 Ro 1:16; 747 Ro 1:16; 748 Ro 1:16; 749 Ro 1:16; 750 Ro 1:16; 751 Ro 1:16; 752 Ro 1:16; 753 Ro 1:16; 754 Ro 1:16; 755 Ro 1:16; 756 Ro 1:16; 757 Ro 1:16; 758 Ro 1:16; 759 Ro 1:16; 760 Ro 1:16; 761 Ro 1:16; 762 Ro 1:16; 763 Ro 1:16; 764 Ro 1:16; 765 Ro 1:16; 766 Ro 1:16; 767 Ro 1:16; 768 Ro 1:16; 769 Ro 1:16; 770 Ro 1:16; 771 Ro 1:16; 772 Ro 1:16; 773 Ro 1:16; 774 Ro 1:16; 775 Ro 1:16; 776 Ro 1:16; 777 Ro 1:16; 778 Ro 1:16; 779 Ro 1:16; 780 Ro 1:16; 781 Ro 1:16; 782 Ro 1:16; 783 Ro 1:16; 784 Ro 1:16; 785 Ro 1:16; 786 Ro 1:16; 787 Ro 1:16; 788 Ro 1:16; 789 Ro 1:16; 790 Ro 1:16; 791 Ro 1:16; 792 Ro 1:16; 793 Ro 1:16; 794 Ro 1:16; 795 Ro 1:16; 796 Ro 1:16; 797 Ro 1:16; 798 Ro 1:16; 799 Ro 1:16; 800 Ro 1:16; 801 Ro 1:16; 802 Ro 1:16; 803 Ro 1:16; 804 Ro 1:16; 805 Ro 1:16; 806 Ro 1:16; 807 Ro 1:16; 808 Ro 1:16; 809 Ro 1:16; 810 Ro 1:16; 811 Ro 1:16; 812 Ro 1:16; 813 Ro 1:16; 814 Ro 1:16; 815 Ro 1:16; 816 Ro 1:16; 817 Ro 1:16; 818 Ro 1:16; 819 Ro 1:16; 820 Ro 1:16; 821 Ro 1:16; 822 Ro 1:16; 823 Ro 1:16; 824 Ro 1:16; 825 Ro 1:16; 826 Ro 1:16; 827 Ro 1:16; 828 Ro 1:16; 829 Ro 1:16; 830 Ro 1:16; 831 Ro 1:16; 832 Ro 1:16; 833 Ro 1:16; 834 Ro 1:16; 835 Ro 1:16; 836 Ro 1:16; 837 Ro 1:16; 838 Ro 1:16; 839 Ro 1:16; 840 Ro 1:16; 841 Ro 1:16; 842 Ro 1:16; 843 Ro 1:16; 844 Ro 1:16; 845 Ro 1:16; 846 Ro 1:16; 847 Ro 1:16; 848 Ro 1:16; 849 Ro 1:16; 850 Ro 1:16; 851 Ro 1:16; 852 Ro 1:16; 853 Ro 1:16; 854 Ro 1:16; 855 Ro 1:16; 856 Ro 1:16; 857 Ro 1:16; 858 Ro 1:16; 859 Ro 1:16; 860 Ro 1:16; 861 Ro 1:16; 862 Ro 1:16; 863 Ro 1:16; 864 Ro 1:16; 865 Ro 1:16; 866 Ro 1:16; 867 Ro 1:16; 868 Ro 1:16; 869 Ro 1:16; 870 Ro 1:16; 871 Ro 1:16; 872 Ro 1:16; 873 Ro 1:16; 874 Ro 1:16; 875 Ro 1:16; 876 Ro 1:16; 877 Ro 1:16; 878 Ro 1:16; 879 Ro 1:16; 880 Ro 1:16; 881 Ro 1:16; 882 Ro 1:16; 883 Ro 1:16; 884 Ro 1:16; 885 Ro 1:16; 886 Ro 1:16; 887 Ro 1:16; 888 Ro 1:16; 889 Ro 1:16; 890 Ro 1:16; 891 Ro 1:16; 892 Ro 1:16; 893 Ro 1:16; 894 Ro 1:16; 895 Ro 1:16; 896 Ro 1:16; 897 Ro 1:16; 898 Ro 1:16; 899 Ro 1:16; 900 Ro 1:16; 901 Ro 1:16; 902 Ro 1:16; 903 Ro 1:16; 904 Ro 1:16; 905 Ro 1:16; 906 Ro 1:16; 907 Ro 1:16; 908 Ro 1:16; 909 Ro 1:16; 910 Ro 1:16; 911 Ro 1:16; 912 Ro 1:16; 913 Ro 1:16; 914 Ro 1:16; 915 Ro 1:16; 916 Ro 1:16; 917 Ro 1:16; 918 Ro 1:16; 919 Ro 1:16; 920 Ro 1:16; 921 Ro 1:16; 922 Ro 1:16; 923 Ro 1:16; 924 Ro 1:16; 925 Ro 1:16; 926 Ro 1:16; 927 Ro 1:16; 928 Ro 1:16; 929 Ro 1:16; 930 Ro 1:16; 931 Ro 1:16; 932 Ro 1:16; 933 Ro 1:16; 934 Ro 1:16; 935 Ro 1:16; 936 Ro 1:16; 937 Ro 1:16; 938 Ro 1:16; 939 Ro 1:16; 940 Ro 1:16; 941 Ro 1:16; 942 Ro 1:16; 943 Ro 1:16; 944 Ro 1:16; 945 Ro 1:16; 946 Ro 1:16; 947 Ro 1:16; 948 Ro 1:16; 949 Ro 1:16; 950 Ro 1:16; 951 Ro 1:16; 952 Ro 1:16; 953 Ro 1:16; 954 Ro 1:16; 955 Ro 1:16; 956 Ro 1:16; 957 Ro 1:16; 958 Ro 1:16; 959 Ro 1:16; 960 Ro 1:16; 961 Ro 1:16; 962 Ro 1:16; 963 Ro 1:16; 964 Ro 1:16; 965 Ro 1:16; 966 Ro 1:16; 967 Ro 1:16; 968 Ro 1:16; 969 Ro 1:16; 970 Ro 1:16; 971 Ro 1:16; 972 Ro 1:16; 973 Ro 1:16; 974 Ro 1:16; 975 Ro 1:16; 976 Ro 1:16; 977 Ro 1:16; 978 Ro 1:16; 979 Ro 1:16; 980 Ro 1:16; 981 Ro 1:16; 982 Ro 1:16; 983 Ro 1:16; 984 Ro 1:16; 985 Ro 1:16; 986 Ro 1:16; 987 Ro 1:16; 988 Ro 1:16; 989 Ro 1:16; 990 Ro 1:16; 991 Ro 1:16; 992 Ro 1:16; 993 Ro 1:16; 994 Ro 1:1

I KORINTLASTELE 3, 4

2. Ma joostin teile panna ega armud tahket rooga; sest seda te ei saanud selia, ega talu veel praegugi. 3. Te olete ju alles lihahukud. Sest kui teie sead on kadestatud ja rihid, ega te siis ole lihahukud ja ega te käitu inimeste taotlusele? 4. Sest kui üks ütleb: „Mina olen Pauluse poolt!“ ja teine: „Mina olen Apolluse poolt!“ ega te siis ole nagu inimesed kunagi?

5. Mis on siis Apollus? Või mis on Paulus? Mis muud kui käsitajad, kellede kaudu te olete saanud usklikuks, ja sedamööda, kuidas Issand kummalegi on annud. 6. Mina istutasin, Apollus kasvas, aga Jumal kasvatas. 7. Nõnda ei ole siis midagi see, kes istutab, ega see, kes kasvatab, vaid Jumal, kes kasvatab. 8. Aga istutaja ja kasvataja on ühesugused, kuid kumbki saab oma palgaomastööjärele. 9. Sest me oleme Jumala kaastöötajad, teie olete Jumala põllumaa ja Jumala õhtus.

Opetaja vastutus

10. Jumala armu järele, mis minule on antud, olen ma kui tark hooneehitaja pannud aluse, ja teine ehitab selle peale; aga igaüks vandaku, kuidas tema selle peale ehitab. 11. Sest teie alust ei või keegi panna kui see, mis juba on pandud, see on Jeesus Kristus. 12. Aga kui keegi ehitab alusele ehita hoone kivist, hõbedast, kullast, või muust, hõltest, õlest, 13. siis saab igaüks töö avatikuks, sest seide teeb selgeks Issanda päev, sest see saab tuleks ilmsiks ja tuli see katsub ära: igaüks töö, mis ehitatud on. 14. Kui keegi töö, mis tema sellele alusele on ehitatud, jääb püsima, siis ta saab palka; 15. aga kui keegi töö põleb ära, siis ta saab seuest kahju; kuid tema ise pääseb, aga ometi otsegu läbi tule.

16. Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja et Jumala Vaim elab teie sees? 17. Kui keegi rikub Jumala tempel, siis Jumal rikub tema, sest Jumala tempel on püha ja see sama olete teie.

18. Ärgu ükski enmast petkul Kul keegi teie seast arvab enese targa olevat seile maailmas, siis ta saagu jõledaks, et ta saaks targaks. 19. Sest selle maailma tarkus on jõledus Jumala ees. Sest on kirjutatud: „Tema tabab tarku nende kavatsusest.“ 20. Ja jälle: „Issand tunneb tarkade mõtlemised, et need on tühiused!“ 21. Ärgu siis ükski kidelelu inimestest! Sest kõik on teie pärast, 22. olgu Paulus, olgu Apollus, olgu Keefas, olgu maailm, olgu elu, olgu surm, olgu praegused asjad, olgu tulevased asjad, kõik on teie pärast; 23. aga teie olete Kristuse pärast ja Kristus on Jumala pärast!

Apostli vastutus Jumala ees

4. Nõnda pidagu meid igaüks Kristuse sulaseks ja Jumala saladuste majapidajaks. 2. Ent majapidajailt nõutakse sel juhul kõigepealt, et igaüks leiaks ustav olevat. 3. Aga minule ei tähenda see midagi, et teie või mõni inimlik kohtupäev minu üle kohut mõistate; ja mina ise ei mõista kohut enese üle. 4. Sest mina ei tea enesel ühtki süüd olevat; aga sellega ei ole ma veel õigeks mõistatud. Sest Issand on see, kes minu üle kohut mõistab. 5. Sellepärast ärge mõistke ühtki kohut enneagu, enne kui Issand tuleb, kes ka pimeduse salajased asjad toob valge ette ja südameste nõud teeb avatikuks; ja siis saab igaüks kiituse Jumalalt.

6. Seda olen mina, vennad, tähendanud enese ja Apolluse kohta teie pärast, et te meist õpiksite — mitte üle selle, mis on kirjutatud —, et keegi teist ei uhkustaks teise vastu. 7. Sest kes eesõigustab sind? Ja mis on sinul, mida sina ei oleks saanud? Aga kui sa selle oled saanud, mis sa siis kiitled, otsegu ei oleks sa seda mitte saanud? 8. Juba te olete siis sõõnud, juba olete saanud rikkaks; te olete saanud kuningaks ilma meleta. Kui te ometi tõesti oleksite kuningad, et ka meie

I KORINTLASTELE 4, 5, 6

üksime ühes teiega olla kuningad! 9. Sest mulle näib, et Jumal meid, apostleid, on asetanud viimseks, otsegu urumõistetuiks; sest me oleme saanud inimeseks maailmale, nii inglitele kui ka inimestele. 10. Meie oleme omandanud Kristuse pärast, aga teie olete arukad Kristuses; meie oleme nõdrad, aga teie olete tugevad; meie amsad, aga meie autumad. 11. Praeguse hetkeni kannatame nälg ja janu ja olemes alasti, ja meid peksetakse rusikatega ja meil ei ole kuskil mu. 12. Ja me näeme väeva tööd tehes ilma kättega; kui meid sõideldakse, siis me õnnustame; kui meid taga kiustatakse, siis me kannatame ära; 13. kui meid ühmatakse, siis me rüügime lahkelt. Me oleme saanud otsegu maailma pühkmeks ja kõikide roitsuks tänapäevani.

Isalik nõuanne ja manitus

14. Mina ei kirjuta seda teie hõbeparmuska, vaid noomima teid kui oma armsaid lapsi. 15. Sest ehkki teil oleks kümme tuhat kasvatajat Kristuses, ometi ei ole teil mitut isa, sest mina sünnitasin teid evangeeliumi läbi Kristuses Jeesuses. 16. Sellepärast ma manitsen teid: Võtke mind eeskujuks! 17. Olge sellepärast ma läkitasin teile Timoteose, kes on mu armas ja ustav poeg Issandas. Tema tuleb teile meele muu teed, mida ma käin Kristuses Jeesuses, nõnda nagu ma igal pool koguduses õpetan. 18. Mõned on hakanud murustama, otsegu ma ei tuleks teie juure. 19. Aga ma tulen varsti teie juure, kui Issand tahab, ja siis saan selgusele mitte surustajate sõnade, vaid väe kohtal. 20. Sest Jumala riik ei ole mitte sõnades, vaid väel. 21. Mis te tahate: kas pean tulema teie juure viitsaga või armastuse ning tasase vaimega?

Elakõlblikest olukorrast koguduses

5. Üldse kuulub teie sead olevat hoortust ja misugust hoortust, nullist ei

leidu paganategi sead, et kellelgi on oma isa naine. 2. Ja te olete pealegi muuslised ega ole pigemini saanud kurvaks, et see, kes niusuguse teo on teinud, lukutaks teie seast välja. 3. Aga mina, ehk ma küll olen ihulikult eemal, aga vaimus siiski ligi, olen otsegu teie juures vilbides ometi poolt juba otsustanud, et see, kes niusuguse teo on teinud — 4. pärast seda kui teie ja minu vaim ühes meie Issanda Jeesuse väga on kokku saanud — 5. Issanda Jeesuse nimel üle antaks saatanaile liha hukkamiseks, et ta vaim päästetaks Issanda päeval.

6. Teie kiitlemine ei ole hea. Eks te tea, et piisut haputaignat teeb kogu taigna hapuks? 7. Pühkige välja vana haputaigne, et oleksite uus taigen, nõnda nagu te oletegi hapnemata. Sest ka meie passatall Kristus on tapetud. 8. Siis pidagem pühi, mitte vana haputaignaga, mitte pahede ega kurjuse haputaignaga, vaid puhtuse ja ees hapnemata taignaga.

9. Ma kirjutasin oma kirjas, et teil ärge olgu tegemist hoortajatega, 10. muidugi mitte üldiselt selle maailma hoortajatega ja ahnetega ja riisujatega ja ebajumala kummardajatega, sest muidu te peaksite muutama ära maailmalt. 11. Aga praegu ma kirjutasin teile, et teil ärge olgu midagi tegemist niusugusega, keda nimetatakse vennaks ja kes on kas hoortaja või ahne või ebajumala kummardaja või pilkaja või joodik või anastaja; niusugusega ärge ühes sõõgegi. 12. Sest kas minu asi on mõista kohut nende üle, kes on väljas? Eks te mõista kohut nende üle, kes on sees? 13. Ent nende üle, kes on väljas, mõistab Jumal kohut. Lükake siis kurjatega endi seast välja.

Kristlaste omavaheliste kohruskõnnetest

6. Kuidas julge keegi teie seast, kui tal on tegemist teisega, küia kohut ülekohuste juures ja mitte pühade juures? 2. Või kas te ei tea, et pühad

1 He 1, 2 Pt 2, 2 3 p 7 10 7 18 4 p 1 12 5 Ap 17 24, 27 6 Ap 18, 4 11
4 p 4 5 Ro 2, 6 9 Mt 1, 10 Et 20 10 p 17 10 11 p 3 6 16 p 6, 19
Ro 8, 9, 12 Ro 6, 16 18 p 17 17 19 p 12 12 20 L 9, 11 21 p 11 1
1 Mt 6, 9, 11 7 2 Lk 3 12 4 L 12 2 5 p 3, 8; Mt 2, 2 6 Ro 12, 3
7 p 3 2, Ro 12, 6; Lk 1, 17 8 Im 3, 17 21

9 Ro 6, 16; He 10, 33 10 p 3 18 11 2 Ko 11 23 h 18 p 15 1 100, 28, Ap 18, 3
20 34, Ro 12, 14, 1 Te 2, 9, 12 Te 3 8 13 He 10 33 15 Ap 15, 11 Ga 4, 19 16 p 11, 1
17 Ap 19, 22 1 Lk 2, 3 Ti 1, 2 19 Ap 18, 27 Jh 4, 35 20 p 2, 4, 11 20 Ro 4 17
1 3 Mo 18 4 3 Ki 2 5 4 Mc 16, 19, 18, x; 3 Ko 13, 10 5 p 1 7 20 6 Ga 5 9
7 2 Mo 13, 7 53, 4, 1 Pe 1 29 8 2 Mo 22 1 9 Mt 18, 17, 2 Jc 5 14
11 2 Te 3, 6 Ti 3, 10; 2 Jh 5 15 12 Mk 4, 11 13 5 Mo 13, 5, 17, 1 14 Tn 7, 22 Im 3, 2

mõistavad kohut maailma üle? Ja kui te mõistate kohut maailma üle, kas te siis ei kõba otsuseid tegema kõige vähemais asjus? 3. Eks te tea, et koed me mõistame kohut ingudele üle, miks siis mitte ajalikes asjus? 4. Kui teil nüüd on õendusl ajalikes asjus, kas te siis seate kohtunikeks neid, kellel ei ole lugupidamist koguduses? 5. Seda ma ütlen teile häbi! Kas siis teie sead ei ole ühtainuski tarka, kes kohut mõistaks venna ja venna vahel? 6. Vaid vend käib kohut vennaga ja pealegi uskmata ees! 7. Juba seegi on üldse veaks teie seas, et te üksteisega kohut käite. Miks te pigemini ei kannata ülekohut? Miks te pigemini ei lae enesetele kahju teha? 8. Vaid te teete ülekohut ja kahju, ja pealegi vendadele! 9. Või kas te ei tea, et ülekohtused ei päri Jumala riiki? Ärge eksige: hoorajad ja ebajumala kummardajad ja abielurikkajad ja saadased ropud ja poisipilastajad 10. ja vargad ja ahned, joodikad, pühajad ja anastajad ei päri Jumala riiki! 11. Ja sellesed olid teist mõningad; aga te olete puhtaks postnud, olete pühitsetud, olete õigeks tehtud Issanda Jeesuse Kristuse nimes ja meie Jumala Vaimu.

Kõlvatu elu ei ole kristlase hõlmu

12. Kõike on mul luba teha, aga kõigest ei ole kasu; kõike on mul luba teha, aga miski ei tohi saada meelevalda minu üle. 13. Toit on kõhu jaoks ja köht on toidu jaoks, ja Jumal teeb lõpu mul ülele kui teisele. Aga ihu ei ole hooruse jaoks, vaid Issanda jaoks ja Issand ihu jaoks. 14. Ent Jumal on üles äratanud Issanda ja äratas üles ka meid oma väe läbi. 15. Eks te tea, et teie ihud on Kristuse liikmed? Kas peaksin siis võtma Kristuse liikmed ja tegema nad hoora liikmeteks? Ärgu seda süüdistul! 16. Või te ei tea, et see, kes hoiab hoora poole, on temaga üks ihu? Sest „need kaks“, ütleb tema, „peavad olema üks ihu!“ 17. Aga kes hoiab Issanda poole,

see on üks vaim temaga. 18. Põgenege hooruse eest! Iga patt, mida inimene ümnes teeb, on väljaspool ihu, aga kes hoorab, teeb pattu omaenese ihu vastu. 19. Või te ei tea, et teie ihu on teie sees oleva Püha Vaimu tempel, kelle te olete saanud Jumalalt, ja et te ei ole iseeneste omad? 20. Sest te olete kalli hinnaga ostetud. Austage siis Jumalat oma ihus!

Abielu ja vallaspõlve küsimus

7. Aga mis puutub sellesse, millest kirjutasite, siis mehele on hea naist mitte puidutada. 2. Kuid hooruspattude pärast olgu igal mehel oma naine ja igal naisel oma mees. 3. Mees stitku oma kohust naise vastu ja nõndasamuti ka naine mehe vastu. 4. Naisel ei ole meelevalda oma ihu üle, vaid mehel; ja nõndasamuti ei ole mehel meelevalda oma ihu üle, vaid naisel. 5. Ärge tõmbuge eemale üksteisest muudu kui ehk mõlemate tahes mõneks ajaks, et oleksite vabad palveks, ja ruige jälle ühte, et saatn teid ei kiusaks teie tulumaruse pärast. 6. Ent seda ma ütlen andes luba, mitte käskides. 7. Sest ma tahaksin, et kõik inimesed oleksid nõnda nagu minagi; aga igahel on oma armuannet Jumalalt, ühel nõnda, teisel teisiti.

8. Ent ma ütlen vallastele ja lesk-naistele: Meie on hea, kui nad jäävad nõnda nagu minagi. 9. Aga kui nad ei suuda andid taltseda, siis nad abiellugu, sest parem on abielluda kui hirmudes põleda.

10. Aga abielulistele ei käsi mina, vaid Issand, et naine ärgu mingi mehest lahku. 11. On aga keegi lahutatud, siis ta jäägu abielutuks või leppigu ära oma mehega. Ja mees ärgu hüljaku naist.

12. Aga muile ütlen mina, mitte Issand: Kui ühel vennal on uskmata naine ja naine heal meelel tahab elada temaga, siis ta ärgu hüljaku teda. 13. Samuti kui ühel naisel on uskmata mees ja mees heal meelel tahab elada temaga, siis ta ärgu

hüljaku meest. 14. Sest uskmata mees on pühitsetud naise läbi ja uskmata naine pühitsetud mehe läbi, sest muudu oleksid teie lapsed rüvedad, aga nüüd on nad pühad. 15. Aga kui uskmata pool lahku, siis ta lahku; naimuguseis asjus ei ole vend ega õde orjastatud; ent Jumal ei meid rahuks kutsunud. 16. Sest mis tead sina, naine, kas sa oma mehe päästad? Või mis tead sina, mees, kas sa oma naise päästad?

17. Amult nõnda nagu Jumal on teaganud igahel, nõnda nagu Issand on igahel kutsunud, nõnda ta kütugu ja nõnda korraldan mina kõrgis koguduses. 18. On keegi kutsunud ümberlõigatuna, siis ärgu ta seda varjaku, on keegi kutsunud eesnahas, siis ärgu ta lasku eemast ümber lõigata. 19. Ümberlõigamine ei ole midagi ja eesnahk ei ole midagi, vaid tähtis on Jumala käskude pidamine. 20. Igauks jäägu sellesse kutsesse, milles ta on kutsunud. 21. Kui ta oled kutsunud orjana, siis ära hooli sellest. Aga kui sa võid ka vabaks saada, siis kasuta pigemini seda. 22. Sest kes on kutsunud orjana Issandas, on Issandas vabakslast; saanud, kes on kutsunud vabana, on Kristuse ori. 23. Teie olete kallid ostetud, ärge saage inimeste orjaks! 24. Jäägu, vennad, igauks Jumala ees sellesse, milles ta on kutsunud!

25. Ent neitsite kohta ei ole mul Issanda käsku, aga ma annan nõu otsegu se, kes Issandalt on saanud armu olla avaldusväärne. 26. Siis ma arvan eeliseva ümberlõiguse pärast hea olevat, et inimene jääb, nagu ta on. 27. Kui ta oled naisega otud, siis ära püüa vabaneda, kui oled allaline, siis ära ota naist. 28. Aga kui ta ka abiellud, siis sa ei tee pattu, ja kui neitsi läheb mehele, siis ta ei tee pattu. Ent sellised saavad kannatada ihulikkudeleisust, mina aga alustaksin teid.

9. Ent seda ma ütlen, vennad, et sega lühike; sellepärast olgu nii, et needki, kellel on naised, olgu nagu need,

kellel neid ei ole; 30. ja õigu nii, et kes nutavad, nagu ei nutaks, ja kes on rõõmsad, nagu ei olekski rõõmsad, ja kes ostavad, nagu ei saakski seda enesele pidada, 31. ja kes seda maailma tarvitavad, nagu ei tarvitakski seda; sest selle maailma nägu kaob. 32. Ent mina tahaksin, et te oleksite muretumad. Vallaline mees hoolitseb selle eest, mis kuulub Issandale, kuidas ta saaks olla Issanda meele järele. 33. Aga naismees hoolitseb selle eest, mis kuulub maailmale, kuidas ta saaks olla naise meele järele. 34. Nii on ta jaotatud kaheks. Ja vallaline naine või neitsi hoolitseb selle eest, mis kuulub Issandale, et ta võiks olla püha nii ihu kui ka vaimu poolest; aga abieluline hoolitseb selle eest, mis kuulub maailmale, kuidas tema saaks olla naise meele järele. 35. Aga seda ma ütlen teie enesete kasuks, ei mitte, et kõit panna teile kaala, vaid et te elaksite viisakalt ja püsiksite takustamatult Issandas. 36. Aga kui keegi arvab väärsti käituvat oma neitsit, kelle paras saunaga on mõõdumas, ja kui see peab nõnda sündima, siis tehku ta, mida tahab; ta ei tee pattu. Nad abiellugu. 37. Aga kes on kindel oma südames ja kellel seda ei ole vaja, vaid on meelevald oma tahtmise üle ning on otsustanud oma südames oma neitsi jätta neitsiks, see teeb hästi. 38. Kes siis oma neitsi naidab, teeb hästi, ja kes teda ei naida, teeb paremini.

39. Naiste on seotud niikaua kui tema mees elab; aga kui ta mees on läinud magama, on ta vaba minema mehele, kellele tahab, kui see vaid sünnib Issandas. 40. Aga ta on õndsam, kui ta jääb, nagu ta on. See on minu arvamus. Ent ma mõlen, et minulgi on Jumala Vaim.

Ebajumala ohvriühast

8. Mis puutub ebajumala ohvriühasse, siis teame meil kõigil on tunnetus. Tunnetus teeb suureiseks, ent armastus

7. Mt. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 8. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 9. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 10. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 11. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 12. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 13. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 14. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 15. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 16. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 17. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 18. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 19. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 20. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 21. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 22. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 23. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 24. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 25. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 26. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 27. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 28. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 29. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 30. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 31. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 32. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 33. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 34. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 35. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 36. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 37. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 38. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 39. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 40. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 41. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 42. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 43. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 44. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 45. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 46. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 47. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 48. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 49. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 50. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 51. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 52. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 53. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 54. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 55. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 56. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 57. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 58. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 59. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 60. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 61. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 62. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 63. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 64. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 65. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 66. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 67. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 68. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 69. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 70. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 71. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 72. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 73. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 74. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 75. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 76. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 77. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 78. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 79. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 80. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 81. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 82. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 83. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 84. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 85. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 86. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 87. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 88. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 89. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 90. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 91. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 92. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 93. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 94. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 95. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 96. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 97. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 98. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 99. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9. 100. Ga. 5, 19; 1. Th. 5, 19; 2. Pe. 2, 9.

chitab 2. Kui keegi arvab midagi tunnetavat, ta ei tunnetas veel nõnda, kuidas tuleb tunnetada. 3. aga kes armastab Jumalat, selle on Jumal ära tunnud 4. Mis nõud puutub ebajumala ohvriku sõrmusse, siis teame, et maailmas ei ole ühtki ebajumalat ja et ei ole muud Jumala kui üks 5. Sest kuigi on olemas nimetatud jumalad, nagu taevast või maa peal, nagu ju on olemas palju jumalaid ja palju isandaid. 6. on meil ometigi ainult üks Jumal, Issa, kellest on kõik asjad ja kellele me suundume, ja üks Issand Jeesus Kristus, kelle läbi on kõik ja ka meie tema läbi.

*Mure nõuab venna
südametunnistuse pärast*

7. Aga kõikidel ei ole seda teadmist, vaid harjumusest ebajumalatega sõõvad mõned tühjad ebajumala ohvriku sellisena ja nende südametunnistus, mis on nõder, rüvetub. 8. Roog ei vii meid lähemale Jumalale; kui me ei sõõ, ei ole meile sellest kahju, ja kui sõõme, ei ole meil sellest kasu. 9. Vaadake ainult, et see teie vabadus ei saaks nõtradele komistuseks. 10. Sest kui keegi, kellel on tunnetus, näeb sind ebajumala kajas lausuvana, kas siis tema südametunnistus, kui see on nõrk, ei kirita teda sõõma ebajumala ohvriku? 11. Siis läheb ju sinu tunnetuse läbi hukka nõder vend, kelle pärast Kristus on surinud. 12. Aga kui te nõnda teete pattu vendade vastu ja heastate nende nõrka südametunnistust, siis te teete pattu Kristuse vastu. 13. Sellepärast kui roog mu venda pahandab, siis ma ei sõõ ühtki enamt üha, et ma oma venda ei pahandaks.

Apostel kaitseb oma õigust

8. Eks ma ole vaba? Eks ma ole apostel? Eks ma ole näinud Jeesust Kristust, meie Issandat? Eks tere ole minu töö Issandas? 2. Kui ma apostel ei

ole muide, siis ma olen seda ometi teile; sest teie olete minu apostliametis püser Issandas. 3. Minu kaitsekõne neile, mu arvustajale, on see; 4. Kas meil ei ole õigust süüa ja juua? 5. Kas meil ei ole õigust naiseks kasata võtta usuõde, nagu muul apostlil ning Issanda vendadel ja Keefasel? 6. Või kas ütksi minul ja Barnabasel pole õigust olla ilma kehaliku tööta? 7. Kes iganes läheb omal kulul sõtta? Kes istutab viinamäe, aga ei sõõ selle vilja? Või kes hoovab karja, aga ei sõõ karja piima? 8. Kas ma räägin seda numeste viisil? Eks käsiki ütle seda? 9. On ju Mooseses käsudõpetuses kirjutatud: „Ära seo kindi härja suud, kui ta pähmast tallab!“ Ega Jumal hürgade eest hoolitse? 10. Eks ta seda kõige rohkem ütle meie pärast? Sest meie pärast on kirjutatud, et kindja peab kindma lootuses ja rehepeksja peksma lootuses osa saada. 11. Kui me teile oleme kulvanud vaimulikku seemet, kas on see siis suur asi, kui me lõkame teie ihulikkudele? 12. Kui teistel on misugune õigus teie kohta, mispärast mitte palju rohkem meil? Me ainult ei ole tarvitanud seda õigust, vaid me talume kõike, et me mingit takistust ei teeks Kristuse evangeeliumile. 13. Eks te tea, et need, kes pühakojas tööd teevad, pühakojast ka sõõvad, et need, kes teenuvad ohvrialtari juures, oma osa saavad altariga samal määral? 14. Nõnda on ka Issand seadnud neile, kes evangeeliumi kuulutavad, et nad elaksid evangeeliumist. 15. Aga mina ei ole sellest midagi tarvitanud. Ent ma ei ole seda kirjutatud, et mulle nõnda peaks sünnima; sest mulle oleks palju parem surra, kui — ei, keegi ei saa mu kinkimust tühjaks teha! 16. Sest kui ma arnuõpetust kuulutan, ei ole mul sellest kinkimist, sest mu kohus on seda teha. Ja häda mulle, kui ma arnuõpetust ei kuuluta! 17. Sest kui ma teen seda vabast tahtest, siis ma saan palga; aga kui

inimisel, siis on ometi amet usaldatud minu käite. 18. Mis on siis mu palk? See, et ma arnuõpetust kuulutades tasuta annan evangeeliumi, ilma et ma tarvitsksin oma õigust, mis evangeeliumis on vabad.

*Apostli agarus inimliku võitluses
Kristusele*

19. Sest ehk ma küll olen vaba teistest, olen ma ometi hakanud kõikide jaoks, et ma seda rohkem inimesi kasin võita. 20. Nii olen ma juutidele olnud otsegu juut, et ma võidaksin neid; neile, kes on käsu all, olen ma otsegu käsulane, kuigi ma käsu all ei ole, et ma võidaksin käsulased. 21. Käsu all elan Kristusele käsut — et ma kull ei ole ilma Jumala käsuta, vaid elan Kristusele käsut — et võita need, kes on käsuta. 22. Nõtradele ma olen saanud nõdraks, et võita nõdrad. Ma olen kõikidele saanud kõigele, et ma võidaks mõned päästaksin. 23. Aga kõike ma teen evangeeliumi pärast, et mina saaksin ka osa saaksin.

Võit nõuab pingutust

24. Eks te tea, et need, kes võidu jooksevad, jooksevad küll kõik, aga võiduannab üks? Jookske nõnda, et teie sellesaate! Aga iga võidujooksja on kasin kõigis asjus, nemad kull selles et saavutada kaduvat püha, aga meie, et saavutada kadumatu püha. 26. Sellepärast ma ei jookse nagu pimedast peast, ma ei võitle nõnda nagu see, kes tuult peksab, 27. vaid ma talitsen oma ihu ja teen selle oma jaoks, et ma muile jutlust ütleksin, et ei saaks kõlvatumaks.

Hoatavad lood Israeli laste minevikust

10. Sest ma ei taha, vennad, et teile oleks teadmata, et meie esivanemad olid kõik pilve all ja läksid kõik merest läbi, ja ristuti kõik Moosesse pilves ja

meres, 3. ja sõid kõik sama vaimulikku rooga 4. ja jõid kõik sama vaimulikku jooki, sest nad jõid vaimulikust kühust, mis neid järgis. Ent see kaly oli Kristus. 5. Aga suurem hulk neist ei olnud Jumalale meelepärased, sest nad löödi maha kõves. 6. Ent need lood sündisid meile eeltähenduseks, et me ei himustaks kurja, nagu nemad himustasid. 7. Ärge ka saage ebajumala kummardajaks, nõnda nagu mõned neist said, nagu on kirjutatud „Rahvas istus maha sõõma ja jooma ning tõusis üles mängima.“ 8. Ärge pidagem ka hooralet, nõnda nagu mõned neist pidasid ja langesid ühel päeval kakskümme kolm tuhat. 9. Ärge ka kiusakem Issandat, nõnda nagu mõned neist kiusasid ja said surma madude läbi. 10. Ärge ka nuristage, nõnda nagu mõned neist nuristasid ja said otse hukkaja läbi. 11. See sündis neile eeltähendavalt ja on kirjutatud meile manitruks, kellele maailma lõpu ajad on vastu jõudnud. 12. Sellepärast, kes enese arvab seisvat, katkugu, et ta ei langeks! 13. Teid ei ole veel tabanud muud kui inimlik kiusatus, aga ustav on Jumal, kes ei lasa teid rohkem kiusata kui te suudate kanda, vaid ühes kiusatusega valmistab ka väljapääsu, nõnda et te suudaksite kanda

Ebajumalateenistust ei tohi olla

14. Sellepärast, minu armsad, põgenege ebajumala teenistuse eest! 15. Ma räägin nõnda kui arusaajale; otsustage ise, mida ma räägin. 16. Onnustuse karikas, mida me õnnistame, eks see ole Kristuse vere osadus? Lõb, mida me murrame, eks see ole Kristuse ihu osadus? 17. Sellepärast et on ainult üks lõb, siis me, kuigi paljud, oleme üks ihu, sest me kõik saame osa ühest leivast. 18. Vaadake Israeli peale, nagu ta liha pooldest on! Eks need, kes sõõvad ohvreid, ole altari osajaks? 19. Mis ma nüüd ütlen? Kas seda, et ebajumala ohver on midagi?

I KORINTLASTELE 10, 11

Või et ebaümar on midagi? 20. Eil Vaid ma ütlen. Mida paganad ohverdavad, seda nad ohverdavad kurjade vaimudele, aga mitte Jumalale. Ent ma ei taha, et teil oleks osadust kurjade vaimudega.

21. Te ei või juua Issanda karikat ja kurjade vaimude karikat, te ei või osa võtta Issanda lauast ja kurjade vaimude laust. 22. Või tahame Issandat ärritada? Kas me oleme vägevamad teda?

23. Kõik on lubatav, kuid kõigest ei ole kasu, kõik on lubatav, kuid kõik ei ehita kogudust. 24. Ärgu ükski otsigu oma kasu, vaid teise kasu! 25. Kõike, mida lihaturul müüakse, sõõge, südame-tunnistusest hoolimata. 26. Sest Issanda pärast on maa ja selle täius! 27. Kui keegi uskmatust kutsutakse teid ja te tahate minna, siis sõõge kõike, mis teile ette pannakse, südame-tunnistusest hoolimata. 28. Aga kui keegi teie ütleb: „See on ohvriliha!“, siis ärge sõõge selle inimese pärast, kes teigi märkuse, ja südame-tunnistusest hoolimata. 29. Ent mina ei räägi sinu, vaid teise südame-tunnistusest. Sest mulle peaks teise südame-tunnistust otsustama minu vabaduse üle? 30. Kui ma midagi vastu võtan tšinguga, miks mind piigatakse selle pärast, mille eest ma tänan? 31. Kas te siis sõõte või joote või muusag, teete seda tehke kõik Jumala muks! 32. Ärge olge pahanduseks ei juutidele ega kreeklastele ega Jumala kogudusele. 33. nagu minagi olen kõiges kõikidele meelepärane ega otsi oma, vaid paljude kasu, et nad päästetaks.

11. Võtke mind eeskuülks, nagu minagi võtan Kristuse.

Jumalateenistusel olgu naise pea kaetud

2. Aga ma kordan teid, vennad, et te kõiges tulitate mind meele ja peate mu seadmust, nõnda nagu ma need teile olen annud. 3. Aga ma tahan, et te teaksite, et Kristus on iga mehe pea ja et mees on

naise pea ja Jumal on Kristuse pea. 4. Iga mees, kes palvetab või prohvetlikult räägib kaetud peaga, häbistab oma pead.

5. Aga iga naine, kes palvetab või prohvetlikult räägib kaetud peaga, häbistab oma pead, sest see on otse sama, kui oleks tema pea paljaks seotud. 6. Sest kui naine ei kata oma pead, siis lõigaku ta ka juuksed maha. Aga et naisel on häbi juukseid lõigata või pead paljaks ajada, siis ta kaiku oma pea. 7. Mehel ei ole tarvis oma pead katta, sest tema on Jumala kuju ja aupaiste, naine aga on mehe aupaiste. 8. Sest mees ei ole naise, vaid naine on mehest. 9. Meest ei loodud ka mitte naise pärast, vaid naine loodi mehe pärast. 10. Sellespärast peab naisel olema pea peal meelevaltatunus inglite pärast. 11. Orneri ei ole naine mehega ega mees naisega Issandas. 12. Sest otsegu naine mehest, nõnda on ka mees naise läbi, aga kõik on Jumalast. 13. Otsustage iseendest, kas naisele võib kaetud peaga paluda Jumalat. 14. Eks ju loodus ise teid õpetas, et mehele on häbi kanda pikki juukseid; 15. ent naisele, kui ta kannab pikki juukseid, on see auks; sest pikad juuksed on temale antud liiku eest. 16. Aga kui keegi on tülinoriha, see teadku, et meil ei ole seesugust kommet ega ka mitte Jumala koguduste!

Issanda õhtusöömaaja vöödrast pühitsenustest

17. Aga seda küskides ma ei kuida seda, et te tulete kokku mitte paremuseks vaid pahemuseks. 18. Sest esmalt ma kuulen, et kui te kokku tulete Jumala koguduses, teil on lõhesid eneste keskel, ja osalt ma usun seda. 19. Sest teie seas peab olema lahkõpetusi, et saaks ilmsiks, kes teie seast on piisivad karjumistes. 20. Kui te nüüd kokku tulete, siis ei ole Issanda õhtusöömaaja pühitus; 21. sest sõõma asudes võtab igaüks enne iseendest toidu

20 1 Mo. 17, 7 1 Mo. 12, 17. L. 106, 37. Hm. 9, 20. 21 2 Ko. 6, 15. 22 2 p. 6, 12. 23 2 p. 6, 12. 24 2 p. 6, 12. 25 Ro. 14, 2. 26 L. 24, 2. 27 2 p. 6, 12. 28 2 p. 6, 12. 29 2 p. 6, 12. 30 1 Ti. 4, 4. 31 Ri. 3, 27. 32 Ro. 14, 23. 33 2 p. 9, 20. 34 2 p. 9, 20. 35 2 p. 9, 20. 36 2 p. 9, 20. 37 2 p. 9, 20. 38 2 p. 9, 20. 39 2 p. 9, 20. 40 2 p. 9, 20. 41 2 p. 9, 20. 42 2 p. 9, 20. 43 2 p. 9, 20. 44 2 p. 9, 20. 45 2 p. 9, 20. 46 2 p. 9, 20. 47 2 p. 9, 20. 48 2 p. 9, 20. 49 2 p. 9, 20. 50 2 p. 9, 20. 51 2 p. 9, 20. 52 2 p. 9, 20. 53 2 p. 9, 20. 54 2 p. 9, 20. 55 2 p. 9, 20. 56 2 p. 9, 20. 57 2 p. 9, 20. 58 2 p. 9, 20. 59 2 p. 9, 20. 60 2 p. 9, 20. 61 2 p. 9, 20. 62 2 p. 9, 20. 63 2 p. 9, 20. 64 2 p. 9, 20. 65 2 p. 9, 20. 66 2 p. 9, 20. 67 2 p. 9, 20. 68 2 p. 9, 20. 69 2 p. 9, 20. 70 2 p. 9, 20. 71 2 p. 9, 20. 72 2 p. 9, 20. 73 2 p. 9, 20. 74 2 p. 9, 20. 75 2 p. 9, 20. 76 2 p. 9, 20. 77 2 p. 9, 20. 78 2 p. 9, 20. 79 2 p. 9, 20. 80 2 p. 9, 20. 81 2 p. 9, 20. 82 2 p. 9, 20. 83 2 p. 9, 20. 84 2 p. 9, 20. 85 2 p. 9, 20. 86 2 p. 9, 20. 87 2 p. 9, 20. 88 2 p. 9, 20. 89 2 p. 9, 20. 90 2 p. 9, 20. 91 2 p. 9, 20. 92 2 p. 9, 20. 93 2 p. 9, 20. 94 2 p. 9, 20. 95 2 p. 9, 20. 96 2 p. 9, 20. 97 2 p. 9, 20. 98 2 p. 9, 20. 99 2 p. 9, 20. 100 2 p. 9, 20.

I KORINTLASTELE 11, 12

Vaimuannetust

ra, ja mõni jääb ilma ja mõni joob luuka. 2. Kas teil ei ole kodasid, kus te võite ühida? Või kas põlgate Jumala kogudust ja teete häbi neile, kellel ei ole midagi? Mis ma pean teile ütleva? Kas pean teid karima? Selle poolest ma ei kuida teid!

Püha õhtusöömaaja õige kord

23. Sest mina olen Issandalt saanud selle, mis ma teilegi olen annud, et Issand Jeesus sel ööl, mil ta ära anti, võttis leiva 24. ja ütles ja murdis ringi: „See on minu ihu, mis teile eest antakse. Seda tehke minu mälestuseks!“ 25. Samuti ta võttis ka karika pärast söömaega ning ütles: „See karikas on minu leping minu vere. Seda tehke mu auks!“ 26. Sest iga kord, kui te seda leiba sõõte ja karikast joote, te kuulutate Issanda surma, kuni ta tuleb!

Õhtusöömaaja kohvatumalt osasamuse tagajärg

27. Sellespärast: kes iganes seda leiba sõõb või Issanda karikat joob kohvatumalt, ellet on Issanda ihust ja vereat süüld. 8. Aga inimese katsugu ennast läbi ja nõnda sõõgu ta seda leiba ja joogu sellest karikast; 29. sest kes sõõb ja joob, see sõõb ja joob enesele nuhtlust, kui ta enesele ei anna aru sellest ihust. 30. Sellespärast on ka palju nõrku ja põdejaid teie seas ja paljud on läinud magama. 31. Sest kui me enestest ise aru annaksime, siis meile üle ei mõistetaks kohut; 32. aga kui meie üle kohut mõistetakse, siis Issand karistab meid, et meid ühes maailmaga hukka ei mõistetakse. 33. Sellespärast, mu vennad, kui te kokku tulete sõõma, siis oodake üksteist. 34. Kui keegi on nähane, sõõgu kodus, et te ei tuleks kokku nuhtluseks. Muid asjad ma korraldan, kui ma tulen.

12. Mis puutub vaimuannetusesse, vennad, ei taha ma teid jätta teadmatusse. 2. Te teate, et alles paganad olles te käsite keeletumate eba-Jumalate juures, nõnda nagu teid veeti. 3. Sellespärast ma tean teile teatavaks, et ükski, kes räägib Jumala Vaimu, ei ütle: „Neetud on Jeesus!“ Ja ükski ei või ütelda: „Jeesus on Issand!“ kui vaid Püha Vaimu!

4. Armuanded on küll mitmesugused, aga Vaim on sama; 5. ja ametid on mitmesugused, aga Issand on sama. 6. Ja vägevaidused on mitmesugused, aga sama on Jumal, kes teeb kõike kõikide seas. 7. Aga igaühel antakse Vaimu ilmutus ühiseks kasuks. 8. Nii antakse ühele Vaimu läbi tarkuse sõna, teisele aga tunnetuse sõna sama Vaimu kaudu; 9. teisele antakse usku samas Vaimus, teisele andeid terveks teha samas Vaimus; 10. teisele vägevaid tegumid, teisele prohvetlikku kuulutamist, teisele vaimude äratundmist, teisele mõnesuguste keelte kõnelemist, teisele keelte õlgitsemist. 11. Ent kõike seda teeb üks ja sama Vaim, jagades igaühel eriti, nõnda nagu tema tahab.

Nõnda kogudusest kui ihust ja ühikmest

12. Sest otsegu ihu on üks ja tal on paljud liikmed, aga kõik ihu liikmed, kuigi need on palju, on üks ihu, nõnda on ka Kristus; 13. sest me kõik oleme ühe Vaimuga ristitud üheks ihuks, olgu juudid või kreeklased, olgu orjad või vabad, ja oleme kõik sama Vaimuga joodetud. 14. Sest ihu ei ole üks linge, vaid palju liikmeid. 15. Kui jag üheks „Et ma ei ole käsi, siis ma ei kuulu ihusse!“ kas ta sellespärast ei kuulu ihusse? 16. Ja kui kõrv üheks. „Et ma ei ole silm, siis ma ei kuulu ihusse!“ kas ta sellespärast ei kuulu ihusse? 17. Kui

22 Jk. 2, 1. 23 Mt. 26, 26-29. Mk. 14, 22-25. Lk. 22, 14-20. 24 Mt. 26, 22. 25 Mt. 26, 22. 26 Mt. 26, 22. 27 Mt. 26, 22. 28 Mt. 26, 22. 29 Mt. 26, 22. 30 Mt. 26, 22. 31 Mt. 26, 22. 32 Mt. 26, 22. 33 Mt. 26, 22. 34 Mt. 26, 22. 35 Mt. 26, 22. 36 Mt. 26, 22. 37 Mt. 26, 22. 38 Mt. 26, 22. 39 Mt. 26, 22. 40 Mt. 26, 22. 41 Mt. 26, 22. 42 Mt. 26, 22. 43 Mt. 26, 22. 44 Mt. 26, 22. 45 Mt. 26, 22. 46 Mt. 26, 22. 47 Mt. 26, 22. 48 Mt. 26, 22. 49 Mt. 26, 22. 50 Mt. 26, 22. 51 Mt. 26, 22. 52 Mt. 26, 22. 53 Mt. 26, 22. 54 Mt. 26, 22. 55 Mt. 26, 22. 56 Mt. 26, 22. 57 Mt. 26, 22. 58 Mt. 26, 22. 59 Mt. 26, 22. 60 Mt. 26, 22. 61 Mt. 26, 22. 62 Mt. 26, 22. 63 Mt. 26, 22. 64 Mt. 26, 22. 65 Mt. 26, 22. 66 Mt. 26, 22. 67 Mt. 26, 22. 68 Mt. 26, 22. 69 Mt. 26, 22. 70 Mt. 26, 22. 71 Mt. 26, 22. 72 Mt. 26, 22. 73 Mt. 26, 22. 74 Mt. 26, 22. 75 Mt. 26, 22. 76 Mt. 26, 22. 77 Mt. 26, 22. 78 Mt. 26, 22. 79 Mt. 26, 22. 80 Mt. 26, 22. 81 Mt. 26, 22. 82 Mt. 26, 22. 83 Mt. 26, 22. 84 Mt. 26, 22. 85 Mt. 26, 22. 86 Mt. 26, 22. 87 Mt. 26, 22. 88 Mt. 26, 22. 89 Mt. 26, 22. 90 Mt. 26, 22. 91 Mt. 26, 22. 92 Mt. 26, 22. 93 Mt. 26, 22. 94 Mt. 26, 22. 95 Mt. 26, 22. 96 Mt. 26, 22. 97 Mt. 26, 22. 98 Mt. 26, 22. 99 Mt. 26, 22. 100 Mt. 26, 22.

kõik ihu oleks sünn, kuhu jääks siis kuu mine? Kui kõik oleks kuu mine, kuhu jääks siis haistamine? 18. Aga nüüd Jumal asetaski liikmed, igaüks neist, ihu kaudu, nõnda nagu tema teadis 19. Ja kui kõik need oleksid üks luge, kuhu jääks siis ihu? 20. Nüüd aga ongi palju liikmeid, aga üks ihu! 21. Silm ei või ühtida kõigega. „Mulle ei ole sind tarvis“ Või järele peaaegu: „Mulle ei ole teid tarvis!“ 22. Vaid palju enam on tarvis neid ihu liikmeid, mis näevad olevat nõrgemad, 23. ja need, mida me peame autumaiks ihu kaudu, katame isikliku auge, ja liikmeid, milledest meil on häbi, me elame kõige enam; 24. ent meie suursuguseid liikmeid pole seda tarvis. Sest Jumal on ihu nõnda ühte lütnud, et ta selles, mis on alam, on annud rohkem su, 25. et ihu ei oleks liikmeid, vaid et liikmed üksteises kannaksid muud üksteise eest. 26. Ja kui üks liige kannatab, siis kannatavad teisedki liikmed ühes temaga, ja kui ihu ühtegi austatakse, siis teisedki liikmed rõõmutsevad ühes temaga.

27. Aga teie olete Kristuse ihu ja igaüks omast kohast tema liikmed. 28. Ja Jumal on seadnud koguduses mõned — eestiks apostoliteks, teiseks prohvetiteks, kolmandaks õpetajateks, siis ta on annud imetegusi, siis andeid terveks teha, abistada ja vahistada, rääkida mõnesuguseid keeli 29. Igaüks ole apostol? Ega kõik prohvetid? Ega kõik õpetajad? Ega kõik imetegused? 30. Ega kõigil ole terveks tegemise armuandeid? Ega kõik räägi keeltega? Ega kõik tõlgitse? 31. Aga olge agarad puudma suuremaid armuandeid! Ja ma näitan veel teile tee, mis on üle kõige

Armastuse kutsus

13. Kui ma inimeste ja inglite keeltega räägiksin, aga mul poleks armastust, okeksin ma vaid kumisev vaak ja kõlisev kella! 2. Ja kui mul oleks prohvetianne ja ma teaksin kõik saladused ja kõik

tunneta, ja kui mul oleks kõik usk, nõnda et võiksin mägeda teisale paigutada, aga mul poleks armastust, siis ei oleks minust ühtigi! 3. Ja kui ma jagaksin kõik oma vara vaestele ja kui ma annaksin oma ihu põletada ja mul poleks armastust, siis ei oleks mul sellest mingit kasu!

4. Armastus on pikameelne, armastus on täis heldust; ta ei ole kade, armastus ei suursustele, ta ei ole iseenest täis; 5. ta ei ole viisakuseta, ta ei otsi omakas, ta ei ärritu, ta ei pea meele paha; 6. ta ei rõõmutse ülekohtuse, aga ta rõõmutseb ühes rõõmiga; 7. tema vahandab kõik, usub kõik, loodab kõik, sallib kõik!

8. Armastus ei hävi ilmaki! Aga olgu prohveti ennustused, need kaovad, olgu keeled, need lakkavad, olgu tunnetus, see lõpeb ära. 9. Sest poolik on, mida me tunnetame, ja poolik, mida me ennustame. 10. Aga kui tuleb täiuslik asi, siis kaob see, mis on poolik! 11. Kui ma olen väetis laps, siis ma rääksin nagu väetis laps, ma mõtlesin nagu väetis laps ja arvasin nagu väetis laps; aga kui ma sain meheks, siis ma hülgasin selle, mis on omase väetisele lapsele. 12. Sest nüüd me näeme nagu peeglis rõhu kujutist, aga siis palgest palgest; nüüd ma tunnen poolikult, aga siis ma tunnetan täiesti, nagu nüüd olen täiesti tunnetatud.

13. Ent nüüd jääb usk, lootus, armastus, need kolm; aga suurim neist on armastus!

Prohvetlikust kuulutamisest ja keeltega rääkimisest

14. Taotlege armastust ja olge agarad lootema varmuandeid, aga kõige enam prohvetlikku kõnelemist! 2. Sest kes keeltega räägib, ei kõnele inimestele, vaid Jumalale; sest keegi ei saa temast aru, vaimust ta ju räägib saladusi. 3. Aga prohvetlikult kõneleja räägib inimestele nende ehitamiseks ja inani suks ja troostiks. 4. Keeltega rääkija

hütab iseenest, aga prohvetlikult kõneleja ehitab kogudust. 5. Ma tahaksin küll, et te kõik räägiksite keeltega, aga veel enam, et te prohvetlikult kõneleksite; si prohvetlikult kõneleja on suurem keeltega rääkijast, kui see mitte ühtlasi ei tõlgitse, nõnda et kõne saab koguduse ehitamiseks. 6. Aga nüüd, vennad, kas ma tuleksin teie juure ja räägiksin keeltega, mis kasu ma tooksin teile, kui ma teile ei räägiks kas ilmutuse või tunnetuse või ennustuse või õpetuse andu? 7. Nõnda on ju lugu ka elutumise ja tunde, mis annavad häält, olgu vile või kannel, kui need ei annaks erinevaid häält, kuidas teatakse, mida puhutakse või mida mängutakse kandlel? 8. Samuti kui pasun annab segast häält, kes siis hakkab valmistama sõjaks? 9. Nõnda ka teie: kui te keeltega ei räägi arusaadavalt, kuidas siis teatakse, mida räägitakse? Te räägiksite ju tuulele!

10. Maailmas on ei tea kui palju mutmesuguseid keelemurdeid ja ükaki neist pole häälikuteta. 11. Kui mina nüüd ei tunne hääliku tähendust, olen ma sellele, kes räägib, umbkeelne ja rääkija on mulle umbkeelne. 12. Samuti teiegi olete agarad taotlenud varmuandeid, puudke saada neid rohkem koguduse ehitamiseks. 13. Seepärast, kes keeltega räägib, palugu Jumalat, et ta võiks ka tõlgitseda. 14. Sest kui ma keeltega rääkides palvetan, siis palvetab mu vaim, aga mu mõistus on viijatu. 15. Mida siis teha? Ma tahan palvetada vaimus ja tahan palvetada ka mõistusega; ma tahan laulda vaimus ja tahan laulda ka mõistusega. 16. Sest kui sa teed tänapalvet vaimus, kuidas siis see, kes võhiku kohal seiseb, sinu tänu peale saab ütelda: „Aamen!“; ta ju ei tea, mida sa ütled. 17. Sest sa tänad kull hästi, aga teist see ei ehit. 18. Ma tänan Jumalat, et mina räägin keeltega rohkem kui teie kõiki! 19. Aga ma tahan koguduses pigemini rääkida viis sõna oma mõistu-

sega, et ka muud õpetada, kui kümme tuhat sõna keeltega.

20. Vennad, ärge saage lapslike mõtteviisus, vaid olge lapsed kurjuses; kuid mõtteviisil poolest saage täiskasvanuks. 21. Käsuõpetuses on kirjutatud: „Teie keeltega ja teie huultega ma räägin selles rahvale ja siiski nad ei kuule mind!“ ütles Issand. 22. Nii ei ole siis keeled tunnusena usklikule, vaid uskmata-ruile, aga prohvetlik kõne ei ole tunnusena uskmata-ruile, vaid usklikule. 23. Kui nüüd kõik kogudus tuleks kokku ühte paika ja kõik räägiksid keeltega, ja tuleksid sisse võhikud või uskmata, kas nad ei ütles, et te jampasite? 24. Aga kui nemad kõik kõneleksid prohvetlikult ja tuleks uskmata või võhik, siis nad kõik paljastaksid tema olukorra ja kõik arvustaksid teda; 25. tema südame saladused tuleksid ilmsiks ja ta heidaks siis süüdi maha ja kummardaks Jumalat ning runnistaks, et Jumal on tõesti teie sees.

Jumalateenistuses vahisagu kord

26. Mis siis nüüd, vennad? Kui te kokku tulete, siis on igaühel midagi, kas laulu või õpetust või ilmutust või keeltega rääkimist või tõlgitsemist, ründigu see kõik koguduse ehitamiseks. 27. Kui keeltega räägitakse, siis rääkigu kaks või kõige rohkem kolm ükskhaaval, ja üks tõlgitsegu. 28. Aga kui tõlgitsejat ei ole, olgu rääkija vait koguduses ja rääkigu iseenesle ja Jumalale. 29. Aga prohvetist kõnelgu kaks või kolm ja teised arvustagu. 30. Ja kui keelele teisele, kes istub, ilmutatakse midagi, siis olgu esimene vait. 31. Sest te võite kõik ükskhaaval prohvetlikult kõnelda, et kõik õpiksid ja saaksid troosti. 32. Ja prohvetite vaimud allistuvad prohvetile.

33. Sest Jumal ei ole mitte korrutuse, vaid rahu Jumal. Nõnda nagu kõrgis pühade koguduses, 34. olgu naised koguduses vait, sest neil ei ole luba kõnelda, vaid nad olgu allaheidlikud,

18 R. 7, 9. 20 1. 4. 25 Ef. 4, 16. 27 Ro. 12, 5; Ef. 5, 30. 28 Ro. 12, 6. 31 p. 14, 13. 32 Mt. 7, 28. 33 Mt. 6, 2. 34 Fl. 2, 4. 35 7. 36 1. 37 1. 38 1. 39 1. 40 1. 41 1. 42 1. 43 1. 44 1. 45 1. 46 1. 47 1. 48 1. 49 1. 50 1. 51 1. 52 1. 53 1. 54 1. 55 1. 56 1. 57 1. 58 1. 59 1. 60 1. 61 1. 62 1. 63 1. 64 1. 65 1. 66 1. 67 1. 68 1. 69 1. 70 1. 71 1. 72 1. 73 1. 74 1. 75 1. 76 1. 77 1. 78 1. 79 1. 80 1. 81 1. 82 1. 83 1. 84 1. 85 1. 86 1. 87 1. 88 1. 89 1. 90 1. 91 1. 92 1. 93 1. 94 1. 95 1. 96 1. 97 1. 98 1. 99 1. 100 1. 101 1. 102 1. 103 1. 104 1. 105 1. 106 1. 107 1. 108 1. 109 1. 110 1. 111 1. 112 1. 113 1. 114 1. 115 1. 116 1. 117 1. 118 1. 119 1. 120 1. 121 1. 122 1. 123 1. 124 1. 125 1. 126 1. 127 1. 128 1. 129 1. 130 1. 131 1. 132 1. 133 1. 134 1. 135 1. 136 1. 137 1. 138 1. 139 1. 140 1. 141 1. 142 1. 143 1. 144 1. 145 1. 146 1. 147 1. 148 1. 149 1. 150 1. 151 1. 152 1. 153 1. 154 1. 155 1. 156 1. 157 1. 158 1. 159 1. 160 1. 161 1. 162 1. 163 1. 164 1. 165 1. 166 1. 167 1. 168 1. 169 1. 170 1. 171 1. 172 1. 173 1. 174 1. 175 1. 176 1. 177 1. 178 1. 179 1. 180 1. 181 1. 182 1. 183 1. 184 1. 185 1. 186 1. 187 1. 188 1. 189 1. 190 1. 191 1. 192 1. 193 1. 194 1. 195 1. 196 1. 197 1. 198 1. 199 1. 200 1. 201 1. 202 1. 203 1. 204 1. 205 1. 206 1. 207 1. 208 1. 209 1. 210 1. 211 1. 212 1. 213 1. 214 1. 215 1. 216 1. 217 1. 218 1. 219 1. 220 1. 221 1. 222 1. 223 1. 224 1. 225 1. 226 1. 227 1. 228 1. 229 1. 230 1. 231 1. 232 1. 233 1. 234 1. 235 1. 236 1. 237 1. 238 1. 239 1. 240 1. 241 1. 242 1. 243 1. 244 1. 245 1. 246 1. 247 1. 248 1. 249 1. 250 1. 251 1. 252 1. 253 1. 254 1. 255 1. 256 1. 257 1. 258 1. 259 1. 260 1. 261 1. 262 1. 263 1. 264 1. 265 1. 266 1. 267 1. 268 1. 269 1. 270 1. 271 1. 272 1. 273 1. 274 1. 275 1. 276 1. 277 1. 278 1. 279 1. 280 1. 281 1. 282 1. 283 1. 284 1. 285 1. 286 1. 287 1. 288 1. 289 1. 290 1. 291 1. 292 1. 293 1. 294 1. 295 1. 296 1. 297 1. 298 1. 299 1. 300 1. 301 1. 302 1. 303 1. 304 1. 305 1. 306 1. 307 1. 308 1. 309 1. 310 1. 311 1. 312 1. 313 1. 314 1. 315 1. 316 1. 317 1. 318 1. 319 1. 320 1. 321 1. 322 1. 323 1. 324 1. 325 1. 326 1. 327 1. 328 1. 329 1. 330 1. 331 1. 332 1. 333 1. 334 1. 335 1. 336 1. 337 1. 338 1. 339 1. 340 1. 341 1. 342 1. 343 1. 344 1. 345 1. 346 1. 347 1. 348 1. 349 1. 350 1. 351 1. 352 1. 353 1. 354 1. 355 1. 356 1. 357 1. 358 1. 359 1. 360 1. 361 1. 362 1. 363 1. 364 1. 365 1. 366 1. 367 1. 368 1. 369 1. 370 1. 371 1. 372 1. 373 1. 374 1. 375 1. 376 1. 377 1. 378 1. 379 1. 380 1. 381 1. 382 1. 383 1. 384 1. 385 1. 386 1. 387 1. 388 1. 389 1. 390 1. 391 1. 392 1. 393 1. 394 1. 395 1. 396 1. 397 1. 398 1. 399 1. 400 1. 401 1. 402 1. 403 1. 404 1. 405 1. 406 1. 407 1. 408 1. 409 1. 410 1. 411 1. 412 1. 413 1. 414 1. 415 1. 416 1. 417 1. 418 1. 419 1. 420 1. 421 1. 422 1. 423 1. 424 1. 425 1. 426 1. 427 1. 428 1. 429 1. 430 1. 431 1. 432 1. 433 1. 434 1. 435 1. 436 1. 437 1. 438 1. 439 1. 440 1. 441 1. 442 1. 443 1. 444 1. 445 1. 446 1. 447 1. 448 1. 449 1. 450 1. 451 1. 452 1. 453 1. 454 1. 455 1. 456 1. 457 1. 458 1. 459 1. 460 1. 461 1. 462 1. 463 1. 464 1. 465 1. 466 1. 467 1. 468 1. 469 1. 470 1. 471 1. 472 1. 473 1. 474 1. 475 1. 476 1. 477 1. 478 1. 479 1. 480 1. 481 1. 482 1. 483 1. 484 1. 485 1. 486 1. 487 1. 488 1. 489 1. 490 1. 491 1. 492 1. 493 1. 494 1. 495 1. 496 1. 497 1. 498 1. 499 1. 500 1. 501 1. 502 1. 503 1. 504 1. 505 1. 506 1. 507 1. 508 1. 509 1. 510 1. 511 1. 512 1. 513 1. 514 1. 515 1. 516 1. 517 1. 518 1. 519 1. 520 1. 521 1. 522 1. 523 1. 524 1. 525 1. 526 1. 527 1. 528 1. 529 1. 530 1. 531 1. 532 1. 533 1. 534 1. 535 1. 536 1. 537 1. 538 1. 539 1. 540 1. 541 1. 542 1. 543 1. 544 1. 545 1. 546 1. 547 1. 548 1. 549 1. 550 1. 551 1. 552 1. 553 1. 554 1. 555 1. 556 1. 557 1. 558 1. 559 1. 560 1. 561 1. 562 1. 563 1. 564 1. 565 1. 566 1. 567 1. 568 1. 569 1. 570 1. 571 1. 572 1. 573 1. 574 1. 575 1. 576 1. 577 1. 578 1. 579 1. 580 1. 581 1. 582 1. 583 1. 584 1. 585 1. 586 1. 587 1. 588 1. 589 1. 590 1. 591 1. 592 1. 593 1. 594 1. 595 1. 596 1. 597 1. 598 1. 599 1. 600 1. 601 1. 602 1. 603 1. 604 1. 605 1. 606 1. 607 1. 608 1. 609 1. 610 1. 611 1. 612 1. 613 1. 614 1. 615 1. 616 1. 617 1. 618 1. 619 1. 620 1. 621 1. 622 1. 623 1. 624 1. 625 1. 626 1. 627 1. 628 1. 629 1. 630 1. 631 1. 632 1. 633 1. 634 1. 635 1. 636 1. 637 1. 638 1. 639 1. 640 1. 641 1. 642 1. 643 1. 644 1. 645 1. 646 1. 647 1. 648 1. 649 1. 650 1. 651 1. 652 1. 653 1. 654 1. 655 1. 656 1. 657 1. 658 1. 659 1. 660 1. 661 1. 662 1. 663 1. 664 1. 665 1. 666 1. 667 1. 668 1. 669 1. 670 1. 671 1. 672 1. 673 1. 674 1. 675 1. 676 1. 677 1. 678 1. 679 1. 680 1. 681 1. 682 1. 683 1. 684 1. 685 1. 686 1. 687 1. 688 1. 689 1. 690 1. 691 1. 692 1. 693 1. 694 1. 695 1. 696 1. 697 1. 698 1. 699 1. 700 1. 701 1. 702 1. 703 1. 704 1. 705 1. 706 1. 707 1. 708 1. 709 1. 710 1. 711 1. 712 1. 713 1. 714 1. 715 1. 716 1. 717 1. 718 1. 719 1. 720 1. 721 1. 722 1. 723 1. 724 1. 725 1. 726 1. 727 1. 728 1. 729 1. 730 1. 731 1. 732 1. 733 1. 734 1. 735 1. 736 1. 737 1. 738 1. 739 1. 740 1. 741 1. 742 1. 743 1. 744 1. 745 1. 746 1. 747 1. 748 1. 749 1. 750 1. 751 1. 752 1. 753 1. 754 1. 755 1. 756 1. 757 1. 758 1. 759 1. 760 1. 761 1. 762 1. 763 1. 764 1. 765 1. 766 1. 767 1. 768 1. 769 1. 770 1. 771 1. 772 1. 773 1. 774 1. 775 1. 776 1. 777 1. 778 1. 779 1. 780 1. 781 1. 782 1. 783 1. 784 1. 785 1. 786 1. 787 1. 788 1. 789 1. 790 1. 791 1. 792 1. 793 1. 794 1. 795 1. 796 1. 797 1. 798 1. 799 1. 800 1. 801 1. 802 1. 803 1. 804 1. 805 1. 806 1. 807 1. 808 1. 809 1. 810 1. 811 1. 812 1. 813 1. 814 1. 815 1. 816 1. 817 1. 818 1. 819 1. 820 1. 821 1. 822 1. 823 1. 824 1. 825 1. 826 1. 827 1. 828 1. 829 1. 830 1. 831 1. 832 1. 833 1. 834 1. 835 1. 836 1. 837 1. 838 1. 839 1. 840 1. 841 1. 842 1. 843 1. 844 1. 845 1. 846 1. 847 1. 848 1. 849 1. 850 1. 851 1. 852 1. 853 1. 854 1. 855 1. 856 1. 857 1. 858 1. 859 1. 860 1. 861 1. 862 1. 863 1. 864 1. 865 1. 866 1. 867 1. 868 1. 869 1. 870 1. 871 1. 872 1. 873 1. 874 1. 875 1. 876 1. 877 1. 878 1. 879 1. 880 1. 881 1. 882 1. 883 1. 884 1. 885 1. 886 1. 887 1. 888 1. 889 1. 890 1. 891 1. 892 1. 893 1. 894 1. 895 1. 896 1. 897 1. 898 1. 899 1. 900 1. 901 1. 902 1. 903 1. 904 1. 905 1. 906 1. 907 1. 908 1. 909 1. 910 1. 911 1. 912 1. 913 1. 914 1. 915 1. 916 1. 917 1. 918 1. 919 1. 920 1. 921 1. 922 1. 923 1. 924 1. 925 1. 926 1. 927 1. 928 1. 929 1. 930 1. 931 1. 932 1. 933 1. 934 1. 935 1. 936 1. 937 1. 938 1. 939 1. 940 1. 941 1. 942 1. 943 1. 944 1. 945 1. 946 1. 947 1. 948 1. 949 1. 950 1. 951 1. 952 1. 953 1. 954 1. 955 1. 956 1. 957 1. 958 1. 959 1. 960 1. 961 1. 962 1. 963 1. 964 1. 965 1. 966 1. 967 1. 968 1. 969 1. 970 1. 971 1. 972 1. 973 1. 974 1. 975 1. 976 1. 977 1. 978 1. 979 1. 980 1. 981 1. 982 1. 983 1. 984 1. 985 1. 986 1. 987 1. 988 1. 989 1. 990 1. 991 1. 992 1. 993 1. 994 1. 995 1. 996 1. 997 1. 998 1. 999 1. 1000 1.

1 p. 12, 10, 4 Mo. 11, 29. 6 p. 12, 3. 13 p. 12, 10. 14 p. 12, 10. 15 p. 12, 10. 16 p. 12, 10. 17 p. 12, 10. 18 p. 12, 10. 19 p. 12, 10. 20 p. 12, 10. 21 p. 12, 10. 22 p. 12, 10. 23 p. 12, 10. 24 p. 12, 10. 25 p. 12, 10. 26 p. 12, 10. 27 p. 12, 10. 28 p. 12, 10. 29 p. 12, 10. 30 p. 12, 10. 31 p. 12, 10. 32 p. 12, 10. 33 p. 12, 10. 34 p. 12, 10. 35 p. 12, 10. 36 p. 12, 10. 37 p. 12, 10. 38 p. 12, 10. 39 p. 12, 10. 40 p. 12, 10. 41 p. 12, 10. 42 p. 12, 10. 43 p. 12, 10. 44 p. 12, 10. 45 p. 12, 10. 46 p. 12, 10. 47 p. 12, 10. 48 p. 12, 10. 49 p. 12, 10. 50 p. 12, 10. 51 p. 12, 10. 52 p. 12, 10. 53 p. 12, 10. 54 p. 12, 10. 55 p. 12, 10. 56 p. 12, 10. 57 p. 12, 10. 58 p. 12, 10. 59 p. 12, 10. 60 p. 12, 10. 61 p. 12, 10. 62 p. 12, 10. 63 p. 12, 10. 64 p. 12, 10. 65 p. 12, 10. 66 p. 12, 10. 67 p. 12, 10. 68 p. 12, 10. 69 p. 12, 10. 70 p. 12, 10. 71 p. 12, 10. 72 p. 12, 10. 73 p. 12, 10. 74 p. 12, 10. 75 p. 12, 10. 76 p. 12, 10. 77 p. 12, 10. 78 p. 12, 10. 79 p. 12, 10. 80 p. 12, 10. 81 p. 12, 10. 82 p. 12, 10. 83 p. 12, 10. 84 p. 12, 10. 85 p. 12, 10. 86 p. 12, 10. 87 p. 12, 10. 88 p. 12, 10. 89 p. 12, 10. 90 p. 12, 10. 91 p. 12, 10. 92 p. 12, 10. 93 p. 12, 10. 94 p. 12, 10. 95 p. 12, 10. 96 p. 12, 10. 97 p. 12, 10. 98 p. 12, 10. 99 p. 12, 10. 100 p. 12, 10.

nõnda nagu käskki ütleb. 35. Aga kui nad tahavad midagi õppida, siis nad küsige kodus oma meestelt. Sest naisele on häbi kõneida koguduses. 36. Või kas Jumala sõna on teist lähtunud? Või kas see on tulnud üksnes teie juure?

37. Kui keegi arvab enese olevat prohveti või Vaimu mõjuvõime, see teadku, et mida ma teile kirjutan, see on Issanda käsk! 38. Aga kui keegi ei taha seda teada, ärge teadku! 39. Niisugused vennad, taotlege prohvetlikku kõnelemist ja ärge ka keelake keeltega rääkimist. 40. Kõik sündigu viisakalt ja korra järele.

Kristuse surnust ülestõusmisest

16. Ent ma juhin teie tähelepanu evangeeliumile, mida ma teile kuulutasin, mille te ka vastu võtsite ja milles ka põlste 2 ning milles te ka õndsaks saate — kui te peate seda kindlalt nende sõnadega, milledega mina teile seda kuulutasin — nagu siis, et ajata teie usklikuks. 3. Sest ma olen teile kõigepealt teada annud, mida ma olen saanud, et Kristus suri meie pattude eest kirjade järele. 4. ja et te maeti ja et ta üles äratati kolmandal päeval kirjade järele. 5. ja et ta ilmuis Keefasale, pärast seda neile kaheteistkümnemele. 6. Pärast ta ilmuis ühekorraga rohkem kui viiesajale vennale, kelledest suurem hulk veel praegugi on elus, aga mõned on läinud magama; 7. pärast seda ta ilmuis Jakobusele, siis kõigile apostolitele. 8. aga pärast kõike ta ilmuis ka minale kui übarikule. 9. Sest mina olen apostlite seast kõige väiksem, kes ei ole väärt, et mind apostlike hüütaks, sest ma kuulasin taga Jumala kogudust. 10. Aga Jumala armust olen mina, mis ma olen, ja see arm minu vastu ei ole olnud tühi, vaid ma olen palju rohkem tööd teinud kui need kõik, aga mitte mina, vaid Jumala arm, mis on minuaga. 11. Olgu nüüd mina või olgu

need, nõnda me kuulutame ja nõnda olete saanud usklikuks.

Surnust ülestõusmisest

12. Aga kui Kristusest kuulutatakse, et ta on surnust üles äratatud, kuidas siis mõned teie seast ütlevad, et ei olevatki surnute ülestõusmist? 13. Aga kui ei ole surnute ülestõusmist, siis ei ole ka Kristus üles äratatud. 14. Ent kui Kristus mitte ei ole üles äratatud, siis on meie jutlus tühi ja tühi on ka teie usk; 15. ja need leitakse siis Jumala valetunnistajad olevat, sest me oleme tunnistanud Jumala vastu, et ta on üles äratanud Kristuse, keda tema pole äratanud, kui surnud üles ei äratata. 16. Sest kui surnud ei äratata, siis ei ole ka Kristust äratanud. 17. Aga kui Kristust ei ole äratanud, siis on teie usk tühi ja te olete alles oma pattude sees. 18. Siis on ka need, kes Kristuse sees on läinud magama, hukka saanud. 19. Kui meie selles elus oleme lootnud ainult Kristuse peale, siis me oleme kõigest nimeistest kõige armatumad.

20. Aga nüüd on Kristus surnust üles äratatud ja on saanud esimeseks nende seast, kes on läinud magama. 21. Sest kui juba surm on tulnud inimese kaudu, siis on ka surnute ülestõusmine inimese kaudu. 22. Sest nõnda nagu kõik surevad Aadamas, nõnda tehakse ka kõik elavaks Kristuses. 23. aga igaüks oma järjekorras; esimesena Kristus, selle järele Kristuse omand tema tulemises, 24. siis me kõik ois, kui ta annab meile Jumala ja Isa kätte pärast seda, kui ta on hävitanud kõik valitsuse ja kõik meelevalla ja võimu. 25. Sest tema peab valitsema, kuni ta on pannud kõik vaenlased tema jalge alla. 26. Viimne vaenlane, kellele ots tehakse, on surm! 27. Sest „ta on kõik alistanud tema jalge alla!“ Kui ta aga ütleb, et kõik on alistatud tema alla, siis on avalik, et ei ole alistatud see, kes

kõik temale alistat. 28. Aga kui kõik temale on alistatud, siis peab ka Poeg ise alistatama sellele, kes kõik temale on alistatud, et Jumal oleks kõik kõrgis.

29. Mis teevad teie need, kes endid lasevad ristida surnute eest, kui surnud koguni ei äratata? Mispärast siis need ristitakse nende eest? 30. Ja mispärast oleme meigi hädasohus igal hetkel? 31. Iga päev ma olen surmasuus, nii tõesti kui teie, vennad, olete minu katus, mis mul on Kristuses Jeesuses, meie Issanda. 32. Kui ma inimeste kombel olen Hiesoses võidelnud meeslastega, siis mis kasu on mul sellest? Kui surnud ei äratata, siis „sõgem ja joogem, sest homme me sureme!“ 33. Ärge eksige! „Kunjad kõned rikkuda võivad kombel häd!“ 34. Kainestuge õied ja ärge tehke pattu; sest mõned ei tea midagi Jumalast; seda ma ütlen teile häbiiks.

35. Aga mõni küsib: „Kuidas surnud arkavad üles? Ja milline ihuga nad tulevad?“ 36. Rumal! See, mida sa külvad, ei saa elavaks, kui see enne ei sure. 37. ja mida sa külvad, sa ei külvata selle ihuga, mis peab tõusma, vaid paljast rüa, olgu misüha või mis talhe rüa. 38. Aga Jumal annab temale ihu, millise tahab, ja igale seemnele tema oma ihu. 39. Kõik liha ei ole sama liha, vaid ise on inimeste liha ja ise veiste liha ja ise lindude ja ise kalade liha; 40. ja on teevalikke ihusid ja maisi ihusid, aga teissugune on teevalike auhuilgu ja teissugune maiste auhuilgu. 41. Iseugune on päikese huilgu ja iseugune kuu huilgu ja iseugune tihede huilgu; sest tähe ja tähe huilgu on oma vahe. 42. Nõnda on ka surnute ülestõusmine. Kaduvuses külvatakse, kadumatuses äratakse üles; 43. autuses külvatakse, auhuilguas äratakse üles; nõrkuses külvatakse, väes äratakse üles, 44. maine ihu külvatakse, vaimne ihu äratakse üles; sest kui on olemas maine

ihu, siis on ka olemas vaimne ihu. 45. Nõnda on ka kirjutatud „Eimene inimene Aadam sai elavaks hingeks.“ Viimne Aadam sai vaimuks, kes elustab. 46. Aga vaimne ihu ei ole esimene, vaid maine; selle järele on vaimne. 47. Eimene inimene oli maast muidne, teine inimene on taevast. 48. Mäherdune on muidne, säherdused on ka muidsed; ja milderdune on taevane, säherdused on ka taevased. 49. Ja ois nõnda nagu me oleme kannud muidse inimese kuju, nõnda me kanname kord ka taevast kuju.

50. Aga seda ma ütlen, vennad, et liha ja veri ei või pöörduda Jumala riiki ega kaduvus pöörduda kadumatus. 51. Vaata, ma ütlen teile saladuse: me kõik ei lähe magama, aga me kõik muutume, 52. äkitselt ühe silmapilgu, viimse pasuna hülles. Sest pasun hüüab ja surnud tõusevad üles kadumatusena ja me muutume. 53. Sest see kaduv peab riuetuma surematusega ja see surev riuetub surematusega, siis saab tõeks sõna, mis on kirjutatud: „Surm on neelatud võidusel.“ 55. Surm, kus on sinu võit? Surm, kus on sinu astel? 56. Aga surma astel on patt ja patt vägi on käsk. 57. Ent minu Jumalale, kes meile võidu annab meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi! 58. Sellepärast, mu armsad vennad, olge kindlad, vankumatud ja ikka innukad Issanda töös, teades, et teie vaevanägemine Issandas ei ole asjata.

Korjandus Jerusalema koguduse heak.

16. Mis puutub korjanduse puhade heaks, siis tehke teiegi nõnda, nagu ma olen korraldanud Galaatia koguduses. 2. Igal esimesel nädalapäeval pangu igaüks teie seast midagi tallice sedamööda kuidas temal on jõudu, et mitte alles siis taha ei kogutaks, kui ma tulen. 3. Aga kui ma saabun, liikutan ma kirjadega need,

37. 1h 4, 6 40 Kl 2, 5 3 Is 51 61 4 1. 16, 20 5 Hk 16, 14, 2k 23, 30
7 Ik 2, 30 8 p 9 1 Ap 9 1 9 Ap 9 4 Ef 3 8 10 2 Ro 17 5 17 15 Ap 1 12
24 p 6 4 Ro 8 1 20 p 11 30: Ap 26, 2, K 1 11 18 2 Mo 3, 7: 16 Ro 5, 12 18
23 R 1 12 17 J 21 23 1 Te 4, 14 16 B Hm 20, 4 J 24 Tr 2 44 25 L 110: 1 Mt 23, 44
46 He 2 5, Hm 20 1, 2, 4 27 1 8 1 Mt 11 27

30 Ro 8, 36 31 2 Ro 4 10 32 7c 22, 17 33 El 5, 6 34 p 6 5 Ap 26, 8;
Ro 1 11, 16 5, 14 35 11c 3 11 36 Jh 12, 24 37 1 Mo 1, 12 43 F 1 21
45 1 Mo 2 7 2 Ro 4 17 46 1 Mo 3 3 47 Te 4 15 48 M 24 11 1 Te 4 6
53 2 Ro 4 4 54 Jo 25 8, Hd 17 14 55 Rn 6, 14 7 43 56 2 4 15 7 1 Ap 11, 29
7 Ro 8 1 9, 1 16 Ga 2 10 2 Ap 20, 7

2 KORINTLASTELE 1

keda te arvate kõlbavaks viima teie anni Jeruusalemma. 4. Ja kui asi on seda väärt, et minagi läheksin, siis nad tulgu ühes minuga.

Apostli inhiikud asjaolud ja korraldused ning jumalagaidu sõnad

5. Ent me mõtlen tulla teie juure, kui ma olen käinud läbi Makedoonias; sest Makedooniasst ma lähen läbi. 6. Teie juure ma ehk viibin mõne aja või vahet kogu talvegi, et te mind aus saadaksite, kuhu ma liganes lähen. 7. Sest ma ei taha teid seekord näha mitte ainult mõõda minnes, vaid ma loodan jätta teile ajaks teie juure, kui Issand lubab. 8. Aga Efesosse ma jään nelipühini, 9. sest mulle on seal avanenud suur üks viljarikkaks tööks ja seal on palju vastaseid.

10. Kus Timoteos tuleb, siis katsuge, et ta võiks olla ilma kartuseta teie juures, sest ta teeb Issanda tööd nõnda nagu minagi. 11. Ärgu siis ükski teid halvaks pangu, vaid saate ta rahus teele, et ta tuiaks minu juure, sest ma ootan teda ühes vendadega. 12. Mis aga puutub vend Apollosesse, siis olen ma temale

sageli peale käinud, et ta tuleks teie juure ühes vendadega, aga tal ei olnud üldse tahtmist nüüd tulla; ta tuleb, kui tal leidub parajat aega.

13. Valvake, seiske usus, olge mehed, saage tugevaks! 14. Kõik teie asjad sundigu armastuses!

15. Ma palun teid, vennad, teie teate Stefanase peret, et see on Ahhaas esimene pöördunu ja et nemad on andunud pühade abistamiseks. 16. Olge teiegi sõnakulelikud niusugustele ja igauhele, kes töötavad ühes ning sõel vaeva. 17. Ma rõõmustun Stefanase ja Fortunaatuse ja Ahhaikose tulekust, sest nemad täidavad murule teie aset; 18. nemad on ju jahutanud minu ja teie vaimu. Pidage siis niusugustest lugu!

19. Ausa kogudused tervitavad teid. Teid tervitavad Issandas Akvila ja Priska ühes kogudusega nende majas. 20. Teid tervitavad kõik vennad. Tervitage üksikult puha audivusega!

21. Tervitus on minu, Pauluse käega.

22. Kui keegi Issandat Jeesust Kristust ei pea armsaks, siis olgu ta ära needud! Maaran sta! 23. Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teiega! 24. Minu armastus on teie kõikidega Kristuses Jeesuses!

PAULUSE TEINE KIRI KORINTLASTELE

Tervitus ja tänu

1. Paulus, Kristuse Jeesuse apostel Jumalas tahtest, ja vend Timoteos Korintoses olevale Jumala kogudusele ja kõigile pühadele kogu Ahhaas. 2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt.

3. Kuidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, halastuse Isa ja

kõrge troosti Jumal, 4. kes meid trööstib kõrgis meie viletsuses, et meie võime trööstida neid, kes on kõiksuguses viletsuses, troostiga, millega Jumal meid endid trööstib. 5. Sest otsegu Kristuse kannatamisi tuleb rohkesti meie peale, nõndasamuti tuleb meile rohkesti ka troosti Kristuse kaudu. 6. Olgu meil niinü viletsust, siis sünnib see teie

5 Ap. 19, 27. 6 Ro. 15, 24. 7 Ap. 18, 21. 20, 2. 8 Ap. 19, 1. 10. 9 2 Ko. 2, 12. 10 2 Ko. 1, 1. 11 2 Ko. 1, 1. 12 11 1 Ti. 4, 12. 12 2 Ko. 1, 1. 13 13 Ef. 6, 10. 14 2 Ko. 1, 1. 15 14 2 Ko. 1, 1. 16 15 2 Ko. 1, 1. 17 16 2 Ko. 1, 1. 18 17 2 Ko. 1, 1. 19 18 2 Ko. 1, 1. 20 19 2 Ko. 1, 1. 21 20 2 Ko. 1, 1. 22 21 2 Ko. 1, 1. 23 22 2 Ko. 1, 1. 24 23 2 Ko. 1, 1. 25 24 2 Ko. 1, 1. 26 25 2 Ko. 1, 1. 27 26 2 Ko. 1, 1. 28 27 2 Ko. 1, 1. 29 28 2 Ko. 1, 1. 30 29 2 Ko. 1, 1. 31 30 2 Ko. 1, 1. 32 31 2 Ko. 1, 1. 33 32 2 Ko. 1, 1. 34 33 2 Ko. 1, 1. 35 34 2 Ko. 1, 1. 36 35 2 Ko. 1, 1. 37 36 2 Ko. 1, 1. 38 37 2 Ko. 1, 1. 39 38 2 Ko. 1, 1. 40 39 2 Ko. 1, 1. 41 40 2 Ko. 1, 1. 42 41 2 Ko. 1, 1. 43 42 2 Ko. 1, 1. 44 43 2 Ko. 1, 1. 45 44 2 Ko. 1, 1. 46 45 2 Ko. 1, 1. 47 46 2 Ko. 1, 1. 48 47 2 Ko. 1, 1. 49 48 2 Ko. 1, 1. 50 49 2 Ko. 1, 1. 51 50 2 Ko. 1, 1. 52 51 2 Ko. 1, 1. 53 52 2 Ko. 1, 1. 54 53 2 Ko. 1, 1. 55 54 2 Ko. 1, 1. 56 55 2 Ko. 1, 1. 57 56 2 Ko. 1, 1. 58 57 2 Ko. 1, 1. 59 58 2 Ko. 1, 1. 60 59 2 Ko. 1, 1. 61 60 2 Ko. 1, 1. 62 61 2 Ko. 1, 1. 63 62 2 Ko. 1, 1. 64 63 2 Ko. 1, 1. 65 64 2 Ko. 1, 1. 66 65 2 Ko. 1, 1. 67 66 2 Ko. 1, 1. 68 67 2 Ko. 1, 1. 69 68 2 Ko. 1, 1. 70 69 2 Ko. 1, 1. 71 70 2 Ko. 1, 1. 72 71 2 Ko. 1, 1. 73 72 2 Ko. 1, 1. 74 73 2 Ko. 1, 1. 75 74 2 Ko. 1, 1. 76 75 2 Ko. 1, 1. 77 76 2 Ko. 1, 1. 78 77 2 Ko. 1, 1. 79 78 2 Ko. 1, 1. 80 79 2 Ko. 1, 1. 81 80 2 Ko. 1, 1. 82 81 2 Ko. 1, 1. 83 82 2 Ko. 1, 1. 84 83 2 Ko. 1, 1. 85 84 2 Ko. 1, 1. 86 85 2 Ko. 1, 1. 87 86 2 Ko. 1, 1. 88 87 2 Ko. 1, 1. 89 88 2 Ko. 1, 1. 90 89 2 Ko. 1, 1. 91 90 2 Ko. 1, 1. 92 91 2 Ko. 1, 1. 93 92 2 Ko. 1, 1. 94 93 2 Ko. 1, 1. 95 94 2 Ko. 1, 1. 96 95 2 Ko. 1, 1. 97 96 2 Ko. 1, 1. 98 97 2 Ko. 1, 1. 99 98 2 Ko. 1, 1. 100 99 2 Ko. 1, 1.

2 KORINTLASTELE 1, 2

trööstimiseks ja päästmiseks; või kui saame troosti, siis sünnib seegi teie trööstimiseks ja see teostub samade kannatamiste kannatamiseks, mida meiegi kannatame; 7. ja meie lootus teie kohta on kindel, sest me teame, et otsegu teil on osa kannatustest, nõnda on teil osa ka troostis.

8. Sest me ei taha, vennad, et teil oleks teadmata, niusuguses viletsuses me olime Ausas, kuidas meid ülemläbi vaevati üle meie jõu, nõnda et me isegi olime kahevahele oma elu pärast. 9. Ja me olime enestegi arvates surma mõistetud, et me ei loodaks eneste peale, vaid Jumala peale, kes surnud üles äratab. 10. Tema päästis meid nii suurest surmast ja päästas veelgi, tema peale me loodame, et tema ka edaspidi päästab. 11. Kui ühtlasi ka teie appi tulete palves meie eest, et paljude siikute käest meie heaks tulnud armuannol eest tõuseks tänu paljude suust meie eest.

Apostli aus tahe

12. Sest meie kiitus on see: meie südameunnistuse tõendus, et meie Jumala pühaduses ja puhtuses oleme elanud maailmas, mitte lihalikus tarkuses, vaid Jumala armus, ja iseloomis teie juures. 13. Sest me ei kurjutan teile muud midagi kui aga seda, mida te siin loete või mida te ka tunnetate, ja mida te, nagu ma loodan, veel lõpuni saate tunnetada. 14. nõnda nagu te ka meid olete osalt tunnud, et me oleme teie kaitsta, nagu ka teie olete meie kiitus meie Issanda Jeesuse püeval.

Korintose kiitatus lühkub edasi

15. Ja niusuguse usaldusega ma mõtlesin juba enemin tulla teie juure, et teie maksite veel teise armuanni osalisteks, 16. ja teie kaudu siis matkata Makedooniasse ja Makedooniasst tulla tagasi jälle teie juure ja teilt saada saatjaid Judeasse. 17. Kui ma nüüd nõnda

kavatsesin, kas ma siis toimein kerge-meelselt? Või mis ma kavatsen, kas ma kavatsen liha järel, selles, et mu kõnes oleks „jah“ „jah“ ja „ei“ „ei“? 18. Kuid Jumal on ustav, nii et meie kõne teie vastu ei ole „jah“ ja „ei“ ühtlasi. 19. Sest Jumala Poeg Jeesus Kristus, keda meie, mina, Silvanus ja Timoteos, oleme teile kuulutanud, ei olnud mitte „jah“ ja „ei“, vaid temas sai, tõeks „jah“. 20. Sest Jumala tõotused puha on tema sees „jah“ ja sellegärast ka tema läbi „amen“ Jumala suks meie läbi. 21. Aga kes meid ühes teiega kinnitab Kristusesse ja kes meid on võidnud, see on Jumal, 22. kes meid ka on kinnitanud püöeriga ja on annud Vaimu pandi meie südamesse.

23. Aga ma kutsun Jumala tunnistajaks oma hinge peale, et ma tahtes teid täiesti, ei ole veel tulnud Korintosesse. 24. Ei müte, et me tahame olla valitsejad teie usu üle, vaid me oleme teie rõõmu kaastegelased; sest teie püsite usus.

2. Aga ma olin oma mõttes otsustanud mitte tulla jälle teie juure kurvastusega. 2. Sest kui mina teid kurvastan, kes on aus, kes mind rõõmustab, kui vaid see, kelle ma olen teinud kurvaks. 3. Ja ma olen kirjutanud teile seda otse selleks, et mulle teie juure tuias ei saaks osaks kurvastust neilt, kes mind pidid rõõmustama; sest mul on teist kõigist see lootus, et minu rõõm on teie kõikide rõõm. 4. Sest ma kirjutasin teile suures viletsuses ja südame abastuses paljude sulmapisaratega, ei mitte selleks, et te kurvastuksite, vaid et te tunneksite selge armastuse, mida mul on rohkesti teie vastu.

Patukahetsajale tuleb andeks anda

5. Aga kui keegi on kurvastanud, ei ole ta mind kurvastanud, vaid teatava määralt, et mitte liialdada, teid kõiki

1 2 Te. 1, 4. 7. 8 Ap. 19, 25. 1 Ko. 15, 32. 18 2 Ti. 4, 18. 19 Ro. 15, 10. Ef. 6, 18. 20 2 Ko. 1, 1. 21 He. 13, 28. 22 p. 5, 12. Fl. 2, 16. 23 2 Ko. 1, 1. 24 24 1 Ti. 4, 12. 25 2 Ti. 4, 12. 26 2 Ko. 1, 1. 27 27 2 Ko. 1, 1. 28 28 2 Ko. 1, 1. 29 29 2 Ko. 1, 1. 30 30 2 Ko. 1, 1. 31 31 2 Ko. 1, 1. 32 32 2 Ko. 1, 1. 33 33 2 Ko. 1, 1. 34 34 2 Ko. 1, 1. 35 35 2 Ko. 1, 1. 36 36 2 Ko. 1, 1. 37 37 2 Ko. 1, 1. 38 38 2 Ko. 1, 1. 39 39 2 Ko. 1, 1. 40 40 2 Ko. 1, 1. 41 41 2 Ko. 1, 1. 42 42 2 Ko. 1, 1. 43 43 2 Ko. 1, 1. 44 44 2 Ko. 1, 1. 45 45 2 Ko. 1, 1. 46 46 2 Ko. 1, 1. 47 47 2 Ko. 1, 1. 48 48 2 Ko. 1, 1. 49 49 2 Ko. 1, 1. 50 50 2 Ko. 1, 1. 51 51 2 Ko. 1, 1. 52 52 2 Ko. 1, 1. 53 53 2 Ko. 1, 1. 54 54 2 Ko. 1, 1. 55 55 2 Ko. 1, 1. 56 56 2 Ko. 1, 1. 57 57 2 Ko. 1, 1. 58 58 2 Ko. 1, 1. 59 59 2 Ko. 1, 1. 60 60 2 Ko. 1, 1. 61 61 2 Ko. 1, 1. 62 62 2 Ko. 1, 1. 63 63 2 Ko. 1, 1. 64 64 2 Ko. 1, 1. 65 65 2 Ko. 1, 1. 66 66 2 Ko. 1, 1. 67 67 2 Ko. 1, 1. 68 68 2 Ko. 1, 1. 69 69 2 Ko. 1, 1. 70 70 2 Ko. 1, 1. 71 71 2 Ko. 1, 1. 72 72 2 Ko. 1, 1. 73 73 2 Ko. 1, 1. 74 74 2 Ko. 1, 1. 75 75 2 Ko. 1, 1. 76 76 2 Ko. 1, 1. 77 77 2 Ko. 1, 1. 78 78 2 Ko. 1, 1. 79 79 2 Ko. 1, 1. 80 80 2 Ko. 1, 1. 81 81 2 Ko. 1, 1. 82 82 2 Ko. 1, 1. 83 83 2 Ko. 1, 1. 84 84 2 Ko. 1, 1. 85 85 2 Ko. 1, 1. 86 86 2 Ko. 1, 1. 87 87 2 Ko. 1, 1. 88 88 2 Ko. 1, 1. 89 89 2 Ko. 1, 1. 90 90 2 Ko. 1, 1. 91 91 2 Ko. 1, 1. 92 92 2 Ko. 1, 1. 93 93 2 Ko. 1, 1. 94 94 2 Ko. 1, 1. 95 95 2 Ko. 1, 1. 96 96 2 Ko. 1, 1. 97 97 2 Ko. 1, 1. 98 98 2 Ko. 1, 1. 99 99 2 Ko. 1, 1. 100 100 2 Ko. 1, 1.

2 KORINTLASTELE 2, 3

6. Nisugusel on küllalt aeglast noomitusel, mis ta on saanud paljude poolt, 7. nõnda et teie hoopis vastupidi peate temaile andeks andma ja teda kinnitama, et teda veel suurem kurvasus ära ei peetaks. 8. Sellepärast ma manitsen teid osutada temaile armastust. 9. Sest selles ma olen kirjutanud, et teada saada teie meelt, kas te olete igapäev sõnakutseid. 10. Aga kelie te midagi andeks annite, sellele ka mina annan andeks. Sest ka mina, mis ma andeks andsin, kui mul oli midagi andeks anda, andsin andeks teie pärast Kristuse palge ees, 11. et saatan meid kavalasti ei petaks, sest tema mõtted ei ole meie teadmatus

Evangeeliumi hõlmatus ja võidust

12. Aga kui ma tuln Troasse kuulutama Kristuse evangeeliumi ja mitte oli üks avatud Issandas, 13. ei leidnud ma siiski mitte rahu oma vaimu, sest ma ei kohanud oma venna Titust. Ma jätsin nad siis jamaaga ja läksin Makedooniasse.

14. Aga tänu Jumalale, kes meile ikka annab võimust Kristuses ja teeb avalikuks oma tunnetuse lõhna meie kaudu kõigis pagus. 15. Sest meie oleme Jumalale Kristuse hea lõhna niisil nende seas, kes püstitatakse, kui ka nende seas, kes hukka lähevad. 16. Ühtede küll surmaleti surmaka, kuid teistele elulõhn eluks. Ja kes kõlbab selleks? 17. Sest me ei ole nagu mutmed, kes Jumala sõnaga hangeldavad, vaid puhtast meelest, jah, otsegu Jumalast, me kõneleme Kristuses Jumala ees

Apostel kui Vaimu sulane

3. Kas hakkame aus jälle isendide soovitamise? Või kas vajame, nagu mõnigi, soovituskarju teie kätte või teie käest? 2. Teie olete meie kiri, kirjutatud meie südamesse, kõigile inimestele nättav ja loetav. 3. sest teie on ju ilmsi näha, et te olete Kristuse kiri, mis meie

teenimistöö läbi on valminud, kirjutatud mitte tindiga, vaid elava Jumala Vaimuga, ka mitte kiviklaakritele, vaid lihastele südameklaakritele.

4. Aga misugune loorus on meil Kristuse läbi Jumala peale, 5. mitte nii, et me oleksime iseenestest võimelised midagi mõtlema, nagu iseenestest, vaid meie võime tuleb Jumalalt, 6. kes meid ka on teinud võimeliseks olema uue lepingu sulased, mitte kirjatähed, vaid Vaimu sulased; sest kirjatähed suretab, aga Vaim teeb elavaks.

Evangeeliumil on suurem au kui kasuõpetusel

7. Aga kui surma amet, mis kirjatähedega oli uuristatud kividesse, esines nii suure aus, et Israeli lapsed ei suutnud vaadata Moosesse palgesse ta palge hulguse pärast, mis ometi oli kaduv, 8. kuidas ei peaks palju rohkem Vaimu amet olema au sees? 9. Sest kui hukkamõistmise ametil oli au, siis on õiguse amet veel palju suurem au poolest. 10. Sest too, mis oli enne au sees, ei ole enam misugusel mõistatav au sees selle üliväga suure au pärast. 11. Sest kui see, mis on kaduv, on tekkinud au läbi, kui palju rohkem on siis au sees see, mis on püsiv.

12. Et meil nüüd on misugune loorus, siis me rüügneme talle julgusega. 13. aga tee nõnda nagu Mooses, kes pani kätte oma palge, et Israeli lapsed ei näeks selle lõppu, mis on kaduv. 14. Ent nende meeled on paadunud; sest veel tänapäevalgi jääb sama kate Vana Testamendi lugemisel ära võtmata, sest alles Kristuses see kaob. 15. Veel tänapäevalgi, kui Moosesst loetakse, on kate nende südame peal; 16. aga kui nende süda pöördub Issanda poole, siis kate võetakse ära. 17. Sest Issand on Vaim, ja kus on Issanda Vaim, seal on vabadus. 18. Aga me kõik, kes karmatu palgega vaatleme

2 KORINTLASTELE 3, 4, 5

Issanda muhulgu otsegu peeglis, muutu me samasuguseks kujuks aust ausse nagu Issanda Vaimust

Julge avameelsus evangeeliumi kuulutamisel

4. Sellepärast et meil on misugune amet selle kuulutuse järele, mis meile on osaks saanud, siis me ei lähe araks, 2. vaid me oleme loobunud alajussist häbitagusest ega ei ügeda kavaluses ega võltsi Jumala sõna, vaid tõde ilmutame oma meelest kõigi inimeste südame- tunnistuse otsuse ette Jumala ees. 3. Kui nüüd ka meie evangeelium on kunni kaetud, siis on see kunni kaetud nende eest, kes hukka lähevad, 4. kellete uskmatus meeled sellesinase maailma jumal on teinud sõgedaks, et neile ei paistaks Kristuse au evangeeliumi valgus, kes on Jumala kuu. 5. Sest me ei kuuluta mitte isendide, vaid Kristust Jeesust, et tema on Issand ja meie teie orjad Jeesuse pärast. 6. Sest Jumal, kes ütles: „Päikese valgus pimedusest“, on see, kes on hakanud paistma meie südames, et tekiks tunnetuse valgus Jeesuse Kristuse liikus olevast Jumala aust.

Apostli nõutus ja Jumala vägi

7. Aga meil on see suure savistatades, et üliväga suur vägi oleks Jumala poolt ja mitte meist. 8. Meid rõhutakse kõikepidi, kuid ei suruta maha; me oleme nõutumat, aga me ei heida meelt; 9. me oleme taga kiisatud, aga me ei ole hüpatud, me oleme maha vajutatud, aga me ei huku. 10. Me kanname alati enestega Issanda Jeesuse surma oma ihus, et ka Jeesuse elu meie ihus tuleks ilmsiks. 11. Sest meid, kes elame, antakse alati surma Issanda Jeesuse pärast, et ka Jeesuse elu meie surelikus lihas saaks avalikuks. 12. Nõnda aus on surma vägev meie sees, aga elu teie sees!

13. Aga et meil on seccama'us Vaimu sedamööda, nagu on kirjutatud: „Ma usun, sellepärast ma rüügin“, siis meilgi usume ja sellepärast me ka rüügneme, 14. teades, et see, kes üles äratab Issanda Jeesuse, ka meid üles äratab ühes Jeesusega ja seab ühes teiega enese ette. 15. Sest kõik sünnib teie pärast, et üha rohkemate kaudu ühviiga suureks saav arm valmistaks üha rohkemat tulu Jumala austuseks.

Ajutine viletsus ja igavene au

16. Sellepärast me ei loodu, vaid kuigi meie väline inimene kõduneb, uueneb sisemine inimene ometi päev-päevalt. 17. Sest see silmapilkne kerge viletsus saavutab meile määratu suure ja rohke igavese au. 18. Meie, kes me ei vaata nähtavale, vaid nähtamatule ajadele; sest nähtavad asjad on ajalikud, nähtamatud aga on igavised

5. Sest me teame, et kui meie maine tekkhoone maha kistakse, on meil elamu Jumala käest, mitte kätega tehtud igavene hoone taevast. 2. Sellepärast me ka ohkame igatsemisega, et kaetud saada taevase eluasemega, 3. ometi nõnda, et meid kaetult kord ei leitaks alasti olevat. 4. Sest meilgi, kes elame selles telgis, ohkame olles koorima all, sellepärast et me ei taha katted vabaneda, vaid kaetud olla, et elu neelaks ära selle, mis on surelik. 5. Aga meid on sellesama tarvis valmistatud Jumal, kes meile on annud Vaimu pandi. 6. Sellepärast me oleme julged igal ajal ja teame, et niikaua kui me kodus oleme ihus, oleme Issanda juurest ära, 7. sest me käime usus ja mitte nägemises; 8. aga me oleme julges meele ja himustaksime enimini ära olla ihust ja kodus olla Issanda juures. 9. Sellepärast me ka püüame olla temale meelepärased, kas oleme kodus või

9 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

1 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

2 KORINTLASTELE 5, 6

võõrsil. 10. Sest me kõik peame saama armsiks Kristuse kohtuärje ees, et igaühel tasutaks vastavalt seilele, mis ta ihus olnud tegi, oigu see hea või kuri!

Kristuse armastus apostoli suudajaks

11. Et me nüüd teame, mis on Isanda kartus, siis me meelitame inimesi uskuma, aga Jumalale me oleme tuntud, ja me loodame, et me ka teie südamestunustuses oleme tuntud. 12. Me ei soovita jälle endid teie ees, vaid me anname teile põlvkondadele teie ees, et teil oleks millegi kaudu nende ees, kes kiitlevad sellega, mis on silma ees, aga mitte sellega, mis on südames. 13. Sest kui me oleme olnud aruast ära, siis oleme seda olnud Jumalale; ja kui me oleme selge meele, siis teile. 14. Sest Kristuse armastus sunnib meid ning me otsustame nõnda: kui üks on surnud kõikide eest, siis on kõik surnud; 15. ja ta on surnud kõikide eest, et need, kes elavad, ei elaks enam enestele, vaid temale, kes nende eest on surnud ja üles tõusnud.

Uus elu Kristuses

16. Sellepärast me ei tunne praegusest ajast peale kedagi liha poolest; ja kui me ka oleme tundnud Kristust liha poolest, siis me ei tunne teda nüüd mitte enam nõnda. 17. Nüüd: kui keegi on Kristuses, siis ta on uus loodud; vana on möödunud, vaata, uus on tekkinud! 18. Aga kõik on Jumalast, kes meid on iseenesega lepitnud Kristuse läbi ja on meie annud lepitusarmet. 19. Sest Jumal on Kristuses ja lepitab maailma iseenesega ega arvanud neile nende ümberastumist ühiks ja on pannud meie sisse lepitussõna.

Manitsus leppimiseks Jumalaga

20. Seepärast me oleme nüüd käskjalad Kristuse asemel, otseselt manitseks Jumal meie läbi. Me palume Kristuse asemel:

Andke endid lepitada Jumalaga! 21. Ta on tema, kes ei teadnud mingust patust, meie eest teinud patuks, et meie saaksime Jumala õiguseks tema ees.

6. Aga olles kaastegevad me ka manitseme, et te Jumala armu ilmaasjata vastu ei võtaks! 2. Sest ta ütleb: „Ma olen sind kuulnud soodsal ajal ja aidanud päästepäeval!“ Nüüd, nüüd on hästi soodus aeg, vaata, nüüd on päästepäev! 3. Me ei anna üheski asjas mingit põhjust pahanduseks, et meie ametit ei laidetaks, 4. vaid kõiges me näitame endid kui Jumala abelised: suurel kannatuses, viletsustes, hädades, kitsikustes, 5. hoopide all, vangis, mässudes, vaevanagemistes, valvamistes, paastumistes, 6. puhuses, tunnetuses, pikas meeles, hoiduses, Pühase Vaimu, sõnakiirguse armastuses, 7. tõe sõnas, Jumala väes, õiguse sõjaristade varal paremas ja vasakus käes, 8. aus ja hõbis, kurja kõne all ja hea all, kui eksitajad ja ometi tõet rääkijad, 9. kui tundmatud ja ometi küll tuntud, kui surijad, ja vaata, me elame, kui karistatud, kuid mitte surmatud; 10. kui kurvastatud, kuid ükka rõõmsad; kui vaesed, kes aga teevad paljusid rikkaks; kui need, kellel ei ole midagi ja kellele pärsit on kõik!

Palve, et korinttlased osutaksid armastust apostlitele

11. Meie suu on avatud teie vastu, korinttlased, meie süda on avardunud; 12. meie ees ei ole teil kitsas, vaid teil on kitsas teie oma südames. 13. Vastutasuks tehke sedasama — me ütleme teile kun lastele — avardage ka teie oma südad!

Horatus sõpruse eest uskmatusena

14. Ärge hakake võõras ikkagi vedama ühes uskmatusena, sest mis on ühest õigusest ülekohtu? Mis on ühest valgusest pimedusega? 15. Kuidas sobib Kristus

2 KORINTLASTELE 6, 7, 8

ühete Beliariga? Või mis osa on usklikul uskmatusena? 16. Kuidas sunnib Jumala tempel ühte ebajumalatega? Sest meie oleme elava Jumala tempel, nõnda, nagu Jumal on ühtinud „Ma elan nende ees ja kain ja olen nende Jumal, ja nad peavad olema mu rahvas!“ 17. Sellepärast „minge ära nende keskele ja eralduge neist“, ütleb Issand, „ja ärge puudutage roojast, siis ma võtan teid vastu 18. ja olen teile Isaks, ja teie olete mulle poegadeks ja tütardeks“, ütleb kõige-oheline Issand.

7. Et meil nüüd on misugused rõõmused, mu armad, siis puhanatega endid kõigest liha ja vaimu rõvedusest ja tehkem täieliseks oma pühitus Jumala kartuses.

Apostli rahused ja julgustus Tütuse tulekut

2. Andke meile teada oma südames! Me ei ole teinud kellelegi ülekohtu, ei ole kellelegi saatnud kahju, ei ole kedagi petnud. 3. Seda ma ei ütle teie hukkamõistuseks; sest mina olen juba ülenud, et te olete meie südames, et me ühes sureksime ja ühes elaksime. 4. Mul on palju lootust teie suhtes, mul on teisi palju kiitmist, ma olen täis troosti; ma olen üliväga rõõmus kõiges meie kitsikuses. 5. Sest ka Makedoonlaste saabudest ei olnud meie lihal mingit rahu, vaid need vaevati kõikepidi, viihispool oli võitlus ja seepool kartust 6. Aga Jumal, kes masendatuid kinnitab, on meid kinnitanud Tütuse tulemisega; 7. kuid mitte ainult tema tulemisega, vaid ka selle troostiga, mille ta oli teile saanud, sest ta juhtis meile teie igatsusest, teie kahtlusest, teie innust minna heaks, nõnda et ma rõõmustasin veel enam. 8. Sest kuni ma teid kirjaga kurvastasin, ei kahetsen ma seda mitte; ja kuigi ma kahetsesin — ma näen ju, et see kiri teid on kurvastanud, olgugi jühikeseks ajaks — 9. siis olen nüüd rõõmus, mitte sellest,

et kurvastusite, vaid et kurvastusite meeleparanduseks; sest te kurvastusite Jumala meele järele, et teil ei oleks mingit kahju meilt. 10. Sest kurvastus Jumala meele järele saavutab meeleparanduse, mis toob pääste, mida ei kahetseta; aga maailma kurvastus toob surma. 11. Sest vaadake, kuidas ome see, et te saite kurvaks Jumala meele järele, on teie tekitanud millise hoolet, millise vabandamise, millise meelepaha, millise kartuse, millise igatsuse, millise innatuse, millise karistuse! Te olete kõikepidi osutanud endid puhtaks selles asjas. 12. Nõnda siis: kuigi ma teile kirjutasin, siis ei sündinud see mitte tema pärast, kes tegi paha, ega tema pärast, kellele tehti paha, vaid selleks, et teie hooli meie heaks saaks avalikuks teie keskel Jumala ees.

13. Selle poolt oleme tööritud. Oma troostiks me rõõmustasime aga veel rohkem Tütuse rõõmust, et tema vaim kosutust on saanud teie kõikide poolt. 14. Sest kui ma temale teist midagi olen kirjeldanud, ei ole ma jäänud häbisse, vaid otseselt me teile oleme rääkinud tervet tõtt, nõnda on ka meie kiitmine teile Tütusele osutunud tõeks. 15. Ja tema süda on seda rohkem teie poole, kui ta meenutab teie kõikide sõnakutlusi, kuidas te kartuse ja väristusega võitsite ta vastu. 16. Olen rõõmus, et ma kõiges võin alla jätta teie suhtes!

Korjandus Jerusalema vaeste heaks

6. Aga me teeme teile, vennad, teatavaks arnu, mille Jumal on annud Makedoonia kogudustele, 2. et neil keset suurt kitsikuse katsumist oli rõõmu ülikülluses ja nende põhjatu vaesuse kasvav nende südamlikkuse rikkuseks. 3. Sest nad on annud jõudu mõnda — ma tunnistan seda, koguni üle jõu — ja seda vabatahtlikult, 4. käies meile kangesti peale anumisega võtta vastu see and ja lubada neid osa võtta pühade abistamisest, 5. ja mitte ainult nõnda nagu

10 Ap 17, 31; Ro 2, 16; 14, 10. 12 p. 3, 1. 13 Ro 14, 7; 1 Ti 2, 4. 14 Ga 6, 15; 1 Tim 2, 1. 15 Ro 15, 19; 1 Ti 1, 19. 16 1 Ti 1, 19. 17 Ga 3, 13; 1 Ti 3, 9; He 4, 15. 18 p. 1, 24; 5, 30. 19 1 Ti 4, 2. 20 1 Ti 4, 2. 21 1 Ti 4, 2. 22 1 Ti 4, 2. 23 1 Ti 4, 2. 24 1 Ti 4, 2. 25 1 Ti 4, 2. 26 1 Ti 4, 2. 27 1 Ti 4, 2. 28 1 Ti 4, 2. 29 1 Ti 4, 2. 30 1 Ti 4, 2. 31 1 Ti 4, 2. 32 1 Ti 4, 2. 33 1 Ti 4, 2. 34 1 Ti 4, 2. 35 1 Ti 4, 2. 36 1 Ti 4, 2. 37 1 Ti 4, 2. 38 1 Ti 4, 2. 39 1 Ti 4, 2. 40 1 Ti 4, 2. 41 1 Ti 4, 2. 42 1 Ti 4, 2. 43 1 Ti 4, 2. 44 1 Ti 4, 2. 45 1 Ti 4, 2. 46 1 Ti 4, 2. 47 1 Ti 4, 2. 48 1 Ti 4, 2. 49 1 Ti 4, 2. 50 1 Ti 4, 2. 51 1 Ti 4, 2. 52 1 Ti 4, 2. 53 1 Ti 4, 2. 54 1 Ti 4, 2. 55 1 Ti 4, 2. 56 1 Ti 4, 2. 57 1 Ti 4, 2. 58 1 Ti 4, 2. 59 1 Ti 4, 2. 60 1 Ti 4, 2. 61 1 Ti 4, 2. 62 1 Ti 4, 2. 63 1 Ti 4, 2. 64 1 Ti 4, 2. 65 1 Ti 4, 2. 66 1 Ti 4, 2. 67 1 Ti 4, 2. 68 1 Ti 4, 2. 69 1 Ti 4, 2. 70 1 Ti 4, 2. 71 1 Ti 4, 2. 72 1 Ti 4, 2. 73 1 Ti 4, 2. 74 1 Ti 4, 2. 75 1 Ti 4, 2. 76 1 Ti 4, 2. 77 1 Ti 4, 2. 78 1 Ti 4, 2. 79 1 Ti 4, 2. 80 1 Ti 4, 2. 81 1 Ti 4, 2. 82 1 Ti 4, 2. 83 1 Ti 4, 2. 84 1 Ti 4, 2. 85 1 Ti 4, 2. 86 1 Ti 4, 2. 87 1 Ti 4, 2. 88 1 Ti 4, 2. 89 1 Ti 4, 2. 90 1 Ti 4, 2. 91 1 Ti 4, 2. 92 1 Ti 4, 2. 93 1 Ti 4, 2. 94 1 Ti 4, 2. 95 1 Ti 4, 2. 96 1 Ti 4, 2. 97 1 Ti 4, 2. 98 1 Ti 4, 2. 99 1 Ti 4, 2. 100 1 Ti 4, 2.

16 3 Mo 26, 17; 1 Ti 3, 16. 17 1 Ti 3, 16. 18 1 Ti 3, 16. 19 1 Ti 3, 16. 20 1 Ti 3, 16. 21 1 Ti 3, 16. 22 1 Ti 3, 16. 23 1 Ti 3, 16. 24 1 Ti 3, 16. 25 1 Ti 3, 16. 26 1 Ti 3, 16. 27 1 Ti 3, 16. 28 1 Ti 3, 16. 29 1 Ti 3, 16. 30 1 Ti 3, 16. 31 1 Ti 3, 16. 32 1 Ti 3, 16. 33 1 Ti 3, 16. 34 1 Ti 3, 16. 35 1 Ti 3, 16. 36 1 Ti 3, 16. 37 1 Ti 3, 16. 38 1 Ti 3, 16. 39 1 Ti 3, 16. 40 1 Ti 3, 16. 41 1 Ti 3, 16. 42 1 Ti 3, 16. 43 1 Ti 3, 16. 44 1 Ti 3, 16. 45 1 Ti 3, 16. 46 1 Ti 3, 16. 47 1 Ti 3, 16. 48 1 Ti 3, 16. 49 1 Ti 3, 16. 50 1 Ti 3, 16. 51 1 Ti 3, 16. 52 1 Ti 3, 16. 53 1 Ti 3, 16. 54 1 Ti 3, 16. 55 1 Ti 3, 16. 56 1 Ti 3, 16. 57 1 Ti 3, 16. 58 1 Ti 3, 16. 59 1 Ti 3, 16. 60 1 Ti 3, 16. 61 1 Ti 3, 16. 62 1 Ti 3, 16. 63 1 Ti 3, 16. 64 1 Ti 3, 16. 65 1 Ti 3, 16. 66 1 Ti 3, 16. 67 1 Ti 3, 16. 68 1 Ti 3, 16. 69 1 Ti 3, 16. 70 1 Ti 3, 16. 71 1 Ti 3, 16. 72 1 Ti 3, 16. 73 1 Ti 3, 16. 74 1 Ti 3, 16. 75 1 Ti 3, 16. 76 1 Ti 3, 16. 77 1 Ti 3, 16. 78 1 Ti 3, 16. 79 1 Ti 3, 16. 80 1 Ti 3, 16. 81 1 Ti 3, 16. 82 1 Ti 3, 16. 83 1 Ti 3, 16. 84 1 Ti 3, 16. 85 1 Ti 3, 16. 86 1 Ti 3, 16. 87 1 Ti 3, 16. 88 1 Ti 3, 16. 89 1 Ti 3, 16. 90 1 Ti 3, 16. 91 1 Ti 3, 16. 92 1 Ti 3, 16. 93 1 Ti 3, 16. 94 1 Ti 3, 16. 95 1 Ti 3, 16. 96 1 Ti 3, 16. 97 1 Ti 3, 16. 98 1 Ti 3, 16. 99 1 Ti 3, 16. 100 1 Ti 3, 16.

2 KORINTLASTELE 8, 9

ootame, vaid nad andsid iseenäidki esiti Issanda, see meie, Jumala tahtel. 6. nii et me õnnitasime Titust ka teie keskel selle annu korjamist nõnda lõpetama, nagu ka seda juba oli alanud. 7. Aga otsugu te kõiges olete rikkad, usus ja sõnas ja rünnetuses ja kõiksuguses usinus ja armastuses meie poolt teie vastu, nõnda olge heide käega selleski armastustöös.

Jeesuse eeskujul

8. Ma ei ütle seda käskides, vaid seades teiste usinust teie eeskujaks, ma tahaksin teada saada, kas teiegi armastus on tõsine. 9. Sest te tunnate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema, kuigi ta oli rikas, sai vaeseks teie pärast, et teie tema vaesusest saaksite rikkaks. 10. Selle asja poolt ma annan nõu, sest see tuleb kasuks teile, kes juba mulu olite esimesed mitte ainult tegema, vaid ka tahama. 11. Aga nüüd viige ka teie oma tegemine, et nõnda nagu te, oh hirmu tahts, nõnda te ka lõpetaksite oma teo, sedamööda kuidas te jõudu on. 12. Sest kui on head tahmat anda, siis on see vastuvõetav sel määral kuidas jõud kannab, mitte üle jõu. 13. Sest ei ole vaja, et mis teistele on kergenduseks, teile oleks koormaks, vaid tasakaalustuseks. 14. nende puudustele oigu see, mida teil praegusel ajal on ülearu, et ka see, mida neil on ülearu, aitaks teie puudust ja nõnda sünniks tasakaal. 15. nagu on kirjutatud: „Sellel, kel oli palju, ei olnud ülearu, ja kel oli pisut, ei olnud puudust!“

Tutuse ja ta kaastööte läkitamine

16. Aga tänu olgu Jumalale, kes misuguse hoole teie heaks andis Tituse südamesse. 17. Sest ta võttis kuulida manifestust; ent ta enese hool oli veel suurem ja ta läks omaist tahtest teie teie suure. 18. Me läkitasime ühes temaga venna, kelle kuulsus evangeeliumi kuulutamises on tuntuks kõigis kogudustes, 19. ja mitte ainult seda, vaid ta on ka

koguduste poolt valitud meie teekonna kaastöötajaks kohale viima seda armastusseandi, mida meie kogume, Issanda enese auks ja meie hea tahte tunnuseks. 20. Nõnda me hoidume selle eest, et ükski meist ei loomaks selle rohke annu suhtes, mida me teostame. 21. Sest me hoolitsame selle eest, mis on hea, mitte ainult Issanda ees, vaid ka inimeste ees. 22. Me aga läkitasime ühes nendega veel oma venna, kelle innukust me oleme sageli saanud tunda paljudes asjades ja kes on nüüd veel palju innukam selle suure usalduse tõttu, mis tal teie vastu on. 23. Mis Titusesse puutub, siis on ta minu seltsimees ja kaastöötaja teie juures; mis puutub meie vendadesse, siis on nad koguduste apostolid ja Kristuse mu. 24. Nii siis andke neile koguduste ees tõestus oma armastusest ja sellest, et meie kaitseme teie kohta on tõsi.

9. Pühade abistamisest aga on mul tõesti ülearune teile kirjutada, 2. sest ma tean teie head tahtet ning kiidan teist sellega makedoonlaste ees, et Ahhaia juba mulle on olnud valmis ja et teie innukus on paljusid õhutanud. 3. Aga ma läkitasin need vennad, et meie kaitseme teist selles asjas ei läheks tülija, vaid te oleksite valmis, nagu ma olen riikunud; 4. muidu, kui makedoonlaste peaks tulema ühes minuga ja nad ei oleks teid valmis olovatena, meie — või kas pean ütleva „teie“ — pääsime häbisse oma lootuses. 5. Olen siis arvanud tarvilikuks õhutada vendi minema teie teie poole ette valmistama teie varemini lubatud tänuandi, et see oleks valmis tänuna ja mitte õhutusena.

Helde ametanane ja Jumala vastutus

6. Aga pange tähele: kes kasinasti kuulvab, see lõikab ka kasinasti, ja kes rohkem kuulvab, see lõikab ka rohkem. 7. Igaüks andku nõnda, kuidas süda kutsub, mitte kurva meeleaga ega sunniviisil, sest Jumal armastab rõõmsat

2 KORINTLASTELE 9, 10, 11

andjat. 8. Aga Jumal on vägev teile andma kõike armu rohkem, et teil ikka oleks kõike igati küllaldaselt ning oleksite rikkad iga hea teo tarvis. 9. nõnda nagu on kirjutatud: „Ta puistab välja, ta jagab vaestele, tema õigus püsib igavesti!“ 10. Aga tema, kes annab seemet külvajale, annab ka leiba toiduseks ja rohkendab teie külvil ja kasvatab teie õiguse vilja. 11. nõnda et te saades rikkaks kõige poolt võiksite helde südamega teha kõike head, mis meie läbi valmistab tänu Jumalale. 12. Sest selle annu kaudu antud abi ei kõrvalda mitte ainult pühade puudust, vaid toob ka rohkem õnnistust selle läbi, et paljud tänavad Jumalat. 13. ja selle abistamise tõelise tõttu ülistavad Jumalat selle eest, et te nii allahetlikult tunnustate Kristuse evangeeliumi ja nii helde südamega teete andide osaliseks neid ja kõiki. 14. ja oma palvetes teie eest nad avaldavad igatsust teie järele Jumala üliväga suure armu tõttu, mis teile on osaks saanud.

15. Tänu olgu Jumalale tema ütlema suure annu eest!

Pauluse meelevald on Jumalalt

10. Aga mina, Paulus, marutsen teid sihtlikult Kristuse tasase ja järeleandliku meele pärast, kes ma teie silma ees olles küll olen alandlik, kuid ära olles julge teie vastu. 2. ja palun, et mul ei oleks tarvis teie juures viibides süda olla selle julgusega, mullega ma mõlten südakas olla nende vastu, kes meist arvavad, nagu käiksime meie liha järele. 3. Sest kuigi me käime lihas, ei sõdi me mitte liha viisi järele. 4. Sest meie võitluse relvad ei ole lihalikud, vaid nad on vägevad Jumala ees maha löhkama kindlustusi, hävitades kõik mõistuse targutused. 5. Ja me liikkame ümber kõik kõrgistused, mis ristetakse Jumala tunnetuse vastu, võttes vangi iga mõtte Kristuse sõnakuulelikkuse alla 6. ja olles valmis nuhtlema kõike

sõnakuulematust, kui teie sõnakuulelikkus enne on saanud täielikuks. 7. Vaadake ära seda, mis on silma ees! Kui keegi on eneses veendunud, et ta on Kristuse pärast, siis ta mõtleb iseenesest ka seda, et otsugu tema on Kristuse pärast, nõnda oleme ka meie. 8. Sest kui ma ka rohkem hakkaksin kaitlema meie meelevaldalt, mis Issand on annud teie chitamineks ja mitte mahaldamiseks, siis ma ei jääks mitte häbisse. 9. et ei näiks, nagu tahaksin ma teid hirmutada kirjadega. 10. Sest ütleb: „Tema kirjad on küll ranged ja võimsad, kuid ihulikult meie juures olles on ta nõrk ja ta kõne on kõhul.“ 11. Nõnda ütleja mõtleb, et sõherdused me oleme eemal olles kirjade kaudu sõnadeil, sõherdused me oleme ka teie juures olles tegudeil.

12. Sest me ei julge arvata iseenäid mõnugate sekka või võrrelda nendega, kes iseenäid soovivad; ent nad ei saa aru, et nad endid mõeldavad iseenestega ja võrdlevad iseenestega. 13. Aga ma ei taha ennast kiita ülemäära, vaid seda mõõdupuud mõõda, mille Jumal meile on mõõduks määranud, et me ulataksime ka teenid. 14. Sest me ei pinguta ennast liialt, nagu ei saaks me teie juure, sest me oleme juba ulatanud teieni Kristuse evangeeliumiga. 15. Me ei kiida ennast ülemäära võõra vaevaga, vaid meil on lootus, et teie usu kasvades ka meie oma mõõdupuule vastavalt saame üliväga suureks teie seas. 16. et me oleme meadese, mis on teist tagapool, saaksime viia evangeeliumi ega kaitleks sellega, mis on korda saadetud võõral tegevusalal. 17. Aga kes kaitseb, see kaitseb Issandast. 18. Sest mitte see ei ole kõrvilane, kes ennast ise soovib, vaid keda Issand soovib.

Pauluse kui apostoli õigusest

11. Oh, et te muult ometi saiksite natuke rumalust! Küllap te seda saallitegi

ka minu! 2. Sest ma olen armukade teie pärast, armukadedusega; olen ma ja teid kahlanud ühesaiale mehele, Kristusele, et teid eitada temaile kui puhas neitsit. 3. Aga mina kardan, et nõnda nagu madu pettis Bevat oma kavalusega, vahast teiegi mõtted rikutakse ja need loobuvad surast meelest ja kasinusest Kristuse suhtes. 4. Sest kui keegi tuleb ja kuulutab mungisugust teist Jeesust, keda meie ei ole kuulutanud, või kui te saate teise vaimu, keda te ei ole saanud, või teise evangeeliumi kui see, mille te olete vastu võtnud, siis te seda küll saliksite. 5. Sest ma ei arvanud ennast sugugi vähema olevat neist ülisuurtest apostlitest. 6. Aga ehk ma küll olen õppimatu kõnelt, ei ole ma seda siiski mitte tunnetusest, vaid me oleme kõikepärast seda kõigis asjus teile avalikuks teinud.

7. Või olen ma teinud pattu sellega, et ma ennast alandasin, et teid ülendataks, ja teile ilma palgata kuulutasin Jumala evangeeliumi? 8. Teie kogudust ma ristsin, neilt palga võttes, et teid teenida. 9. ja kui mul oli puudust teie juures oles, ei olnud ma ühelegi vaevaks. Sest ma mu, puudus, selle tasusid vennad, kes tulid Makedoonias, ja mingis asjus ma ei tahtnud oma teile koormaks ega taha nõudki. 10. Nüüd teie kui Kristuse tõde on minus, ei tõkestata seda mu kutlemist Ahtanamaa kohtades. 11. Miks? Kas teie pärast, et ma ei armasta teid? Juma, teab seda.

12. Aga mida ma teen, tahan ma teha veelgi, et ära lõigata nende põhjust, kes otsivad põhjust, et neid leitaks neis asjus, milledega nad kutlevad, olevat armasugused nagu meie. 13. Sest need inimesed on valeapostlid, petised töötegijad, kes endid moondavad Kristuse apostlikeks. 14. Ja see ei ole ime; sest saatam ise moondab ennast valguse inglise. 15. Sellegipoolest ei ole suur asi, kui ka tema abisteks endid moondavad

õguse abisteks. Ent nende ots on nende tegude järele

Apostli ja ta vastaste võrdlemine

16. Veel ma ütlen. Ükski ärgu arvaku mind rumala olevat, aga kui ometi, siis võtke mind vastu kui rumalat, et ka mina võiksin pisut kudeida. 17. Mida ma nüüd räägin, seda ma ei räägi Issanda nõu järele, vaid otsesu rumaluses, selles kindlas arvamuses, et mul on asja kutlemiseks. 18. Kuna pahud kiidevad liha poolest, siis küllen minagi. 19. Sest te sallite rumalaid hea meelel, olles ise mõistlikud. 20. Sest te sallite, kui keegi teid orjastab, kui keegi teid paljaks sööb, kui keegi teid koorib, kui keegi on üle, kui keegi lööb teie vastu silma.

Apostli hamatused ja surmahood

21. Häbi pärast ma ütlen, et meie nagu oleksime olnud nõdrad. Aga mulle üle keegi uhke on — ma räägin rumalusest — selle üle olen ka mina uhke. 22. Nemad on heebreata mehed, mina ka; nemad on Israeli lapsed, mina ka; nemad on Aabrahami sugu, mina ka. 23. Nemad on Kristuse teenijad — ma räägin põbraselt — mina olen rohkem. Ma olen rohkem näinud vaeva, olen rohkem olnud vangis, olen palju rohkem saanud hoole, olen sagedasti olnud surmahädas. 24. Juuhide käest ma olen saanud viis korda üle hoobi vähem kui nelikümme. 25. Kolm korda on mind viistega peksetud, üks kord kividega visatud, kolm korda on laev hukka läinud, terve 36 ja põlve ma olen olnud mere sügavuses. 26. Sagedasti olen ma oma teekondadel hädasohus olnud jõgedel, hädas mõrtsukate käes, hädas oma rahva seas, hädas paganate keskel, hädas linnas, hädas kõrves, hädas merel, hädas valevendade seas. 27. Iida mung vaevus; sagedasti valvatuses, näljas ja janu, sagedasti paastumistes, külmas ja alastiolekus; 28. peale muude asjade igapäevane rahva

kokkuvool, mure kõigi koguduste eest. 29. Kes on nõder, ja mina ei peaks jätma nõdraks? Kes pahandab, ja minu hing ei peaks süttima? 30. Kui tuleb kudeida, siis ma kiiden oma nõdrusest! 31. Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse kas, kes on igavesti kiidetud, teab, et ma ei valeta. 32. Damaskuses valvas kuningas Aretase pealik damasklaste linna ja tahtis mind kurru võtta. 33. ja mind lasti aknaugust korviga üle müüri alla ja nõnda ma pääsin tema käest.

Ülendavast nägemustest ja alandavast nõdrusest: nõdra võgevust

12. Tuleb kiideida, ehk mul sellist kull pole kasu. Aga nüüd ma siirdun nägemustesse ja Issanda ilmutustesse. 2. Ma tunnen inimest Kristuses, keda neljateistküümne aasta eest tõmmati kolmanda taevani — kas ta oli ihus, seda ma ei tea, või kas ta oli ihust väljas, mina ei tea, Jumal teab. 3. Ja ma tean, et sama inimene — kas ta oli ihus või ihust lahkus, mina ei tea, Jumal teab — 4. tõmmati paradisi ja ta kuulis räägitamataid sõnu, mida inimene ei tohi rääkida. 5. Sellest-samast mehest ma tahangi kiideida; aga iseenestest ma ei kutsu muuga kui oma nõdrusega. 6. Sest kui ma tahaksingi kiideida, ei oleks ma rumal, sest ma räägiksin tõet. Aga ma keeldun sellest, et keegi ei arvaks minuist rohkem kui ta mind näeb olevat, või mida ta minuist kuuleb. 7. ka väga suure ilmutuste tõttu. Sellegipoolest et ma ei läheks kõrgiks, on mulle liha sisse antud vni, saatana ingel, mind rusikaga lööma, et ma ei läheks kõrgiks. 8. Sellesama pärast olen ma kolm korda Issandat palunud, et see minuist lahkuku. 9. Aga ta ütles mulle: „Sulle saab küllalt minu armust; sest vägi saab nõdruses täie võimuse!“ Nii ma siis tahan meelsamini kiideida oma nõdrusest, et Kristuse vägi seaks elama minusse. 10. Sellegipoolest olen meeleldi nõdrustes, vägivalla all, hädades, taga-

kuusamistes ja kutsikustes Kristuse pärast; sest kui olen nõder, siis olen rõõm.

Apostel vahendab oma kutlemist

11. Ma olen läinud rumalaks; teie olete mind selleks suundunud. Sest mina oleksin pidanud saama kaitust teilt, sest ma pole sugugi vähem kui ülisuured apostlid, ehk ma küll ei ole midagi. 12. Apostli tunnustused on ju teie seas täide saadud kõige kannatlikkusega, nii tunnustatud kui imede ja väeavaldustega. 13. Sest mille poolt teie olete olnud halvemad kui teised kogudused, kui vaid teile poolest, et mina ise ei ole olnud teile koormaks? Andke mulle see süü andeks! 14. Vaata, ma olen nüüd kolmas korda valmis tulema teie juure ega tule teile koormaks; sest mina ei otsi teie oma, vaid teid endid; sest lapsed pole kohustatud koguma varandust vanemale, vaid vanemad lastele. 15. Aga ma teen meeleldi kulu ja kulutan iseenast teie hingede eest, kuigi mind, kes ma teid väga armastan, pisut armastataks. 16. Aga olgu peale, mina ei ole teid koormanud, kuid „ma olin kelm ja võtsin teid kavalusega kinni!“ 17. Kas ma kellegi kaudu neiat, keda ma läkitasin teie juure, olen teid koormanud? 18. Mina õhutasin Titust tulema ja ühes temaga ma saatsin ühe venna. Kas Titus teid on koormanud? Kas me ei ole käinud ühesuguses vaimus? Ja kas ka mitte samades jälgedes?

19. Teie mõllete armu, et me kostame enesest eest teie eest? Me räägime Kristuses Jumala ees. Aga kõik, armsad vennad, teie ehitamiseks. 20. Sest ma kardan, et kui ma tulen, ma ei leia teid niisugustena nagu tahan, ja et teie leiate mind seenugusena, nagu te ei taha. Ma kardan, et teie seas vahest on rudu, kadestust, viha, jonn, laumatus, keelekandmist, hooplemist, korratust; 21. ja et kui ma tulen, minu Jumal mind jälle alandab teie juures ja ma pean olema

1 Rf 1, 26. 2 Mo 3, 4, 13; Jb 5, 44. 4 Ga 2, 9. 5 Rf 12, 13; 1 Ko 15, 20; 1 Jo 2, 6, 9. 6 1 Ko 2, 7. 13; Rf 3, 4. 7 1 Ko 9, 12, 14. 8 Rf 12, 13; Ap 20, 33; Rf 4, 10, 15. 9 1 Ko 9, 15. 10 Rf 2, 17; Fl 3, 2. 11 Rf 12, 6. 12 Rf 3, 5. 13 1 Ko 13, 10. 14 1 Mo 25, 3. 15 Ap 14, 19; 16, 22. 16 Rf 4, 12, 6, 4. 17 Ap 20, 18 H.

29 1 Ko 9, 22. 30 Rf 12, 5. 31 Rf 1, 23. 32 Ap 9, 24. 33 Rf 11, 30. 34 Rf 10, 11, 16. 35 Rf 2, 6. 36 Rf 4, 13. 37 Rf 22, 5. 38 Rf 15, 19. 39 Rf 1, 9. 40 Rf 11, 9; 2 Tc 3, 6. 41 Rf 8, 6, 16, 17. 42 Rf 1, 2. 43 Rf 1, 13, 2. 44 Rf 1, 13, 2. 45 Rf 1, 13, 2. 46 Rf 1, 13, 2. 47 Rf 1, 13, 2. 48 Rf 1, 13, 2. 49 Rf 1, 13, 2. 50 Rf 1, 13, 2. 51 Rf 1, 13, 2. 52 Rf 1, 13, 2. 53 Rf 1, 13, 2. 54 Rf 1, 13, 2. 55 Rf 1, 13, 2. 56 Rf 1, 13, 2. 57 Rf 1, 13, 2. 58 Rf 1, 13, 2. 59 Rf 1, 13, 2. 60 Rf 1, 13, 2. 61 Rf 1, 13, 2. 62 Rf 1, 13, 2. 63 Rf 1, 13, 2. 64 Rf 1, 13, 2. 65 Rf 1, 13, 2. 66 Rf 1, 13, 2. 67 Rf 1, 13, 2. 68 Rf 1, 13, 2. 69 Rf 1, 13, 2. 70 Rf 1, 13, 2. 71 Rf 1, 13, 2. 72 Rf 1, 13, 2. 73 Rf 1, 13, 2. 74 Rf 1, 13, 2. 75 Rf 1, 13, 2. 76 Rf 1, 13, 2. 77 Rf 1, 13, 2. 78 Rf 1, 13, 2. 79 Rf 1, 13, 2. 80 Rf 1, 13, 2. 81 Rf 1, 13, 2. 82 Rf 1, 13, 2. 83 Rf 1, 13, 2. 84 Rf 1, 13, 2. 85 Rf 1, 13, 2. 86 Rf 1, 13, 2. 87 Rf 1, 13, 2. 88 Rf 1, 13, 2. 89 Rf 1, 13, 2. 90 Rf 1, 13, 2. 91 Rf 1, 13, 2. 92 Rf 1, 13, 2. 93 Rf 1, 13, 2. 94 Rf 1, 13, 2. 95 Rf 1, 13, 2. 96 Rf 1, 13, 2. 97 Rf 1, 13, 2. 98 Rf 1, 13, 2. 99 Rf 1, 13, 2. 100 Rf 1, 13, 2.

kurb mitte pärast, kes enne on teinud pattu ega ole pöördunud oma rüvedusest ja hoorusest ja klamatusest, mida nad on harrastanud

Mammutud apostli tulevase kiituse eel

13. Kolmas korda juba tulen teie juure. Kahe ja kolme tunnistaja ütlusega tehakse iga asi kindlaks. 2. Olen enne ütelnud ja ütlen veel ette ära — nagu ütlesin aus, kui teist korda teie juures olin, ja samuti nüüd, kui ma ära olen — neli, kes enne on pattu teinud, ja kõigile teile, et kui ma jälle tulen, ma ei säästa. 3. Te ostate ju rõõmuse selle kohta, kas Kristus räägib minua. Tema ei ole nõder teie suhtes, vaid vägev teie ees. 4. Sest kuni tema lõõdi risti nõruses, ometi elab ta Jumala viie läbi. Nõnda meiega oleme küll nõdrad tema sees, kuid elame ühes temaga Jumala viiest teie jaoks.

5. Katsuge meendid läbi, kas te olete usus. Üurige iseendad! Või te ehk ei tunne iseendist, et Jeesus Kristus on teie ees? Või ei ole te ehk kõlvulised? 6. Ma

loodan, et te runnete ära, et me ei ole kõlbmatud. 7. Aga me palume Jumalat, et teie ei teeks ühtki kurja, mitte et meie näeksime kõlvulised olevat, vaid et teie teeksite head ja meie oleksime otsegu kõlbmatud. 8. Sest me ei suuda midagi teie vastu, vaid üksnes teie poolt. 9. Sest me rõõmutseme, kui meie oleme nõdrad ja teie olete vägevad; ja seda me palume, et teie saaksite üksikuteks. 10. Sellepärast ma kirjutan seda teile, et ei oleks vaja teie juures olla range selle meelevalja pärast, mille Issand on annud minule koguduse ehitamiseks ja mitte mahakiskumiseks.

Lõppsõna

11. Lõppeks, vennad, olge rõõmsad, seadke oma asjad korda, võtke manitsust, olge üksmeelelised, pidage rahu. Küll armastuse ja rahu Jumal on siis teiega! 12. Tereitage üksteist püha suudlusega! Kõik puhud saavad teile tervituse! 13. Issanda Jeesuse Kristuse arm ja Jumala armastus ja Püha Vaimu osadus olgu teie kõikidega!

PAULUSE KIRI GALAATLASTELE

Tervitus

1. Paulus, apostel, mitte inimeste poolt valitud ega ühegi inimese kaudu, vaid Jeesuse Kristuse ja Jumala Isa läbi, kes tema on surmast üles äratanud, 2. ja kõik vennad, kes on minu juures, Galaatia kogudustele; 3. Armu teile ja rahu Jumalast, meie Isast, ja Issandalt Jeesusest Kristusest, 4. kes enese andis meie pattude eest, et ta meid viiks välja praegusest kurjast ajastust Jumala ja meie Isa tahte järele, 5. kellele olgu auetus ajastute ajastutena! Aamen.

Apostel on pettunud galaatlasi

6. Ma panen meks, et te Kristusest, kes teid on armus kutsunud, nii ruttu ära pöördute teissuguse evangeeliumi juure, 7. mis ei olegi teine evangeelium, on vaid mõningaid, kes teid segavad ja lahavad Kristuse evangeeliumi põrasta teiseks. 8. Aga kui me ise, või isegi mõni ingel taevast, peaks teile kuulutama evangeeliumi peale selle, mida meie teile oleme kuulutanud — ta olgu neetud! 9. Nagu me ennagi oleme ütelnud, nõnda ütlen mina ka nüüd jälle: Kni keegi teile

2. s Mo. 19, 15; 1 Th. 3, 19. 4. Fl. 2, 7. 5. 1 Ko. 11, 25. 10. p. 10, 11. 11. Ro. 15, 33; Fl. 4, 4. 7. 12. 1 Ko. 16, 20. 3. Ro. 1, 7; 1 Ko. 1, 3; 2 Ko. 1, 2; Ef. 1, 2. 4. p. 2, 20. 1. Ti. 2, 6; 1. Ti. 2, 1; 1. Jh. 5, 19. 7. Ap. 15, 24. 8. 1 Ko. 16, 22.

kuulutab evangeeliumi peale selle, mis te olete saanud, siis ta olgu neetud! 10. Kas ma nüüd püüan inimeste või Jumala heakskiitust? Või püüan ma olla inimestele meelepärane? Sest kui ma veel tahaksin olla inimestele meelepärane, siis ma ei oleks Kristuse sulane!

Pauluse evangeelium on Kristuselt

11. Sest ma annan teile teada, vennad, et evangeelium, mida mina olen kuulutanud, ei ole inimestelt. 12. Sest ma pole seda saanud ega õppinud inimestelt, vaid Jeesuse Kristuse ilmutuse kaudu. 13. Sest te olete kuulnud minu endisest elust juudi õpetuses, et ma üliväga taga kiusasin Jumala kogudust ja hävitasin seda, 14. ja et ma juudi õpetuses ette jõudsin minevat sarnalisest oma hõimust, olles palju innukam harrastama oma esilaste pärimusi. 15. Aga kui oli sellele meelepärane, kes mind mu ena ihust välis ja oma armu läbi kutsus, 16. ilmutada minus oma Poega, et ma kuulutaksin teda paganate seas, siis ma ei hakanud kohe nõu pidama liha ja verega. 17. ega läinud ka Jeruusalemma nende juure, kes enne mind olid apostlid, vaid ma läksin Araabiasse ja tulin jälle tagasi Damaskusesse.

18. Hiljemini alles, kolme aasta pärast, ma läksin Jeruusalemma tegema tutvust Keefusega ja jäin tema juure viieteistkümneks päevaks. 19. Kedagi muud apostlitest ma ei näinud kui vaid Jakoubust, Issanda venda. 20. Ja mida ma teile kirjutan, vaata, ma kinnitan Jumala ees, et ma ei valetal. 21. Pärast ma tului Süüria ja Kilikia maakohadesse. 22. Aga ma olin nõi poolest tundmatu Judea kogudustele, kes on Kristuses. 23. Nad olid ainult kuulnud, et see, kes meid enne taga kiusas, nüüd jutustab seda usku, mida ta enne hävitas. 24. Ja nad andsid Jumalale austust minu pärast.

Pauluse tööd tunnustatakse Jeruusalemmas

2. Siis, neljateistkümnelt aasta pärast, ma läksin jälle üles Jeruusalemma ühes Barnabasega ja võtsin ka Tiituse kaasa. 2. Ent ma läksin sinna ilmutuse tagajärjel ja esitasin neile evangeeliumi, mida ma kuulutasin paganate seas, eriti neile täiskasvanutele, et ma kuidagi tülija ei jookseks ega oleks jooksnud. 3. Aga Tiitustki, mu kaaslast, ehk ta küll on kreeklane, ei sunnitud end isikma ümber lõigata. 4. Ent alusepugenud valevendade pärast, kes olid hüljlnud varitsena meie vabadust, mida meil on Kristuses Jeesuses, et meid orjastada, 5. ei annud me silmapilkugi järele ega alistunud neile, et evangeeliumi tõde jääks teie juure. 6. Ja need, kes nägid midagi olevat — olgu misugused nad iganes olid, mulle on see ükskõik, Jumal ei pea ju ühest inimesest rohkem lugu kui teisest — need, kes olid tähtsamad, ei läinud mulle midagi juure, 7. vaid vastupidi, kui nad nägid, et minu hooletas on usaldatud evangeeliumi kuulutamise ümberlõikamatule, nõnda nagu Peetruse hooletas ümberlõigatuile — 8. sest see, kes tegev oli Peetruses apostliametiks ümberlõigatu seas, oli ka minus tegev paganate heaks — 9. ja kui Jakoubus ja Keefas ja Johannes, keda peeti sambaks, tundsid ära armu, mis mulle oli antud, andsid nad mulle ja Barnabasele küll osaduse täheks, et meie paganate seas ja nemad ümberlõigatu seas, kuulutaksime armuõpetust, 10. ainult et me ka mõtleksime vaestele, ja just seda ma olen olnud usin tegema.

Paulus noomib Peetrust

11. Aga kui Keefas tuli Antiobhasse, astusin ma isiklikult ta vastu, sest teda oli tarvis noomida. 12. Sest enne kui Jakoubuse juurest oli tulnud mõningaid, sõi ta ühes paganatega, aga kui need

22. 1. Te 2, 4. 23. 1 Ko. 15, 1. 24. 1 Ko. 15, 23. 25. 1 Ko. 15, 23. 26. 1 Ko. 15, 23. 27. 1 Ko. 15, 23. 28. 1 Ko. 15, 23. 29. 1 Ko. 15, 23. 30. 1 Ko. 15, 23. 31. 1 Ko. 15, 23. 32. 1 Ko. 15, 23. 33. 1 Ko. 15, 23. 34. 1 Ko. 15, 23. 35. 1 Ko. 15, 23. 36. 1 Ko. 15, 23. 37. 1 Ko. 15, 23. 38. 1 Ko. 15, 23. 39. 1 Ko. 15, 23. 40. 1 Ko. 15, 23. 41. 1 Ko. 15, 23. 42. 1 Ko. 15, 23. 43. 1 Ko. 15, 23. 44. 1 Ko. 15, 23. 45. 1 Ko. 15, 23. 46. 1 Ko. 15, 23. 47. 1 Ko. 15, 23. 48. 1 Ko. 15, 23. 49. 1 Ko. 15, 23. 50. 1 Ko. 15, 23. 51. 1 Ko. 15, 23. 52. 1 Ko. 15, 23. 53. 1 Ko. 15, 23. 54. 1 Ko. 15, 23. 55. 1 Ko. 15, 23. 56. 1 Ko. 15, 23. 57. 1 Ko. 15, 23. 58. 1 Ko. 15, 23. 59. 1 Ko. 15, 23. 60. 1 Ko. 15, 23. 61. 1 Ko. 15, 23. 62. 1 Ko. 15, 23. 63. 1 Ko. 15, 23. 64. 1 Ko. 15, 23. 65. 1 Ko. 15, 23. 66. 1 Ko. 15, 23. 67. 1 Ko. 15, 23. 68. 1 Ko. 15, 23. 69. 1 Ko. 15, 23. 70. 1 Ko. 15, 23. 71. 1 Ko. 15, 23. 72. 1 Ko. 15, 23. 73. 1 Ko. 15, 23. 74. 1 Ko. 15, 23. 75. 1 Ko. 15, 23. 76. 1 Ko. 15, 23. 77. 1 Ko. 15, 23. 78. 1 Ko. 15, 23. 79. 1 Ko. 15, 23. 80. 1 Ko. 15, 23. 81. 1 Ko. 15, 23. 82. 1 Ko. 15, 23. 83. 1 Ko. 15, 23. 84. 1 Ko. 15, 23. 85. 1 Ko. 15, 23. 86. 1 Ko. 15, 23. 87. 1 Ko. 15, 23. 88. 1 Ko. 15, 23. 89. 1 Ko. 15, 23. 90. 1 Ko. 15, 23. 91. 1 Ko. 15, 23. 92. 1 Ko. 15, 23. 93. 1 Ko. 15, 23. 94. 1 Ko. 15, 23. 95. 1 Ko. 15, 23. 96. 1 Ko. 15, 23. 97. 1 Ko. 15, 23. 98. 1 Ko. 15, 23. 99. 1 Ko. 15, 23. 100. 1 Ko. 15, 23.

tuhid, tõmbus ta tagasi ja läks kõvale. kartes ümberlõigatud. 13. Ja ühes temaga hakkasid ka teised juudid si maktatsema, nõnda et ka Barnabas kassa tõmmati nende silmakirjatsesse. 14. Aga kui ma nägin, et nad õigesti ei käinud evangeeliumi sõde järele, ütlesin ma kõikidele Keefale: „Kui sina, olles juut, elad paganate ja mitte juutide kommete järele, miks sa siis sunnid paganaid elama juudi kommete järele?”

Käsiõpetust ei püsa, õigeks saab üksnes usu läbi.

15. Meie olemes sünnit juudid ja mitte patused paganate seast, 16. aga teades, et inimene ei saa õigeks käsu tegudest, vaid üksnes Kristuse Jeesuse usu kaudu, olema ka meie uskunud Kristusesse Jeesusesse, et me saaksime õigeks Kristuse usust ja mitte käsu tegudest, sest käsu tegudest ei saa õigeks ükski liha. 17. Aga kui otsides õigeks-saamist Kristuses, meiega ometi patusteks, kas on siis Kristus patu teenija? Ei sugugi mitte! 18. Sest kui ma jälle ehitan üles seile, mille ma olen maha kiskunud, siis ma teen enese ülesrujaka. 19. Sest mina olen käsu läbi kärsule surnud, et ma elaksin Jumalale; ma olen ühes Kristusega ristilõidud! 20. Ent nüüd ei ela enam mina, vaid Kristus elab minu sees! Ja mida ma nüüd elan lihas, seda ma elan ussu Jumala Pojasse, kes mind on armastanud ja on iseenese annud minu eest. 21. Ma ei tee Jumala armu tühjaks. Sest kui käsu kaudu tuleks õigus, siis oleks Kristus ilmaajata surnud.

Usk on olulisem kui käsu teod

3. Oh te mõistmatumad galaatlased, kes teid on võlunud? Teid, kellete silmade ette Jeesus Kristus oli joonistatud ristilõiduna? 2. Seda üksnes ma tahan teilt teada, kas te saate Vaimu käsu tegudest või usu kuulutamisest? 3. Kas

te olete nii mõistmatumad? Te algasite Vaimus; kas tahate nüüd lihas lõpetada? 4. Kas te nii suurt olete kannatanud ilmaajata? Teisiti see olekski ilmaajata! 5. Tema, kes siis annab teile Vaimu ja teeb vägevaid tegusid teie sees, kas ta teeb seda käsu tegudest või usu kuulutamisest, 6. nõnda nagu „Aabraham uskus Jumalat, ja see arvati temale õiguseks!“? 7. Te ju teate, et need, kes on usust, on Aabrahami lapsed. 8. Aga et Kiri nägi ette ära, et Jumal teeb paganad usust õigeks, kuulutas see Aabrahamile selle hea sõnumi: „Sinus õnnistatakse kõik rahvad!“ 9. Sellepärast õnnistatakse need, kes on usust, ühes uskliku Aabrahamiga.

10. Sest kõik, kes endal reijavad käsu tegudele, on needuse all; sest on kirjutatud: „Neetud on igauks, kes ei pusi kõiges, mis on kirja pandud käsuarmatus, nii et ta seda teeks!“ 11. Ei nüüd käsu kaudu ükski ei saa õigeks Jumala ees, on ilmselt, sest õige peab usust elama. 12. Käsk aga ei ole usust, vaid „kes teeb nende järele, see elab nende varal!“ 13. Kristus on meid lahti ostanud käsu needusest, kui ta sai needuseks meie eest — sest on kirjutatud: „Neetud on igauks, kes panu kuljes ripub!“ — 14. et Aabrahami õnnistus saaks paganale osaks Jeesuses Kristuses ja me usu kaudu saaksime Vaimu töötuse.

15. Vennad, mina rõõgen inimese vmsil Inimesegi viimast tahet, kui see on armestatud, ei tee ükski tühjaks ega liisa sellele midagi juure. 16. Aga nüüd on töötused surnud Aabrahamile ja tema soole. Ei ole mitte üteldud: „Ja sinu sugudele“, ossegu paljude kohta, vaid nagu ühe kohta: „Ja sinu soole“, kes on Kristus. 17. Aga ma ütlen seda: Lepingut, mille Jumal on enne kinnitanud, ei tee neliada kolmikümmend aastat hiljemini tekkinud käsk mitte tühjaks, nii et see hävitaks töötuse. 18. Sest kui pärand

tuleks kästust, ei oleks see enam töötusest. Ent Jumal on selle kinkinud Aabrahamile töötuse kaudu

Käsu ostarus

19. Milleks on siis käsk? See on tule-astumise pärast juure lisatud seiks, kui tuleb sügü, kellele oli antud töötus; ja käsk seati ingluse kaudu vahemehe käe läbi. 20. Kuid vahemeest ei vajata ühe jaoks; ent Jumal on üks. 21. Kas see käsk on Jumala töötuse vastu? Ei sugugi. Sest kui oleks antud käsk, mis võiks teha elavaks, siis tuleks õigus tõesti kästust. 22. Aga Kiri on kõik pannud kinni patu alla, et töötus antaks Jeesuse Kristuse usust neile, kes usuvad.

23. Aga enne kui tuli usk, olime käsu valve all, kinni pandud tulevase usu ilmunise jaoks. 24. Nõnda on käsk saanud meie kasvatajaks Kristuse poole, et me saaksime õigeks usust.

Uus tagajär

25. Aga et usk on tulnud, ei ole me mitte enam kasvataja all. 26. Sest te olete kõik usu kaudu Jumala lapsed Kristuses Jeesuses. 27. Sest nii paljud kui teid on Kristusesse ristitud, olete Kristusega ristitud! 28. Ei ole siin juuti ega kreeklasi, ei ole siin orja ega vaba, ei ole siin meest ega naist, sest te kõik olete üks Kristuses Jeesuses. 29. Aga kui te olete Kristuse õnad, siis olete ka Aabrahami sügü ja pärijad töötuse järele

Jumala lapse seisus saadakse usust Kristusesse

4. Aga ma ütlen: Niikaua kui pärija on alaealine, ei ole mingit vahet orja ja tütta vahel, ehk ta küll on kõige isand; 2. vaid ta on eestkohtajate ja valitsejate all kuni see poolt määritatud ajani. 3. Nõnda ka meie: kui olime alaealsed, siis olime orjastatud maailma algjoudude alla. 4. Aga

kui aeg ühis sai, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest ja sai käsu alla, 5. lahiti ometi käsuallused, et me saaksime lapse seisuse. 6. Aga et te nüüd olete lapsed, on Jumal läkitanud teie südamesse oma Poja Vaimu, kes hüüab: „Abba, Isal!“ 7. Nõnda ei ole ta enam ori, vaid laps; aga kui sa oled laps, siis oled ka pärija Jumala kaudu.

Apostel on mures, et vastsed kristlased taganevad usust

8. Aga siis, kui te ei tunnud Jumalat, te orjastasid neid, kes olemise poolest ei olegi jumalad. 9. Ent nüüd, kus te olete Jumala ära tunnud, või õigemini, Jumal on teid ära tunnud, kuidas te pöördute jälle nõrkade ja viletsate algjoudude poole, mida te jälle tahate uuesti orjasta? 10. Te arvestate päevi ja kuid ja aegu ja aastaid. 11. Ma kardan teie pärast, et ma teie kallal ehk asjata olen vaeva näinud.

12. Saage mõnustuguseks, sest maagi olen saanud teieauguseks, vennad, ma palun teid! Te ei ole mind millegagi solvanud. 13. Te ju teate, et ma liha mõttes teile kuulutasin evangeeliumi esimesel korral, 14. ja te ei pannud kiustust, mis teil oli minu kehastest seisukorrast, mitte halvaks ega võõras- taunud mind, vaid võtsite mind vastu kui Jumala ingli, kui Kristuse Jeesuse. 15. Kus on nüüd teie õndsuse kuldus? Sest ma tunnistan teile, et teie, kui see oleks olnud võimalik, oleksite oma silmad kiskunud välja ja annud mulle. 16. Kas ma nüüd olen saanud teie vaenlaseks, et ma olen teile tõtt ütelnud? 17. Nad on õhual teie ümber, kuid mitte kaunil vusil, vaid nad tahavad teid välja jätta, et te innukad oleksite nende kasuks. 18. Hea on olla innukas hea suhtes alata ja mitte ainult siis, kui teie teie juures olete. 19. Mu lapsukesed, kellete pärast ma nüüd jälle olen lapsevaene, kuni Kristus teie sees saab kujul. 20. Kui

18 Ap. 15, 10; Ro. 3, 20, 28; 4, 13, 15; Ef. 2, 8.
20 p. 2, 4; Jh. 17, 23; 2 Ro. 12, 5.
21 Ro. 4, 14.
22 Ro. 4, 16.
23 Ro. 4, 17.
24 Ro. 4, 18.
25 Ro. 4, 19.
26 Ro. 4, 20.
27 Ro. 4, 21.
28 Ro. 4, 22.
29 Ro. 4, 23.
30 Ro. 4, 24.
31 Ro. 4, 25.
32 Ro. 4, 26.
33 Ro. 4, 27.
34 Ro. 4, 28.
35 Ro. 4, 29.
36 Ro. 4, 30.
37 Ro. 4, 31.
38 Ro. 4, 32.
39 Ro. 4, 33.
40 Ro. 4, 34.
41 Ro. 4, 35.
42 Ro. 4, 36.
43 Ro. 4, 37.
44 Ro. 4, 38.
45 Ro. 4, 39.
46 Ro. 4, 40.
47 Ro. 4, 41.
48 Ro. 4, 42.
49 Ro. 4, 43.
50 Ro. 4, 44.
51 Ro. 4, 45.
52 Ro. 4, 46.
53 Ro. 4, 47.
54 Ro. 4, 48.
55 Ro. 4, 49.
56 Ro. 4, 50.
57 Ro. 4, 51.
58 Ro. 4, 52.
59 Ro. 4, 53.
60 Ro. 4, 54.
61 Ro. 4, 55.
62 Ro. 4, 56.
63 Ro. 4, 57.
64 Ro. 4, 58.
65 Ro. 4, 59.
66 Ro. 4, 60.
67 Ro. 4, 61.
68 Ro. 4, 62.
69 Ro. 4, 63.
70 Ro. 4, 64.
71 Ro. 4, 65.
72 Ro. 4, 66.
73 Ro. 4, 67.
74 Ro. 4, 68.
75 Ro. 4, 69.
76 Ro. 4, 70.
77 Ro. 4, 71.
78 Ro. 4, 72.
79 Ro. 4, 73.
80 Ro. 4, 74.
81 Ro. 4, 75.
82 Ro. 4, 76.
83 Ro. 4, 77.
84 Ro. 4, 78.
85 Ro. 4, 79.
86 Ro. 4, 80.
87 Ro. 4, 81.
88 Ro. 4, 82.
89 Ro. 4, 83.
90 Ro. 4, 84.
91 Ro. 4, 85.
92 Ro. 4, 86.
93 Ro. 4, 87.
94 Ro. 4, 88.
95 Ro. 4, 89.
96 Ro. 4, 90.
97 Ro. 4, 91.
98 Ro. 4, 92.
99 Ro. 4, 93.
100 Ro. 4, 94.

1 Ap. 7, 58; Ro. 5, 20.
2 Ap. 7, 59; Ro. 5, 21.
3 Ap. 7, 60; Ro. 5, 22.
4 Ap. 7, 61; Ro. 5, 23.
5 Ap. 7, 62; Ro. 5, 24.
6 Ap. 7, 63; Ro. 5, 25.
7 Ap. 7, 64; Ro. 5, 26.
8 Ap. 7, 65; Ro. 5, 27.
9 Ap. 7, 66; Ro. 5, 28.
10 Ap. 7, 67; Ro. 5, 29.
11 Ap. 7, 68; Ro. 5, 30.
12 Ap. 7, 69; Ro. 5, 31.
13 Ap. 7, 70; Ro. 5, 32.
14 Ap. 7, 71; Ro. 5, 33.
15 Ap. 7, 72; Ro. 5, 34.
16 Ap. 7, 73; Ro. 5, 35.
17 Ap. 7, 74; Ro. 5, 36.
18 Ap. 7, 75; Ro. 5, 37.
19 Ap. 7, 76; Ro. 5, 38.
20 Ap. 7, 77; Ro. 5, 39.
21 Ap. 7, 78; Ro. 5, 40.
22 Ap. 7, 79; Ro. 5, 41.
23 Ap. 7, 80; Ro. 5, 42.
24 Ap. 7, 81; Ro. 5, 43.
25 Ap. 7, 82; Ro. 5, 44.
26 Ap. 7, 83; Ro. 5, 45.
27 Ap. 7, 84; Ro. 5, 46.
28 Ap. 7, 85; Ro. 5, 47.
29 Ap. 7, 86; Ro. 5, 48.
30 Ap. 7, 87; Ro. 5, 49.
31 Ap. 7, 88; Ro. 5, 50.
32 Ap. 7, 89; Ro. 5, 51.
33 Ap. 7, 90; Ro. 5, 52.
34 Ap. 7, 91; Ro. 5, 53.
35 Ap. 7, 92; Ro. 5, 54.
36 Ap. 7, 93; Ro. 5, 55.
37 Ap. 7, 94; Ro. 5, 56.
38 Ap. 7, 95; Ro. 5, 57.
39 Ap. 7, 96; Ro. 5, 58.
40 Ap. 7, 97; Ro. 5, 59.
41 Ap. 7, 98; Ro. 5, 60.
42 Ap. 7, 99; Ro. 5, 61.
43 Ap. 7, 100; Ro. 5, 62.
44 Ap. 7, 101; Ro. 5, 63.
45 Ap. 7, 102; Ro. 5, 64.
46 Ap. 7, 103; Ro. 5, 65.
47 Ap. 7, 104; Ro. 5, 66.
48 Ap. 7, 105; Ro. 5, 67.
49 Ap. 7, 106; Ro. 5, 68.
50 Ap. 7, 107; Ro. 5, 69.
51 Ap. 7, 108; Ro. 5, 70.
52 Ap. 7, 109; Ro. 5, 71.
53 Ap. 7, 110; Ro. 5, 72.
54 Ap. 7, 111; Ro. 5, 73.
55 Ap. 7, 112; Ro. 5, 74.
56 Ap. 7, 113; Ro. 5, 75.
57 Ap. 7, 114; Ro. 5, 76.
58 Ap. 7, 115; Ro. 5, 77.
59 Ap. 7, 116; Ro. 5, 78.
60 Ap. 7, 117; Ro. 5, 79.
61 Ap. 7, 118; Ro. 5, 80.
62 Ap. 7, 119; Ro. 5, 81.
63 Ap. 7, 120; Ro. 5, 82.
64 Ap. 7, 121; Ro. 5, 83.
65 Ap. 7, 122; Ro. 5, 84.
66 Ap. 7, 123; Ro. 5, 85.
67 Ap. 7, 124; Ro. 5, 86.
68 Ap. 7, 125; Ro. 5, 87.
69 Ap. 7, 126; Ro. 5, 88.
70 Ap. 7, 127; Ro. 5, 89.
71 Ap. 7, 128; Ro. 5, 90.
72 Ap. 7, 129; Ro. 5, 91.
73 Ap. 7, 130; Ro. 5, 92.
74 Ap. 7, 131; Ro. 5, 93.
75 Ap. 7, 132; Ro. 5, 94.
76 Ap. 7, 133; Ro. 5, 95.
77 Ap. 7, 134; Ro. 5, 96.
78 Ap. 7, 135; Ro. 5, 97.
79 Ap. 7, 136; Ro. 5, 98.
80 Ap. 7, 137; Ro. 5, 99.
81 Ap. 7, 138; Ro. 5, 100.
82 Ap. 7, 139; Ro. 5, 101.
83 Ap. 7, 140; Ro. 5, 102.
84 Ap. 7, 141; Ro. 5, 103.
85 Ap. 7, 142; Ro. 5, 104.
86 Ap. 7, 143; Ro. 5, 105.
87 Ap. 7, 144; Ro. 5, 106.
88 Ap. 7, 145; Ro. 5, 107.
89 Ap. 7, 146; Ro. 5, 108.
90 Ap. 7, 147; Ro. 5, 109.
91 Ap. 7, 148; Ro. 5, 110.
92 Ap. 7, 149; Ro. 5, 111.
93 Ap. 7, 150; Ro. 5, 112.
94 Ap. 7, 151; Ro. 5, 113.
95 Ap. 7, 152; Ro. 5, 114.
96 Ap. 7, 153; Ro. 5, 115.
97 Ap. 7, 154; Ro. 5, 116.
98 Ap. 7, 155; Ro. 5, 117.
99 Ap. 7, 156; Ro. 5, 118.
100 Ap. 7, 157; Ro. 5, 119.

ma tahaksin nüüd olla teie juures ja oma hädaki muuta, sest ma olen päris nõutu teie pärast.

Kaks poega

21 Ütelge mulle, kes tahate olla käsu all, kas te ei kaudu käsuõperust? 22. Sest on kirjutatud, et Aabrahamil oli kaks poega, üks ümmardaja ja teine vahast naisest. 23. Aga ümmardaja poeg oli sündinud liha järel, vaba naise poeg aga tõotuse kaudu. 24. Need on võrdluskujud. Sest need naised on kaks lepingut; üks Sinat mäelt, mis sünnitab orjapõlveks, see on Haagar. 25. Sest Haagar tähendab Jeruusalema, sest see orjab ühes oma lastega. 26. Aga see Jeruusalema, mis on ulal, on vaba naine, ja see on meie kõikide ema. 27. Sest on kirjutatud: „Rõõmutse, agihatu, kes pole sünnitanud; tõsta häält ja hüüa valjusti, kes pole olnud lapsevaev, sest valitsel saab oma rohkem lapsi kui selil, kellel on mees!“ 28. Ent teie, vennad, olete nõnda nagu lisak, tõotuse lapsed. 29. Aga nõnda nagu tol ajal see, kes oli sünnitanud liha järel, taga kiusas seda, kes oli sündinud Vaimu järel, nõnda on ka nüüd. 30. Aga mida ütleb Kiri? „Kihuta minema ümmardaja ja tema poeg, sest ümmardaja poeg ei võr- pärida ühes vaba naise pojaga!“ 31. Naha, vennad, ei ole me ümmardaja, vaid oleme vaba naise lapsed.

5. Vabaduseks on Kristus meid vabastanud. Püüa siis selles ja ärge laske endid jälle panna orjaks.

Vastu Kristuse ja hüsuõpetuse vahel

2. Vaata, mina, Paulus, ütlen teile. Kui te lasete endid ümber lõigata, siis ei ole teil Kristusest mingit kasu. 3. Aga ma tunnistan jälle igate inimesele, kes lasseb ennast ümber lõigata, et ta kohus

on tänu kõike käsku. 4. Te olete jäänud ilma Kristusest, kes tahate saada õigeks käsu kaudu, te olete langenud ära armust. 5. Sest me ootame usust õiguse lootust Vaimu kaudu. 6. Sest Kristuses Jeesuses ei kehti ümberlõikamine ega ümberlõikamatus, vaid usk, mis on tegev armastuse kaudu.

7. Te jooksite hilsti, kes on teid takistanud olemast tõele sõnakulelikud? 8. Veenmine selleks ei tulnud mitte temalt, kes teid kutsub. 9. Pisut haputaig- nat teeb kogu tigna hapuks. 10. Mina loodan teist Issandas, et te ei hakka teist mõtlema; aga kes teid teeb segaseks, peab kandma oma suhtlust, olgu see kes tahes. 11. Aga mina, vennad, kui ma veel juttulistan ümberlõikamist, miks mind veel taga kiusatakse? Siis ju oleks pahandus ristist kõrvaldatud. 12. Oh et need, kes teid tülitavad, endid ära lõikaksid!

Armastus puraku vabadust

13. Sest teie, vennad, olete kursunud vabaduseks; aga mitte lihale ajat andvaks vabaduseks, vaid teenige üksteist armastuses. 14. Sest kõik käsk on tähtsust ühes sõnas, nimelt selles: „Armasta oma ligimeest nagu iseennast!“ 15. Aga kui te teheskus purelete ja üksteist sõõte, siis katsuge, et te üksteist ära ei necki

Ela Vaimus

16. Aga ma ütlen, Käige Vaimus, siis te ei tunda mitte liha himusid. 17. Sest liha himustab Vaimu vastu ja Vaim liha vastu; need on üksteise vastu, et te ei teeks seda, mida te tahate. 18. Aga kui te olete Vaimu juhtavad, siis te ei ole käsu all. 19. Aga liha teod on ilmsed, need on: hoorus, riiveldus, kiimatus, 20. ebajumala-teenistus, nõidus, vägn, riid, kade meel, vihastumised, joon, kildkonnad, lahkepõetused, 21. tapmised,

joonused, piduõnneks ja muud selsel- sarnast, millest ma teile ette ütlen, nagu ma ka juba enne olen ütelnud, et need, kes teevad seesugust, ei pääri Jumala riiki. 22. Aga Vaimu viil on armastus, rõõm, rahu, pikk meel, lahkus, heatahtlikkus, usiavus, 23. tasadus, kasinus, seliste vastu ei ole käsk. 24. Aga kes on Kristuse Jeesuse püral, need on oma liha risti lõõnud ühes tema ihakust ja himudega. 25. Kui me elame Vaimus, siis käigem ka Vaimus. 26. Ärgem olgu ahned tühjale aule, üksteist ärritades, üksteist kadekstades.

Mantused laimatuks eluks

6. Vennad, kui inimene ka satuke mingisse eksitusse, siis teie, vaimulikud, parandage niusugust jälle tasase vaimuga, ja valva aa iseenastki, et ka sind ei kiusataks. 2. Kandke üksteise koormat, ja nõnda te taidate Kristuse käsku. 3. Sest kui keegi mõtleb enese midagi olevat, ilma midagi olemata, see petab iseenast. 4. Ent igaüks katsugu läbi oma töö, ja siis on tal üks enese kiitlenu, mitte teisele. 5. sest igaüks kandku oma koormat. 6. Aga keda õpetatakse sõnaga, see jagagu kõike head sellele, kes teda õpetab.

7. Ärga eksige, Jumal ei anna ennast pilgata, sest mis inimene külvab, seda ta ka lõikab. 8. Sest kes külvab õrna liha,

see lõikab lihaat kadu; aga kes külvab Vaimule, see lõikab Vaimu igavest elu. 9. Ja kui me teeme head, siis ärgem tüdigem, sest me saame omal ajal lõigata, kui me ei väsi. 10. Sest pärast nüüd, et meil veel on aega, tehkem head kõikidele, aga kõige enam usukauslastele.

Lõppõnna

11. Vardake, kui suurte tähtedega ma oma käega teile olen kirjutanud!

12. Kõik, kes püüavad meeldida liha poolest, need sunnivad teid ümberlõikamusele ainult sellepärast, et neid taga ei kiusataks Kristuse risti tõttu. 13. Sest needki ise, kes lasuvad endid ümber lõigata, ei pea käsku, vaid tahavad, et teid ümber lõigataks ja nad teie lihaat võiksid kiidelda. 14. Aga mulle ärgu juhtugu seda, et ma kiitleksin muust kui meie Issanda Jeesuse Kristuse ristist, kelle läbi maailm on minule risti lõõnud ja mina maailmale. 15. Sest ümberlõikamine ei tähenda midagi ega ümberlõikamatus, vaid uus loodu. 16. Ja kõigile, kes käuvad seda juhtnööri mööda, neile olgu rahu ja halastus, ja ka Jumala Isralele.

17. Vaimaka ärgu tehku mulle keegi vaeva, sest mina kannan Jeesuse arme oma ihul.

18. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaimuga, vennad! Amen.

PAULUSE KIRI EFESLASTELE

Teristus

1. Paulus, Jumala tahtest Kristuse Jeesuse apostel pühadele, kes on Efesoses, ja usklikele Kristuses Jeesuses. 2. Arnu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!

Jumala teotus

3. Kiidetud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes meid on õnnistanud kõige vaimuliku õnnistusega taevasis asjus Kristuses. 4. nõnda nagu ta meid on valinud tema sees enne

21 p. 3, 23. 22 i Mo. 15. 1. 27. 2. 23 Ro. 9, 7. 24 p. 5. 1. Ro. 8. 15. 26 Ilc. 12. 22. 27. 18. 53. 1. 28 Ro. 9. 1. 29 i Mo. 21, 9. 30 i Mo. 21, 10. 12. 31 p. 3, 26. 32 p. 4. 1. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

31 Ef. 5, 5. 32. 15. 33. 15. 34. 15. 35. 15. 36. 15. 37. 15. 38. 15. 39. 15. 40. 15. 41. 15. 42. 15. 43. 15. 44. 15. 45. 15. 46. 15. 47. 15. 48. 15. 49. 15. 50. 15. 51. 15. 52. 15. 53. 15. 54. 15. 55. 15. 56. 15. 57. 15. 58. 15. 59. 15. 60. 15. 61. 15. 62. 15. 63. 15. 64. 15. 65. 15. 66. 15. 67. 15. 68. 15. 69. 15. 70. 15. 71. 15. 72. 15. 73. 15. 74. 15. 75. 15. 76. 15. 77. 15. 78. 15. 79. 15. 80. 15. 81. 15. 82. 15. 83. 15. 84. 15. 85. 15. 86. 15. 87. 15. 88. 15. 89. 15. 90. 15. 91. 15. 92. 15. 93. 15. 94. 15. 95. 15. 96. 15. 97. 15. 98. 15. 99. 15. 100.

EFESLASTELE 1, 2

maailma rajamist olemas pühad ja laim-
marud tema ees armastuses, 5. meid ette
ära määrates apseõiguse osalisiks Jeesuse
Kristuse kaudu enese juure oma tahtmise
heaksarvamisel, 6. oma armu su kiituseks,
mille ta meile on kinkinud selles Armast, 7.
kõiges meil on lunastus tema vere
lbi, ülestõusmise andeksandamine tema
armu rikkust mõõda. 8. Seda armu on ta
rohkesti välja voolanud meie üle kõige
terkuse ja mõistusega, 9. kui ta meile
tegi teatavaks oma tahtmise saladuse oma
hea meele kohaselt, nõnda nagu ta seda
eneses oli kavatsenud, 10. asjade tänu
korraldamiseks, et Kristuses kokku võe-
taks kõik, mis on taevast ja mis on maa
peal, 11. temas, kelles meilegi olemas
saanud pärisaika, kes selles enne olemas
määratud selle kavatsust mõõda, kes
kõik teeb oma tahtmise nõu järele, 12. et
me oleksime tema su kiituseks, kes enne
oleme lootnud Kristuses, 13. kelles
teiegi olete selles alates, kui saite kuulda
tõde sõna, oma õndsuse evangeeliumi, ja
kelle teiegi saades usklikuks olete
kinnitatud rõõmard Püha Vaimu pisseriga,
seile Vaimu, 14. kes on meie pärandi
taga tema omandi lunastamiseks —
tema su kiituseks.

Palus, et Jumal annaks usulist tarkust

15. Sellepärast ka mina, kui ma sain
kuulda teie usust Issandasse Jeesusesse
ja armastusest, mis teil on kõigi pühade
vastu, 16. ei lakka tänamast teie eest ja
tuletan teid meele oma palvel, 17. et
meie Issanda Jeesuse Kristuse Jumal, su
Issa, teile annaks tarkuse ja ilmutuse
Vaimu tema tunnetamiseks 18. ja valgus-
taks teie südame silmad, et te teaksite,
mis lootus see on, milleks ta teid on
kutsunud, ja mis on tema pärandi su
rikkus pühade sees, 19. ja mis on tema
ülemäärane suur vägi meie suhtes, kes
usume tema jõutugevuse mõjul, 20. mil-
lega ta on olnud mõjuv Kristuses, kui

ta tema surmusest üles äratas ja pani
istuma oma paremale käele taevast, 21.
kõrgle üle kõige valitsuse ja võimu
ja väe ja ülemuse ning üle iga nime, mida
nimetatakse mitte ainult selles, vaid ka
tullevases maailmas, 22. ja asetab kõik
tema jalge alla ja pani tema kõigi asjade
üle peaks kogudusele, 23. kes on tema
shu, selle tänu, kes kõik kõiges täidab

Õndsaks saab Jumala armust

2. Jumal on teinud elavaks ka teid, kes
olite surmud oma ülestõusmisest ja pat-
rudes, 2. milles te käisite enne selle
maailma ajastu järele, õhuvaltsi võrste
järele, vaimu järele, kes nüüd on tegev
sõnakulmuse laste seas, 3. kellede
seas ka me kõik enne käisime oma liha
humudes ja tegime liha ja mõtete tahtmist
mõõda ning olime loomne poolt viha
lapsed nagu teisedki. 4. Aga Jumal, kes
rikas on halastusest, oma suure armastuse
pärast, millega ta meid on armastanud,
5. kuigi me olime surmud ülestõusmisest,
on meid ühes Kristusega teinud elavaks
— armust olete õndsaks saanud — 6. ja
on meid ühes temaga üles äratanud ja
uues temaga asetanud istuma taevalikku
olukorda Kristuses Jeesuses, 7. et osutada
tulevaid ajastuid oma armu ülemäärast
rikkust hoiduses meie vastu Kristuses
Jeesuses. 8. Sest teie olete armust
õndsaks saanud usu kaudu ja see pole
mitte teist enestest; see on Jumala and,
9. mitte tegudest, et ükski ei saaks
kuuldada. 10. Sest meie olemas tema teos,
Kristuses Jeesuses loodud headete tegu-
dele, mis Jumal on enne valmistanud, et
me käiksime neendes.

*Paganad ja juudid on kindred üheks
koguduseks*

11. Sellepärast rüütelge meele, et teie,
kes enne olite liha poolt paganad ja
keda ümberlõikamatuks kutsunud need,
keda lihas kätega tehtud ümberlõikamise

EFESLASTELE 2, 3, 4

õetu kutsutakse ümberlõikatuks, 12. olite
tol ajal lahus Kristusest, kaugel ära
Israeli kodakondsuse õigusest ja võõrad
rõõmuse lepingule, ilma lootusest ja ilma
Jumalata sin maailmas. 13. Aga nüüd
olete teie, kes enne olite kaugel, Kristuses
Jeesuses saanud ligi Kristuse vere läbi.
14. Sest tema on meie rahu, kes on
mõlemad teinud üheks ja kiskunud maha
lahutava vaheseina, vaenu, kui ta oma
lihas 15. kaotas käsusõnade kisu seadlus-
tega, et ta need kaks looks enese sees
üheks uueks inimeseks, tehes rahu, 16. ja
lepimata mõlemad Jumalaga ühes ihus
risti kaudu, kui ta vaenu suretas enese
läbi. 17. Ja tema tuli ning kuulutas rahu
teile, kes kaugel olite, ja rahu neile, kes
lähedal olite, 18. sest tema läbi on meil
mõlemal ligipääs ühes Vaimus Isa juure.
19. Nii ei ole te siis mitte enam võõrad
ega majalised, vaid pühade kaasikodanikud
ja Jumala kodakondsed, 20. rajatud
apostlite ja prohvetite alusele, kus Kristus
Jeesus ise on nurgakivi, 21. milles kogu
hoone on kokku liidetud ja kasvab pühaks
templi Issandas, 22. kelles ka teid
ühes üles ehitatakse Jumala elumiseks
Vaimus.

*Apostli ülesandeks on ilmutada Jumala
saladust*

3. Seetõttu mina, Paulus, olen Kristuse
Jeesuse vang teie pärast, paganad —
2. kui te vahet olete kuulnud Jumala
armu majapidamisest, mis minu kätte
on antud teie heaks; 3. sest ilmutuse
kaudu on mulle antud teada saladus,
nagu ma lühidalt enne kirjutasin,
4. selleks et te fugeides võiksite ära tunda
minu arusaamise Kristuse saladusest,
5. mida endistes põlvades inimlastele ei
ole teada antud, nagu see nüüd on
ilmutatud tema pühadele apostlitele ja
prohvetitele Vaimu läbi, 6. et paganadki
on kaaspiirid ja ühes ihus ja osalised
tema tööstusest Kristuses Jeesuses

evangeeliumi kaudu, 7. mille teenijaks
ma olen saanud Jumala armuande järele,
mis mulle on antud tema väe mõjustust
mõõda. 8. Minule, kõige vähemale kõigi
pühade seas, on see arm antud paganate
seas kuulutada Kristuse äraarvamatu
rikkust 9. ja selgeks teha, milline on selle
saladuse korraldus, mis igavikest alates
on olnud varjul Jumalas, kes kõik on
loomud, 10. et Jumala mõistatuse
tarkus nüüd saaks teatavaks koguduse
kaudu taevahalele vahustele ja võim-
udele 11. ajastute ottemääramise järele,
mille ta teostas Kristuses Jeesuses,
meie Issandas, 12. kelle sees meil on
jalge ligipääs usalduses usu kaudu
temasse, 13. Seetõttu ma palun, et te ei
nõrkeks minu kitsakustes teie pärast, mis
on teie su.

Palve evangeeliumi õigaks mõistmisaks

14. Sellepärast ma nõtkutan põlvi Issa
ees, 15. kelle lapsiks nimetatakse kõiki
suguvõsast taevast ja maa peal, 16. et ta
annaks teile oma su rikkust mõõda saada
tugevaks tema Vaimu läbi seepidise
inimete poolt, 17. et Kristus usu
kaudu elaks teie südames ning te
oleksite juurdunud ja rajatud armastusse,
18. et võiksite ühesti mõista ühes kõigi
pühadega, mäherdune on armastuse
liius ja pikkus ja kõrgus ja sügavus,
19. ja ära tunda Kristuse armastuse, mis
ületab kõik tunnetuse; et te oleksite
täidetud Jumala kõige tänuvõõga

20. Aga sellele, kes enam kui rohkesti
võib teha üle kõige selle, mida me palume
või mõistame väge mõõda, mis meis on
tegev, 21. temale olgu auarvus koguduses
ja Kristuses Jeesuses ajastute ajastu
kõigi sugupõlvedeni! Amen.

*Jumala kutsu suuks on, et kõik
oleksid ühes*

4. Nii mõistuse teid siis mina, kes olen
vang Issanda pärast, väärilt käima

5 Jh. 1, 12. 6 Mt. 3, 17. 7 p. 2, 7; 3, 16; Ap. 20, 28; Kl. 2, 14. 8 p. 3, 9; Ro. 16, 25; Kl. 1, 24.
9 p. 4, 4. 10 p. 5, 28; Kl. 1, 12. 11 p. 4, 30. 12 p. 5, 22; 3, 5. 13 Kl. 1, 24.
14 p. 5, 13; 4. 15 p. 5, 11. 16 p. 5, 13; 4. 17 p. 5, 13; 4. 18 p. 5, 13; 4. 19 p. 5, 13; 4. 20 p. 5, 13; 4. 21 p. 5, 13; 4. 22 p. 5, 13; 4. 23 p. 5, 13; 4. 24 p. 5, 13; 4. 25 p. 5, 13; 4. 26 p. 5, 13; 4. 27 p. 5, 13; 4. 28 p. 5, 13; 4. 29 p. 5, 13; 4. 30 p. 5, 13; 4. 31 p. 5, 13; 4. 32 p. 5, 13; 4. 33 p. 5, 13; 4. 34 p. 5, 13; 4. 35 p. 5, 13; 4. 36 p. 5, 13; 4. 37 p. 5, 13; 4. 38 p. 5, 13; 4. 39 p. 5, 13; 4. 40 p. 5, 13; 4. 41 p. 5, 13; 4. 42 p. 5, 13; 4. 43 p. 5, 13; 4. 44 p. 5, 13; 4. 45 p. 5, 13; 4. 46 p. 5, 13; 4. 47 p. 5, 13; 4. 48 p. 5, 13; 4. 49 p. 5, 13; 4. 50 p. 5, 13; 4. 51 p. 5, 13; 4. 52 p. 5, 13; 4. 53 p. 5, 13; 4. 54 p. 5, 13; 4. 55 p. 5, 13; 4. 56 p. 5, 13; 4. 57 p. 5, 13; 4. 58 p. 5, 13; 4. 59 p. 5, 13; 4. 60 p. 5, 13; 4. 61 p. 5, 13; 4. 62 p. 5, 13; 4. 63 p. 5, 13; 4. 64 p. 5, 13; 4. 65 p. 5, 13; 4. 66 p. 5, 13; 4. 67 p. 5, 13; 4. 68 p. 5, 13; 4. 69 p. 5, 13; 4. 70 p. 5, 13; 4. 71 p. 5, 13; 4. 72 p. 5, 13; 4. 73 p. 5, 13; 4. 74 p. 5, 13; 4. 75 p. 5, 13; 4. 76 p. 5, 13; 4. 77 p. 5, 13; 4. 78 p. 5, 13; 4. 79 p. 5, 13; 4. 80 p. 5, 13; 4. 81 p. 5, 13; 4. 82 p. 5, 13; 4. 83 p. 5, 13; 4. 84 p. 5, 13; 4. 85 p. 5, 13; 4. 86 p. 5, 13; 4. 87 p. 5, 13; 4. 88 p. 5, 13; 4. 89 p. 5, 13; 4. 90 p. 5, 13; 4. 91 p. 5, 13; 4. 92 p. 5, 13; 4. 93 p. 5, 13; 4. 94 p. 5, 13; 4. 95 p. 5, 13; 4. 96 p. 5, 13; 4. 97 p. 5, 13; 4. 98 p. 5, 13; 4. 99 p. 5, 13; 4. 100 p. 5, 13; 4. 101 p. 5, 13; 4. 102 p. 5, 13; 4. 103 p. 5, 13; 4. 104 p. 5, 13; 4. 105 p. 5, 13; 4. 106 p. 5, 13; 4. 107 p. 5, 13; 4. 108 p. 5, 13; 4. 109 p. 5, 13; 4. 110 p. 5, 13; 4. 111 p. 5, 13; 4. 112 p. 5, 13; 4. 113 p. 5, 13; 4. 114 p. 5, 13; 4. 115 p. 5, 13; 4. 116 p. 5, 13; 4. 117 p. 5, 13; 4. 118 p. 5, 13; 4. 119 p. 5, 13; 4. 120 p. 5, 13; 4. 121 p. 5, 13; 4. 122 p. 5, 13; 4. 123 p. 5, 13; 4. 124 p. 5, 13; 4. 125 p. 5, 13; 4. 126 p. 5, 13; 4. 127 p. 5, 13; 4. 128 p. 5, 13; 4. 129 p. 5, 13; 4. 130 p. 5, 13; 4. 131 p. 5, 13; 4. 132 p. 5, 13; 4. 133 p. 5, 13; 4. 134 p. 5, 13; 4. 135 p. 5, 13; 4. 136 p. 5, 13; 4. 137 p. 5, 13; 4. 138 p. 5, 13; 4. 139 p. 5, 13; 4. 140 p. 5, 13; 4. 141 p. 5, 13; 4. 142 p. 5, 13; 4. 143 p. 5, 13; 4. 144 p. 5, 13; 4. 145 p. 5, 13; 4. 146 p. 5, 13; 4. 147 p. 5, 13; 4. 148 p. 5, 13; 4. 149 p. 5, 13; 4. 150 p. 5, 13; 4. 151 p. 5, 13; 4. 152 p. 5, 13; 4. 153 p. 5, 13; 4. 154 p. 5, 13; 4. 155 p. 5, 13; 4. 156 p. 5, 13; 4. 157 p. 5, 13; 4. 158 p. 5, 13; 4. 159 p. 5, 13; 4. 160 p. 5, 13; 4. 161 p. 5, 13; 4. 162 p. 5, 13; 4. 163 p. 5, 13; 4. 164 p. 5, 13; 4. 165 p. 5, 13; 4. 166 p. 5, 13; 4. 167 p. 5, 13; 4. 168 p. 5, 13; 4. 169 p. 5, 13; 4. 170 p. 5, 13; 4. 171 p. 5, 13; 4. 172 p. 5, 13; 4. 173 p. 5, 13; 4. 174 p. 5, 13; 4. 175 p. 5, 13; 4. 176 p. 5, 13; 4. 177 p. 5, 13; 4. 178 p. 5, 13; 4. 179 p. 5, 13; 4. 180 p. 5, 13; 4. 181 p. 5, 13; 4. 182 p. 5, 13; 4. 183 p. 5, 13; 4. 184 p. 5, 13; 4. 185 p. 5, 13; 4. 186 p. 5, 13; 4. 187 p. 5, 13; 4. 188 p. 5, 13; 4. 189 p. 5, 13; 4. 190 p. 5, 13; 4. 191 p. 5, 13; 4. 192 p. 5, 13; 4. 193 p. 5, 13; 4. 194 p. 5, 13; 4. 195 p. 5, 13; 4. 196 p. 5, 13; 4. 197 p. 5, 13; 4. 198 p. 5, 13; 4. 199 p. 5, 13; 4. 200 p. 5, 13; 4. 201 p. 5, 13; 4. 202 p. 5, 13; 4. 203 p. 5, 13; 4. 204 p. 5, 13; 4. 205 p. 5, 13; 4. 206 p. 5, 13; 4. 207 p. 5, 13; 4. 208 p. 5, 13; 4. 209 p. 5, 13; 4. 210 p. 5, 13; 4. 211 p. 5, 13; 4. 212 p. 5, 13; 4. 213 p. 5, 13; 4. 214 p. 5, 13; 4. 215 p. 5, 13; 4. 216 p. 5, 13; 4. 217 p. 5, 13; 4. 218 p. 5, 13; 4. 219 p. 5, 13; 4. 220 p. 5, 13; 4. 221 p. 5, 13; 4. 222 p. 5, 13; 4. 223 p. 5, 13; 4. 224 p. 5, 13; 4. 225 p. 5, 13; 4. 226 p. 5, 13; 4. 227 p. 5, 13; 4. 228 p. 5, 13; 4. 229 p. 5, 13; 4. 230 p. 5, 13; 4. 231 p. 5, 13; 4. 232 p. 5, 13; 4. 233 p. 5, 13; 4. 234 p. 5, 13; 4. 235 p. 5, 13; 4. 236 p. 5, 13; 4. 237 p. 5, 13; 4. 238 p. 5, 13; 4. 239 p. 5, 13; 4. 240 p. 5, 13; 4. 241 p. 5, 13; 4. 242 p. 5, 13; 4. 243 p. 5, 13; 4. 244 p. 5, 13; 4. 245 p. 5, 13; 4. 246 p. 5, 13; 4. 247 p. 5, 13; 4. 248 p. 5, 13; 4. 249 p. 5, 13; 4. 250 p. 5, 13; 4. 251 p. 5, 13; 4. 252 p. 5, 13; 4. 253 p. 5, 13; 4. 254 p. 5, 13; 4. 255 p. 5, 13; 4. 256 p. 5, 13; 4. 257 p. 5, 13; 4. 258 p. 5, 13; 4. 259 p. 5, 13; 4. 260 p. 5, 13; 4. 261 p. 5, 13; 4. 262 p. 5, 13; 4. 263 p. 5, 13; 4. 264 p. 5, 13; 4. 265 p. 5, 13; 4. 266 p. 5, 13; 4. 267 p. 5, 13; 4. 268 p. 5, 13; 4. 269 p. 5, 13; 4. 270 p. 5, 13; 4. 271 p. 5, 13; 4. 272 p. 5, 13; 4. 273 p. 5, 13; 4. 274 p. 5, 13; 4. 275 p. 5, 13; 4. 276 p. 5, 13; 4. 277 p. 5, 13; 4. 278 p. 5, 13; 4. 279 p. 5, 13; 4. 280 p. 5, 13; 4. 281 p. 5, 13; 4. 282 p. 5, 13; 4. 283 p. 5, 13; 4. 284 p. 5, 13; 4. 285 p. 5, 13; 4. 286 p. 5, 13; 4. 287 p. 5, 13; 4. 288 p. 5, 13; 4. 289 p. 5, 13; 4. 290 p. 5, 13; 4. 291 p. 5, 13; 4. 292 p. 5, 13; 4. 293 p. 5, 13; 4. 294 p. 5, 13; 4. 295 p. 5, 13; 4. 296 p. 5, 13; 4. 297 p. 5, 13; 4. 298 p. 5, 13; 4. 299 p. 5, 13; 4. 300 p. 5, 13; 4. 301 p. 5, 13; 4. 302 p. 5, 13; 4. 303 p. 5, 13; 4. 304 p. 5, 13; 4. 305 p. 5, 13; 4. 306 p. 5, 13; 4. 307 p. 5, 13; 4. 308 p. 5, 13; 4. 309 p. 5, 13; 4. 310 p. 5, 13; 4. 311 p. 5, 13; 4. 312 p. 5, 13; 4. 313 p. 5, 13; 4. 314 p. 5, 13; 4. 315 p. 5, 13; 4. 316 p. 5, 13; 4. 317 p. 5, 13; 4. 318 p. 5, 13; 4. 319 p. 5, 13; 4. 320 p. 5, 13; 4. 321 p. 5, 13; 4. 322 p. 5, 13; 4. 323 p. 5, 13; 4. 324 p. 5, 13; 4. 325 p. 5, 13; 4. 326 p. 5, 13; 4. 327 p. 5, 13; 4. 328 p. 5, 13; 4. 329 p. 5, 13; 4. 330 p. 5, 13; 4. 331 p. 5, 13; 4. 332 p. 5, 13; 4. 333 p. 5, 13; 4. 334 p. 5, 13; 4. 335 p. 5, 13; 4. 336 p. 5, 13; 4. 337 p. 5, 13; 4. 338 p. 5, 13; 4. 339 p. 5, 13; 4. 340 p. 5, 13; 4. 341 p. 5, 13; 4. 342 p. 5, 13; 4. 343 p. 5, 13; 4. 344 p. 5, 13; 4. 345 p. 5, 13; 4. 346 p. 5, 13; 4. 347 p. 5, 13; 4. 348 p. 5, 13; 4. 349 p. 5, 13; 4. 350 p. 5, 13; 4. 351 p. 5, 13; 4. 352 p. 5, 13; 4. 353 p. 5, 13; 4. 354 p. 5, 13; 4. 355 p. 5, 13; 4. 356 p. 5, 13; 4. 357 p. 5, 13; 4. 358 p. 5, 13; 4. 359 p. 5, 13; 4. 360 p. 5, 13; 4. 361 p. 5, 13; 4. 362 p. 5, 13; 4. 363 p. 5, 13; 4. 364 p. 5, 13; 4. 365 p. 5, 13; 4. 366 p. 5, 13; 4. 367 p. 5, 13; 4. 368 p. 5, 13; 4. 369 p. 5, 13; 4. 370 p. 5, 13; 4. 371 p. 5, 13; 4. 372 p. 5, 13; 4. 373 p. 5, 13; 4. 374 p. 5, 13; 4. 375 p. 5, 13; 4. 376 p. 5, 13; 4. 377 p. 5, 13; 4. 378 p. 5, 13; 4. 379 p. 5, 13; 4. 380 p. 5, 13; 4. 381 p. 5, 13; 4. 382 p. 5, 13; 4. 383 p. 5, 13; 4. 384 p. 5, 13; 4. 385 p. 5, 13; 4. 386 p. 5, 13; 4. 387 p. 5, 13; 4. 388 p. 5, 13; 4. 389 p. 5, 13; 4. 390 p. 5, 13; 4. 391 p. 5, 13; 4. 392 p. 5, 13; 4. 393 p. 5, 13; 4. 394 p. 5, 13; 4. 395 p. 5, 13; 4. 396 p. 5, 13; 4. 397 p. 5, 13; 4. 398 p. 5, 13; 4. 399 p. 5, 13; 4. 400 p. 5, 13; 4. 401 p. 5, 13; 4. 402 p. 5, 13; 4. 403 p. 5, 13; 4. 404 p. 5, 13; 4. 405 p. 5, 13; 4. 406 p. 5, 13; 4. 407 p. 5, 13; 4. 408 p. 5, 13; 4. 409 p. 5, 13; 4. 410 p. 5, 13; 4. 411 p. 5, 13; 4. 412 p. 5, 13; 4. 413 p. 5, 13; 4. 414 p. 5, 13; 4. 415 p. 5, 13; 4. 416 p. 5, 13; 4. 417 p. 5, 13; 4. 418 p. 5, 13; 4. 419 p. 5, 13; 4. 420 p. 5, 13; 4. 421 p. 5, 13; 4. 422 p. 5, 13; 4. 423 p. 5, 13; 4. 424 p. 5, 13; 4. 425 p. 5, 13; 4. 426 p. 5, 13; 4. 427 p. 5, 13; 4. 428 p. 5, 13; 4. 429 p. 5, 13; 4. 430 p. 5, 13; 4. 431 p. 5, 13; 4. 432 p. 5, 13; 4. 433 p. 5, 13; 4. 434 p. 5, 13; 4. 435 p. 5, 13; 4. 436 p. 5, 13; 4. 437 p. 5, 13; 4. 438 p. 5, 13; 4. 439 p. 5, 13; 4. 440 p. 5, 13; 4. 441 p. 5, 13; 4. 442 p. 5, 13; 4. 443 p. 5, 13; 4. 444 p. 5, 13; 4. 445 p. 5, 13; 4. 446 p. 5, 13; 4. 447 p. 5, 13; 4. 448 p. 5, 13; 4. 449 p. 5, 13; 4. 450 p. 5, 13; 4. 451 p. 5, 13; 4. 452 p. 5, 13; 4. 453 p. 5, 13; 4. 454 p. 5, 13; 4. 455 p. 5, 13; 4. 456 p. 5, 13; 4. 457 p. 5, 13; 4. 458 p. 5, 13; 4. 459 p. 5, 13; 4. 460 p. 5, 13; 4. 461 p. 5, 13; 4. 462 p. 5, 13; 4. 463 p. 5, 13; 4. 464 p. 5, 13; 4. 465 p. 5, 13; 4. 466 p. 5, 13; 4. 467 p. 5, 13; 4. 468 p. 5, 13; 4. 469 p. 5, 13; 4. 470 p. 5, 13; 4. 471 p. 5, 13; 4. 472 p. 5, 13; 4. 473 p. 5, 13; 4. 474 p. 5, 13; 4. 475 p. 5, 13; 4. 476 p. 5, 13; 4. 477 p. 5, 13; 4. 478 p. 5, 13; 4. 479 p. 5, 13; 4. 480 p. 5, 13; 4. 481 p. 5, 13; 4. 482 p. 5, 13; 4. 483 p. 5, 13; 4. 484 p. 5, 13; 4. 485 p. 5, 13; 4. 486 p. 5, 13; 4. 487 p. 5, 13; 4. 488 p. 5, 13; 4. 489 p. 5, 13; 4. 490 p. 5, 13; 4. 491 p. 5, 13; 4. 492 p. 5, 13; 4. 493 p. 5, 13; 4. 494 p. 5, 13; 4. 495 p. 5, 13; 4. 496 p. 5, 13; 4. 497 p. 5, 13; 4. 498 p. 5, 13; 4. 499 p. 5, 13; 4. 500 p. 5, 13; 4. 501 p. 5, 13; 4. 502 p. 5, 13; 4. 503 p. 5, 13; 4. 504 p. 5, 13; 4. 505 p. 5, 13; 4. 506 p. 5, 13; 4. 507 p. 5, 13; 4. 508 p. 5, 13; 4. 509 p. 5, 13; 4. 510 p. 5, 13; 4. 511 p. 5, 13; 4. 512 p. 5, 13; 4. 513 p. 5, 13; 4. 514 p. 5, 13; 4. 515 p. 5, 13; 4. 516 p. 5, 13; 4. 517 p. 5, 13; 4. 518 p. 5, 13; 4. 519 p. 5, 13; 4. 520 p. 5, 13; 4. 521 p. 5, 13; 4. 522 p. 5, 13; 4. 523 p. 5, 13; 4. 524 p. 5, 13; 4. 525 p. 5, 13; 4. 526 p. 5, 13; 4. 527 p. 5, 13; 4. 528 p. 5, 13; 4. 529 p. 5, 13; 4. 530 p. 5, 13; 4. 531 p. 5, 13; 4. 532 p. 5, 13; 4. 533 p. 5, 13; 4. 534 p. 5, 13; 4. 535 p. 5, 13; 4. 536 p. 5, 13; 4. 537 p. 5, 13; 4. 538 p. 5, 13; 4. 539 p. 5, 13; 4. 540 p. 5, 13; 4. 541 p. 5, 13; 4. 542 p. 5, 13; 4. 543 p. 5, 13; 4. 544 p. 5, 13; 4. 545 p. 5, 13; 4. 546 p. 5, 13; 4. 547 p. 5, 13; 4. 548 p. 5, 13; 4. 549 p. 5, 13; 4. 550 p. 5, 13; 4. 551 p. 5, 13; 4. 552 p. 5, 13; 4. 553 p. 5, 13; 4. 554 p. 5, 13; 4. 555 p. 5, 13; 4. 556 p. 5, 13; 4. 557 p. 5, 13; 4. 558 p. 5, 13; 4. 559 p. 5, 13; 4. 560 p. 5, 13; 4.

kutsutakse järele, millega te olete kutsutud, 2. kõige alanduse ja tasadusega, pika meiega, salades üksteist armastuses, 3. ja olete usinad üksmeelt pidama vaenlaste rühadega läbi. 4. Üks ihu ja üks vaim, nagu te ka olete kutsutud üheks lootuseks oma kutsutamise poolest; 5. üks Issand, üks usk, üks ristimine, 6. üks Jumal ja kõikide Isa, kes on kõikide üle ja kõikide läbi ja teie kõikide seas.

7. Aga igauhele meist on antud armu Kristuse annetuse mõõtu mõõda. 8. Sellepärast ütlevad: Ima üks üles kõrgele, viis vangid vangi, andis inimestele ande! 9. Aga et ta on läinud üles, mis on see muud kui et ta ka enne on läinud alla maa alamasse paikadesse? 10. Kes on läinud alla, on sama, kes on ka läinud üles üle kõigi taevaste, et tema kõik tühjaks.

11. Ja tema on pannud mõned aposteile ja mõned prohvetike ja mõned evangeeliumi kuulutajaks ja mõned karjaseks ja õpetajaks, 12. et piilu inimesi ühtlaks ja vaimstada abistatavale Kristuse ihu ülesehitamiseks, 13. seniks kui me kõik jõuame ühisele usule ja Jumala Poja tunnetusele ning täieks meheks saame Kristuse täieks täieks mõõtu mõõda, 14. ega jääks enam vihetamiseks lasteks, keda õhutatatakse ja kõigutatakse igas õpetuse tüüles inimeste pettemänguga ja nende vembutamise eksiõpetuse võrgutamiseks; 15. vaid et me tõtt teotleks armastuses kasvaksime kõiges selle sisse, kes on pea, Kristus, 16. kelles kogu ihu on kokku liidetud ja koos hoiatakse ühe kõõluse kassabil vastavalt ühe ühtsiku liikme tegevusele tema mõõdu järele ja kes teeb, et ihu kasvab enese ülesehitamiseks armastuses.

Vana ja uus inimene

17 Seda ma siis ütlen ja hoiatan teid Issandas, et te ei elaks enam, nagu ka

paganad elavad oma meele tühjuses, 18. kes pimestunud mõistuse poolest ja võõrdunud Jumala elust nea peitsuva rumaluse ja nende südame paadumuse tõttu 19. on sudametunnistuses toimaks jäänud ning endid annud kõlvaruse käte kõike roppust ahnesti tegema. 20. Aga nõnda ei ole te õppinud Kristust tundma, 21. kui te tõesti olete temast kuulnud ja temas õpetatud, nõnda nagu tõde on Jeesuses; 22. et teil tuleb enesest ära heita endise elu poolset vana inimest, kes enesest hõivab järgides petlikke hulusid, 23 ja saada uueks oma meele vaumus 24. ning rüüda uue inimesega, kes Jumala sarnaseks on loodud tõelise õiguse ja pühaduse sisse

Õpetused ja manitsused igapäevaseks eluks

25. Sellepärast jätke maha vale ja rääkige tõtt igauks oma ligimesega, sest me oleme üksteise liikmed! 26. Vihasuge, aga ärge tehke pattu! Ärge laske päeva kooja minna oma vihasuse üle 27. ja ärge andke maad kuradile! 28. Kes varastab, ärge varastagu enam, vaid tehku pigemini tööd ning soetagu hüüt oma käte tööga, et tal oleks jagada sellele, kellel on puudus. 29. Ükski nuijatu sõna ärge tulgu teie suust, vaid ainult soosugune, mis on hea tarvikuks kasvatusseks, et see pakuks mõnu kuulajale 30. Ja ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu, kellega te olete otseselt pitsenega kinnitatud Jumastuse päevani. 31. Kõik kibedus ja äkiline meel ja viha ja kva ja pilge jäägu teist kaugele ära ühes kõige pahaga. 32. Aga olge lahked üksteise vastu, südamlikud, andke andeks üksteisele, nõnda nagu ka Jumal Kristuses teile on andeks annud.

3. Sus võtke nüüd Jumal enestele eeskujuks nagu armsad lapsed 12. ja

2 Kl. 3, 2 5 Kl. 3, 14 4 Ro. 12, 5 5 I Ko. 2, 6 6 I Ko. 12, 6 7 Ro. 12, 3-6
1 Ko. 12, 1 8 L. 68, 19; Kl. 2, 15 9 Jh. 3, 11 10 Ap. 2, 11 11 Ap. 22, 22; Ro. 12, 28
12 Pe. 2, 5 13 p. 3, 18 14 I Ko. 14, 20; He. 13, 9 15 p. 1, 22; Kl. 1, 18
16 Ro. 12, 5; I Ko. 12, 12; R. 2, 19 17 Ro. 1, 21 18 p. 2, 12; Te. 3, 5 19 Ro. 1, 24-26
20 Ro. 6, 6, 8; 3. Ga. 6, 2; K. 3, 9 21 Ro. 12, 2; Kl. 3, 10 22 I Mt. 1, 26; 23 Sk. 8, 16
Ro. 12, 9; Kl. 3, 9 24 L. 4, 5; Jh. 1, 19; 25 I Te. 4, 11 26 p. 5, 4; Kl. 3, 16; 4, 6
27 p. 1, 11; 2, 6; 10. 28 Kl. 1, 8 29 Mt. 6, 14; 18, 23; Jh. Kl. 3, 13 30 Mt. 5, 48
2, 25; Ga. 2, 20; He. 10, 10.

Kristlikust perekonnast

22. Naised, olge allasüülikud oma meestele, otseselt Issandale! 23. Sest mees on naise pea, nõnda nagu ka Kristus on koguduse pea, tema on ihu õnnistegija 24. Aga nõnda nagu kogudus on allasüülik Kristusele, nõnda olgu ka naised oma meestele kõigis asjus

25. Mehed, armastage oma naisi, nõnda nagu ka Kristus on armastanud kogudust ja on annud iseenese tema eest, 26. et teda pühitseda, pestes puhtaks veepestamisega sõna sees, 27 ja seada enese ette kogudus austatuna, nii et tal ei oleks laiku ega kortu ega muud sellesarnast, vaid et ta oleks püha ja laimatu. 28. Nõnda peavad mehedki oma naisi armastama nagu iseenese ihu. Kes oma naist armastab, armastab iseenest. 29. Sest ükski ei ole ilalgi vihanud iseenese liha, vaid igauks toidab ja hoiab seda, nõnda nagu ka Issand kogudust. 30. Sest meie oleme tema ihu liikmed. 31. „Sellepärast inimene jätab maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja need kaks on üks liha!“ 32. See saladus on suur; aga mina räägin Kristusest ja kogudusest. 33. Olgu nüüd kuidas on, aga teiegi igauks omaette armastage oma naist nagu iseenest; aga naine kartku meest.

3. Lapsed, kuulake oma vanemate sõna Issandas, sest see on õige. 2. „Austa oma isa ja ema!“ — see on esimene käsutus, millel on tõotus 3. „et sa käsi hästi kinks ja vana kaus elaksid maa peal.“ 4. Ja teie, isad, ärge ärritage oma lapsi vihale, vaid kasvitage neid karistuses ja Issanda manitsuses. 5. Orjad, olge sõnakulelikud neile, kes teie isandad on liha poolest, kartuse ja värinaga oma südame kohtlasi meeltes, otseselt Kristusele, 6. mitte silmakirjaks, nagu püüdes olla inimestele meelepärast, vaid kui Kristuse orjad, kes

käie armastuses, nõnda nagu ka Kristus meid on armastanud ja on iseenese annud meie eest anniks ja ohvriks, Jumalale magusaks lõhnaks. 3. Aga hoorus ja kõik roppus või ahnus olgu nimetatute teie seas, nõnda nagu sünnis on pühadele, 4. ja rihvatus ja rumalad sõnad või tühiused naljad, mis kõik ei sobi, vaid pigemini olgu tänu. 5. Sest seda te teate tunnetades, et mitte ühelgi hoorajal ega ropul ega alusel, kuna ta on ebajumala ori, ei ole pärandit Kristuse ja Jumala riigis

6. Ükski ärge petku teid tühjade sõnadega, sest niisuguste asjade pärast tuleb Jumala viha sõnakulematute laste peale; 7. ärge siis saage nende kaasteks! 8. Sest te olete varemalt pimedus, aga nüüd te olete valgus Issandas. Känge nagu valguse lapsed — 9. sest valguse viil on kõiksugune headus ja õigus ja tõde — 10. ja katsuge, mis on Issandale meelepärane! 11. Ärge teil olgu tegevat pimeduse viljatunute tegudega, vaid mõistke need pigemini hukka! 12. Sest mis kõik seal salajas nende kaudu sünnib, on häbi üteldagi. 13. Aga kõik saab avalikuks, kui valgus seda paljastab; sest kõik, mis tuleb ilmsiks, on valgus. 14. Sellepärast ta ütleb: „Ärka üles, kes magad, ja tõuse üles surmuist, siis Kristus valgustab sind!“

15. Sus vaadake hästi, kuidas te elate, mitte kui rumalad, vaid kui targad, 16. pidades aega kaliks, sest päevad on kurjad! 17. Sellepärast ärge olge rumalad, vaid mõistke, mis on Issanda tahtmine. 18. Ärge joovastuge viinast, kust tuleb õnnetu elu, vaid saage täis Vaimu, 19. rääkides isekeskis psalmide ja kooruseviiside ja vaimulike lauludega, lauldes ja mängides kannet Issandale oma südames, 20. kõige eest alatasa tänades Jumalat ja Isa mere Issanda Jeesuse Kristuse nimel 21. Ja olge allasüülikud üksteisele Kristuse kartuses.

3 Kl. 3, 5 4 p. 4, 29 5 I Ko. 6, 9 6 Mt. 24, 4 7 p. 2, 17; 7 k. 7, 6; Jh. 12, 16; 1 Pe. 3, 9 8 Ga. 5, 22 9 Ro. 2, 2 10 Ro. 7, 24 11 Jh. 1, 20; 12 Kl. 3, 5 13 p. 1, 18 14 Mt. 10, 16 15 p. 1, 22; Kl. 1, 18 16 Lk. 21, 34 17 I Te. 2, 1; Kl. 3, 16 18 p. 1, 22; Kl. 1, 18 19 p. 1, 22; Kl. 1, 18 20 p. 1, 22; Kl. 1, 18 21 p. 1, 22; Kl. 1, 18 22 p. 1, 22; Kl. 1, 18 23 p. 1, 22; Kl. 1, 18 24 p. 1, 22; Kl. 1, 18 25 p. 1, 22; Kl. 1, 18 26 p. 1, 22; Kl. 1, 18 27 p. 1, 22; Kl. 1, 18 28 p. 1, 22; Kl. 1, 18 29 p. 1, 22; Kl. 1, 18 30 p. 1, 22; Kl. 1, 18 31 p. 1, 22; Kl. 1, 18 32 p. 1, 22; Kl. 1, 18 33 p. 1, 22; Kl. 1, 18 34 p. 1, 22; Kl. 1, 18 35 p. 1, 22; Kl. 1, 18 36 p. 1, 22; Kl. 1, 18 37 p. 1, 22; Kl. 1, 18 38 p. 1, 22; Kl. 1, 18 39 p. 1, 22; Kl. 1, 18 40 p. 1, 22; Kl. 1, 18 41 p. 1, 22; Kl. 1, 18 42 p. 1, 22; Kl. 1, 18 43 p. 1, 22; Kl. 1, 18 44 p. 1, 22; Kl. 1, 18 45 p. 1, 22; Kl. 1, 18 46 p. 1, 22; Kl. 1, 18 47 p. 1, 22; Kl. 1, 18 48 p. 1, 22; Kl. 1, 18 49 p. 1, 22; Kl. 1, 18 50 p. 1, 22; Kl. 1, 18 51 p. 1, 22; Kl. 1, 18 52 p. 1, 22; Kl. 1, 18 53 p. 1, 22; Kl. 1, 18 54 p. 1, 22; Kl. 1, 18 55 p. 1, 22; Kl. 1, 18 56 p. 1, 22; Kl. 1, 18 57 p. 1, 22; Kl. 1, 18 58 p. 1, 22; Kl. 1, 18 59 p. 1, 22; Kl. 1, 18 60 p. 1, 22; Kl. 1, 18 61 p. 1, 22; Kl. 1, 18 62 p. 1, 22; Kl. 1, 18 63 p. 1, 22; Kl. 1, 18 64 p. 1, 22; Kl. 1, 18 65 p. 1, 22; Kl. 1, 18 66 p. 1, 22; Kl. 1, 18 67 p. 1, 22; Kl. 1, 18 68 p. 1, 22; Kl. 1, 18 69 p. 1, 22; Kl. 1, 18 70 p. 1, 22; Kl. 1, 18 71 p. 1, 22; Kl. 1, 18 72 p. 1, 22; Kl. 1, 18 73 p. 1, 22; Kl. 1, 18 74 p. 1, 22; Kl. 1, 18 75 p. 1, 22; Kl. 1, 18 76 p. 1, 22; Kl. 1, 18 77 p. 1, 22; Kl. 1, 18 78 p. 1, 22; Kl. 1, 18 79 p. 1, 22; Kl. 1, 18 80 p. 1, 22; Kl. 1, 18 81 p. 1, 22; Kl. 1, 18 82 p. 1, 22; Kl. 1, 18 83 p. 1, 22; Kl. 1, 18 84 p. 1, 22; Kl. 1, 18 85 p. 1, 22; Kl. 1, 18 86 p. 1, 22; Kl. 1, 18 87 p. 1, 22; Kl. 1, 18 88 p. 1, 22; Kl. 1, 18 89 p. 1, 22; Kl. 1, 18 90 p. 1, 22; Kl. 1, 18 91 p. 1, 22; Kl. 1, 18 92 p. 1, 22; Kl. 1, 18 93 p. 1, 22; Kl. 1, 18 94 p. 1, 22; Kl. 1, 18 95 p. 1, 22; Kl. 1, 18 96 p. 1, 22; Kl. 1, 18 97 p. 1, 22; Kl. 1, 18 98 p. 1, 22; Kl. 1, 18 99 p. 1, 22; Kl. 1, 18 100 p. 1, 22; Kl. 1, 18 101 p. 1, 22; Kl. 1, 18 102 p. 1, 22; Kl. 1, 18 103 p. 1, 22; Kl. 1, 18 104 p. 1, 22; Kl. 1, 18 105 p. 1, 22; Kl. 1, 18 106 p. 1, 22; Kl. 1, 18 107 p. 1, 22; Kl. 1, 18 108 p. 1, 22; Kl. 1, 18 109 p. 1, 22; Kl. 1, 18 110 p. 1, 22; Kl. 1, 18 111 p. 1, 22; Kl. 1, 18 112 p. 1, 22; Kl. 1, 18 113 p. 1, 22; Kl. 1, 18 114 p. 1, 22; Kl. 1, 18 115 p. 1, 22; Kl. 1, 18 116 p. 1, 22; Kl. 1, 18 117 p. 1, 22; Kl. 1, 18 118 p. 1, 22; Kl. 1, 18 119 p. 1, 22; Kl. 1, 18 120 p. 1, 22; Kl. 1, 18 121 p. 1, 22; Kl. 1, 18 122 p. 1, 22; Kl. 1, 18 123 p. 1, 22; Kl. 1, 18 124 p. 1, 22; Kl. 1, 18 125 p. 1, 22; Kl. 1, 18 126 p. 1, 22; Kl. 1, 18 127 p. 1, 22; Kl. 1, 18 128 p. 1, 22; Kl. 1, 18 129 p. 1, 22; Kl. 1, 18 130 p. 1, 22; Kl. 1, 18 131 p. 1, 22; Kl. 1, 18 132 p. 1, 22; Kl. 1, 18 133 p. 1, 22; Kl. 1, 18 134 p. 1, 22; Kl. 1, 18 135 p. 1, 22; Kl. 1, 18 136 p. 1, 22; Kl. 1, 18 137 p. 1, 22; Kl. 1, 18 138 p. 1, 22; Kl. 1, 18 139 p. 1, 22; Kl. 1, 18 140 p. 1, 22; Kl. 1, 18 141 p. 1, 22; Kl. 1, 18 142 p. 1, 22; Kl. 1, 18 143 p. 1, 22; Kl. 1, 18 144 p. 1, 22; Kl. 1, 18 145 p. 1, 22; Kl. 1, 18 146 p. 1, 22; Kl. 1, 18 147 p. 1, 22; Kl. 1, 18 148 p. 1, 22; Kl. 1, 18 149 p. 1, 22; Kl. 1, 18 150 p. 1, 22; Kl. 1, 18 151 p. 1, 22; Kl. 1, 18 152 p. 1, 22; Kl. 1, 18 153 p. 1, 22; Kl. 1, 18 154 p. 1, 22; Kl. 1, 18 155 p. 1, 22; Kl. 1, 18 156 p. 1, 22; Kl. 1, 18 157 p. 1, 22; Kl. 1, 18 158 p. 1, 22; Kl. 1, 18 159 p. 1, 22; Kl. 1, 18 160 p. 1, 22; Kl. 1, 18 161 p. 1, 22; Kl. 1, 18 162 p. 1, 22; Kl. 1, 18 163 p. 1, 22; Kl. 1, 18 164 p. 1, 22; Kl. 1, 18 165 p. 1, 22; Kl. 1, 18 166 p. 1, 22; Kl. 1, 18 167 p. 1, 22; Kl. 1, 18 168 p. 1, 22; Kl. 1, 18 169 p. 1, 22; Kl. 1, 18 170 p. 1, 22; Kl. 1, 18 171 p. 1, 22; Kl. 1, 18 172 p. 1, 22; Kl. 1, 18 173 p. 1, 22; Kl. 1, 18 174 p. 1, 22; Kl. 1, 18 175 p. 1, 22; Kl. 1, 18 176 p. 1, 22; Kl. 1, 18 177 p. 1, 22; Kl. 1, 18 178 p. 1, 22; Kl. 1, 18 179 p. 1, 22; Kl. 1, 18 180 p. 1, 22; Kl. 1, 18 181 p. 1, 22; Kl. 1, 18 182 p. 1, 22; Kl. 1, 18 183 p. 1, 22; Kl. 1, 18 184 p. 1, 22; Kl. 1, 18 185 p. 1, 22; Kl. 1, 18 186 p. 1, 22; Kl. 1, 18 187 p. 1, 22; Kl. 1, 18 188 p. 1, 22; Kl. 1, 18 189 p. 1, 22; Kl. 1, 18 190 p. 1, 22; Kl. 1, 18 191 p. 1, 22; Kl. 1, 18 192 p. 1, 22; Kl. 1, 18 193 p. 1, 22; Kl. 1, 18 194 p. 1, 22; Kl. 1, 18 195 p. 1, 22; Kl. 1, 18 196 p. 1, 22; Kl. 1, 18 197 p. 1, 22; Kl. 1, 18 198 p. 1, 22; Kl. 1, 18 199 p. 1, 22; Kl. 1, 18 200 p. 1, 22; Kl. 1, 18 201 p. 1, 22; Kl. 1, 18 202 p. 1, 22; Kl. 1, 18 203 p. 1, 22; Kl. 1, 18 204 p. 1, 22; Kl. 1, 18 205 p. 1, 22; Kl. 1, 18 206 p. 1, 22; Kl. 1, 18 207 p. 1, 22; Kl. 1, 18 208 p. 1, 22; Kl. 1, 18 209 p. 1, 22; Kl. 1, 18 210 p. 1, 22; Kl. 1, 18 211 p. 1, 22; Kl. 1, 18 212 p. 1, 22; Kl. 1, 18 213 p. 1, 22; Kl. 1, 18 214 p. 1, 22; Kl. 1, 18 215 p. 1, 22; Kl. 1, 18 216 p. 1, 22; Kl. 1, 18 217 p. 1, 22; Kl. 1, 18 218 p. 1, 22; Kl. 1, 18 219 p. 1, 22; Kl. 1, 18 220 p. 1, 22; Kl. 1, 18 221 p. 1, 22; Kl. 1, 18 222 p. 1, 22; Kl. 1, 18 223 p. 1, 22; Kl. 1, 18 224 p. 1, 22; Kl. 1, 18 225 p. 1, 22; Kl. 1, 18 226 p. 1, 22; Kl. 1, 18 227 p. 1, 22; Kl. 1, 18 228 p. 1, 22; Kl. 1, 18 229 p. 1, 22; Kl. 1, 18 230 p. 1, 22; Kl. 1, 18 231 p. 1, 22; Kl. 1, 18 232 p. 1, 22; Kl. 1, 18 233 p. 1, 22; Kl. 1, 18 234 p. 1, 22; Kl. 1, 18 235 p. 1, 22; Kl. 1, 18 236 p. 1, 22; Kl. 1, 18 237 p. 1, 22; Kl. 1, 18 238 p. 1, 22; Kl. 1, 18 239 p. 1, 22; Kl. 1, 18 240 p. 1, 22; Kl. 1, 18 241 p. 1, 22; Kl. 1, 18 242 p. 1, 22; Kl. 1, 18 243 p. 1, 22; Kl. 1, 18 244 p. 1, 22; Kl. 1, 18 245 p. 1, 22; Kl. 1, 18 246 p. 1, 22; Kl. 1, 18 247 p. 1, 22; Kl. 1, 18 248 p. 1, 22; Kl. 1, 18 249 p. 1, 22; Kl. 1, 18 250 p. 1, 22; Kl. 1, 18 251 p. 1, 22; Kl. 1, 18 252 p. 1, 22; Kl. 1, 18 253 p. 1, 22; Kl. 1, 18 254 p. 1, 22; Kl. 1, 18 255 p. 1, 22; Kl. 1, 18 256 p. 1, 22; Kl. 1, 18 257 p. 1, 22; Kl. 1, 18 258 p. 1, 22; Kl. 1, 18 259 p. 1, 22; Kl. 1, 18 260 p. 1, 22; Kl. 1, 18 261 p. 1, 22; Kl. 1, 18 262 p. 1, 22; Kl. 1, 18 263 p. 1, 22; Kl. 1, 18 264 p. 1, 22; Kl. 1, 18 265 p. 1, 22; Kl. 1, 18 266 p. 1, 22; Kl. 1, 18 267 p. 1, 22; Kl. 1, 18 268 p. 1, 22; Kl. 1, 18 269 p. 1, 22; Kl. 1, 18 270 p. 1, 22; Kl. 1, 18 271 p. 1, 22; Kl. 1, 18 272 p. 1, 22; Kl. 1, 18 273 p. 1, 22; Kl. 1, 18 274 p. 1, 22; Kl. 1, 18 275 p. 1, 22; Kl. 1, 18 276 p. 1, 22; Kl. 1, 18 277 p. 1, 22; Kl. 1, 18 278 p. 1, 22; Kl. 1, 18 279 p. 1, 22; Kl. 1, 18 280 p. 1, 22; Kl. 1, 18 281 p. 1, 22; Kl. 1, 18 282 p. 1, 22; Kl. 1, 18 283 p. 1, 22; Kl. 1, 18 284 p. 1, 22; Kl. 1, 18 285 p. 1, 22; Kl. 1, 18 286 p. 1, 22; Kl. 1, 18 287 p. 1, 22; Kl. 1, 18 288 p. 1, 22; Kl. 1, 18 289 p. 1, 22; Kl. 1, 18 290 p. 1, 22; Kl. 1, 18 291 p. 1, 22; Kl. 1, 18 292 p. 1, 22; Kl. 1, 18 293 p. 1, 22; Kl. 1, 18 294 p. 1, 22; Kl. 1, 18 295 p. 1, 22; Kl. 1, 18 296 p. 1, 22; Kl. 1, 18 297 p. 1, 22; Kl. 1, 18 298 p. 1, 22; Kl. 1, 18 299 p. 1, 22; Kl. 1, 18 300 p. 1, 22; Kl. 1, 18 301 p. 1, 22; Kl. 1, 18 302 p. 1, 22; Kl. 1, 18 303 p. 1, 22; Kl. 1, 18 304 p. 1, 22; Kl. 1, 18 305 p. 1, 22; Kl. 1, 18 306 p. 1, 22; Kl. 1, 18 307 p. 1, 22; Kl. 1, 18 308 p. 1, 22; Kl. 1, 18 309 p. 1, 22; Kl. 1, 18 310 p. 1, 22; Kl. 1, 18 311 p. 1, 22; Kl. 1, 18 312 p. 1, 22; Kl. 1, 18 313 p. 1, 22; Kl. 1, 18 314 p. 1, 22; Kl. 1, 18 315 p. 1, 22; Kl. 1, 18 316 p. 1, 22; Kl. 1, 18 317 p. 1, 22; Kl. 1, 18 318 p. 1, 22; Kl. 1, 18 319 p. 1, 22; Kl. 1, 18 320 p. 1, 22; Kl. 1, 18 321 p. 1, 22; Kl. 1, 18 322 p. 1, 22; Kl. 1, 18 323 p. 1, 22; Kl. 1, 18 324 p. 1, 22; Kl. 1, 18 325 p. 1, 22; Kl. 1, 18 326 p. 1, 22; Kl. 1, 18 327 p. 1, 22; Kl. 1, 18 328 p. 1, 22; Kl. 1, 18 329 p. 1, 22; Kl. 1, 18 330 p. 1, 22; Kl. 1, 18 331 p. 1, 22; Kl. 1, 18 332 p. 1, 22; Kl. 1, 18 333 p. 1, 22; Kl. 1, 18 334 p. 1, 22; Kl. 1, 18 335 p. 1, 22; Kl. 1, 18 336 p. 1, 22; Kl. 1, 18 337 p. 1, 22; Kl. 1, 18 338 p. 1, 22; Kl. 1, 18 339 p. 1, 22; Kl. 1, 18 340 p. 1, 22; Kl. 1, 18 341 p. 1, 22; Kl. 1, 18 342 p. 1, 22; Kl. 1, 18 343 p. 1, 22; Kl. 1, 18 344 p. 1, 22; Kl. 1, 18 345 p. 1, 22; Kl. 1, 18 346 p. 1, 22; Kl. 1, 18 347 p. 1, 22; Kl. 1, 18 348 p. 1, 22; Kl. 1, 18 349 p. 1, 22; Kl. 1, 18 350 p. 1, 22; Kl. 1, 18 351 p. 1, 22; Kl. 1, 18 352 p. 1, 22; Kl. 1, 18 353 p. 1, 22; Kl. 1, 18 354 p. 1, 22; Kl. 1, 18 355 p. 1, 22; Kl. 1, 18 356 p. 1, 22; Kl. 1, 18 357 p. 1, 22; Kl. 1, 18 358 p. 1, 22; Kl. 1, 18 359 p. 1, 22; Kl. 1, 18 360 p. 1, 22; Kl. 1, 18 361 p. 1, 22; Kl. 1, 18 362 p. 1, 22; Kl. 1, 18 363 p. 1, 22; Kl. 1, 18 364 p. 1, 22; Kl. 1, 18 365 p. 1, 22; Kl. 1, 18 366 p. 1, 22; Kl. 1, 18 367 p. 1, 22; Kl. 1, 18 368 p. 1, 22; Kl. 1, 18 369 p. 1, 22; Kl. 1, 18 370 p. 1, 22; Kl. 1, 18 371 p. 1, 22; Kl. 1, 18 372 p. 1, 22; Kl. 1, 18 373 p. 1, 22; Kl. 1, 18 374 p. 1, 22; Kl. 1, 18 375 p. 1, 22; Kl. 1, 18 376 p. 1, 22; Kl. 1, 18 377 p. 1, 22; Kl. 1, 18 378 p. 1, 22; Kl. 1, 18 379 p. 1, 22; Kl. 1, 18 380 p. 1, 22; Kl. 1, 18 381 p. 1, 22; Kl. 1, 18 382 p. 1, 22; Kl. 1, 18 383 p. 1, 22; Kl. 1, 18 384 p. 1, 22; Kl. 1, 18 385 p. 1, 22; Kl. 1, 18 386 p. 1, 22; Kl. 1, 18 387 p. 1, 22; Kl. 1, 18 388 p. 1, 22; Kl. 1, 18 389 p. 1, 22; Kl. 1, 18 390 p. 1, 22; Kl. 1, 18 391 p. 1, 22; Kl. 1, 18 392 p. 1, 22; Kl. 1, 18 393 p. 1, 22; Kl. 1, 18 394 p. 1, 22; Kl. 1, 18 395 p. 1, 22; Kl. 1, 18 396 p. 1, 22; Kl. 1, 18 397 p. 1, 22; Kl. 1, 18 398 p. 1, 22; Kl. 1, 18 399 p. 1, 22; Kl. 1, 18 400 p. 1, 22; Kl. 1, 18 401 p. 1, 22; Kl. 1, 18 402 p. 1, 22; Kl. 1, 18 403 p. 1, 22; Kl. 1, 18 404 p. 1, 22; Kl. 1, 18 405 p. 1, 22; Kl. 1, 18 406 p. 1, 22; Kl. 1, 18 407 p. 1, 22; Kl. 1, 18 408 p. 1, 22; Kl. 1, 18 409 p. 1, 22; Kl. 1, 18 410 p. 1, 22; Kl. 1, 18 411 p. 1, 22; Kl. 1, 18 412 p. 1, 22; Kl. 1, 18 413 p. 1, 22; Kl. 1, 18 414 p. 1, 22; Kl. 1, 18 415 p. 1, 22; Kl. 1, 18 416 p. 1, 22; Kl. 1, 18 417 p. 1, 22; Kl. 1, 18 418 p. 1, 22; Kl. 1, 18 419 p. 1, 22; Kl. 1, 18 420 p. 1, 22; Kl. 1, 18 421 p. 1, 22; Kl. 1, 18 422 p. 1, 22; Kl. 1, 18 423 p. 1, 22; Kl. 1, 18 424 p. 1, 22; Kl. 1, 18 425

südamest teevad, mida Jumal tahab, 7. orjates hea meelega otsegu Issandat, a mitte inimesi, 8. teades, et Issand selle hea, mis keegi on teinud, tasub igalhele, nagu ta ori või vaba, 9. Ja teie, isandad, tehke neile samuti ja jätke ähvardamine, sest te teate, et nende ja teie Issand on taevast ja et temal ei ole isikute eelistamust.

Kristlaste teinud

10. Lõppeks, mu vennad, saage vägevaks Issandis ja ta tugevuse jõue! 11. Varustage endid kogu Jumala sõjaväe varustusega, et te suudaksite seista kuradi kavalate rünnakute vastu! 12. Sest meil ei ole maadlemist vere ja lihaga, vaid valitsuste ja võimudega, selles pimeduse maailma valitsejatega, taevastuste kurjuse võimudega. 13. Seliepärast võtke kätte kõik Jumala sõjaväevarustus, et te suudaksite vastu panna kurjal päeval ja jätta püsisma, kui te kõik olete sooritanud. 14. Siis seiske nüüd ja teie niuded olgu võidetud tööga ja teid olgu seiyas õiguse soomüürdõ 15. ja kingudeks, alas valmidus rahuevangeliumi kuulutamiseks. 16. Kõige selle juures haarake

usukilp, millega te võite kustutada kõik tigea tulised nooled! 17. Ja võtke enesele päästekiiver ja vaimumõõk, see on Jumala sõna, 18. iga palve ja anumise kaudu, palvetage igal ajal Vaimus, ning olge selleks valvel kõige püsivusega ja eestpalvetega kõigi pühade eest, 19. ja minugi eest, et minule, kui ma suu avan, antaks julgust kuulutada evangeliumi saladust, 20. mille jaoks mina olen saadik ka ahelas, et ma julgesti kõneleksin sellest, nõnda nagu mu kohus on kõneida

Lõppsõna

21. Aga et ka teie teaksite, kuidas minu kssu käib, siis jutustab teile kõik Tühnikos, armas vend ja usstav abiline Issandas, 22. kelle ma otse selleks likitasin teie juure, et te saaksite teada, kuidas on lugu meiega, ja et ta kinnitaks teie suclameid

23. Rahu olgu vendadele ja armastus usuga Jumalalt Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt! 24. Arm nende kõikidega, kes armastavad meie Issandat Jeesust Kristust kadumatuses!

PAULUSE KIRI FILIPLASTELE

Tervitus

1. Paulus ja Timoteos, Kristuse Jeesuse sulased kõigile pühadele Kristuses Jeesuses, kes elavad Filipis, ja ühtlasi koguduse juhatajale ja abilisale. 2. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt.

Apostli tänulikkus ja rõõm

3. Ma tänan oma Jumalat iga kord, kui ma teid meele tuletan, 4. alati igas oma

palves teie kõikide eest rõõmuga palvetades; 5. ma tänan teie osaduse pärast evangeliumiga esimesest päevast alates; 6. ja olen kindel selles, et see, kes teie on abustanud hea töö, viib selle lõpule Kristuse Jeesuse päevani. 7. Nõnda ongi minule õige seda teist kõigist mõelda, sest ma kannan teid oma südames, kes te kõik siis, kui ma olen ahelas, ja ka siis, kui kaitsen evangeliumi ja seda kinnitan, ühes minuga olete armu osalised. 8. Sest Jumal on mu turustaja, kuidas ma teid

8 Ro. 2, 6. 10. 2 Ko. 5, 10. 9 2 Ah. 19, 75 Ap. 10. 34 5 Ki. 4, 1 10 1 Ko. 16, 13; 1 Jh. 2, 14. 11 2 Ko. 10, 4. 12 p. 3, 2; Jh. 14, 30. 13 13 12 35 1 Te. 5, 8; 1 Pe. 1, 15. 14 6 Pe. 5, 9. 15 Jh. 5, 4. 16 Jh. 59, 12; 1 Te. 5, 8. 17 Mt. 26, 41. 18 Mt. 26, 41. 19 Ap. 4, 29; Ki. 4, 3 5 2 Te. 3, 1. 20 2 Ko. 5, 20. 21 Ap. 20, 4; 2 Ti. 4, 12. 22 Ki. 4, 7 p. 23 1 Ko. 1, 2; 1 Ti. 3, 1 8. 24 Ro. 1, 7. 25 3 Ro. 1, 8 11. 26 6 p. 2, 13; 1 Ko. 1, 6 j. 27 B Ro. 1, 10 j.

kõiki igatsen Kristuse Jeesuse südamlikkusega.

Palve kirja lugemise eest

9. Ja eeda ma palun Jumalalt, et teie armastus veel rohkem ja rohkem kasvaks selge tunnetamises ja kõiges tajumises, 10. et te võiksite kindlaks teha, mis on peassa, ja oleksite puhtad ning laitmarud Kristuse päevaks, 11. siis õiguse vilja, mis tuleb Jeesuse Kristuse läbi, Jumala austuseks ja kiituseks.

Apostli vangistuse tagajärg

12. Aga ma tahan teada anda teile, vennad, et see, mis minuga on juhtunud, on annud evangeliumile veel rohkem hoogu, 13. nõnda et kogu kohtukojas ja kõigile muide on saanud avalikuks, et ma olen ahelas Kristuse pärast. 14. Ja et suurem osa vendi mu ahelate tõttu on saanud vahvaks Issandas ja palju rohkem julgevad kartmarult rääkida Jumala sõna. 15. Mõned küll kuulutavad Kristust kadeduse ja riia pärast, kuid mõned ka hea meelega. 16. Teised kuulutavad armastusest, teades, et ma viibin siin evangeliumi kaitsmiseks, 17. teised aga kuulutavad Kristust kuuu pärast, mitte puhtast meelest; nad ju mõtlevad suurendada minu vangipõlve viletsust. 18. Aga mis sellest? Kui aga Kristust kuulutatakse igal kombel, olgu silmakurjaks, olgu rõõmelega, ja sellest ma rõõmutun ja tahan ka edaspidi rõõmutunda; 19. sest ma tean, et see tuleb minile pülitseks teie palve kaudu ja Jeesuse Kristuse Vaimu abil. 20. minu kindlat ootust ja lootust mõõda, et ma millelki ei jääd häbisse, vaid et Kristus nüüdki, nagu ilka, teie julgusega saab auitses minna ihus, olgu elu või surma läbi.

Kumb on harulikum: elu või surm?

21. Sest minule on elamine Kristus ja suremine kasu. 22. Aga kui lihas elamine on tulust mu tööle, siis ma ei tea,

kumba valida. 23. Mind tõmbab nii see kui teine: ma harrustan siit lahkuda ja olla Kristuse juures, sest see on hõõpis palju parem; 24. aga lihasse jäämine on vajadikum teie pärast. 25. Ja selles voendumuses ma tean, et ma jään lihasse ja jään teie kõikide juure teie usu eduks ja rõõmuka, 26. et teie kiitamine oleks rohke Kristuses Jeesuses minu läbi selle tõttu, et ma jälle tulen teie juure.

Julgustussõnad kristlastele

27. Ainult kästuge Kristuse evangeliumi väljaliselt, et ma, olgu tulles ja teid nähes või tulemata jäädes, kuuleksin teist, et te püsite ühes vaimus ja ühel meelel minuga võitlete evangeliumi usu eest. 28. ega lase endid heidutada mitte millestki vaastate poolt. See on aelle hukatus, teile aga pääste elamiseks, ja nimelt Jumalalt. 29. Sest teile on armust antud Kristuse pärast mitte ainult uskuda temasse, vaid ka kannatada tema pärast. 30. ja võadelda sama võitlust, mida te olete näinud minust ja nüüd minust kuulete.

Ülestõus ühemeelseks ja alandlikkuseks

2. Kui nüüd mingisugune manitsus Kristuses, kui mingisugune armastuse troost, kui mingisugune Vaimu osadus, kui mingisugune südamlikkus ja kaastundmus kehtib, 2. siis tehke mu rõõm täieliseks sellega, et mõtlete sama ja peate ühesugust armastust, olles ükameelsed ja ühemõttelised. 3. ega tee midagi riia ega tühja mu pärast, vaid arvate alanduses üksteist ülemaks kui iseennast, 4. ja et ükski ei vaata selle peale, mis on tulus temale, vaid ka selle peale, mis on tulus teistele.

Jeesus alandlikkuse eeskujuks

5. Olgu teil samasugune meel, mis oli ka Kristusel Jeesusel, 6. kes, kuigi ta oli Jumala nägu, ei arvanud saagiks olla

30 Ru. 2, 18; 12, 2; 1 Te. 5, 23. 31 Ef. 5, 9. 32 2 Ti. 2, 9. 33 Ro. 1, 13. 34 Bf. 3, 13. 35 1 Ku. 19, 4. 36 2 p. 1, 27. 37 Ru. 2, 17 j. 38 2 Ko. 1, 11. 39 1 Pe. 4, 16. 40 Ga. 2, 20. 41 Ro. 1, 13. 42 Ap. 16, 22. 43 1 Mo. 3, 5; Jh. 1, 1; 17, 1. 44 3 Ro. 12, 10; Ga. 5, 26. 45 1 Ko. 10, 24-33. 46 1 Mo. 3, 5; Jh. 1, 1; 17, 1.

Jumalaga ühesugune, 7. vaid loobus iseenese omast ning võttis oma nio, saades inimeste sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena, 8. ta andas iseenest, saades sõnakuulelikuks surmani, peaaegu ristisurmani. 9. Sellepärast ongi Jumal tema ühendanud kõrgele ja annud temale nime ühe kõigi nimele, 10. et Jeesuse nimes näidaksid kõik põlvad, niihästi taevaste kui maapealsete kui ka maa-aluste omad, 11. ja aga keel tunnustaks, et Jeesus Kristus on Issand, Jumala Isa poeg.

Linnastus sõltub teinutust elust

12. Nõnda siis, mu armsad, otsugu te ikka olete olnud sõnakuulelikud, mitte üksnes nagu see, kui ma olen teie juures, vaid ka nüüd veel rohkem minu ära olles, nõudke oma pälist kartust ja värinaga! 13. Sest Jumal on see, kes teie on tegev, et te tahate ja tegute tema hea meele äärele, 14. Teie kõik nutisemata ja kaksipidi mõtlema, 15. et te oleksite teinutud ja puhtad, veatunud Jumala lapsed keset tigedat ja põdrast sugupõlve, kelle seas teie paistate otsugu teavõrde, 16. hoides elu sõna, minule kiituseks Kristuse päeval, et ma ei ole tühi jooksnud ega teinud tühi tööd.

17. Ja kuigi minu veri peaks kahjama valetama teie usu ohvri ja Jumala teenistuse üle, uski ma rõõmutun ja olen rõõmus ühes teie kõikidega. 18. Sellesama pärast olge ka teie rõõmsad ja rõõmutse ühes minuga.

Timoteos

19. Ma loodan Issandas Jeesuses Timoteose varsti ilkitada teie juure, et ka minul oleks hea meel teada saades, kuidas teie käsi käib. 20. Sest mul pole kedagi muud nu üksmeelset minuga, kes nõnda tõsiselt hooitaks teie eest. 21. Sest nad kõik otsivad eneste oma, aga mitte seda, mis on Kristuse Jeesuse oma.

22. Aga tema usavust te teate, sest nagu laps oma isaga, nõnda on ta minuga ühes töötanud evangeeliumi kasuks. 23. Teda ma loodan nüüd ilkitada, nuppa kui näen, kuidas minu asi areneb. 24. Ent mul on kindel lootus Issandas, et ma ka ise varsti tulen.

Epafroditos

25. Aga ma olen arvanud tarviliseks ilkitada teie juure vend Epafroditose, oma kaastöölise ja kaastöölise, teie apostli ja minu vajaduste eest hoolitseja, 26. sellepärast et ta teid kõiki igatses ja suurt tuskat tundis sellest, et olite kuulnud tema haigestumisest. 27. Sest tema oli ka tõesti suuremas haiges; ent Jumal andis temale armu, aga mitte ükski temale, vaid ka minule, et mulle ei tuleks kurbust kurbuse peale. 28. Sellepärast ma ilkitasin tema seda nobedamini, et te teda nähes jälle rõõmustuksite ja mul oleks vähem kurbust. 29. Siis võtke ta vastu Issandas kõige rõõmuga ja pidage niisuguseid mehi kalliks. 30. Sest Kristuse töö pärast oli ta surma suus ega hoolinud oma elust, et tulla teile, mis teil jõi tegemata hoolitsemises minu eest.

Välise eesõiguse võtke väärtus

3. Peale kõige, mu vennad, rõõmutsege Issandas! Üht ja sama kirjutades ei rüüta see mind, aga teid see kinnitab. 2. Pidage silmas koeri, pidage silmas kurje töötajaid, hoiduge katkiloikamise eest! 3. Sest ümberlõigatud, need olime meie, kes Jumalat teenime vaimus, ja kintleme Kristusest Jeesusest ega looda liha peale, 4. ehkki mul oleks lootust liha peale. Kui keegi muu arvab, et tema võib liha peale loota, siis mina veel rohkem! 5. Ma olen ümber lõigatud kaheksandal päeval, ma olen Israeli soost, Benjaminis suguharust, ma olen heebreallane, sünnimaa heebreallane.

kärsõperuselt variser, 6. innukas koguduse tagakiusaja, laimatu kärsõiguse poolest.

Apostli igatsus tüheneda Kristusega

7. Aga mis mulle oli kasuks, olen ma arvanud kahjuka Kristuse pärast. 8. Jah tõesti, mina arvan kõik kahjuka oma Issanda Kristuse Jeesuse üllivõimsa tunnetuse vastu, kelle pärast ma olen minetanud kõik selle ja pean kõike pühkimeks, et kasuks saada Kristust. 9. ja et mind leitaks tema eest ega oleks mul oma õigust, mis on kärsõigust, vaid see õigus, mis tuleb Kristuse usu kaudu, see, mis tuleb Jumalalt usu varal, 10. et ma tunneksin ära tema ja ta ilmutumise väärtust ja tema kannatuse osaduse ning muutuksin tema surma sarnaseks, 11. kui ma kuidagi pääsen ülestõusumisele surmusest. 12. Ei mitte, et ma selle juba oleksin kätte saanud või oleksin juba viislik, vaid ma püüan kätte saada seda, mille pärast Kristus Jeesus mind on kätte saanud. 13. Vennad, mina ei arva seda juba kätte saanud olevat; ent üht ma ütlen: Ma unustan ära, mis on taga, ja sirutun sinna poole, mis on ees, 14. ma püüan searud eesmärgi poole, taevase kutsumise võiduhinna poole Kristuses Jeesuses. 15. Nii minu nüüd, kui meid on rõõmsikku, mõtleme sama! Ja kui te midagi mõeldete teistl, siis Jumal ilmutab teile ka selle. 16. Ometi, kuhu olene jõudnud, sealt kägem sama teed!

Järgitagu apostli eeskujul

17. Järgige minu eeskujul, vennad, ja vaadake neid, kes elavad nõnda nagu meie teie eeskujuks oleme.

Kristuse risti vaenlased

18. Sest paljud, kelledest ma teile olen sagedasti ütelnud ja nüüd ütlen ka nüüd, elavad Kristuse risti vaenlastena.

19. Nende ots on hukatus, nende jumal on nende kõht ja nende su on nende häbi, nad teevad maapealseid asju. 20. Sest meie ühiskond on taevast, kust me ka ootame Issandat Jeesust Kristust kui õnnistegijat, 21. kes meie alanduse ühu muudab oma ärastletud ühu sarnaseks väge mõõda, millega ta võib ka kõik teha oma alamaks.

Manitsus

4. Nõnda, mu armsad ja igatsitud vennad, minu rõõm ja pärg, teieks siis Issandas kindlatena, armsad! 2. Huudat ma manitsen ja ma manitsen Süntühhet olema ühemõttelised Issandas. 3. Ja ma palun ka sind, tõsine kaastöölise, ära neid naisi, kes on võidelnud evangeeliumi eest ühes minuga ja Kleemensiga ja mu teiste abimeestega, kellele nimed on eluraamatus.

4. Olge liika rõõmsad Issandas! Ja teie ma ütlen: Olge rõõmsad! 5. Teie leebus saagu teatavaks kõigile inimestele. Issand on lähedal! 6. Ärge muretsjega ühtigi, vaid laske kõiges oma palumused palve ja armusega ühes ühuga saada Jumalale teatavaks. 7. Ja Jumala rahu, mis on ülema kõigest mõistusest, hoia teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses.

8. Viimaks, vennad, kõik, mis on tõsine, mis aus, mis õige, mis kasin, mis armas, mis on hea kuulda kui voorus, ikkottame ja kiituse väärt, sellele mõelge. 9. Mis te ka olete õppinud ja saanud ja kuulnud ja näinud minult, seda tehke; ja rahu Jumal on siis teiega.

Apostli rõõm filiplaste lahkkest abist

10. Väga suureks rõõmuseks Issandas aga oli mulle see, et te juba uuesti virgusite mõtlema minule; sellele te mõtlesite ennegi, aga teil ei olnud juhus selleks. 11. Ma ei ütle seda puuduse pärast, sest ma olen õppinud olema rahul sellega, mis mul on. 12. Oskan elada vähesega ja

7 Ja 11, 12; Ro. 8, 9; He. 2, 4; 12. 2. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

7 Mt. 13, 44-46. 8 Ro. 3, 21. 9 Ro. 6, 11. 10 Ga. 6, 17. 11 Ilm. 30, 6. 12 Ap. 9, 6. 13 Ti. 6, 12. 14 I Ko. 9, 24. 15 I Ko. 2, 5. 16 Ro. 12, 16. 17 Ga. 6, 16. 18 I Ko. 1, 23. 19 Ga. 6, 12. 20 Ro. 16, 18. 21 Ef. 3, 6. 22 Ro. 1, 7. 23 He. 12, 22. 24 I Ko. 1, 24. 25 Te. 2, 19. 26 I Ko. 1, 24. 27 Te. 2, 19. 28 I Ko. 1, 24. 29 Te. 2, 19. 30 I Ko. 1, 24. 31 Te. 2, 19. 32 I Ko. 1, 24. 33 Te. 2, 19. 34 I Ko. 1, 24. 35 Te. 2, 19. 36 I Ko. 1, 24. 37 Te. 2, 19. 38 I Ko. 1, 24. 39 Te. 2, 19. 40 I Ko. 1, 24. 41 Te. 2, 19. 42 I Ko. 1, 24. 43 Te. 2, 19. 44 I Ko. 1, 24. 45 Te. 2, 19. 46 I Ko. 1, 24. 47 Te. 2, 19. 48 I Ko. 1, 24. 49 Te. 2, 19. 50 I Ko. 1, 24. 51 Te. 2, 19. 52 I Ko. 1, 24. 53 Te. 2, 19. 54 I Ko. 1, 24. 55 Te. 2, 19. 56 I Ko. 1, 24. 57 Te. 2, 19. 58 I Ko. 1, 24. 59 Te. 2, 19. 60 I Ko. 1, 24. 61 Te. 2, 19. 62 I Ko. 1, 24. 63 Te. 2, 19. 64 I Ko. 1, 24. 65 Te. 2, 19. 66 I Ko. 1, 24. 67 Te. 2, 19. 68 I Ko. 1, 24. 69 Te. 2, 19. 70 I Ko. 1, 24. 71 Te. 2, 19. 72 I Ko. 1, 24. 73 Te. 2, 19. 74 I Ko. 1, 24. 75 Te. 2, 19. 76 I Ko. 1, 24. 77 Te. 2, 19. 78 I Ko. 1, 24. 79 Te. 2, 19. 80 I Ko. 1, 24. 81 Te. 2, 19. 82 I Ko. 1, 24. 83 Te. 2, 19. 84 I Ko. 1, 24. 85 Te. 2, 19. 86 I Ko. 1, 24. 87 Te. 2, 19. 88 I Ko. 1, 24. 89 Te. 2, 19. 90 I Ko. 1, 24. 91 Te. 2, 19. 92 I Ko. 1, 24. 93 Te. 2, 19. 94 I Ko. 1, 24. 95 Te. 2, 19. 96 I Ko. 1, 24. 97 Te. 2, 19. 98 I Ko. 1, 24. 99 Te. 2, 19. 100 I Ko. 1, 24.

KOLOSLASTELE 1

oskan elada kulluses, olen kõigega ja kõigi oludega harjunud: mis olema soodnud kui ka nägema näha, elama nii kulluses kui ka puuduses. 13. Ma suudan kõik teha, kes mind teeb võimevaks. 14. Sinis: te tegate hõltsi, et mind toetate minu viletsuses. 15. Ent teiegi, filipiased, teate, et armuõpetuse õigussõnadest, kui ma läksin teele Makedooniasse, ükski kogudus ei olnud oaduses minuga andma ja võimuse ärvepidamises kui ainult teie, 16. sest Tessaloonikasest te saatsite minu tarvituska ühe ja teise korra. 17. Mitte, et ma andi püüan, vaid ma ootan viia, mis kaotaks oleks teie arvele. 18. Mul on nüüd kõike ja mul on rohkesti; ma

sain küllalt, kui ma Epafroditoselt võisin vastu, mis teie olite hõltsanud magusa lõhnana ja armu ohvirina, mis on Jumale meelepärast. 19. Aga küll minu Jumal täidab kõik teie vajaduse oma rikkust mööda aiga Kristuses Jeesuses. 20. Aga Jumalale ja meie Isale olgu austus ajastuse ajastutemil Aamen.

Jumalagajätt

21. Tervitage kõiki pühaid Kristuses Jeesuses! Teid tervitavad minu juures olevad vennad. 22. Kõik pühad saadavad teile tervitust, aga isikranis neid, kes on kaetud perest. 23. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie viimaga!

PAULUSE KIRI KOLOSLASTELE

Tervitus

1. Paulus, Jumala tahtel Jeesuse Kristuse apostel, ja vend Timoteos, 2. Kolossas elavale puhadele ja usklikele vendadele Kristuses. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!

Tõnu ja paus

3. Me täname Jumalat ja oma Issanda Jeesuse Kristuse Isa, palvetades igal ajal teie eest, 4. sest me oleme kuulnud teie usust Kristuses Jeesuses ja teie armastusest kõigi pühade vastu, 5. mis teil on taevasse taale pandud lootuse pärast, millest te varemalt olete kuulnud evangeeliumi sõnana kaudu, 6. mis on tulnud teie juure ja nõnda kogu maailmas on kandmas viia ning kasvab, nõnda ka teie seas aates sellest päävast, mil te kuulsite ja tunnetasite Jumala armu töö sees, 7. nõnda nagu te seda ka õppisite Epafraze, meie armu kaasulase käest,

kes on usav Kristuse abilise teie heaks, 8. kes meile ka on teatanud teie armastusest Vaimus.

9. Sellepärast ei ole ka meie sellest päävast, mil me seda kuulsiime, lakanud palvet tegemast ja palumast teie eest, et teid tähtsaks tema tahtmise tunnetusega kõiges viimulikus tarkuses ja arusaamises, 10. et te elaksite väärakalt Issandale, et temale kõigiti meeldida, välja kandes kõiges heas töös ning kasvades Jumala tunnetuses. 11. ja saades vägevaks kõige võga tema su vägevust mööda kõigeks pühavuseks ja pikaks meeleks, rõõmuga 12. tänades Isa, kes teid on teinud kõlbavaks osa saama püha rahva pärandist valguses, 13. kes meid on päästnud pimeduse võimusest ja on meid asetanud oma armu Poja riiki.

Jeesus ja tema töö

14. Temal on meil lunastus, pattude andekssaamine. 15. Tema on nähtamatu Jumala kuju, kõige loodu esmasündinu.

KOLOSLASTELE 1, 2

16. Sest tema läbi on loodud kõik, mis on taevastes ja mis on maa peal, mis nähtav ja nähtamatu, olgu ajuisrjed, üfennused, valitsused, võimud; kõik on loodud tema läbi ja temasse; 17. ja tema ise on enne kõiki, ja kõik pühivad koos tema sees; 18. ja tema on ihu — see on koguduse — pea; ta on algus ja esmasündinu surmusest, et ta kõiges saaks esikohale. 19. Sest Jumal arvas heaks kõik tühuse lasta elada temas. 20. ja tehes rahu ristivere läbi, lepitada tema läbi enese poole kõik, niihasti selle, mis on maa peal, kui ka selle, mis on taevas.

21. Ja ta on teid, kes enne olite temast võõrdunud ja oma meelsuse poolest vaenlased, tehes kurja, nüüd ka lepitatud oma lihalikus ihus surma läbi, 22. et seada teid pühadema ja vatuuna ja loomatuuna enese ette, 23. kui te aga jäate ususse hõltsi rajatuna ja kindlana ega lasse endid ära pöörata evangeeliumi lootusest, mida te olete kuulnud ja mis on kuulutatud kõigele loodule taeva all ja mille teenijaks mina, Paulus, olen saanud.

Pauluse osa Kristuse töös

24. Nüüd ma olen rõõmus oma kannatanistest teie pärast, ja mis mul veel puudub Kristuse viletsustest, selle ma täiendan oma lihas tema ihu heaks, mis on kogudus, 25. kelle teenijaks ma olen saanud Jumala korralduse järele, mis minu kätte on usaldatud, et teile täieliselt kuulutada Jumala sõna; 26. seda saladust, mis oli varjul endiste ajastute ja sugupõlvade eest, aga nüüd on avalikuks tehtud tema pühadele, 27. kellele Jumal tahtis teada anda, milline on selle saladuse auhiilguse rikkus paganate seas — see on Kristus teie seas, auhiilguse lootus, 28. keda me kuulutame, manitsedes igit inimest ja õpetades igit inimest kõiges tarkuses, et valmistada

igit inimest täieliseks Kristuses. 29. Selle jaoks minagi näen vaeva ja võitlen tema armu mööda, mis minua on vägevasti tegev.

2. Sellepärast ma tahan, et teil oleks teada, kui suur võitlus mul on teie ja loodikealaste pärast ja kõikide pärast, kes mu palet lihas ei ole näinud, 2. et saaksid kinnitust nende südamed, alles kokku liidetud armastuse ja täielise mõistmise kogu rikkusesse ning tunnetaksid Jumala saladuse, Kristuse, 3. kelles peituvad kõik tarkuse ja tunnetuse sarded.

Õhendus Kristusega ja hoiatus valeõpetuste eest

4. Seda ma ütlen selleks, et keegi teid ei petaks meelitavate kõnedeaga. 5. Sest kuigi mina liha poolt olen eemal, olen ma suaki viimuse teiega ühes üng olen rõõmus, niha teie head korda ja teie kindlat usku Kristusesse.

6. Otsugu te nüüd olete vastu võtnud Kristuse Jeesuse, Issanda, nõnda kõige temas. 7. juurdunud tema sees ja rajatuna temale ning kinnitatuna usus, nõnda nagu teid on õpetatud, ja olge ülevoolavad tänus. 8. Vaadake, et keegi teid ei võtaks saagiks mõteteaduse ja tulija pettusega, mis vastavad inimeste pärimusele, maailma algjõududele ja mitte Kristusele. 9. Sest temas elab kõik Jumala olemuse täius ihulikult. 10. Ja te olete ülditud temas, kes on iga valituse ja võimu pea, 11. ja temas te olete ka ümber lõigatud ümberlõikamisega, mida ei toimetata kättega, vaid lihaliku ihu ärastamise teel, Kristuse ümberlõikamisega, 12. kui teid ühes temaga maha maeti ristimisest, milles teid ühes üles ärutati udu läbi, mis on tegev Jumala väes, kes tema surmusest üles äratas. 13. Ka teid, kes olete surunud ülestõusmises ja oma ümberlõikamata lihas, on ta ühes temaga teinud elavaks,

13 2 Ko. 1, 10 15 2 Ko. 7, 9 17 1 Ko. 9, 17; 2 Ko. 9, 6 18 p. 2, 25 19 2 Ko. 9, 8
20 1 Ti. 4, 18 21 1 Ko. 6, 20 22 2 Ko. 13, 12 23 2 Ko. 1, 7 24 2 Ko. 1, 8
25 Ef. 3, 9 26 1 Ti. 1, 1 27 1 Ko. 15, 58 28 Ef. 3, 27 29 2 Ko. 1, 8
30 Ef. 1, 15, 18 31 1 Ko. 5, 3, 14, 40 32 Ef. 2, 22; 3, 27 j. 33 Ja. 12, 3, 1 Ko. 1, 24 j.
34 Ef. 1, 21 35 1 Mo. 10, 16; 30, 6, Ra. 7, 29; 1 Pe. 3, 21 36 p. 3, 1
37 Ef. 2, 1-5

16 Jh. 1, 3-10 17 Op. 8, 22 j. 18 Ap. 26, 23, Ef. 1, 22, ilm. 1, 5 19 p. 1, 9, Mt. 11, 16 j.
20 Jh. 1, 16 21 Ro. 5, 10; 2 Ko. 3, 29; Ef. 1, 10, 1 Jh. 1, 2, 4, 10 22 Ro. 5, 10; Ef. 2, 3, 12, 4, 18
23 Ef. 1, 4, 5, 27 24 2 Ko. 7, 6; Ef. 3, 23, 2 Ti. 2, 10 25 Ro. 6, 25 j.
26 Ef. 3, 9 27 1 Ti. 1, 1 28 Ef. 3, 27 29 2 Ko. 1, 8 30 1 Pe. 1, 24 j.
31 Ro. 16, 18 32 1 Ko. 5, 3, 14, 40 33 Ef. 2, 22; 3, 27 j. 34 Ja. 12, 3, 1 Ko. 1, 24 j.
35 Ef. 1, 21 36 1 Mo. 10, 16; 30, 6, Ra. 7, 29; 1 Pe. 3, 21 37 p. 3, 1 38 p. 3, 1, Ro. 6, 4

andes meile andeks kõik ülesarvused, 14. kui ta kustutas meie kohta kõva võlakirja ühes selle süüetega; see oli meie vastu ja selle ta kõrvaldas, seda risti kõige naelutades. 15. Ta risus ülemustelt ja võimudest relvad ning tegi nad avauku pilke austeks, võidutsedes nende üle Kristuses.

16. Sellepärast ärge ükski mõistku kohut teie üle sõdima või joorma ja pühade või noogkute või hingamispuhvete pärast, 17. mis on vaid tulevaste asjade vari, kuna ihu on Kristuse oma. 18. Ärge las teie võiduendi teilt risuga ükski, kelie meeldib suundlikkus ja ingite austamine ning kes süngib sellest, mis ta nägemusest on näinud, lastes ilmaasjata ennast rüüa puhuda oma ihu meele poole, 19. ja kes ei pea kunni peast, kelles kogu ihu kokku liidetakse ja koos hoitakse kõõluste ja sidemete abil nung kasvab Jumala poolt seatud kasvamisest.

20. Kui te oüüd ühes Kristusega olete saanud maailma aeg õududele, miks te siis, nagu olaksite maailmas, lasete endile teha määrusi. 21. „Ära puudutal Ära matse! Ära katsu kõrgal!“ 22. — seda, mis kõut on määratud kadumisele kulutamise teel — inimeste käskude ja õpetuste järele? 23. Sel kõigel on kuul tarkuse nägu omalehtud jumalateemuse, alandikkuse ja ihu kurnamise tõttu, aga mis on tema riise väärtuseta ja mis sünnib liha rahuldamiseks.

Järeidused surmusest ühesõnusest ühes Kristusega

3. Kui te nüüd ühes Kristusega olete surmusest ühes tõusnud, siis otsige seda, mis on ülal, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. 2. Mõelge sellele, mis on ülal, mitte sellele, mis on maal peal. 3. Sest teie olete surmud ja teie elu on varjul ühes Kristusega Jumalas. 4. Kui Kristus, meie elu, saab avalikuks,

sis saate ka teie ühes temaga avalikuks au sees.

5. Sellepärast surmake oma maaspalsed lakmed: hoorus, roppus, kired, pehad hümud ja ahnus, mis on ebajumalateenistus; 6. nende pärast tuleb Jumala viha; 7. nende sees käisite muiste ka teie, kui elasite neis. 8. Ent nüüd jätke teiegi maha see kõik: viha, ärritatavus, kurjus, pilkamine, ropud sõnad oma suust. 9. Ärge rääkige valet üksteisest, sest te olete endid lahti rüüetanud vanast inimesest tema tegudega, 10. ja olete rüüetanud uude immesse, kes on uuendatud õigesti tunnetama oma Looja kuu järele, 11. kus ei ole kreeklase ega juudi, ei ümberlõigatud ega ümberlõikamata, ei harimatut ega sküüti, ei orja ega vaba, vaid kõik ja kõikide sees on Kristus!

12. Rõetuge siis kui Jumala valitud pühad ja armastatud südamefiku halastusega, heidusega, andlusega, usadusega, pika meeleaga, 13. sallides üksteist ja andeks andes üksteisele, kui kellelgi on kaebust teie peale. Nõnda nagu Kristus teile on andeks annud, nõnda tehke ka teie. 14. Aga kõigele sellele lisaks olgu armastus; see on tõuslik side. 15. Ja Kristuse rahu valitsegu teie südameis, sest selleks te olete kutsunud ühes ihus ja olge tänulikud. 16. Kristuse sõna elagu rohkesti teie seas. Kõige tarkusega õpetage ja juhstage üksteist psalmidega ja kutsulauludega ja vaimulike lauludega, tahnimees lauldes Issandale oma südames. 17. Ja kõik, mida te iganes teete sõnaga või tööga, seda tehke kõik Issanda Jeesuse nimel, tänades Jumalat Issa tema läbi!

Kristusest perekonnaliik

18. Naised, olge meesle allaheitiid, nõnda nagu on kohus Issandas! 19. Mehed, armastage oma nait ja ärge olge karitud nende vastu! 20. Lapsed, olge

oma vanemale sõnakunelidud kõigis asjus, sest see on Issandale meelepärast! 21. Issad, ärge ärritage oma lapsi, et nad ei lõheks arakal. 22. Orjad, olge sõnakunelidud kõigis asjus neile, kes saandad on liha poolest, mitte silmakirjaks nagu need, kes püüavad olla inimestele meelepärast, vaid siirast sõdamest, kartes Issandat! 23. Mida te iganes teete, seda tehke südamest, nõnda nagu Issandale ja mitte nagu inimestele, 24. teades, et te saate Issandalt püüdi palgal. Te teenite Issandat Kristust! 25. Aga kes teeb ülekohtu, saab kätte, mis ta on ülekohtu teinud, ja ei tehta vahet isikute vahel.

4. Issandad, tehke oma orjadele, mis on õige ja kohus, ja teadke, et ka teil on Issand taevas!

Patve evangeliumi levimiseks

2. Jätge kindlasti palvesse ja valvake patvea tünuga, 3. paludes ühtlasi ka meie eest, et Jumal meile avaldaks sõna ukse, et saaksime rääkida Kristuse saladust, mille pärast mina olen siin seotud, 4. et ma seda võiksin avaldada, nõnda nagu mul tuleb kõnelda.

5. Kohelge targasti neid, kes on väljaspool, ja pidage seda kaalikal. Teie kõne olgu alati armu sees, soolaga soolatud, et te teaksite, kuidas teil tuleb ugahele kosta.

Isiklikud tervitused ja lõppsõna

7. Kuidas mu käsi käib, küll seda kõike teatab teile Tühfikos, armas vend ja

ustav abiline ning kaassulane Issandas, 8. kelle ma praegu läkitan teile juure selbe tarvis, et te saaksite teada, kuidas meie käsi käib, ja et ta kinnitaks teie sõdameid, 9. ühes ustava ja armsa vennaga Onesimosega, kes on teie seast. Küll nad annavad teile teada, kuidas siin kõigega tügu on.

10. Teile saandab tervist Aristarhos, mu vangiseltuline, ja Markus, Barnabase õpopeg, kelle kohta te juba olete saanud juhatust, et kui ta tuleb teie juure, te võtaksite ta vastu. 11. Ja teid tervitab Jeeus, keda hüütakse Justuseks. Need on ümberlõigatud olnud ainult kaastööd Jumala riigi alal, ja nad on olnud mulle troostiks. 12. Teid tervitab Epafraas, kes on teie seast, Kristuse Jeesuse sulane, kes alati võitleb teie eest palveis, et te piisaksite tõuslikena ja olekute täidetud kõige Jumala tahtusega. 13. Sest ma annan temale selle tunnustuse, et ka kannab väga suurt hooit teie eest ja nende eest, kes on Laodikeas ja kes on Hierapolis.

14. Teid tervitab arst Luukas, kes mulle on armas, ja Deemas. 15. Tervitage vendi Laodikeas ja Nümfat ja kogudust ta majas. 16. Ja kui see kiril on loetud teie juures, siis tehke nii, et seda loetaks ka Laodikea koguduses, ja et teie loeksite ka Laodikeast tulevate kirja. 17. Ja utelge Arhipposele: „Pea silmas oma ametit, mille sa oled saanud Issandalt, et sa seda täidaksid!“

18. See tervitus on minu, Pauluse, oma käega. Mõelge mu ahelatel! Arm teiega!

22 Ef 6, 5 23 Ro 2, 11 24 Mo 25, 43 53 25 Ef 6, 11 26 Te 3, 17 27 Ro 15, 30 28 Ko 16, 9; Ef 6, 19, 20 29 Te 3, 1 30 Ef 5, 15 31 Te 4, 12 32 Mk 9, 50, Ef 4, 29 33 Ef 6, 21 34 Ro 16, 21 35 2 Te 1, 17 36 p 1, 7 37 2 Ti 4, 10 38 Im 2, 26 39 Ef 6, 2 40 Ro 16, 21

PAULUSE ESIMENE KIRI TESSALOONIKLASTELE

Tervitust ja tühnu tessalooniklastele nende
oma eest

1. Paulus ja Silvanus ja Timoteos
tessalooniklastele kogudusele Jumalas Issa
a Issandas Jeesuses Kristuses. Armu
teile ja rahu!

2. Me täname alati Jumalat teie kõikide
eest ning tuleme teid meele oma
palvetes, lakkamatult. 3. meenutades teie
uusi tegu ja armastuse tööd ning kannat-
likkust lootuses meie Issandale Jeesusele
Kristusele Jumala ja meie Isa ees,
4. teades, et teie, Jumala armastatud
vennad, olete valitud. 5. Sest meie
evangelium ei tulnud teie juure mitte
ainult sõnaga, vaid ka väga ning Püha
Vaimuga ja väga kindla veendumusega,
nagu te ju isegi teate, missugused me
oleme teie seas teie pärast. 6. Ja teist
sai meie ja Issanda järgijad, kui te
võtsite sõna vastu auveres viitsuses
Püha Vaimu rõõmuga, 7. nii et te olete
saanud eeskujuks kõigile usklikele
Makedoonias ja Ahhaas. 8. Sest teie
juurest on Issanda sõna kostnud mitte
ainult Makedooniasse ja Ahhaasse, vaid
ka igale poole on levitud teie usk
Jumalasse, nõnda et meil pole tarvis
selest midagi rääkida. 9. Ise nad ju
utustavad meist, kuidas me oleme
tulnud teie juure ja kuidas te olete
pöördunud ebsjumaalast Jumala poole
teenima elavat ja tõelist Jumalat
10. ning ootama täievaatlikult Poega,
kelle tema on surmuis üles äratanud,
Jeesust, kes meid tõmbab välja tuleva-
sest vihasest.

Apostel ärgustab oma kuulujuttude

2. Teie ise ja teie, vennad, et meie
tulek teie juure ei ole olnud tühi;
2. vaid, kuigi meie, nagu te teate, olime
kannatanud Filipis ja saanud teotada,
võtsime siiski oma Jumalas julguse
kuulutada teile Jumala evangeliumi
suure võitlusega.

3. Sest meie manitsus ei tule mitte
üksimeelest, ei ebapuhtast mõttest ega
kavalusest, 4. vaid nõnda nagu Jumal on
meid arvanud kõlbavaks usaldada
evangelium meie kätte, nõnda me ka
räägime, ei mitte, nagu tahaksime olla
inimestele, vaid Jumalale meelepärast,
kes katsub läbi meie südamed. 5. Sest
me ei ole ilgi tarvitanud meelilavast
sõnu, nagu te teate, ega ka ettekäänded
ahmuseks: Jumal on tunnistaja. 6. Me ei
otsi ka austust inimestelt, ei teilt ega
muilt, 7. kuigi me Kristuse apostolitena
oleksime võinud esineda tähtsatena, vaid
me oleme saanud leebeiks teie seas nagu
metaja ema, kes hellitab oma lapsi;
8. nõnda meie, teid ihaldades, olime
valmis teile andma mitte ainult Jumala
evangeliumi, vaid ka oma hinged, sest
te olete meile armsaks saanud. 9. Te
mõeldate ju, vennad, meie tööd ja vaeva:
ööd ja päevad me tegime tööd selleks, et
mitte kedagi teie seast koormata, ja kun-
lutasime teie seas Jumala evangeliumi.
10. Teie ja Jumal olete tunnistajad, kui
pühasti ja ägesti ja laimamatult me
suhtusime teisse usklikesse; 11. nagu te
ka teate, kuidas me igahül teie seast
otsegu isa oma lapsi 12. õhutasime ja

1 TESSALOONIKLASTELE 2, 3, 4

juulguatame, teid manitsedes elama
nõnda, kuidas kohus on Jumala ees, kes
teid kutsus oma riiki ja ausse

Koguduse tagakiusamist

13. Ja seepärast meiegi täname lak-
kamatult Jumalat, et teie, kuuldes meilt
Jumala sõna, ei võtnud seda vastu mitte
inimese sõnana, vaid sellena, mida see
tõesti on, Jumala sõnana, mis ka on
tegev teie seas, kes usute. 14. Sest teie,
vennad, olete saanud nende Kristuses
Jeesuses olevate Jumala koguduste järgi-
jaks, mis on Judeas, sest ka teie olete
saanud sedasama kannatada oma augu-
vendade poolt, nõnda nagu nemadki
juutide poolt, 15. kes tapsid Issanda
Jeesuse ja prohvetid, ja kiusasid meid
saga, ja ei ole Jumalale meelepärast, ja on
kõigi inimeste vastased 16. ning keelavad
meid rääkimast paganaile nende pääst-
miseks, et täita kõigil oma paltude mõõtu.
Aga viha ongi juba tulnud nende peale
lõpuni.

Apostli igatsus külastada kogudusi

17. Meie aga, vennad, olles teist
lahutanud narukeseks ajaks küll palge,
mitte aga südame poolest, oleme seda
suurema hirmuga püüdnud näha saada
teie palet. 18. Seepärast oleme tahtnud
tulla teie juure, mina, Paulus, küll
üks kord ja teinegi kord, aga saatan on
meid takistanud. 19. Sest kes on meie
lootus või rõõm või kiitumise parg —
kas mitte teiegi — meie Issanda Jeesuse
Kristuse ees tema tulemisest? 20. Sest
teie olete meie au ja rõõm.

Timoteose illesanne

3. Sellepärast meie, kui me enam ei
läbenud kannatada, arvasime heaks jääda
üksinda Ateenasse 2. ja ähkrasime
Timoteose, oma venna ja Jumala kaas-
töölise Kristuse evangeliumi kuuluta-
miseks, teid kinnitama ja manitsena
teie uusi pärast, 3. et ükski ennast ei

laseks viitsutada meie viitsustis. Sest te
isegi teate, et meid on neisile pandud.
4. Sest ka siis, kui olime teie juures,
ühtesime teile ette, et meid vaevad
ootavad, nõnda nagu ongi sündinud ja on
teile teada. 5. Sellepärast ka mina, kui
ma enam ei läbenud, läkitasin tema
kuulama teie usku, kas ehk vähem
kiusaja ei ole teid kiusanud ja kas meie
vaev ei ole saanud tühjaks.

6. Aga kui Timoteos näid tuli meie
juure teie juurest ja tõi rõõmsaid
sõnumeid teie uuest ja armastusest ja
et te peate meid alati heas mälestuses
ning igatsete meid näha saada, nõnda
nagu meiegi teid, 7. siis oleme tõotatud
teie suhtes, vennad, kõiges oma hädas ja
kitsikuses teie usu läbi, 8. sest et nüüd
me elame, kui teie püsite kindlasti
Issandas. 9. Sest missugust tühnu me
võimegi anda Jumalale teie pärast kõige
selle rõõmu eest, mis meil on teist oma
Jumala ees, 10. kuna me ööd ja päevad
oleme kõige palavas palves, et saaksime
näha teie palet ja täita seda, mis teie
usul veel on puudu.

11. Aga meie Jumal ja Isa ise ja meie
Issand Jeesus Kristus juhtigu meie tee
teie juure. 12. Ent teid kaavatagu Issand
ja tehku teid rikkaks armastuse poolest
üks teise vastu ja kõikide vastu, nagu
meiegi oleme teie vastu, 13. et kinnitada
teie südamed laimatuks pühitsuseks
Jumala ja meie Isa ees meie Issanda
Jeesuse tulekul kõigi ta pühadega.

Manitsused laimatuks eluks

4. Peale selle nüüd, vennad, me
palume ja manitseme teid Issandas
Jeesuses, et teie, nõnda nagu te meilt
olete õppinud, kuidas elada ja olla
Jumalale meelivõõda, ja nõnda nagu te
juba elategi, kasvaksite veel täiuslikumaks.
2. Sest te teate, mis käsud me teile oleme
annud Issanda Jeesuse läbi. 3. Sest see
on Jumala tahtmine, teie pühitus, et te
hoiduksite hoovuse eest, 4. et igaks

1. Ap. 14, 40. 6. 19; 17. 10; 1. Te. 1. 1. 3. Jh. 6, 29; 1. Ko. 13, 13; He. 6, 10. 5. 1. Ko. 2, 5.
Ef. 1, 13. 4. 1. Ko. 4, 16; Ef. 1, 1. 7. p. 4, 10. 8. Ro. 1, 6. 9. Ap. 14, 15; 1. Ko. 12, 2.
10. Fl. 3, 20; 1. Te. 3, 13. 11. p. 1, 1. 12. Ap. 16, 20; 1. Te. 1, 1. 13. 2. Ko. 7, 2. 14. Ga. 1, 10;
1. Te. 1, 1. 15. Ap. 20, 33. 16. 1. Th. 5, 47; 44. 17. 2. Ko. 4, 12. 18. Ef. 4, 1; Fl. 1, 27.

23. p. 1, 2; Mt. 10, 40; Ga. 1, 11. 24. Ap. 17, 13. 25. Ap. 2, 23; 7, 52. 26. Mt. 23, 32. 27. Ro. 1, 11; 13, 15; 23. 28. 1. Te. 1, 16; 4, 1. 29. Ap. 17, 14. 30. Ap. 16, 1. 31. Ef. 3, 73. 32. 1. Te. 1, 17. 33. 1. Te. 1, 17. 34. 1. Ko. 6, 13; 15, 1. 35. 1. Ro. 1, 10. 36. Fl. 1, 10. 37. 1. Te. 1, 17. 38. 1. Te. 1, 17. 39. 1. Te. 1, 17. 40. 1. Te. 1, 17. 41. 1. Te. 1, 17. 42. 1. Te. 1, 17. 43. 1. Te. 1, 17. 44. 1. Te. 1, 17. 45. 1. Te. 1, 17. 46. 1. Te. 1, 17. 47. 1. Te. 1, 17. 48. 1. Te. 1, 17. 49. 1. Te. 1, 17. 50. 1. Te. 1, 17. 51. 1. Te. 1, 17. 52. 1. Te. 1, 17. 53. 1. Te. 1, 17. 54. 1. Te. 1, 17. 55. 1. Te. 1, 17. 56. 1. Te. 1, 17. 57. 1. Te. 1, 17. 58. 1. Te. 1, 17. 59. 1. Te. 1, 17. 60. 1. Te. 1, 17. 61. 1. Te. 1, 17. 62. 1. Te. 1, 17. 63. 1. Te. 1, 17. 64. 1. Te. 1, 17. 65. 1. Te. 1, 17. 66. 1. Te. 1, 17. 67. 1. Te. 1, 17. 68. 1. Te. 1, 17. 69. 1. Te. 1, 17. 70. 1. Te. 1, 17. 71. 1. Te. 1, 17. 72. 1. Te. 1, 17. 73. 1. Te. 1, 17. 74. 1. Te. 1, 17. 75. 1. Te. 1, 17. 76. 1. Te. 1, 17. 77. 1. Te. 1, 17. 78. 1. Te. 1, 17. 79. 1. Te. 1, 17. 80. 1. Te. 1, 17. 81. 1. Te. 1, 17. 82. 1. Te. 1, 17. 83. 1. Te. 1, 17. 84. 1. Te. 1, 17. 85. 1. Te. 1, 17. 86. 1. Te. 1, 17. 87. 1. Te. 1, 17. 88. 1. Te. 1, 17. 89. 1. Te. 1, 17. 90. 1. Te. 1, 17. 91. 1. Te. 1, 17. 92. 1. Te. 1, 17. 93. 1. Te. 1, 17. 94. 1. Te. 1, 17. 95. 1. Te. 1, 17. 96. 1. Te. 1, 17. 97. 1. Te. 1, 17. 98. 1. Te. 1, 17. 99. 1. Te. 1, 17. 100. 1. Te. 1, 17.

2 TESSALOONIKLASTELE 2, 3

paneb vastu ja tõstab enese üle kõige, mida nimetatakse Jumalaks või jumala-teenistuseks, nii et ta leiub Jumala templisse ja ütleb enese olevat Jumala. 5. Eks te mäleta, et ma seda teile ütlesin, kui olin alles teie juures? 6. Ja nüüd te teate, mis takistab teda saamast avalikuks omal ajal. 7. Sept ühekohtu saladus on juba mõjumas, ainult peab enne vahelt kõrvaldatama see, kes teda suamaani takistab; 8. ja siis saab avalikuks ühekohtune — kelle Issand Jeesus hävitab oma suu vaumuga ja kellele ta teeb otsa oma tulemise ilmunisega — 9. kelle tulemine sünnib sestana võimu mõjus- tuse igasuguses valeluses ja valeloomu- tähtedega ja valemetodega 10. ja igasuguse ühekohtu pertuses nalle, kes hukka lähevad, sellespärast et nad ei võtnud vastu tõe armastust, et nad oleksid võinud pääseda 11. Ja sellespärast Jumal likitab neile vägeva eksituse, et nad hakkavad uskuma valet, 12. et mõistetakse hukka kõik need, kes ei ole uskunud tõe, vaid kellel on olnud hea meel ühekohtust.

Tänu Jumalale ja palve kogudute eest

13. Aga me peame auati tänama Jumalat teie eest, Issanda armastatud vennad, et Jumal algusest teid on valinud õndsuseks Vaimu pühitsemise ja tõe usu kaudu, 14. milleks ta on teidki kutsumud meie evangeliumi läbi, et te kätte saaksite meie Issanda Jeesuse Kristuse au. 15. Siis seiske nüüd, vennad, ja pidage kinni neist õpetustist, mis te meilt olete õppinud suusõnal või kirja teel. 16. Aga meie Issand Jeesus Kristus ise ja Jumal, meie Isa, kes meid on armastanud ja meile on annud igavese troosti ja hea lootuse armuannuna, 17. troostigu teie südameid ja kinnitagu teid igasuguses heas teos ja sõnas.

7 Ap. 20, 20. 8 Js. 21, 4. 10. 19, 15. 20. 11 Ro. 1, 24. 28. 12 Th. 4, 1. 13 1. 3. 14 1. 3. 15 1. 3. 16 1. 3. 17 1. 3. 18 1. 3. 19 1. 3. 20 1. 3. 21 1. 3. 22 1. 3. 23 1. 3. 24 1. 3. 25 1. 3. 26 1. 3. 27 1. 3. 28 1. 3. 29 1. 3. 30 1. 3. 31 1. 3. 32 1. 3. 33 1. 3. 34 1. 3. 35 1. 3. 36 1. 3. 37 1. 3. 38 1. 3. 39 1. 3. 40 1. 3. 41 1. 3. 42 1. 3. 43 1. 3. 44 1. 3. 45 1. 3. 46 1. 3. 47 1. 3. 48 1. 3. 49 1. 3. 50 1. 3. 51 1. 3. 52 1. 3. 53 1. 3. 54 1. 3. 55 1. 3. 56 1. 3. 57 1. 3. 58 1. 3. 59 1. 3. 60 1. 3. 61 1. 3. 62 1. 3. 63 1. 3. 64 1. 3. 65 1. 3. 66 1. 3. 67 1. 3. 68 1. 3. 69 1. 3. 70 1. 3. 71 1. 3. 72 1. 3. 73 1. 3. 74 1. 3. 75 1. 3. 76 1. 3. 77 1. 3. 78 1. 3. 79 1. 3. 80 1. 3. 81 1. 3. 82 1. 3. 83 1. 3. 84 1. 3. 85 1. 3. 86 1. 3. 87 1. 3. 88 1. 3. 89 1. 3. 90 1. 3. 91 1. 3. 92 1. 3. 93 1. 3. 94 1. 3. 95 1. 3. 96 1. 3. 97 1. 3. 98 1. 3. 99 1. 3. 100 1. 3. 101 1. 3. 102 1. 3. 103 1. 3. 104 1. 3. 105 1. 3. 106 1. 3. 107 1. 3. 108 1. 3. 109 1. 3. 110 1. 3. 111 1. 3. 112 1. 3. 113 1. 3. 114 1. 3. 115 1. 3. 116 1. 3. 117 1. 3. 118 1. 3. 119 1. 3. 120 1. 3. 121 1. 3. 122 1. 3. 123 1. 3. 124 1. 3. 125 1. 3. 126 1. 3. 127 1. 3. 128 1. 3. 129 1. 3. 130 1. 3. 131 1. 3. 132 1. 3. 133 1. 3. 134 1. 3. 135 1. 3. 136 1. 3. 137 1. 3. 138 1. 3. 139 1. 3. 140 1. 3. 141 1. 3. 142 1. 3. 143 1. 3. 144 1. 3. 145 1. 3. 146 1. 3. 147 1. 3. 148 1. 3. 149 1. 3. 150 1. 3. 151 1. 3. 152 1. 3. 153 1. 3. 154 1. 3. 155 1. 3. 156 1. 3. 157 1. 3. 158 1. 3. 159 1. 3. 160 1. 3. 161 1. 3. 162 1. 3. 163 1. 3. 164 1. 3. 165 1. 3. 166 1. 3. 167 1. 3. 168 1. 3. 169 1. 3. 170 1. 3. 171 1. 3. 172 1. 3. 173 1. 3. 174 1. 3. 175 1. 3. 176 1. 3. 177 1. 3. 178 1. 3. 179 1. 3. 180 1. 3. 181 1. 3. 182 1. 3. 183 1. 3. 184 1. 3. 185 1. 3. 186 1. 3. 187 1. 3. 188 1. 3. 189 1. 3. 190 1. 3. 191 1. 3. 192 1. 3. 193 1. 3. 194 1. 3. 195 1. 3. 196 1. 3. 197 1. 3. 198 1. 3. 199 1. 3. 200 1. 3. 201 1. 3. 202 1. 3. 203 1. 3. 204 1. 3. 205 1. 3. 206 1. 3. 207 1. 3. 208 1. 3. 209 1. 3. 210 1. 3. 211 1. 3. 212 1. 3. 213 1. 3. 214 1. 3. 215 1. 3. 216 1. 3. 217 1. 3. 218 1. 3. 219 1. 3. 220 1. 3. 221 1. 3. 222 1. 3. 223 1. 3. 224 1. 3. 225 1. 3. 226 1. 3. 227 1. 3. 228 1. 3. 229 1. 3. 230 1. 3. 231 1. 3. 232 1. 3. 233 1. 3. 234 1. 3. 235 1. 3. 236 1. 3. 237 1. 3. 238 1. 3. 239 1. 3. 240 1. 3. 241 1. 3. 242 1. 3. 243 1. 3. 244 1. 3. 245 1. 3. 246 1. 3. 247 1. 3. 248 1. 3. 249 1. 3. 250 1. 3. 251 1. 3. 252 1. 3. 253 1. 3. 254 1. 3. 255 1. 3. 256 1. 3. 257 1. 3. 258 1. 3. 259 1. 3. 260 1. 3. 261 1. 3. 262 1. 3. 263 1. 3. 264 1. 3. 265 1. 3. 266 1. 3. 267 1. 3. 268 1. 3. 269 1. 3. 270 1. 3. 271 1. 3. 272 1. 3. 273 1. 3. 274 1. 3. 275 1. 3. 276 1. 3. 277 1. 3. 278 1. 3. 279 1. 3. 280 1. 3. 281 1. 3. 282 1. 3. 283 1. 3. 284 1. 3. 285 1. 3. 286 1. 3. 287 1. 3. 288 1. 3. 289 1. 3. 290 1. 3. 291 1. 3. 292 1. 3. 293 1. 3. 294 1. 3. 295 1. 3. 296 1. 3. 297 1. 3. 298 1. 3. 299 1. 3. 300 1. 3. 301 1. 3. 302 1. 3. 303 1. 3. 304 1. 3. 305 1. 3. 306 1. 3. 307 1. 3. 308 1. 3. 309 1. 3. 310 1. 3. 311 1. 3. 312 1. 3. 313 1. 3. 314 1. 3. 315 1. 3. 316 1. 3. 317 1. 3. 318 1. 3. 319 1. 3. 320 1. 3. 321 1. 3. 322 1. 3. 323 1. 3. 324 1. 3. 325 1. 3. 326 1. 3. 327 1. 3. 328 1. 3. 329 1. 3. 330 1. 3. 331 1. 3. 332 1. 3. 333 1. 3. 334 1. 3. 335 1. 3. 336 1. 3. 337 1. 3. 338 1. 3. 339 1. 3. 340 1. 3. 341 1. 3. 342 1. 3. 343 1. 3. 344 1. 3. 345 1. 3. 346 1. 3. 347 1. 3. 348 1. 3. 349 1. 3. 350 1. 3. 351 1. 3. 352 1. 3. 353 1. 3. 354 1. 3. 355 1. 3. 356 1. 3. 357 1. 3. 358 1. 3. 359 1. 3. 360 1. 3. 361 1. 3. 362 1. 3. 363 1. 3. 364 1. 3. 365 1. 3. 366 1. 3. 367 1. 3. 368 1. 3. 369 1. 3. 370 1. 3. 371 1. 3. 372 1. 3. 373 1. 3. 374 1. 3. 375 1. 3. 376 1. 3. 377 1. 3. 378 1. 3. 379 1. 3. 380 1. 3. 381 1. 3. 382 1. 3. 383 1. 3. 384 1. 3. 385 1. 3. 386 1. 3. 387 1. 3. 388 1. 3. 389 1. 3. 390 1. 3. 391 1. 3. 392 1. 3. 393 1. 3. 394 1. 3. 395 1. 3. 396 1. 3. 397 1. 3. 398 1. 3. 399 1. 3. 400 1. 3. 401 1. 3. 402 1. 3. 403 1. 3. 404 1. 3. 405 1. 3. 406 1. 3. 407 1. 3. 408 1. 3. 409 1. 3. 410 1. 3. 411 1. 3. 412 1. 3. 413 1. 3. 414 1. 3. 415 1. 3. 416 1. 3. 417 1. 3. 418 1. 3. 419 1. 3. 420 1. 3. 421 1. 3. 422 1. 3. 423 1. 3. 424 1. 3. 425 1. 3. 426 1. 3. 427 1. 3. 428 1. 3. 429 1. 3. 430 1. 3. 431 1. 3. 432 1. 3. 433 1. 3. 434 1. 3. 435 1. 3. 436 1. 3. 437 1. 3. 438 1. 3. 439 1. 3. 440 1. 3. 441 1. 3. 442 1. 3. 443 1. 3. 444 1. 3. 445 1. 3. 446 1. 3. 447 1. 3. 448 1. 3. 449 1. 3. 450 1. 3. 451 1. 3. 452 1. 3. 453 1. 3. 454 1. 3. 455 1. 3. 456 1. 3. 457 1. 3. 458 1. 3. 459 1. 3. 460 1. 3. 461 1. 3. 462 1. 3. 463 1. 3. 464 1. 3. 465 1. 3. 466 1. 3. 467 1. 3. 468 1. 3. 469 1. 3. 470 1. 3. 471 1. 3. 472 1. 3. 473 1. 3. 474 1. 3. 475 1. 3. 476 1. 3. 477 1. 3. 478 1. 3. 479 1. 3. 480 1. 3. 481 1. 3. 482 1. 3. 483 1. 3. 484 1. 3. 485 1. 3. 486 1. 3. 487 1. 3. 488 1. 3. 489 1. 3. 490 1. 3. 491 1. 3. 492 1. 3. 493 1. 3. 494 1. 3. 495 1. 3. 496 1. 3. 497 1. 3. 498 1. 3. 499 1. 3. 500 1. 3. 501 1. 3. 502 1. 3. 503 1. 3. 504 1. 3. 505 1. 3. 506 1. 3. 507 1. 3. 508 1. 3. 509 1. 3. 510 1. 3. 511 1. 3. 512 1. 3. 513 1. 3. 514 1. 3. 515 1. 3. 516 1. 3. 517 1. 3. 518 1. 3. 519 1. 3. 520 1. 3. 521 1. 3. 522 1. 3. 523 1. 3. 524 1. 3. 525 1. 3. 526 1. 3. 527 1. 3. 528 1. 3. 529 1. 3. 530 1. 3. 531 1. 3. 532 1. 3. 533 1. 3. 534 1. 3. 535 1. 3. 536 1. 3. 537 1. 3. 538 1. 3. 539 1. 3. 540 1. 3. 541 1. 3. 542 1. 3. 543 1. 3. 544 1. 3. 545 1. 3. 546 1. 3. 547 1. 3. 548 1. 3. 549 1. 3. 550 1. 3. 551 1. 3. 552 1. 3. 553 1. 3. 554 1. 3. 555 1. 3. 556 1. 3. 557 1. 3. 558 1. 3. 559 1. 3. 560 1. 3. 561 1. 3. 562 1. 3. 563 1. 3. 564 1. 3. 565 1. 3. 566 1. 3. 567 1. 3. 568 1. 3. 569 1. 3. 570 1. 3. 571 1. 3. 572 1. 3. 573 1. 3. 574 1. 3. 575 1. 3. 576 1. 3. 577 1. 3. 578 1. 3. 579 1. 3. 580 1. 3. 581 1. 3. 582 1. 3. 583 1. 3. 584 1. 3. 585 1. 3. 586 1. 3. 587 1. 3. 588 1. 3. 589 1. 3. 590 1. 3. 591 1. 3. 592 1. 3. 593 1. 3. 594 1. 3. 595 1. 3. 596 1. 3. 597 1. 3. 598 1. 3. 599 1. 3. 600 1. 3. 601 1. 3. 602 1. 3. 603 1. 3. 604 1. 3. 605 1. 3. 606 1. 3. 607 1. 3. 608 1. 3. 609 1. 3. 610 1. 3. 611 1. 3. 612 1. 3. 613 1. 3. 614 1. 3. 615 1. 3. 616 1. 3. 617 1. 3. 618 1. 3. 619 1. 3. 620 1. 3. 621 1. 3. 622 1. 3. 623 1. 3. 624 1. 3. 625 1. 3. 626 1. 3. 627 1. 3. 628 1. 3. 629 1. 3. 630 1. 3. 631 1. 3. 632 1. 3. 633 1. 3. 634 1. 3. 635 1. 3. 636 1. 3. 637 1. 3. 638 1. 3. 639 1. 3. 640 1. 3. 641 1. 3. 642 1. 3. 643 1. 3. 644 1. 3. 645 1. 3. 646 1. 3. 647 1. 3. 648 1. 3. 649 1. 3. 650 1. 3. 651 1. 3. 652 1. 3. 653 1. 3. 654 1. 3. 655 1. 3. 656 1. 3. 657 1. 3. 658 1. 3. 659 1. 3. 660 1. 3. 661 1. 3. 662 1. 3. 663 1. 3. 664 1. 3. 665 1. 3. 666 1. 3. 667 1. 3. 668 1. 3. 669 1. 3. 670 1. 3. 671 1. 3. 672 1. 3. 673 1. 3. 674 1. 3. 675 1. 3. 676 1. 3. 677 1. 3. 678 1. 3. 679 1. 3. 680 1. 3. 681 1. 3. 682 1. 3. 683 1. 3. 684 1. 3. 685 1. 3. 686 1. 3. 687 1. 3. 688 1. 3. 689 1. 3. 690 1. 3. 691 1. 3. 692 1. 3. 693 1. 3. 694 1. 3. 695 1. 3. 696 1. 3. 697 1. 3. 698 1. 3. 699 1. 3. 700 1. 3. 701 1. 3. 702 1. 3. 703 1. 3. 704 1. 3. 705 1. 3. 706 1. 3. 707 1. 3. 708 1. 3. 709 1. 3. 710 1. 3. 711 1. 3. 712 1. 3. 713 1. 3. 714 1. 3. 715 1. 3. 716 1. 3. 717 1. 3. 718 1. 3. 719 1. 3. 720 1. 3. 721 1. 3. 722 1. 3. 723 1. 3. 724 1. 3. 725 1. 3. 726 1. 3. 727 1. 3. 728 1. 3. 729 1. 3. 730 1. 3. 731 1. 3. 732 1. 3. 733 1. 3. 734 1. 3. 735 1. 3. 736 1. 3. 737 1. 3. 738 1. 3. 739 1. 3. 740 1. 3. 741 1. 3. 742 1. 3. 743 1. 3. 744 1. 3. 745 1. 3. 746 1. 3. 747 1. 3. 748 1. 3. 749 1. 3. 750 1. 3. 751 1. 3. 752 1. 3. 753 1. 3. 754 1. 3. 755 1. 3. 756 1. 3. 757 1. 3. 758 1. 3. 759 1. 3. 760 1. 3. 761 1. 3. 762 1. 3. 763 1. 3. 764 1. 3. 765 1. 3. 766 1. 3. 767 1. 3. 768 1. 3. 769 1. 3. 770 1. 3. 771 1. 3. 772 1. 3. 773 1. 3. 774 1. 3. 775 1. 3. 776 1. 3. 777 1. 3. 778 1. 3. 779 1. 3. 780 1. 3. 781 1. 3. 782 1. 3. 783 1. 3. 784 1. 3. 785 1. 3. 786 1. 3. 787 1. 3. 788 1. 3. 789 1. 3. 790 1. 3. 791 1. 3. 792 1. 3. 793 1. 3. 794 1. 3. 795 1. 3. 796 1. 3. 797 1. 3. 798 1. 3. 799 1. 3. 800 1. 3. 801 1. 3. 802 1. 3. 803 1. 3. 804 1. 3. 805 1. 3. 806 1. 3. 807 1. 3. 808 1. 3. 809 1. 3. 810 1. 3. 811 1. 3. 812 1. 3. 813 1. 3. 814 1. 3. 815 1. 3. 816 1. 3. 817 1. 3. 818 1. 3. 819 1. 3. 820 1. 3. 821 1. 3. 822 1. 3. 823 1. 3. 824 1. 3. 825 1. 3. 826 1. 3. 827 1. 3. 828 1. 3. 829 1. 3. 830 1. 3. 831 1. 3. 832 1. 3. 833 1. 3. 834 1. 3. 835 1. 3. 836 1. 3. 837 1. 3. 838 1. 3. 839 1. 3. 840 1. 3. 841 1. 3. 842 1. 3. 843 1. 3. 844 1. 3. 845 1. 3. 846 1. 3. 847 1. 3. 848 1. 3. 849 1. 3. 850 1. 3. 851 1. 3. 852 1. 3. 853 1. 3. 854 1. 3. 855 1. 3. 856 1. 3. 857 1. 3. 858 1. 3. 859 1. 3. 860 1. 3. 861 1. 3. 862 1. 3. 863 1. 3. 864 1. 3. 865 1. 3. 866 1. 3. 867 1. 3. 868 1. 3. 869 1. 3. 870 1. 3. 871 1. 3. 872 1. 3. 873 1. 3. 874 1. 3. 875 1. 3. 876 1. 3. 877 1. 3. 878 1. 3. 879 1. 3. 880 1. 3. 881 1. 3. 882 1. 3. 883 1. 3. 884 1. 3. 885 1. 3. 886 1. 3. 887 1. 3. 888 1. 3. 889 1. 3. 890 1. 3. 891 1. 3. 892 1. 3. 893 1. 3. 894 1. 3. 895 1. 3. 896 1. 3. 897 1. 3. 898 1. 3. 899 1. 3. 900 1. 3. 901 1. 3. 902 1. 3. 903 1. 3. 904 1. 3. 905 1. 3. 906 1. 3. 907 1. 3. 908 1. 3. 909 1. 3. 910 1. 3. 911 1. 3. 912 1. 3. 913 1. 3. 914 1. 3. 915 1. 3. 916 1. 3. 917 1. 3. 918 1. 3. 919 1. 3. 920 1. 3. 921 1. 3. 922 1. 3. 923 1. 3. 924 1. 3. 925 1. 3. 926 1. 3. 927 1. 3. 928 1. 3. 929 1. 3. 930 1. 3. 931 1. 3. 932 1. 3. 933 1. 3. 934 1. 3. 935 1. 3. 936 1. 3. 937 1. 3. 938 1. 3. 939 1. 3. 940 1. 3. 941 1. 3. 942 1. 3. 943 1. 3. 944 1. 3. 945 1. 3. 946 1. 3. 947 1. 3. 948 1. 3. 949 1. 3. 950 1. 3. 951 1. 3. 952 1. 3. 953 1. 3. 954 1. 3. 955 1. 3. 956 1. 3. 957 1. 3. 958 1. 3. 959 1. 3. 960 1. 3. 961 1. 3. 962 1. 3. 963 1. 3. 964 1. 3. 965 1. 3. 966 1. 3. 967 1. 3. 968 1. 3. 969 1. 3. 970 1. 3. 971 1. 3. 972 1. 3. 973 1. 3. 974 1. 3. 975 1. 3. 976 1. 3. 977 1. 3. 978 1. 3. 979 1. 3. 980 1. 3. 981 1. 3. 982 1. 3. 983 1. 3. 984 1. 3. 985 1. 3. 986 1. 3. 987 1. 3. 988 1. 3. 989 1. 3. 990 1. 3. 991 1. 3. 992 1. 3. 993 1. 3. 994 1. 3. 995 1. 3. 996 1. 3. 997 1. 3. 998 1. 3. 999 1. 3. 1000 1. 3. 1001 1. 3. 1002 1. 3. 1003 1. 3. 1004 1. 3. 1005 1. 3. 1006 1. 3. 1007 1. 3. 1008 1. 3. 1009 1. 3. 1010 1. 3. 1011 1. 3. 1012 1. 3. 1013 1. 3. 1014 1. 3. 1015 1. 3. 1016 1. 3. 1017 1. 3. 1018 1. 3. 1019 1. 3. 1020 1. 3. 1021 1. 3. 1022 1. 3. 1023 1. 3. 1024 1. 3. 1025 1. 3. 1026 1. 3. 1027 1. 3. 1028 1. 3. 1029 1. 3. 1030 1. 3. 1031 1. 3. 1032 1. 3. 1033 1. 3. 1034 1. 3. 1035 1. 3. 1036 1. 3. 1037 1. 3. 1038 1. 3. 1039 1. 3. 1040 1. 3. 1041 1. 3. 1042 1. 3. 1043 1. 3. 1044 1. 3. 1045 1. 3. 1046 1. 3. 1047 1. 3. 1048 1. 3. 1049 1. 3. 1050 1. 3. 1051 1. 3. 1052 1. 3. 1053 1. 3. 1054 1. 3. 1055 1. 3. 1056 1. 3. 1057 1. 3. 1058 1. 3. 1059 1. 3. 1060 1. 3. 1061 1. 3. 1062 1. 3. 1063 1. 3. 1064 1. 3. 1065 1. 3. 1066 1. 3. 1067 1. 3. 1068 1. 3. 1069 1. 3. 1070 1. 3. 1071 1. 3. 1072 1. 3. 1073 1. 3. 1074 1. 3. 1075 1. 3. 1076 1. 3. 1077 1. 3. 1078 1. 3. 1079 1. 3. 1080 1. 3. 1081 1. 3. 1082 1. 3. 1083 1. 3. 1084 1. 3. 1085 1. 3. 1086 1. 3. 1087 1. 3. 1088 1. 3. 1089 1. 3. 1090 1. 3. 1091 1. 3. 1092 1. 3. 1093 1. 3. 1094 1. 3. 1095 1. 3. 1096 1. 3. 1097 1. 3. 1098 1. 3. 1099 1. 3. 1100 1. 3. 1101 1. 3. 1102 1. 3. 1103 1. 3. 1104 1. 3. 1105 1. 3. 1106 1. 3. 1107 1. 3. 1108 1. 3. 1109 1. 3. 1110 1. 3. 1111 1. 3. 1112 1. 3. 1113 1. 3. 1114 1. 3. 1115 1. 3. 1116 1. 3. 1117 1. 3. 1118 1. 3. 1119 1. 3. 1120 1. 3. 1121 1. 3. 1122 1. 3. 1123 1. 3. 1124 1. 3. 1125 1. 3. 1126 1. 3. 1127 1. 3. 1128 1. 3. 1129 1. 3. 1130 1. 3. 1131 1. 3. 1132 1. 3. 1133 1. 3. 1134 1. 3. 1135 1. 3. 1136 1. 3. 1137 1. 3. 1138 1. 3. 1139 1. 3. 1140 1. 3. 1141 1. 3. 1142 1. 3. 1143 1. 3. 1144 1. 3. 1145 1. 3. 1146 1. 3. 1147 1. 3. 1148 1. 3. 1149 1. 3. 1150 1. 3. 1151 1. 3. 1152 1. 3. 1153 1. 3. 1154 1. 3. 1155 1. 3. 1156 1. 3. 1157 1. 3. 1158 1. 3.

Palvet tehtagu kõigi inimeste eest

2. Ma manitsen siis nüüd kõigepealt tegema palvetid, palvusi, eestipalveid, tänupalveid kõigi inimeste eest, 2. kuningate ja kõigi ülemate eest, et võiksime vaikselt ja rahuikku elu elada kõiges Jumalakartuses ja aususes. 3. Sest see on hea järeks armastada Jumala, meie Onnistegija meelest, 4. kes tahab, et kõik inimesed õndsaks saaksid ja tõe tunnetusele tuleksid. 5. Sest Jumal on üks, ka vahemees üks Jumala ja inimeste vahel, nimene Kristus Jeesus, 6. kes andis iseenese lunastushinnaks kõikide eest, et seilest antaks rannustust parajalt, segadelt; 7. ja selle tarvis olid minna pandud kuulutajaks ja apostlike — me räägime tõtt Kristuses ega valeta mitte — paganate õpetajaks uss ja tões. 8. Ma tahan siis, et mehed palvetaksid igas kogumispalgas ja tõstaksid üles puhad käed ilma vihata ja kahtlemiseta, 9. nõndasamud ka, et naised, viisakalt riietatud, endid ehkiskid häbeiliku ja mõistliku meeleaga, mitte juuksepalnikutega ega kulaga ega pärlidega ega kaiste riietega, 10. vaid heade tegudega, nõnda kui sobib naistele, kes endid tunnustavad Jumala akartlikeks. 11. Naiste õppigu vaikselt ja lihtsasti, olles kõigiti alustav. 12. Aga naisele ma ei luba õpetada ega vahitseda mehe üle, vaid ta elagu vaikselt. 13. Sest Aadam loodi enne, siis Beva; 14. ega Aadamat peetud, vaid naist peeti ja ta sattus ülesastumisse, 15. ega ta saab õndsaks lastesünnitamisega läbi, kui ta jääb usasse ja armastuse ning pühitusesse mõistliku meeleaga.

Nõuded koguduse ülevaatajate ja abistite kohta

3. Üstav on see sõna: kui keegi püüab koguduse ülevaataja ametisse, siis ta igatsseb kaunist eõõd. 2. Nüüis tuleb

koguduse ülevaatajal olla laitmatu, ühe naise mees, kaine, mõistlik, viisakas, külahelakke, osav õpetama; 3. mitte joodik, mitte risakas, vaid leebe, rahunõudja, mitte rahmahne, 4. vaid kes oma maja hästi valitseb, kes oma lapsi peab sõnakulmuses kõige aususega. 5. Sest kui keegi iseenese maja ei oska juhida, kuidas ta võib hoolet kanda Jumala koguduse eest? 6. Ta ärgu olgu alles vastpöördunu, et ta ei läheks uhkeks ega langeks sama nihtluse alla kui kurat. 7. Ka olgu tal hea rannustus neilt, kes on väljaspool kogudust, et ta ei satuks naeru alla ja kuradi kotte. 8. Nõndasamuti tuleb ka abistisel olla ausad, mitte kahkeelsed, mitte joonamehed, mitte lugusuvõetjad, vaid sellased, 9. kellel uue saladus on puhtas südame tunnustuses. 10. Ent nad kaitsetagenevaid ja sis, kui nad on laitmatud, astugu nad ametisse. 11. Nõndasamud olgu nende naised ausad, mitte keelepeksjad, kained, ustavad kõigis asjus. 12. Koguduse abistised olgu ühe naise mehed, kes oma uapsi ja oma peret hästi juhivad. 13. Sest need, kes on hästi pidanud oma ametit, saavutavad enesetele kauni lugupidamise ja suure julguse uasa, mis on Kristuses Jeesuses.

Meie usu suur ja sügav süü

14. Seda kirjutati sulle, ehk ma kuuli loodan pea rulla sinu juure, 15. et kui ma viibin, sa teaksid, kuidas tuleb käituda Jumala kojas, mis on elava Jumala kogudus, tõe saunne ja alustugi.

16. Ja vastuvõeldamatu suur on jumalakartuse saladus: Jumal on avalikuks saanud lihas, õigeks mõistetud Vaimus, ilmunud inglitele, kuulutatud paganate seas, ustud maailmas, üles võetud amsel.

1 Pt 4, 6; 2 Pt 1, 4; 10. 4 Hs 10, 23; 2 Pt 3, 9. 4 Ro 3, 19; Hs 7, 25; 12, 24. 6 Ga 1, 4; 2, 20; 1 Pt 1, 14. 7 Ga 2, 7; 1 Th 1, 11. 9 1 Pt 3, 11. 10 p. 5, 10. 11 Bf 1, 22. 12 1 Mo 3, 16; 1 Ko 14, 24. 13 1 Mo 1, 27; 2, 22. 14 1 Mo 7, 4; 2 Ko 11, 3. 15 Ap 20, 25. 16 2 Tr 1, 6. 17 1 Pt 3, 21. 18 1 Mo 1, 27; 2, 22. 19 1 Pt 3, 21. 20 1 Pt 3, 21. 21 1 Pt 3, 21. 22 1 Pt 3, 21. 23 1 Pt 3, 21. 24 1 Pt 3, 21. 25 1 Pt 3, 21.

Hoiausi eksiõpetuse levitajate eest

4. Aga Vaim õuleb selge sõnaga, et viimel ajal mõned taganevad usust ja hoiaivad eksitajate vaimude ja kurjade vaimude õpetuste poole, 2. valekuulutajate silmakirjaliku vagaduse tõttu, kes oma südame tunnustusse otsegu tulise märgi on põletanud 3. ja keelavad abiellumast ning maistast rooga, mis Jumal on loonud selleks, et usklikud ja tõetundjad seda vastu võtaksid tänuks. 4. Sest kõik, mis Jumal on loonud, on hea, ja miski ei ole hülgatav, kui seda vastu võetakse tänuks. 5. Sest seda pühitatakse Jumala sõna ja palve läbi.

6. Kui sa seda vendadele ette paned, oled sa Kristuse Jeesuse hea abiline ja toidad ennast usu ja hea õpetuse sõnadega, mida sa oled järginud. 7. Ent kõlvatumat ja vananastu vada väldi, aga harjuta ennast jumalakartuses. 8. Sest ihulikust harjutusest on piisut kasu; aga jumalakartusest on kasu kõigile asjadele ja sellel on käesoleva ja tulevase elu tõotus. 9. Üstav on see sõna ja kõigiti vastuvõetav. 10. Sest selleks me näeme vacva ja võitleme, et me oleme loonud elava Jumala peale, kes on kõigi inimeste, usklikute, Onnistegija. 11. Seda käsi ja õpetat

Timoteose uskliku elu ja õpetus

12. Ükski ärgu põlaku sinu noorust, vaid ole usklikute eeskujuks sõnas, elus, armastuses, usus, meelepuhtuses. 13. Kui ma tulen, ole hoolas ette lugema, manitsema ja õpetama. 14. Ära jätta eneses peituvat armuannet hooletusse, mis sulle anti ennustuse läbi, kui vanemad panid oma käed sinu peale. 15. Seda harrasta, selles ela, et sinu edendamine oleks ilmselt kõikidele. 16. Pane tähele iseenast ja õpetust; püsi kindlasti selles; sest kui sa seda teed, päästad sa enese ja need, kes sind kuulavad.

5. Vana meest ära sõlle valjusti, vaid manitse teda kui isa, nooremaid kui vendi, 2. vanemaid nähti* kui emasid, nooremaid kui õdeid kõiges meelepuhtuses.

Leskedest ja nende kohtlemisest koguduses

3. Austa leski, kes on õiged lesknaised. 4. Aga kui kellelgi lesel on lapsi või lapselapsi, siis õppigu need esiti vagalt kohtlema oma majarahvast ja tasuma, mis nad on võlgu oma vanematele. Sest see on meelepühane Jumala ees. 5. Aga kes õige lesk on ja üksi maha jäänud, see loodab Jumala peale ja jääb kindlasti animumisesse ja palvetesse ööd ja päevad. 6. Aga kes elab lühakunus, see on elusalt surnud. 7. Ja sedagi pane südamele, et nad oleksid laitmatud. 8. Aga kui keegi enese omaste ja leikranta kodakondsete eest ei kannu hoolet, see on usu ära saanud ja on pahem kui uskmatu.

9. Leskede hulka loetagu ainult nusu-gune, kes on vähemalt kuuskümne aastat vana ja on olnud ühe mehe naine, 10. ja kes on tunnustatud heade tegude poolest, kui ta on kasvatanud lapsi, kui ta on vastu võtnud võõraid, kui ta on pühade jalga pesnud, kui ta on aidanud hädas olijaid, kui ta on püüdnud teha kõiksugust head. 11. Kuid nooremaid leski keeldu vastu võtmast, sest kui iharus neid Kristuse kuuste vallutab, siis nad tahavad minna mehele, 12. ja neid tuleb süüdistada selles, et nad on hülganud esimese usu. 13. Kui nad on pealgi jõude, harjuvad nad käima mööda maju, ja siis ei ole nad mitte ainult jõude, vaid ka lobisejad ning uudishimulikud ja räägivad sobimatuid asju. 14. Ma tahan siis, et nooremad läheksid mehele ja tooksid lapsi ilmale, vahitsaksid majatähtsusi ega annaks vastastele põhjust solvamiseks. 15. Sest mõned ongi juba pöördunud saatana jälgedesse. 16. Kui

12 Ti 3, 8; 2 Pt 3, 1; 1 Jh 2, 18; Ju 1, 18. 13 Ro 2, 11. 14 1 Mo 9, 3; 1 Ko 10, 30. 15 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 16 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 17 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 18 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 19 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 20 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 21 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 22 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 23 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 24 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15. 25 1 Mo 1, 31; Ap 10, 15.

1 TIMOTEOSELE 5, 6

kellegi usklikul mehel või naise! on leski oma elu ees, siis nad hooldagu neid ja ärge saagu need koormaks kogudusele, et see võiks hooldada tõesti leski.

Koguduse vanemast

17. Vanemaid, kes hästi juhatavad kogudust, peetakse kahekordse austuse väärtisteks, eriti neid, kes töötavad sõnas ja õpetuses. 18. Sest Kiri ütleb: „Ära seo kinni hirmsa suud, kui ta pahemaat talab!“ ja: „Tõetegi on oma palga väärt!“ 19. Vanema vastu tõstatatud kaebust ära võta kuulda, kui ei ole juures kaht või kolme tunnistajat. 20. Kes pattu teevad, neid noomi kõikide ees, et ka teistel oleks hirm. 21. Ma vaimutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ja ära valiud ingite ees, et sa seda pead sumas ilma eelarvamusega ega tee midagi erapooletult.

22. Ära ole karmas kellelegi käsi pea peale panema ja ära tee ennust teiste pattude osaliseks. Pea ennast puhtana. 23. Ära joo enam sinu vett, vaid tarvita pisut vana oma kõhu pärast ja oma sageda põdenuse pärast. 24. Mõnede inimeste patud on kohe avalikud ja on kohe hukkamistatavad, aga mõnede omad saavad tagant, ära ole ilmsiks. 25. Samuti on ka head teod kohe avalikud, ja needki, mis seda ei ole, ei võin jääda varjule.

Orjades

6. Kõik need, kes on orjaksid all, pidagu oma isandaid kõige austuse väärt, et Jumala nimne ja õpetust ei pilgataks. 2. Aga kellel on usklikud isandad, ärge pidagu neid halvemaks, sellepärast et nad on vennad, vaid orjaku neid vee, parema meelega, sest et nad on usklikud ja armsad ning harrastavad heategevust. Seda õpeti ja manitse.

Valeõpetajast

3. Kui keegi õpetab teisiti ega hoi mõne Issanda Jeesuse Kristuse tervete sõnade ja õpetuse poole, mis viib jumalakartusele, 4. siis on see iseenesest süü ega saa aru müllestki, vaid on haige kiusumuste ja vakklemiste poolt, milloolest tõuseb kadestus, riidu, laimatus, kurje kahtlus, 5. alahisi tülitusi inimeste vahel, kellede mõistus on rikunud ja kellel on tõe äärmus küest, kes peavad jumalakartust tullahtlikaks.

Tõelisest rikkusest

6. Ent jumalakartus on suur tuhahtlikas, kui ta on ühendatud rahulolemisega. 7. Ei ole me ju midagi toonud maailma, seepärast me ei võid midagi siit ära viia. 8. Aga kui meil on peatoidud ja ihukatid, siis olgu sellega rahul. 9. Ent kes tahavad rikkaks saada, need langevad kiusatuse ja võrku ja paljudesse rumalasse ja kahjulikesse humudesse, mis suruvad inimesed alla hukatusse ja hävituse. 10. Sest rahaahutus on kõigi kurjade asjade juur; raha ihaldades on inimesed ära eksinud usust ja on isendile valmistanud palju tõekuvat valu.

Isklik manitsus Timoteosele

11. Aga sina, Jumala inimene, põgene selle eest! Taotle õigust, jumalakartust, usku, armastust, kannatlikkust, tasadust. 12. Võitle head usuvõitlust, hakka kinni igavesest elust; selleks sa oled kutsunud ja oled tunnistanud head tunnistust paljude tunnistajate ees. 13. Ma käsin sind Jumala ees, kes kõik teeb elavaks, ja Kristuse Jeesuse ees, kes Pontus Pilatuse ees andis hea tunnistuse, 14. et sa peakid käsku kinni veetumalt ja lausumalt kunni meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumiseni, 15. mille orjal ajal roob nähtavale õnnis ja sinu vägev

2 TIMOTEOSELE 1

valitses, kuningate Kuningas ja kõigi isandate Isand, 16. kellel ükski on surematu, kes elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene ei ole näinud ega võigi näha! Tema olegu austus ja igavene vägi! Amen.

17. Neid, kes on rikkad sessinses maailmas, manitse mitte olla suurelised ega lootä kaduva rikkuse peale, vaid elava Jumala peale, kes meile annab kõike rohkesti armistuseks, 18. teha head

ja rikkaks saada heade tegude poolest, olla helde kõega ning jagada teistele. 19. ja koguda enestele raudvara heaks aluseks tuleviku jaoks, et saavutada tõelist elu.

20. Oh Timoteos! Hoi enda hooliks antud vara ning pöördu ära kõlvatumaist tüüfist juttudest ja valenimelise tunnetuse vildetest, 21. mida mõningad kudarvad enestel olevat ning on ära eksinud usust. Arm tsiaga!

PAULUSE TEINE KIRI TIMOTEOSELE

Tervitus ja tänu

1. Paulus, Jumala tahtel Kristuse Jeesuse apostel töötuse järele elust, mis on Kristuses Jeesuses, 2. armsale pojale Timoteosele: Armu, halastust, rahu Jumalalt Isalt ja Kristuselt Jeesuselt, meie Issandalt!

3. Ma tänan Jumalat, keda ma oma esivanemast saadik teenin puhta südametunnistusega, nagu ma ka lakkamata mõlen sinule oma palvetes ööd ja päevad, 4. igatsedes sind näha ja meele tuletades sinu pisarad, et täituda rõõmuga, 5. kui mulle meenub sinu silmakurjastamatut usku, mis enne elas sinu vanaemas Loises ja sinu emas Eunikes ja nüüd, nagu ma olen veendunud, elab ka sinu.

Manitsus agaruseks ja julgust

6. Selles asjas ma tuletan sinule meele, et sa õhutaksid lõkkele Jumala armuande, mis sulle sai muu käte pealepanemise kaudu. 7. Sest Jumal ei ole meile annud arguse vaimu, vaid väe ja armastuse ja mõistliku meele vaimu. 8. Ärgu olgu sul sisu häbi meie Issanda tunnistusest ega minust, tema vangist, vaid kannata kurja kaasa evangeeliumiga Jumala väge mõõda,

9. kes meid on päästnud ja on kutsunud püha kutsuga, mitte meie tegusid mõõda, vaid oma nõu ja armu järele, mis meile on antud Kristuses Jeesuses enne igavest aegu, 10. ent nüüd on saanud avalikuks meie õnnistegija Kristuse Jeesuse ilmumise läbi, kes on hävitanud surma ja toonud valge ette elu ja kadumatu põlve evangeeliumi kaudu, 11. milleks mina olen seatud kuulutajaks ja apostlikaks ja õpetajaks.

12. Sel põhjusel ma ka kannatan seda ega ole mul häbi sellest; sest ma tean, kellesse ma usun, ja olen julge seista, et ta on vägev sõilitama minu kätte usutud vara tolle päevani. 13. Tervete sõnade eeskujuna võia, mida sa oled kuulnud minult usua ja armastuses, mis on Kristuses Jeesuses. 14. Kaunist sinu hooliks antud vara hoi Püha Vaimu läbi, kes mees elab.

15. Sa tead seda, et kõik, kes on Aasias, on lõõnud lahku minust, nende seas Fügelos ja Hermogenes. 16. Issand osutagu halastust Onesiforose perele, sest tema on mind sagedasti kosutanud ega ole mitte hübenenud mu ahtaid, 17. vaid kui ta saabus Rooma, otsis ta

17 Ro. 12, 18. 28 5 Mo. 25, 4; Lk. 10, 7; 1 Ko. 9, 9. 29 5 Mo. 19, 15; 2 Ko. 13, 1. 30 Ga. 2, 14. 31 1 Ti. 2, 13. 32 2 Pe. 2, 14. 33 Ga. 4, 19. 34 1 Ti. 2, 13. 35 2 Pe. 2, 14. 36 1 Ti. 2, 13. 37 2 Pe. 2, 14. 38 1 Ti. 2, 13. 39 2 Pe. 2, 14. 40 1 Ti. 2, 13. 41 2 Pe. 2, 14. 42 1 Ti. 2, 13. 43 1 Ti. 2, 13. 44 1 Ti. 2, 13. 45 1 Ti. 2, 13. 46 1 Ti. 2, 13. 47 1 Ti. 2, 13. 48 1 Ti. 2, 13. 49 1 Ti. 2, 13. 50 1 Ti. 2, 13. 51 1 Ti. 2, 13. 52 1 Ti. 2, 13. 53 1 Ti. 2, 13. 54 1 Ti. 2, 13. 55 1 Ti. 2, 13. 56 1 Ti. 2, 13. 57 1 Ti. 2, 13. 58 1 Ti. 2, 13. 59 1 Ti. 2, 13. 60 1 Ti. 2, 13. 61 1 Ti. 2, 13. 62 1 Ti. 2, 13. 63 1 Ti. 2, 13. 64 1 Ti. 2, 13. 65 1 Ti. 2, 13. 66 1 Ti. 2, 13. 67 1 Ti. 2, 13. 68 1 Ti. 2, 13. 69 1 Ti. 2, 13. 70 1 Ti. 2, 13. 71 1 Ti. 2, 13. 72 1 Ti. 2, 13. 73 1 Ti. 2, 13. 74 1 Ti. 2, 13. 75 1 Ti. 2, 13. 76 1 Ti. 2, 13. 77 1 Ti. 2, 13. 78 1 Ti. 2, 13. 79 1 Ti. 2, 13. 80 1 Ti. 2, 13. 81 1 Ti. 2, 13. 82 1 Ti. 2, 13. 83 1 Ti. 2, 13. 84 1 Ti. 2, 13. 85 1 Ti. 2, 13. 86 1 Ti. 2, 13. 87 1 Ti. 2, 13. 88 1 Ti. 2, 13. 89 1 Ti. 2, 13. 90 1 Ti. 2, 13. 91 1 Ti. 2, 13. 92 1 Ti. 2, 13. 93 1 Ti. 2, 13. 94 1 Ti. 2, 13. 95 1 Ti. 2, 13. 96 1 Ti. 2, 13. 97 1 Ti. 2, 13. 98 1 Ti. 2, 13. 99 1 Ti. 2, 13. 100 1 Ti. 2, 13.

26 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 27 L. 62, 11; Lk. 12, 20. 28 5 Mo. 15, 7; 10. 29 Mt. 6, 20. 30 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 31 1 Ti. 1, 18. 32 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 33 1 Ti. 1, 18. 34 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 35 1 Ti. 1, 18. 36 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 37 1 Ti. 1, 18. 38 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 39 1 Ti. 1, 18. 40 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 41 1 Ti. 1, 18. 42 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 43 1 Ti. 1, 18. 44 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 45 1 Ti. 1, 18. 46 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 47 1 Ti. 1, 18. 48 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 49 1 Ti. 1, 18. 50 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 51 1 Ti. 1, 18. 52 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 53 1 Ti. 1, 18. 54 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 55 1 Ti. 1, 18. 56 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 57 1 Ti. 1, 18. 58 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 59 1 Ti. 1, 18. 60 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 61 1 Ti. 1, 18. 62 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 63 1 Ti. 1, 18. 64 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 65 1 Ti. 1, 18. 66 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 67 1 Ti. 1, 18. 68 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 69 1 Ti. 1, 18. 70 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 71 1 Ti. 1, 18. 72 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 73 1 Ti. 1, 18. 74 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 75 1 Ti. 1, 18. 76 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 77 1 Ti. 1, 18. 78 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 79 1 Ti. 1, 18. 80 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 81 1 Ti. 1, 18. 82 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 83 1 Ti. 1, 18. 84 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 85 1 Ti. 1, 18. 86 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 87 1 Ti. 1, 18. 88 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 89 1 Ti. 1, 18. 90 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 91 1 Ti. 1, 18. 92 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 93 1 Ti. 1, 18. 94 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 95 1 Ti. 1, 18. 96 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 97 1 Ti. 1, 18. 98 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18. 99 1 Ti. 1, 18. 100 2 Mo. 33, 20; 1 Ti. 1, 18.

2 TIMOTEOSELE 1, 2, 3

mind suure hoolega ning leidis mind.
2. Issand andku temale leida halastust
Issanda juures tol päeval! Ja kui palju
ta Efesoses oli mulle abiks, tead sina
paremini.

Hoiatust rüü eest

2. Saa siis vahvaks, mu poeg, armus,
mis on Kristus Jeesuses! 2. Ja mis sa
minult oled kuulnud pajude tunnistajate
abit, see anna ustavate inimeste kätte,
kes on osavad õpetama ka teisi. 3. Kan-
nata siis ühtlasi kurja kui Jeesus
Kristuse õils sõdur! 4. Mitte ükski, kes
on sõjateenistuses, ei anna ennast
peatoiduse hankimise kimpu, muidu ta
ei saa olla selle meeli mõnda, kes ta
on sõtta kutsunud. 5. Ja kui keegi
võitleb, ei saa ta võidupüüga, kui ta ei
võitle teadusepärast! 6. Tõdijate põl-
jumees peab kõige esiti viljast osa saama!
7. Saa aru, mis ma ütlen! Ent Issand
andku sulle arusaamist kõigest.

8. Pea meele Jeesust Kristust, kes on
surnust üles äratatud, kes on Taaveri
soost minu evangeeliumi järele, 9. mille
pärast mina ka kannatan kurja, kandes
sõja ahielaid otsegu kurjategijate! Kuid
Jumala sõna ei ole aheldatud! 10. Sel
põhjusel ma talun kõike nende pärast,
kes on valitud, et nemadki saavutaksid
õndsuse Kristus Jeesus igavese aega.
11. Ustav on see sõna. Kui me ühes
temaga oleme surnud, siis me ka elame
ühes temaga; 12. kui me ühes kannatame,
sina me ka valitseme ühes temaga; kui
me tema saigame, sina tema saigab ka
meid; 13. kui me ei usu, tema jääb süksi
ustavaks, ta ei võt ennust saata.

14. Seda tuleta meele ja kinnita
Jumala ees, et nad ei siidiks sõnade
pärast. Sellest ei ole mingit kasu, see
segab kuuljate meeli. 15. Püüa hoolega
osutada kõlbavaks Jumalale kur tõõtegi, ja
kellel pole tarvis häbeneda, kes tõesõna

jagab õieti. 16. Kuid kõlvatumate tühjade
juttude eest hoidu eemale; nende rääkijad
ähvevad ja ikka kaugemale jumala-
kartmatuses. 17. Ja nende kõne sõõbib
enese ümber otsegu väiktsõbi; nende seast
on Hümenaios ja Filetos, 18. kes on
eksanud ära tõest ja ütlevad ülestõusmisse
juba olnud olevat, ja rikuvad mõnede usu.

19. Ent Jumala rajatud alus püsib
kindlana ja temal on see pitser: Issand
tunneb neid, kes tema omad on; ja
Ülekohtust loobugu igalüks, kes Issanda
nime nimetab. 20. Aga suures majas ei
ole mitte ainult kuld- ja hõbe-, vaid ka
puustajaid ja savistajaid, ja muist on
väärikamaks ja muist halvemaks tarvi-
tamiseks. 21. Kui keegi minid facennast
neist puhastab, saab ta astjaks väärikama
tarvituse jaoks ja on puhastatud nung
tarvilik oma Issandale, kõlvuline igaks
heaks teoks.

22. Põgene noortea hümide eest!
Taotle õigust, usku, armastust, rahu
nendega, kes Issandat appl hüüavad
puhast südamest! 23. Välti rumalaid
ja lapsikuid kiisunusi; sest sa tead, et need
toovad tüli. 24. Ent Issanda vulane ärgu
tunneteg, vaid olgu lahke kõikide vastu,
osav õpetama, valmis kannatama kurja,
25. kes usase meelega noomub vastu-
panijad, et Jumal neile kuidagi annaks
meelt parandada ja tunnetada tõde,
26. kanneneda ja vabaneda kuradi põlust,
kes on nad kinni võtnud tänu tema
tahtsust!

Kurjus ühvardab maad võtta

3. Aga seda tea, et viimseil päevil
tuleb raskeid aegu. 2. Sest inimesed
on siis enesearmastajad, rahaahned,
hooplejad, ilbed, teotajad, sõnakuul-
matud vanemate, tänamatud, õelad,
3. südamevad, leppimatud, laumajad,
pülejad, toored, hea põlgejad, 4. petturid,
kergeteclad, sõgedad, rohkem lõbuar-

2 TIMOTEOSELE 3, 4

maastajad kui jumalaarmastajad, 5. kelle-
del on jumalakartuse nägu, aga kes
salgavad tema väge. Ja nendest hoidu
eemale. 6. Sest nende seas on ka mõned,
kes poetuvad majadesse ja võtavad oma
võrku pattudega koormatud ja mõne-
suguste hümidega aetavaid naisterahvaid,
7. kes alati on õppijad, kuid kunagi ei
pääse tõe tunnetusele. 8. Aga otsegu
Jannes ja Jambres hakkasid vastu Moose-
sele, nõnda hakkavad need vastu tõele,
nad on inimesed, kes on arust ära ega
pea paika usu pooltest. 9. Aga nad ei saa
ka mitte enam kaugelt, sest nende
hullustus saab kõigile avalikuks, nagu ka
nõndega sündis.

Pääste tagatis Timoteosale

10. Ent sina oled järginud mind minu
õpetuses, eluviisil, nõuandes, usus, pikas
meels, armastuses, kannatlikkuses,
11. tagakiusamises, kannatamises, mis
said mulle osaks Antiohhias, Ikoonionis,
Lüstras; milliseid tagakiusamisi ma kann-
atasin ja milledest kõigist mind päästis
Issand. 12. Ja kõiki, kes tahavad elada
jumalakartlikult Kristus Jeesuses,
kiusatakse taga. 13. Aga kurjad inimesed
ja petised lihevad ikka pahemaks, eksita-
des teisi ja eksides.

14. Ent sina jää sellese, mida oled
õppinud ja milles oled kindel, sest sa
tead, kelledest sa selle oled õppinud;
15. ja et aina lapsest saadik tunned pühi
kirju, mis võivad sind teha targaks,
õndsuseks uss kaudu, mis on Kristus
Jeesuses. 16. Kõik Kiri on Jumala
Vaimu poolt sisendatud ja on kasulik
õpetuseks, noomumiseks, parandamiseks,
juhatamiseks õiguses, 17. et Jumala
inimene oleks täielik ja kõgele heale
tööle valmistunud.

4. Ma tunnistan kindlasti Jumala ja
Kristuse Jeesuse ees, kes mõistab kogu

elavate ja surnute üle, nihiast tema
tulemist kui ka tema riiki. 2. Kuuluta
sõna, astu esile, olgu päeval või ebaso-
bival ajal, noomi, hoiata, manitse kõige
pika meelega ja õpetamisega. 3. Sest
tuleb aeg, et nad tervet õpetust ei taha
sallida, vaid enestele otsivad õpetajaid
iseeneste hümide järele, sedamööda
kuidas nende kõrvad sõgelevad, 4. ja
käänuvad kõrvad ära tõest ning pöörduvad
tühjade jutude poole. 5. Aga sina ole
igapidi kaine, kannata kurja, tee evangee-
liumi kuulutaja tõõd, tunda oma ametit
õieti.

6. Sest mind juba ohverdatakse ja
minu lahkumiseaeg on jõudnud ligi.
7. Ma olen head võitlemist võidelnud,
ma olen oma looksmise lõpetanud, ma
olen usu säilitanud! 8. Nüüd on minule
sallele pandud õiguse pärg, mille Issand,
õige kohtumõistja, mulle annab tol
päeval, aga mitte ainult minule, vaid
ka kõigile, kes armastavad ta ilmumist.

Isiklikud sõnumid Timoteosale ja jumalagajale

9. Kutsu ruttu minu juure tulla.
10. Sest Decmas jätkis mind maha ning
hakkas armastama seda maailma ja läks
Tessaloonikasse, Kreskes Gaatiassse,
Tiitus Dalmaatiassse. 11. Luukas üksi on
mu juures. Võta Markus ja too ta enesega,
sest teda on mulle väga vaja abihä-
metisse. 12. Tühikose ma läkitasin Efe-
sosse. 13. Kuub, mille ma jätsin Troasse
Karpose juure, too tulles kaasa ja
raamatud, eriti pärgamendid. 14. Vask-
sepp Aleksandros on mulle teinud
palju paha. Issand tarugu talle ta tegusid
mööda! 15. Hoidu ka sina tema eest, sest
ta on kõvasti vastu pannud meie sõnadele.
16. Kui ma esimest korda kohtus kohtain-
ense eest, ei olnud ükski mulle toeks,
vaid kõik jätsid mind maha. Ärgu
arvatagu seda neile süüks. 17. Aga Issand

TIITUSELE 1, 2

seisid minu eest ja kinnitas mind, et sõna kummutamine minu läbi teostuks täielikult ja kõik paganad kummutaks seda, ja ma pääsin lõukoera suust. 18. Kui Issand mind ka välja tõmbab kõigest kurjadest tegudest ja aitab oma taevasesse riiki. Tema oleks auastute ajastu-ten. Aamen.

19. Tervita Priskat ja Akvilat ja Onesiforose peret. 20. Erastose ja Korintose, Trofimose ja jüsen haigeli Mileetosesse. 21. Ruita, et sa enne talve saabud! Bubulos ja Puudes ja Linos ja Klaudis ja kõik vennad tervitavad sind. 22. Issand Jeesus Kristus olgu sinu vaimuga! Arm olgu teiega!

PAULUSE KIRI TIITUSELE

Tervitus

1. Paulus, Jumala sulane, Jeesuse Kristuse apostel Jumala valitud usu ja tõetunnuse järele, mis vastab jumalakartusele, 2. apostel igavese elu lootuses, mille Jumal, kes ei valeta, on töötaanud enne igavest seisu — 3. oma ajal aga tegi tema oma sõna avalikuks jultumuses, mis minu kätte on usaldatud Jumala, meie õnnistegija käsil — 4. Tiitusele, tõehaale pojale meie ühesse usu poolest: Armu ja rahu Jumalalt Isalt ja Issandalt Kristuselt Jeesuselt, meie õnnistegijalt!

Kogudusevanemate määramisest

5. Selie tarvis ma äitsin sind Kreetasse, et sa korraldaksid, mis veel jäi korraldamata, ja seaksid vanemad igasse linnas, nagu ma sind käskisin, 6. kui kuskil leidub laimatu isik, ühe naise mees, kellel on uskiikud lapsed, nõnda et neile ei saa ette heita kõlvatumat elu ega kangekaelsust. 7. Seet koguduse ülevaataja peab olema kui Jumala maapäda, laimatu, mitte isemeelne, mitte äkiline, mitte joodik, mitte riikas, mitte higikasupüüdja, 8. vaid külalislahke, headuse armastaja, mõistlik, õige, puha, kasin, 9. ta pidagu kindi usuvast sõnast vastavalt õpetusele, et ta oleks võimeline

nühasti manitsema terves õpetuses kui ka kummutama vasturääkijate väited.

Valeõpetajast

10. Sest on olemas palju kangekaelsaid, tühja jutu mehi ja eksitajaid, kõige enam ümberlõigatute seas, 11. kellede suu rüüb sulgeda, kes pööravad ära terved pered, õpetades sündmatuid asju häbematu kazu pärast. 12. Üks neist, nende oma prohvet, on ütelnud: „Kreetalased on luskajad, delad loomad ja lasklejad vatsad!“ 13. See tunnus on tõsi. Sellepärast noomi neid valjusti, et nad saaksid terveks usus 14. ega paneks lähele juutide tühje jutte ja tõest eemalepööratud inimeste käske! 15. Puhtale on kõik puhas, aga rüvedale ja usumatuile pole miski puhas, vaid riive on nühasti nende meel kui sudametunnustus. 16. Nemad väidavad, et nad tunnevad Jumalat, aga tegudega nad selgavad; sest nad on jäiged ja sõnakummutad ja igaks heaks tööks kõlbmatud.

Kristlikust elamisest

2. Ent sina räägi seda, mis sünnib ühte terve õpetusega. 2. Vanad mehed olgu karsked, ausad, mõistlikud, terved usus, armastuses, kannatlikkuses. 3. Samuti kätutugu elatanud naised nõnda, nagu on

TIITUSELE 2, 3

kohane pühadele; nad ärgu olgu keelekandjad ega suured viinavõtjad, vaid õpetagu head, 4. et nad võiksid mõistlikult puhastada noori navi armastama oma mehi ja lapsi, 5. olema viisakad, kasinad, majatalituses hoolikad, head, allahelilikud oma meestele, et Jumala sõna mitte ei pilgataks. 6. Samuti käsi nooremaid mehi käituda viisakalt. 7. See ennest igapidi heategude eeskujuks, õpetuses osuts selgust, ausust, 8. tervet väärmatat sõna, et vastane tunneks häbi, kui tal ei ole teist rääkida midagi paha. 9. Orje käsi alistuda oma isandale ja olla kõiges nende meele järele, mitte vastu rääkida, 10. mitte midagi näpata, vaid osutada täiel head usuvast, et kaunistada kõiges Jumala, meie õnnistegija õpetust

Kristliku elamise alus ja eesmärk

11. Sest Jumala õndsuskategor arm on ilmunud kõigile inimestele 12. ja kasvatab meid, et me hulgaksime jumalakartmatu elu ja maailma himud ning elaksime mõistlikult ja õieti ja jumalakartlikult praegusel maailmasajastul, 13. oodates õndsa lootuse tähtsust ja suure Jumala ning meie õnnistegija Jeesuse Kristuse auhulguise ilmumist, 14. kes iseene andis meie eest, et meid lunastada kõigest ülekohtust ja puhastada etteole pärisrahvaks, kes agar on tegema häid tegusid

15. Seda räägi ja manitse ning veena kõige nõudlikkusega. Keegi ärgu põlaku sind!

Veel õigest kristlikust elust

3. Tuleta neile meele, et nad alistuksid valitsejatele ja ülemale, oleksid sõnakummitlikud, valimis igaks heaks teoks, 2. ei laenuks kedagi, ei oleks riikad, vaid leebed, osutades kõike tasadust kõigi inimeste vastu

3. Sest ka meie olime kord mõistmatumad, sõnakummutad, eksijad, mitmesuguste himude ja lõbude orjad ning elasime kurjuses ja kadeduses, olime vihatavad ja vihkasime õigeteist. 4. Aga kui Jumala, meie õnnistegija heldus ja inimesearmastus ilmus, 5. siis ta päästis meid, ei mitte õiguse tegude tõttu, mida me oleksime teinud, vaid oma halastust mõõda uuestisünni pesemise ja Püha Vaimu uuendamise kaudu. 6. Keda tema on rikkalikult välja valanud meie peale Jeesuse Kristuse, meie õnnistegija läbi, 7. et meie, tema armu läbi õigeks tehtud, saaksime igavese elu pärjaks lootuse järele. 8. See sõna on usav; ja ma tahan, et sa neid asju teravasti rõhutaksid, et need, kes usuvad Jumalasse, oleksid hoolsad heade tegude tegemises; need on head ja kasulikud inimestele.

9. Aga väldi rumalaid uurimusi ja sugukondade pimekirju ning riidu ja vaidusi küla pärast; sest need on kasutumatud ja tühised. 10. Eksiõpetusega inimestat pöördu ära, kui sa teda ühe korra või kaks oled noominud, 11. teades, et niusugune on pöörane ja teeb patru ning on iseenese hukka mõistnud

Võimad manitsused ja jumalagaajdt

12. Kui ma Artemase või Tühnikose läkitan sinu juure, siis tõtta tulema minu juure Nikoopolis; sest ma olen otsustanud seal viibida talve. 13. Käsitundja Zennas ja Apollon varusta hoolsasti teekonnale, et neil midagi ei puuduks. 14. Õppigu meiega omad harrastama häid tegusid hädavarjalisteks tarvidusteks, et nad ei jääks vihatumaks.

15. Sind tervitavad kõik, kes on munuga. Tervita neid, kes meid armastavad usus. Arm olgu teie kõikidega.

19 p. 1, 16; Ap 18, 2; Ro 16, 3. 20 Ap 19, 23; 20, 4; 21, 25. 22 Tl 3, 15. 2 Ro 16, 25; He 6, 18. 3 Ef 1, 9; 1 Ti 1, 11. 4 1 Ti 7, 2. 5 Ap 14, 23. 6 1 Ti 3, 2; 5. 7 3 Mo 10, 9; 1 Ro 4, 1; 2 Tl 2, 24. 8 1 Ti 1, 6. 9 Mt 22, 34; 2 Tl 3, 6. 10 2 Tl 4, 2. 14 Tl 4, 7. 15 Mt 5, 1; Ro 14, 20. 16 2 Tl 3, 5. 17 2 Tl 6, 3; 2 Tl 1, 12. 18 p. 1, 13; 1 Ti 1, 1. 19 1 Ti 4, 11.

4 Ef 3, 22. 7 1 Ti 4, 12; 1 Pe 5, 3. 8 2 Tl 3, 14; 1 Pe 2, 12; 25. 9 Ef 6, 5; Ks 3, 23. 10 1 Ti 6, 1; 1 Pe 2, 18. 11 p. 1, 3. 12 1 Ti 3, 4. 13 Ef 1, 4. 14 Ga 1, 4; Ef 2, 10; 1 Ti 1, 6. 15 1 Ti 4, 12. 16 1 Pe 2, 13. 17 Fl 4, 5. 18 1 Pe 2, 13. 19 1 Pe 2, 13. 20 1 Pe 2, 13. 21 1 Pe 2, 13. 22 1 Pe 2, 13. 23 1 Pe 2, 13. 24 1 Pe 2, 13. 25 1 Pe 2, 13. 26 1 Pe 2, 13. 27 1 Pe 2, 13. 28 1 Pe 2, 13. 29 1 Pe 2, 13. 30 1 Pe 2, 13. 31 1 Pe 2, 13. 32 1 Pe 2, 13. 33 1 Pe 2, 13. 34 1 Pe 2, 13. 35 1 Pe 2, 13. 36 1 Pe 2, 13. 37 1 Pe 2, 13. 38 1 Pe 2, 13. 39 1 Pe 2, 13. 40 1 Pe 2, 13. 41 1 Pe 2, 13. 42 1 Pe 2, 13. 43 1 Pe 2, 13. 44 1 Pe 2, 13. 45 1 Pe 2, 13. 46 1 Pe 2, 13. 47 1 Pe 2, 13. 48 1 Pe 2, 13. 49 1 Pe 2, 13. 50 1 Pe 2, 13. 51 1 Pe 2, 13. 52 1 Pe 2, 13. 53 1 Pe 2, 13. 54 1 Pe 2, 13. 55 1 Pe 2, 13. 56 1 Pe 2, 13. 57 1 Pe 2, 13. 58 1 Pe 2, 13. 59 1 Pe 2, 13. 60 1 Pe 2, 13. 61 1 Pe 2, 13. 62 1 Pe 2, 13. 63 1 Pe 2, 13. 64 1 Pe 2, 13. 65 1 Pe 2, 13. 66 1 Pe 2, 13. 67 1 Pe 2, 13. 68 1 Pe 2, 13. 69 1 Pe 2, 13. 70 1 Pe 2, 13. 71 1 Pe 2, 13. 72 1 Pe 2, 13. 73 1 Pe 2, 13. 74 1 Pe 2, 13. 75 1 Pe 2, 13. 76 1 Pe 2, 13. 77 1 Pe 2, 13. 78 1 Pe 2, 13. 79 1 Pe 2, 13. 80 1 Pe 2, 13. 81 1 Pe 2, 13. 82 1 Pe 2, 13. 83 1 Pe 2, 13. 84 1 Pe 2, 13. 85 1 Pe 2, 13. 86 1 Pe 2, 13. 87 1 Pe 2, 13. 88 1 Pe 2, 13. 89 1 Pe 2, 13. 90 1 Pe 2, 13. 91 1 Pe 2, 13. 92 1 Pe 2, 13. 93 1 Pe 2, 13. 94 1 Pe 2, 13. 95 1 Pe 2, 13. 96 1 Pe 2, 13. 97 1 Pe 2, 13. 98 1 Pe 2, 13. 99 1 Pe 2, 13. 100 1 Pe 2, 13.

PAULUSE KIRI FILEEMONILE

Tervitus

1 Paulus, Kristuse Jeesuse vang ja vend Timoteos armaste Fileemonile, meie kaastööliste 2. ja armastele Apollale ja Arhipposale, meie kaastööliste, ja sinu majasse kogunevate kogudusele, 3. Armu teile ja rahu Jumalalt, meie Isalt, ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt!

Fileemoni armastusest ja usust

4. Ma tänan alati oma Jumalat, kui ma mõtlen sinu oma palveid, 5. sest ma kuulen sinu armastusest ja usust, mis sul on Issanda Jeesuse poole ja kõigi pühade vastu, 6. et su usu ühendus minuga saaks vägevaks kõige hea tunneta- mises, mis meis on Kristuse kohta. 7. Sest mul oli palju rõõmu ja troosti sinu armastusest, sest et pühade südamed on kosutatud sinu läbi, vend

Palve põgenenud orja pärast

8. Sellepärast, kuigi mul on Kristuses palju julgust sind kiskida, mida tuleb teha, 9. ma ei tsihi armastuse pärast pigemini palun sind, olles, mis ma olen, vana Paulus, ja nüüd peaaegu Kristuse Jeesuse vang. 10. Ma palun sind oma poja Onesimose pärast, kelle ma sünni- tasin abelais oiles ja 11. kes kord oli sinule kasutu, aga nüüd on sinule ja minuile väga kasulik; tema ma läkitan sulle tagasi, 12. tema, see on, mu oma südame! 13. Ma ei olein teinud teda

pidada enese juures, et ta sinu asemel oleks abiks mulle, kes olen abelais evangeeliumi pärast. 14. Kuid ilma sinu nõustusega ma ei saanud midagi teha, et sinu heastegu ei näitaks olevat summutud, vaid on vabatahtlik. 15. Sest ta oligi viist sellepärast mõneks ajaks eraldatud sinust, et sa teda saaksid pida igavesti, 16. mitte kui orja, vaid rohkem kui orja, kui armast venda, isikliku minale armast, kui palju enam sinule niisasti liha poolest kui Issandas. 17. Kui sa nüüd mind pead oma kaastöeks, siis võta ta vastu kui mind ennast. 18. Aga kui ta sulle on teinud mingit ülekohtu või kui tal on võlgu sinuga, siis pane see minu arvele

19. Mina, Paulus, olen seda kirjutanud ise oma käega: „Mina maksan!“ Ma teda ei ütle, et sa iseenesest oled mulle võlgu. 20. Jah, vend, mina tahaksin, et mul sinust oleks kasu Issandas! Kosuta mu sõdant Kristuses!

Lõppsõna

21. Veenudunud oiles sinu sõnakuu- mises, kirjutan sulle. Ma tean, et sa teed veel enamgi kui ma ütlen. 22. Ühtlasi valmistu mulle paik küllatulekuka, sest ma loodan, et mind teie palvete kaudu teile tagasi kingitakse. 23. Sind tervitavad Epafraas, mu kaastöeline Kristuses Jeesuses, 24. Markus, Aristarkhos, Deemas, Lukas, minu kaastöelised

25. Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu teie vaevnuga!

1 Ef. 3, 1. 2 Kl. 4, 27. 3 Ro. 3, 7. 4 1. Th. 1, 3. 5 Ef. 1, 15. Kl. 1, 4. 6 Fl. 1, 9. 7 2. Ko. 7, 4. 8 1. Ko. 4, 15. Ga. 4, 19. Kl. 4, 9. 9 1. Th. 2, 30. 10 2. Ko. 9, 7. 11 1. Th. 6, 2. 12 Ga. 6, 2. 13 1. Ko. 9, 11. 14 1. Th. 1, 23. 15 2. Kl. 1, 9. 16 2. Kl. 4, 10. 17 1. Th. 1, 3. 18 1. Th. 1, 3. 19 1. Th. 1, 3. 20 1. Th. 1, 3. 21 1. Th. 1, 3. 22 1. Th. 1, 3. 23 1. Th. 1, 3. 24 1. Th. 1, 3. 25 1. Th. 1, 3.

KIRI HEEBREALASTELE

Sissejuhatust

1. Kui Jumal muiste mitu korda ja mitmel korral vanemaile oli rääkinud prohveute kaudu, 2. siis on ta neil viimastel päevil meie rääkinud Poja kaudu, kelle ta on pannud kõigi asjade pärijaks, kelle läbi ta on teinud maailma-majastud, 3. kes, olles tema aupaisus ning ta olemuse kuju ja kandes kõike oma vägeva sõnaga, pärast seda kui ta iseenest läbi oli toimetanud meie pattude puhastuse, istus Ausuruse paremale käele kõrguses 4. ning sai seda ülema- inglust, mida kõrgema nime ta on pärinud kui nemad.

Jumala Poeg on ilmem kui inglid

5. Sest missugusele inglile on ta agasest ütelnud: „Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sind!“ või jälle: „Mina tahan olla temale isa ja tema peab olema mulle Pojaks!“ 6. Ent sellest, kui ta jälle toob esmasündinu maailma, ütleb ta: „Ka kõik Jumala inglid kumardagu teda!“ 7. Ent inglitest ta ütleb küll: „Ta teeb oma inglid tuulteks ja oma teenijad tulekeegiks!“ 8. Aga Pojale ta ütleb: „Su aujürg, Jumal, on ikka ja igavesti, su valitsuskepp on õigluse kepp!“ 9. Sa armastad õigust ja vihkad ülekohtu; sellepärast on Jumal, sinu Jumal, sind võidnud rõõmuõliga enam kui su kaastöelast!“ 10. Ja: „Sina, Issand, panid maale aluse ja taevad on su käte tööl!“ 11. Need hävivad, aga sina püüad; nad kõik kuluvad nagu kuub 12. ja sa rullid nad kokku nagu mantli, nagu kum, ja nad muudetakse; aga sina oled seetsama ja sinu aastad ei lõpe!“

13. Või missugusele inglile on ta kunagi ütelnud: „Jäta mu paremale käele, kui ma panen su vaenlased su jäljaluseks, järeks!“ 14. Eika nad kõik ole teenjad vaimud, läkitatud abistama neid, kes õndsuse päriavad?

2. Sellepärast tuleb meil palju hool- samini silmas pidada seda, mida oleme kuulnud, et me kuidagi mõõda ei libiseks. 2. Sest kui inglite kaudu räägitud sõna püsis kindlana ja kõik ülcastumine ja sõnakuulmatuse sai oma õige palga, 3. kuidas me siis võime pääseda palku, kui me ei hooli nii suurest päästest, mis oma kuulutuse alguse sai Issandalt ja mille kindistasid meisse need, kes seda kuulsid, 4. kui Jumal ühes nendega andis tunnistust tunnusühedega ja imedega ja mõne- suguste vägevate tegudega ja Püha Vaimu jagamisega oma tahte järele.

3. Sest mitte inglitele ei alistatud ta tulevast maailma, millest me räägime, 6. vaid keegi on kuskil tunnistanud, üteldes: „Mis on inimene, et sa temale mõtled, või inimese poeg, et sa tema eest hoolitsed?“ 7. Sa tegid ta piisut alamaks inglitest; sa ehitasid teda au ja austusega, 8. kõik sa panid tema jalge alla.“ Sest alustades kõik temale, ei jätanud ta midagi temale alistamata. Aga nüüd me ei näe veel kõike temale alistatuna. 9. Ent teda, kes sai ürikeseks ajaks alamaks inglitest, Jeesust, me näeme tema surma kannata- muse pärast au ja austusega ehitud, et ta Jumala armust igalühel eest maksaks surma. 10. Sest temale, kelle pärast ja kelle läbi on kõik, sobib, et ta selle, kes palju lapsi ausse viib, nende õndsuse

1. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 2. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 3. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 4. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 5. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 6. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 7. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 8. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 9. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 10. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 11. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 12. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 13. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 14. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 15. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 16. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 17. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 18. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 19. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 20. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 21. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 22. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 23. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 24. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 25. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 26. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 27. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 28. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 29. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 30. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 31. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 32. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 33. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 34. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 35. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 36. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 37. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 38. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 39. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 40. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 41. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 42. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 43. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 44. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 45. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 46. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 47. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 48. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 49. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 50. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 51. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 52. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 53. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 54. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 55. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 56. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 57. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 58. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 59. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 60. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 61. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 62. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 63. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 64. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 65. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 66. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 67. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 68. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 69. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 70. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 71. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 72. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 73. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 74. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 75. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 76. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 77. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 78. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 79. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 80. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 81. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 82. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 83. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 84. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 85. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 86. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 87. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 88. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 89. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 90. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 91. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 92. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 93. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 94. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 95. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 96. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 97. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 98. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 99. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16. 100. Jh. 1, 3. Ro. 1, 16.

õlemise, teeks tänuksiks kannatuste kaudu.

1. Sest niihästi pühitseja kui pühitsevad on kõik üht Isat; sel põhjusel tema ka ei hääbene neid nimetada vendadeks, 12 üteldes: „Mia tahan su nime kuulutada oma vendadele, keset kogudust ma tahan lauda sulle kutsust!“ 13. Ja jälle „Ma lootan tema peale!“; ja jälle: „Vaata, sinu olen mina ja lapsed, kelleid Jumal mulle on annud!“ 14. Et nüüd lapsed on liha ja vere osahised, mis temaga, sai otse samal viisil osa sellest, et ta surma läbi kaotaks selie, kelle võimu all oli surm, see on kuradi, 15. ja vabastaks need, kes surma kartusest olid kogu eluaja kinni orjapõlves. 16. Sest ega ta ometi hooletse inglite eest, vaid ta hoolitseb Aabrahami soo eest! 17. Sellepärast pidi ta kõiges saama vennaks sarnaseks, et ta oleks haastaja ja ustav ülempreester teenistuses Jumala ees rahva pattude lepitamiseks. 18. Sest selles, milles ta on kannatanud kiusatud oles, võib ta aidata neid, keda kiusatakse.

Kristus on uue aja Mooses

3. Sellepärast, puhad vennad, taevase kutsutuse osahised, pange tähele meie tunnistuse apostlit ja ülempreestrit Jeesust, 2. kes on ustav oma ametisseastale nagu Mooseski kogu tema kojas. 3. Sest tema on Moosesest niivõrd suurema au väärtine, kuivõrd maja valmistajal on suurem au kui majal. 4. Sest igal majal on oma valmistaja; aga kes kõik on valmistanud, see on Jumal. 5. Ja Mooses oli küll ustav sulasena kogu tema kojas tunnistuseks sellest, mida pidi räägitama, 6. aga Kristus kui Poeg on tema koja ülej; ja tema koda olemine meie, kui me julguse ning lootuse kindemise hoiame otsani kindla.

7. Sellepärast nõnda nagu Püha Vaim ütleb: „Täna, kui te kuullete tema häält, 8 ärge paadutage oma südameid, nõnda

nagu sündis nurina ajal, kiusatuse pärast kõrvet, 9. kus teie isad mind kiusasid ning katsusid, kuigi nad olid näinud minu tegusid nelikümne aastat, 10. mispärast ma vihasin selle sügupõlve peale ning ütlesin: Nemad eksivad alati oma südamega, ent minu teid nad ei õppinud tundma; 11. sellepärast ma vandusin oma vihas: Nad ei pääse mitte minu hingamisse!“

Uus on vajalik lõpuaja aeg

12. Katsuge, vennad, et kellelgi teie seast ei oleks kuri uskmatu süda, mis loobub elavast Jumalast, 13. vaid manitsege üksteist iga päev, niikaua kui veel üteldakse „täna“, et ükski teie seast ei paaduks patu pettusest! 14. Sest me oleme saanud Kristuse osahisiks, kui me vaid otsani kindla hoiame esimese usulootuse. 15. Kui üteldakse: „Täna, kui te kuullete tema häält, ärge paadutage oma südameid, nõnda nagu sündis nurina ajal“, — 16. kes siis olid need kuuljad, kes hakkasid nurisema? Kas need ei olnud kõik, kes olid väljunud Egiptusest Moosesi juhatusel? 17. Aga kelledele ta oli vihanen nelikümne aastat? Kas mitte neile, kes olid patru teinud, kellede kehad langesid kõrvet? 18. Kelledele ta siis vandus, et nad ei pääse mitte tema hingamisse? Kas mitte neile, kes olid sõnakuulmatud? 19. Ja nii me näeme, et nad oma uskmatusel pärast ei võinud sisse saada.

Jumala hingamisse jõudmisest

4. Siis kartkem, et niikaua kui töötus pääseda tema hingamisse on tähtumatu, keegi teist kuidagi ei osutaks julgaks jäänuks. 2. Sest rõõmusõnum on kuulutatud meile nõnda nagu neilegi. Bat kuulnud sõnast ei olnud neil kasu, sest see ei imbuunud usu läbi neisse, kes seda kuulsid. 3. Sest meie, kes usume, saame hingamisse, nõnda nagu tema on ütelnud

„Sis ma vandusin oma vihas: Nad ei pääse mitte minu hingamisse!“, ehk küll temateod olid valmis maailma asutamisest alates. 4. Sest kuiski on ta seitsemendast päevast ütelnud nõnda: „Ja Jumal hingas seitsemendal päeval kõigist oma tegudest!“; 5. ja siis jälle: „Nad ei pääse mitte minu hingamisse!“ 6. Et nüüd asi nii on, et mõned pääsevad sinna ja et need, kelledele rõõmusõnumit esmalt kuulutati, ei ole sinna sisse saanud sõnakuulmatuse pärast, 7 siis ta määrab uuesti ühe päeva „tänapäevaks“, üteldes Taaveti kaudu nii pika aja pärast, nagu on enne üteldud, „Täna, kui te kuullete tema häält, ärge paadutage oma südameid!“ 8. Sest kui Jeesus nad oleks viinud hingamisse, siis ta ei räägiks teisest, pärastist päevast. 9. Seega on Jumala rahval hingamisest veel ees. 10. Sest kes tema hingamisse on pääsnud, see hingab ka ise oma tegudest, otsegu Jumal oma tegudest.

11. Sis olgem agarad sellese hingamisse minema, et keegi ei langeks sõnakuulmatuse samal eeskujul. 12. Sest Jumala sõna on elav ja vägev ja teravam kui ükski kahetervane mõök ning tungib läbi, kuigi ta lõhestab hinge ja vaimu, liikmed ja üdi, ja on südame meeluse ja mõtete hundaja; 13. ja ükski loodu ei ole temale nähtamatu, vaid kõik on alasti ja paljastatud tema silma ees; ja temale tuleb meil aru anda.

Jeesus kui suur ülempreester

14. Et meil nüüd on suur ülempreester Jeesus, Jumala Poeg, kes taevad on läbinud, siis pidagem kinni tunnistusest! 15. Sest meil pole niisugune ülempreester, kellel ei oleks kaastundmust meie nõtrusega, vaid kes kõiges on kiusatud otsegu meie, süüsi ilma patuta. 16. Läbi siis julgusega armujärje ette, et me saaksime halastust ja leidsime armu oma abiks õigeks ajaks.

5. Sest aga ülempreester, kes võetakse inimeste seast, seatakse inimeste hõlks toimetama teenistust Jumala ees, tooma ande ja ohvreid pattude eest; 2. ja tema võib süüta mõistamatuid ning ekajuid, on ta ju ise ka nõtruse sees. 3. Ja selle nõtruse pärast peab tema nimitatud nagu rahva eest, ka iseenese eest ohvrit tooma pattude pärast. 4. Ka ei võta keegi enesele ise seda au, vaid Jumala kutsel nagu Aarongi.

5. Nõnda Kristuski ei võtnud ise enesele au saada ülempreestriks, vaid ta sai selle temalt, kes temale ütles: „Sina oled mu Poeg, täna ma sünnitasin sind!“; 6. nõnda nagu ta teiseki koha ütleb „Sina oled preester igavesti Melkisedeki korra järel!“ 7. Tema ohverdas oma liha päevil palveid ja annusid suure hüüdmise ja ilmaveega sellele, kes teda võis päästa surmast, ja tema palvet kuuldi ta jumalakartuse pärast. 8. Ja ehk ta oligi Poeg, õppis ta sõnakuulmist sellest, mida ta kannatas. 9. Ja kui ta oli saanud täielikuks, sai tema igavese õndsuse alustajaks kõigile, kes on temale sõnakuulnikud, 10. ja Jumal nimetas tema ülempreestriks Melkisedeki korra järel.

Armgu vajadusest õpetust

11. Sellest oleks meil palju rääkida ning seda on taake sõnadega seletada, sest te olete minud tuumaks kuuma. 12. Sest teie, kes aja poolest peaksite olnud õpetajad, vajate jälle, et teie õpetataks Jumala sõnade esimesi algelid, ja olete saanud nende aruiseks, kelledele läheb tarvis piima, aga mitte tahket rooga. 13. Sest igaüks, kes veel tarvitab piima, ei saa õieti aru õiguse sõnast, sest ta on alles laps. 14. Aga täisealiste jaoks on tahke roog, nende jaoks, kellede meeled vilumuse tõttu on harjunud vahet tegema hea ja kurja vahel.

22 Mt. 23, 40; Mk. 9, 24; Jh. 20, 17. 23 Lk. 102, 21; Lk. 1, 2. 24 Mt. 12, 7. 25 Sk. 6, 12. 26 4 Mo. 20, 2. 27 4 Mo. 20, 2. 28 4 Mo. 20, 2. 29 4 Mo. 20, 2. 30 4 Mo. 20, 2. 31 4 Mo. 20, 2. 32 4 Mo. 20, 2. 33 4 Mo. 20, 2. 34 4 Mo. 20, 2. 35 4 Mo. 20, 2. 36 4 Mo. 20, 2. 37 4 Mo. 20, 2. 38 4 Mo. 20, 2. 39 4 Mo. 20, 2. 40 4 Mo. 20, 2. 41 4 Mo. 20, 2. 42 4 Mo. 20, 2. 43 4 Mo. 20, 2. 44 4 Mo. 20, 2. 45 4 Mo. 20, 2. 46 4 Mo. 20, 2. 47 4 Mo. 20, 2. 48 4 Mo. 20, 2. 49 4 Mo. 20, 2. 50 4 Mo. 20, 2. 51 4 Mo. 20, 2. 52 4 Mo. 20, 2. 53 4 Mo. 20, 2. 54 4 Mo. 20, 2. 55 4 Mo. 20, 2. 56 4 Mo. 20, 2. 57 4 Mo. 20, 2. 58 4 Mo. 20, 2. 59 4 Mo. 20, 2. 60 4 Mo. 20, 2. 61 4 Mo. 20, 2. 62 4 Mo. 20, 2. 63 4 Mo. 20, 2. 64 4 Mo. 20, 2. 65 4 Mo. 20, 2. 66 4 Mo. 20, 2. 67 4 Mo. 20, 2. 68 4 Mo. 20, 2. 69 4 Mo. 20, 2. 70 4 Mo. 20, 2. 71 4 Mo. 20, 2. 72 4 Mo. 20, 2. 73 4 Mo. 20, 2. 74 4 Mo. 20, 2. 75 4 Mo. 20, 2. 76 4 Mo. 20, 2. 77 4 Mo. 20, 2. 78 4 Mo. 20, 2. 79 4 Mo. 20, 2. 80 4 Mo. 20, 2. 81 4 Mo. 20, 2. 82 4 Mo. 20, 2. 83 4 Mo. 20, 2. 84 4 Mo. 20, 2. 85 4 Mo. 20, 2. 86 4 Mo. 20, 2. 87 4 Mo. 20, 2. 88 4 Mo. 20, 2. 89 4 Mo. 20, 2. 90 4 Mo. 20, 2. 91 4 Mo. 20, 2. 92 4 Mo. 20, 2. 93 4 Mo. 20, 2. 94 4 Mo. 20, 2. 95 4 Mo. 20, 2. 96 4 Mo. 20, 2. 97 4 Mo. 20, 2. 98 4 Mo. 20, 2. 99 4 Mo. 20, 2. 100 4 Mo. 20, 2.

4 1 Mo. 2, 2. 5 4 Mo. 24, 30; Lk. 95, 11. 6 7 p. 1, 7; Lk. 95, 11. 7 8 p. 3, 1, 6, 20. 8 8 p. 3, 1, 6, 20. 9 8 p. 3, 1, 6, 20. 10 8 p. 3, 1, 6, 20. 11 8 p. 3, 1, 6, 20. 12 8 p. 3, 1, 6, 20. 13 8 p. 3, 1, 6, 20. 14 8 p. 3, 1, 6, 20. 15 8 p. 3, 1, 6, 20. 16 8 p. 3, 1, 6, 20. 17 8 p. 3, 1, 6, 20. 18 8 p. 3, 1, 6, 20. 19 8 p. 3, 1, 6, 20. 20 8 p. 3, 1, 6, 20. 21 8 p. 3, 1, 6, 20. 22 8 p. 3, 1, 6, 20. 23 8 p. 3, 1, 6, 20. 24 8 p. 3, 1, 6, 20. 25 8 p. 3, 1, 6, 20. 26 8 p. 3, 1, 6, 20. 27 8 p. 3, 1, 6, 20. 28 8 p. 3, 1, 6, 20. 29 8 p. 3, 1, 6, 20. 30 8 p. 3, 1, 6, 20. 31 8 p. 3, 1, 6, 20. 32 8 p. 3, 1, 6, 20. 33 8 p. 3, 1, 6, 20. 34 8 p. 3, 1, 6, 20. 35 8 p. 3, 1, 6, 20. 36 8 p. 3, 1, 6, 20. 37 8 p. 3, 1, 6, 20. 38 8 p. 3, 1, 6, 20. 39 8 p. 3, 1, 6, 20. 40 8 p. 3, 1, 6, 20. 41 8 p. 3, 1, 6, 20. 42 8 p. 3, 1, 6, 20. 43 8 p. 3, 1, 6, 20. 44 8 p. 3, 1, 6, 20. 45 8 p. 3, 1, 6, 20. 46 8 p. 3, 1, 6, 20. 47 8 p. 3, 1, 6, 20. 48 8 p. 3, 1, 6, 20. 49 8 p. 3, 1, 6, 20. 50 8 p. 3, 1, 6, 20. 51 8 p. 3, 1, 6, 20. 52 8 p. 3, 1, 6, 20. 53 8 p. 3, 1, 6, 20. 54 8 p. 3, 1, 6, 20. 55 8 p. 3, 1, 6, 20. 56 8 p. 3, 1, 6, 20. 57 8 p. 3, 1, 6, 20. 58 8 p. 3, 1, 6, 20. 59 8 p. 3, 1, 6, 20. 60 8 p. 3, 1, 6, 20. 61 8 p. 3, 1, 6, 20. 62 8 p. 3, 1, 6, 20. 63 8 p. 3, 1, 6, 20. 64 8 p. 3, 1, 6, 20. 65 8 p. 3, 1, 6, 20. 66 8 p. 3, 1, 6, 20. 67 8 p. 3, 1, 6, 20. 68 8 p. 3, 1, 6, 20. 69 8 p. 3, 1, 6, 20. 70 8 p. 3, 1, 6, 20. 71 8 p. 3, 1, 6, 20. 72 8 p. 3, 1, 6, 20. 73 8 p. 3, 1, 6, 20. 74 8 p. 3, 1, 6, 20. 75 8 p. 3, 1, 6, 20. 76 8 p. 3, 1, 6, 20. 77 8 p. 3, 1, 6, 20. 78 8 p. 3, 1, 6, 20. 79 8 p. 3, 1, 6, 20. 80 8 p. 3, 1, 6, 20. 81 8 p. 3, 1, 6, 20. 82 8 p. 3, 1, 6, 20. 83 8 p. 3, 1, 6, 20. 84 8 p. 3, 1, 6, 20. 85 8 p. 3, 1, 6, 20. 86 8 p. 3, 1, 6, 20. 87 8 p. 3, 1, 6, 20. 88 8 p. 3, 1, 6, 20. 89 8 p. 3, 1, 6, 20. 90 8 p. 3, 1, 6, 20. 91 8 p. 3, 1, 6, 20. 92 8 p. 3, 1, 6, 20. 93 8 p. 3, 1, 6, 20. 94 8 p. 3, 1, 6, 20. 95 8 p. 3, 1, 6, 20. 96 8 p. 3, 1, 6, 20. 97 8 p. 3, 1, 6, 20. 98 8 p. 3, 1, 6, 20. 99 8 p. 3, 1, 6, 20. 100 8 p. 3, 1, 6, 20.

6. Selgipärast jätkem kõrvale algõpetus Kristusest ja puudkem täiuslikkusele ning ärgem hakakem unesti rajama alust põlvõpetusele eelnud tegudest ja uuele Jumalasse, 2. õpetusele ristimise ja kätte pealepanemise, surmne älestõusmisest ja igavesest hukatusest. 3. Ja nü me teemegi, ku Juma lubab.

4. Sest on võimatu neid, kes korra olid valgustatud ning matseisid teavast andi ja said oma Pühast Vaimust, 5. ja matseisid Jumala head sõna ja tulevase maailmaajastu väge 6. ja sile ära taganesid, uuesti tuua meeleparandusele, sellepärast et nad iseenese kahjaks Jumala Poja siiti idõvad ja tseruks panevad 7. Sest maa, mis joob enesele rikka-kult sadanud vihma ja kasvatab tarvilist viha neile, kes seda harivad, saab õnnistuse Jumalalt, 8. kuid maa, mis kannab kibuvitu ja ohakaid, on kõlbmatu ja lähedat neesusele, ja lõppeks ta põietatakse

9. Aga, armsad, teie suhtes me usume seda, mis on parem ja soodus õndsusele, kuigi me räägime nõnda. 10. Sest Jumal ei ole lihtsalt, et ta unustaks ära teie teed ja armastuse, mida olete osutanud tema nimel, kui te pühadele abiks olite ja veelgi olete. 11. Aga me ihaldame seda, et te igaks osateksite armsa inu täielise lootuse all kannatades otsust, 12. et te ei läheks orjuse, vaid järgivate neid, kes usi ja pika meele tõttu püüvad selie, mis on rõõmatud.

Jumala iðottur annab loofuss

13. Sest kui Jumal Abrahamale andis tõotuse, vandus ta iseenese juures, sest ei olnud kedagi suuremat, kelle juures ta oieks võinud vanduda, 14. ning ütles: „Tõesti, õnnistusega ma õnnistan sind ja tein sind väga rikkaks!“ 15. Ja nü. Abrahami ootas kannatlikult ning sai tõotuse kätte. 16. Sest inimesed vanguvad suurema juures ja vande on neile kinnituseks kui kõige vastutähtsuse lõpetus. 17. Nü on Jumal selleks, et

tõotuse pärjajale veel selgemini nähtu
oma nõu kindlust, vanaet tarvitud
vahendiks, 18. et kahe kõikumaru asja
läbi, milles jumalal on võimatu vaadata,
oleks vägev fulguratus meil, kes oleme
usaldanud kanni haarata eelkolevat
loomust, 19. mis meile on otsegi hunge
ankur, kindel ja tugev ning ulatab
sissepoole eesrindade taha, 20. kuhu eel-
jooksjana meie heaks on kinnud sisse
Jeesus, kui ta sai ülempreestriks agavasu
Melchisedeki korra äärele.

*Jeesus kui Melkisedeki sarnane
illempeaust*

7. Sest see Melkisedek — Saalemi kuningas, kõige kõrgema Jumala preester, kes tuli vastu Aabrahamile, kui see oli koju minemas pärast võitu kuningate üle, ja õnnistas teda, 2. kellele ka Aabraham jagas kümnist kõigest saagist ja kes on eumali, nagu teda tõlgitakse, „õiguse kuningas“, aga siis ka Saalemi kuningas, see on „Rahu kuningas“, 3. kes on isata, emata, ilma suguvõsata, ilma päevade algusest ja ilma eluotsata, ent kes on barnastatud Jumala Pojaga — jät peestriks saaveti).

4. Vastake siis, kui saar on see, kellele ka peavannem Aabraham andis saagist kummitse. 5. On ju neil Leevi poegadele, kes saavad preestrimeti, käsk võtta kümnest küsüõpetuse järele rahva, see on annu vendade käest, ehk küll nemadki on lähtunud Aabrahami niudest. 6. Kuid see, kes ei põlvnenudki nendest, võttis kummitse Aabrahami käest ju õnnistuse teda, kellel olid tõotused. 7. Knt vasturääkumata on selge, et alani saab õnnistuse ülevalt. 8. Ja siin võtavad kümnest surelikud inimesed, aga seal see, kellest tunnistatakse, et ta elab. 9. Ja Aabrahami kaudu on, niitelda, Leevigi, kes võtab kümnest, pidanud kümnest maksma; 10. sest ta oli veel isa meedis, kui Meisudek temale vastu tuli.

2 I Ko 4. 19, jk 4. 19 4 v 10 26 f Mt 12, 31 2 P 2 2, 20: 1 P 5. 16.
 7 Id. 33 20 p 10, 32 11 Yc 15 42: 11. 3. 4. 12 p 22, 1
 15 p 71, 91 jk 5. 7 26 2 Mt 22, 1 11 Tt 1, 2. 20 p 4, 14: 3, 6
 4 Mo. 18, 21: 5 Mo 14. 38 j. 7 Mt 3, 14.

13 1 Mo 27 16 1
1 1 Mo 14, 18 1

*Kristus preestriamet om illem huius mundi
preestriamet*

11. Kui nüüd täiuslikkus oleks levinud preestrameti kaudu olnud saavutatud — sest sellele on rajatud rahva käsuõpetus — mis vajadust siis veel oli, et teissugune preester täiusis Melkisedeki korda järele ega nimeetatud teda Aaroni korda ühteläbi?

12. Sest preestriametist muutmisega sünnib paratamata ka käsuõpetuse muutus 13. Sest see, kellest seda üteldakse, on püüti teistest sügavharust, kellest veel ükski ei ole saanud altari juure. 14. On ju teada, et meie Issand on tulganud juudast, kelle sügavharule Mooses ei ole midagi kõnelnud preestriametist. 15. Ja asi saab veel palju selgemaks, kui rõuseb teirgugunc Melkisedeki sarnane preester. 16. kes ei ole lihliku käsuõnna käsku mõõda saanud preestrika, vaid hääbumatu elu väge mõõda. 17. Sest tunnustatakse: „Sina oled preester igavesti Melkisedeki kohta järele!“ 18. Endise käsuõnna tühistus sünnib ju selle tõttu, et see oli jõuetu ja kasutu — 19. ei ole ju käsk midagi vinnud täiuslikkusele — ent esemele seatakse parem lootsu, mille kaudu me tuleme Jumala ligi. 20. Ja niivõrd kui see ei tekkinud ilma vandeta — sest need on saanud preestriks ilma vandeta, 21. tema aga vandega selle seadmisel, kes temale ütles: „Issand on vandunud ja tema ei kahetse seda mitte: Sina oled preester igavesti!“ — 22. seadused on palju parem ka leping, millel kättemehke on saanud Jeesus. 23. Oli ju need palju, kes said preestriks, sellepärast et surm neid keelas jäämist 24. Aga tema on selle tõnu, et ta jääb igavesti, preestriamet, mis ei lähe kellegi teise kätte. 25. Sellepärast võib ta ka täielikult päästa need, kes tulevad tema läbi Jumala juure, elades aina selleks, et kosta nende eest

26. Niisugune ülemproester peabki ju
meil olema: püha, veatu, laibnatu,

eraldatud patustest ja kõrgemale saanud
kui taevad, 27. Keilel ei ole mitte üge
päev vaja sõnda nagu ülempreestril
esiti tuua ohvreid enese patude eest ja
sis rahva patude eest; sest seda on ta
igaks puhuks teinud, kui ta laenese rõi
ohvriks, 28. Sest kõik seab nõbrad
nimesed ülempreestriks, aga vande
sõna, mis on hiljem käudutusest, seab
Poja, kes on täiuslikuks saanud igaveseks

Kristine praeferamus ja tuis lapinis

8. Aga peasi selles, millest me kõneleme, on see: meil on selline ülempreester, kes istub Aamuuruse istme paremal käel teevast, 2. pühamu ja tööliste telgi armetitajata, mille on ehitanud Jumal ja milte inimene. 3. See iga ülempreester seatakse ohverdama ande ja ohvred, nappimised on paratamata vajalik, et tal oleks midagi ning anda, mida ohverdada. 4. Kui ta nüüd oleks mas peal, et ta siis olekski preester, sest on olemas neid, kes küsüpetuse järele ohverdavad ande, ja kes teenivad selles, mis on teavest pühamu koju ja varl, nagu Moosesele ilmutati, kui ta hakkas telki valmistama. See nii üteldi taile: „Vaata, et sa kõik teed sello eeskjuu järele, mis sulle nüüd näidati“

6. Aga niidid on tema saanud seda kallima ameti, mida parema lepingu vahemees ta ka on, mis on rajatud parematele tõotustele. 7. Sest kui esimene leping oleks olnud laimatu, ei siis oleks olnud aser teisele. 8. Sest neid laites ütleb prohvet näile: „Vaata, pilevad tulevad, ütleb Issand, mil ma teen Israeli sooga ja Juuda sooga uue lepingu: 9. mitte selle lepingu vanase, mille ma tegin nende vanematega sel pileval, mil ma võtsin nad kätigi, et vna nad välja Egiptusemaalt — sest nad ei jäänud muu lepingusse ja nii munagi ei hoolinud neist, ütleb Issand — 10. vaid leping, mille ma teen Israeli sooga

11 Ga. 7, 21. 22 p. 8, 7. 14 r Mo 49 10; Jo. 11 i. 17 p 5, 6, L 110, 4. 18 Ro. 8, 3,
 Ga. 4, 9. 21 L 110, 4. 22 p. 6, 17, 24. 23 Ro. 2, 34; 1 Jo. 2, 20. 26 p. 4, 4,
 3 Mo 10, 6, 15. 28 p. 5, 19. 8 p. 1, 3, 4, 14. 3 p 5, 7. 5 z Mo 25, 40. KJ. 2, 17,
 4 p 7, 22, 12, 26. 2 Ko. 1, 6. p. 20, 26 6; Jo. 21, 31. 10. Jo. 34, 13.

pärast neid päevi, ütles Issand, on maagune: Ma panen neile meele oma käsu ja kirjutatan need neile südamesse; siis ma olen neile Jumalaks ja nad on mulle rahvaks! 11. Siis ei õpeta keegi enam oma kaaskodanikke ega vend oma venda, üteldes: „Tunne Issandat!“, sest nad kõik tunnevad mind, nihaasti nende pisikesed kui nende suured. 12. Sest ma olen armuline nende ülekohtustele tegudele ega tuletan enam meele nende pättel! 13. Kui ta nimetab uut, siis on ta esimese tunnistanud vananenuks. Aga mis vananeb ja iguneb, on hõivamisele ligi

Vana lepingu talh uue lepingu telg.
nõrkus

9. Esimesel lepingul olid ju ka oma jumalateenistuse korraldused ja oma maine pühamu. 2. Sest enne valmistati esimese telk, milles olid küünlaalg ja leud ja vastetavad laual; seda kutsutakse „pühaks paigaks.“ 3. Ent teise eesriide taga oli telk, mida kutsutakse „kõige pühama paigaks.“ 4. Seal oli kuldne suusutusalatar ja seaduselaegas, mis oli üleni kulaga kaetud; selle sees oli kuldruus muunnaga ja Aaroni kepp, mis oli õitsenud, ja seaduselaevad. 5. Ent lacka peal olid suhilguse keerubid, kes varjasid lepituskauat. Sellest kõigest ei ole nüüd tarvis üksikasjalikult rääkida. 6. Et need kõik nõnda on korraldatud, siis lähevad eestlki alati preestrid, kes toimetavad jumalateenistust, 7. aga teisesse läheb korra aastas üksnes ülempreester, mitte ilma vereta, mille ta ohverdab oma ja rahva eksimuste eest. 8. Sel korral näitab Püha Vaim, et tee pühasse paika veel ei ole ayatud, niikaus kui esimese telk veel on olemas. 9. See on praeguse aja kohta võrdum, mille kohaselt ohverdatakse ande ja ohvreid, mis ei suuda teha südame tühjusest tühjuseks seda, kes toimetab teenistust, 10. vaid mis samuti nagu toidud ja joogid ja

nutmesugused pesemised on ainult liha korraldused, kehtivad seniks, kui kätte jõuab uuendatud korra aeg.

Kristuse ohvri hõlmatav võgi

11. Aga Kristus, kui tema tuli tulevaste heade andide ülempreestrina, suurema ja täiuslikuma telgiga, mis ei ole kätega tehtud, see on, mis ei ole pärit sellest loomisest, 12. ja ka mitte sikkude ega vasikate verrega, vaid laenevate verrega, läks ükskord sinna pühasse paika ning saavutas igavese hõlmatuse. 13. Seal kui sikkude ja härjade veri ja lehma ruhk, mis riputatakse nende peale, kes on rüvetunud, puhutseb liha puhutseks, 14. kui palju enam Kristuse veri, kes igavese Vaimu läbi laenevate veretuna ohverdab Jumalale, puhastab meie südame tühjusest surnud tegudest teinima elavat Jumalat.

15. Ja sellepärast on tema uue lepingu vahemees, et pärast tema surma, mis oli lunastuseks esimese lepingu ajal olnud ülesastumistest, need, kes on kutsutud, kätte saaksid igavese pärandi. 16. Sest seal, kus on olemas testament, on hädavajalik, et tõendataks ka testamenditegija surm. 17. Sest testament hakkab kehtima pärast surma; sest see ei ole kunagi jõus, niikaus kui testamenditegija on elus. 18. Sellepärast ei ole ka esimesel lepingul puhutsetud ilma vereta. 19. Sest kui Mooses kõigele rahvale oli enne lugenud kogu käsu käsutõpetuse järele, võttis ta vasikate ja sikkude vere ühes vees ja pühase vilja ja õisopiga ja piserdas seda nuhaasti rannatu enese kui ka kõige rahva peale. 20. ning ütles: „See on selle lepingu veri, mille Jumal on seadnud teie jaoks!“ 21. Ja samuti ta piserdas verd ka telgi ja kõigi jumalateenistuse riistade peale. 22. Ja praegu kõik puhastatakse verrega käsutõpetuse järele, ja ilma verd valamata ei ole andeksandmist olemas.

Kristuse ohvri andelaadus

23. Nii on siis tarvis, et taevajäike asjade kujud puhastatakse sel teel, aga taevast asju endid puhastatakse paremate ohvritega kui need. 24. Sest Kristus ei läinud kätega tehtud pühamusse kui tõelise püha paiga kujusse, vaid taevasse enesesse, et nüüd ilmutada Jumala palge ette meie eest, 25. aga mitte enesest muu korda ohverdama, nõnda nagu ülempreester iga aasta läks pühasse paika võõra verrega, 26. sest muudu oleks ta pidanud mitu korda kannatama maailma rajamisest alates; aga nüüd on ta maailma ohvriga kaotada pätt. 27. Ja otsugu inimestele on määratud kord surra, aga pärast seda kohus, 28. nõnda ka Kristus, kes üks kord tõl enese ohvriks, et ära võtta paljude pattud, ilmub teist korda ilma patuta neile, kes teda ootavad õndsuseks.

Kristuse ohvri on mõjuvaim kui kõik teised

18. Kõik, olles ainult tulevaste hüvede vari, aga mitte asjade tõrskuju ise, ei võid ilgi samade iga-aastaste ohvritega, mida ühtlugu ohverdatakse, teha täiuslikuks nende inimest, 2. sest üks muudu oleksid ju ohvrite toomused lõppenud, sellepärast et neil, kes toimetavad jumalateenistust, ei oleks enam mingit patust südame tühjusest, kui nad kord on puhtaks tehtud. 3. Ent ohvritega tuleatakse iga aasta patte meele. 4. Sest on võimatu, et härjade ja sikkude veri võib patud ära võtta.

5. Sellepärast ta maailma tulles ütles: „Ohvrit ega andi ta ei tahtnud, aga ta valmistas mulle ihu; 6. põletus- ja pattuohvrid ei olnud sulle meelepärast! 7. Siis ma ütlesin: Vasta, ma tulen rullraamatus on minust kirjutatud — tegema su tahtmist, oh Jumal!“ 8. Kuna

ta eespool ütles: „Ohvreid ja ande nung põletus- ja pattuohvrid ta ei tahtnud ega olegi need su meele järele, kuigi neid käsu järele tuuakse“, 9. siis ütles ta pärast: „Vasta, ma tulen tegema su tahtmist!“ Sellega ta tunnistab tühjaks esimese ohvri, et panna kehtima teine. 10. Seiles tahtnutes olemes meilegi: pühitsetud Jeesuse Kristuse ihu ohvriga ühel hoobil. 11. Ja iga preester seisab pühast päeva oma ametis ja ohverdab sageli samu ohvreid, mis ilalgi ei võid patte ära võtta; 12. aga tema, kui ta uhcatina ohvri oli viinud pattude eest, on istunud jäädavalt Jumala paremale kiele. 13. Ja ootab nüüd ainult, kuni ta vaenlased pannakse tema jaigalusse järjaks. 14. Sest ühe ohvriga on ta jäädavalt teinud täiuslikeks need, keda pühitsetakse. 15. Seda tunustab meile ju ka Püha Vaim; sest kui ta oli ütelnud, 16. „Nisugune on leping, mille ma teen nendega pärast neid päevi, ütles Issand Ma panen neile südamesse oma käsu ja kirjutatan need neile meele 17 ega mäleta enam nende patte ja ülekohtuseid!“ 18. Aga kus need on andeks antud, seal ei ole enam tarvis ohvrit nende eest

Julgustus ja koristus

19. Nii on meil siis, vennad, Jeesuse vere jaigusa alusepõhuse pühasse paika; 20. ja selle on ta meile avanud uueks ja elavaks teeks eesriide, see on oma liha kaudu; 21. ja meil on suur preester Jumala koja üle. 22. Astugem siis ligi tõelise südamega, täielikus usus, südame poolest piserdamisega puhastatud kurjast südame tühjusest, 23. ja ihu poolest pestud puhta veega, pidagem kõikumata kinni lootuse tunnustusest. Sest ustav on see, kes seda on tõotanud. 24. Ja pidagem üksteist silmas õhutamiseks armastusele ja headele tegudele. 25. Ning ärgem

13 Ro. 10, 4. 2 2 Mo 14 21 30. 3 2 Mo. 26, 33. 4 2 Mo. 36, 33; 25, 26; 27; 4 Mo. 17, 25. 5 2 Mo. 25, 18; 26, 34. 6 4 Mo. 18, 3. 7 2 Mo. 30, 10. 8 2 Mo. 26, 31. 9 2 Mo. 17, 25. 10 2 Mo. 17, 25. 11 2 Mo. 17, 25. 12 2 Mo. 17, 25. 13 2 Mo. 17, 25. 14 2 Mo. 17, 25. 15 2 Mo. 17, 25. 16 2 Mo. 17, 25. 17 2 Mo. 17, 25. 18 2 Mo. 17, 25. 19 2 Mo. 17, 25. 20 2 Mo. 17, 25. 21 2 Mo. 17, 25. 22 2 Mo. 17, 25. 23 2 Mo. 17, 25. 24 2 Mo. 17, 25. 25 2 Mo. 17, 25. 26 2 Mo. 17, 25. 27 2 Mo. 17, 25. 28 2 Mo. 17, 25. 29 2 Mo. 17, 25. 30 2 Mo. 17, 25. 31 2 Mo. 17, 25. 32 2 Mo. 17, 25. 33 2 Mo. 17, 25. 34 2 Mo. 17, 25. 35 2 Mo. 17, 25. 36 2 Mo. 17, 25. 37 2 Mo. 17, 25. 38 2 Mo. 17, 25. 39 2 Mo. 17, 25. 40 2 Mo. 17, 25. 41 2 Mo. 17, 25. 42 2 Mo. 17, 25. 43 2 Mo. 17, 25. 44 2 Mo. 17, 25. 45 2 Mo. 17, 25. 46 2 Mo. 17, 25. 47 2 Mo. 17, 25. 48 2 Mo. 17, 25. 49 2 Mo. 17, 25. 50 2 Mo. 17, 25. 51 2 Mo. 17, 25. 52 2 Mo. 17, 25. 53 2 Mo. 17, 25. 54 2 Mo. 17, 25. 55 2 Mo. 17, 25. 56 2 Mo. 17, 25. 57 2 Mo. 17, 25. 58 2 Mo. 17, 25. 59 2 Mo. 17, 25. 60 2 Mo. 17, 25. 61 2 Mo. 17, 25. 62 2 Mo. 17, 25. 63 2 Mo. 17, 25. 64 2 Mo. 17, 25. 65 2 Mo. 17, 25. 66 2 Mo. 17, 25. 67 2 Mo. 17, 25. 68 2 Mo. 17, 25. 69 2 Mo. 17, 25. 70 2 Mo. 17, 25. 71 2 Mo. 17, 25. 72 2 Mo. 17, 25. 73 2 Mo. 17, 25. 74 2 Mo. 17, 25. 75 2 Mo. 17, 25. 76 2 Mo. 17, 25. 77 2 Mo. 17, 25. 78 2 Mo. 17, 25. 79 2 Mo. 17, 25. 80 2 Mo. 17, 25. 81 2 Mo. 17, 25. 82 2 Mo. 17, 25. 83 2 Mo. 17, 25. 84 2 Mo. 17, 25. 85 2 Mo. 17, 25. 86 2 Mo. 17, 25. 87 2 Mo. 17, 25. 88 2 Mo. 17, 25. 89 2 Mo. 17, 25. 90 2 Mo. 17, 25. 91 2 Mo. 17, 25. 92 2 Mo. 17, 25. 93 2 Mo. 17, 25. 94 2 Mo. 17, 25. 95 2 Mo. 17, 25. 96 2 Mo. 17, 25. 97 2 Mo. 17, 25. 98 2 Mo. 17, 25. 99 2 Mo. 17, 25. 100 2 Mo. 17, 25.

33 p. 8, 5. 34 p. 8, 5. 35 p. 8, 5. 36 p. 8, 5. 37 p. 8, 5. 38 p. 8, 5. 39 p. 8, 5. 40 p. 8, 5. 41 p. 8, 5. 42 p. 8, 5. 43 p. 8, 5. 44 p. 8, 5. 45 p. 8, 5. 46 p. 8, 5. 47 p. 8, 5. 48 p. 8, 5. 49 p. 8, 5. 50 p. 8, 5. 51 p. 8, 5. 52 p. 8, 5. 53 p. 8, 5. 54 p. 8, 5. 55 p. 8, 5. 56 p. 8, 5. 57 p. 8, 5. 58 p. 8, 5. 59 p. 8, 5. 60 p. 8, 5. 61 p. 8, 5. 62 p. 8, 5. 63 p. 8, 5. 64 p. 8, 5. 65 p. 8, 5. 66 p. 8, 5. 67 p. 8, 5. 68 p. 8, 5. 69 p. 8, 5. 70 p. 8, 5. 71 p. 8, 5. 72 p. 8, 5. 73 p. 8, 5. 74 p. 8, 5. 75 p. 8, 5. 76 p. 8, 5. 77 p. 8, 5. 78 p. 8, 5. 79 p. 8, 5. 80 p. 8, 5. 81 p. 8, 5. 82 p. 8, 5. 83 p. 8, 5. 84 p. 8, 5. 85 p. 8, 5. 86 p. 8, 5. 87 p. 8, 5. 88 p. 8, 5. 89 p. 8, 5. 90 p. 8, 5. 91 p. 8, 5. 92 p. 8, 5. 93 p. 8, 5. 94 p. 8, 5. 95 p. 8, 5. 96 p. 8, 5. 97 p. 8, 5. 98 p. 8, 5. 99 p. 8, 5. 100 p. 8, 5.

järelikem maha oma koguduse kooskõlmisi, nõnda nagu mänel on kombeks, vaid manifestsegi üksteist, ja seda enam, et näete selle päeva lähenevat.

26. Sest kui me meelega paitu teeme, pärast seda kui oleme saanud tõe tunnetuse, siis ei jää enam mingit ohvrit üle pattude eest, 27. vaid mingi hümus kohtu ootamine ja äge tui, mis tahab ära süüa vastupanijad. 28. Kui keegi rikub Moosese käskusi, siis peab ta ilma armuta surema kahe või kolme tunnistaja sõna peale, 29. kui palju hirmsama nuhtluse te arvate, siis ära teeninud olevat selle, kes Jumala Poega jaigudega talib ega pea pühaks lepingu verd, millega ta on pühitsetud, ja teotab armu Vaimu? 30. Me tunneme ju seda, kes ütleb „Minu käes on kättemaks, mina tasun kätte.“ ja taas: „Issand mõistab kohut oma rahvale.“ 31. Kirmus on elava Jumala kätte langeda

Jätku kannatavate julgustamine

32. Aga tu etage meele endisi päevi, mil teie, olles valgustatud, talusite palju kannatamiste võitlust, 33. kord nii, et te teotamiste ja viletsuste läbi olite tehtud maailma naeruks, kord jälle nii, et saite nende osalisteks, kellel oli sama saatus. 34. Sest te oiete ühes vangidega kannatanud ja rõõmuga vastu võtnud oma vara riisumise, teades, et teil on parem ja üldisem vara taevases. 35. Ärge siis heitke ära oma julgust, mis saab suure palga. 36. Sest kannatlikkust läheb teile tarvis, et teie, tehes Jumala tahtmist, saaksite kätte tõotuse. 37. Sest „veel üsna pisut, pisut aega, siis tuleb see, kes peab tulema ega vilvita mitte! 38. Aga minu õige praegust elama, ja kui ta hakkab kõhelema, siis ei ole minu hingel temast head meelt!“ 39. Ent meie ei ole need, kes kõhelevad hukatuseks, vaid need, kes usuvad hinge päästmiseks!

Usu kangelased

11. Aga usk on kindel usaldus selle vastu, mida oodatakse, ja veeendumus selles, mida ei nähta. 2. Selle kohta on ju vanad saanud tunnistuse. 3. Usu kaudu me tunneme, et maailmad on valmistatud Jumala sõna läbi, nii et mitte sellest, mida võib näha, ei ole tekkinud see, mida näha ei saa.

4. Usu läbi lõi Aabel Jumalale parema ohvri kui Kain, ja usu kaudu ta sai tunnistuse, et tema oli õige, kui Jumal andis tunnistuse tema andide kohta, ja usu kaudu ta räägib veel pärast surmaga. 5. Usu läbi võeti ära Henok, et ta surma ei näeks, ja teda ei leitud enam, sest Jumal oli ta ära võtnud. Sest enne äravõitu oli ta juba saanud tunnistuse, et ta oli Jumalale meelepärane. 6. Aga ilma usuta on võimatu olla meelepärane; sest kes Jumala juure tuleb, peab uskuma, et tema on olemas ja et ta annab palga neile, kes teda otsivad. 7. Usu kaudu sai Noa ülestõusmise sellest, mida veel ei olnud näha, ja ehitas pühas kartuses laeva oma perekonna päästmiseks; ja selle kaudu ta mõistis hukka maailma ning sai selle õiguse pärijaks, mis tuleb usust.

8. Usu läbi kuulus Abraham sõna, kui teda kutsuti välja minema paika, mille ta pidi saama pärandiks; ja ta läks välja ilma teadmata, kuhu ta läheb. 9. Usu läbi astus ta võõrana elama tõotusemaale otsegu võõrale maale ja elas tekkides ühes Iisaki ja Jaakobiga, kes olid sama tõotuse kaaspärijad, 10. sest ta ootas linna, millel on alused ja mille ehitaja ning valmistaja on Jumal. 11. Usu läbi sai Isak Saara rammuna soo rajamiseks ja pealegi üle oma es, sellepärast et ta pidas usavaks teda, kes tõotuse oli saanud. 12. Sellepärast sündis ka ühest ja pealegi elatunud mõhest nii palju nagu taevases riigis ja nagu mere ääres liiva, mida ei saa ära lugeda. 13. Usus need kõik surid ega saanud tõotusi kätte, vaid nägid neid

kaugelt ja teretasid neid ning tunnistasid endid olevat võõrad ja majalised maa peal. 14. Sest need, kes seda ütlevad, näitavad, et nad otsivad kodumaad. 15. Ja kui nad oleksid mõelnud seda kodumaad, kust nad olid väljunud, siis oleks neil ju olnud juhtust minna tagasi. 16. Ent nüüd nad igatsesid paremat kodumaad, see on taevast, seepärast ei ole Jumalal neist häbi ja ta loob ennast nimetada nende Jumalaks; sest ta on neile valmistanud linna. 17. Usu läbi viis Abraham ohvriks Iisaki, kui teda kutsuti, ja ohverdas selle ainusündinu, kui ta oli saanud tõotused. 18. ning kui temale oli üteldud: „Iisakit loetakse sinu sugul!“ 19. Sest ta mõelcs, et Jumal on võimeline ka surmufst üles äratama; selle mõistukujuka ta sai tema ka tagasi. 20. Usu läbi õnnistas ka Iisak Jaakobit ja Eesavit tulevaste asjade suhtes. 21. Usu läbi õnnistas Jaakob surres kumbagi Joosepi poegadest ja palvetas oma kepi pära nael. 22. Usu läbi tuletas Joosep oma elutsal meele Iisraeli lause väljumist ja tegi korralduse oma laude kohta.

23. Usu läbi varjand vanemad Mooset pärast ta sündimist kolm kuud, sest nad nägid ta ilusa lapse olevat ega kartnud kuninga käsku. 24. Usu läbi keeldus Mooses, kui ta suuteks sai, kandmast vaarao rüüpepoja nime, 25. psidates paremaks ühes Jumala rahvaga kannatada viletsust kui üürikat aega nautida paturõõmu, 26. arvates Kristuse teotust suuremaks rikkuseks kui Egiptuse aarded, sest ta tõstis oma silmad tasu poole. 27. Usu läbi ta jättis maha Egiptuse ega kartnud kuninga viha, sest otsegu nähes teda, kes on nähtamatu, püsis ta kindlana. 28. Usu läbi ta pidas paasapüha ja vere piserdust, et eemaasündinute surmaja ei puudutaks neid. 29. Usu läbi nad läksid Punasest merest läbi nagu kuiva maad mõõda, mida ka egiptlased kartusid teha,

aga uppunud. 30. Usu läbi langesid Jeeriko müürid, kui seitse päeva oli käidud nende ümber. 31. Usu läbi ei saanud hoor Rahab hukka ühes sõnakuulmatutega, kui ta salakuulajad oli rahuga vastu võtnud.

32. Ja mida ma veel ütleksin? Mul puudub aeg jutustada Gideonist ja Baarakist ja Simsonist ja Jeftast ja Taavetist ja Saamuelt ja prohvetitest, 33. kes usu läbi võitsid ära kuningriigid, visid täide õiguse, said kätte tõotused, sulgesid lõukoerte lõuad, 34. kustutasid tule viie, pääsid ära mõõgatera eest, said nõrusest tugevaks, said vägevaks võjja, ajasid pakku võõraste võjahulgad. 35. Naised said tagasi oma aurnud ülestõusmise läbi. Teised laskisid ennast punata ega võtnud vastu vabastamist, et saaksid parema ülestõusmise osalists. 36. Teised said kogeda pilget ja rooka, pealeselle ahelaid ja vangitorni. 37. Neid on kividega visatud, pünnitud, löhki saetud, mõõgaga surmatud, nad on lampanahas ja kitsenahas käinud ühest kohast teise, puuduses, viletsuses, kurja kannatades, nemad, 38. kellede väärt maailm ei olnud. Nad eksisid ümber kõrbedes ja mägedel ja koobastes ja maa-ukudes. 39. Ja need kõik, olles usu läbi saanud tunnistuse, ei saavutanud ometi mitte seda, mis oli tõotatud; 40. sest Jumal oli meile varunud midagi paremat, et nad ilma meleta ei pääseks täielikkusesse.

Jeesu usu alustaja ja täidesaatja

12. Sellepärast meilegi, et nü suur piiv tunnistajaid on meie ümber, pangem maha kõik koorem ja meid nii hõlpsasti takerday patt ning jookskem kannatlikkusega meie määratud võidujooksust, 2. vaadates usu alustajale ja täidesaatjale Jeesusele, kes ristil kannatas tema e oodatava rõõmu asemel, häbist hoolimata,

26 p. 6, 4. 28 4 Mo. 15. 30. 5 Mo. 17, 6. 32 p. 6, 4. 31. 29. 33 1 Ro. 4. 8. 34 4. 14. 37 Ha. 2, 3. 38 Ma. 2, 4. Ro. 1, 37. 39 1 Mo. 4, 4. Mt. 23. 35. 5. 1 Mo. 5, 24. 6. 1 Mo. 22, 24. 9. 1 Mo. 26, 31. 35. 12. 27. 13. 1 Mo. 23, 41. 47. 51. L. 39, 13.

39 p. 2. 11. 25. 39 5 Mo. 32. 35. 1. Ro. 12, 10. 34 Mt. 6, 10. 19. 21. 39. 36 Lk. 21. 19. Jk. 5, 7. 37 20. 29. 2 Ro. 1. 7. 38 3 Mo. 1. 7. 17. 1. Jh. 2, 10. 39 2 Mo. 14. 22. 27. 33 Ro. 14, 6. 1. 34. 13. 35. 13. 36. 13. 37. 13. 38. 13. 39. 13. 40. 13. 41. 13. 42. 13. 43. 13. 44. 13. 45. 13. 46. 13. 47. 13. 48. 13. 49. 13. 50. 13. 51. 13. 52. 13. 53. 13. 54. 13. 55. 13. 56. 13. 57. 13. 58. 13. 59. 13. 60. 13. 61. 13. 62. 13. 63. 13. 64. 13. 65. 13. 66. 13. 67. 13. 68. 13. 69. 13. 70. 13. 71. 13. 72. 13. 73. 13. 74. 13. 75. 13. 76. 13. 77. 13. 78. 13. 79. 13. 80. 13. 81. 13. 82. 13. 83. 13. 84. 13. 85. 13. 86. 13. 87. 13. 88. 13. 89. 13. 90. 13. 91. 13. 92. 13. 93. 13. 94. 13. 95. 13. 96. 13. 97. 13. 98. 13. 99. 13. 100. 13. 101. 13. 102. 13. 103. 13. 104. 13. 105. 13. 106. 13. 107. 13. 108. 13. 109. 13. 110. 13. 111. 13. 112. 13. 113. 13. 114. 13. 115. 13. 116. 13. 117. 13. 118. 13. 119. 13. 120. 13. 121. 13. 122. 13. 123. 13. 124. 13. 125. 13. 126. 13. 127. 13. 128. 13. 129. 13. 130. 13. 131. 13. 132. 13. 133. 13. 134. 13. 135. 13. 136. 13. 137. 13. 138. 13. 139. 13. 140. 13. 141. 13. 142. 13. 143. 13. 144. 13. 145. 13. 146. 13. 147. 13. 148. 13. 149. 13. 150. 13. 151. 13. 152. 13. 153. 13. 154. 13. 155. 13. 156. 13. 157. 13. 158. 13. 159. 13. 160. 13. 161. 13. 162. 13. 163. 13. 164. 13. 165. 13. 166. 13. 167. 13. 168. 13. 169. 13. 170. 13. 171. 13. 172. 13. 173. 13. 174. 13. 175. 13. 176. 13. 177. 13. 178. 13. 179. 13. 180. 13. 181. 13. 182. 13. 183. 13. 184. 13. 185. 13. 186. 13. 187. 13. 188. 13. 189. 13. 190. 13. 191. 13. 192. 13. 193. 13. 194. 13. 195. 13. 196. 13. 197. 13. 198. 13. 199. 13. 200. 13. 201. 13. 202. 13. 203. 13. 204. 13. 205. 13. 206. 13. 207. 13. 208. 13. 209. 13. 210. 13. 211. 13. 212. 13. 213. 13. 214. 13. 215. 13. 216. 13. 217. 13. 218. 13. 219. 13. 220. 13. 221. 13. 222. 13. 223. 13. 224. 13. 225. 13. 226. 13. 227. 13. 228. 13. 229. 13. 230. 13. 231. 13. 232. 13. 233. 13. 234. 13. 235. 13. 236. 13. 237. 13. 238. 13. 239. 13. 240. 13. 241. 13. 242. 13. 243. 13. 244. 13. 245. 13. 246. 13. 247. 13. 248. 13. 249. 13. 250. 13. 251. 13. 252. 13. 253. 13. 254. 13. 255. 13. 256. 13. 257. 13. 258. 13. 259. 13. 260. 13. 261. 13. 262. 13. 263. 13. 264. 13. 265. 13. 266. 13. 267. 13. 268. 13. 269. 13. 270. 13. 271. 13. 272. 13. 273. 13. 274. 13. 275. 13. 276. 13. 277. 13. 278. 13. 279. 13. 280. 13. 281. 13. 282. 13. 283. 13. 284. 13. 285. 13. 286. 13. 287. 13. 288. 13. 289. 13. 290. 13. 291. 13. 292. 13. 293. 13. 294. 13. 295. 13. 296. 13. 297. 13. 298. 13. 299. 13. 300. 13. 301. 13. 302. 13. 303. 13. 304. 13. 305. 13. 306. 13. 307. 13. 308. 13. 309. 13. 310. 13. 311. 13. 312. 13. 313. 13. 314. 13. 315. 13. 316. 13. 317. 13. 318. 13. 319. 13. 320. 13. 321. 13. 322. 13. 323. 13. 324. 13. 325. 13. 326. 13. 327. 13. 328. 13. 329. 13. 330. 13. 331. 13. 332. 13. 333. 13. 334. 13. 335. 13. 336. 13. 337. 13. 338. 13. 339. 13. 340. 13. 341. 13. 342. 13. 343. 13. 344. 13. 345. 13. 346. 13. 347. 13. 348. 13. 349. 13. 350. 13. 351. 13. 352. 13. 353. 13. 354. 13. 355. 13. 356. 13. 357. 13. 358. 13. 359. 13. 360. 13. 361. 13. 362. 13. 363. 13. 364. 13. 365. 13. 366. 13. 367. 13. 368. 13. 369. 13. 370. 13. 371. 13. 372. 13. 373. 13. 374. 13. 375. 13. 376. 13. 377. 13. 378. 13. 379. 13. 380. 13. 381. 13. 382. 13. 383. 13. 384. 13. 385. 13. 386. 13. 387. 13. 388. 13. 389. 13. 390. 13. 391. 13. 392. 13. 393. 13. 394. 13. 395. 13. 396. 13. 397. 13. 398. 13. 399. 13. 400. 13. 401. 13. 402. 13. 403. 13. 404. 13. 405. 13. 406. 13. 407. 13. 408. 13. 409. 13. 410. 13. 411. 13. 412. 13. 413. 13. 414. 13. 415. 13. 416. 13. 417. 13. 418. 13. 419. 13. 420. 13. 421. 13. 422. 13. 423. 13. 424. 13. 425. 13. 426. 13. 427. 13. 428. 13. 429. 13. 430. 13. 431. 13. 432. 13. 433. 13. 434. 13. 435. 13. 436. 13. 437. 13. 438. 13. 439. 13. 440. 13. 441. 13. 442. 13. 443. 13. 444. 13. 445. 13. 446. 13. 447. 13. 448. 13. 449. 13. 450. 13. 451. 13. 452. 13. 453. 13. 454. 13. 455. 13. 456. 13. 457. 13. 458. 13. 459. 13. 460. 13. 461. 13. 462. 13. 463. 13. 464. 13. 465. 13. 466. 13. 467. 13. 468. 13. 469. 13. 470. 13. 471. 13. 472. 13. 473. 13. 474. 13. 475. 13. 476. 13. 477. 13. 478. 13. 479. 13. 480. 13. 481. 13. 482. 13. 483. 13. 484. 13. 485. 13. 486. 13. 487. 13. 488. 13. 489. 13. 490. 13. 491. 13. 492. 13. 493. 13. 494. 13. 495. 13. 496. 13. 497. 13. 498. 13. 499. 13. 500. 13. 501. 13. 502. 13. 503. 13. 504. 13. 505. 13. 506. 13. 507. 13. 508. 13. 509. 13. 510. 13. 511. 13. 512. 13. 513. 13. 514. 13. 515. 13. 516. 13. 517. 13. 518. 13. 519. 13. 520. 13. 521. 13. 522. 13. 523. 13. 524. 13. 525. 13. 526. 13. 527. 13. 528. 13. 529. 13. 530. 13. 531. 13. 532. 13. 533. 13. 534. 13. 535. 13. 536. 13. 537. 13. 538. 13. 539. 13. 540. 13. 541. 13. 542. 13. 543. 13. 544. 13. 545. 13. 546. 13. 547. 13. 548. 13. 549. 13. 550. 13. 551. 13. 552. 13. 553. 13. 554. 13. 555. 13. 556. 13. 557. 13. 558. 13. 559. 13. 560. 13. 561. 13. 562. 13. 563. 13. 564. 13. 565. 13. 566. 13. 567. 13. 568. 13. 569. 13. 570. 13. 571. 13. 572. 13. 573. 13. 574. 13. 575. 13. 576. 13. 577. 13. 578. 13. 579. 13. 580. 13. 581. 13. 582. 13. 583. 13. 584. 13. 585. 13. 586. 13. 587. 13. 588. 13. 589. 13. 590. 13. 591. 13. 592. 13. 593. 13. 594. 13. 595. 13. 596. 13. 597. 13. 598. 13. 599. 13. 600. 13. 601. 13. 602. 13. 603. 13. 604. 13. 605. 13. 606. 13. 607. 13. 608. 13. 609. 13. 610. 13. 611. 13. 612. 13. 613. 13. 614. 13. 615. 13. 616. 13. 617. 13. 618. 13. 619. 13. 620. 13. 621. 13. 622. 13. 623. 13. 624. 13. 625. 13. 626. 13. 627. 13. 628. 13. 629. 13. 630. 13. 631. 13. 632. 13. 633. 13. 634. 13. 635. 13. 636. 13. 637. 13. 638. 13. 639. 13. 640. 13. 641. 13. 642. 13. 643. 13. 644. 13. 645. 13. 646. 13. 647. 13. 648. 13. 649. 13. 650. 13. 651. 13. 652. 13. 653. 13. 654. 13. 655. 13. 656. 13. 657. 13. 658. 13. 659. 13. 660. 13. 661. 13. 662. 13. 663. 13. 664. 13. 665. 13. 666. 13. 667. 13. 668. 13. 669. 13. 670. 13. 671. 13. 672. 13. 673. 13. 674. 13. 675. 13. 676. 13. 677. 13. 678. 13. 679. 13. 680. 13. 681. 13. 682. 13. 683. 13. 684. 13. 685. 13. 686. 13. 687. 13. 688. 13. 689. 13. 690. 13. 691. 13. 692. 13. 693. 13. 694. 13. 695. 13. 696. 13. 697. 13. 698. 13. 699. 13. 700. 13. 701. 13. 702. 13. 703. 13. 704. 13. 705. 13. 706. 13. 707. 13. 708. 13. 709. 13. 710. 13. 711. 13. 712. 13. 713. 13. 714. 13. 715. 13. 716. 13. 717. 13. 718. 13. 719. 13. 720. 13. 721. 13. 722. 13. 723. 13. 724. 13. 725. 13. 726. 13. 727. 13. 728. 13. 729. 13. 730. 13. 731. 13. 732. 13. 733. 13. 734. 13. 735. 13. 736. 13. 737. 13. 738. 13. 739. 13. 740. 13. 741. 13. 742. 13. 743. 13. 744. 13. 745. 13. 746. 13. 747. 13. 748. 13. 749. 13. 750. 13. 751. 13. 752. 13. 753. 13. 754. 13. 755. 13. 756. 13. 757. 13. 758. 13. 759. 13. 760. 13. 761. 13. 762. 13. 763. 13. 764. 13. 765. 13. 766. 13. 767. 13. 768. 13. 769. 13. 770. 13. 771. 13. 772. 13. 773. 13. 774. 13. 775. 13. 776. 13. 777. 13. 778. 13. 779. 13. 780. 13. 781. 13. 782. 13. 783. 13. 784. 13. 785. 13. 786. 13. 787. 13. 788. 13. 789. 13. 790. 13. 791. 13. 792. 13. 793. 13. 794. 13. 795. 13. 796. 13. 797. 13. 798. 13. 799. 13. 800. 13. 801. 13. 802. 13. 803. 13. 804. 13. 805. 13. 806. 13. 807. 13. 808. 13. 809. 13. 810. 13. 811. 13. 812. 13. 813. 13. 814. 13. 815. 13. 816. 13. 817. 13. 818. 13. 819. 13. 820. 13. 821. 13. 822. 13. 823. 13. 824. 13. 825. 13. 826. 13. 827. 13. 828. 13. 829. 13. 830. 13. 831. 13. 832. 13. 833. 13. 834. 13. 835. 13. 836. 13. 837. 13. 838. 13. 839. 13. 840. 13. 841. 13. 842. 13. 843. 13. 844. 13. 845. 13. 846. 13. 847. 13. 848. 13. 849. 13. 850. 13. 851. 13. 852. 13. 853. 13. 854. 13. 855. 13. 856. 13. 857. 13. 858. 13. 859. 13. 860. 13. 861. 13. 862. 13. 863. 13. 864. 13. 865. 13. 866. 13. 867. 13. 868. 13. 869. 13. 870. 13. 871. 13. 872. 13. 873. 13. 874. 13. 875. 13. 876. 13. 877. 13. 878. 13. 879. 13. 880. 13. 881. 13. 882. 13. 883. 13. 884. 13. 885. 13. 886. 13. 887. 13. 888. 13. 889. 13. 890. 13. 891. 13. 892. 13. 893. 13. 894. 13. 895. 13. 896. 13. 897. 13. 898. 13. 899. 13. 900. 13. 901. 13. 902. 13. 903. 13. 904. 13. 905. 13. 906. 13. 907. 13. 908. 13. 909. 13. 910. 13. 911. 13. 912. 13. 913. 13. 914. 13. 915. 13. 916. 13. 917. 13. 918. 13. 919. 13. 920. 13. 921. 13. 922. 13. 923. 13. 924. 13. 925. 13. 926. 13. 927. 13. 928. 13. 929. 13. 930. 13. 931. 13. 932. 13. 933. 13. 934. 13. 935. 13. 936. 13. 937. 13. 938. 13. 939. 13. 940. 13. 941. 13. 942. 13. 943. 13. 944. 13. 945. 13. 946. 13. 947. 13. 948. 13. 949. 13. 950. 13. 951. 13. 952. 13. 953. 13. 954. 13. 955. 13. 956. 13. 957. 13. 958. 13. 959. 13. 960. 13. 961. 13. 962. 13. 963. 13. 964. 13. 965. 13. 966. 13. 967. 13. 968. 13. 969. 13. 970. 13. 971. 13. 972. 13. 973. 13. 974. 13. 975. 13. 976. 13. 977. 13. 978. 13. 979. 13. 980. 13. 981. 13. 982. 13. 983. 13. 984. 13. 985. 13. 986. 13. 987. 13. 988. 13. 989. 13. 990. 13. 991. 13. 992. 13. 993. 13. 994. 13. 995. 13. 996. 13. 997. 13. 998. 13. 999. 13. 1000. 13. 1001. 13. 1002. 13. 1003. 13. 1004. 13. 1005. 13. 1006. 13. 1007. 13. 1008. 13. 1009. 13. 1010. 13. 1011. 13. 1012. 13. 1013. 13. 1014. 13. 1015. 13. 1016. 13. 1017. 13. 1018. 13. 1019. 1

14. on istunud Jumala aujäre paremale käele.

Karistuse eennärk

3. Kujutlege omegi teda, kes niisugust vastuhakkamist enese vastu on saanud kannatada patustelt, et te ei väsi ega läheks araks oma hinges. 4. Teie ei ole veel vereni vastu pannud võideldes patuga 5. ja olete unustanud manitsuse, mis teile otsegi lastele ütleb: „Ma poeg, ära põige Issanda karistust ja ära saa araks, kui tema sind noomib! 6. Sest keda Issand armastab, seda ta karistab; ta peksab igat poega, keda ta vastu võtab.“ 7. Taluge karistust kasvatusena: Jumal kohtleb teid kui poegi; sest milline poeg on see, keda isa ei karista? 8. Ent kui te olete ilma karistusest, millest kõik on osa saanud, siis te olete väärdjad ja mitte pojad. 9. Pealegi on meile lihasd need olnud karistajaks ja me oleme neid kartnud; kas me palju enam ei tahaks alistuda väimude Issale ning elada? 10. Sest nemad on küll meid mõnd päeva oma heaksarvamist mõõda karistanud, aga tema karistab meid tõesti selle hea otstarbega, et me saaksime osa tema pühadusest. 11. Aga mingi karistus, kui see on küll, ei näi olevat rõõmuks, vaid on kurbusena, aga pärast toob see neile, kes sellega on õpetatud, õiguse rahuilja. 12. Seepärast ärge jälle sirgu lödvad kiled ja halvatud põlved 13. ja õgvendage teerajad oma jalgadele, et see, mis lonkav, ei nikastuks, vaid ennemini saaks terveks.

Hoiatas Jumala armu hulgamise eest

4. Nõudke rahu kõikidega ja pühitset, ilma selleta ei saa üksi Issandat näha. 15. Ja pange tähele, et keegi ei jälgi ilma Jumala armust, et ühegi viha juur ei kasvaks ühes ega tooks tili ja selle läbi paljud ei rüvetuks, 16. et keegi ei oleks hoorsaja või roojane, kes nagu Bezav üheainsa kõhutuse eest andis kilest

esmasünnituse. 17. Sest te teate, kuidas ta pärast küll tahtis pärida õnnistust, aga siis hüljati küll kõlvaru; sest ta ei leidnud mahi meeleparanduseks, ehk ta seda küll silmaparandusega otsis.

Moose Siinas ja taevase Siioni armatusest

18. Sest te ei ole astunud kõrga kaitstava ja tules põleva mäe ligi, ei pimeduse ega palkase pimeduse, ei maru, 19. ei pausina helina ega niisuguse sõnade hääle ligi, mille kuuljad palusid, et neile sõna enam ei räägitaks; 20. sest nemad ei suutnud taluda seda keeldu: „Isegi kui üks loom peaks puutuma mäe külge, siis visatagu ta kividega surmaku!“; 21. ja nii hirmus oli see nähtus, et Mooses ütles: „Ma olen ehmunud ja värisen!“; 22. vaid te olete tulnud Siioni mäe ligi ja elava Jumala linna, taevase Jeruusalema juure ja hagematu hulga inglite juure, 23. ja esmasündinute piduliku kogu ning koguduse juure, kes on kirja pandud taevasse, ja Jumala, kõikide kohtumõistja juure, ja õigete väimude juure, kes on saanud täiuslikuks, 24. ja uue lepingu vahemehe Jeesuse juure ja piserdamisvere juure, mis paremini räägib kui Aabeli veri.

25. Katsuge, et teegi teda ei hülg, kes räägib! Sest kui ei ole päljunud need, kes maspealse kõneleja hülgasid, kui palju vähem pälseme meie, kui me pöördume ära temast, kes on taevastest, 26. kelle hüäl tookord pani kõikuma maa, aga kes nüüd on töötanud ja ütelnud: „Veel kord ma panen värisema mitte ainult maa, vaid ka taeva!“ 27. Ent „veel kord“ näitab, et see, mis kõigub, peab muutuma, sest ta on loodud, et püsiks see, mida ei saa kõigutada. 28. Seepärast, saades kuningriigi, mis ei kõigu, olgem tänuilikud ja teenigem seega Jumalat tema meelt mõõda pelglikkuse ja aukartusega. 29. Sest meie Jumal on hävitav tuli

Mitmesugused manitsused

13. Vendade armastus jäägu püsima! 2. Ärge unustage külalislahkust, sest selle läbi on mõningad ilma teadmata külalisteks vastu võtnud inglid. 3. Pidage meele vange, otsegi oleksite kaasvangid, ja vabatud, sest ka teie ise olete veel ihus. 4. Abielu olgu igapäev au sees ja abieluvoodil rüvetamata! Sest Jumal nuhtleb hoorsajad ja abielurikkujad. 5. Teie meelelaad olgu rahaahuseta, olge rahul sellega, mis teil on. Sest tema on ütelnud: „Ma ei hülg sind ega jätta sind mahi!“ 6. Nii võime siis julgelt ütelda: „Issand on minu abunõu, ei ma kardal! Mis võib inimene mulle teha?“

Juhatajale oldagu ustavad ja sõnakuulelikud

7. Mõelge oma juhatajale, kes teile on rääkinud Jumala sõna, pannes tähele nende eluotsa järgige nende usku! 8. Jeesus Kristus on teesama, elle ja täna ja igavesti! 9. Ärge laske endid vintsurada mitmetasandiliste ja võõraste õpetustega, sest hea on, et sõida kinnitatute armu läbi, aga mitte toitodega, millest ei ole saanud kasu need, kes nende määruste järele käivad. 10. Meil on ohvirahvas, kust toidust võtta ei ole luba neil, kes telgus peavad teenistust. 11. Sest nende loomade kehad, kellele vere ülem-preester viib ohvriks patu eest pühasse paika, põletatakse väljaspool leeri. 12. Seepärast on ka Jeesus, et pühitseta rahvast oma vere läbi, kannatanud väljaspool väravat. 13. Siis mingem nüüd tema juure väljaspool leeri rünnakandkem

tema teotust. 14. Sest meil pole sin jädavat linna, vaid meie otsime tulevast. 15. Vugem siis hõõli tema kaudu alati Jumalale kiitushvrit, see on nende hualte vilja, kes tunnistavad tema nime. 16. Ärge unustage head teha ja osadust pidada, sest sellised ohvrid on Jumala meele järele.

17. Olge sõnakuulelikud oma juhatajale ja alistuge neile, sest nemad valvavad teie hingi nõnda nagu need, kellele tuleb aru anda, et nad teeksid seda rõõmuga ja mitte ohates, sest teil ei oleks sellest kasu.

Manitsused ja õnnistused Jumalaga ühtselt

18. Palvetage meie eest! Sest me oleme veendunud selles, et meil on hea sõdametunnustus ja me tahame kõiges kiituda kaunist. 19. Eriti ma palun seda teha selles, et mind rutemini antaks teile tagasi.

20. Aga rahu Jumal, kes surmuis on üles toonud igavese lepingu vere läbi armaste suure karjase, meie Issanda Jeesuse, 21. varustagu teid kõige heaga tegema tema tahtmist ja saatku teie sees korda seda, mis on tema meelt mõõda, Jeesuse Kristuse läbi, kellele olgu austus ajastute ajastuteni! Amen.

22. Aga ma palun teid, vennad, võtke heaks see manitsusõna. Ma olen teile ju lühidalt kirjutanud. 23. Teadke, et meie vend Timoteos on jälle vaba Tamaga ühes, kui ta varsti tuleb, saari ma teid näha. 24. Tervitage kõiki oma juhatajaid ja kõiki pühasid! Teid tervitavad Itaaha vennad. 25. Armu olgu teie kõikidega

1 Jh. 13, 14; Ro. 12, 10, 2 Pe. 1, 7 8 1 Mo. 18, 3; 19, 2; Jh. Ro. 12, 13, 14; 1 Pe. 4, 9; 3 Jh. 4, 8
3 Mt. 25, 26 4 2 Mo. 20, 14; Ga. 5, 19, 27 25 5 5 Jo. 1, 5; 1 Ti. 6, 5 6 L. 46, 5, 118, 6
7 1 Ti. 4, 16 8 1 Ko. 3, 22; 1 Im. 1, 17 9 Ro. 4, 2 Ko. 1, 2 10 4, 14
10 p. 5, 41 11 2 Mo. 29, 14; 3 Mo. 16, 27; 4 Mo. 19, 1 12 Mt. 21, 39; Jh. 9, 22; 1 Ti. 29
13 p. 11, 16; 12, 2 14 p. 1, 10; 12, 23; L. 39, 13 15 3 Mo. 7, 12; L. 50, 4; 2 Ti. 1, 4, 3
16 1, 4, 18 17 Hs. 5, 1; 1 Ti. 2, 29; 1 Ti. 5, 12 18 2 Ko. 1, 12 19 Jh. 10, 11; 2 Pe. 2, 25

3 Lk. 2, 34 5 Op. 9, 11 f. 6 1 Im. 3, 18 8 L. 73, 14 f. 9 4 Mo. 16, 22 10 2 Ko. 4, 17 f.
11 Jh. 35, 3 12 Op. 4, 26 13 Ro. 12, 18; 2 Ti. 2, 22 14 5 Mo. 29, 17 f. 15 1 Mo. 35, 33 f.
16 5, 9 17 1 Mo. 27, 30 f. 18 2 Mo. 19, 12; 3 Mo. 5, 22 19 2 Mo. 20, 19 20 2 Mo. 19, 12 f.
21 Ga. 4, 26; 1 Im. 1, 17 22 1, 27 23 Lk. 10, 20 24 p. 9, 15, 11, 4, 1 Mo. 4, 10
25 p. 2, 2; 1 Ti. 4, 28 26 Hs. 2, 6 27 L. 107, 27 28 1 Ti. 2, 12 29 5 Mo. 4, 24; 9, 1

JAKOOBUSE KIRI

Usust ja alandlikkusest

1. Jakobus, Jumala ja Issanda Jeesuse Kristuse suanne, saadab tervist ja rahu kõigile, kes loovad end tema sõnadesse. 2. Pidage lausa rõõmiks, mu vennad, kui te satute mitmesugustesse kiusatustesse, 3. ja teadke, et teie usu katsumine saadab kannatlikkust. 4. Ent kannatlikkus omab tähtsust, et te oleksite täiuslikud ja laimatud ega oleks teil mingit puudust. 5. Aga kui keegi teist on puudu tarkusest, see palugu Jumalalt, kes kõigile annab suisa ega tee etteheiteid, ja siis antakse temale. 6. Ent ta palugu usua, ilma kahtlemata; sest kes kahtleb, sarnib meelest, mida ta räägib, ja ta ei saa midagi. 7. Nii nagu inimene ärgu ometi arvaku, et ta midagi saab Issandalt; 8. ta on kaksipidi meelest, ebakindel kõigi oma teedel. 9. Ent madal vend kiidab oma suurusest, 10. aga rikas oma madalusest, sest ta kaob nagu rohu õie. 11. Sest päike tõusis paavaga ja kuivatas rohu ära, ja selle õie varises maha ning tema näo ihu hävis. Nõnda näitab ka rikas oma retkedel.

Kiusatus ärahannatamisest

12. Önnis see mees, kes ära kannatab kiusatuse, sest kui ta on läbi katsutud, saab ta elukrooni, mille Issand on tõotanud neile, kes teda armastavad. 13. Ärgu ükski kiusatuses olles ütlegu: „Mund kiusab Jumal!“ Sest Jumalat ei kiusata kurjaga ja tema ise ei kiusa kedagi. 14. Aga igaüks kiusatakse, kui tema enese himu teda veab ning ahveldab; 15. pärast, kui himu on rasestunud, toob ta patu

ilmale, aga kui patt on täiesti tehtud, sünnitab ta surma. 16. Ärgu eksige, mu armsad vennad! 17. Kõik hea and ja kõik tähtsust annetus on ühelt ja tuleb valguse Isalt, kelle juures ei ole muutust ega varjustrate varju. 18. Tema on meid oma tahtel sünnitanud sõnaga, et oleksime tema loodute esmasündinute hulgas.

Õige armuamine usust

19. Teie teate seda, mu armsad vennad, Olgu vaid iga inimene nohe kuulma, pikahne rääkima, pikaline vihale. 20. Sest mehe viha ei tekita õigust Jumala ees. 21. Sellegipärast heitke ära kõik rüvedus ja vihmegi paha mung võtke tasase meeleaga vastu sõna, mis teiele isruvati ja võib teie hinged päästa!

22. Aga olge sõna tegijad ja mitte üksipäisi kuuljad, teendid peites. 23. Sest kui keegi on sõna kuulja ja mitte tegija, siis on ta mehe sarnane, kes vaatab oma ihu ihu poole peegli. 24. Ta vaatas ennast, läks minema ja unustas varsti, missugune ta oli. 25. Aga kes vabaduse täiuslikku käsu sõna kumardades on vandanud ja piib selle juure, ei ole unustav kuulja, vaid on teo tegija, see on õnnis oma tegemises.

26. Kui keegi arvab Jumalat teenijaks ja ei tahtse oma keelt, vaid peab oma südant, selle jumalateenistus on tühine. 27. Puhas ja laimatu jumalateenistus Jumala ja Isa ees on see: vaestelaste ja lesknaiste eest hoolitseda nende viltsuses ja hoida ennast maailmast reostamata.

Hoiatus erapoolikuse eest

2. Mu vennad, pidage usku meie su Issandasse Jeesusesse Kristusesse, sõl-

JAKOOBUSE 2, 3

tumata isikute lugupidamisest. 2. Sest kui teie koosolekule tuleb mees, kuld- sõrmus sõrmes ja uhkes rõus, ent tuleb ka vacne rüüpaes rõus, 3. ja te vaatate sellele, kes kannab uhket rõüd ning ütlete temale: „Sina istu siia mugavasse kohta!“ ja ütlete vaesele: „Sina istu seal!“ või: „Istu siia mu jalajäri etel!“ 4. kas te aus ei ole valesti otsustanud ja saanud halbade juhtumistega kohtu- mõistajaks? 5. Kuulge, mu armsad vennad, kas ei ole Jumal valinud selle maailma vaesed saama rikkaks usua ja kuningriigi pärjajaks, mille ta on tõotanud neile, kes teda armastavad? 6. Teie aga olete vaest halvaks pannud. Eks tarvita just rikkad vägivalla teie vastu ja va- sed kohtukodadesse? 7. Eks nemad pilka seda kallist nime, mis on nimetatud teie üle?

8. Kui te tõesti üldate kuninglikku kassu Kirja sõna järele: „Armasta oma ligimest nagu iseennast!“ siis te teete hästi, 9. aga kui te peate ühest rohkem lugu kui teisest, siis te teete pattu ja käsk tunnistab teid üleastujaks. 10. Sest kes kogu kärsuõpetust peab ja eksib ühe vastu, on saanud suudlaseks kõigi vastu. 11. Sest see, kes on ütelnud: „Sa ei tohi abielu rikkuda!“, on ka ütelnud: „Sa ei tohi tappa!“ Kui sa nüüd ei riku abielu, aga tapad, siis oled saanud käsust üleastujaks. 12. Nõnda rääkige ja nõnda toimige kui need, kellele tuleb kohut mõista vabaduse käsu järele. 13. Sest kohus on halastusele sellele, kes ei ole osutanud halastust; kuid halastus võib võrdurõõmutada kohtu üle!

Usk ja teod

14. Mis kasu on sellest, mu vennad, kui keegi ütleb enesel usku olevat, aga tegusid temal ei ole? Ega usk või teda õndsaks teha? 15. Kui vend või õde on alasti ja näljane, purdub igapäevane toidus, 16. ja keegi teie seast ütleb neile: „Minge

rahuga, soojendage endid ja sööge kõhud täis!“, aga te ei anna neile ihu tarbeid, mis on sellest kasu? 17. Nõnda ka usk, kui tal ei ole tegusid, on inimesest surnud. 18. Aga mõni ehk ütleb: „Sinul on usk ja minul on teod!“ Nüüd mulle oma usku lahus tegudest, kull mina näitan sulle usku oma tegudega! 19. Sina usud, et Jumal on sinu. Sa teed hästi! Ka kurjad vaavad usuvad seda ja värisevad. 20. Ent kas tahad teada, oh tühine inimene, et usk lahus tegudest on tõhutu? 21. Eks Abraham, meie isa, mõistetud õigeks tegudest, kui ta oma poja Issaki viis ohvrialtari? 22. Sa oled, et usk töötab ühea tema tegudega ja et tegudest sai usk täiuslikuks. 23. ja rõus Kiri, mis ütleb: „Abraham uskus Jumalat ja see arvati temale õiguseks nung ta nimetati Jumala sõbraks.“ 24. Te näete, et inimene mõistetakse õigeks tegudest ja mitte üksipäisi usust. 25. Ja eks nõnda- samuti ka hoor Raahab mõistetud õigeks tegudest, kui ta vastu võttis kiskjalad ja nad ära saatis teid teed? 26. Sest samuti nagu ihu ilma valmura on surnud, nõnda ka usk ilma tegudest on surnud.

Keelte taltsutamisest

3. Mu vennad, ärgu püüdke paljud saada õpetajaks, sest te teate, et me saame seda suurema nuhtluse. 2. Sest me kõik eksime palju. Kui keegi kõnes ei eks, siis ta on täiuslik mees ja võib ka taltsutada kogu ihu. 3. Kui me paneme suulised hobustele suhu, et nad oleksid meile sõnakuuje, siis me juhime kogu nende keha. 4. Vaata laevugi, ehk need küll on suured ja kangeid tuultest seavad, juhatakse üsna väikese tüüri- ga, kuhu püramme tahteis meeldib. 5. Nõnda on ka keel pisuke hige ja kintleb suurist asjust. Vaata, kui pisuke tule süütab suure metsa! 6. Samuti on keel tuli, on maailm täis ülekohtu; keel meie liikmete seas saab selliseks, mis reostab

kogu ihu ja sütab põlema eluratu, nagu ta ise on süüdatud põrgust. 7. Sest kõikide, nihaasti meeleajate kui lindude, nihaasti rooma ate kui mereelajate loomu võib inimese loomajõud talitseda ja on talitsenud. 8. kuid keelt ei suuda üheki inimene talitseda, seda rahutumat pahategijat siis surmavat mürk. 9. Sellega me täname Issandat ja Isa, ja sellega me saajame inimesi, kes on loodud Jumala saatsena. 10. Samast suust lähevad tänu ja saatus! Nii ei tohi olla, mu vennad! 11. Kas aukes samast soonest keedab viija magusat ja mõru vett? 12. Ega viigipuu, mu vennad, või kanda õlmariju või viinapuu viigimariju? Ei too aalikus või anda magusat vetti!

Misest ja tasuvast tarkusest

13. Kes teie seas on tark ja arusaaja? Näidaku see oma hea ehuvusiga oma tegusid targas teaduses. 14. Kui teil aga on südames kibedat kadestust ja riikar meelit, siis ärge kuldte ja ärge valetage teie vastu. 15. See ei ole see tarkus, mis tuleb ilmat, vaid muudne, mine, kurjast valmusest pärit. 16. Sest kus on kadestust ja riikust, seal on korruptus ja igat halba asja. 17. Ent tarkus, mis on ilmat, on küll kõigepealt puhas, siis rahulik, leplik, sõnakuuvelik, siis haletust ja head vilja, kahtluseta, teeskhuseta. 18. Öguse vilja aga külvatakse rahus nende heaks, kes peavad rahu

Sõprus maailmaga on vaen Jumala vastu

4. Kust tõusevad võitlemised ja kust tulid teie seas? Kes mitte sealt, teie humudest, mis sõdivad teie liikmetes? 2. Te hamustate ja teil siiski ei ole; te tapate ja kadestate ega või midagi saavutada, te rüüsite ja sõdite. Teil ei ole, sest te ei palu. 3. Te palute ja ei saa,

sest te palute pahasti, tahes seda kufutada oma humudes. 4. Te abelurikkujad, eks te tea, et maailma sõprus on vaen Jumala vastu? Kes nüüd tahab olla maailma sõber, see saab Jumala vaenlaseks. 5. Või arvate, et Kiri asjata ütleb: „Kadedusest ta himustab vaimu, kes meis elab“? 6. Aga ta annab veel suuremat armu; sellepärast Kiri ütleb: „Jumal paneb suureltele vastu, aga alandlikele ta annab armu.“ 7. Siis alistuge Jumalale! Seiske vastu kuradile, siis ta põgeneb teie juurest. 8. Tulge Jumala ligi, siis tema tuleb teie ligi! Puhastage käed, te patused, ja kasige südamed, te kaksipidi mõlejal! 9. Tundke ära oma viletsus ja leinake ja nutke Teie suer muutuigu nukuks ja teie rõõm naks! 10. Alanduge Issanda ette, siis ta ülendab teid!

11. Ärge rääkige, vennad, paha üksteisest! Kes vennast räägib paha ja mõistab kohut venna üle, see räägib paha käsuõpetusest ja mõistab kohut käsuõpetuse üle. Aga kui ta mõistab kohut käsuõpetuse üle, siis ta ei ole käsuõpetaja, vaid kohtumõistaja. 12. Üks on kohtumõistaja ja kohtumõistaja, kes võib teha õndsaks ja panna hukka; aga kes oled sina, kes mõistad kohut ligimehe üle?

Inimese elu on Jumala käes

13. Kuulge nüüd, kes ütlete: „Täna või homme me läheme sinna linnu ja viibime seal aasta ja kaupleme nung saavutame kasu!“ — 14. teie, kes ei teagi, müssugune on homme teie elu; sest te olete suuts, mida pisut aega nähakse ja mis siis hahtub — 15. selle asemel et ütelda: „Kui Issand tahab ja me elame, siis teeme seda või teist!“ 16. Ent nüüd te kuldete oma hooplemisega. Kõik müssugune kuldumine on paha. 17. Kes sus mõistab teha head ja ei tee seda, sellele on see patuka!

Rikaste ülekohut mõistetakse hukka

5. Kuulge nüüd, te rikkad, nutke ja uluge oma viletsust, mis on tulmas! 2. Teie rikkus on mädanenud ja teie riided on korianud! 3. Teie kuld ja hõbe on roostetanud ja nende rooste on teile ruunustuseks ja sõõb ära kõik teie liha nagu tuli! Te olete kogunud vara viimsel päeval. 4. Vaata, töötegitajate palk, mille te olete kurri pidanud neilt, oma põldudel lõikajailt, kusendab teie vastu, ja lõikajate kaebed on tunginud vägede Issanda kõrvade ette! 5. Te olete prissanud ja prassinud maa peal, te olete muumanud oma südameid otsegu verituspäeval! 6. Te olete hukka mõistnud õige ja olete ta tapnud; ta ei pane teile vastu.

Mammutus kannatlikkuseks

7. Sus olge nüüd pikameelsed, vennad, Issanda tulemisel! Vaata, põllumees ootab maa kallist vilja ja on pikameelne seda oodates, kuni ta saab varajase ja hilise vihma. 8. Olge nüüd teiegi pikameelsed, kinnitage oma südameid, sest Issanda tulemine on lähedal! 9. Ärge ägake, vennad, üksteise pärast, et teid hukka ei mõistetak! Vaata, kohtumõistaja seisab ukse ees! 10. Võtke, vennad, vaeva kannatamise ja pikameelse ootamise eeskujuks prohveitid, kes Issanda nimel on rääkinud. 11. Vaata, me kudame õndsaks neid, kes on olnud püsivad

kannatustes, Iiobi püsivusest te olete kuulnud ja näinud Issanda antud otsa, et Issand on väga halastav ja armuline. 12. Aga kõigepealt, mu vennad, ärge vanduge, ei taeva ega maa juures ega mingit muud varnnet! Teie „jah“ olgu „jah“, ja teie „ei“ olgu „ei“, et te ei langeks kohtu alla.

Palus jõud

13. Kui kellelgi teie seas on vaeva, siis ta palvetagu; kui kellelgi käsi hästi käib, siis ta laulgu kiruslaule. 14. Kui keegi teie seas on haige, siis ta kutsugu enese juure koguduse vanemad ja need palvetagu tema kohal ja võidku teda õhga Issanda nimel. 15. Ja usu palve päästab tõbise, ja Issand teeb ta terveks; ja kui ta on pattu teinud, siis see antakse temale andeks. 16. Tunnustage üksteisele oma eksimused ja palvetage üksteise eest, et saaksite terveks; õige inimene vägev palve suudab palju. 17. Belja oli samasuguse nõder inimene nagu meiegi, ja ta palus kangesti, et ei saaks vihma; ja kolm aastat ja kuus kuud ei saanud vihma maa peale. 18. Ja tema palus jälle ja taevast andis vihma ja maa kandis oma vilja.

19. Vennad, kui keegi teie seas eksib ära tõest ja keegi pöörab tema tagasi, 20. siis teadke, et kes patuse pöörab tema eksiteelt, see päästab tema hinge ja katab kinni pattude hulga.

PEETRUSE ESIMENE KIRI

Terutus

1. Peetrus, Jeesuse Kristuse apostel, Pontoses, Galatias, Kapadookias, Aasias ja Bitüünias hajuvil asuvalte valitud majaj-

listele, 2. Jumala Isa etteandmisel mõõda Vaimu pühitsemise kaudu sõnakuuulni-seks ja piserdamiseks Jeesuse Kristuse verega! Arm ja rahu rohkeneugu teile.

1 Lk 140, 4 2 Rõ 2, 6 3 Mt 1, 27 4 Rõ 2, 11 5 Rõ 2, 15 6 Rõ 2, 17 7 Rõ 2, 19 8 Rõ 2, 21 9 Rõ 2, 23 10 Rõ 2, 25 11 Rõ 2, 27 12 Rõ 2, 29 13 Rõ 2, 31 14 Rõ 2, 33 15 Rõ 2, 35 16 Rõ 2, 37 17 Rõ 2, 39 18 Rõ 2, 41 19 Rõ 2, 43 20 Rõ 2, 45 21 Rõ 2, 47 22 Rõ 2, 49 23 Rõ 2, 51 24 Rõ 2, 53 25 Rõ 2, 55 26 Rõ 2, 57 27 Rõ 2, 59 28 Rõ 2, 61 29 Rõ 2, 63 30 Rõ 2, 65 31 Rõ 2, 67 32 Rõ 2, 69 33 Rõ 2, 71 34 Rõ 2, 73 35 Rõ 2, 75 36 Rõ 2, 77 37 Rõ 2, 79 38 Rõ 2, 81 39 Rõ 2, 83 40 Rõ 2, 85 41 Rõ 2, 87 42 Rõ 2, 89 43 Rõ 2, 91 44 Rõ 2, 93 45 Rõ 2, 95 46 Rõ 2, 97 47 Rõ 2, 99 48 Rõ 2, 101 49 Rõ 2, 103 50 Rõ 2, 105 51 Rõ 2, 107 52 Rõ 2, 109 53 Rõ 2, 111 54 Rõ 2, 113 55 Rõ 2, 115 56 Rõ 2, 117 57 Rõ 2, 119 58 Rõ 2, 121 59 Rõ 2, 123 60 Rõ 2, 125 61 Rõ 2, 127 62 Rõ 2, 129 63 Rõ 2, 131 64 Rõ 2, 133 65 Rõ 2, 135 66 Rõ 2, 137 67 Rõ 2, 139 68 Rõ 2, 141 69 Rõ 2, 143 70 Rõ 2, 145 71 Rõ 2, 147 72 Rõ 2, 149 73 Rõ 2, 151 74 Rõ 2, 153 75 Rõ 2, 155 76 Rõ 2, 157 77 Rõ 2, 159 78 Rõ 2, 161 79 Rõ 2, 163 80 Rõ 2, 165 81 Rõ 2, 167 82 Rõ 2, 169 83 Rõ 2, 171 84 Rõ 2, 173 85 Rõ 2, 175 86 Rõ 2, 177 87 Rõ 2, 179 88 Rõ 2, 181 89 Rõ 2, 183 90 Rõ 2, 185 91 Rõ 2, 187 92 Rõ 2, 189 93 Rõ 2, 191 94 Rõ 2, 193 95 Rõ 2, 195 96 Rõ 2, 197 97 Rõ 2, 199 98 Rõ 2, 201 99 Rõ 2, 203 100 Rõ 2, 205

1 PEETRUSE 1, 2

Tänu Jumalale lunastuse lootuse eest

3. Kõnetatud olgu Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes oma suurt halastust mõeldes meid on uuesti sünnitanud elavaks lootuseks Jeesuse Kristuse ülestõusmise läbi surnuist 4. kadumatu ja rüüetamatu ja närtsimatu püüdi saamiseks, mis taevast on talle teile jaoks, 5. mida Jumala väega valvatakse usu läbi õndsuse jaoks, mis on valmis ilmutada tulema viimasel ajal 6. Sellest te väga rõõmusete, kuigi te nüüd vajaduse korral pisut kurvastute mõttesugustes kiusatustes, 7. et teie usk, kui see on läbi katsutud, leitaks kaardunultisem olevat kulaat, mis kaob ja ei ole tuleks läbi katsutakse, ja oleks teile kutsuks ja hülguseks ja suks Jeesuse Kristuse ilmumisel, 8. keda te küll ei ole näinud, ja siiski armastate, keellesse te nüüd usute, kuigi te teda ei näe, ja rõõmusete ütle-matu ning väga kalli rõõmuga, 9. kes saavutate usu eesmärgi, hingede õndsuse, 10. Seda õndsust on uurinud ja juurelnud prohvetid, kes on ennustanud teile müüritatud armust, 11. juureldes seda, mis ja milise aja kohta teateid andis Kristuse Vaim nende sees, kui ta ette ilmutas Kristust tabavaid kannatusi ja neile ärgnevaid austusi 12. Neile ilmutati, et mitte neie endile, vaid teie on kasuks see, mis nüüd on kuulutatud teile nende kaudu, kes teile taevast läkitatud Püha Vaimu läbi on toonud evangeeliumi; ja sellesse igatsuvad igihelki vanduda.

Ühisuse puhaks eluks

13. Sellepärast võdage oma meele niuded ja olge kaunid; ja lootke ühesti armu peale, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises. 14. Kui sõnakuulelikkuse lapsed ärge anduge endidele humudele, nagu siis kui teil puudus õige teadmine; 15. vaid nõnda nagu see, kes teid on kutsunud, on püha, saage ka

ise pühaks kõigis eluviisides; 16. sest on kirjutatud: „Olge pühad, sest mina olen pühad“ 17. Ja et te appi hüüate teda kui Isa, kes teile vaatamata mõistab kohut igahäbe tegu mõbda, siis veetke kartuses oma majaliseks olemise aeg, 18. teades, et teid ei ole kaduvaga, häbede või kullaga lunastatud teie tühistest esivanemalt päritud eluviisidest, 19. vaid Kristuse kui veevurna ja loomatu talle kalli verega, 20. kes küll oli ette müüritatud enne maailma rajamist, aga segade lõpul on saanud ilmsiks teie pärast, 21. kes tema kaudu olete naklikud Jumalasse, kes tema surnuist üles äratas ja temale andis au, nii et teie usk on ka lootus Jumala peale

22. Et te olete oma hinged puhastanud ide sõnakuulmisest teesklemisest venna-lukku armastuseks, mis armastage üksteist innukalt ja südamest, 23. sest et olete ühesti sünnitatud mitte kaduvast, vaid kadumatuist seemest, Jumala elava ning püsiva sõna läbi. 24. Sest „kõik liha on nagu rohi ja kõik tema hiilgus nagu rohi õeke; rohi kuivab ära ja õeke variseb maha, 25. aga Issanda sõna püsib igavesti!“ Ja see on see sõna, mis teile rõõmusõnnimise on kuulutatud.

Elav kivi ja püha rahvas

2. Sest pange muud maha kõik kurjus ja kõik kavalus ja silmakirjatus ja kadectus ja kõik keelekandmine 2. ning hirmustage otseselt vaesimindina lapsed vaimset täispiima, et te selle läbi võiksite kasvada õndsuseks, 3. kui te olete martunud, et Issand on helde, tulles tema juure 4. kui elava kivi juure, mis küll inimeste poolt on põletud, aga Jumala juures on äravahitud ja väga kallis, 5. ja teiegi ehituge üles kui elavad kivid vaimuhukks kojaks ja pühaks preester-konnaks ohverdama vaimulikke ohvreid, mis on Jumalale meelepärased Jeesuse Kristuse kaudu. 6. Sellepärast ongi

1 PEETRUSE 2, 3

lugeda Kirjast: „Vaata, mina panen Suonisse valitud kalli nurgakivi, ja kes temasse usub, see ei saatu häbissel“ 7. Teie nüüd, kes usute, on ta kalli-hinnaline; aga uskaruile on ta „kivi, mille hoonetehitajad põlgasid, kuid mis sai nurgakiviks“, 8. ja „komustuskiviks ja pahanduskaljuks“. Nemad „rõukavad tema vastu“, sest nad ei kuule sõna, ja selleks on need ka pandud, 9. Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preester-kond, püha rahvas, omandarahvas, et te kuulutaksite tema auilis tegusid“, kes teid on kutsunud pimedusest oma imeilise valguse juure, 10. teie, kes muiste olete „mitterahvas“, aga nüüd olete Jumala rahvas, kes „ei olnud armu saanud“, aga nüüd olete armu saanud!

11. Armasd, ma manitsen teid kui „võõraid ja majalisi“ hoiduda lhalikest humudest, mis sõdivad hinge vastu, 12. ja elada voooruslikku elu paganate keskel, et nad selles, mille pärast nad teist kui kurjategijast paha rähivad, teie häid tegusid nähes annaksid Jumalale austust „katsumispeval“!

Ühisondlikule horrale alustumusest

13. Alustage kõigele inimeste seatud korrale Issanda pärast, olgu kuningale kui ülemale valitsejale, 14. või pealikuile kui neile, kelled tema on läkitanud kurjategijate nuhtluseks, aga heategijate kutsuks. 15. Sest nõnda on Jumala tahtmine, et teie, tehes head, tõkestaksite mõksimatu inimeste rumalust — 16. kui vabad ja mitte kui need, kelledele vabadus on kurjuse katteks, vaid kui Jumala sulased. 17. Austage kõiki, armastage vendi, kartke Jumalat, austage kuningat!

Alustumise ja teenimise mõttest

18. Sulased, olge kõige kartusega allaheitlikud oma isandale, mitte ainult headele ja leplikule, vaid ka tigelele

19. Sest see on arm, kus keegi südame-tunnistuse pärast Jumala ees talub viletsust, kannatades süütuina. 20. Sest mas katus see on, kui teid peksetakse patu pärast ning te jälle kannatlikuks? Aga kui te head tehes ta kurja kannatades püsite kannatlikena, siis on see arm Jumala juures. 21. Selleks te ju olete kutsunud, sest et Kristuski kannatas teie eest ja jättis teie eeskuj, et te käiksite tema jälgedes, 22. „kes ei teinud pattu ja kolle suuat ei leitud pettust“, 23. kes ei sõimanud vastu, kui teda sõimati, kes ei ahvardanud, kui ta kannatas, vaid jättis selle hoolde, kes mõistab kohut õigesti, 24. kes meie parud ise kanda üles ristipuule oma ihus, et meie pattudele ära sureksime ja elaksime õigusele, kelle vermette tõttu te olete terveks saanud. 25. Sest te olete „nagu eksiad lambad“, aga nüüd te olete pöördunud oma hingede Karjase ja Hoolida poole.

Manitsus abielumistele ja -meestele

3. Samuti teie, naised, olge allaheitlikud oma meestele, et ka need, kes ei ole sõnakuulelikud sõnase, naise eluviiside läbi võideta ilma sõnata usule, 2. kui nad vaatavad, kuidas te elate jumala-kartuses puhas elu. 3. Teie ehteks ärge olgu välispidine juuste palmitsemine, kulla ümberrüüatamine ega toredate riidetega riietumine, 4. vaid varjul olev südame inimene, tasase ja vaikse vaimu kadumatuses, mis on kallis Jumala ees. 5. Sest nõnda on ka ennevanasti pühad naised, kes lootid Jumala peale, endid ehtunud ja olnud allaheitlikud oma meestele, 6. nõnda nagu Saara oli sõnakuulelik Abrahamile ja „hüüdis teda isandaks“, ja tema lapsiks te olete saanud, kui te teite head ega kardate ühtki hirmutust

7. Samuti teie, mehed, elage naisega targaati kui nõrgema astjaga ja osutage

1 PEETRUSE 3, 4

nene austust, sest nad on elu armuannu kaaspärijad nagu teiegi, et teie palved poleks tagajärjeta.

Kristuse ühiselust

8. Aga vaimaks, olge kõik ükimeelsed, kaastundlikud, vennasarmastajad, halastajad, alandlikud! 9. Ärge tasuge kurja kurjaga ega sõnu sõnuga, vaid vastupidi, õnnistage, sest te teate, et olete kutsumatud pärima õnnistust! 10. Sest „kes armastab elu ja näha häid päevi, see hoidku oma keelt kurja eest ja oma huuli portuast rääkimast, 11. ta pöördugu ära kurjast nagu tehku head, ta otsigu rahu ja nõudku seda taga. 12. Sest Issanda silmad on õigete poole ja tema kõrvad nende palvetamise poole; aga Issanda pale on pahategijate vastu!“

Silma kannatamine ja Kristuse eesküla

13. Ja kes peaks teile kurja tegema, kui te heategemises olete agarad? 14. Aga kangi te kannatavate õiguse pärast, siis olete õnnelikud. „Ärge kartke nende hirmutamist ja ärge kohkuge“, 15. vaid pühitsege Issandale Kristust oma südameis, olge alati valmis andma vastust igatsoole, kes teilt nõuab seletust lootuse kohta, mis teie on. 16. Aga vastake tasaduse ja kartusega, ja teil olgu hea südame tunnustus, et rääkida häbuse selles, mida teist paha räägivad need, kes teotavad teie head eluviisi Kristuses. 17. Sest parem on, kui nõnda on Jumala tahtmine, head tehes kannatada kui paha teha. 18. On ju ka Kristus kord surnud pattude pärast, õige ilukohtuste eest, et ta meid puhiks Jumala juure, kui ta küll surmati juba poolest, kuid elavaks tehti vaimu poolest, 19. kelles ta ka läks ära ja kuulutas vangis olevatele vaimudele, 20. kes muiste ei kuulnud sõna, kui Jumala pühi meel ootas Noa päevi, kui ehitati laeva, millele mõned üksikud, see on kaheksa hunge, päästeti läbi vee

21. Selliste võrdluskujule vastavalt püüab teidki nüüd vesi ristimisena, mitte kui liha rüveduse kõrvaldamine, vaid kui hea südamerunnistuse nõudmine Jumala ees Jeesuse Kristuse ülestõusmise kaudu, 22. kes on läinud taevasse ja on Jumala paremal käel ja kellele on alustatud inglid ja võimad ja väed.

Kannatused lõpetavad patutegemise

4. Et naud Kristus on kannatanud lihas, siis selvastuge teiegi sama meelega; sest kes lihas on kannatanud, see on lakanud pattu tegemast, 2. nõnda et ta sega, mis tal veel on elada lihas, enam ei ela inimeste himude järele, vaid Jumala tahtmise järele, 3. Sest sellest on küllalt, et teil mõeldunud seg kulus ära paganate tahte täitmiseks, kui te elaste lodevuses, himudes, viinajoomises, ästest olenguis, joorudes ja põledas ebajumalateenistustes. 4. Nemat võõrastavad seda, et teie nendega ühes ei jookse samas lodeva elu voolus, nung pilkavad teid. 5. Nad peavad aru andma sellele, kes on valmis kohut mõistma elavate ja surnute üle. 6. Sest selleks on surnute kuulutatud evangeelium, et kohus nende üle oleks mõistetud nagu inimeste üle lihas ja nad elaksid nagu Jumal vaimus.

7. Aga kõigi asjade lõpp on lähedal! Olge siis mõistlikud ja kaunid palveiksl! 8. Kõrgpealt olgu teie armastus südamlük üksteise vastu, sest „armastus katob pattude hulga“. 9. Olge külalislahked üksteise vastu ilma kurisemata. 10. Teenigu igati teist selle andega, mille ta on saanud, kui Jumala mõnesuguse armu head mapapdajad. 11. Kui keegi räägib, siis ta rääkigu kui Jumala sõnu, kui keegi teenib, siis ta teenigu kui jõust, mida Jumal annab, et kõiges austataks Jumalat Jeesuse Kristuse läbi, kelte on mu ja vägi ajastute ajastutena! Amen.

2 PEETRUSE 1

Kristuse pärast kannatava tasu

12. Armsad, ärge pidage võõraks tulekuumust enestes, mis teile on saanud katsumiseks, otsegu sünniks teile midagi võõrast, 13. vaid sedamööda nagu teil on osa Kristuse kannatamistest, olge rõõmsad, et võiksite rõõmustuda ning hõistata tema au ilmunisel. 14. Kui teid solvatakse Kristuse nime pärast, siis te olete õndsad, sest au ja Jumala Vaim hingab teie peal. 15. Ärgu alia keegi teist kannatagu mõrtsukana või vargana või kurjategijana või salakaebajana. 16. Aga kui keegi kannatab ristiusuusesena, siis ta ärgu häbenegu, vaid andku Jumalale austust selle nimega.

17. Sest seg on kohtul alata Jumala kohtu; kui see aga algab kõigepealt meist, missugune ots ootab neid, kes ei ole sõnakuulelikud Jumala evangeeliumile? 18. Ja kui õige vaevalt pääseb, kuhu siis saab õel ja patune? 19. Seepärast usaldagu need, kes Jumala tahtmise järele kannatavad, oma hinged ustava Looja hooleks, tehes head.

Manitsus kogudusevanemale

5. Kogudusevanemaid teie seas ma nüüd manitsen kui kaasvanem ja Kristuse kannatuste tunnistaja, kes ka olen tulevase au osaline, mis peab ilmuma: 2. Hoidke teile hoida antud Jumala karja mitte sundusest, vaid vabast tahtest Jumala meele järele, mitte alaruma kasu tõttu, vaid innust, 3. mitte isandaina vahetudes

kogudusi kui liisusid, vaid olite karjale eeskujuks, 4. siis te saate, kui Ülmkarjane ilmub, nähtamatu aupär a!

5. Samuti teie nooremad, alistuge vanemate ja rietuge kõik alandlikkusega üksteise vastu; sest „Jumal paneb suureliste vastu, aga alandlikele ta annab armu.“

Manitsus alandada Jumala vägeva käe alla

6. Siis alanduge Jumala vägeva käe alla, et ta teid ilendaks omal ajal! 7. „Hoidke kõik oma mure“ tema peale, sest tema peab hoolt teie eest! 8. Olge kained, valvake, sest teie vastane, kurat, käib ümber nagu mõrgaja lõukoor otsides, keda neelata! 9. Tema vastu seiske kindlad usus ning teadke, et teie vendadel maailmas tuleb neidsamu kannatusi siis ikult kanda.

10. Aga kõige armu Jumal ise, kes meid on kutsunud oma igavese aumse Kristuses, võtku teid, kui te pisut olete kannatanud, valmistada, kinnitada, teha tugevaks ja rajada! 11. Tema pärast on võimua ajastute ajastutena! Amen.

12. Siivaanuse, nimu arvates ustava venna kaudu olen teile lühidalt kirjutanud, manitsedes ja tunnistades, et see on tõeline Jumala arm, mille te olete. 13. Teid tervitab kaasvõitnud kogudus Baabülonis ja Markus, mu poeg. 14. Tervitage üksteist armastuse suudlusega! Rahu teile kõikidele, kes olete Kristuses!

PEETRUSE TEINE KIRI

Tervitus

1. Simon Peetrus, Jeesuse Kristuse sulane ja apostel, neile, kes on saanud

nusama kalla usu kui meiega meie Jumala ja õnnistegija Jeesuse Kristuse õiguses 2. Armu ja rahu lisatagu teile rohkesti

8 Fl. 3, 16. 9 1. Te 5, 15. 10 L. 34, 14; Jk. 1, 26. 11 L. 33, 18. 12 Mt. 10, 28; Jk. 14, p. 2, 20; Jk. 8, 12. 13 Jk. 8, 13; Ap. 23. 14 Fl. 2, 12. 15 Mt. 5, 10. 16 p. 2, 21; Jk. Ro. 3, 6; Ef. 2, 18; He. 9, 28. 17 p. 4, 6. 18 1 Mo. 7, 17; Mt. 24, 37. 19 Mt. 16, 16; Ef. 5, 26. 20 Ef. 1, 20. 21 p. 3, 20. 22 Fl. 2, 1. 23 Ro. 4, 25. 24 Ef. 2, 3; 1 Jk. 17; Ti. 3, 3. 25 3 Ti. 4, 1. 26 p. 3, 19. 27 Lk. 21, 36; 1 Ko. 10, 11; 1 Jk. 2, 18. 28 Op. 10, 12; Jk. 5, 20. 29 He. 13, 2. 30 Ro. 12, 7.

12 p. 1, 6. 13 Mt. 5, 10; Ap. 3, 4; Ro. 8, 17. 14 Fl. 1, 20. 15 1r. 23, 26; He. 9, 6. 16 Op. 11, 31; Lk. 23, 31. 17 L. 31, 6. 18 Ro. 8, 17. 19 Jk. 1, 1. 20 Jk. 21, 16; Ap. 22, 28; 1 Ti. 3, 2. 21 3 1 Ko. 1, 7; 2 Ko. 1, 24; 2 Ti. 3, 7. 22 p. 2, 23; 1 Ko. 9, 25; 2 Ti. 4, 8; He. 13, 20. 23 Op. 3, 34; Mt. 21, 17; Ef. 5, 21; Jk. 4, 8. 24 L. 22, 29; Jk. 4, 10. 25 L. 37, 5; 55, 23; Mt. 6, 25; Ti. 4, 6. 26 3 Ti. 4, 6. 27 1r. 23, 26; He. 9, 6. 28 Ap. 12, 17, 25, 2. 29 4 1r. 14; 1 Ko. 16, 20. 30 Ro. 1, 7.

2 PEETRUSE 1, 2

Jumala ja Jeesuse, meie Issanda tunnetust!

Kristuse eesmärgid ja kutsumus

3. Nõnda nagu tema jumalik vägi meile on annetanud kõik, mida vajatakse eluks ja jumalakartuseks, tema tunnetuse kaudu, kes meid on kutsunud oma au ja vooruslikkusega, 4. millega on meile kingitud kaunid ja suurimad tõotused, et te nende läbi saakite olla jumalikust loomusest, kui te olete põgenenud ära hukkumisest, mis on maailmas inimvõimude tõttu, 5. siis kandke sellesama pärast kõikepärast hoolt ja osutage oma uue vooruslikkuse ja jumalikkuse tunnetust, 6. tunnetusest tulumust, tulumusest kannatlikkust, kannatlikkusest jumalakartust, 7. jumalakartusest vennamarmastust ja vennamarmastusest armastust kõikide vastu. 8. Sest kui teil seda kõike on ja veel viitumist ja viljanud meie Issanda Jeesuse Kristuse tunnetamises 9. Aga kui see kõik puudub, on pime, süütu, ja on unustanud puhastuse endistest pattudest. 10. Sellegipoolest, vennad, pühitse seda enam teha kindlaks oma kutsumine ja vägi, sest kui te seda teete, siis te ei karda ühtegi. 11. Sest nõnda avaneb teile rohke mõõdu süüpläsi meie Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse igavese kuningriiki.

Pestri annab oma peatses surma

12. Sellegipoolest ma tahan alati teile seda meele tuletada, et te küll seda teate ja olete kindlalt rajatud tõele, mis teil on käes. 13. Ma pean õigeks, sõnataks kui ma selles ihukus teie olen, teid meele tuletuse kaudu virgutada, 14. sest et ma tean, et ma varsti maha panen oma teigi, nagu ka meie Issand Jeesus Kristus muile on avaldanud. 15. Ent ma tahan ka hooli kanda, et teil pärast minu lahkuamist alati oleks võimalik seda meele tuletada

Peetruse ühiküsimist ja prohvetite kuulutus

16. Sest me ei ole Issanda Jeesuse Kristuse väge ja tulemist teile teatavaks tehes mitte järginud kavalasti sepsitunud tühje jutte, vaid me oleme ise oma silmaga näinud tema suurt auisust. 17. Sest tema sai Jumalalt Isalt au ja austust kõige kõrgemalt alt, kui temale kostis ausugune hää: „See on minu armastatud Poeg, kellest mul on hea meel!“ 18. Ja selle hääl me kuulsime tacvast tulevat, olles ühes temaga pühil määel. 19. Ja meil on veel kindlam prohvetlik sõna, ja te teate hästi, et te seda ühele panete kui küünak, mis paistab pimedas paigas, kui päev jõuab kätte ning koidutakse tõuseb teie südameis. 20. Ja see olgu teile kõigepealt teada, et ükski prohveti kuulutus Kirjas ei ole omanäolise selenuse jaoks. 21. Sest inimese tahtel ei ole üldgi ühtki prohveti kuulutust eelle roodud, vaid Pühast Vaimust kantuna on inimesed rääkinud, saades seda Jumala käest.

Valeprohveid ja jumalakartmõtu elu

2. Aga valeprohveidiku võõras rahvas, nõnda nagu teiegi sead saab olema lahkõpetatud, kes salamahti roovad süste hukutavaid valeõpetusi, saavad ära peremehegi, kes nad on ootnud, ja tõmbavad eneste peale ilalise hukatuse. 2. Ja paljud järgivad nende lodevat elu, keelde pärast pilgatakse tõe teed; 3. ja ahnusest kasutavad nad teid petlike sõnadega. Nende kohus on juba ammu valvas ja nende hukatus ei tuku.

4. Sest kui Jumal ei säästnud ingleid, kes pattu tegid, vaid tõukas nad põrgupimeduse soppidesse süüvitavateks kohtu jaoks, 5. ja kui ta ei säästnud muistset maailma, vaid varjes ainult õigusekuulijast Noad, neid kaheksakesi, kui ta laskis nalla veruputuse jumalate maailma peale, 6. ja mõistis ka hukka

2 PEETRUSE 2, 3

Soodoma ja Gomorra linnad, põletades need tuhaks ja panes hirmu täheks neile, kes tulevikus on jumalatud, 7. ja pälstis Loti, kes oli õige ja keda üleannetumad inimesed piinasid oma kumalise käitumisega — 8. sest elades nende kekel see õige vaevas päeva päeva oma väga hinge, nähes ja kuuldes ülekohutusi tegusid — 9. nii Issand teab päästa jumalakartlikke kiusatusest, aga ülekohutusi süüvitada kohtupäevaks, et neid nuhelda, 10. iselranis aga need, kes liha järele elavad roppudes humades ja põlgavad Issanda valitsust. Need on jultunud, iseenast täis, ei karda pilgata aukandjaid vaime, 11. kuna inglidki, kuigi nad küll võimusele ja välel on suuremad, ühku pilkavat oiaust ei lausu nende kohta Issanda ees.

12. Ent need on nagu mõistamatud loomad, kes on oma loomu poolest sündinud püütaavaks ja hukutavaks; nad pilkavad seda, mida nad ei tea, ja hukuvad ka oma hukus, 13. saades kätte ülekohu palga; nad peavad lõbuts igapäevast lajutamist; nad on ebapihuse ja häbi laigud, kes oma pettuse varal lõbusevad, kui nad pidutsevad ühes teiega; 14. nende silmad ohkuvad ahelurikkumusest ja nende iha ei laska, nemad ahvatlevad kinnutatuid hinge, neil on ahnusega vilunud süda, nad on needuse lapsed! 15. Nad on huljanud otsuse te, nad on ära eksinud, käes Bileam, Boori poja teed, kellele ülekohu palk oli armas, 16. aga kes oma ülcastumise pärast sai karistada: keeletu koormakandja loom rääkis inimese häälega ja takistas prohveti jõledust. 17. Needumased on ilma veeta lätled, marutuujust actavad udupilded, kelledele on varutud pilkane pimedus, 18. Sest rääkides tühje ülemmna sõnu, ahvatlevad nad lodevate lihahumudega need, kes vaevalt olid pääsnud paku eksiteel käijate seast, 19. nad tõotavad neile vabadust, olles isekaduvuse

orjad, sest kelle võidetud keegi on, selle ori ta on. 20. Sest kui nad Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse tunnetuse läbi pääsid paku maailma ebapihusest, kuid jälle segunevad sellega ja jäävad alla, siis on nende viimne lugu saanud pahemaks kui esimene. 21. Sest neil oleks parem, et õiguse see oleks jäänud neile tundmatuks, kui seda tundes ära pöörduda kästust, rala neile on antud. 22. Neile on tulnud kätte, mis tõeline vanasõna ütleb: „Koer pöördub tagasi oma okse juure“ ja „peatud amis lähed porisse pilherdama!“

Issanda päeva tulemine

3. See on, armastad, juba teine kiri, mille ma teile kirjutan, ja mõlematega ma holan oma meele tuletamisega kirvel teie puhtast meelt, 2. et te meenutaksite neid sõnu, mis pühad prohveid enne on rääkinud, ja Issanda ning Õnnistegija käsku, mille on annud teie apostlid.

3. Seda teadke kõigepealt, et viimseil päevil tuleb pilkesõnadega pilkajaid, kes elavad iseeneste humude järele 4. ning ülevad. „Kus on tema tulemise tõotus? Sest sellat ajast, kui isad äksid hingama, jääb kõik nõnda, nagu oli loomise algusest!“ 5. Sest neil, kes seda tahavad, on teadmata, et taevad olid vanasti olemas ja maa koosnes veest ja vee läbi Jumala sõna üle tõttu 6. ja et nende läbi toorkordne maailm hukkus veepuutusest. 7. Ent praegused taevad ja maa süüvitatakse sama sõna läbi ning hoitakse alal tule jaoks jumalate inimeste kohtu ja hukatuse päevaks.

8. Aga see üks asi ärgu olgu teile, armastad, teadmata, et üks päev on Issanda juures nagu tuhat aastat ja tuhat aastat nagu üks päev! 9. Issand ei viivita tõotust täitmast, nõnda nagu mõned peavad seda vilvitusteks, vaid tema on pikka meelega teie vastu; sest ta ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik

ruleksid meeleparandusele! 10. Aga Issanda päev tuleb otseselt varas öösel, mil taevad reginal hukuvad ja maailma aegained tulest laostuvad ja ilmansaad ja kõiki seal tehtud töid ei leidu enam.

Tehtagu ettevõtmistun püsimiseks

11. Kui see nüüd kõik nõnda laostub, missugused siis teie peate olema pühas elus ja jumalakarjuses, 12. oodates ja igatsedes Jumala päeva tulekut, mille pärast taevad püüdatult laostuvad ja maailma aegained kuumusest ära sulavad?

13. Aga meie ootame tema tööruuc järelle uusi taevaid ja uut maad, kus õigus elab! 14. Sellespärast, armsad, seda oodates püüdke, et te teid leiate ventu-

maina ja lastmatuina rahus; 15. ja meie Issanda pikka meelt arvake õndsuseks, nõnda nagu ka meie armas vend Paulus teile on kirjutanud temale antud tarkust mõelda, 16. nagu ka kõigis kirjades, milledes ta räägib meist asjust, kus on raske aru saada mõnest asjast, mida õppimatud ja kinnimatud inimesed nagu muudki kurju väänavad iseeneste hukatuseks

17. Et teie nüüd, armsad, seda ette ära teate, siis hoiduge sellest, et ülesannetumate eksitused teid ei kiusaks ühtlasi kaasa eksitusse ning te ei langeks ära oma kindlalt aluselt. 18. Aga kasvage meie Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse armus ja rannetuses. Tema olegu austus nii nüüd kui igaviku päevil!

JOHANNESSE ESIMENE KIRI

Minu Sõnad ja Jeesuse Kristuse ilmumise algusest alust

1. Mis algusest oli, mis me oleme kuulnud, mis me oma silmaga oleme näinud, mida me oleme vaadeldud ja mida meie käed on katsunud, seda me räägime elu Sõnast 2. — ja elu ilmus, ja me oleme näinud ja tunnustame ja kuulutame teile seda igavest elu, mis oli Isa juures ja ilmus meie — 3. mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame teile, et teilegi oleks osadus meiega. Ja meie osadus on Isaga ja tema Pojaga, Jeesuse Kristusega. 4. Ja seda me kirjutame teile, et meie rõõm oleks täieline

Osadus Jumalaga hoob patu ära

5. Ja see on kuulutus, mille me oleme kuulnud temalt ja kuulutame teile, et Jumal on valgus ja temas ei ole mingit pimedust. 6. Kui me ütleme, et meil on

osadus temaga, aga klame pimeduses, siis me valeme ega tee tööd. 7. Aga kui me klame valguses, nõnda nagu tema on valguses, siis on meil osadus üksteisega, ja Jeesuse Kristuse, tema Poja veri puhastab meid kõigest patust. 8. Kui me ütleme, et meil ei ole pattu, siis me petame iseendid ja tõde ei ole meie sees. 9. Kui me oma patud tunnustame, on tema ustav ja õige, nii et ta meile annab patud andeks ja puhastab meid kõigest ülekohust. 10. Kui me ütleme, et me pole pattu teinud, siis me teeme tema valelikuks ja tema sõna ei ole meie sees.

2. Minu lapsukesed, seda ma kirjutun teile, et te ei teeks pattu. Ja kui keegi pattu teeb, siis on meil eestkostja Isa juures, Jeesus Kristus, kes on õige. 2. Ja tema on lepitus meie pattude eest, aga mitte üksipäinis meie, vaid ka kogu maailma pattude eest.

Sõnakuhumme on osaduse prooviks

3. Ja sellest me tunneme, et me oleme tema ära tunnud, et me peame tema käskke.

4. Kes ütleb: „Mina tunnen teda“, ega pea tema käskke, see on valelik ja tõde ei ole tema sees. 5. Aga kes peab tema sõna, selles on tõesti Jumala armastus saanud täiuslikuks. Sellest me tunneme, et me oleme tema sees. 6. Kes ütleb enese tema siise jäävat, see on ka kohustatud elama misugust elu nagu tema elaa.

7. Armsad, ma ei kirjuta teile uut käsku, vaid vana käsku, mis teil on olnud algusest; see vana käsk on sõna, mida te olete kuulnud. 8. Taas ma kirjutun teile uue käsu, mis on tõsi tema sees ja teie sees, sest pimedus on möödunud ja tõeline valgus juba paistab. 9. Kes ütleb enese valguses olevat, aga vihkab oma venda, see on pimeduses süüsaadik. 10. Kes oma venda armastab, see püsib valguses ja temas ei ole pahandust. 11. Aga kes oma venda vihkab, see on pimeduses ja käib pimeduses ega tea, kuhu ta läheb, sest pimedus on teinud ta silmad pimedaks.

12. Ma kirjutun teile, lapsukesed, sest teie patud on andeks antud tema nime pärast. 13. Ma kirjutun teile, isad, sest te olete ära tunnud tema, kes on algusest. Ma kirjutun teile, noored mehed, sest te olete ära võitnud tigea. 14. Ma olen kirjutunud teile, lapsukesed, sest te olete ära tunnud Isa. Ma olen kirjutunud teile, isad, sest te olete ära tunnud tema, kes on algusest. Ma olen kirjutunud teile, noored mehed, sest te olete tugevad ja Jumala sõna püsib teie sees ja te olete ära võitnud tigea. 15. Ärge armastage maailma ega seda, mis on maailmas. Kuu keegi maailma armastab, siis ei ole Isa armastust tema sees. 16. Seet kõik, mis on maailmas, lihaminu, silmahimu ja elukõrkus, ei ole Isast, vaid on maailmast. 17. Ja maailm kaob ja tema hulu, aga kes teeb Jumala tahtmist, püsib igavesti.

Osadus kristusevastase eest

18. Lapsukesed, nüüd on viimne aeg! Ja nagu te olete kuulnud, et kristusevastane tuleb, nõnda õngi* nüüd ilmunud palju kristusevastaseid, sest me tunneme, et klies on viimne aeg. 19. Meist nad on lähtunud, kuid nad ei olnud meist; sest kui nad oleksid olnud meist, siis nad oleksid jäänud meie juure. Ent nad läksid ära, et saaks ilmsiks, et kõik ei ole meist. 20. Teil on võidmine Pühalt ja teil kõigil on teadmine. 21. Minu ei ole teile kirjutunud sellespärast et te ei tea tõde, vaid et te seda teate ja et ühtki valet ei tule töö seest. 22. Kes on valelik kui mitte see, kes salgab, et Jeesus on Kristus? See on kristusevastane, kes salgab Isa ja Poega. 23. Igauks, kes salgab Poja, sel ei ole ka Isa. Kes tunnustab Poega, sel on ka Isa. 24. Mida te olete algusest saadik kuulnud, see püsigu teie. Kui teie püüab see, mida te algusest saadik olete kuulnud, siis teilegi püsib Poja ja Isa. 25. Ja see on tõotus, mille tema meie on tõotanud igavene elu. 26. Seda ma olen teile kirjutunud meist, kes teid eksitavad. 27. Ja teie — see võidmine, mille te olete saanud temalt, jääb ju teisse ja teil ei ole vajadust, et keegi teid õpetaks; vaid nagu tema võidmine teid kõiges õpetab, nõnda on see tõsi ega ole vale; ja nõnda nagu see teid on õpetanud, nõnda püsige temas

28. Ja nüüd, lapsukesed, jälige temasse, et kui ta ilmub, meil oleks julgus ja mitte hääbi tema ees, kui ta tuleb. 29. Kui te teate, et ta on õige, siis te mõistate, et igauks, kes teeb õigust, on temast sündinud

Isa armastus toob uue elu

3. Vaadake, missuguse armastuse Isa on meile annud, et meid hüütakse Jumala lasteks! Ja seda me oleme näinud. Sellespärast maailm ei tunne meid, sest ta ei tunne teda. 2. Armsad, me oleme nüüd Jumala

1 JOHANNES 3, 4

lapsed ega ole veel saanud avalikuks, mis me tulevikus olemine; aga me teame, et me tema ilmudes olemine tema armastusest, sest me näeme siis teda nagu tema on. 3. Ja igatki, kellel on nusiugune lootus tema peale, puhastab ennast, nõnda nagu temagi on puhas.

Jumala lapsed peavad olema ilma pattuta

4. Igatki, kes pattu teeb, teeb ka seda, mis on kisu vastu; ja patt on see, mis on kisu vastu. 5. Ja te teate, et tema on ilmunud patte ära võtma; ja tema ei ole pattu. 6. Ükski, kes jääb tema sisse, ei tee pattu; ükski, kes pattu teeb, ei ole teda näinud ega teda tunnud.

7. Lapsukesed, ärge ükski teid eksitagu. Kes teeb õigust, see on õige, nõnda nagu temagi on õige. 8. Kes pattu teeb, see on kuradist; sest kurat teeb pattu algusest saadik. Selleks on Jumala Poeg ilmunud, et ta tühistaks kuradi teod. 9. Ükski, kes on Jumalast sündinud, ei tee pattu, sest tema teeme püsib temas ja ta ei võt pattu teha, sellepärast et ta on Jumalast sündinud. 10. Sellest ilmub, kummad on Jumala lapsed ja kummad kuradi lapsed. Ükski, kes ei tee õigust, ei ole Jumalast, ega see, kes ei armasta oma venda. 11. Sest see on sõnum, mida te algusest saadik olete kuulnud, et me peame üksteist armastama; 12. mitte nõnda, nagu Kuin, kes oli tigeleat ja tappis oma venna. Ja mispärast ta tappis tema? Sellepärast et tema teod olid kurjad ja tema venna teod õiged.

Vennaarmastusest

13. Ärge pange imeks, vennad, kui maailm teid vihkab! 14. Me teame, et oleme tulnud surmaste elusse, sest me armastame vendi; kes venna ei armasta, see jääb surmaste. 15. Igatki, kes vihkab oma venda, on inimsetapja; ja te teate, et ühelgi inimesetapjal ei ole igavest elu,

mis temasse jääks. 16. Sellest me oleme ära tunnud Jumala armastuse, et tema oma elu on jätanud meie eest, ja meilgi peame jätma elu vendade eest. 17. Kui nüüd kellelgi on selle maailma vana ja ta näeb oma venna puuduses olevat ja süleb oma südame tema eest, kuidas saab Jumala armastus jääda temasse?

18. Lapsukesed, ärge armastagem sõnaga ega keelega, vaid teoga ja tõdega!

19. Sellest me tunneme, et oleme tõe seest ja võime vaagistada tema ees oma süda, 20. et kui meie süda meid hukka mõistab, Jumal on suurem kui meie süda ja teab kõik. 21. Armsad, kui meie süda meid hukka ei mõista, on meil julgus Jumala ees, 22. ja mida me iganes pahume, seda me saame temalt, sest me peame tema kätte ja teeme, mis on temale meelepärast. 23. Ja see on tema käsk, et me peame uskuma tema Poja Jeesuse Kristuse nimesse ja armastama üksteist, nagu tema meile on kisu annud. 24. Ja kes peab tema käike, see jääb temasse ja tema sellesse. Ja sellest me tunneme, et tema jääb meisse, seltsist Vaimust, kelle ta meile on annud.

Vaimude läbikatsumist

4. Armsad, ärge uskuge igat vaimu, vaid katsuge vaimud läbi, kas nad on Jumalast; sest palju valeprohvetid on välja ilmunud maailmas. 2. Sellest te tunnetate Jumala Vaimu: ega vaim, kes tunnistab Jeesust Kristust lihas tulnud olevat, see on Jumalast. 3. Ja ükski vaim, kes ei tunnusta seda Jeesust, ei ole Jumalast, ja see on kristusevastane vaim, kelle te olete kuulnud tulnaks olevat ja nüüd juba on maailmas. 4. Tõie, lapsukesed, olete Jumalast ja olete nad ära võitnud; sest suurem on see, kes on teie sees, kui see, kes on maailmas. 5. Nennad on maailmast; sellepärast nad räägivad maailmast ja maailm kuulub

1 Ko. 7, 1. 5 Jh. 13, 4. 9. 1 Pe. 2, 24. 6 p. 5, 18; Ro. 6, 14. 7 p. 2, 29. 8 Jh. 2, 44.
9. 8. 6 p. 5, 18. 10 Jh. 13, 34. 11 Jh. 13, 35. 12 Jh. 13, 36. 13 Jh. 13, 37. 14 Jh. 13, 38. 15 Jh. 13, 39. 16 Jh. 13, 40. 17 Jh. 13, 41. 18 Jh. 13, 42. 19 Jh. 13, 43. 20 Jh. 13, 44. 21 Jh. 13, 45. 22 Jh. 13, 46. 23 Jh. 13, 47. 24 Jh. 13, 48. 25 Jh. 13, 49. 26 Jh. 13, 50. 27 Jh. 13, 51. 28 Jh. 13, 52. 29 Jh. 13, 53. 30 Jh. 13, 54. 31 Jh. 13, 55. 32 Jh. 13, 56. 33 Jh. 13, 57. 34 Jh. 13, 58. 35 Jh. 13, 59. 36 Jh. 13, 60. 37 Jh. 13, 61. 38 Jh. 13, 62. 39 Jh. 13, 63. 40 Jh. 13, 64. 41 Jh. 13, 65. 42 Jh. 13, 66. 43 Jh. 13, 67. 44 Jh. 13, 68. 45 Jh. 13, 69. 46 Jh. 13, 70. 47 Jh. 13, 71. 48 Jh. 13, 72. 49 Jh. 13, 73. 50 Jh. 13, 74. 51 Jh. 13, 75. 52 Jh. 13, 76. 53 Jh. 13, 77. 54 Jh. 13, 78. 55 Jh. 13, 79. 56 Jh. 13, 80. 57 Jh. 13, 81. 58 Jh. 13, 82. 59 Jh. 13, 83. 60 Jh. 13, 84. 61 Jh. 13, 85. 62 Jh. 13, 86. 63 Jh. 13, 87. 64 Jh. 13, 88. 65 Jh. 13, 89. 66 Jh. 13, 90. 67 Jh. 13, 91. 68 Jh. 13, 92. 69 Jh. 13, 93. 70 Jh. 13, 94. 71 Jh. 13, 95. 72 Jh. 13, 96. 73 Jh. 13, 97. 74 Jh. 13, 98. 75 Jh. 13, 99. 76 Jh. 13, 100. 77 Jh. 13, 101. 78 Jh. 13, 102. 79 Jh. 13, 103. 80 Jh. 13, 104. 81 Jh. 13, 105. 82 Jh. 13, 106. 83 Jh. 13, 107. 84 Jh. 13, 108. 85 Jh. 13, 109. 86 Jh. 13, 110. 87 Jh. 13, 111. 88 Jh. 13, 112. 89 Jh. 13, 113. 90 Jh. 13, 114. 91 Jh. 13, 115. 92 Jh. 13, 116. 93 Jh. 13, 117. 94 Jh. 13, 118. 95 Jh. 13, 119. 96 Jh. 13, 120. 97 Jh. 13, 121. 98 Jh. 13, 122. 99 Jh. 13, 123. 100 Jh. 13, 124. 101 Jh. 13, 125. 102 Jh. 13, 126. 103 Jh. 13, 127. 104 Jh. 13, 128. 105 Jh. 13, 129. 106 Jh. 13, 130. 107 Jh. 13, 131. 108 Jh. 13, 132. 109 Jh. 13, 133. 110 Jh. 13, 134. 111 Jh. 13, 135. 112 Jh. 13, 136. 113 Jh. 13, 137. 114 Jh. 13, 138. 115 Jh. 13, 139. 116 Jh. 13, 140. 117 Jh. 13, 141. 118 Jh. 13, 142. 119 Jh. 13, 143. 120 Jh. 13, 144. 121 Jh. 13, 145. 122 Jh. 13, 146. 123 Jh. 13, 147. 124 Jh. 13, 148. 125 Jh. 13, 149. 126 Jh. 13, 150. 127 Jh. 13, 151. 128 Jh. 13, 152. 129 Jh. 13, 153. 130 Jh. 13, 154. 131 Jh. 13, 155. 132 Jh. 13, 156. 133 Jh. 13, 157. 134 Jh. 13, 158. 135 Jh. 13, 159. 136 Jh. 13, 160. 137 Jh. 13, 161. 138 Jh. 13, 162. 139 Jh. 13, 163. 140 Jh. 13, 164. 141 Jh. 13, 165. 142 Jh. 13, 166. 143 Jh. 13, 167. 144 Jh. 13, 168. 145 Jh. 13, 169. 146 Jh. 13, 170. 147 Jh. 13, 171. 148 Jh. 13, 172. 149 Jh. 13, 173. 150 Jh. 13, 174. 151 Jh. 13, 175. 152 Jh. 13, 176. 153 Jh. 13, 177. 154 Jh. 13, 178. 155 Jh. 13, 179. 156 Jh. 13, 180. 157 Jh. 13, 181. 158 Jh. 13, 182. 159 Jh. 13, 183. 160 Jh. 13, 184. 161 Jh. 13, 185. 162 Jh. 13, 186. 163 Jh. 13, 187. 164 Jh. 13, 188. 165 Jh. 13, 189. 166 Jh. 13, 190. 167 Jh. 13, 191. 168 Jh. 13, 192. 169 Jh. 13, 193. 170 Jh. 13, 194. 171 Jh. 13, 195. 172 Jh. 13, 196. 173 Jh. 13, 197. 174 Jh. 13, 198. 175 Jh. 13, 199. 176 Jh. 13, 200. 177 Jh. 13, 201. 178 Jh. 13, 202. 179 Jh. 13, 203. 180 Jh. 13, 204. 181 Jh. 13, 205. 182 Jh. 13, 206. 183 Jh. 13, 207. 184 Jh. 13, 208. 185 Jh. 13, 209. 186 Jh. 13, 210. 187 Jh. 13, 211. 188 Jh. 13, 212. 189 Jh. 13, 213. 190 Jh. 13, 214. 191 Jh. 13, 215. 192 Jh. 13, 216. 193 Jh. 13, 217. 194 Jh. 13, 218. 195 Jh. 13, 219. 196 Jh. 13, 220. 197 Jh. 13, 221. 198 Jh. 13, 222. 199 Jh. 13, 223. 200 Jh. 13, 224. 201 Jh. 13, 225. 202 Jh. 13, 226. 203 Jh. 13, 227. 204 Jh. 13, 228. 205 Jh. 13, 229. 206 Jh. 13, 230. 207 Jh. 13, 231. 208 Jh. 13, 232. 209 Jh. 13, 233. 210 Jh. 13, 234. 211 Jh. 13, 235. 212 Jh. 13, 236. 213 Jh. 13, 237. 214 Jh. 13, 238. 215 Jh. 13, 239. 216 Jh. 13, 240. 217 Jh. 13, 241. 218 Jh. 13, 242. 219 Jh. 13, 243. 220 Jh. 13, 244. 221 Jh. 13, 245. 222 Jh. 13, 246. 223 Jh. 13, 247. 224 Jh. 13, 248. 225 Jh. 13, 249. 226 Jh. 13, 250. 227 Jh. 13, 251. 228 Jh. 13, 252. 229 Jh. 13, 253. 230 Jh. 13, 254. 231 Jh. 13, 255. 232 Jh. 13, 256. 233 Jh. 13, 257. 234 Jh. 13, 258. 235 Jh. 13, 259. 236 Jh. 13, 260. 237 Jh. 13, 261. 238 Jh. 13, 262. 239 Jh. 13, 263. 240 Jh. 13, 264. 241 Jh. 13, 265. 242 Jh. 13, 266. 243 Jh. 13, 267. 244 Jh. 13, 268. 245 Jh. 13, 269. 246 Jh. 13, 270. 247 Jh. 13, 271. 248 Jh. 13, 272. 249 Jh. 13, 273. 250 Jh. 13, 274. 251 Jh. 13, 275. 252 Jh. 13, 276. 253 Jh. 13, 277. 254 Jh. 13, 278. 255 Jh. 13, 279. 256 Jh. 13, 280. 257 Jh. 13, 281. 258 Jh. 13, 282. 259 Jh. 13, 283. 260 Jh. 13, 284. 261 Jh. 13, 285. 262 Jh. 13, 286. 263 Jh. 13, 287. 264 Jh. 13, 288. 265 Jh. 13, 289. 266 Jh. 13, 290. 267 Jh. 13, 291. 268 Jh. 13, 292. 269 Jh. 13, 293. 270 Jh. 13, 294. 271 Jh. 13, 295. 272 Jh. 13, 296. 273 Jh. 13, 297. 274 Jh. 13, 298. 275 Jh. 13, 299. 276 Jh. 13, 300. 277 Jh. 13, 301. 278 Jh. 13, 302. 279 Jh. 13, 303. 280 Jh. 13, 304. 281 Jh. 13, 305. 282 Jh. 13, 306. 283 Jh. 13, 307. 284 Jh. 13, 308. 285 Jh. 13, 309. 286 Jh. 13, 310. 287 Jh. 13, 311. 288 Jh. 13, 312. 289 Jh. 13, 313. 290 Jh. 13, 314. 291 Jh. 13, 315. 292 Jh. 13, 316. 293 Jh. 13, 317. 294 Jh. 13, 318. 295 Jh. 13, 319. 296 Jh. 13, 320. 297 Jh. 13, 321. 298 Jh. 13, 322. 299 Jh. 13, 323. 300 Jh. 13, 324. 301 Jh. 13, 325. 302 Jh. 13, 326. 303 Jh. 13, 327. 304 Jh. 13, 328. 305 Jh. 13, 329. 306 Jh. 13, 330. 307 Jh. 13, 331. 308 Jh. 13, 332. 309 Jh. 13, 333. 310 Jh. 13, 334. 311 Jh. 13, 335. 312 Jh. 13, 336. 313 Jh. 13, 337. 314 Jh. 13, 338. 315 Jh. 13, 339. 316 Jh. 13, 340. 317 Jh. 13, 341. 318 Jh. 13, 342. 319 Jh. 13, 343. 320 Jh. 13, 344. 321 Jh. 13, 345. 322 Jh. 13, 346. 323 Jh. 13, 347. 324 Jh. 13, 348. 325 Jh. 13, 349. 326 Jh. 13, 350. 327 Jh. 13, 351. 328 Jh. 13, 352. 329 Jh. 13, 353. 330 Jh. 13, 354. 331 Jh. 13, 355. 332 Jh. 13, 356. 333 Jh. 13, 357. 334 Jh. 13, 358. 335 Jh. 13, 359. 336 Jh. 13, 360. 337 Jh. 13, 361. 338 Jh. 13, 362. 339 Jh. 13, 363. 340 Jh. 13, 364. 341 Jh. 13, 365. 342 Jh. 13, 366. 343 Jh. 13, 367. 344 Jh. 13, 368. 345 Jh. 13, 369. 346 Jh. 13, 370. 347 Jh. 13, 371. 348 Jh. 13, 372. 349 Jh. 13, 373. 350 Jh. 13, 374. 351 Jh. 13, 375. 352 Jh. 13, 376. 353 Jh. 13, 377. 354 Jh. 13, 378. 355 Jh. 13, 379. 356 Jh. 13, 380. 357 Jh. 13, 381. 358 Jh. 13, 382. 359 Jh. 13, 383. 360 Jh. 13, 384. 361 Jh. 13, 385. 362 Jh. 13, 386. 363 Jh. 13, 387. 364 Jh. 13, 388. 365 Jh. 13, 389. 366 Jh. 13, 390. 367 Jh. 13, 391. 368 Jh. 13, 392. 369 Jh. 13, 393. 370 Jh. 13, 394. 371 Jh. 13, 395. 372 Jh. 13, 396. 373 Jh. 13, 397. 374 Jh. 13, 398. 375 Jh. 13, 399. 376 Jh. 13, 400. 377 Jh. 13, 401. 378 Jh. 13, 402. 379 Jh. 13, 403. 380 Jh. 13, 404. 381 Jh. 13, 405. 382 Jh. 13, 406. 383 Jh. 13, 407. 384 Jh. 13, 408. 385 Jh. 13, 409. 386 Jh. 13, 410. 387 Jh. 13, 411. 388 Jh. 13, 412. 389 Jh. 13, 413. 390 Jh. 13, 414. 391 Jh. 13, 415. 392 Jh. 13, 416. 393 Jh. 13, 417. 394 Jh. 13, 418. 395 Jh. 13, 419. 396 Jh. 13, 420. 397 Jh. 13, 421. 398 Jh. 13, 422. 399 Jh. 13, 423. 400 Jh. 13, 424. 401 Jh. 13, 425. 402 Jh. 13, 426. 403 Jh. 13, 427. 404 Jh. 13, 428. 405 Jh. 13, 429. 406 Jh. 13, 430. 407 Jh. 13, 431. 408 Jh. 13, 432. 409 Jh. 13, 433. 410 Jh. 13, 434. 411 Jh. 13, 435. 412 Jh. 13, 436. 413 Jh. 13, 437. 414 Jh. 13, 438. 415 Jh. 13, 439. 416 Jh. 13, 440. 417 Jh. 13, 441. 418 Jh. 13, 442. 419 Jh. 13, 443. 420 Jh. 13, 444. 421 Jh. 13, 445. 422 Jh. 13, 446. 423 Jh. 13, 447. 424 Jh. 13, 448. 425 Jh. 13, 449. 426 Jh. 13, 450. 427 Jh. 13, 451. 428 Jh. 13, 452. 429 Jh. 13, 453. 430 Jh. 13, 454. 431 Jh. 13, 455. 432 Jh. 13, 456. 433 Jh. 13, 457. 434 Jh. 13, 458. 435 Jh. 13, 459. 436 Jh. 13, 460. 437 Jh. 13, 461. 438 Jh. 13, 462. 439 Jh. 13, 463. 440 Jh. 13, 464. 441 Jh. 13, 465. 442 Jh. 13, 466. 443 Jh. 13, 467. 444 Jh. 13, 468. 445 Jh. 13, 469. 446 Jh. 13, 470. 447 Jh. 13, 471. 448 Jh. 13, 472. 449 Jh. 13, 473. 450 Jh. 13, 474. 451 Jh. 13, 475. 452 Jh. 13, 476. 453 Jh. 13, 477. 454 Jh. 13, 478. 455 Jh. 13, 479. 456 Jh. 13, 480. 457 Jh. 13, 481. 458 Jh. 13, 482. 459 Jh. 13, 483. 460 Jh. 13, 484. 461 Jh. 13, 485. 462 Jh. 13, 486. 463 Jh. 13, 487. 464 Jh. 13, 488. 465 Jh. 13, 489. 466 Jh. 13, 490. 467 Jh. 13, 491. 468 Jh. 13, 492. 469 Jh. 13, 493. 470 Jh. 13, 494. 471 Jh. 13, 495. 472 Jh. 13, 496. 473 Jh. 13, 497. 474 Jh. 13, 498. 475 Jh. 13, 499. 476 Jh. 13, 500. 477 Jh. 13, 501. 478 Jh. 13, 502. 479 Jh. 13, 503. 480 Jh. 13, 504. 481 Jh. 13, 505. 482 Jh. 13, 506. 483 Jh. 13, 507. 484 Jh. 13, 508. 485 Jh. 13, 509. 486 Jh. 13, 510. 487 Jh. 13, 511. 488 Jh. 13, 512. 489 Jh. 13, 513. 490 Jh. 13, 514. 491 Jh. 13, 515. 492 Jh. 13, 516. 493 Jh. 13, 517. 494 Jh. 13, 518. 495 Jh. 13, 519. 496 Jh. 13, 520. 497 Jh. 13, 521. 498 Jh. 13, 522. 499 Jh. 13, 523. 500 Jh. 13, 524. 501 Jh. 13, 525. 502 Jh. 13, 526. 503 Jh. 13, 527. 504 Jh. 13, 528. 505 Jh. 13, 529. 506 Jh. 13, 530. 507 Jh. 13, 531. 508 Jh. 13, 532. 509 Jh. 13, 533. 510 Jh. 13, 534. 511 Jh. 13, 535. 512 Jh. 13, 536. 513 Jh. 13, 537. 514 Jh. 13, 538. 515 Jh. 13, 539. 516 Jh. 13, 540. 517 Jh. 13, 541. 518 Jh. 13, 542. 519 Jh. 13, 543. 520 Jh. 13, 544. 521 Jh. 13, 545. 522 Jh. 13, 546. 523 Jh. 13, 547. 524 Jh. 13, 548. 525 Jh. 13, 549. 526 Jh. 13, 550. 527 Jh. 13, 551. 528 Jh. 13, 552. 529 Jh. 13, 553. 530 Jh. 13, 554. 531 Jh. 13, 555. 532 Jh. 13, 556. 533 Jh. 13, 557. 534 Jh. 13, 558. 535 Jh. 13, 559. 536 Jh. 13, 560. 537 Jh. 13, 561. 538 Jh. 13, 562. 539 Jh. 13, 563. 540 Jh. 13, 564. 541 Jh. 13, 565. 542 Jh. 13, 566. 543 Jh. 13, 567. 544 Jh. 13, 568. 545 Jh. 13, 569. 546 Jh. 13, 570. 547 Jh. 13, 571. 548 Jh. 13, 572. 549 Jh. 13, 573. 550 Jh. 13, 574. 551 Jh. 13, 575. 552 Jh. 13, 576. 553 Jh. 13, 577. 554 Jh. 13, 578. 555 Jh. 13, 579. 556 Jh. 13, 580. 557 Jh. 13, 581. 558 Jh. 13, 582. 559 Jh. 13, 583. 560 Jh. 13, 584. 561 Jh. 13, 585. 562 Jh. 13, 586. 563 Jh. 13, 587. 564 Jh. 13, 588. 565 Jh. 13, 589. 566 Jh. 13, 590. 567 Jh. 13, 591. 568 Jh. 13, 592. 569 Jh. 13, 593. 570 Jh. 13, 594. 571 Jh. 13, 595. 572 Jh. 13, 596. 573 Jh. 13, 597. 574 Jh. 13, 598. 575 Jh. 13, 599. 576 Jh. 13, 600. 577 Jh. 13, 601. 578 Jh. 13, 602. 579 Jh. 13, 603. 580 Jh. 13, 604. 581 Jh. 13, 605. 582 Jh. 13, 606. 583 Jh. 13, 607. 584 Jh. 13, 608. 585 Jh. 13, 609. 586 Jh. 13, 610. 587 Jh. 13, 611. 588 Jh. 13, 612. 589 Jh. 13, 613. 590 Jh. 13, 614. 591 Jh. 13, 615. 592 Jh. 13, 616. 593 Jh. 13, 617. 594 Jh. 13, 618. 595 Jh. 13, 619. 596 Jh. 13, 620. 597 Jh. 13, 621. 598 Jh. 13, 622. 599 Jh. 13, 623. 600 Jh. 13, 624. 601 Jh. 13, 625. 602 Jh. 13, 626. 603 Jh. 13, 627. 604 Jh. 13, 628. 605 Jh. 13, 629. 606 Jh. 13, 630. 607 Jh. 13, 631. 608 Jh. 13, 632. 609 Jh. 13, 633. 610 Jh. 13, 634. 611 Jh. 13, 635. 612 Jh. 13, 636. 613 Jh. 13, 637. 614 Jh. 13, 638. 615 Jh. 13, 639. 616 Jh. 13, 640. 617 Jh. 13, 641. 618 Jh. 13, 642. 619 Jh. 13, 643. 620 Jh. 13, 644. 621 Jh. 13, 645. 622 Jh. 13, 646. 623 Jh. 13, 647. 624 Jh. 13, 648. 625 Jh. 13, 649. 626 Jh. 13, 650. 627 Jh. 13, 651. 628 Jh. 13, 652. 629 Jh. 13, 653. 630 Jh. 13, 654. 631 Jh. 13, 655. 632 Jh. 13, 656. 633 Jh. 13, 657. 634 Jh. 13, 658. 635 Jh. 13, 659. 636 Jh. 13, 660. 637 Jh. 13, 661. 638 Jh. 13, 662. 639 Jh. 13, 663. 640 Jh. 13, 664. 641 Jh. 13, 665. 642 Jh. 13, 666. 643 Jh. 13, 667. 644 Jh. 13, 668. 645 Jh. 13, 669. 646 Jh. 13, 670. 647 Jh. 13, 671. 648 Jh. 13, 672. 649 Jh. 13, 673. 650 Jh. 13, 674. 651 Jh. 13, 675. 652 Jh. 13, 676. 653 Jh. 13, 677. 654 Jh. 13, 678. 655 Jh. 13, 679. 656 Jh. 13, 680. 657 Jh. 13, 681. 658 Jh. 13, 682. 659 Jh. 13, 683. 660 Jh. 13, 684. 661 Jh. 13, 685. 662 Jh. 13, 686. 663 Jh. 13, 687. 664 Jh. 13, 688. 665 Jh. 13, 689. 666 Jh. 13, 690. 667 Jh. 13, 691. 668 Jh. 13, 692. 669 Jh. 13, 693. 670 Jh. 13, 694. 671 Jh. 13, 695. 672 Jh. 13, 696. 673 Jh. 13, 697. 674 Jh. 13, 698. 675 Jh. 13, 699. 676 Jh. 13, 700. 677 Jh. 13, 701. 678 Jh. 13, 702. 679 Jh. 13, 703. 680 Jh. 13, 704. 681 Jh. 13, 705. 682 Jh. 13, 70

teid, kes usute Jumala Poja nimesse 14. Ja see on see juge avameelsus, mis meil on tema ees, et kui me midagi peame tema tahtmist mõõda, ta kuuleb meid. 15. Ja kui me teame, et ta meid kuuleb kõiges, mida me peame, siis me ka teame, et meil on käes need palved, mis me temalt oleme palunud. 16. Kui keegi näeb oma venda pattu tegevat, pattu, mis ei ole surmaka, siis ta tehku palvet, ja Jumal annab temale elu, neile nimelt, kes ei tee pattu surmaka. On patt, mis on surmaka; seile kohta ma ei ütle,

et tuleks paluda. 17. Kõik ülekohtus on patt, ja on pattu, mis ei ole surmaka.

18. Me teame, et ükski Jumalast sündinu ei tee pattu, vaid Jumalast Sündinu hoiab teda, ja tige ei puutu temasse. 19. Me teame, et oleme Jumalast ja kõik maailm on tige da võimust. 20. Aga me teame, et Jumala Poeg on tulnud ja annud meile mõistuse, et me tunnetaksime Tõelise ja oleksime Tõelises, tema Pojas Jeesuses Kristuses. Seesama on tõeline Jumal ja igavene elu. 21. Lapsukesed, hoiduge ebajumalast!

JOHANNENE TEINE KIRI

Tõest ja armastusest

1. Vanem kirjutatud emandale ja tema lastele, keda ma armastan tõdes — ja mitte üksik muna, vaid ka kõik, kes on tunnetanud tõde — 2. Ise pärast, mis jääb meis ja on meiega igavesti. 3. Arm, haastus ja rahu Jumalalt Isalt ja Issandalt Jeesuselt Kristuselt, Isa Pojalt, olgu meie kõikidega tõdes ja armastuses!

4. Mind rõõmustas väga, et leidsin sinu laste seast neid, kes käivad tõdes vastavalt käskidele, mille oleme saanud Isalt. 5. Ja näinud ma palun sind, emand, mitte kui aut käsku sulle kirjutades, vaid sama, mis meil oli algusest saates, et me peame üksteist armastama. 6. Ja see on armastus, et me käime tema käskude järele. See on käsk, et teie, nagu te algusest olete kuulnud, käiksite selles

7. Sest palju eksitajaid on rahud

maailmas, kes ei tunnista Jeesust Kristust, kes lihas pidi tulema. See on eksitaja ja kristusevastane. 8. Vaadake ette, et te ei mineta seda, mis me oleme väevaga saavutanud, vaid et te saaksite kätte tõe palga. 9. Igauke, kes astub Kristuse õpetusest üle ega jää selle sisse, sellel ei ole Jumalat. Kes püsib selles õpetuses, sellel on kuhtisti Isa kui Poeg. 10. Kui keegi tuleb teie juure ega too endesega sama õpetust, siis ärge võtke seda oma majasse ja ärge ütlege temale: „Tere tulemast!“ 11. Sest kes temale ütleb: „Tere tulemast!“ saab tema kurjade tegude osaliseks.

12. Mul oleks teile palju kirjutada, aga ma ei taha seda teha paberil ja tindiga, vaid ma loodan tulla teie juure ja teiega rääkida suu suud vastu, et meie rõõm oleks täieline. 13. Sind tervitavad sinu äravalitud õe lapsed.

24 p. 3, 21; Jh. 14, 13; He. 4, 16. 16 Mt. 12, 31; He. 6, 4 j. 17 p. 7, 4. 18 p. 3, 9; 2 Pt. 3, 3. 19 G. 1, 4; Ef. 2, 8, 12. 20 Jh. 17, 1. Ro. 9, 3; Ilm. 3, 19. 21 1 Ko. 10, 14. 22 1 Pt. 4, 1; 1 Jh. 2, 22. 23 1 Jh. 2, 22. 24 1 Jh. 2, 22. 25 1 Jh. 2, 22. 26 1 Jh. 2, 22. 27 1 Jh. 2, 22. 28 1 Jh. 2, 22. 29 1 Jh. 2, 22. 30 1 Jh. 2, 22. 31 1 Jh. 2, 22. 32 1 Jh. 2, 22. 33 1 Jh. 2, 22. 34 1 Jh. 2, 22. 35 1 Jh. 2, 22.

JOHANNENE KOLMAS KIRI

Gaajuse tegevuse heakskiit

1. Vanem armaste Gaajusele, keda ma armastan tõdes. 2. Armas, soovun sulle, et kõiges asjus sinu käsi hästi kaiks ja sa oleksid terve, nõnda nagu su hingege lugu on hea.

3. Mind ju rõõmustas väga, kui vennad tulid ja tunnistust andsid sinu tõdesest, nõnda nagu sa käidki tõdes. 4. Mul ei ole suuremat rõõmu kui see, et ma kuulen oma lapsi tõdes käivat. 5. Armas, sina toimud ustavana kõiges, mida sa teed koguni võõrastele vendadele, 6. kes on koguduse ees annud tunnistust sinu armastusest, kellele sulle sa teed hästi, kui sa neid saadad edasi teekonnale väärilt Jumala ees. 7. Sest tema nime pärast on nad läinud välja ega võta midagi paganate käest. 8. Sellepärast me oleme kohustatud võtma nautinguseid vastu, et saaksime tõe kaastöölisteks.

Tuli koguduses

9. Ma kirjutasin mõne sõna kogudusele; kuid Diotrefes, kes nende seas püüab olla ülem, ei võtnud meid vastu. 10. Sellepärast mina, kui tulen, tuletan temale meele teed, mida ta teeb, kui ta meid laimab kurjade sõnadega ega ole rahul sellegagi, et ei võta ise vendi vastu, vaid takistab ka neid, kes tahavad seda teha, ja lükkab nad välja kogudusest.

11. Armas, ära võta eeskujuks kurja, vaid head. Kes teeb head, on Jumalast; kes teeb kurja, ei ole Jumalast näinud. 12. Demetriusel on kõrgilt ja tõelt eneselt hea tunnus, ja meiega tunnistama sedasama, ja sina tead, et meie tunnistus on tõsi.

13. Mul oleks sulle palju kirjutada, kuid ma ei taha sinule kirjutada tindi ja sulgega, 14. vaid loodan sind varsti näha, ja siis me räägime suu suud vastu. 15. Rahu sulle! Sõbrad tervitavad sind, tervita sõpru siinpidi.

JUUDA KIRI

Termitus

1. Juudas, Jeesuse Kristuse aulane, Jakobuse vend, Jumalas Issas armastatud ja Jeesuses Kristuses hoitud kutsutule. 2. Halastust ja rahu ja armastust lisatagu teile rohkesti!

Hoiatus valeõpetajate ja kõlbalise laostumise eest

3. Armad, et mul oli kange hool kirjutada teile meie ühisest õndsusest, sus oli mul tungiv vajadus manitseda

teid võitlemusele pühadele kord antud uue poolest. 4. Sest teie sekka on poeturunud mõningaid inimesi, kes juba ammu on pandud kirja tulevase hukatuse jaoks, jumalatud, kes meie Jumala armu tarvitavad, et lodevalt elada, ning saavad meie sinna valitseja ja meie Issanda Jeesuse Kristuse

5. Aga ma tahan meele tuletada teile, kes kõike juba olete korra teada saanud et Issand, kui ta rahva oli päästnud Egiptusest, teisel korral hukkas ära need,

1 2 Jh. 1, 1. 3 1 Jh. 1, 4. 4 1 Pt. 3, 1. 5 1 Pt. 3, 1. 6 1 Pt. 3, 1. 7 1 Pt. 3, 1. 8 1 Pt. 3, 1. 9 1 Pt. 3, 1. 10 1 Pt. 3, 1. 11 1 Pt. 3, 1. 12 1 Pt. 3, 1. 13 1 Pt. 3, 1. 14 1 Pt. 3, 1. 15 1 Pt. 3, 1. 16 1 Pt. 3, 1. 17 1 Pt. 3, 1. 18 1 Pt. 3, 1. 19 1 Pt. 3, 1. 20 1 Pt. 3, 1. 21 1 Pt. 3, 1. 22 1 Pt. 3, 1. 23 1 Pt. 3, 1. 24 1 Pt. 3, 1. 25 1 Pt. 3, 1. 26 1 Pt. 3, 1. 27 1 Pt. 3, 1. 28 1 Pt. 3, 1. 29 1 Pt. 3, 1. 30 1 Pt. 3, 1. 31 1 Pt. 3, 1. 32 1 Pt. 3, 1. 33 1 Pt. 3, 1. 34 1 Pt. 3, 1. 35 1 Pt. 3, 1.

ILMUTUSE 1

kes ei uskunud, 6. ja et tema inglid, kes oma seisu ei hoidnud, vaid jätsid maha oma eluaseme, pani kinni igaveste ahelatega pilkase pimeduse alla suure päeva kohtu; 7. nagu Soodoma ja Gomorra ja nende ümberkaudsed linnad, kes samal kombel kui needki elasid porduehu ja ajasid taga teist liha, on hoitavaks näiteks, kannatades igavese tule nuhtlust

8. Nõndaasimusi süüetavad needki unenägijad oma liha, põlgavad Issanda valitsust, pilkavad sukkandajaid vaimu. 9. Aga ei peasingel Miikaeli, kui ta rihles ning valdles kuradiga Moosese keha pärast, ei jagenud ausuda pilkavat omast, vaid ütles: „Issand sõideldgu sinu!“ 10. Kuid need pilkavad seda, millest nad midagi ei tea, aga mallet nad loomu poolist kui mõistmatumad elajad aru saavad, selles nad saavad endid hukka. 11. Hida neile, et nad on „lunud Kaini teed ja on andunud Bicarnu pettusele tasu eest, ja Korahi kombel vastuhakkamisega on lunud hukka!“ 12. Nemad on teie armastussõmasagadel mustuselaigud, kes kartumatult ühes pidutsesvad iseendid rumalates; nad on tuulte setavad veeta pilved, sügiseseid viijata puud, kahekordselt surnud, juurtega välja kistud, 13. metsikud mererattad, mis vahutavad välja oma häbi, ekejjad tähed, kelledele pilkane pimedus on varutud igaveseks ajaks

14. Ent nende kohta on ka Benok, seitsmes Aadamaast, ennustanud, üteldes: „Vaata, Issand tuleb oma pühade kümne-

ruhandetega 15. pidama kohut kõigile ja nuhtlema kõiki jumalarusid kõigi nende jumalakartmatute tegude eest, mis nad jumalatuses on teinud, ja kõigi kõvade sõnade eest, mis jumalatused pausud tema vastu on rääkinud!“ 16. Need on nurisejad, saatusega rahulolematud, kes käivad oma hirmude järele ja kellede suu räägib ülbeld sõnu, meelkades inimesi kasu pärast

17. Aga teie, armsad, tuletege endile meele need sõnad, mis meie Issanda Jeesuse Kristuse apostolid on ette kuulutanud, 18. kui nad teile ütlesid, et viimisel ajal tuleb pilkajaid, kes käivad oma delate hirmude järele. 19. Need on need, kes tekitavad lõhcnemusi, mused, kellele ei ole Vaimu. 20. Aga teie, armsad, rajage endid oma pühimale usule ja palvetage Pühas Vaimus, 21. ja hoidke endid Jumala armastuses ja oodake meie Issanda Jeesuse Kristuse halastust igaveseks eluks. 22. Ja halastage teiste peale, kes kahtlevad, 23. püssike nad, kuskuge nad tuletst välja, aga teiste peale halastage kartuset, võigastades kuubegi, mis liha läbi on pilastatud

Õnnistussõnad

24. Aga temale, kes teid võib hoida komistamast ja teid vastumainsu saada oma auhulguise palge ette hõiskamisega, 25. sinule Jumalale, meie Õnnistegijale, Jeesuse Kristuse, meie Issanda läbi olgu au, auhulguis, võimuis ja valitsus enne kõiko maailmaajastut ja nüüd ja kõigi ajastutemil Aamen.

JOHANNENE ILMUTUS

Sissõjukatus ja tõrvisus

1. Jeesuse Kristuse iminus, mille Jumal temale andis, et ta näitaks tema

sulastele, mis varsti peab ründama; ja seda ta näitas, läkitades oma ingli kaudu oma sulasele Johannesele, 2. kes on

6 Jh. 3, 44: 2 Pe. 2, 4 7 Mc. 29, 4 8 2 Pe. 2, 10. 9 Ta. 32, 1 Sk. 4, 2: 2 Pe. 2, 17. 10 2 Pe. 2, 12 11 2 Mo. 4, 8 2 Mo. 6, 1 H. 33, 16. 12 Ja. 4, 20. 13 1 Mo. 5, 21. 14 2 Pe. 2, 12 15 17 Mo. 2, 18. 16 17 Ja. 4, 2: 2 Pe. 3, 3. 18 19 1 Ko. 1, 14 20 K. 23, 2, 3 Te. 5, 17, 7 Pe. 2, 5. 21 1 Ko. 1, 7, 2 Pe. 3, 17. 22 Jk. 5, 9 23 Am. 3, 4 24 E. 10 Te. 3, 27 25 Ro. 6, 27. 1 Th. 1, 22. 1 s. 19, p. 22. 6. 2, 8, 9, p. 6, 9, 1 h. 1 i

ILMUTUSE 1, 2

runnistanud Jumala sõna ja Jeesuse Kristuse tunnustust, kõike, mida ta on näinud. 3. Õnnis on see, kes loeb, ja need, kes kuulavad selle prohvetliku kuulutuse sõnu ja peavad talle, mis sellesse on kirja pandud; sest see on ligidal

4. Johannes seismaele Aasia kogudusele: Armu teile ja rahu sellelt, kes on ja kes oli ja kes tuleb; ja neilt seitsmelt vaimult, kes on tema aujärje ees; 5. ja Jeesuselt Kristuselt, kes on ustav runnistaja, esmasündinu surnute seas ja maailma kuningate valitseja. Temale, kes meid on armastanud ja meid on vabastanud meie pattudest oma verega, 6. ja on meid teinud kuningriigiks, preestriteks Jumalale ja oma Isale, temale olgu au ja vägi ajastute ajastutenil Aamen.

7. Vaata, tema tuleb pilvedega ja kõik silmad saavad teda näha, ja need, kes tema läbi piatsid, ja kõik maa suguharud tõstavad kaebhäält tema pärast. Tõepoolest, aamen!

8. „Mina olen A ja O“, ütles Issand Jumal, kes on ja kes oli ja kes tuleb, Kõigevõeline.

Nägemus Kristusest

9. Mina, Johannes, teie vend ja teie kaaslane viletsuses ja kuningriigis ja kannatlikkuses Jeesuses, olin saarel, mida kutsutakse Patmosaks, Jumala sõna ja Jeesuse Kristuse tunnustuse pärast. 10. Ma olin vaimus Issanda päeval ja kuulsin oma selja taga suurit, otsegu pasuna häält, 11. mis ütles: „Mida sa näed, kirjuta raamatusse ja läkita neile seitsmelt kogudusele: Efesosele ja Smõrnasse ja Pergamonile ja Tüatjirasse ja Sardasse ja Filadelfiasse ja Laodikeasse!“ 12. Ja ma pöördusin ümber vaatama seda häält, mis minuga rääkis. Ja kui ma olin pöördunud, nägin ma seitselt kuldküünalajaga, 13. ja keset neid seitselt küünalajaga üht,

kes oli Inimese Poja sarnane, rüüetatud pika riiega ja võõtarud rinde alt kuldvööga. 14. Tema pea ja juuksed olid valged nagu valge vill, nagu lumi, ja tema silmad nagu tuleleek; 15. ja tema jalad olid otsegu ahjus hõõguv, hulgav vasemaak ja tema häält oli nagu suurte vete kohin. 16. Ja temal oli paremas käes seitsse taevatähte, ja tema suust läks välja terav kaheterane mõõk, ja tema pale oli otsegu päike, kui see paustab oma väes.

17. Kui ma teda nägin, siis ma langesin maha tema jalgade ette nagu surnu. Ja ta pani oma parema käe mu peale ja ütles mulle: „Ära karda, mina olen esimene ja viimne 18. ja Elav; ma olen surnud, ja vaata, ma olen elav ajastute ajastutenil, ja minu käes on surma ja surmavõim võimel 19. Kirjuta siis, mida sa oled näinud ja mis nüüd on ja mis pärast seda sünnib! 20. Nende seitsme taevatähe saladus, mida sa nägid muu paremas käes, ja nende seitsme kuldküünalajala saladus on see: need seitsse tähte on seitsme koguduse inglid, ja need seitsse küünalajaga on seitsse kogudust.

Kiri Efesose kogudusele

2. Efesose koguduse inglid kirjuta: Nõnda ütles see, kes neid seitsset tähte peab oma paremas käes, kes kõnnib seitsme kuldküünalajala vahel 2. Ma tean su tegusid ja sinu tööd ja su kannatlikkust ja et sa ei võl sallida kurie ja oled läbi katsunud need, kes endid ütlevad apostolid olevat, aga ei ole, ning oled leidnud nad olevat valelikud; 3. ja sinul on kannatlikkust ja sa oled kannud raskusi minu nime pärast ega ole raugenud. 4. Aga mul on sinu vastu, et sa oled maha jätnud oma esimese armastuse. 5. Siis mõde nüüd, kust sa oled langenud, ja paranda meelt ja tee esimesi tegusid, aga kui mitte, siis ma tulen su juure ja lükkan su küünalajala tema asemelt ära,

3 O. 22, 10 4 s. 8, p. 3, 1, 5, 6, 2 Mo. 3, 14; Sk. 3, 7; 4, 10. 5 s. 8, p. 3, 14 19, 16. 6 p. 3, 10; 20, 6; 2 Mo. 19, 6; 18, 6; 1 Pe. 2, 19. 7 Th. 5, 13; Sk. 12, 10; Jh. 19, 37. 8 s. 4, p. 4, 8; 21, 6; 23, 13; 2 Mo. 3, 14; Jk. 4, 4. 9 s. 15, p. 4, 2 10 p. 2, 8; 22, 13. 11 s. 20. 12 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 13 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 14 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 15 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 16 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 17 s. 18, 37. 18 1, 78. 19 s. 14 1 Pe. 1, 19. 20 s. 15, p. 4, 2 21 p. 2, 8; 22, 13. 22 s. 20. 23 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 24 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 25 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 26 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 27 s. 18, 37. 28 1, 78. 29 s. 14 1 Pe. 1, 19. 30 s. 15, p. 4, 2 31 p. 2, 8; 22, 13. 32 s. 20. 33 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 34 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 35 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 36 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 37 s. 18, 37. 38 1, 78. 39 s. 14 1 Pe. 1, 19. 40 s. 15, p. 4, 2 41 p. 2, 8; 22, 13. 42 s. 20. 43 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 44 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 45 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 46 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 47 s. 18, 37. 48 1, 78. 49 s. 14 1 Pe. 1, 19. 50 s. 15, p. 4, 2 51 p. 2, 8; 22, 13. 52 s. 20. 53 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 54 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 55 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 56 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 57 s. 18, 37. 58 1, 78. 59 s. 14 1 Pe. 1, 19. 60 s. 15, p. 4, 2 61 p. 2, 8; 22, 13. 62 s. 20. 63 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 64 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 65 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 66 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 67 s. 18, 37. 68 1, 78. 69 s. 14 1 Pe. 1, 19. 70 s. 15, p. 4, 2 71 p. 2, 8; 22, 13. 72 s. 20. 73 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 74 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 75 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 76 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 77 s. 18, 37. 78 1, 78. 79 s. 14 1 Pe. 1, 19. 80 s. 15, p. 4, 2 81 p. 2, 8; 22, 13. 82 s. 20. 83 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 84 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 85 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 86 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 87 s. 18, 37. 88 1, 78. 89 s. 14 1 Pe. 1, 19. 90 s. 15, p. 4, 2 91 p. 2, 8; 22, 13. 92 s. 20. 93 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 94 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 95 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 96 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 97 s. 18, 37. 98 1, 78. 99 s. 14 1 Pe. 1, 19. 100 s. 15, p. 4, 2 101 p. 2, 8; 22, 13. 102 s. 20. 103 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 104 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 105 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 106 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 107 s. 18, 37. 108 1, 78. 109 s. 14 1 Pe. 1, 19. 110 s. 15, p. 4, 2 111 p. 2, 8; 22, 13. 112 s. 20. 113 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 114 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 115 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 116 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 117 s. 18, 37. 118 1, 78. 119 s. 14 1 Pe. 1, 19. 120 s. 15, p. 4, 2 121 p. 2, 8; 22, 13. 122 s. 20. 123 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 124 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 125 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 126 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 127 s. 18, 37. 128 1, 78. 129 s. 14 1 Pe. 1, 19. 130 s. 15, p. 4, 2 131 p. 2, 8; 22, 13. 132 s. 20. 133 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 134 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 135 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 136 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 137 s. 18, 37. 138 1, 78. 139 s. 14 1 Pe. 1, 19. 140 s. 15, p. 4, 2 141 p. 2, 8; 22, 13. 142 s. 20. 143 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 144 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 145 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 146 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 147 s. 18, 37. 148 1, 78. 149 s. 14 1 Pe. 1, 19. 150 s. 15, p. 4, 2 151 p. 2, 8; 22, 13. 152 s. 20. 153 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 154 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 155 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 156 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 157 s. 18, 37. 158 1, 78. 159 s. 14 1 Pe. 1, 19. 160 s. 15, p. 4, 2 161 p. 2, 8; 22, 13. 162 s. 20. 163 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 164 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 165 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 166 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 167 s. 18, 37. 168 1, 78. 169 s. 14 1 Pe. 1, 19. 170 s. 15, p. 4, 2 171 p. 2, 8; 22, 13. 172 s. 20. 173 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 174 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 175 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 176 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 177 s. 18, 37. 178 1, 78. 179 s. 14 1 Pe. 1, 19. 180 s. 15, p. 4, 2 181 p. 2, 8; 22, 13. 182 s. 20. 183 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 184 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 185 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 186 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 187 s. 18, 37. 188 1, 78. 189 s. 14 1 Pe. 1, 19. 190 s. 15, p. 4, 2 191 p. 2, 8; 22, 13. 192 s. 20. 193 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 194 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 195 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 196 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 197 s. 18, 37. 198 1, 78. 199 s. 14 1 Pe. 1, 19. 200 s. 15, p. 4, 2 201 p. 2, 8; 22, 13. 202 s. 20. 203 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 204 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 205 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 206 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 207 s. 18, 37. 208 1, 78. 209 s. 14 1 Pe. 1, 19. 210 s. 15, p. 4, 2 211 p. 2, 8; 22, 13. 212 s. 20. 213 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 214 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 215 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 216 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 217 s. 18, 37. 218 1, 78. 219 s. 14 1 Pe. 1, 19. 220 s. 15, p. 4, 2 221 p. 2, 8; 22, 13. 222 s. 20. 223 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 224 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 225 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 226 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 227 s. 18, 37. 228 1, 78. 229 s. 14 1 Pe. 1, 19. 230 s. 15, p. 4, 2 231 p. 2, 8; 22, 13. 232 s. 20. 233 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 234 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 235 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 236 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 237 s. 18, 37. 238 1, 78. 239 s. 14 1 Pe. 1, 19. 240 s. 15, p. 4, 2 241 p. 2, 8; 22, 13. 242 s. 20. 243 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 244 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 245 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 246 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 247 s. 18, 37. 248 1, 78. 249 s. 14 1 Pe. 1, 19. 250 s. 15, p. 4, 2 251 p. 2, 8; 22, 13. 252 s. 20. 253 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 254 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 255 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 256 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 257 s. 18, 37. 258 1, 78. 259 s. 14 1 Pe. 1, 19. 260 s. 15, p. 4, 2 261 p. 2, 8; 22, 13. 262 s. 20. 263 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 264 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 265 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 266 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 267 s. 18, 37. 268 1, 78. 269 s. 14 1 Pe. 1, 19. 270 s. 15, p. 4, 2 271 p. 2, 8; 22, 13. 272 s. 20. 273 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 274 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 275 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 276 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 277 s. 18, 37. 278 1, 78. 279 s. 14 1 Pe. 1, 19. 280 s. 15, p. 4, 2 281 p. 2, 8; 22, 13. 282 s. 20. 283 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 284 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 285 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 286 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 287 s. 18, 37. 288 1, 78. 289 s. 14 1 Pe. 1, 19. 290 s. 15, p. 4, 2 291 p. 2, 8; 22, 13. 292 s. 20. 293 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 294 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 295 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 296 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 297 s. 18, 37. 298 1, 78. 299 s. 14 1 Pe. 1, 19. 300 s. 15, p. 4, 2 301 p. 2, 8; 22, 13. 302 s. 20. 303 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 304 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 305 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 306 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 307 s. 18, 37. 308 1, 78. 309 s. 14 1 Pe. 1, 19. 310 s. 15, p. 4, 2 311 p. 2, 8; 22, 13. 312 s. 20. 313 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 314 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 315 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 316 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 317 s. 18, 37. 318 1, 78. 319 s. 14 1 Pe. 1, 19. 320 s. 15, p. 4, 2 321 p. 2, 8; 22, 13. 322 s. 20. 323 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 324 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 325 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 326 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 327 s. 18, 37. 328 1, 78. 329 s. 14 1 Pe. 1, 19. 330 s. 15, p. 4, 2 331 p. 2, 8; 22, 13. 332 s. 20. 333 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 334 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 335 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 336 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 337 s. 18, 37. 338 1, 78. 339 s. 14 1 Pe. 1, 19. 340 s. 15, p. 4, 2 341 p. 2, 8; 22, 13. 342 s. 20. 343 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 344 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 345 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 346 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 347 s. 18, 37. 348 1, 78. 349 s. 14 1 Pe. 1, 19. 350 s. 15, p. 4, 2 351 p. 2, 8; 22, 13. 352 s. 20. 353 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 354 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 355 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 356 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 357 s. 18, 37. 358 1, 78. 359 s. 14 1 Pe. 1, 19. 360 s. 15, p. 4, 2 361 p. 2, 8; 22, 13. 362 s. 20. 363 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 364 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 365 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 366 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 367 s. 18, 37. 368 1, 78. 369 s. 14 1 Pe. 1, 19. 370 s. 15, p. 4, 2 371 p. 2, 8; 22, 13. 372 s. 20. 373 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 374 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 375 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 376 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 377 s. 18, 37. 378 1, 78. 379 s. 14 1 Pe. 1, 19. 380 s. 15, p. 4, 2 381 p. 2, 8; 22, 13. 382 s. 20. 383 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 384 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 385 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 386 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 387 s. 18, 37. 388 1, 78. 389 s. 14 1 Pe. 1, 19. 390 s. 15, p. 4, 2 391 p. 2, 8; 22, 13. 392 s. 20. 393 p. 2, 1, Th. 7, 13; 10, 5. 394 s. 20; p. 2, 1 216, 9, 5. 395 s. 9, 13 19, p. 3, 2 15; 1 Jh. 4, 1. 396 s. 16, 22; p. 3, 3; 19; 1 Pe. 4, 17. 397 s. 18

kui see meelt ei paranda. 6. Aga see aul
on, et sa vihkad nikelautide tegusid,
mida vihkad minagi. 7. Kellel kõrv on,
see kuulgu, mis Väim kogudustele
ütleb: Kei võivad, sead me annan süüa
elupulast, mis on Jumala paradiis.

Kiri Smilana koguchusele

8. Ja Smõruks koguduse inglise kirjutajaks. Nõuata ütleb esimene ja viimane, kes oli surmud ja on saanud elavaks: 9. Ma tean su viletsust ning väesust — kuid sa oled siiski rikas — ja pilkamust nende poolt, kes ütleavad endid juudid olevat, aga ei ole, vaid on saatana kogudusel! 10. Ära karda seda, mida sul tüeb kannataja! Vaata, kurest tahab viisita mõned teie seast vangitorni, et teid kiusataks; ja teil on viletsust kümne päeva. Ole ustav surmale, siis ma annan sulle elukrooni! 11. Keldel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudustele ütleb! Kes võidab, sellele ei tee teine surm mingit kahju!

Kisi Pergamonon Bogzadisele

12. Ja Pergamoni koguduse inglise kirjutajad, Nõnda ütlevad see, kelle käes on terav kahtlusterane mõök: 13. Ma tean, kus sa elad: seal, kus on saatena nujurid! Ja sa pead kinni mu nimest aga ole minu tuku salanud ka neli päevil, mill Antipas, mu tunnistaja, mu ustav, teptei teie juures, kus saatena elab. 14. Aga mul on pisut sinu vastu, et sul on seal neid, kes peavad kinni Bileami õpetusest, kes Balaak õpetas võrgutama Israeli sõdama abajamaste ohvreid ja hoomana. 15. Samuti on sul ka neid, kes samasugusest kinni peavad nikolaanide õpetusest. 16. Paranda siis meelt, aga kui mitte, siis ma tulen su juure nobedasti ja sõdin nende vastu oma sinu mõõgaga! 17. Kellei kõrv on, see kuulgu, mis Vaimi kogudustele ütlev: Kes võidab, sellele me annan süüa varjule pandud mannast ja annan temale valge kivikese ja kivikese

peale kirjutatud uue nime, mida ükski
muu ei tunne kui aga see, kes selle saab.

Kiri Tüatira kogudusele

18. Ja Tiutara koguduse inglise kirjutaj. Nõnda ütlev Jumala Poeg, kellel on silmad nagu rüütlejad ja jalad hülgajad otsegu vasemaak: 19. Ma tean sinu tegusid ja armastust ja usku ja teenust ja kannatikkust, ja et sinu viimseid tegusid on rohkem kui esimesi. 20. Aga mul on sinu vastu, et sa salid naist libedeli, kes ennast numerab prohvetiks ja õpetab ning ahvatleb minu sulased hootama ja sõmma ebajumalate ohvriteid. 21. Ma olen temale annud seaga meeletaranduseks, aga ta ei taha pöörduda oma pordulust. 22. Vasta, ma viaskan ta haigevoodisse ja need, kes temaga abieli rikuvad, suure vihtausse, kul nad ei pöördu tema tegudest! 23. Ja tema lapsed ma õpetan surmaga, ja kõik kogudused tunnevad ära, et mina olen see, kes katsub läbi neerud ja südamed, ja ma annan teile igähele teie tegude järele. 24. Aga teile ma ütlen ja muile Tiutaras olevatele, kellele ei ole seda õpetust ja kes ei ole, nagu nad ütlevad, ära tunnustastana sügavusi: Ma ei pane teile peale muud koormat, 25. pidage vaid kinni, mis teil on, kuni ma rüütle! 26. Ja kes võidab ja otsustab peab muu tegusid, sellele ma annan meelevalja paganate üle 27. ja ta peab neid karjajena raudkeppa, nõnda nagu savistajad pihuks lüüakse, otsegu minagi olen saanud meelevalja oma Isalt, 28. ja mina annan temale koostähe. 29. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim kogudusele ütleb!

Kıyı Sardalye kognifüseli

3. Ja Sardese koguduse inglile kirjutab: Nõnda ütleb see, kellel on seitse jurnala vaimu ja need seitse tihiter: Ma tean ünni tegusid, et sul on nimi, et sa elad, aga oled surinud! 2. See valvaks ja kinnita

6 4 15 L 139, 21 7 3 11 17 26 p 1 5 12, 23, 23, 23; 1 Mo. 2, 4, 3, 22 24. 8 p. 1, 11 17 1, 22, 13, 1
 3 5, 9 Ru. 2, 2 2 Ko. 1 15 4, 16 2 10 p. 3, 11 Mo. 15, 16 2 TL 4, 8. 11 2, 20, 14, 1
 12 p. 3, 16 16 4, 9, 2 14 1 18 p. 3, 11 10 p. 3, 11 Mo. 15, 16 2 TL 4, 8. 11 2, 20, 14, 1
 16 p. 1, 16 17 3, 12 17 15 p. 1, 14 1 20 p. 3, 11 Mo. 15, 16 2 TL 4, 8. 11 2, 20, 14, 1
 25 p. 3, 11 Mo. 15, 16 2 TL 4, 8. 11 2, 20, 14, 1
 2 8. 9 Mo. 34 4 27 p. 22, 3 L. 2, 8 149, 6 H. 29 p. 3, 12 22. 8 p. 2, 16, 5, 4

nuud, kes on suremas; sest mina ei ole
lõkkinud, et su teod oleksid täielised minu
Jumala ees! 3. Sis mõtle, kuidas sa
sõna vastu võtsid ja kuulsid, ja pea seda
ning paranda moelt! Kui sa nüüd ei
valva, tulen ma kui varas ja süüa ei tea,
mil tunnil ma su peale tulen. 4. Ometi
on sul ka Sardeses mõned nimed, kes
ei ole prostanud oma riideid, ja nad
peavad minuga käima valgeas riides, sest
nad on seda võidrit. 5. Kes võidab, see
riietatakse nõnda valgeks riiega ja mina
ei kustuta tema nime eluramatust, ja
ma tahan rünnata tema nime oma isa
eest ja kõigi tema inglite eest. 6. Kellel
kõrv on, see kuulgu, mis Vaan kogudus-
tele ütleb!

Kiri Philadelphia hogudusale

7. Ja Filadelfia koguduse ingliskeelne kirjutas: Nõnda Üdele Püha, Tõeline, kelle käes on Taaveti võti ja kes avab ja ütski ei sule; kes suleb ja ütski ei ava: 8. Ma teen sinu tegusid. Vaata, ma olen seadnud su ette avatud ukse ja ütski ei suuda seda sulgeda; sest sul on pisut rannu, ja sa oled pidanud mu sõna ega ole salanud mu nime! 9. Vaata, ma annan saama kogudusest mõned, kes ütlevad endid juudid olevat, aga ei ole, vaid valgetavad! Vaata, ma teen, et nad tulevad ja kummardavad sinu jalgaole ette ja tunnevad ära, et ma sind olen armastanud! 10. Et sa mu kannatlikkuse sõna oled pidanud, siis muuagi tahan sind hoida kiusatusrannu eest, mis on tulema kogu maailma peale neid kiusama, kes ma peal elavad. 11. Ma tulen nõbeldama pea kinni, mis sul on, et ütski sinu krooni ei võtaks! 12. Kes võidab, selle ma teen sambaks oma Jumala templis, ja tema ei lähe sealst enam välja, ja ma kirjutan tema peale oma Jumala nime ja oma Jumala linna nime, Uue Jeruusalema, mis maha tuleb taevast.

13. Kellel kõrv on, see kuulgu, mis Vaim
kogudustele ütleb!

Kiri Laodikea Agudusere

14. Ja Laodikea koguduse inglise kirjutaj: Nõnda ütleb Aamen, usstav ja tõeline tunnistaja, Jumala loodust algus 15. Ma tean sinu tegusid, ja sa pole külm ega kuum. Oh, oleksid sa külm või kuum! 16. Aga nüüd, et sa oled looge ja mitte külm ega kuum, siis tahan ma sind välja sülitada oma suust 17. Sa ju ütled: Ma olen rikas ja mul on varu küllalt ega ole mul midagi vaja. Ja sa ei teagi, et sa oled vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti 18. Ma annan sulle nõu osta minult kulda, mis tuleb on puhastatud, et sa võiksid rikkaks saada, ja valged riided, et sa nendega riietuksid ja ei nähtaks sinu alastuse häbi, ja sulmasalvi võida süü, et sa näeksid. 19. Ma noomin ja karistan kõiki, keda ma armastan. Ole siis väga hoolas ja paranda meelt! 20. Vaata, ma seisn ukse taga ja koputan: kui keegi mu häält kuuleb ja ukse avab, siis juure ma lähen sisse ja sõin õhruat ühes temaga ja tema minuga 21. Kes võidab, sellele ma annan istuda ühes minuga minu aujärjel, nõnda nagu minagi olen võitnud ja istunud ühes oma isaga tema aujärjel. 22. Kellel kõrv on, see kuulgu, ma Vaim kogudustele ütleb

Nägernier laevasi

4. Pärast seda ma nägin, ja vaata üks oli avatud taevast ja endine ihk, mida olin kuulnud otsegu pasunat rääkivat minuga, ütles: „Astu üm üles, ja ma näitan sulle, mis pärast seda peab sünduma!“ 2. Ja sedamööd oliin muna vammus. Ja vaata, aujärje seisist taevast, ja keegi istus aujärjel! 3. Ja see, kes istus, oli jumel otsegu jaspuse- ja tardsisekivi, ja vikerkaar oli aujärje ümber, jumeist sarnest sinaragdikivile. 4. Ja aujärje ümber oli kaks-

3 p. 2, 5; Me. 24; 43; 1 Te. 5; 7 4 Is. 4. 12 fu u 23 8 p. 4; 4; 6; 17 9 Is. Me. 70. 32
 10 p. 1; 1 9 p. 1, 7, 18; Is. 22 27 B 1 Ko. 6; 9; 2 Ko. 12. 9. 4 p. 2 p. 9. 13. 4 p. 23. 60. 2
 11 p. 13; 10 He. 16; 36. 17 p. 2. 5. 10 18 p. 14; 1. 9 p. 2, 3. 2, 22; 4; 60. 2
 14 p. 1, 3; Jh. 1. 3; Kl. 1, 15. 18 19 p. 2. 2 17 Is. 58; 4; 1 Ko. 1, 7H 28 p. 6. 15 5. 5. 1
 1 Pe. 1, 7 19 Op. 1, 15. 12 1 Ko. 1 19 H. 12. 6. 20 Lk. 13; 36; Jh. 14. 23. ar Me. 19; 28
 1 Jh. 15; 24. 2 p. 1, 10; fu. 6; 15 Hn. 4; 26. 0. 1 3 Hs. 20; 17
 1 p. 2, 3; 4; 5; 10; 11; 16; 15. 24; 23

kaksteistkümmend tuhat pitseriga märgatut.

Nägemus ilmastatusi taevast

9. Pärast seda ma nägin, ja vaata, suur hulk rahvast, keda ükski ei võinud ära lugeda kõigist rahvahõimudest ja suguharudest ja rahvast ja keeltest; need seisid aujärje ees ja Talli ees, riietatud valgeisse rüüdesse ja palmioksaad käes. 10. Ja nad hüüdsid suure häälega ja ütlesid „Õnnistus meie Jumalale, kes aujärjel istub, ja Talle ei!“ 11. Ja kõik inglid seisid aujärje ja vanemate ja neija oendi ümber ja heitsid aujärje ette simuli maha ja kummardasid Jumalat. 12. ning ütlesid: „Aamen, kiitus ja auarvus ja tarkus ja tänu ja au ja vägi ja ramm meie Jumalale ajastute ajastute Aamen.“

13. Ja üks vanemaist hakkas kõnelema ning ütles muuigi: „Need seal valgeis rüüdes, kes nad on ja kust nad tulid?“ 14. Ja ma ütlesin temale: „Mu isand, ausa tead!“ Ja ta ütles muile: „Need on, kes tulevad suurest viletsusest ja on oma rüüd pesnud ja oma rüüd valgeks teinud Talli veres!“ 15. Sellespärast on nad Jumala aujärje ees ja teenivad teda ööd ja päevad tema temp'is. Ja see, kes aujärjel istub, lootab oma teigi nende üle. 16. Neid ei ole siia enam nägud ega jannu, ka ei lange nende peale päikest ega mangisugust palavat; 17. sest Talli, kes on keset aujärje, hoitab neid ja juhatab nad elava vee allikale; ja Jumal pühib ära kõik pisarad nende silmist!“

Seitsme pasuna puhumine

8. Ja kui Tall võttis lahti seitsmenda pitseri, tekkis taevast vaikus ügi pooleks tunniks.

2. Ja ma nägin seitset inglit, kes seisid Jumala ees, ja neile anti seitse pasunat. 3. Ja teine ingel tuli ja astus altari ääres, kuidasuitsutustasja käes, ja talie

anti palju suitsutustrohte, et ta neid liuks kõigi pühade palvetele kuldaltaril, mis oli aujärje ees. 4. Ja suitsutustrohtude suits puhade palvetele tõusis ingli käest Jumala ette. 5. Ja ingel võttis suitsutustasja ja tõusis selle tulega altari ja viskas ta maa peale. Siis sündis hääl ja müra ja valge ning maavärinemine.

6. Ja need seitse inglit, kellede käes oli seitse pasunat, valmistusid pasunat puhuma. 7. Ja esimene puhus pasunat. Siis tuli rahet ja tuld verega segamini ja pausiti maa peale. Ja kolmas osa maad põles ära ja kolmas osa pind põles ära ja kõik haljas rohi põles ära.

8. Ja teine ingel puhus pasunat. Siis heideti merre otsegu suur mägi, mis tules põles, ja kolmas osa merd sai vereks. 9. Ja kolmas osa mere loomi, kellede hing sees, suri ära ja kolmas osa laevu läks hukka.

10. Ja kolmas ingel puhus pasunat. Siis kukkus taevast maha suur täht, mis põles otsegu tõrvaloni ja langes kolmanda osa jõgede peale ja veetallikate peale. 11. Ja tähe nimi on Kofrohi. Ja kolmas osa vetest muutus korrõhuka, ja palju inimesi suri vete kätte, sest need olid mõrudsks linnud.

12. Ja neljas ingel puhus pasunat. Siis kõõdi kolmas osa päikest ja kolmas osa kuud ja kolmas osa tähti, nii et kolmas osa neist pimeneks ja kolmas osa päeva ei paistaks, ja ööd nimsamuti.

Hädahüüd holme tulevase nuktuse pärast

13. Ja ma nägin ja kuulsin kotsa lendavat kesktaeva all ning suure häälega ütlevat: „Hüda, hüda, hüda meile, kes elavad maa peal, nende kolme inglil järgneva pasunahääle pärast, kes veel peavad pasunat puhuma!“

3. Ja viies ingel puhus pasunat. Siis ma nägin tähe taevast maa peale kukkunud

olevat, ja temale anti sügavuse kaevu võtu. 2. Ja ta avas sügavuse kaevu; ja kaevust tõusis suits otsegu suure ahju suits. Ja päike ja õhk läksid pimedaks kaevu suitsust. 3. Ja suitsust väljusid rohutirtsud maa peale ja neile anti meelevaid, nagu skorpionidel on meelevaid maa peal. 4. Ja neile üteldi, et nad ei tohi kurja teha ei maa rohule ega mallelegi, mis haljas on, ega ühelegi puule, vaid ainult inimesele, kellele ei ole Jumala pitseri otsaotsisel. 5. Ja neile anti käsk, et nad neid ei tapaks, vaid et nad neid pinnaksid viis kuud, ja nende pinnamine on otsegu skorpioni pinnamine, kui ta inimest nõelab. 6. Ja neil päevil inimesed otsivad surma ega leia seda mitte, ja piituvad surra, aga surm põgeneb nende eest. 7. Ja rohutirtsud olid vähimusest sõjaks valmistatud hobuste sarnased ja neil olid peas pürad otsegu kullast ja nende nägu oli nagu inimeste nägu. 8. Ja neil olid juuksed nagu naiste juuksed ja nende hambad olid otsegu lõukoerte hambad. 9. Ja neil olid soomusrüüd, otsegu raudrüüd, ja nende tibade kahin oli otsegu vankrite murin, kui palju hobuseid jookseb sõda. 10. Ja neil olid sabad ja asilad nagu skorpionidel, ja nende sabades oli võim inimestele kahju teha viis kuud. 11. Ja neil oli kuningaks sügavuse ingel, tema nimi on heebrea keeli Abadoon¹ ja kreeka keeli Apollon. 12. Esimene häda on möödas, vaata, kaks häda tuleb veel pärast seda!

13. Ja kuues ingel puhus pasunat. Siis ma kuulsin üht häält Jumala ees oleva kuldaltari teisest murgast; 14. see ütles kuusendale inglile, kelle käes oli pasunad: „Päästa lahti need neli inglit, kes on seotud suure Hufraani jõe ääres!“ 15. Siis päästeti lahti neli inglit, kes on valmis tunnits ja päevaks ja kuuks ja aastaks, et tappa kolmas osa inimesi. 16. Ja raisa-võelaste arv on kakskümmend tuhat korda kümme tuhat; ma kuulsin nende arvu. 17. Ja nõnda ma nägin nägemuses

hobuseid ja nende achas istujaid, ja neil olid tulckarva ja purpursinised ja väävi-karva soomusrüüd, ja hobuste pead olid nagu lõukoerte pead, ja nende suust käis välja tuld ja suitsu ja väävlit. 18. Neist kolmest nuhtlusest sai surma kolmas osa inimesi tule ja suitsu ja väävi läbi, mis nende hobuste suust välja käis. 19. Seet hobuste võim on nende suus ja nende sabades; sest nende sabad on madude sarnased; neil on pead ja nendega nad teevad kahju. 20. Aga järeljäänud inimesed, keda seis nuhtlustes ei surmatud, ei pöördunud siniski mitte oma käte tegudest, et nad poleks kummardanud kurje vaimi ning kuid- ja hõbe- ja vask- ja kivi- ja puujumalaid, kes ei või niha ega kuulda ega kõndida. 21. Ja nad ei pöördunud oma tapmistest ega oma nõudustest, ei oma hoorustest ega oma vargustest.

Vägeu ingel ja raamatuke

10. Ja ma nägin teist vägevat inglit taevast maha tulevati; see oli riietatud pilvega ja viikerkaar oli tema pea kohal, ja tema pale oli otsegu päike ja tema jalad nagu tulesambad. 2. Ja tema käes oli avatud raamatuke, ja ta pani oma patema jala mere ja vasaku maa peale. 3. Ja ta küendas suure häälega, otsegu lõukoer möürgab. Ja kui ta küendas, siis hakkasid seitse pikset müristama oma häälega. 4. Ja kui need seitse pikset oma häälega olid rääkinud, taltsin ma kirjutada. Siis ma kuulsin häält taevast ütlevat: „Päde pitseriga kinni, mis seitse pikset on kõnelnud, ja ära kirjuta seda!“

5. Ja ingel, keda ma nägin seisvat mere ja maa peal, tõstis oma kse taeva poole. 6. ja vandus selle puures, kes elab ajastute ajastuteni, kes on loonud taeva ja mis seal on ja maa ja mis seal on ja mere ja mis seal on, et ega ei saa enam olema, 7. vaid seitsmenda inglil hääle päevi, kui ta hakkab pasunat puhuma, läheb täide

9 p. 6, 17. 10 p. 12, 10. 11 p. 5, 21, 27, 16. 12 p. 5, 17. 13 p. 1, 10; Mt. 24, 21. He. 9, 14. 14 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 15 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 16 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 17 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 18 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 19 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 20 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 21 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 22 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 23 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 24 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 25 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 26 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 27 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 28 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 29 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 30 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 31 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 32 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 33 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 34 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 35 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 36 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 37 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 38 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 39 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 40 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 41 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 42 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 43 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 44 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 45 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 46 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 47 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 48 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 49 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 50 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 51 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 52 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 53 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 54 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 55 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 56 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 57 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 58 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 59 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 60 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 61 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 62 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 63 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 64 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 65 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 66 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 67 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 68 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 69 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 70 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 71 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 72 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 73 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 74 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 75 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 76 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 77 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 78 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 79 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 80 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 81 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 82 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 83 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 84 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 85 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 86 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 87 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 88 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 89 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 90 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 91 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 92 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 93 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 94 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 95 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 96 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 97 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 98 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 99 p. 1, 10; Mt. 24, 21. 100 p. 1, 10; Mt. 24, 21.

2 p. 1, 2, 10. 3 p. 1, 2, 10. 4 p. 1, 2, 10. 5 p. 1, 2, 10. 6 p. 1, 2, 10. 7 p. 1, 2, 10. 8 p. 1, 2, 10. 9 p. 1, 2, 10. 10 p. 1, 2, 10. 11 p. 1, 2, 10. 12 p. 1, 2, 10. 13 p. 1, 2, 10. 14 p. 1, 2, 10. 15 p. 1, 2, 10. 16 p. 1, 2, 10. 17 p. 1, 2, 10. 18 p. 1, 2, 10. 19 p. 1, 2, 10. 20 p. 1, 2, 10. 21 p. 1, 2, 10. 22 p. 1, 2, 10. 23 p. 1, 2, 10. 24 p. 1, 2, 10. 25 p. 1, 2, 10. 26 p. 1, 2, 10. 27 p. 1, 2, 10. 28 p. 1, 2, 10. 29 p. 1, 2, 10. 30 p. 1, 2, 10. 31 p. 1, 2, 10. 32 p. 1, 2, 10. 33 p. 1, 2, 10. 34 p. 1, 2, 10. 35 p. 1, 2, 10. 36 p. 1, 2, 10. 37 p. 1, 2, 10. 38 p. 1, 2, 10. 39 p. 1, 2, 10. 40 p. 1, 2, 10. 41 p. 1, 2, 10. 42 p. 1, 2, 10. 43 p. 1, 2, 10. 44 p. 1, 2, 10. 45 p. 1, 2, 10. 46 p. 1, 2, 10. 47 p. 1, 2, 10. 48 p. 1, 2, 10. 49 p. 1, 2, 10. 50 p. 1, 2, 10. 51 p. 1, 2, 10. 52 p. 1, 2, 10. 53 p. 1, 2, 10. 54 p. 1, 2, 10. 55 p. 1, 2, 10. 56 p. 1, 2, 10. 57 p. 1, 2, 10. 58 p. 1, 2, 10. 59 p. 1, 2, 10. 60 p. 1, 2, 10. 61 p. 1, 2, 10. 62 p. 1, 2, 10. 63 p. 1, 2, 10. 64 p. 1, 2, 10. 65 p. 1, 2, 10. 66 p. 1, 2, 10. 67 p. 1, 2, 10. 68 p. 1, 2, 10. 69 p. 1, 2, 10. 70 p. 1, 2, 10. 71 p. 1, 2, 10. 72 p. 1, 2, 10. 73 p. 1, 2, 10. 74 p. 1, 2, 10. 75 p. 1, 2, 10. 76 p. 1, 2, 10. 77 p. 1, 2, 10. 78 p. 1, 2, 10. 79 p. 1, 2, 10. 80 p. 1, 2, 10. 81 p. 1, 2, 10. 82 p. 1, 2, 10. 83 p. 1, 2, 10. 84 p. 1, 2, 10. 85 p. 1, 2, 10. 86 p. 1, 2, 10. 87 p. 1, 2, 10. 88 p. 1, 2, 10. 89 p. 1, 2, 10. 90 p. 1, 2, 10. 91 p. 1, 2, 10. 92 p. 1, 2, 10. 93 p. 1, 2, 10. 94 p. 1, 2, 10. 95 p. 1, 2, 10. 96 p. 1, 2, 10. 97 p. 1, 2, 10. 98 p. 1, 2, 10. 99 p. 1, 2, 10. 100 p. 1, 2, 10.

Jumala saladus, nõnda nagu ta seda rõõmsat sõnumit on kuulutanud prohvetitele, oma sulastele

8. Ja hääl, mida ma taevast kuulsin, rääkis jälle minuga ja ütles: „Mine võta avatud raamatuke inglil käest, kes seisab mere ja maa peal!“ 9. Ja ma läksin inglil juure ning ütlesin temale: „Anna mulle see raamatuke!“ Ja tema ütles mulle: „Võta ja söö see ära! Ja see peab su kõhu olema mõru, aga su suus magus nagu mesi!“ 10. Ja ma võtsin raamatukese inglil käest ja söin selle ära. Ja see oli mu suus magus nagu mesi. Ja kui ma selle olin sõtnud, sai see mu kõhus mõruks! 11. Ja mulle üteldi: „Sa pead veel ennustama rahvaste ja rahvahõimude ja keelte ja paljude kuningate kohta!“

Kaks tunnistajat

11. Siis anti mulle kapi sarnane pilkroog ning üteldi: „Tõuse ja mõõda Jumala tempel ja altar ja need, kes seal kummardavad; 2. aga väljaspool templit ojev õu jäta kõrvale ja ära seda mõõda, sest see on antud paganale. Ja nad raiuvad püha linna nelikümmend ja kaks kuud.“

3. Ja mina annan oma kahele tunnistajale meeleva kottidesse rihetaruina prohvetlikult kuulutada tuhat kaksada kuuskümmend päeva. 4. Nemad on need kaks õupuud ja kaks kuunlauga, mis seisavad limamas Issanda ees. 5. Ja kui keegi tahab neile kurja teha, siis väljub tuli nende suust ja sööb nende vaenlased; kui keegi tahab neile kurja teha, siis peab see nõnda tapetama. 6. Neil on meelevaid sulgeda taevast, et nende prohvetliku kuulutamise päevil ei saaks vihma, ja neil on meelevaid vere lüüa muuta neid vereks ja lüüa maad igasuguse nihtlusega ruu sageda kui nad vaid tahavad? Ja kui nad oma tunnistuse on lõpetanud, siis hakkab metsaline, kes tõuseb sügavusest, nendega sõda pidama ja võidab nad ära

ja surmab nad. 8. Ja nende kehad vedelevad suure linna ulitsail, mida vaenulikul hüütakse Soodomaks ja Egiptuseks, kus ka nende Issand ristil kõõdi. 9. Ja rahvaste ja suguharude ja keelte ja rahvahõimude seest nähakse nende kehi kolm ja pool päeva ja nende kehi ei lasta hauda panna. 10. Ja need, kes maa peal elavad, rõõmustavad nendest ja on väga rõõmsad ning läkitavad ande üksteisele, sest et need kaks prohvetit vaevastid neid, kes maa peal elavad. 11. Ja pärast neid kolme ja poolt päeva läks elu vaim Jumalast nende sisse ja nad tõusid püsti oma jalgele, ja suur kartus tuli nende peale, kes neid vaatasid. 12. Ja nad kuulsid suurt häält taevast neile ütlevat: „Tulge sinu üles!“ Ja nad läksid üles taevasse pilves, ja nende vaenlased vaatasid neid. 13. Ja samal tunnil sündis suur maavärise mine, ja kümnes osa linna langes maha, ja selles maavärises sai surma inimesi seitse tuhat nime. Siis teised löid kartma ja andsid taeva Jumalale austust. 14. Teine häda on mõõdas, vaata, kolmas häda tuleb varsti!

Seitsmes pastor

15. Ja seitsmes ingel puhus pasunat. Siis sündisid suured häaled taevast ning ütlesid: „Maailma valitsus on saanud meie Issanda ja tema Kristuse ornaks, ja tema valitseb ajastute ajastuteni!“ 16. Ja need kaks kümmend neli vanemat, kes istuvad Jumala ees oma aujärgedel, heitsid silmi maha ja kummardasid Jumalat. 17. ning ütlesid: „Me täname sind, Issand, kõgeväheline Jumal, kes oled ja kes olid, et sa oled võtnud kätte oma suure väe ja oled saanud kuningaks. 18. Ja paganrahvad on vihatunud, kuid sinu viha on tulnud, ja tulnud on aeg mõista kõhu surmule ja kätte anda palik su sulastele-prohvetitele ja pühadele ja neile, kes kardavad sinu nime, pisukestele

9. Hs. 3, 1; 20. Jz. 15, 16. 1 p. 21. 14. Hs. 40, 3; Sk. 2, 5; 2 p. 12, 6; 13, 5; Lk. 21, 24. 4 p. 11, 2; Mt. 2, 13. 7 p. 11, 17. 17. 8. 10 p. 11, 13. 11. 17, 11. Sk. 3, 1; Lk. 22, 31. 14 p. 11, 13. 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 17 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 18 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 19 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 20 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 21 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 22 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 23 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 24 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 25 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 26 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 27 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 28 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 29 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 30 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 31 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 32 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 33 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 34 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 35 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 36 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 37 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 38 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 39 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 40 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 41 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 42 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 43 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 44 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 45 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 46 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 47 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 48 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 49 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 50 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 51 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 52 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 53 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 54 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 55 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 56 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 57 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 58 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 59 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 60 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 61 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 62 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 63 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 64 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 65 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 66 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 67 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 68 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 69 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 70 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 71 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 72 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 73 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 74 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 75 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 76 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 77 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 78 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 79 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 80 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 81 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 82 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 83 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 84 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 85 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 86 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 87 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 88 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 89 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 90 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 91 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 92 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 93 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 94 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 95 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 96 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 97 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 98 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 99 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 100 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10.

ja suurtele, ja hävitada need, kes hävitavad maad!“ 19. Ja Jumala tempel taevast avanes ja tema seaduslaegast nähti tema templis. Siis sündis väike ja hääl ja müra ja maavärise mine ja suur rahesadu!

Nägemus naisest ja lohest

12. Ja suur imetüht ilmus taevast: naine, riidetud päikesega ja kuu tema jalge all, ja temal peas pärg kaheteistkümmest tähdest. 2. Ta oli kümme peal ja kisendas lapsevaevast ja tal oli suur valu sünnitades. 3. Ja teine imetüht ilmus taevast, ja vaata, suur tulipunane lohe, seitseme peaga ja kümme sarvega, ja ta peade peal seitse ehussidet. 4. Tema saba pühkis ära kolmanda osa taevast ja viskas need maa peale. Ja lohe seisis naise ees, kes oli sünnitamas, et süüa kui ta on sünnitanud, neelata laps. 5. Ja naine lõi ilmale poeglapse, kes peab raudkepiakarijatema kõiki paganrahvaid. Ja naise laps kisti Jumala ja tema aujärje juure. 6. Ja naine põgenes kõrbe, kus temal oli Jumalast valmistatud ase, et teda seal toidetaks tuhat kaksada kuuskümmend päeva.

7. Ja sõda tõusis taevast: Mihael ja tema inglid sõdisid lohe vastu, ja lohe sõdis ja tema inglid. 8. Ja ta ei saanud võnnust ja nende aset ei leitud enam taevast. 9. Ja suur lohe, see vana madu, keda hüütakse Kuradika ja Saatanaks, kes eksitab kogu maailma, visati maa peale, ja tema inglid visati välja ühes temaga. 10. Ja ma kuulsin suurt häält taevast ütlevat: „Nüüd on õnnistus ja vägi ja kuninglik valitsus saanud meie Jumala ja meelevaid tema Kristuse kätte, sest välja on visatud meie vendade süüdistaja, kes nende peale kaebab meie Jumala ees päevad ja öödi 11. Ja nemad on tema võitnud Talle vere õutu ja oma tunnistuse sõna tõetu ega ole oma elu armastanud surmani.

12. Seepärast olge väga rõõmsad, taevad, ja teie, kes seal seel elate! Hõida maale ja meretele, sest kurat on tulnud maha teie juure ja tal on suur viha, sest ta teab, et tal on pisut aega!“

13. Ja kui lohe nägi, et ta oli visatud maa peale, ta kisutas taga naist, kes oli ilmale toonud poeglapse. 14. Ja naisele anti kaks suure kotka tiiba, et ta lendaks kõrbe oma paika, kus teda toidetakse aeg ja ajad ja pool aega eemal maa palge eest. 15. Ja madu purskas oma suust vett naisele järele otsegu jõge, et teda jõd-vooluga ära uhtuda. 16. Aga maa aitav naist: maa avas oma suu ja neelas ära jõe, mille lohe oma suust välja ajas. 17. Ja lohe sai vihaseks naise peale ja läks sõdima nendega, kes naise soost olid üle jäänud ja kes peavad Jumala kätte ja kellel on Jeesuse tunnistus. 18. Ja ta läi seisma mere äärel

Nägemus kahest metsalhest

13. Ja ma nägin metsalist tõusvat merest. Sel oli seitse pead ja kümme sarve ja tema sarvede peal kümme ehussidet ja tema peade peal Jumala pilkenimesid. 2. Ja metsaline, keda ma nägin, oli pantri sarnane, ja tema jalad olid nagu karu jalad ja tema suu nagu lõukoera suu, ja lohe andis temale oma väe ja oma aujärje ja suure võimu. 3. Ja ma nägin ühe tema peadest olevat nagu surmavalt haavatud, ja tema surmav paranes. Ja kogu inimane imedes jälgides metsalist, 4. ja nad kummardasid lohet, et ta metsalisele oli annud selle võimu, ja kummardasid metsalist ning ütlesid: „Kes on metsaline sarnane ja kes suudab sõdida tema vastu?“ 5. Ja temale anti suu rääkida suunustamise ja jumal- pilke sõnu, ja temale anti meelevaid tegutseda nelikümmend ja kaks kuud. 6. Ja ta avas oma suu pilkamiseks Jumala vastu, et pilgata tema nime ja tema teki, neid, kes taevast elavad. 7. Ja temale anti

19 p. 4, 5; 15, 5. 2 Mt. 4, 10. 3 p. 9. 4 Ta. 1, 10. 5 p. 19, 15. L. 2, 9. 6 p. 11, 2; Mt. 2, 13. 7 p. 11, 17. 17. 8. 10 p. 11, 13. 11. 17, 11. Sk. 3, 1; Lk. 22, 31. 14 p. 11, 13. 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 17 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 18 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 19 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 20 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 21 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 22 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 23 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 24 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 25 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 26 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 27 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 28 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 29 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 30 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 31 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 32 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 33 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 34 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 35 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 36 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 37 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 38 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 39 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 40 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 41 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 42 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 43 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 44 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 45 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 46 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 47 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 48 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 49 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 50 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 51 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 52 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 53 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 54 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 55 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 56 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 57 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 58 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 59 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 60 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 61 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 62 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 63 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 64 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 65 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 66 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 67 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 68 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 69 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 70 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 71 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 72 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 73 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 74 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 75 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 76 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 77 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 78 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 79 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 80 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 81 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 82 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 83 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 84 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 85 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 86 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 87 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 88 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 89 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 90 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 91 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 92 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 93 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 94 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 95 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 96 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 97 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 98 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 99 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10. 100 p. 11, 14, 12, 19, 10; 1 Mo. 3, 5; 2 Jh. 5, 10.

võimuse pidada sõda puhanudega ja nad ära võita, ja temale anti meelevõld iga suguhara ja rahva ja keele ja rahvahariduse üle. 8. Ja teda haakisvad kummardamad kait, kes maa peal elavad, kellete nimed maadema algusest ei ole kirjutatud tapetud. Talle eluramatuse. 9. Kui keegi on kõrv, siis ta kuulagu 10. Kui keegi viib vangli, siis ta ise satub vangli; kui keegi tapab mõõgaga, siis tapetakse teda ennast mõõgaga. Siin on pühade kannatikkus ja usk

11. Ja ma nägin teist metsalist iduval
maa seest; ja sel oli kaks sarve otsesgu
tallil ja ta rükkis nagu lohe. 12. Ja ta
teeb kõik esimese metsalise võimuga tema
ees. Ja ta teeb, et maa ja need, kes seal
pea elavad, kummardavad esimese metsa-
lise; kelle surmahaav oli paranenud.
13. Ja ta teeb suuri tunnustühti, nõnda
et ta inimeste ees läheb ruidki rullia
taevast alla maa peale. 14. Ja ta eksib
teed, kes maa peal elavad, tunnustühti-
dega, mis temale on antud teha esimese
metsalise ees, ning küsib need, kes maa
peal elavad, teha kuju metsalisele, kel-
lil mõdga haav ja kes virgus elu. 15. Ja
temale anti meelevald anda metsalise
kuju, o vaim, et ka metsalise kuju rähkiks
a teeks, et need, kes talgi ei kummarda
metsalise kuju, ära tapetaks. 16. Ja tema
teeb, et kõik, nii pisukesed kui suured
nii rikkad kui vaesed, nii vabad kui
orjad, võtavad märgi oma parema käe
peale või oma otsaesisele. 17. Ja et ükski
muu ei saa osta ega müüa kuju ega ees,
kellel on see märk: metsalise nimi või
tema nime arv. 18. Siin on tarkus! Kellel
on müstus, see arvaku ära metsalise
ary; sest see on inimese arv. Ja tema arv
on kuusada kuuskümmend kuus.

Nägemus Tallest ja hoiatatumist

14. Ja ma pägin, ja vaata, Tall seisis
Siloni mäel ja ühes temaga sada neli-
kümmend neli ruhat, kelledele oli

1. õigsesidele kinnutatud tema Isa nimis.

2. Ja ma kuulsin häält raevast otsegu bulga vete kohusest ja nagu suure müristamise häält; ja hääl, mida ma kuulsin, oli otsegu kandlelööjate hääl, kes löövad oma kandleid. 3. Ja armad laulsid uur laulu aujärje ees ja nende neli olendi ja vanemate ees. Ja ükski ei võinud seda laulu õppida kuul aga need sada nelikümmeand neli tuhat, kes on ära osterud ümmasaht. 4. Need on need, kes andid ei ole rõvetanud naistega, sest nad on neitsilikud, need on, kes Talle järgivad, kuhu ta iganes läheb; need on inimeste seas ära osterud esasiiniks Jumalate ja Tallele. 5. Ja nende uur ei ole leitud kavalust, nmad on vaimud.

Nägelskas holmest ingliss

6. Ja ma nägin teist inglisi lendavat kesktaeva kohal; sellel oli igavene evangeelium, et armuõpetust kuulutada neile, kes elavad maas peal, ja kõigile rahvahõimudele ja suguharudele ja keeltel ja rahvastele. 7. Ja ta ütles suure häälega: „Kartke Jumalat ja andke temale austust, sest on tulnud tema kohtumund, ja kummardage teda, kes on istunud taeva ja maas ja mere ja vetssalikal“ 8. Ja veel teine ingel järgnes temale ning ütles: „Languend, languend oia suur lina Baabukon, kes oma hooorustikuna viinaga on jooknud kõiki rahvaid!“ 9. Ja veel kolmas ingel järgnes neile ning ütles suure häälega: „Kui keegi kummardab metsalist ja tema kuju ja võtab tema märgi oma otsatsesele või oma kile peale, 10. siis see saab ka juna Jumala kange viha viinast, mis algamata on valatud tema viha korikasse; ja teda peab vaevatama tule ja välvlis pühade inglite ees ja Talle ees. 11. Ja nende valu suuts iõusch üles ajastute ajastutem; ja ei ole rahu päevad ega ööd neil, kes kummardavad metsalist ja tema kuju ega neil, kes vastu võtavad tema nime märgi.

12. Sun on pühade kannatlikkus; sin on need, kes peavad Jumala käske ja Jeesuse usku.¹⁴

13. Ja ma kuulsin häält taevas-
tulevat: „Kirjuta: Õndsad on surmud, kes
Issandas surevad nüüdsest peale; tõesti,
ütleb Vaim, nad hingavad oma vaevadest,
sest nende teod lähevad nendega ühesi“

Maastricht om te helpen iðkuvæðast

14. Ja ma nägin. Vaata, vaige pilv ja see, kes pilve peal istus, oli Inimese Poja sarnane; ternali ol kuldpärg peas ja terav sirp käes. 15. Ja templast väljus teine ingel ning hüüdis suure häälega sellele, kes istus pilve peal: „Pista sirp sisse ja põima, sest lõikusid on tulnud, maa lõikus on ja valmimund!“ 16. Ja see, kes istus pilve peal, laskis oma sirbi käu üle maa, ja maa lõigati paljaks. 17. Ja teine ingel väljus taeva templast, ja ternaigi oli terav sirp käes. 18. Ja veel teine ingel väljus altarist, ja ternal oli võimne tule üle. Ja ta hüüdis suure häälega sellele, kellel oli terav sirp käes, ning ütles: „Pista sisse oma terav sirp ja lõika maha maa viinapuud tarjand, sest selle kobarad on küpsed!“ 19. Ja ingel laskis käu oma sirbi üle maa ja lõikas maa viinamäe paljaks ja viskas mariad Jumala kange viha suure surutõrde. 20. Ja surutõrde tõuketi väljastpoold linna, ja tõrrest jooksis verd välja hobuste valgestest suadik, ruhar kuussada vagu maad!

*Nägemust teismest vihakaustist ja teismest
nuhtlusest*

15. Ja ma nägin teist imetähte mävas, suurt ja imelist: seitse inglit, kellede käes oli seitse võimust muhtavat; seet nendega sai Jumala kange viha täieliseks.

2. Ja ma nägin otsegu klaasmerd segatud tulega ja naid, kes olid võimud metsalise ja ta kuu ja ta nime arvu, seisvat

klassmets läses, jumale känded käes.

3. Ja nad laulsid Jumala süles Moosese laulu ja Talle laulid, üteldes: „Suured ja imelised on sinu teod, Issand Jumal, Kõigeväeline! Õiged ja tõelised on sinu teed, sa rahvaste Kuningas! 4 Kes ei peaks kartma sind, Issand, ja andma austust sinu nimele? Sest sina üks oled pühha; saat kõik paganad tulevad ja kummardavad sind, sellepärast et sa õiged kohtuotsused on saanud avalikuks!“

5. Ja pärast seda ma nägin: tunnistustelga tempel taevast avati. 6. Ja need seitses inglid, kellede käes oli seitses muhtisus, viljusid templist, rüetatud puhta ja hulgava lõuendiga ja riide ümber võõratud kuldvööga. 7. Ja üks neist neist olendist andis seitsmele inglile seitses kuldkausi täis kanget Jumala viina, kes elab ajastute ajastuteni. 8. J tempel sai täis suitsu Jumala aust ja tema väest, ja ükski ei võnud sinna templisse sisse minna enne kui oli täide saadetud seitsme inglil seitses muhtisus

18. Ja ma kuulsin suurt hääli tempide
 ülevat seitsmelt inglilt: „Minge ja
 valage Jumala kange viha kausid välja
 maa peale“

2. Ja esimene lüks, ja valas oma kausi välja maa peale. Ja kurje ning igeld madalpaistid tekkis inimeste külge, kehtedel oli mets, see märk ja kes kummaldauid tema kuu.

3. Ja teine ingel valas oma kausi välja merre, ja see ka: õnnegu surma vereks, ja suri iga elav hing, kõik, kes meres olid

4. Ja ma komas angel valas omia katusi
väre rõgedesse ja veealukausse, ja need
said vereks. 5. Ja ma kuulsin vete inglit
ütlevat: „Õige oled sina, kes oled ja kes
oled, ja sina, Püha, et sa nõnda oled kohut
mõistnud! 6. Sest nemad on pühad ja

7 Ja ma kuulsin a. lartit ütlevat „Tõesti,

[illegible]

12 p. 12, 17, 13, 10. 13 Ja. 3, 10, 57, 2; Me. 4, 10. 24 Th. 7, 73; Mt. 13, 30, 41
15 J. 3, 14; 4, 13 19 S. 18 18 d. 11, 18, 12. 25 p. 16, 23, 10
17 J. 3, 15, 12 3 p. 5, 9, 12; 2 Mo. 15, 17, 11; 18, 15, 7, 17. 6 26 p. 16, 23, 10
20 p. 11, 19 2 p. 5, 13 7 p. 4, 11, 14, 15 3 Mo. 40, 34; 1 Ku. B. 10, 1; 6, 4, 11, 44. 4
1 p. 15, 7 2 2 Ma. 9, 10, 1 3 2 Mo. 7, 17, 11. 4 2 Mo. 7, 19. 6 L. 79; 3
7 p. 9, 13, 10, 2

Issand Jumal, sa Kõigeväene, tõelised ja õiged on sinu kohtuotsused!"

8. Ja neljas ingel valas välja oma kausi päikese peale. Ja temaie andi inimesi rojega kõrvetada. 9. Ja suur kuumus kõrvetas inimesi ja nemad põikasid Jumala nime, kelle meelevalle all on need nuhtlused, ega parananud meelt, et nad temaie oleksid austust annud.

10. Ja viies ingel valas välja oma kausi metsalise süürläe peale. Ja tema kuningriik pimenes; ja nad närisid oma keelt valu pärast. 11. Ja põikasid taeva Jumalat oma vaude ja pausete pärast ega pöördunud oma tegudest. 12. Ja kuues ingel valas välja oma kausi suure Eufrati jõe peale, ja selie vesi kuivab ära, et tee oieks valmus kuningale, kes tulevad päevatõusu poolt.

13. Ja ma nägin lohe suust ja metsalise suust ja väeprohveti suust väljuvat kolm rüedat vaimu oieegu kornad. 14. Need on nimelt kuradite tunnustähti tegevad vaimud, kes lähevad välja kõige ilmanäe kuningate juure neid koguma sõda kõigeväele Jumala suureks päevaks.

15. — Vanta, ma rulen kui varas! Oina see, kes valvab ja hoia oma riideid, et ta ei käiks alasti ja et ei nähtaks tema häbi. —

16. Ja need koguvad nad kokku ühte paika, mida heebrea keeles kutsutakse Harmagedooniks. 17. Ja seitmes ingel valas oma kausi välja õhku, ja suur hääl kostis taeva tempjast süürläelt nung ütles: „See on sündinud!"

18. Ja sündis hääh a müristamine ja väike ja tekkis suur maaväriseimine, mähedust ei ole olnud sest ajast, kui inimesi on olnud maa peal, säärade suur maaväriseimine see oli.

19. Ja suur ann jagunes kolmeks osaks, ja paganrahvaste linnad langesid. Ja suur Baabüloni tuletati meele Jumala ees, et Jumal annaks temale oma reavu vana karika. 20. Ja kõik saared põgenesid ja mägesid ei leidunud enam. 21. Ja suuri raheteri, talenduraskusi, tuli taevast maha inimeste peale. Ja inimesed põikasid

Jumalat rabe nuhtluse pärast; sest selle nuhtlus oli väga vali.

Nägemus hoorast ja metsalised

17. Siks tuli üks seitsemest inglist, kellede käes olid need seitse kausi, ja kõneles minuga nung ütles: „Tule, ma tahan sulle näidata suure hoora nuhtlemist, kes istub suurte vete peal. 2. Kellega on hooranud ilmanäe kuningad ja kelle hooruse vintast on ilmanäe elanikud joobnuks saanud!" 3. Ja tema viis mind vaimus ära kõrbe. Seal ma nägin naist istuvat helkjaspunase metsalise seljas, kes oli täis pilkenumest ja kellel oli seitse pead ja kümme sarve. 4. Ja naist on ristatud purpuriga ja helkjaspunase riidega nung elatud kulla ja kalliskivide ja pärlidega, ja temal oli käes kuldkarikas täis päikust ja oma hooruse saasta. 5. Ja tema otsaotsesle oli kirjutatud nimi, saladus: „Suur Baabülon, ilmanäe hoorade ja päikuste ema!" 6. Ja ma nägin naist olevat joobnud pühade verest ja Jeesuse tunnistajate verest. Ja ma imestas, nung ütles: „Tule nähes."

7. Ja ingel ütles mulle: „Mispärast sa imestad? Ma ütlen sulle saladuse naistest ja metsalistest, kes naist kannab ja kellel on seitse pead ja kümme sarve. 8. Metsaline, keda sa nägid, on olnud, ja teda ei ole enam; aga ta rubeb sügavusest üles ja äheh hukatusse; ja ilmanäe elanikud, kellede nimed ei ole kirjutatud eluramatusse maailma asutamise alates, imestavad metsalist nähes, sest ta oli ja teda ei ole, aga ta rubeb jälle! 9. Sin kuulub mõistus, millel on tarkust. Need seitse pead on seitse mäge, millel on nime istub, ja on seitse kuningat; 10. viis on neist langenud, üks on alles, ja teine ei ole veel tulnud. Kui ta rubeb, peab ta jääma matukseks ajaks. 11. Ja metsaline, kes on olnud ja keda ei ole enam, on ise kaheksas ja ühtlasi üks neist seitsmest, ja ta läheb hukatusse. 12. Ja need kümme

sarve, mis sa nägid, on kümme kuningat, kes ei ole veel saanud valitsust, ega nad saavad võimu kui kuningad üheks tunniks ühes metsalusega. 13. Neil on üks ja sama nõu, ja nad annavad metsalise kätte oma vae ja võimu. 14. Nemad hakkavad sõdima Talliga, ja Tall võidab nad ära, sest tema on isandate Isand ja kuningate Kuningas, ja ühes temaga võidavad need, kes on kutsutud ja valitud ja usinavad!" 15. Ja ta ütles mulle: „Veet, mis sa nägid seal, kus hoor istub, on rahvad ja rahvahulgad ja rahvahõimud ja keeled. 16. Ja need kümme sarve, mis sa nägid, ja metsaline, need vihkavad hoora ja teevad tema puupaljaks ja alasti ja sõõvad tema liha ja põletavad ta ära tulega. 17. Sest Jumal on oieie annud südamesse teha tema nõu järele ja heita ühte nõusse ning anda oma kuninglik valitsus metsalise kätte, kuni täituvad Jumala sõnad. 18. Ja naist, keda sa nägid, on suur linn, kelle käes on valitsus ilmanäe kuningate üle!"

Baabüloni langemine

18. Pärast seda ma nägin teist inglit taevast maha tulevat, ja temal oli suur meelevald; ja ilmanäe liks valgeks tema auhulgukest. 2. Ja tema hüüdis võimas häällega nung ütles: „Langenud, langenud on suur Baabülon ja on saanud kurjade vaimude eluasemeks ja kõigi rüvedate vaimude uluatusse ja kõigi rüvedate ja vihatud lindude pesapaigaks! 3. Sest tema hoorustööma viina on joonud kõik rahvad, ja ilmanäe kuningad on temaga hooranud ja ilmanäe kaupmehed on tema luast toredusest rikkaks saanud!"

4. Ja ma kuulsin teist häält taevast ütlevat: „Minge välja temast, minu rahvas, et te ei saaks tema pattude osaliseks ja et teid ei tabaks tema nuhtlused! 5. Sest tema parud on ulatanud taevani ja Jumal on tuletanud meele tema ülekohtused teod. 6. Makske temale

kätte, nõnda nagu tema on kätte maksnud, ja tasuge temale kahekordselt tema tegusid mõõda; karikaste, mille tema on teinud valanud, valage temale kahekordselt, 7. nii palju kui tema on ülistanud iseenast ja taga ajanud torodust, ninaama palju tehke temale pilna ja leina. Sest ta ütleb oma südames: Ma istun kui kuninganna ega ole lesk ega saa kunagi näha kurvastust! 8. Sellepärast tulevad ühel päeval tema nuhtlused: surm ja lein ja nälj, ja ta põletatakse ära tulega, sest vägev on Issand Jumal, kes on mõistnud kohut tema üle! 9. Ja toda uluvad taga ja kaebavad ilmanäe kuningad, kes temaga on hooranud ja toredasti elanud, kui nad näevad tema põlemise suitsu. 10. Hurmu pärast tema pilna ees kaugel seistes nung ütlesid: „Häda, häda, Baabülon, sa suur linn, sa vägev linn, sest ühe silmapilguks on sa kohus rulinud!" 11. Ja ilmanäe kaupmehed nutavad ja leinavad tema pärast, sest keegi ei osta enam nende kaupi: 12. ei kaubaks toodud kulla, ei hõbedat, ei kalliskive, ei pärlie, ei kallist lõuendit, ei purpuri, ei sudi, ei helkjaspunast riidet, ei muogasugust keeldõnalist pundi, ei mungisugust elevandiluuist riista ega mungisugust kallimast puust riista, ei vases, ei rauast ega marmorkivist riista, 13. ei kaneeli, ei juukseväidet, ei suitsutöörihte, ei salvi, ei viirukit, ei vana, ei õli, ei peenikest jahu, ei nisu, ei velseid, ei lambaid, ei hobuseid, ei tõldu, ei orje ega lumhingit! 14. Ja puuvili, mida su tung ihaldas, on su käest ära läinud, ja kõik, mis lihav ja läikiv, on su käest ära läinud, ja seda sa enam ei lea! 15. Nende asjade kaupmehed, kes selle linna kaudu rikkaks said, seisavad kaugel hurmu pärast tema puna ees, nuttes ja leinates. 16. Ja ütlevad: „Häda, häda, sa suur linn, kes oled ristatud kallie lõuendi ja purpuri ja helkjaspunase riidega nung olid ülistatud kulla ja kalliskivide ja pärlidega, sest ühe

silmapiiguga on nii suur rikkus hävitatud." 17. Ja kõik tüürimehed ja kõik rannasõidu-laevnikud ja meremehed ja kõik, kes merel sõidavad, teid eemal 18 ja kaisendasid, kui nad nägid tema põlemise suitsu, ning ütlesid: „Kes on selle suure linna sarnane?" 19. Ja nad puistasid põrnu pea peale ja kaisendasid nartes ja leinates ning ütlesid: „Häda, häda, sa suur linn, kelle varaga on rikkaks saanud kõik, kellel oli laevu merel!" Silmapiiguga on ta hävitatud!"

20. Rõõmutsege temast, taevast ja pühad ja apostlid ja prohvetid! Sest Jumal on teie kohu mõistnud tema kätte.

21. Ja üks rugev ingel tõstis kivi, nagu suure vesikivi, ja viskas selle merre, üteldes: „Nõnda visatakse suur linn Babiloon äkitselt ära ja teda ei leia enam." 22. Su sees ei ole enam kuulda kandlelööjate ja mängumeele ja vile-ajate ja patsunapuhujate häält ega leidu suitsu enam ühtki ametimeest; ja enam ei kosta su sees veski müra. 23. Su sees ei paista enam küünalavargus, ei ole enam kuulda peigmehe ega pruudi häält su sees! Sest sinu kaupmehed olid maa suured andad, sinu nõrkusega on kõik rahvad võidud eksitusel. 24. Temast on loitud prohvetite ja pühade verd ja kõikide verd, kes on tapetud maa peal!"

Võidurõõm taevast ja Talli pulmad

18. Pärast seda ma kuulsin otsegu hulga rahva suurt häält taevast ütlevat: „Halleluujal! Onnistus ja austus ja vägi olgu meie Jumalale! 2. Sest tõehsed ja õiged on tema kohtud, et ta on kohut mõistnud suure hoora üle, kes rikkus ilmamaa oma hooratusega, ja on oma sulaste vere temale kätte maksnud!" 3. Ja nad ütlesid teist korda: „Halleluujal!" Ja tema suust tõuseb üks ajastute ajastute. 4. Ja need kakskümmend neli

olendit heitsid maha ja kummardasid Jumalat, kes suujärel istub, ja ütlesid: „Aamen, halleluujal!" 5. Ja suujärel kostis hääl, mis ütles: „Kutke meie Jumalat kõik tema sulased, kes teda kardate, nii pisukesed kui suured!" 6. Ja ma kuulsin otsegu hulga rahva häält ja otsegu suurte vete kohinat ja otsegu kange pikse müristamist, ütlevat: „Halleluujal! Sest Issand, meie kõigevägeline Jumal, on võidud kuningliku valitsuse oma kätte! 7. Rõõmutsegem ja hõisakem ning andkem temale austust! Sest Talli pulmad on tulnud ja tema näine on ennast valmistanud! 8. Ja naisele anti riietumiseks hülgav ja puhas lõuend. See lõuend on pühade õiged teod!" 9. Ja ingel ütles mulle: „Kirjuta: Õndsad on need, kes Talli pulma õhustõrjamaale on kutsunud!" Ja tema ütles veel mulle: „Need on tõelised Jumala sõnad!" 10. Ja ma heitsin maha tema jalge ette, et teda kummardada, aga tema ütles mulle: „Vaata, ära tee seda! Ma olen siin ja nende su vendade kaasulane, kellel on Jeesuse tunnistus. Kummarda Jumalat, sest Jeesuse tunnistus on prohveti kuulutamise vaim!"

Võija Kristus

11. Ja ma nägin taeva avatud, ja vaata: valge hobusel ja sellel nuni, kes tema seljas istus, on Ustav ja Tõeline, ja tema mõistab kohut ja sõdis õiguse. 12. Aga tema sinimad olid tuleleek ja temal oli peas palju ehustidemeid; ja temale oli kirjutatud nimi, mida ei tea keegi muu kui tema ise. 13. Ja temal oli seljas verrega kastetud kunib ja tema nimeks on pandud Jumala Sõna. 14. Ja sõjaväed taevast kirjutasid teda valgete hobuste seljas ja olid riietatud valge ja puhta lõuendiga. 15. Ja tema suust tuli välja terav mõök, et sellega lõua rahvaid. Ja tema ise karjatses neid raudkepiga. Ja ta ise

sõtkub kõgeväelise Jumala tulise viha viina surutõit. 16. Ja temale on tema kuue ja puusa peale kirjutatud nimi. „Kuningate Kuningas ja isandate Isand!"

Kristuse vaenlaste huvitanus

17. Ja ma nägin üht inglit seelvat paikeses ja see kisendas suure häälega ning hüüdis kõigile kesktaeva kohal lendavale lindudele: „Tulge ja lennake kokku suurele Jumala sõnnasajale! 18. Sõnnat kuningate liha ja ülemate pealike liha ja vägevate liha ja hobuste ja nende seljas istujate liha ja kõigi vabade ja orjade ja pisukate ja suurte liha!" 19. Ja ma nägin metsalist ja ilmamaa kuninga ja nende sõjaväge olevat kogunenud sõda pidama sellega, kes istus hobuse seljas, ja tema sõjaväega. 20. Ja metsaline võeti kinni ja temaga ühes valeprohvet, kes tema ees oli teinud oma imetööd, milledega ta oli eksitanud neid, kes metsalise märgi olid vastu võtnud ja kes kummardasid tema kuuju. Nad mõlemad visati elusalt tulejärve, mis põleb väälvi. 21. Ja teised tapeti mõõgaga, mis lähtus selle suust, kes istus hobuse seljas. Ja kõigi lindude kõhud said siis nende lihast.

Saatana tuhandeaastane vangistus

20. Ja ma nägin ingli taevast maha tulevat; seljel oli sügaviku võti ja suured ahelad käes. 2. Ja ta võttis kinni lõhe, vana maa, see on Kuradi ehk Saatana, ja sidus ta ahelasse tuhande aastaaks. 3. Ja heitis ta sügavikku ja pani ta luku taha ja vajutas pealepoole teda pitseri, et ta enam ei eksitaks rahvaid, kuni need tuhat aastat otsa saavad. Pärast seda peab teda natukeseks ajaks lahti lastama.

4. Ja ma nägin suujärge ja neid, kes nendel istusid, ja kohus anti nende kätte; ja ma nägin nende hingi, kellede pead olid ära raiutud Jeesuse tunnistuse ja Jumala sõna pärast ja kes ei olnud

kummardanud metsalist ega tema kuuju ega olnud võtnud tema märki oma otsaotsale ja oma käe peale. Ja nad virgusid elu usus ja valitsesid kuninglikult ühes Kristusega tuhat aastat. 5. Aga muud surnud ei elustunud mitte, kuni need tuhat aastat otsa saavad. See on esimene ülestõusmine. 6. Onnis ja püha on see, kellel on osa esimesest ülestõusmisest; nende üle ei ole teisel surnul meelevalda, vaid nad peavad olema Jumala ja Kristuse preestrid ja valitsema kuninglikult ühes temaga need tuhat aastat.

Saatana vabastamine ja otsustav võitlus

7. Ja kui need tuhat aastat ühis saavad, siis lastakse saatana lahti oma vangist. 8. Ja ta läheb villi ja eksitama rahvaid, kes elavad ilmamaa neljas nurgas, Googi ja Maagoogi, neid sõtta koguma. Nende arv on nagu mereäärne liiv! 9. Ja nad tulid ühes ilmamaa lagendikule ja piirasid ümber pühade leeri ja armastatud linna. Siis langes tuli taevast maha ja sõi nad äral. 10. Ja kurat, kes neid eksitas, heideti tule ja väälvi järve, kus on ka metsaline ja valeprohvet. Ja neid vaevatakse päevad ja ööd ajastute ajastuteni!

Üldine surnute ülestõusmine ja viimne kohus

11. Ja ma nägin suurt valget suujärge ja seda, kes seljel istub, kelle palge eest põgenesid maa ja taevast, ja neile ei leitud aset. 12. Ja ma nägin surnuid, surni ja pisukeid, seisvat suujärge ees, ja raamatud avati. Ja nende raamat avati, see on eluraamat. Ja surnutele mõisteti kohut sedamööda kudas raamatusse oli kirjutatud, nende tegude järele. 13. Ja meri andis tagasi need surnud, kes temas olid, ja surni ja surnavald andsid tagasi surnud, kes neis olid, ja igasühele mõisteti kohut tema tegude järele. 14. Ja

17. Hb. 11, 32-34; 18. 19. Hb. 11, 35-38; 20. Ja. 44, 23; 1. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

16. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 17. Hb. 39, 4. 18. 19. p. 16, 14-16; 17, 12. 20. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 21. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 22. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 23. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 24. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 25. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 26. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 27. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 28. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 29. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 30. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 31. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 32. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 33. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 34. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 35. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 36. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 37. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 38. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 39. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 40. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 41. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 42. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 43. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 44. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 45. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 46. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 47. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 48. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 49. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 50. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 51. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 52. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 53. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 54. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 55. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 56. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 57. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 58. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 59. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 60. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 61. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 62. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 63. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 64. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 65. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 66. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 67. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 68. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 69. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 70. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 71. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 72. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 73. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 74. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 75. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 76. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 77. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 78. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 79. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 80. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 81. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 82. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 83. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 84. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 85. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 86. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 87. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 88. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 89. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 90. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 91. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 92. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 93. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 94. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 95. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 96. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 97. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 98. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 99. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15. 100. p. 12, 14, 1. Ti. 6, 15.

surm ja surmavald heideti tulejärvel! See on teine surm, tulejärvel. 15. Ja keda ei leitud kirjutatud olevat eluramatusse, heideti tulejärvel!

Uus taevast ja uus maa

21. Ja ma nägin uut taevast ja uut maa; sest esimene taevast ja esimene maa olid kadunud ja merd ei olnud enam. 2. Ja ma nägin püha linna, uut Jeruusalema, tõevalt Jumala juurest maha tulevat, valmistunud otsegu pruut, kaunistatud oma mehele. 3. Ja ma kuulsin suurt häält aujärjelt ütlevat: „Vaata, Jumala telk on inimeste juures! Ja tema asub nende juure elama ja nemad on tema rahvad ja Jumal ise on nendega. 4. Ja tema pühib ära kõik pisarad nende silmist, ja surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist ega vaeva ei ole enam. Sest endised asjad on möödunud!“ 5. Ja kes aujärjel istus, ütles: „Vaata, ma teen kõik uueks!“ Ja ta ütles: „Kirjuta, sest need sõnad on ustavad ja tõelised!“ 6. Ja ta ütles mulle: „See on sündinud! Mina olen A ja O, algus ja ots. Mina annan sellele, kellel on janu, elavve allikaat ilma hinnata. 7. Kes võidab, see pärib selle, ja mina olen temale Jumalaks ja tema on minu pojad. 8. Aga argade ja uskmataste ja jülkide ja tapjate ja hoorajate ja mõidade ja ebajumalateenijate ja kõigi valelike osa on tule ja välvilga põlevas järves! See on teine surm.“

Taavast Jeruusalema

9. Ja minu juure tuli üks seitsmest inglisi, kellel käes olid need seitsekaussi, näis seitsme viimist nuhtlust; ja ta rääkis minuga ning ütles: „Tule, ma näitan sulle mõrjat, Talle naist!“ 10. Ja tema kandis mind vaimus suure ja kõrge mäe otsa ja näitas mulle linna, püha Jeruusalema, mis oli maha tulemas taevast

Jumala juurest 11. ja mäel on Jumala auhiilgus; ja tema valgus on kõige kallima kivi sarnane, otsegu jaspiskivi, mis hiilgab nagu mägiliskristall. 12. Linnal on suur ja kõrge müür ja kaksteistkümmend väravat ja väravate peal kaksteistkümmend inglisi; ja väravate peale on kirjutatud nimed. Need on kaksteistkümmend Israeli laste suguhari nimed. 13. Ida pool on kolm väravat, põhja pool kolm väravat, lõuna pool kolm väravat, lääne pool kolm väravat. 14. Ja linna müüri on kaksteistkümmend aluskivi ja nende peal Talle kaksteistkümmend apostli nimed. 15. Ja sellel, kes minuga rääkis, oli käes kuldpilliroog, et mõõta linna ja tema väravaid ja tema müüri. 16. Ja linn on nelinurkne ja tema pikkus on niisama suur kui tema laius. Ja ta mõõdis linna pillirooga kaksteistkümmend tuhat vagu. Tema pikkus ja laius ja kõrgus on võrdsed. 17. Ja ta mõõdis tema müüri sada nelikümmend neli küünart, inimese mõõdu järel, mis on inglisi mõõd. 18. Ja tema müüri aluskiht oli jaspiskivist ja linn puhtast kullast, selge klaasi sarnane. 19. Ja linna müüri aluskivid olid elitud kõiksuguste kalliskividega. Esimene aluskivi oli jaspis, teine safiir, kolmas kalsedoon, neljas smaragd, 20. viies sardooniks, kuues sardion, seitsmes krisoliit, kaheksas berüll, üheksas topaas, kümnes krüsopraas, üheteistkümmes hüatsint, kaksteistkümmes ametüst. 21. Ja need kaksteistkümmend väravat olid kaksteistkümmend pärliga värav oli ühest pärlist ja linna uulits selgest kullast otsegu läbipaistev klaas. 22. Ja templit ma seal ei näinud, sest Issand, kõigeväeline Jumal, on tema tempel, ja Tall. 23. Ja linnale ei ole tarvis päikest ega kuud, et need seal paistaksid; sest Jumala auhiilgus valgustab teda ja tema lamp on Tall. 24. Ja rahvad hakkavad käima tema valguses, ja ilmanaa kuningad toovad sinna oma

15 p. 19, 20; Mt. 25, 47.
He. 11, 10, 16; 12, 22.
p. 4, 2; 5, 1; 2 Ko. 5, 17.
p. 20, 14; 22, 15; He. 10, 38 j.
12 He. 48, 31 j.
20 2 Mo. 28, 17 j.
3 p. 20, 11; Ja. 65, 17; 2 Pe. 3, 13.
3 He. 37, 27; 48, 35; 2 Ko. 6, 16.
p. 1, 8; 12, 17; Ja. 35, 1.
p. 15, 1, 8 j. 19, 7.
14 Hl. 2, 20.
23 p. 22, 55; Ja. 24, 23; 60, 19 j.
2 p. 19, 7 j. Ga. 4, 26;
4 p. 7, 17; Ja. 25, 8; 35, 10.
7 p. 2, 7, 26, 28; Sk. 5, 2.
11 n. 3, 23; Ja. 60, 2 j.
19 Ja. 54, 11 j.
24 Ja. 60, 3-5.

auhiilguse. 25. Ja tema väravaid ei suleta päeval, aga ööd seal ei olegi. 26. Ja rahvaste auhiilgus ja kallivarad tuuakse sinna sisse. 27. Aga sinna sisse ei pääse midagi, mis ei ole puhas, ei keegi, kes teeb jälku ja valet, vaid üksnes need, kes on kirjutatud Talle eluramatusse.

22. Ja ta näitas mulle puhaat eluvee jõge, selget nagu mägiliskristall. See voolas välja Jumala ja Talle aujärjest. 2. Keset linna uulitsat ja mõlemal pool jõge oli elupuud; see kandis vilja kaksteistkümmend korda, igas kuus andes oma vilja. Ja puu lehed tulid terviseks rahvastele. 3. Ja midagi neetut ei ole enam. Ja Jumala ja Talle aujärg on siia seal, ja tema auksed teenivad teda. 4. Ja nad näevad tema palat, ja tema nimi on nende otsasisel. 5. Ja ööd ei ole enam, ja neile ei ole vaja lambivalgust ega päevavalget, sest Issand Jumal valgustab neid, ja nemad valitsevad ajastute ajastumini.

Kristus tuleb

6. Ja ta ütles mulle: „Need on ustavad ja tõelised sõnad! Ja Issand, prohvetite hingede Jumal, on liikunud oma inglisi oma suhastele näitama, mis peab varsti sündima. 7. Ja vaata, ma tulen sobedasti! Õnnis see, kes peab selle raamatu ennustuse sõnu!“

8. Ja mina, Johannes, olen see, kes seda kuulis ja nägi. Ja kui ma seda olin kuulnud ja näinud, ma heitsin maha, kummardama inglisi jalgade ette, kes mulle seda näitas. 9. Ja ta ütles mulle: „Vaata, ära tee seda! Sest ma olen sinu ja su vendade, prohvetite ja nende kaas-

sulane, kes selle raamatu sõnu peavad. Kummarda Jumalat!“

10. Ja ta ütles mulle: „Ära pane pitsiriga kinni selle raamatu ennustussõnu, sest see on ligidalt 11. Kes ülekohut teeb, tehku veel ülekohut, ja kes on rüve, see rüvetugu veel enam; aga kes on õige, tehku veel õigust, ja kes on püha, see pühitsegu ennast veel enam! 12. Vaata, ma tulen pea, ja mu palk on minuga taada kätte igaühele nõnda nagu tema tegu on! 13. Mina olen A ja O, esimene ja viimne, algus ja ots! 14. Õndsad need, kes oma rüüd pesevad, et neil oleks meeleväld süüa elupuust ja väravaist linna sisse minna! 15. Väljaspool on koerad ja mõjad ja hoorajad ja tapjad ja ebajumalateenijad ja kõik, kes valer armastavad ja teevad.“

16. Mina, Jeesus, liikitan oma inglisi teile seda tunnistama kogudustesi! Mina olen Taaveti juur ja sugu, helkja koidutüht!“ 17. Ja Vaim ja pruut ütlevad: „Tule!“ Ja kes seda kuuleb, ütlegu: „Tule!“ Ja kellel on janu, tulgu; ja kes tahab, võtku eluvett ilma hinnata! 18. Mina tunnistan kõikidele, kes kuulevad selle raamatu ennustussõnu: Kui keegi neile midagi juure lisab, siis paneb Jumal tema peale nuhtlused, mis selles raamatus on kirja pandud! 19. Ja kui keegi võtab midagi ära selle prohvetiraamatu sõnust, siis Jumal võtab ära tema osa elupuust ja puhaat linnast, milledest on kirjutatud selles raamatus! 20. Tema, kes seda tunnistab, ütles: „Tõesti, mina tulen varsti!“ Amen, tule, Issand Jeesus!

21. Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu kõikidega! Amen.

25 p. 22, 5; Ja. 60, 11, 20; Sk. 14, 7.
p. 21, 21; He. 47, 12.
L. 36, 10; Tu. 7, 18, 27.
p. 19, 20.
Ro. 2, 6.
1 Ko. 6, 9 j.
18 p. 15, 1, 6.
3 Sk. 14, 11.
p. 1, 1; 4 Mo. 27, 16; Am. 3, 7; 1 Ko. 14, 32.
10 p. 1, 3; 10, 4; Tu. 8, 26; 12, 4; Fl. 4, 5.
13 p. 1, 8, 11; Ja. 41, 4; 44, 6; 48, 12; He. 13, 8.
16 p. 1, 8 j. 11, 10; Lk. 1, 78; 2 Pe. 1, 19.
17 p. 20, 15; Fl. 4, 3.
4 p. 3, 13; 21, 3; L. 17, 15.
Am. 3, 7; 1 Ko. 14, 32.
11 2 Ti. 3, 13.
14 1 Mo. 2, 9; 1, 22.
15 p. 21, 1, 6; Ja. 55, 1; Jh. 7, 37; Ro. 8, 23.
2 p. 21, 21; He. 47, 12; Sk. 14, 8.
5 p. 5, 10; 21, 25;
7 n. 12, 20; p. 1, 3; 3, 11.
23 p. 3, 11; Ja. 40, 10;
25 p. 21, 8, 27;
26 p. 21, 1, 6; Ja. 55, 1; Jh. 7, 37; Ro. 8, 23.

